

Stjórnartíðindi

1943 - A-deild

Útgáfa 1.0 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundu skjalsins prenteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á bls. IV, XI, XX, 33, 43, 94, 134-135, 169-170, 178, 193, 217, 219, 271, og 282.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

FYRIR

ÍSLAND

ÁRIÐ 1943

A-DEILD

REYKJAVÍK 1943
RÍKISPRENTSMÍÐJAN GUTENBERG

Efnisyfirlit

við

Stjórnartíðindi fyrir Ísland árið 1943.

A.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
1	16. jan.	Lög um innflutning og gjaldeyrismeðferð	1—2
4	27. jan.	Lög um breyting á lögum nr. 24 12. júní 1939, um dýralækna	5
5	29. jan.	Lög um bráðabirgðagreiðslur í febrúar 1943	5—6
6	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 44 19. júní 1933, um stofnun happdrættis fyrir Ísland	6
7	S. d.	Lög um framlenging á gildi laga nr. 33 7. maí 1928, um skattgreiðslu h.f. Eimskipafélags Íslands	7
2	13. febr.	Lög um samkomudag reglulegs Alþingis 1943	2
3	S. d.	Lög um verðlag	3—4
8	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 115 19. nóv. 1936, um þingskóp Alþingis	7
9	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 36 28. nóv. 1919, um þingfararkaup alþingismanna	8
10	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 100 14. maí 1940, um skógrækt	8—9
11	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 52 27. júní 1925, um verzlunaratvinnu	9
12	S. d.	Lög um breyting á hafnarlögum fyrir Hafnarfjarðar-kaupstað, nr. 30 14. júní 1929	9—10
13	S. d.	Lög um stofnun embættis háskólabókavarðar við Háskóla Íslands	10
14	16. febr.	Fjárlög fyrir árið 1943	11—70
25	18. febr.	Lög um breyting á lögum nr. 16 6. apríl 1939, um breyting á lögum nr. 68 28. des. 1934, um útvarpsrekstur ríkisins	86
26	S. d.	Lög um breyting á áfengislögum, nr. 33 9. jan. 1935	86—87
27	S. d.	Lög um bann við töku ljósmynda og meðferð ljósmyndavéla	87
28	S. d.	Lög um stækkun lögsagnarumdæmis Neskaupstaðar	88
29	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 98 9. júlí 1941, um	

IV

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
15	26. febr.	heimild fyrir ríkisstjórnina til ráðstafana og tekjuöflunar vegna dýrtíðar erfiðleika atvinnuveganna Lög um heimild fyrir bæjar- og sveitarstjórnir til útsvarsinnheimtu árið 1943	88 71
16	S. d.	Lög um orlof	72—75
17	S. d.	Lög um breyting á sveitarstjórnarlögum, nr. 12 31. maí 1927, og um afnám laga nr. 34 27. júní 1941, um breyting á þeim lögum	75—76
18	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 27 23. júní 1932, um samgöngubætur og fyrirhleðslu á vatnasvæði Þverár og Markarfljóts	76
19	S. d.	Lög um eignanámsheimild fyrir Siglufjarðarkaupstað á jörðinni Höfn í Siglufirði	77
20	S. d.	Lög um búfjártryggingar	77—79
21	S. d.	Lög um heimild til að selja Stagley	80
22	S. d.	Lög um breytingar á lögum nr. 58 28. jan. 1935, um hafnargerð í Hornafirði	80
23	S. d.	Hafnarlög fyrir Keflavík	81—83
24	S. d.	Lög um lendingarbætur í Bakkafirði í Borgarfirði ..	84—85
57	20. marz	Auglýsing um lækkun aðflutningsgjalda á kornvörum og sykri	131
30	2. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 32 23. júní 1932, um brúargerðir	89—93
31	S. d.	Lög um verzlun með kartöflur o. fl.	93—96
32	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 2 9. jan. 1935, um ráðstafanir til þess að greiða fyrir viðskiptum með sláturfjárarafurðir og ákveða verðlag á þeim	96—97
33	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 110 9. okt. 1941, um fiskveiðasjóð Íslands	97—98
34	S. d.	Lög um fiskveiðasjóð Íslands	99—102
35	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 98 3. maí 1935, um virkjun Fljótaár	103
36	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 87 9. júlí 1941, um viðauka við lög nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.	103
37	7. apríl	Lög um breyting á vegalögum, nr. 101 19. júní 1933	104—109
38	S. d.	Lög um breyting á jarðræktarlögum, nr. 54 4. júlí 1942	109—111
39	S. d.	Lög um húsaleigu	111—115
40	13. apríl	Ríkisstjórabréf um þinglausnir	116
41	S. d.	Ríkisstjórabréf, er stefnir Alþingi saman til reglulegs fundar fimmtudaginn 15. apríl 1943	116
42	14. apríl	Lög um dýrtíðarráðstafnir	117—118
43	S. d.	Lög um greiðslu íslenzkra afurða	118—119
44	S. d.	Lög um lendingarbætur á Vattarnesi við Reyðarfjörð	119—121
45	S. d.	Lög um breyting á hafnarlögum fyrir Húsavík, nr. 38 19. júní 1933	121
46	S. d.	Lög um frestun á framkvæmd laga nr. 60 7. maí 1940, um sildartunnur	122

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
47	14. apríl	Lög um heimild handa ríkisstjórninni til ákvörðunar um samflot íslenzkra skipa milli Íslands og Stóra-Bretlands	122—123
48	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 51 27. júní 1941, um breyting á lögum nr. 1 5. jan. 1938, um sildarverksmiðjur ríkisins	123
49	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 13 20 okt. 1905, um rithöfundarétt og prentrétt	123—124
50	S. d.	Lög um kennaraskóla Íslands	125—126
51	S. d.	Lög um veiting ríkisborgararéttar	126—127
52	S. d.	Lög um stækkun lögsagnarumdæmis Reykjavíkur ..	127—128
53	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 74 31. des. 1937, um alþýðutryggingar	128
54	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 76 27. júní 1941, um breyting á lögum nr. 66 1940, um stríðsslysaftryggingu sjómanna	129
55	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 39 28. jan. 1935, um breyting á lögum nr. 46 1921, um atstöðu foreldra til óskilgetinna barna	129—130
56	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 105 1940, um breyting á lögum nr. 62 30. des. 1939, um tollskrá o. fl.	130
58	19. apríl	Ríkisstjóraúrskurður um breyting á ríkisstjóraúrskurði 16. des. 1942, um breytingu um stundarsakir á konungsúrskurði 29. des. 1924, um skipun og skipting starfa ráðherra o. fl.	131
59	20. apríl	Ríkisstjórabréf um frestun á fundum Alþingis	132
60	29. apríl	Lög um refsing fyrir óheimila för inn á bannsvæði herstjórnar og óheimila dvöl þar	132
61	S. d.	Lög um heimild til að lækka aðflutningsgjald af nokkrum vörutegundum	133
62	10. maí	Auglýsing um kosningu ríkisstjóra	133
63	S. d.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 6 9. jan. 1935, um tekjuskatt og eignarskatt	134
131	25. maí	Auglýsing um lækkun verðtolls af farmgjöldum ...	328
68	12. ágúst	Ríkisstjórabréf um að alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda miðvikudaginn 1. september 1943	139
69	7. sept.	Lög um breyting á lögum nr. 58 8. sept. 1931, um einkasölu ríkisins á tóbaki	139
70	22. sept.	Auglýsing um staðfestingu ríkisstjóra á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 47 frá 30. júní 1942	140
71	30. sept.	Auglýsing um staðfestingu ríkisstjóra á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 47 frá 30. júní 1942	140
73	22. okt.	Auglýsing um viðskiptasamning, er gerður var í Reykjavík hinn 27. ágúst 1943 milli Íslands og Bandaríkja Ameríku	141—153
72	27. okt.	Lög um breyting á lögum nr. 64 4. júlí 1942, um	

VI

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		sérstaka heimild til að afmá veðskuldbindingar úr veðmálabókum	140
74	6. nóv.	Auglýsing um lækkun aðflutningsgjalda af nokkrum vörutegundum	154
75	10. nóv.	Lög um breyting á lögum nr. 3 13. febrúar 1943, um verðlag	154—155
76	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 18 28. maí 1941, um sandgræðslu og heftingu sandfoks	155
77	7. des.	Lög um að undanþiggja frá álagningu skatta til ríkis og bæjar eða sveitar vinning í happdrætti Hallgrimskirkju	156
78	S. d.	Lög um að undanþiggja frá álagningu skatta til ríkis og bæjar eða sveitar vinning í happdrætti Lauganeskirkju	156
79	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 66 8. sept. 1931, um hafnargerð í Dalvík	157
80	S. d.	Lög um breyting á vegalögum, nr. 101 19. júní 1933	157—158
81	S. d.	Hafnarlög fyrir Ólafsfjörð	158—161
64	16. des.	Lög um birtingu laga og stjórnarvaldaerinda	135—136
65	S. d.	Lög um dómsmálastörf, lögreglustjórn, gjaldheimtu o. fl. í Reykjavík	136—137
82	S. d.	Tilskipun um starfsreglur ríkisráðs	161—162
83	S. d.	Ríkisstjórabréf um þinglausnir	163
84	S. d.	Lög um breyting á lögum nr 19 20. október 1905, um byggingarsamþykktir	163
85	S. d.	Lög um ítölu	164—167
86	S. d.	Lög um ákvörðun leigumála og söluverðs lóða og landa Reykjavíkurkaupstaðar	167—168
87	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 1 26. marz 1924, um brunatryggingar í Reykjavík	168
88	S. d.	Lög um lendingarbætur í Stöðvarfirði	169—170
89	S. d.	Lög um lendingarbætur í Hnífsdal	171—172
90	S. d.	Lög um reikningaskrifstofu sjávarútvegsins	173
91	S. d.	Lög um breytingar á lögum nr. 97 9. júlí 1941, um ófriðartryggingar	174—175
92	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 78 23. júní 1936, um ríkisframbærslu sjúkra manna og örkuþla	175—176
93	S. d.	Lög um hafnarbótasjóð	176
94	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 40 30. júní 1942, um breyting á lögum nr. 112 9. okt. 1941, um lax- og silungsveiði	177
95	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 14 20. okt. 1905, um fyrning skulda og annarra kröfuréttinda	177
96	S. d.	Lög um eyðingu svartbaks	178
97	S. d.	Lög um lendingarbætur í Vogum í Vatnsleysustrandarhreppi	178—180
98	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 62 30. des. 1939, um tollskrá o. fl.	180—181

VII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
99	16. des.	Lög um ábyrgð ríkissjóðs af tjóni, sem hlýzt af veru herliðs Bandaríkjna Norður-Ameríku hér á landi ..	182
132	28. des.	Auglýsing um hvernd Íslands	328—336
66	30. des.	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta skemmtanaskatt með viðauka árið 1944	138
67	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1944 með viðauka	138
100	S. d.	Lög um heimild fyrir bæjar- og sveitarstjórnir til útsvarsinnheimtu árið 1944	183
101	S. d.	Lög um lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins	183—187
102	S. d.	Lög um lífeyrissjóð barnakennara og ekkna þeirra	188—191
103	S. d.	Lög um lífeyrissjóð hjúkrunarkvenna	192—194
104	S. d.	Lög um breyting á I.—III. kafla laga um alþýðu-tryggingar	195—209
105	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 56 27. júní 1941, um viðauka við og breyting á lögum nr. 74 31. des. 1937, um alþýðutryggingar	210
106	S. d.	Lög um stríðsslysaftryggingu íslenskra skipshafna ..	210—216
107	S. d.	Lög um breytingar á lögum nr. 34 2. apríl 1943, um fiskveiðisjóð Íslands	217
108	S. d.	Lög um heilsuhæli fyrir drykkjumenn	217—218
109	S. d.	Lög um hlutaftryggingafélög	218—220
110	S. d.	Lög um oliugeyma o. fl.	220—221
111	S. d.	Lög um breyting á hafnarlögum fyrir Reykjavík-kaupstað, nr. 99 11. júlí 1911	222
112	S. d.	Lög um breyting á Hafnarlögum fyrir Keflavík, nr. 23 26. febr. 1943	223
113	S. d.	Lög um lendingarbætur í Grindavík	223—225
114	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 98 14. maí 1940, um eignar- og notkunarrétt jarðhita	225—226
115	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 39 19. júní 1933, um kjötmat o. fl.	226
116	S. d.	Lög um ættaróðal og erfðaábúð	227—237
117	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 56 1933, um viðauka við og breyting á lögum nr. 68 1917, um áveitu á Flóann	237—238
118	S. d.	Lög um veiting ríkisborgararéttar	238
179	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 61 4. júlí 1942, um málflytjendur	238
120	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 57 29. des. 1937, um lestrarfélög og kennslukvikmyndir, og lögum nr. 75 1942, um breyting á þeim lögum	239
121	S. d.	Fjárúkalög fyrir árið 1940	240—249
122	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina og ríkisstofnanir að greiða eftirlaun er sérstaklega stendur á um ..	249—250
123	S. d.	Lög um heimild til lántöku fyrir ríkissjóð	250
124	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 99 19. júní 1933, um veitingaskatt	251

VIII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
125	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 81 7. maí 1940, um breyting á lögum nr. 44 19. júní 1933, um stofnun happdrættis fyrir Ísland	251
126	S. d.	Lög um viðauka við og breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.	252
127	S. d.	Lög um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1940	253
128	S. d.	Lög um að gjafir til vinnuhælis berklasjúklinga skuli dregnar frá skattskyldum tekjum gefenda við álagningu skatta til ríkis og bæjar eða sveitar	254
129	S. d.	Ríkisstjórabréf, er stefnir Alþingi saman til reglulegs fundar mánudaginn 10. jan. 1944	254
130	S. d.	Fjárlög fyrir árið 1944	255—327

Yfirlit

eftir stafrófsröð.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
Aðflutningsgjöld, sjá skattar, tollar.			
Áfengislög.			
26	18. febr.	Lög um breyting á áfengislögum, nr. 33 9 jan. 1935	86—87
Afurðir.			
43	14. apríl	Lög um greiðslu íslenzkra afurða	118—119
Alþingi, alþingismenn.			
2	13. febr.	Lög um samkomudag reglulegs Alþingis 1943	2
8	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 115 19. nóv. 1936, um þingskóp Alþingis	7
9	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 36 28. nóv. 1919, um þingfararkaup alþingismanna	8
40	13. apríl	Ríkisstjórabréf um þinglausnir	116
41	S. d.	Ríkisstjórabréf, er stefnir Alþingi saman til reglulegs fundar fimmtudaginn 15. apríl 1943	116
59	20. apríl	Ríkisstjórabréf um frestun á fundum Alþingis	132
68	12. ágúst	Ríkisstjórabréf um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda miðvikudaginn 1. september 1943	139
83	16. des.	Ríkisstjórabréf um þinglausnir	163
129	30. des.	Ríkisstjórabréf, er stefnir Alþingi saman til reglulegs fundar mánudaginn 10. jan. 1944	254
Alþýðutryggingar.			
53	14. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 74 31. des. 1937, um alþýðutryggingar	128
104	30. des.	Lög um breyting á I.—III. kafla laga um alþýðutryggingar	195—209
105	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 56 27. júní 1941, um viðauka við og breyting á lögum nr. 74 31. des. 1937, um alþýðutryggingar	210

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
29	18. febr.	<p style="text-align: center;">Atvinnumál.</p> <p>Lög um breyting á lögum nr. 98 9. júlí 1941, um heimild fyrir ríkisstjórnina til ráðstafana og tekjuöflunar vegna dýrtíðar og erfiðleika atvinnuveganna</p>	88
		Bakkafjörður, sjá hafnarmálefni.	
		Bannsvæði, sjá ófriðarráðstafanir.	
		Barnakennarar, sjá lífeyrissjóður.	
128	30. des.	<p style="text-align: center;">Berklasjúklingar.</p> <p>Lög um að gjafir til vinnuhælis berklasjúklinga skuli dregnar frá skattskyldum tekjum gefenda við álagningu skatta til ríkis og bæjar eða sveitar</p>	254
		Bifreiðaskattur, sjá skattar, tollar.	
36	2. apríl	<p style="text-align: center;">Bifreiðir.</p> <p>Lög um breyting á lögum nr. 87 9. júlí 1941, um viðauka við lög nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.</p>	103
126	30. des.	Lög um viðauka við og breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.	252
64	16. des.	<p style="text-align: center;">Birting laga.</p> <p>Lög um birtingu laga og stjórnarvaldaerinda</p>	135 - 136
5	29. jan.	<p style="text-align: center;">Bráðabirgðaákvæði.</p> <p>Lög um bráðabirgðagreiðslur í febrúar 1943</p>	5—6
30	2. apríl	<p style="text-align: center;">Brúargerðir.</p> <p>Lög um breyting á lögum nr. 32 23. júní 1932, um brúargerðir</p>	89—93
		Brunatryggingar, sjá Reykjavík.	
20	26. febr.	<p style="text-align: center;">Búfjártryggingar.</p> <p>Lög um búfjártryggingar</p>	77—79

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Byggingarsamþykktir.	
84	16. des.	Lög um breyting á lögum nr. 19 20. okt. 1905, um byggingarsamþykktir	163
		Bæjarmálefni og sveitar.	
28	18. febr.	Lög um stækkun lögsagnarumdæmis Neskaupstaðar	88
15	26. febr.	Lög um heimild fyrir bæjar- og sveitarstjórnir til útsvarsinnheimtu árið 1943	71
17	S. d.	Lög um breyting á sveitarstjórnarlögum, nr. 12 31. maí 1927, og um afnám laga nr. 34 27. júní 1941, um breyting á þeim lögum	75—76
100	30. des.	Lög um heimild fyrir bæjar- og sveitarstjórnir til útsvarsinnheimtu árið 1944	183
		Börn.	
55	14. apríl	Lög um viðauka við lög nr. 39 28. jan. 1935, um breyting á lögum nr. 46 1921, um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna	129—130
		Dalvík, sjá hafnarmálefni.	
		Dómsmálastörf m. m.	
65	16. des.	Lög um dómsmálastörf, lögreglustjórn, gjaldheimtu o. fl. í Reykjavík	136—137
		Drykkjumannahæli.	
108	30. des.	Lög um heilsuhæli fyrir drykkjumenn	217—218
		Dýralæknar.	
4	27. jan.	Lög um breyting á lögum nr. 24 12. júní 1939, um dýralækna	5
		Dýrtíðarráðstafanir.	
29	18. febr.	Lög um breyting á lögum nr. 98 9. júlí 1941, um heimild fyrir ríkisstjórnina til ráðstafana og tekjuöflunar vegna dýrtíðar og erfiðleika atvinnveganna	88
42	14. apríl	Lög um dýrtíðarráðstafanir	117—118
		Eftirlaun.	
122	30. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina og ríkisstofnanir að greiða eftirlaun, er sérstaklega stendur á um	249—250

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Eignarnám.	
19	26. febr.	Lög um eignarnámsheimild fyrir Siglufjarðarkaupstað á jörðinni Höfn í Siglufirði	77
		Eimskipafélag Íslands.	
7	29. jan.	Lög um framlenging á gildi laga nr. 33 7. maí 1928, um skattgreiðslu h. f. Eimskipafélags Íslands	7
		Einkasala.	
69	7. sept.	Lög um breyting á lögum nr. 58 8. sept. 1931, um einkasölu ríkisins á tóbaki	139
		Fiskveiðar, fiskveiðasjóður.	
33	2. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 110 9. okt. 1941, um fiskveiðasjóð Íslands	97—98
34	S. d.	Lög um fiskveiðasjóð Íslands	99—102
90	16. des.	Lög um reikningaskrifstofu sjávarútvegsins	173
106	30. des.	Lög um stríðsslysatryggingu íslenzkra skipshafna ...	210—216
107	S. d.	Lög um breytingar á lögum nr. 34 2. apríl 1943, um fiskveiðasjóð Íslands	217
		Fjárlög, fjárukalög.	
5	29. jan.	Lög um bráðabirgðagreiðslur í febrúar 1943	5—6
14	16. febr.	Fjárlög fyrir árið 1943	11—70
121	30. des.	Fjárukalög fyrir árið 1940	240—249
130	S. d.	Fjárlög fyrir árið 1944	255—327
		Fljótaá, sjá virkjun.	
		Flóaáveitan.	
117	30. des.	Lög um viðauka við lög nr. 56 1933, um viðauka við og breyting á lögum nr. 68 1917, um áveitu á Flóann	237—238
		Fyrning.	
95	16. des.	Lög um viðauka við lög nr. 14 20. okt. 1905, um fyrning skulda og annarra kröfuréttinda	177
		Gjaldeyrir.	
1	16. jan.	Lög um innflutning og gjaldeyrismeðferð	1—2
		Grindavík, sjá hafnarmál.	

XIII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
Hafnarfjörður, sjá raforkumál.			
Hafnarmál.			
12	13. febr.	Lög um breyting á hafnarlögum fyrir Hafnarfjarðar- kaupstað, nr. 30 14. júní 1929	9—10
22	26. febr.	Lög um breyting á lögum nr. 58 28. jan. 1935, um hafnargerð í Hornafirði	80
23	S. d.	Hafnarlög fyrir Keflavík	81—83
24	S. d.	Lög um lendingarbætur í Bakkafirði í Borgarfirði ..	84—85
44	14. apríl	Lög um lendingarbætur á Vattarnesi við Reyðarfjörð	119—121
45	S. d.	Lög um breyting á hafnarlögum fyrir Húsavík, nr. 38 19. júní 1933	121
79	7. des.	Lög um breyting á lögum nr. 66 8. sept. 1931, um hafnargerð í Dalvík	157
81	S. d.	Hafnarlög fyrir Ólafsfjörð	158—161
88	16. des.	Lög um lendingarbætur í Stöðvarfirði	169—170
89	S. d.	Lög um lendingarbætur í Hnífsdal	171—172
93	S. d.	Lög um hafnarbótasjóð	176
97	S. d.	Lög um lendingarbætur í Vogum í Vatnsleysustrandar- hreppi	178—180
111	30. des.	Lög um breyting á hafnarlögum fyrir Reykjavíkur- kaupstað, nr. 19 11. júlí 1911	222
112	S. d.	Lög um breyting á hafnarlögum fyrir Keflavík, nr. 23 26. febr. 1943	223
113	S. d.	Lög um lendingarbætur í Grindavík	223—225
Hallgrímskirkja, sjá kirkjumálefni.			
Happdrætti.			
77	7. des.	Lög um að undanþiggja frá álagningu skatta til ríkis og bæjar eða sveitar vinning í happdrætti Hall- grímskirkju	156
78	S. d.	Lög um að undanþiggja frá álagningu skatta til ríkis og bæjar eða sveitar vinning í happdrætti Laugar- neskirkju	156
125	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 81 7. maí 1940, um breyting á lögum nr. 44 19. júní 1933, um stofnun happdrættis fyrir Ísland	251
Háskólinn.			
6	29. jan.	Lög um breyting á lögum nr. 44 19. júní 1933, um stofnun happdrættis fyrir Ísland	6
13	13. febr.	Lög um stofnun embættis háskólabókavarðar við Há- skóla Íslands	10
70	22. sept.	Auglýsing um staðfestingu ríkistjóra á breytingu á	

XIV

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
71	30. sept.	reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 47 frá 30. júní 1942	140
125	30. des.	Auglýsing um staðfestingu ríkisstjóra á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 47 frá 30. júní 1942	140
		Lög um breyting á lögum nr. 81 7. maí 1940, um breyting á lögum nr. 44 19. júní 1933, um stofnun happdrættis fyrir Ísland	251
Hervernd, hernaðarráðstafanir.			
27	18. febr.	Lög um bann við töku ljósmynda og meðferð ljósmyndavéla	87
60	29. apríl	Lög um refsing fyrir óheimila för inn á bannsvæði herstjórnar og óheimila dvöl þar	132
99	16. des.	Lög um ábyrgð ríkissjóðs á tjóni, sem hlýzt af veru herliðs Bandaríkja Norður-Ameríku hér á landi ..	182
132	28. des.	Auglýsing um hervernd Íslands	328—336
Hjúkrunarkonur, sjá lífeyrissjóður.			
Hlutatryggingafélög.			
109	30. des.	Lög um hlutatryggingafélög	218—220
Hnífsdalur, sjá hafnarmál.			
Húsaleiga.			
39	7. apríl	Lög um húsaleigu	111—115
Húsavík, sjá hafnarmál.			
Höfn í Siglufirði.			
19	26. febr.	Lög um eignarnámsheimild fyrir Siglufjarðarkaupstað á jörðinni Höfn í Siglufirði	77
Innflutningur.			
1	16. jan.	Lög um innflutning og gjaldeyrismeðferð	1—2
Ítala.			
85	16. des.	Lög um ítölu	164—167
Jarðhiti.			
114	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 98 14. maí 1940, um eignar- og notkunarrétt jarðhita	225—226

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Jarðræktarlög.	
38	7. apríl	Lög um breyting á jarðræktarlögum, nr. 54 4. júlí 1942	109—111
		Kartöflur, sjá verzlun.	
		Keflavík, sjá hafnarmál.	
		Kennaraskóli, sjá skólamál.	
		Kennslumál.	
120	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 57 29. des. 1937, um letrarfélög og kennslukvikmyndir, og lögum nr. 75 1942, um breyting á þeim lögum	239
		Kirkjumálefni.	
77	7. des.	Lög um að undanþiggja frá álagningu skatta til ríkis og bæjar eða sveitar vinning í happdrætti Hallgrímskirkju	156
78	S. d.	Lög um að undanþiggja frá álagningu skatta til ríkis og bæjar eða sveitar vinning í happdrætti Laugarneskirkju	156
		Kjötmat, sjá landbúnaður.	
		Kvikmyndir, sjá skólamál.	
		Lagabirting.	
64	16. des.	Lög um birtingu laga og stjórnarvaldaerinda	133—136
		Landbúnaður.	
4	27. jan.	Lög um breyting á lögum nr. 24 12. júní 1939, um dýralækna	5
10	13. febr.	Lög um breyting á lögum nr. 100 14. maí 1940, um skógrækt	8—9
18	26. febr.	Lög um breyting á lögum nr. 27 23. júní 1932, um samgöngubætur og fyrirhleðslur á vatnasvæði Þverár og Markarfljóts	76
20	S. d.	Lög um búfjartryggingar	77—79
32	2. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 2 9. jan. 1935, um ráðstafanir til þess að greiða fyrir viðskiptum með sláturfjárafurðir og ákveða verðlag á þeim	96—97

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðatal
38	7. apríl	Lög um breyting á jarðræktarlögum, nr. 54 4. júlí 1942	109—111
43	14. apríl	Lög um greiðslu íslenzkra afurða	118—119
76	10. nóv.	Lög um breyting á lögum nr. 18 28. maí 1941, um sandgræðslu og heftingu sandfoks	155
115	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 39 19. júlí 1933, um kjötmat o. fl.	226
116	S. d.	Lög um ættaróðal og erfðaábúð	227—237
117	30. des.	Lög um viðauka við lög nr. 56 1933, um viðauka við og breyting á lögum nr. 68 1917, um áveitu á Flóann	237—238
Lántaka.			
123	30. des.	Lög um heimild til lántöku fyrir ríkissjóð	250
Laugarneskirkja, sjá kirkjumálefni.			
Lax- og silungsveiði, sjá veiði.			
Lendingarbætur, sjá hafnarmál.			
Lífeyrissjóður.			
101	30. des.	Lög um lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins	183—187
102	S. d.	Lög um lífeyrissjóð barnakennara og ekkna þeirra	188—191
103	S. d.	Lög um lífeyrissjóð hjúkrunarkvenna	192—194
Lóðir og lönd, sjá Reykjavík.			
Málflytjendur.			
119	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 61 4. júlí 1942, um málflytjendur	238
Markarfljót.			
18	26. febr.	Lög um breyting á lögum nr. 27 23. júní 1932, um samgöngubætur og fyrirhleðslur á vatnasvæði Þverár og Markarfljóts	76
Milliríkjasamningur.			
73	22. okt.	Auglýsing um viðskiptasamning, er gerður var í Reykjavík hinn 27. ágúst 1943 milli Íslands og Bandaríkja Ameríku	141—153
132	28. des.	Auglýsing um hvernd Íslands	329—335

XVII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
Neskaupstaður.			
28	18. febr.	Lög um stækkun lögsagnarumdæmis Neskaupstaðar	88
Ófriðarráðstafanir.			
27	18. febr.	Lög um bann við töku ljósmynda og meðferð ljósmyndavéla	87
54	14. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 76 27. júní 1941, um breyting á lögum nr. 66 1940, um stríðsslysatryggingu sjómanna	129
60	29. apríl	Lög um refsing fyrir óheimila för inn á bannsvæði herstjórnar og óheimila dvöl þar	132
91	16. des.	Lög um breyting á lögum nr. 97 9. júlí 1941, um ófriðartryggingar	174—175
99	S. d.	Lög um ábyrgð rikissjóðs af tjóni, sem hlýzt af veru herliðs Bandaríkja Norður-Ameríku hér á landi	182
132	28. des.	Auglýsing um hvernd Íslands	328—336
Oliugeymar.			
110	30. des.	Lög um oliugeyma o. fl.	220—221
Orlof.			
16	26. febr.	Lög um orlof	72—75
Óskilgetin börn.			
55	14. apríl	Lög um viðauka við lög nr. 39 28. jan. 1935, um breyting á lögum nr. 46 1921, um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna	129—130
Ráðherrar, sjá ríkisstjórn.			
Reikningaskrifstofa.			
90	16. des.	Lög um reikningaskrifstofu sjávarútvegsins	173
Reykjavík.			
52	14. apríl	Lög um stækkun lögsagnarumdæmis Reykjavíkur ..	127—128
65	16. des.	Lög um dómsmálastörf, lögreglustjórn, gjaldheimtu o. fl. í Reykjavík	168
86	S. d.	Lög um ákvörðun leigumála og söluverðs lóða og landa Reykjavíkurkaupstaðar	136—137
87	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 1 26. marz 1924, um brunatryggingar í Reykjavík	167—168
111	30. des.	Lög um breyting á hafnarlögum fyrir Reykjavíkurkaupstað, nr. 19 11. júlí 1911	222

XVIII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Ríkisábyrgð, sjá ófriðarráðstafanir.	
		Ríkisborgararéttur.	
51	14. apríl	Lög um veiting ríkisborgararéttar	126—127
118	30. des.	Lög um veiting ríkisborgararéttar	238
		Ríkisframfærsla.	
92	16. des.	Lög um breyting á lögum nr. 78 23. júní 1936, um ríkisframfærslu sjúkra manna og örkuþla	175—176
		Ríkisráð, sjá ríkisstjórn.	
		Ríkisreikningur.	
127	30. des.	Lög um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1940	253
		Ríkisstjórn.	
58	19. apríl	Ríkisstjóraúrskurður um breytingu á ríkisstjóraúrskurði 16. des 1942, um breytingu um stundarsakir á konungsúrskurði 29. des. 1924, um skipun og skipting starfa ráðherra o. fl.	131
62	10. maí	Auglýsing um kosningu ríkisstjóra	133
82	16. des.	Tilskipun um starfsreglugerð ríkisráðs	161—162
		Rithöfundaréttur.	
49	14. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 13 20. okt. 1905, um rithöfundarétt og prentarétt	123—124
		Sandgræðsla, sjá landbúnaður.	
		Siglingar, skip.	
47	14. apríl	Lög um heimild handa ríkisstjórninni til ákvörðunar um samflot íslenskra skipa milli Íslands og Stóra-Bretlands	122—123
54	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 76 27. júní 1941, um breyting á lögum nr. 66 1940, um stríðsslysáttryggingu sjómanna	129
106	30. des.	Lög um stríðsslysáttryggingu íslenskra skipshafna ..	210—216
		Síldartunnur, síldarverksmiðjur.	
46	14. apríl	Lög um frestun á framkvæmd laga nr. 60 7. maí 1940, um síldartunnur	122

XIX

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðatal
48	14. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 51 27. júní 1941, um breyting á lögum nr. 1 5. jan. 1938, um sildarverksmiðjur ríkisins	123
		Sjúkir og örkuðla, sjá ríkisframskýrsla.	
		Skattar, tollar.	
57	20. marz	Auglýsing um lækkun aðflutningsgjalda á kornvörum og sykri	131
29	18. febr.	Lög um breyting á lögum nr. 98 9. júlí 1941, um heimild fyrir ríkisstjórnina til ráðstafana og tekjuöflunar vegna dýrtíðar og erfiðleika atvinnuveganna	88
42	14. apríl	Lög um dýrtíðarráðstafanir	117—118
56	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 105 1940, um breyting á lögum nr. 62 30. des. 1939, um tollskrá o. fl.	130
61	29. apríl	Lög um heimild til að lækka aðflutningsgjald af nokkrum vörutegundum	133
63	10. maí	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 6 9. jan. 1935, um tekjuskatt og eignarskatt	134
131	25. maí	Auglýsing um lækkun verðtolls af farmgjöldum	328
74	6. nóv.	Auglýsing um lækkun aðflutningsgjalda af nokkrum vörutegundum	154
98	16. des.	Lög um breyting á lögum nr. 62 30. des. 1939, um tollskrá o. fl.	180—181
66	30. des.	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta skemmtanaskatt með viðauka árið 1944	138
67	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýms gjöld 1944 með viðauka	138
124	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 99 19. júní 1933, um veitingaskatt	251
126	S. d.	Lög um viðauka við og breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.	252
128	S. d.	Lög um að gjafir til vinnuhælis berklasjúklinga skuli dregnar frá skattskyldum tekjum gefanda við álagningu skatta til ríkis og bæjar eða sveitar	254
		Skógrækt.	
10	13. febr.	Lög um breyting á lögum nr. 100 14. maí 1940, um skógrækt	8—9
		Skólamál.	
50	14. apríl	Lög um kennaraskóla Íslands	125—126
120	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 57 29. des. 1937, um lestrarfélög og kennslukvikmyndir, og lögum nr. 75 1942, um breyting á þeim lögum	239

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
95	16. des.	<p style="text-align: center;">Skuldir.</p> <p>Lög um viðauka við lög nr. 14 20. okt. 1905, um fyrning skulda og annarra kröfuréttinda</p> <p style="text-align: center;">Sláturfjárarafurðir, sjá landbúnaður.</p>	177
21	26. febr.	<p style="text-align: center;">Stagley.</p> <p>Lög um heimild til að selja Stagley</p> <p style="text-align: center;">Stríðsslysatrygging, sjá siglingar, skip.</p> <p style="text-align: center;">Stöðvarfjörður, sjá hafnarmál.</p>	80
96	16. des.	<p style="text-align: center;">Svarbakur.</p> <p>Lög um eyðingu svartbaks</p>	178
17	26. febr.	<p style="text-align: center;">Sveitarstjórnarmál.</p> <p>Lög um breyting á sveitarstjórnarlögum, nr. 12 31. maí 1927, og um afnám laga nr. 34 27. júní 1941, um breyting á þeim lögum</p>	75—76
21	26. febr.	<p style="text-align: center;">Söluheimild.</p> <p>Lög um heimild til að selja Stagley</p> <p style="text-align: center;">Tóbakseinkasala, sjá einkasala.</p> <p style="text-align: center;">Tollar, sjá skattar.</p> <p style="text-align: center;">Útanríkismál, sjá milliríkjasamningar.</p>	80
15	26. febr.	<p style="text-align: center;">Útsvarsinnheimta.</p> <p>Lög um heimild fyrir bæjar- og sveitarstjórnir til útsvarsinnheimtu árið 1943</p>	71
100	30. des.	<p>Lög um heimild fyrir bæjar- og sveitarstjórnir til útsvarsinnheimtu árið 1944</p>	183
25	18. febr.	<p style="text-align: center;">Útvarp.</p> <p>Lög um breyting á lögum nr. 16 6. apríl 1939, um breyting á lögum nr. 68 28. des. 1934, um útvarpsrekstur ríkisins</p>	86

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Vattarnes, sjá hafnarmál.	
		Veðmálabækur.	
72	27. okt.	Lög um breyting á lögum nr. 64 4. júlí 1942, um sérstaka heimild til að afmá veðskuldbindingar úr veðmálabókum	140
		Vegamál.	
37	7. apríl	Lög um breyting á vegalögum, nr. 101 19. júní 1933	104—109
80	7. des.	Lög um breyting á vegalögum, nr. 101 19. júní 1933	157—158
		Veði.	
94	16. des.	Lög um breyting á lögum nr. 40 30. júní 1942, um breyting á lögum nr. 112 9. okt. 1941, um lax- og silungsveiði	177
		Veitingaskattur, sjá skattar.	
		Verðlag, sjá verzlun.	
		Verzlun, verzlunaratvinna.	
1	16. jan.	Lög um innflutning og gjaldeyrismeðferð	1—2
3	13. febr.	Lög um verðlag	3—4
11	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 52 27. júní 1925, um verzlunaratvinnu	9
31	2. apríl	Lög um verzlun með kartöflur o. fl.	93—96
32	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 2 9. jan. 1935, um ráðstafanir til þess að greiða fyrir viðskiptum með sláturljárafurðir og ákveða verðlag á þeim	96—97
43	14. apríl	Lög um greiðslu íslenzkra afurða	118—119
75	10. nóv.	Lög um breyting á lögum nr. 3 13. febrúar 1943, um verðlag	154—155
		Viðskiptasamningur, sjá milliríkjasamningur.	
		Virkjun.	
35	2. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 98 3. maí 1935, um virkjun Fljótaár	103
		Vogar, sjá hafnarmál.	
		Þverár-fyrirhleðsla, sjá landbúnaður.	
		Ættaróðal, sjá erfðaábúð.	

L Ö G

1

16. jan.

um innflutning og gjaldeyrismeðferð.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórnin skipar fimm manna nefnd, er nefnist Viðskiptaráð, og jafnmarga varamenn, er sæti taki í ráðinu í forföllum aðalmanna eða ef sæti verður laust um stundarsakir.

Eigi má skipa í Viðskiptaráð fulltrúa sérstakra stétta eða félaga né heldur menn, er eiga beinna hagsmuna að gæta í sambandi við störf ráðsins eða eru í þjónustu aðila, sem svo er ástatt um.

2. gr.

Viðskiptaráð hefur þessi verkefni með höndum:

1. Ákveður, hvaða vörur skuli flytja til landsins.
2. Ráðstafar farmrými í skipum, er annast eiga vöruflutninga til landsins og eru eign islenzkra aðila eða á vegum þeirra.
3. Ráðstafar gjaldeyri til vörukaupa erlendis og annarra nauðsynja.
4. Úthlutar innflutningi á vörum til innflytjenda og setur þau skilyrði um hann, sem nauðsynleg kunna að vera eða verða vegna ófriðarástands eða viðskipta-skilyrða.
5. Annast innflutning brýnna nauðsynja eftir ákvörðun ríkisstjórnarinnar, ef hún telur sýnilegt, að innflytjendur sjái ekki þörfum þjóðarinnar borgið, eða aðrar ástæður gera slíkar ráðstafanir nauðsynlegar að dómi ríkisstjórnarinnar.
6. Fer með verðlagsákvæðanir og verðlagseftirlit samkv. lögum nr. 79/1942 eða öðrum lögum, sem sett verða í þeirra stað, og vöruskömmun lögum samkvæmt. Ráðherra getur sett Viðskiptaráði starfsreglur.

3. gr.

Engan erlendan gjaldeyri má láta af hendi án leyfis Viðskiptaráðs, nema séu greiðslur vegna ríkissjóðs og banka eða vextir og afborganir bæjar- og sveitarfélaga. Landsbanki Íslands og Útvegsbanki Íslands h/f hafa einir kauprétt á erlendum gjaldeyri.

Þeim gjaldeyri, sem bankarnir kaupa, skal skipt milli Landsbanka Íslands og Útvegsbanka Íslands h/f, þannig að hinn síðarnefndi fái einn þriðja hluta alls gjalds eyris, ef hann óskar, fyrir innkaupsverð, hlutfallslega af hverri mynt, sem keypt er á mánuði hverjum. Hlutfalli því, sem hvor banki fær, getur ráðherra breytt, ef báðir bankarnir samþykkja. Enginn hefur rétt til að selja erlendan gjaldeyri nema Landsbanki Íslands og Útvegsbanki Íslands h/f. Þó er pósthjórninni heimil slík verzlun innan þeirra takmarka, sem ráðherra setur.

Bannað er að flytja islenzkan eða erlendan gjaldmiðil úr landi, nema nauðsynlegan farareyri eftir reglum, sem ráðherra setur.

4. gr.

Ríkisstjórnin setur nánari fyrirmæli í reglugerð um efni þau, er í lögum þessum greinir, þar á meðal um úthlutun innflutnings og um gjaldeyrisleyfi, um gjaldeyris-

16. jan. 1 verzlun, um eftirlit tollmanna til varnar við útflutningi innlands og erlends gjaldmiðils og til tryggingar því, að islenzk útflutningsverðmæti verði greidd með erlendum gjaldeyri, er renni til bankanna. Enn fremur ákvæði um það, að allur annar gjaldeyris, sem menn eiga eða eignast, renni til þeirra.

5. gr.

Hver sá, er innflutningsleyfi fær, greiði Viðskiptaráði $\frac{1}{2}\%$ af upphæð þeirri, sem leyfi hljóðar um, þó aldrei minna en 1 krónu fyrir hvert einstakt leyfi. Skal gjaldi þessu varið til að standast kostnað af Viðskiptaráði og framkvæmd þessara laga.

6. gr.

Brot á lögum þessum eða reglum settum samkvæmt þeim, þar á meðal skilyrðum um leyfi, er Viðskiptaráð setur, varða sektum allt að 100000 kr. Ef miklar sakir eru eða brot er ítrekað, má og svipta sökunaut með dómi rétti til verzlunar. Upptaka eignar samkvæmt 69. gr. almennra hegningarlaga skal og heimil vera.

7. gr.

Mál út af brotum samkvæmt 6. gr. fara að hætti opinberra mála.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt eru úr gildi numin lög nr. 99/1941, svo og önnur ákvæði, sem fara í bág við lög þessi.

Lög þessi falla úr gildi í síðasta lagi sex mánuðum eftir að núverandi Evrópu-styrjöld er lokið.

Ákvæði til bráðabirgða.

Gjaldeyris- og innflutningsnefnd skal starfa þangað til Viðskiptaráð hefur tekið við þeim störfum, sem nefndin hefur nú.

Gjört á Bessastöðum, 16. janúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

2

13. febr.

L Ö G

um samkomudag reglulegs Alþingis 1943.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Reglulegt Alþingi ársins 1943 skal koma saman innan 4 daga eftir að aukabinginu, er hófst í nóvember 1942, hefur verið slitið, þó eigi síðar en 15. apríl 1943.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

L Ö G

um verðlag.

3

13. febr.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Viðskiptaráð, sem skipað er samkvæmt lögum um innflutning og gjaldeyrismeðferð, frá 16. jan. 1943, skal hafa eftirlit með öllu verðlagi, og hefur það bæði af sjálfsdáðum og að fyrirlagi ráðuneytisins vald og skyldu til að ákveða hámarksverð á hvers konar vörur og verðmæti, þar á meðal hámark álagningar, umboðslauna og annarrar þóknunar, sem máli skiptir um verðlag í landinu. Svo getur Viðskiptaráð og úrskurðað um aðra kostnaðarliði, sem máli skipta um verðlagningu á vörum. Þá getur og Viðskiptaráð ákveðið gjöld fyrir flutning á landi, sjó og í lofti, þar með talin farmgjöld og afgreiðslugjöld, enn fremur greiðslur til verkstæða og annarra verktaka fyrir alls konar verk, svo sem pípu- og raflagningar, smíðar, málningu og veggfóðrun, saumaskap, prentun og því um líkt. Þá getur Viðskiptaráð og ákveðið hámarksverð á greiðasölu, veitingum, fæði, snyrtingu, fatapressun og aðgöngumiðum að almennum skemmtunum og öðru slíku. Ákvæði þessarar greinar taka ekki til vörutegunda, sem verðlagðar eru samkvæmt sérstökum lögum, né til vöru, sem seld er úr landi, eða launa fyrir verk, sem ákveðin hafa verið með samningum stéttarféлага.

2. gr.

Ríkisstjórnin skipar verðlagsstjóra, sem gerir tillögur til Viðskiptaráðs um verðlagsákvæði og hefur á hendi framkvæmd þeirra og eftirlit með að þeim sé hlýtt. Hann skipar trúnaðarmenn um land allt til verðlagseftirlits. Hann hefur á hendi allan daglegan rekstur í sambandi við verðlagseftirlitið. Ef upp rís ágreiningur um skilning á verðlagsákvæðum, sker Viðskiptaráð úr.

Þeir, sem með verðlagseftirlit fara samkvæmt lögum þessum, geta krafist hvern sem er allra þeirra upplýsinga, skýrslna og annarra gagna, er þeir telja nauðsynleg í starfi sínu.

3. gr.

Þegar Viðskiptaráð fjallar um verðlagsmál, skulu tveir nefndarmenn jafnan víkja úr ráðinu samkvæmt ákvörðun ríkisstjórnar í skipunarbréfum þeirra, og skulu í þeirra stað koma tveir menn, er ríkisstjórnin skipar, með atkvæðisrétti um verðlagsákvæðanir.

Í Viðskiptaráði ræður afl atkvæða, og eru úrskurðir þess og ályktanir fullnaðarúrslit verðlagsmála. Þó má taka mál til meðferðar að nýju, ef ástæður hafa breytt eða nýjar skýrslur komið fram, er máli skipta. Viðskiptaráð er ekki ályktunarfært um verðlagsmál nema það sé fullskipað.

4. gr.

Sala á vörum milli heildverzlana innbyrðis eða smásöluverzlana innbyrðis (keðjuverzlun), er bönnuð, nema slík verzlun sé gerð án álagningar eða heildarálagning vörunnar sé innan þeirra takmarka í heildsölu og smásölu, sem heimiluð er. Bannað er að halda vörum úr umferð í því skyni að fá hærri verzlunarhagnað af þeim síðar.

3

13. febr.

5. gr.

Allar verðlagsákvarðanir, sem samþykktar eru af Viðskiptaráði, skulu birtar af verðlagsstjóra þegar í stað, og ganga þær í gildi jafnskjótt og gilda þar til öðruvísi er ákvæðið. Ákvarðanirnar skulu birtar á þann hátt, að þær verði kunnar almenningi á því verðlagssvæði, er þær ná til.

6. gr.

Viðskiptaráði, verðlagsstjóra, starfsmönnum eða öðrum, sem afskipti hafa um framkvæmd þessara laga, er bannað, að viðlagðri ábyrgð eftir ákvæðum almennra hegningarlaga um opinbera starfsmenn, að skýra óviðkomandi mönnum frá þeim atriðum, er þeir verða áskynja um af skýrslum þeim, sem um getur í 2. gr., að því leyti, sem þau varða einstaka menn eða einstök fyrirtæki.

7. gr.

Eftir gildistöku þessara laga má verðlag ekki hækka á neinu því, sem háð er verðlagseftirliti samkvæmt 1. gr., nema með leyfi Viðskiptaráðs.

8. gr.

Kostnaður við framkvæmd verðlagseftirlitsins greiðist af rikissjóði, að svo miklu leyti sem tekjur Viðskiptaráðs hrökkva ekki til þess, þegar greiddur er allur kostnaður Viðskiptaráðsins.

9. gr.

Sá, sem vanrækir skyldur þær, er um ræðir í 2. gr., skal sæta 10—100 kr. dagsektum. Sá, sem gefur rangar skýrslur til verðlagsstjóra, skal sæta refsingu samkvæmt ákvæðum almennra hegningarlaga.

Brot á lögum þessum eða reglum, settum samkvæmt þeim, varða sektum allt að 100 000 kr. Ef miklar sakir eru eða brot ítrekað, má og svipta sökunaut með dómi rétti til verzlunar.

10. gr.

Mál út af brotum samkvæmt 9. gr. fara að hætti opinberra mála.

11. gr.

Með reglugerð má setja nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara. Með lögum þessum eru lög nr. 79 frá 1. sept. 1942 numin úr gildi.

12. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Ákvæði til bráðabirgða.

Allar verðlagsákvarðanir um hámarksverð og hámarksálagningu, sem í gildi eru við gildistöku laganna, skulu haldast fyrst um sinn, þar til Viðskiptaráð hefur afnumið þær eða sett ný ákvæði í stað þeirra.

Gjört í Reykjavík, 13. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 24 12. júní 1939, um dýralækna.

4

27. jan.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. gr. laganna orðist svo:

Dýralæknar skulu vera sex, tveir í Sunnlendingafjórðungi, og skal annar hafa búsetu í Reykjavík, tveir í Vestfirðingafjórðungi, einn í Norðlendingafjórðungi og einn í Austfirðingafjórðungi.

Atvinnumálaráðherra skipar þá og kveður á um bústað þeirra að öðru leyti en ákveðið er í lögum þessum.

2. gr.

Á eftir 1. gr. laganna kemur ný grein, svo hljóðandi (og breytist greinatalan samkvæmt því):

Dýralæknirinn í Reykjavík skal vera yfirdýralæknir. Hann skal vera ráðunautur ríkisstjórnarinnar í heilbrigðismálum búpenings, hafa eftirlit með embættisfærslu annarra dýralækna, yfirumsjón með sóttvörnum næmra búfjársjúkdóma og innflutningi búfjár og búfjárafurða.

3. gr.

Aftan við 2. gr., sem verður 3. gr., bætist: yfirdýralæknir fær auk þess greiddan nauðsynlegan skrifstofukostnað samkvæmt reikningi

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 27. janúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

um bráðabirgðafjárgreiðslur í febrúar 1943.

5

29. jan.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Þar til samþykkt hafa verið og staðfest fjárlög fyrir árið 1943, er ríkisstjórninni heimilt að greiða úr ríkissjóði til bráðabirgða, í samræmi við ákvæði fjárlaga fyrir árið 1942, öll venjuleg rekstrargjöld ríkisins og önnur gjöld, er talizt geta til venjulegra fastra greiðslna þess, þótt ákveðin séu eða heimiluð til eins árs í senn.

- 5 Með sama hætti er framlengd heimild til handa stjórnnum Landsbankans og
29. jan. Búnaðarbankans til lífeyrisgreiðslna.
Heimild þessi gildir þó eigi lengur en til 15. febr. 1943.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. janúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

6

L Ö G

29. jan.

um breyting á lögum nr. 44 19. júní 1933, um stofnun happdrættis fyrir Ísland.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

- a. B-liður 1. gr. laga nr. 44 19. júní 1933 hljóði svo:

Hlutina má selja bæði í heilu lagi og hálfu og enn fremur skipta þeim í fjórðunga, ef reynslan sýnir, að það sé hentugra. Iðgjald fyrir hvern hlut ákveður fjármálaráðherra, að fengnum tillögum happdrættisráðs og happdrættisstjórnar Háskólans.

- b. Á undan tölunni „5000“ í c-lið sömu lagagreinar komi orðin: ekki færri en.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og jafnframt falla úr gildi lög nr. 48 27. júní 1941, um breyting á lögum nr. 44 19. júní 1933, um stofnun happdrættis fyrir Ísland.

Gjört í Reykjavík, 29. janúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

7

29. jan.

um framlengiug á gildi laga nr. 33 7. maí 1928, um skattgreiðslu
h/f Eimskipafélags Íslands.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lög nr. 33 7. maí 1928, um skattgreiðslu h/f Eimskipafélags Íslands, skulu gilda árin 1943 og 1944.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. janúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

8

13. febr.

um breyting á lögum nr. 115 19. nóv. 1936, um þingsköp Alþingis.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir orðunum „5) iðnaðarnefnd“ í 16. gr. laganna kemur: 6) heilbrigðis- og félagsmálanefnd.

Breytist liðatalan á eftir samkvæmt því.

2. gr.

Lög þessi komi til framkvæmda í byrjun reglulegs Alþingis 1943.

Gjört í Reykjavík, 13. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 36 28. nóv. 1919, um þingfararkaup alþingismanna.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir fyrri málsgr. 2. gr. laganna komi ný málsgr., svo hljóðandi:

Ríkisstjórnin sér hverjum þeim þingmanni, sem búsettur er utan Reykjavíkur, fyrir leigulausum bústað á meðan á þingi stendur, enda hafi hann borið fram ósk um það með hæfilegum fyrirvara. Þeir utanbæjarþingmenn, sem sjálfir sjá sér fyrir húsnæði, skulu fá húsaleigustyrk eftir mati þingfararkaupsnefndar. Ríkisstjórninni er heimilt að láta reisa hús eða kaupa hús fyrir þingmannabústað og að verja nægilegu fé úr rikissjóði til þess. Rekstrarkostnaður þingmannabústaðar telst með alþingiskostnaði. Til bráðabirgða er og ríkisstjórninni heimilt að leigja húsnæði til þessara nota.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 100 14. maí 1940, um skógrækt.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir 19. gr. laganna komi ný grein, svo hljóðandi.

Nú er verðmætt skóglendi í hersýnilegri hættu af gróðureyðingu, sem ekki verður stöðvuð nema með fullri friðun skóglendisins, en friðunin svo kostnaðarsöm, að eigendur og notendur landsins treystast eigi til þess samkv. þeim skilyrðum um framlag, sem sett eru í 19. gr., og er ráðherra þá heimilt, að fengnum tilögum skógræktarstjóra, að kosta slíka girðingu að öllu leyti, gegn því, að eigendur og nothafar ábyrgist viðhald girðingarinnar og friðun landsins fyrir ágangi. Gera skal um það samning, sbr. 19. gr., enda taka ákvæði síðustu málsgr. þeirrar greinar einnig til þess skóglendis.

Verði eigandi eða nothafi sannur að sök um endurtekna vanrækslu, getur ríkið tekið hið girta skóglendi til fullrar umsjár í allt að 20 ár á kostnað eiganda.

Alþingi heimilar fé í þessu skyni með sérstakri fjárveitingu, enda liggja fyrir **10**
Alþingi tillögur skógræktarstjóra um þessar girðingar ásamt kostnaðaráætlun. 13. febr.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

11

13. febr.

um breyting á lögum nr. 52 27. júní 1925, um verzlunaratvinnu.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

Við 10. gr. 2. málsg. bætist nýr málsl., svo hljóðandi:

Leyfi til þess að reka útibú frá aðalverzlun má veita með sömu skilyrðum og almenn verzlunarleyfi, þótt eigi sé það stofnsett í löggiltum verzlunarstað.

Gjört í Reykjavík, 13. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

12

13. febr.

um breyting á hafnarlögum fyrir Hafnarfjarðarkaupstað nr. 30 14. júní 1929.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. málsl. 1. gr. laganna verði svo hljóðandi:

Til hafnargerðar í Hafnarfirði veitast úr ríkissjóði allt að 1000000 kr., gegn tvöföldu framlagi úr hafnarsjóði kaupstaðarins.

2. gr.

2. gr. laganna orðist svo:

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs allt að 2000000.00 kr. lán, er bæjarstjórn Hafnarfjarðar kann að fá til hafnargerðar.

1943

10

12

3. gr.

13. febr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört i Reykjavík, 13. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

13

L Ö G

13. febr.

um stofnun embættis háskólabókavörðar við Háskóla Íslands.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við Háskóla Íslands skal stofna embætti háskólabókavörðar. Menntamálaráðherra veitir embættið samkvæmt tillögum háskólaráðs.

2. gr.

Háskólabókavörður skal njóta sömu launakjara sem prófessorar við Háskóla Íslands.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört i Reykjavík, 13. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

FJÁRLÖG

fyrir árið 1943.

14
16. febr.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

T e k j u r :

1. gr.

Árið 1943 er ætlað til, að tekjur ríkisins verði svo sem talið er í 2.—5. gr., og að þeirra verði aflað með tekjugreinum, sem þar eru taldar.

2. gr.

Áætlað er, að þessir skattar og tollar nemi:

	kr.	kr.
1. Fasteignaskattur	850000	
2. Tekjuskattur og eignarskattur og stríðsgróðaskattur ..	23000000	
3. Lestagjald af skipum	65000	
		23915000
4. Aukatekjur	700000	
5. Erfðafjárskattur	100000	
6. Vitagjald	350000	
7. Leyfisbréfastgjöld	100000	
8. Stimpilgjald	1200000	
9. Bifreiðaskattur	800000	
10. Benzínaskattur	700000	
		3950000
11. Útflutningsgjald	1000000	
12. Vörumagnstollur	6000000	
13. Verðtollur	21500000	
		28500000
14. Gjald af innlendum tollvörum		1000000
15. Veitingaskattur		250000
Samtals	57615000

Tekjur af rekstri ríkisstofnana eru áætlaðar:

	kr.	kr.
A.		
1. Rekstrarhagnaður landssímans	1428000	
2. — áfengisverzlunar	3500000	
3. — tóbakseinkasölu	2500000	
4. — ríkisútlarps	243000	
5. — ríkisprensmiðju	150000	
6. — landssmiðju	100000	
	7921000	
÷ Tap á rekstri póstsjóðs	160000	
		7761000
Samtals	7761000
Sundurliðun.		
1. Póstsjóður.		
I. Tekjur		2500000
II. Gjöld:		
1. Póststjórnarkostnaður	220000	
2. Pósthúsið í Reykjavík	940000	
3. Önnur pósthús	550000	
4. Póstflutningar	780000	
5. Önnur gjöld	160000	
6. Fyrning	10000	
		2660000
Mismunur (halli)	160000
2. Landssíminn.		
I. Tekjur		9000000
II. Gjöld:		
a. Til notendasíma í sveitum	100000	
b. Til starfrækslu landssímanna m. m.:		
1. Kostnaður af aðalskrifstofu landssímans	450000	
2. Ritsímastöðin í Reykjavík	1220000	
3. Loftskreytastöðin í Reykjavík	110000	
4. Stuttbylgjustöðin í Reykjavík	150000	
5. Bæjarsíminn í Reykjavík og Hafnarfirði	2100000	
6. Áhaldahúsið	120000	
7. Ritsímastöðin á Akureyri	250000	
8. Ritsímastöðin á Seyðisfirði	200000	
9. Ritsímastöðin á Ísafirði	110000	
10. Símastöðin á Borðeyri	65000	
11. Símastöðin í Vestmannaeyjum	100000	
12. Símastöðin á Siglufirði	140000	
13. Til annarra símastöðva og eftirlitsstöðva	600000	
14. Til starfrækslu talstöðva á afskekktum stöðum	1000	
		5616000
Uppbót á laun greiðist eftir sömu reglum og 1941, enda færast þær greiðslur á framangreinda liði viðkomandi stöðva.		
Flyt ...	5716000	9000000

	kr.	kr.
		14 16. febr.
Flutt ...	5716000	9000000
c. Eyðublöð, prentkostnaður, ritföng m. m.	200000	
d. Viðbót og viðhald stöðva	350000	
e. Kostnaður af ferðalögum etc.	18000	
f. Viðhald landssímanna	1000000	
g. Framhaldsgjald	160000	
h. Til kennslu handa símamönnum	5000	
i. Tillag til alþjóðaskrifstofunnar í Berne	6000	
j. Ýmis gjöld	25000	
Þar af 1000 krónur til fyrrv. símaverkstjóra, eftir tillögum símamálastjóra.		
k. Fyrning á húsum og áhöldum	80000	
l. Burðargjald	12000	
		7572000
Fært á 3. gr. A. 1	. . .	1428000
Eignabreytingar.		
Út.		
I. Afborgun af lánum L. M. Ericsson, Marconi o. fl. ...		200000
II. Til viðauka símakerfa, smærri efnis- og áhaldakaupa		250000
III. Til talstöðva í báta og skip		150000
IV. Til loftsklyttistöðva í skip		50000
V. Til birgðahúss í Reykjavík		500000
VI. Til póst- og símahúss á Akureyri		200000
Fært á 20. gr. Út I. 2. og II. 1	. . .	1350000
3. Áfengisverzlun ríkisins.		
I. Tekjur (brúttó hagnaður)		4500000
II. Gjöld:		
a. Laun starfsmanna og vinnulaun	524000	
b. Útvar	100000	
c. Framlag til Menningarsjóðs	25000	
d. Kostnaður við áfengisúthlutun	223000	
e. Annar kostnaður	118000	
f. Fyrning á fasteign og áhöldum	10000	
		1000000
Fært á 3. gr. A. 2	. . .	3500000
4. Tóbakseinkasalan.		
I. Tekjur (brúttó hagnaður)		3200000
II. Gjöld:		
a. Laun	375000	
b. Annar kostnaður	225000	
c. Útvar, áætlað tap á skuldum o. fl.	100000	
		700000
Fært á 3. gr. A. 3	. . .	2500000

14
16. febr.

	kr.	kr.
5. Ríkisútvarpið.		
I. Tekjur:		
a. Afnotagjöld	1050000	
b. Aðrar tekjur	350000	1400000
II. Gjöld:		
a. Starfræksla:		
1. Starfsmannalaun	530000	
2. Útvarpsefni (þar með talin laun hljóð- færaleikara)	265000	
3. Til málvöndunar	5000	
4. Skrifstofukostnaður	95000	
5. Húsaleiga, ljós og hiti	65000	
6. Til útvarpsstöðva	185000	
7. Til hleðslustöðva, viðgerðarferða og til að greiða fyrir útvarpsnotum	30000	
8. Óviss gjöld	25000	
	<u>1200000</u>	
b. Vextir	23000	
c. Fyrning á húsum og vélum	50000	
		<u>1273000</u>
	Hagnaður	127000
III. Rekstur viðtækjaverzlunar:		
a. Tekjur	350000	
b. Gjöld:		
1. Laun starfsmanna	154000	
2. Annar kostnaður	80000	
	<u>234000</u>	116000
		<u>243000</u>
Fært á 3. gr. A. 4		243000
Eignabreytingar:		
Afborgun af láni til stækkunar (sjá 20. gr. Út I. 2. b.) ..		91100
6. Ríkisprentsmiðjan.		
I. Tekjur (prentvinna)		1500000
II. Gjöld:		
1. a. Laun starfsmanna	110000	
b. Vinnulaun og aðkeypt vinna	800000	
	<u>910000</u>	
2. Efnivörur	275000	
3. Vélarekstur og viðhald	36000	
4. Vextir	7000	
5. Annar kostnaður	101000	
6. Fyrning	21000	
	<u>1350000</u>	
		<u>1500000</u>
Fært á 3. gr. A. 5		150000

		kr.	kr.
7. Landssmiðjan.			
I. Tekjur:			
1. Ágóði á vörum		65000	
2. — á járnsmiðadeild		305000	
3. — á trésmiðadeild		60000	
4. — á málmsteypu		10000	
			440000
II. Gjöld:			
1. Laun starfsmanna		140000	
2. Vextir		25000	
3. Afsláttur og skuldatöp		15000	
4. Annar kostnaður		105000	
5. Fyrning		55000	
			340000
	Fært á 3. gr. A. 6	. . .	100000
B.			
Tekjur af fasteignum rikissjóðs eru taldar:			
1. Tekjur af jarðeignum á Stokkseyri og Eyrarbakka o. fl.			8000
2. Arnarhvoll:			
a. Tekjur		80000	
b. Gjöld:			
1. Vextir	19911		
2. Ýmiss konar rekstrarkostnaður	56000		
3. Fyrning hússins (sjá 20. gr.)	3649	79560	
			440
	Samtals	8440

4. gr.

Tekjur af bönkum og vaxtatekjur eru áætlaðar:

		kr.	kr.
1. Vextir af bankavaxtabréfum, jarðræktarbréfum og krepplánasjóðsbréfum		9000	
2. Vextir af stofnfé Landsbankans, 6% af 3000000		180000	
3. Vextir af veðd.bréfum Búnaðarbankans, 6% af 1150000		69000	
4. Aðrir vextir		210000	
			468000
Frá dregst:			
Vaxtatap vegna gjaldeyrisvarasjóðs			150000
	Samtals	318000

5. gr.

Óvissar tekjur eru taldar 50000 kr.

14

16. febr.

II. KAFLI

Gjöld:

6. gr.

Árið 1943 eru veittar til gjalda fjárhæðir þær, sem tilgreindar eru í 7.—19. gr.

7. gr.

Vextir af lánnum ríkissjóðs eru taldir:

	kr.	kr.
1. Innlend lán		668312
2. Lán í dönskum krónum		65827
3. Lán í sterlingspundum		501147
4. Lán í dollurum		60694
5. Lausaskuldir		50000
Samtals	1345980

8. gr.

	kr.	kr.
Kostnaður við æðstu stjórn landsins		150000

9. gr.

Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkisreikninga er veitt:

	kr.	kr.
1. Til alþingiskostnaðar		540000
2. Til yfirskoðunar ríkisreikninga		11719
3. Fyrning á alþingishúsi (sjá 20. gr.)		2170
Samtals	553889

10. gr.

14

16. febr.

Til ríkisstjórnarinnar er veitt:

	kr.	kr.
I. Stjórnarráðið, ríkisféhirðir, ríkisbókhald o. fl.:		
1. Til ráðherra:		
a. Laun	50000	
b. Til risnu	6000	
	<u>56000</u>	
2. Stjórnarráðið:		
a. Laun:		
1. Atvinnumálaráðuneytið	69850	
2. Dómsmálaráðuneytið	53852	
3. Fjármálaráðuneytið	85374	
4. Utanríkisráðuneytið	32000	
5. Aðrir starfsmenn	32412	
	<u>273488</u>	
b. Annar kostnaður	100000	
	<u>373488</u>	
3. Ríkisféhirzla og bókhald:		
a. Laun	57100	
b. Annar kostnaður	30000	
	<u>87100</u>	
4. Pappír, prentun og hefting ríkisreikninga	15000	
5. Til þess að gefa út stjórnartíðindi:		
a. Þóknun fyrir ritstjórn tíðindanna o. fl.	1200	
b. Til pappírs og prentunar	70000	
c. Til kostnaðar af sendingu með póstum	4500	
	<u>75700</u>	
6. Til umbóta og viðhalds á stjórnarráðshúsinu og ráðherrabústaðnum og til hitunar og lýsingar	50000	
7. Fyrning á stjórnarráðshúsi og ráðherrabústað (sjá 20. gr.)	2046	
		<u>659334</u>
II. Hagstofan:		
1. Laun ásamt verðlagsuppbót	57000	
2. Pappír, prentun og hefting hagskýrslna	60000	
3. Prentun eyðublaða	5000	
4. Húsaleiga, hiti og ljós m. m.	10000	
5. Annar kostnaður	4000	
		<u>136000</u>
III. Utanríkismál o. fl.		
1. Til sendiráðs í Kaupmannahöfn:		
a. Laun sendifulltrúa	8000	
b. Húsaleiga	8500	
c. Kostnaður við embættið	7500	
d. Til skrifstofuhalds	22000	
	<u>46000</u>	
Áætluð staðaruppbót til starfsmanna vegna aukinnar dýrtíðar	16000	
	<u>62000</u>	
Flyt ...	62000	795334

14

16. febr.

		kr.	kr.
	Flutt ...	62000	795334
2. Til sendiráðs í Stokkhólmi:			
a. Laun sendifulltrúa	8000		
b. Húsaleiga og kostnaður	25600		
c. Til skrifstofuhalds	18000		
		51600	
Áætluð staðaruppbót vegna aukinnar dýrtíðar		10500	
3. Til sendiráðs í London:			
a. Laun sendiherra	10000		
b. Húsaleiga og kostnaður	28000		
c. Til skrifstofuhalds	45000		
		83000	
Áætluð staðaruppbót vegna aukinnar dýrtíðar		42000	
4. Til sendiráðs í Washington:			
a. Laun sendiherra	10000		
b. Húsaleiga og kostnaður	40000		
c. Til skrifstofuhalds	46000		
		96000	
Áætluð staðaruppbót vegna aukinnar dýrtíðar		48000	
5. Til aðalræðismannsskrifst. í New York:			
a. Laun aðalræðismanns	8000		
b. Húsaleiga og kostnaður	35000		
c. Til skrifstofuhalds	34000		
		77000	
Áætluð staðaruppbót vegna aukinnar dýrtíðar		38000	
6. Kostnaður vegna samninga við erlend ríki			508100
			60000
Samtals	1363434

11. gr.

Til dómgæzlu, lögreglustjórnar o. fl. er veitt:

		kr.	kr.
A.			
Dómgæzla og lögreglustjórn.			
1. Hæstiréttur:			
a. Laun		32000	
b. Annar kostnaður		30000	
			62000
2. Laun bæjarfógeta, sýslumanna og lögreglustjóra			150400
3. Laun hreppstjóra			45000
4. Skrifstofukostnaður lögmansins í Reykjavík:			
a. Laun		55500	
b. Húsaleiga, hiti, ljós og ræsting		9000	
c. Ýmis gjöld		10000	
			74500
5. Skrifstofukostnaður tollstjórans í Reykjavík:			
a. Laun og aðstoð		220000	
b. Húsaleiga, ljós og hiti		35000	
c. Ýmis gjöld		65000	
			320000
Flyt	651900

		kr.	kr.
Flutt	651900
6. Skrifstofukostnaður lögreglustjórans í Reykjavík:			
a. Laun		21000	
b. Ljós, hiti og ræsting		19000	
c. Ýmis gjöld		20000	
			60000
7. Skrifstofukostnaður sakadómarans í Reykjavík:			
a. Laun		45600	
b. Annar kostnaður		33000	
c. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting		15800	
			94400
8. Toll- og löggæzla:			
a. Í Reykjavík:			
1. Laun og aðstoð	160000		
2. Annar kostnaður	110000		
		270000	
b. Utan Reykjavíkur:			
1. Laun	54400		
2. Annar kostnaður	45500		
		99900	
c. Eftirlit á vegum:			
1. Laun	5400		
2. Annar kostnaður	16000		
		21400	
			391300
9. Bifreiðaeftirlit:			
a. Laun	28500		
b. Annar kostnaður	40000		
		68500	
÷ Prófgjöld og skoðunargjöld		40000	
			28500
			550000
10. Hluti rikissjóðs af lögreglukostnaði			
11. Skrifstofukostnaður sýslumanna, bæjarfógeta og lögreglustjóra			
			200220
12. Til landhelgigæzlu			
			1250000
13. Til hegningarhússins í Reykjavík og viðhaldskostnaðar fangahúsa			
			30000
(Þar af fyrning 1770 kr., sjá 20. gr.)			
14. Til vinnuhælisins á Litla-Hrauni:			
Rekstrarhalli			150000
(Þar af fyrning 5300, sjá 20. gr.)			
15. Kostnaður við sakamál og lögreglumál			
			70000
16. Til byggingar fangahúss á Akranesi			
			15000
17. Borgun til sjódomsmanna			
			4000
18. Til setu- og varadómara			
			15000
Flyt	3510320

14

16. febr.

		kr.	kr.
	Flutt	3510320
19. Löggildingarstofan:			
a. Laun	22800		
b. Annar kostnaður	8700		
c. Til áhaldakaupa	1000		
		32500	
÷ Tekjur		32500	
20. Kostnaður við sáttatilaunir í vinnudeilum			12500
21. Kostnaður við félagsdóm			17600
22. Kostnaður við ungmennaeftirlit			30000
23. Kostnaður við útlendingaeftirlit			6000
	Samtals A.	3576420
	B.		
	Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur.		
1. Burðareyrir og embættiskeyti:			
a. Endurgjald handa embættismönnum fyrir burðareyri undir embættisbréf		65000	
b. Fyrir embættiskeyti		250000	
			315000
2. Brunaábyrgðar- og fasteignagjald nokkurra ríkisfasteigna			4500
3. Til embættiseftirlitsferða			10000
4. Gjöld til skattanefnda, yfirskattanefnda, skattstofu Reykjavíkur og fyrir skattvirðingar:			
a. Skattstofan í Reykjavík	149065		
÷ hluti bæjarsjóðs	49686		
		99379	
b. Skattanefndir		150000	
c. Fasteignamat		100000	
			349379
5. Til ríkisskattanefndar			40000
6. Eyðublöð, bókband, auglýsingar o. fl.			200000
	Samtals B	918879

12. gr.

Til læknaSKIPUNAR og heilbrigðimála er veitt:

	kr.	kr.
1. Laun		227300
2. Til skrifstofukostnaðar landlæknis, eftir reikningi		8000
3. Styrkur til læknisvitjana handa sveitum, sem eiga sérstaklega erfiða læknissókn, eftir reikningum		12950
	Flyt
		248250

		kr.	kr.
	Flutt	248250
Í Borgarneshéraði:			
	Kolbeinsstaðahreppur	200	
	Eyjahreppur	200	
Í Ólafsvíkurhéraði:			
	Staðarsveit	200	
	Breiðavíkurhreppur	300	
	Neshreppur utan Ennis	300	
Í Stykkishólmshéraði:			
	Eyrarsveit	500	
	Miklaholtshreppur	200	
	Skógarstrandahreppur	250	
Í Dalahéraði:			
	Skarðs- og Klofningshreppur, 150 kr. til hvors	300	
	Fellsstrandahreppur	200	
	Saurbæjarhreppur	200	
Í Reykhólahéraði:			
	Gufudalssveit	250	
Í Flateyjarhéraði:			
	Múlahreppur	250	
Í Patreksfjarðarhéraði:			
	Rauðasandshreppur	150	
	Barðastrandahreppur	150	
Í Flateyrrahéraði:			
	Suðureyrrahreppur	300	
Í Ögurhéraði:			
	Reykjarfjarðahreppur, Nauteyrrahreppur og Snæfjallahreppur	750	
	Styrkurinn skiptist milli nefndra hreppa í hlutfalli við kostnað þeirra við læknis- vitjanir.		
Í Hesteyrrahéraði:			
	Grunnavíkurhreppur	300	
	Sléttuhreppur	300	
Í Hólmavíkurhéraði:			
	Óspakseyrrahreppur	200	
Í Miðfjarðarhéraði:			
	Bæjarhreppur	300	
Í Blönduóshéraði:			
	Vindhælishreppur fyrir norðan Björg	200	
Í Sauðárkrókhéraði:			
	Skefilsstaðahreppur	200	
Í Hofsóshéraði:			
	Haganeshreppur	150	
	Holtshreppur	150	
Í Húsavíkurhéraði			
	Flateyjarhreppur	200	
	Grímseyjarhreppur	400	
	Flyt ...	7100	248250

		kr.	kr.
	Flutt ...	7100	248250
Í Öxarfjarðarhéraði:			
	Fjallahreppur	200	
	Kelduneshreppur	300	
	Presthólahreppur, til læknisvitjana af Austur-Sléttu	300	
	Styrkur til þess að hafa lækni á Raufarhöfn um sildveiðitímann	1000	
Í Þistilfjarðarhéraði:			
	Sauðaneshreppur, vegna læknisvitjana frá Skálum og nágrenni þeirra	200	
	Skeggjastaðahreppur	200	
Í Hróarstunguhéraði:			
	Borgarfjarðahreppur	300	
Í Fljótsdalshéraði:			
	Jökuld.hr. (vegna byggðar í Möðrudalsheiði)	200	
Í Seyðisfjarðarhéraði:			
	Loðmundarfjarðahreppur	150	
Í Norðfjarðarhéraði:			
	Mjóifjörður	300	
Í Fáskrúðsfjarðarhéraði:			
	Stöðvarhreppur	300	
Í Berufjarðarhéraði:			
	Breiðdalshreppur	300	
Í Hornafjarðarhéraði:			
	Hofshreppur	400	
Í Síðuhéraði:			
	Skaftártunguhreppur	300	
	Álftavershreppur	250	
	Leiðvallahreppur	300	
Í Mýrdalshéraði:			
	Austur-Eyjafjallahreppur	200	
Í Rangárhéraði:			
	Vestur-Eyjafjallahreppur	200	
Í Eyrbakkahéraði:			
	Selvogshreppur og Hliðarbær í Ölfusi	250	
Í Grímsneshéraði:			
	Þingvallahreppur	200	
	Samtals ...	12950	
4.	Til augnlækningaferða samkv. l. nr. 12 1934		2400
5.	Styrkur til háls-, nef- og eyrnalæknis Ólafs Þorsteinssonar í Reykjavík		1000
	Styrkur Ólafs læknis Þorsteinssonar er bundinn því skilyrði, að hann segi stúdentum í læknadeild háskólans til í sinni sérfræði og veiti fátæku fólki ókeypis læknishjálp á tilteknum stað, ekki sjaldnar en 4 sinnum á mánuði, og gefi skýrslu um það.		
	Flyt ...		251650

	kr.	kr.
		14
		16. febr.
Flutt	251650
6. Landsspítalinn:		
A. Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:		
1. Laun	335000	
2. Matvörur	480000	
3. Lyf og sáraumbúðir	38000	
4. Ljós og eldsneyti	62000	
5. Þvottur og hreinlætisvörur	99000	
6. Viðhald fasteigna	50000	
7. Viðhald lausra muna	30000	
8. Fatnaður og vefnaðarvörur	25000	
9. Sími og skrifstofa	15000	
10. Skattar og tryggingar	10000	
11. Röntgenfilmur og áhöld	75000	
12. Ýmis gjöld	16000	
13. Fyrning	25000	
	<hr/>	
Þar frá dregst:	1260000	
1. Daggjöld (45000 × 15 + 6000 × 12) ..	747000	
2. Geislalækningar	130000	
3. Aðrar tekjur	10000	
	<hr/>	
	887000	
	<hr/>	
Rekstrarhalli ...	373000	
B. Til ljósmæðra- og hjúkrunarkvinnaskólans, þar í fæði ljósmæðranema	28000	401000
	<hr/>	
7. Geðveikrahælið á Kleppi:		
Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:		
1. Laun	190000	
2. Matvörur	495000	
3. Lyf og sáraumbúðir	18000	
4. Ljós og eldsneyti	95000	
5. Þvottur og hreinlætisvörur	48000	
6. Viðhald fasteigna	40000	
7. Viðhald lausra muna	20000	
8. Fatnaður og vefnaðarvörur	36000	
9. Sími og skrifstofa	8000	
10. Skattar og tryggingar	6000	
11. Flutningskostnaður	10000	
12. Ýmis gjöld	15000	
13. Fyrning	15000	
	<hr/>	
	996000	
Tekjur:		
Daggjöld sjúklinga, 78000 sjúkradagar á kr. 12.00 ..	936000	
Rekstrarhalli ...		60000
	<hr/>	
Flyt	712650

		kr.	kr.
	Flutt	712650
8. Heilsuhælið á Vífilstöðum:			
	Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:		
1. Laun	162000		
2. Matvörur	546000		
3. Lyf og sáraumbúðir	20000		
4. Ljós og eldsneyti	90000		
5. Þvottur og hreinlætisvörur	56000		
6. Viðhald fasteigna	60000		
7. Viðhald lausra muna	20000		
8. Fatnaður og vefnaðarvörur	15000		
9. Sími og skrifstofa	12000		
10. Skattar og tryggingar	3000		
11. Flutningskostnaður	10000		
12. Röntgenfilmur og áhöld	4000		
13. Ýmis gjöld	12000		
14. Fyrning	15000		
		1025000	
Þar frá dragast þessar tekjur:			
Daggjöld sjúklinga, 71000 sjúkradagar á kr. 12.00 ..		852000	
Rekstrarhalli ...			173000
9. Heilsuhælið í Kristnesi:			
	Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:		
1. Laun	70000		
2. Matvæli	182000		
3. Lyf og hjúkrunargögn	12000		
4. Ljós og hiti	25000		
5. Þvottur og hreinlætisvörur	10000		
6. Viðhald fasteigna	20000		
7. Viðhald lausra muna	15000		
8. Fatnaður og vefnaðarvörur	5000		
9. Sími og skrifstofa	4000		
10. Flutningskostnaður	7000		
11. Röntgenfilmur og áhöld	2000		
12. Ýmis gjöld	8000		
13. Fyrning	7200		
		367200	
Þar frá dragast þessar tekjur:			
Daggjöld sjúklinga, 25400 sjúkradagar á kr. 12.00 ..		304800	
Rekstrarhalli ...			62400
10. Holdsveikraspítaliinn í Kópavogi:			
	Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:		
1. Laun	24000		
2. Matvörur	40000		
3. Lyf og sáraumbúðir	2500		
4. Ljós og eldsneyti	8000		
5. Þvottur og hreinlætisvörur	2000		
Flyt ...	76500	...	948050

		kr.	kr.
			14
			16. febr.
	Flutt ...	76500	948050
6.	Viðhald fasteigna	2000	
7.	Viðhald lausra muna	2000	
8.	Fatnaður og vefnaðarvörur	2000	
9.	Sími og skrifstofa	1200	
10.	Skattar og tryggingar	500	
11.	Flutningskostnaður	800	
12.	Ýmis gjöld	2500	
13.	Fyrning	2000	
		89500	89500
11.	Til vinnuskólans á Kleppjárnsreykjum		59000
12.	Til athugunarstöðvar barnaverndar		45000
13.	Önnur gjöld:		
a.	Til viðbótarbyggingar við landsspítalann	200000	
b.	Til fæðingardeildar í sambandi við landsspítalann, gegn tvöföldu framlagi frá Reykjavíkurborg, enda verði samkomulag við hann um fyrirkomulag byggingarinnar og rekstur deildarinnar	300000	
c.	Styrkur til að reisa lækningabústaði og sjúkraskýli	160000	
d.	Til greiðslu vaxta af skuldum vegna lækningabústaða, í Reykhólahéraði 1200 kr., í Ögurhéraði, Dalahéraði, Hesteyrarhéraði og Hróarstunguhéraði 900 kr. til hvers	4800	
e.	Til viðbyggingar sjúkrahússins á Akureyri, byggingarstyrkur, $\frac{1}{3}$ kostnaðar, allt að	70000	
f.	Rekstrarstyrkur til sjúkrahúsa:		
1.	Til sjúkrahúsanna á Ísafirði, Akureyri og Seyðisfirði 100 kr. á rúm	12900	
2.	Til sömu sjúkrahúsa og sjúkrahúsanna á Siglufirði og í Vestmannaeyjum	40000	
		52900	
	Upphæð þessi skiptist á milli sjúkrahúsanna í hlutfalli við eðlilegan halla af vist innlendra utan-sveitarsjúklinga, enda samþykki heilbrigðisstjórnin daggjöld þeirra.		
g.	Bólusetningarkostnaður	7000	
h.	Gjöld samkv. lögum nr. 66 19. júní 1933, um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma	25000	
i.	Gjöld samkv. lögum nr. 65 19. júní 1933, um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands ..	2000	
j.	Til kynsjúkdómalæknis	6600	
k.	Kostnaður við heilbrigðieftirlit lækna með alþýðuskólum	9000	
l.	Til annarra heilbrigðiráðstafana	2000	
m.	Styrkur til heilsuverndarstöðva í kaupstöðum, gegn tvöföldu framlagi annars staðar að	80000	
	Flyt ...	919300	1141550

14

16. febr.

	kr.	kr.
Flutt ...	919300	1141550
Heilsuverndarstöð, sem styrks vill verða að- njótandi, skal reka berklavarnarstarfsemi undir yfir- stjórn og eftirliti berklayfirlæknis ríkisins og haga störfum sínum öllum eftir reglum, er heilbrigði- stjórnin samþykkir.		
n. Styrkur til Súgfirðinga til að hafa lærða hjúkrunar- konu	1000	
o. Styrkur handa Flatey á Skjálfanda til þess að hafa lærða hjúkrunarkonu	1000	
p. Viðbótarlaun yfirsetukonu í Grimsey, gegn jafn- mikilli launabót annars staðar að	300	
q. Til Halldórs Arnórssonar umbúðasmiðs	3000	
r. Til ýmissa sjúklinga, eftir úthlutun landlæknis ..	15000	
		939600
14. Hluti ríkissjóðs af launum ljósmæðra		70000
Samtals	2151150

13. gr.

Til samgöngumála er veitt:

	kr.	kr.
A.		
Vegamál.		
I. Stjórn og undirbúningur vegagerða:		
1. Laun vegamálastjóra	7200	
enda sé hann ráðunautur stjórnarinnar í vatna- málum.		
2. Laun aðstoðarverkfræðings	7200	
3. Laun skrifstofustjóra	7200	
4. Til aðstoðarmanna og mælinga og ferðakostnaður verkfræðinga	125000	
5. Skrifstofukostnaður	35000	
		181600
II. Þjóðvegir.		
a. Til nýrra akvega:		
1. Hafnarfjallsvegur	270000	
2. Lundarreykjadalssvegur	10000	
3. Bæjarsveitarvegur	30000	
4. Hálsasveitarvegur	10000	
5. Álftaneshreppsvegur	35000	
6. Hraunhreppsvegur	25000	
7. Útnesvegur	40000	
8. Ólafsvíkurvegur	50000	
9. Eyrarsveitarvegur	8000	
10. Stykkishólmsvegur	45000	
Flyt ...	523000	181600

		kr.	kr.
			14
			16. febr.
	Flutt ...	523000	181600
11.	Skógarstrandarvegur	12000	
12.	Dalásýsluvegur	55000	
13.	Klofningsvegur	10000	
14.	Laxárdalsvegur	23000	
15.	Reykhólavegur	5000	
16.	Barðastrandarvegur	60000	
17.	Tálknafjarðarvegur	12000	
18.	Bildudalsvegur	12000	
19.	Rafnseyrarheiðarvegur	50000	
20.	Hjarðardalsvegur	10000	
21.	Súðavíkurvegur	15000	
22.	Vestfjarðavegur um Þorskafjarðar- heiði	350000	
23.	Kaldrananeshreppsvegur	10000	
24.	Steingrímsfjarðarvegur	35000	
25.	Bitruvegur	30000	
26.	Vesturhópsvegur	20000	
27.	Vatnsdalsvegur	5000	
28.	Húnavetningabraut í V.-Húnavatnss ..	20000	
29.	Skagastrandarvegur	40000	
30.	Þverárfjallsvegur	6000	
31.	Vatnsskarðsvegur	120000	
32.	Gönguskarðsvegur	12000	
33.	Blönduhlíðarvegur	10000	
34.	Út-Blönduhlíðarvegur	30000	
35.	Hofsósvegur	100000	
36.	Fljótavegur	90000	
37.	Siglufjarðarskarð	290000	
38.	Stífluvegur	15000	
39.	Ólafsfjarðarvegur	25000	
40.	Öxnadalshéiðarvegur	120000	
41.	Svalbarðsstrandarvegur	40000	
42.	Ljósavatnsskarðsvegur	15000	
43.	Kinnarbraut í Ljósavatnshreppi	35000	
44.	Kinnarbraut í Aðaldælahreppi	15000	
45.	Bárðardalsvegur	8000	
46.	Hvammsheiðarvegur	15000	
47.	Tjörnesvegur	6000	
48.	Kelduhverfisvegur	15000	
49.	Kópaskersvegur	15000	
50.	Öxarfjarðarheiðarvegur	25000	
51.	Langanesvegur	8000	
52.	Brekknahéiðarvegur	100000	
53.	Vopnafjarðarvegur	20000	
54.	Jökulsárhlíðarvegur	5000	
55.	Hróarstunguvegur	10000	
56.	Bakkafjarðarvegur	10000	
57.	Upphéraðsvegur	25000	
	Flyt ...	2482000	181600

		kr.	kr.
	Flutt ...	2482000	181600
58.	Úthéraðsvegur	15000	
59.	Borgarfjarðarvegur	6000	
60.	Fjarðarheiðarvegur	40000	
61.	Eskifjarðarvegur	15000	
62.	Fáskrúðsfjarðarvegur	100000	
63.	Oddsskarðsvegur	200000	
64.	Berunes- og Breiðdalsvegur	100000	
65.	Geithellnahreppsvegur	12000	
66.	Almannaskarðsvegur	10000	
67.	Innnesjavegur	6000	
68.	Innbyggðar- og Mýravegur	17000	
69.	Melatangavegur	5000	
70.	Suðursveitarvegur	12000	
71.	Öræfavegur	15000	
72.	Skaftártunguvegur	20000	
73.	Síðuvegur	30000	
74.	Meðallandsvegur	12000	
75.	Mýrdalsvegur	25000	
76.	Eyjafjallavegur	25000	
77.	Hvolhreppsvegur	40000	
78.	Rangárvallavegur	20000	
79.	Miðeyjarvegur	25000	
80.	Landvegur	25000	
81.	Hrunamannahreppsvegur	25000	
82.	Gnúpverjahreppsvegur	25000	
83.	Skálhóltsvegur	5000	
84.	Suðurlandsbraut	250000	
		3562000	
b.	Viðhald og endurbætur	3300000	
c.	Til þjóðvega af benzínskatti:		
1.	Til Hafnarfjallsvegur	30000	
2.	— Stykkishólmsvegur	20000	
3.	— Dalasýsluvegar	10000	
4.	— Vestfjarðavegar	100000	
5.	— Barðastrandarvegur	25000	
6.	— Húnvetningabrautar	15000	
7.	— Siglufjarðarskarðsvegur	60000	
8.	— vega í Vestmannaeyjum	10000	
9.	— Vatnsskarðsvegur	180000	
10.	— Ljósavatnsskarðsvegur	25000	
11.	— Öxnadalshéiðar- og Öxnadalvegur	180000	
12.	— Austurlandsvegur	35000	
		690000	
			7552000
III.	Brúargerðir:		
1.	Vesturdalsá	45000	
2.	Eldvatn í Meðallandi	70000	
3.	Eldvatnsskorur í Meðallandi	30000	
	Flyt ...	145000	7733600

	kr.	kr.
		14 16. febr.
Flutt ...	145000	7733600
4. Kambsá og Tjarnará í Ljósavatnsskarði	25000	
5. Hólsá í Landeyjum (efniskaup)	80000	
6. Urriðaá á Álftanesvegi	35000	
7. Laxá í Hvammssveit	35000	
8. Bjarnardalsá á Hjarðardalsvegi	6000	
9. Reykjadalssá hjá Laugum	52000	
10. Langadalssá við Ísafjarðardjúp	55000	
11. Hörðudalsá í Dalasýslu	60000	
12. Selfljót hjá Bóndastöðum	75000	
13. Holtsá í Svarfaðardal (undirbúningur)	33000	
14. Svalbarðsá í Þistilfirði	60000	
15. Heinabergsvötn	130000	
16. Böðvarsdalsá í Vopnafirði	35000	
17. Kornsá í Vatnsdal	35000	
18. Brúnastaðaá í Fljótum	45000	
19. Jökulsá í Dal hjá Hjarðarhaga	55000	
20. Haukabergsá í Barðastrandarsýslu	35000	
21. Brúargerðir í S.-Múlasýslu skv. till. vegamálastj.	30000	
22. Ýmsar smábrýr	60000	
23. Brýr á sýsluvegum:		
a. Laxá hjá Arnarvatni	50000	
b. Leirá í Leirársveit	30000	
	80000	
Frá dregst tillag frá sýsluvegasjóði ..	20000	
	60000	
IV. Fjallvegir		1146000
		60000
V. 1. Til áhalda	400000	
2. Til bókasafns verkamanna	2000	
		402000
VI. Til sýsluvega:		
1. Tillög til akfærra sýsluvega, allt að	100000	
gegn að minnsta kosti jafnmiklu tillagi annars		
staðar að og öðrum þeim skilyrðum, sem atvinnu-		
málaráðherra setur.		
2. Til sýsluvegasjóða eftir lögum nr. 10 1923	250000	
		350000
VII. Til malbikunar á vegum í kaupstöðum og verzlunar-		
stöðum af bifreiðaskatti		95000
VIII. Til ferjuhalds, eftir úthlutun vegamálastjóra, enda		
sé styrkurinn til ferjumanna, hvers um sig, hækk-		
aður að sama skapi		12000
Þar af 250 kr. til ferjumanns á Iðu.		
IX. Styrkur til þess að halda uppi vetrarflutningum:		
a. Hellisheiði	15000	
b. Holtavörðuheiði	5000	
		20000
Flyt	9818600

14
16. febr.

	kr.	kr.
	Flyt ...	9818600
X. Styrkur til þess að halda uppi byggð og gistingu handa ferðamönnum		11000
Atvinnumálaráðuneytið veitir styrkinn ábúendum á afskekktum bæjum í Þjóðbraut.		
XI. Til Stokkseyrarhrepps, styrkur til að reka ferðamannaskýli og greiðasölu í sambandi við flutning farþega milli Stokkseyrar og Vestmannaeyja		4000
XII. Til fyrrverandi vegaverkstjóra og til vegaverkstjóra-ekkna, eftir tillögum vegamálastjóra		4000
XIII. Iðgjöld til slysatryggingarinnar		35000
XIV. Fyrning áhaldahússins (sjá 20. gr.)		552
	Samtals A. ...	9873152
B.		
Samgöngur á sjó.		
1. Til strandferða:		
a. Ríkissjóðs	1600000	
(Þar af fyrning kr. 105000, sjá 20. gr.).		
b. Eimskipafélags Íslands	82000	
enda haldi félagið uppi siglingum í sama horfi sem áður og með eigi minni skipastól, ef efnahagur þess leyfir.		
c. Til vöruflutninga í Skaftafellssýslu	10000	
enda sjái skipaútgerð ríkisins einnig fyrir flutningum til Öræfa eftir þörfum.		
		1692000
2. Til bátaferða á flóum, fjörðum og vötnum		489320
Skipaútgerð ríkisins hefur yfirumsjón með ferðum flóabáta, sem fara eftir fastri áætlun. Skilyrði fyrir greiðslu styrksins er, að fyrir liggja efnahags- og rekstrarreikningur 1942 frá útgerð þessara báta, ef styrk- upphæð til þeirra það ár hefur numið yfir 1000 kr. Ferða- áætlun 1943 og flutningsgjaldskrá sé samþykkt af póst- og simamálastjórninni og skipaútgerð ríkisins og reik- ningar ársins sendir henni, enda athugi hún, hversu rík sé þörf á ferðum hvers þess báts, er styrks nýtur úr ríkis- sjóði. Skip og bátar, sem njóta styrks úr ríkissjóði, eru skyldir til að flytja póst endurgjaldslaust, sé þess krafizt. Eigi skal styrkurinn greiddur að fullu, fyrr en skil- riki hafa legið fyrir skipaútgerð ríkisins um afkomu hlutaðeigandi báta á styrktímabilinu, þeirra er varan- legum samgöngum halda uppi á ákveðnu svæði, svo að sýnt sé, að styrksins hefur verið þörf eins og hann var ákveðinn.		
	Samtals B. ...	2181320

C.

Vitamál og hafnargerðir.

	kr.	kr.	14 16. febr.
I. Stjórn og undirbúningur vita- og hafnarmála:			
1. Laun vitamálastjóra	7200		
Þar af 1200 kr. persónuleg launaviðbót. Hann sé umsjónarmaður vitamála og hafnargerða og ókeypis ráðunautur ríkisstjórnar, héraðsstjórna og bæja í öllu því, er varðar vitamál og hafna.			
2. Laun aðstoðarverkfræðings	7200		
3. Húsaleiga, ljós og hiti	14000		
4. Til skrifstofuhalds, eftir reikningi	18000		
5. Ferðakostnaður og fæðispeningar, eftir reikningi	10000		
6. Til aðstoðarmanna og mælinga	18000		
		74400	
II. Laun vitavarða, þar af uppbót á laun vitavarðar á Gróttu 300 kr.		36000	
III. Rekstrarkostnaður vitanna		350000	
IV. Viðhald og endurbætur		75000	
V. Sjómerki, þar með talið viðhald sæluhúsa		25000	
VI. Til áhaldakaupa		200000	
VII. Ýmislegt		50000	
VIII. Til kaupa á dýpkunarskipi		500000	
IX. Til hafnargerða:			
1. Á Húsavík	100000		
2. — Skagaströnd	100000		
3. — Sauðárkróki, 9. greiðsla af 12	25000		
4. — Raufarhöfn, til dýpkunar, 3. greiðsla af 9 ..	10000		
5. — Dalvík	100000		
6. Í Hafnarfirði	150000		
7. Á Hofsósi, lokagreiðsla	11000		
8. — Ísafirði	100000		
9. Í Vestmannaeyjum	158000		
Þar af 58000 kr. til greiðslu vegna skemmda á hafnargarði 1942, þó ekki yfir ½ kostnaðar.			
10. Á Siglufirði	75000		
11. Í Keflavík	65000		
12. Á Akranesi	100000		
13. Í Neskaupstað	75000		
14. — Stykkishólmi	40000		
15. — Grafarnesi við Grundarfjörð	50000		
16. — Höfn í Hornafirði	75000		
		1234000	
X. Til bryggjurgerða og lendingarbóta gegn ⅔ annars staðar að:			
1. Til Blönduóss	5000		
2. Til Kópaskers	13000		
3. Til lendingarbóta á Hvammstanga	15000		
4. Til Ólafsvíkur	40000		
5. Til Hólmavíkur	20000		
		93000	
Flyt	2637400	

14

16. febr.

	kr.	kr.
		2637400
Flutt	
XI. Til bryggjugerða og lendingarbóta gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að:		
1. Til bryggjugerðar á Vopnafirði	13500	
2. Til bryggjugerðar í Borgarfirði	40000	
3. Til bryggjugerðar í Hnífsdal, fyrri greiðsla	53000	
4. Til bryggjugerðar á Bæjum á Snæfjallaströnd ..	4500	
5. Til bryggjugerðar í Flatey á Skjálfanda	49000	
6. Til bryggjugerðar í Grunnavík	15000	
7. Til bryggjugerðar í Súðavík, enda sé bryggjan eign hreppsins	10000	
8. Til bryggjugerðar á Árskógssandi	15000	
9. Til bryggjugerðar á Hauganesi	15000	
10. Til lendingarbóta í Skipavík	20000	
11. Til lendingarbóta á Skálum	25000	
12. Til lendingarbóta á Unaósi	7500	
13. Til lendingarbóta í Þorlákshöfn	50000	
14. Til lendingarbóta við Staðarfell	7000	
15. Til lendingarbóta á Hellissandi	25000	
16. Til lendingarbóta á Stokkseyri	25000	
17. Til lendingarbóta á Eyrarbakka	15000	
Ríkissjóðstillagið í X. og XI. lið er bundið því skilyrði, að framlag sé tryggt á móti, ráðherra samþykki áætlun verksins og vitamálastjóri hafi eftirlit með framkvæmd þess.		389500
XII. Til brimbrjótsins í Bolungavík		3000
XIII. Til sjóvarnargarðs á Sauðárkróki, $\frac{2}{3}$ kostnaðar, allt að		40000
XIV. Til sjómælinga		75000
XV. Fyrning (sjá 20. gr.)		80000
Samtals C.	3224900
D.		
Til flugmála:		
a. Samkvæmt ákvörðun ríkisstjórnarinnar	100000	
b. Styrkur til Flugfélags Íslands	50000	
		150000
Samtals D.	150000

14. gr.

14

Til kirkju- og kennslumála er veitt:

16. febr.

	kr.	kr.
A.		
Kirkjumál.		
a. Biskupsdæmið:		
1. Laun biskups	7000	
2. Húsaleigustyrkur	3000	
3. Skrifstofukostnaður	12000	
		22000
b. Önnur gjöld:		
1. Viðbót við eftirlaun þau, er fátækir uppgjafaprestar og prestsekkjur njóta samkvæmt lögum	8000	
2. Framlag til prestlaunasjóðs	320000	
3. Til dómkirkjuprestsins í Reykjavík, fyrir skýrslugerðir	1500	
4. Embættiskostnaður presta	65000	
5. Til húsabóta á prestssetrum	60000	
6. Til endurbóta á gömlum íbúðarhúsum á prestssetrum	48000	
7. Kostnaður við kirkjuráð, samkv. lögum nr. 21 1931	500	
8. Til að gefa út ársskýrslu Þjóðkirkjunnar	500	
9. Til söngmálastjóra Þjóðkirkjunnar	9480	
10. Til Akureyrarkirkju	5000	
11. Til Melstaðarkirkju	15000	
12. Til Staðastaðarkirkju	15000	
		547980
Samtals A.	569980
B.		
Kennslumál.		
I. Háskólinn:		
1. Laun	137000	
Þar af til Júlíusar Sigurjónssonar og Kristins Stefánssonar 2400 kr. til hvors.		
2. Til kennslu í augnlækningum (Kjartan Ólafsson)	1000	
3. Til kennslu í réttarlæknisfræði	1000	
4. Til kennslu í söng	800	
5. Til móttöku erlendra vísindamanna	2000	
6. Til bókavörzlu	6000	
7. Til rannsóknarstofu í líffæra- og lífeðlisfræði ..	11000	
8. Til áhaldakaupa handa læknadeild háskólans ..	5000	
9. Námsstyrkur	35000	
10. Húsaleigustyrkur	15000	
11. Til kennslu í efnafræði	1600	
12. Hiti, ljós, ræsting og vélgæzla	64000	
13. Til kennslu í verkfræði	12000	
14. Til að setja á stofn rannsóknarstofu í eðlisfræði, lokagreiðsla	4000	
Flyt ...	295400	

14

16. febr.

	kr.	kr.
Flutt ...	295400	
15. Ferðakostnaður vegna stúdentaskipta	750	
16. Ýmis gjöld	30000	
17. Til stúdentaráðs háskólans til þess að starfrækja leiðbeiningaskrifstofu undir stjórn Lúðvigs Guðmundssonar	3500	
18. Til dr. Símonar Jóh. Ágústssonar til að flytja fyrirlestra í uppeldisfræði og sálarfræði við háskólann	2500	
19. Til Björns Guðfinnssonar til kennslu í setningafræði og málfraði nútímaíslenzku	6600	
20. Til dr. Eiríks Albertssonar til fyrirlestrahalds við guðfræðideild	2000	
21. Til sendikennara í þýzku	3000	
22. Til sendikennara í frakknesku	3000	
23. Til sendikennara í ensku	3000	
24. Laun dyravarðar	3000	
25. Til tímakennslu í viðskiptafræði	4000	
26. Til rannsóknarstofu í lyfjafræði	3000	
27. Til rannsóknarstofu í heilsufræði	3000	
28. Til aukakennara í lögfræði	1800	
29. Til íþróttakennslu (áhöld og húsnæði)	4000	
		368550
II. Námsstyrkur erlendis:		
a. Til íslenzkra stúdenta í erlendum háskólum	90000	
b. Námsstyrkur samkvæmt ákvörðun menntamálaráðs	100000	
c. Námsstyrkur samkv. þál. ³⁰ / ₄ 1942	100000	
		290000
III. Fræðslumálastjórnin:		
1. Föst laun	27100	
2. Persónuleg launauppbót til fræðslumálastjóra og skrifstofustjóra, kr. 1500 til hvors	3000	
3. Skrifstofu- og ferðakostnaður	18000	
		48100
IV. Menntaskólinn í Reykjavík:		
a. Laun	75525	
b. Önnur gjöld:		
1. Til bókasafns skólans	2000	
2. Til eldiviðar, ljósa og ræstingar	40000	
3. Til viðhalds	15000	
4. Til stundakennslu, allt að	60000	
5. Náms- og húsaleigustyrkur	4675	
6. Til kennslutækja	3000	
7. Ýmisleg útgjöld	10000	
8. Til verðlaunabóka	400	
9. Vegna kostnaðar við skólastjórn ...	2000	
10. Til bókasafnsins Íþöku	200	
11. Fyrning (sjá 20. gr.)	3540	
	140815	216340
Flyt	922990

		kr.	kr.
			14 16. febr.
	Flutt	922990
<p>Húsaleigustyrk og námsstyrk má aðeins veita efni- legum, reglusömum og efnalitlum nemendum. Hús- aleigustyrkur sé venjulega aðeins veittur utanbæjar- mönnum, og að námsstyrk gangi utanbæjarmenn fyrir innanbæjarmönnum, að öðru jöfnu.</p>			
V. Menntaskólinn á Akureyri:			
a.	Laun	70600	
b.	Önnur gjöld:		
1.	Til aukakennara og stundakennslu ..	50000	
2.	Vegna kostnaðar við skólastjórn	2000	
3.	Til bóka og kennsluáhalda	2500	
4.	Til eldiviðar og ljósa	40000	
5.	Námsstyrkur	3000	
	Utanbæjarnemendur gangi fyrir innanbæjarnemendum, að öðru jöfnu.		
6.	Til dyravörzlu	3000	
7.	Til viðhalds og endurbóta	10000	
8.	Til ýmislegra gjalda	10000	
9.	Til verðlaunabóka	400	
10.	Kostnaður við aukið húsnæði	4000	
11.	Fyrning (sjá 20. gr.)	3160	
12.	Til leikfímishúss skólans	55000	
		183060	
			253660
VI. Kennaraskólinn:			
a.	Laun	30600	
b.	Önnur gjöld:		
1.	Stundakennsla	24000	
2.	Eldiviður og ljós	10000	
3.	Bókakaup og áhöld	3000	
4.	Námsstyrkur	3000	
	Utanbæjarnemendur gangi að styrk fyrir innanbæjarnemendum, að öðru jöfnu.		
5.	Til viðhalds	6000	
6.	Ýmisleg gjöld	14000	
7.	Fyrning (sjá 20. gr.)	1090	
		61090	
			91690
VII. Stýrimannaskólinn:			
a.	Laun	19100	
b.	Húsaleiga skólastjóra	3000	
c.	Önnur gjöld:		
1.	Til stundakennslu	32900	
2.	Til eldiviðar og ljósa	4000	
3.	Til Sveinbjarnar Egilson, til fyrirlestra	450	
4.	Ýmisleg gjöld	10000	
5.	Til áhaldakaupa	2000	
	Flýt ...	49350	
		22100	1268340

14

16. febr.

		kr.	kr.
	Flutt ...	49350	
	6. Fyrning (sjá 20. gr.)	700	
	7. Til námskeiða í siglingafræði utan Reykjavíkur	28000	
		78050	
VIII.	Véltjóraskólinn:		
a.	Laun	13600	
b.	Önnur gjöld:		
	1. Til stundakennslu	12500	
	2. Húsnæði skólastjóra og skrifstofu skólans	3000	
	3. Ljós, hiti og ræsting	3000	
	4. Ýmis gjöld	1000	
	5. Til áhaldakaupa	500	
	6. Kostnaður við burtfararpróf	1800	
		21800	
IX.	Bændakennsla:		
1.	Til bændaskólans á Hólum:		
a.	Laun	11200	
b.	Til smíða-, leikfimi- og dráttlistarkennslu ..	4000	
c.	Önnur gjöld:		
	1. Til verklegs náms	5000	
	2. Til kennsluáhalda	1500	
	3. Til eldiviðar og ljósa	15000	
	4. Til viðhalds	3000	
	5. Til áhaldakaupa	7500	
	6. Ýmisleg gjöld	3000	
		35000	
d.	Fyrning húsa (sjá 20. gr.)	1226	
			51426
2.	Til bændaskólans á Hvanneyri:		
a.	Laun	10500	
b.	Til smíða- og leikfimikennslu	1500	
c.	Önnur gjöld:		
	1. Til verklegs náms	6000	
	2. Til kennsluáhalda	1000	
	3. Til eldiviðar og ljósa	20000	
	4. Til viðhalds	5000	
	5. Til áhaldakaupa	7500	
	6. Ýmisleg gjöld	5000	
	7. Til byggingar kennarabústaða	8000	
	8. Til verkfærasafns	1000	
		53500	
d.	Fyrning húsa (sjá 20. gr.)	2300	
			67800
3.	Garðyrkjuskólinn á Reykjum:		
a.	Laun	10300	
b.	Til smíða-, leikfimi- og sundkennslu	1600	
c.	Til matreiðslukennslu	500	
	Flyt ...	12400	1523116

		kr.	kr.	14 16. febr.
	Flutt ...	12400	1523116	
d.	Önnur gjöld:			
	1. Til bókasafns	600		
	2. Til kennsluáhalda	2000		
	3. Til viðhalds	3000		
	4. Ýmis gjöld	3000		
	5. Vextir	2750		
	6. Til gróðurhúsbygginga	20000		
		31350		
e.	Fyrning	2800	46550	
X.	Iðnfræðsla:			
a.	Til iðnaðarmannafélagsins í Reykjavík, til þess að reka iðnskóla í Reykjavík, undir yfirumsjón ríkisstjórnarinnar	6500		
b.	Til iðnaðarmannafélagsins á Akureyri, til kvöldskólahalds	2000		
c.	Til iðnaðarmannafélags á Ísafirði, til skólahalds	1500		
d.	Til iðnaðarmannafél. á Akranesi, til skólahalds	1200		
e.	Til iðnaðarmannafélagsins í Hafnarfirði, til kvöldskólahalds	1700		
f.	Til iðnaðarmannafélagsins í Vestmannaeyjum, til kvöldskólahalds	1700		
g.	Til iðnaðarmannafél. á Siglufirði, til skólahalds	1200		
h.	Til iðnaðarmannafélagsins á Seyðisfirði, til kvöldskólahalds	900		
i.	Til iðnaðarmannafél. á Eyrarbakka, til skólahalds	800		
j.	Til iðnaðarmannafélagsins í Neskaupstað, til iðnskólahalds	1200		
k.	Til iðnaðarmannafélagsins á Patreksfirði, til iðnskólahalds	800		
	Styrkur til þessara 11 skóla má þó ekki fara yfir $\frac{1}{5}$ rekstrarkostnaðar.			
	Skólar þessir skulu senda ráðuneytinu skýrslu um starf sitt.			
l.	Til verklegs framhaldsnáms erlendis	10000	29500	
XI.	Verzlunarskólar o. fl.:			
a.	Til verzlunarskóla Íslands	10000		
b.	Til samvinnuskólans	10000		
c.	Kostnaður við próf löggiltra endurskoðenda, sbr. lög nr. 9 1926	500	20500	
XII.	Til kvennaskólans í Reykjavík:			
a.	Húsnæðisstyrkur	5000		
b.	Rekstrarstyrkur	50000		
c.	60 kr. fyrir hverja námsmey, sem er allt skólaárið, allt að	7200		
d.	Námsstyrkur til sveitastúlkna	2500		
	Flyt ...	64700	1619666	

	kr.	kr.
Flutt ...	64700	1619666
e. Til viðgerðar á skólahúsinu	10000	
f. Til nemendasambands skólans, í byggingar- sjóð leikfímishúss	30000	
Skólinn stendur undir yfirumsjón ríkisstjórn- arinnar.		
		104700
XIII. Almenn barnafræðsla:		
1. Laun kennara í föstum skólum og dýrtíðar- uppbót	700000	
2. Laun farkennara og dýrtíðaruppbót	140000	
3. Til aukakennslu og eftirlits með heimafræðslu, með sömu skilyrðum sem verið hefur	15000	
4. Til kennslueftirlits	50000	
5. Til framkvæmda sundskyldu í barnaskólum samkvæmt tillögum íþróttafulltrúa	25000	
6. Til ferðakennslu í íþróttum	6000	
7. Styrkur til byggingar barnaskóla utan kaup- staða	250000	
8. Til fyrrverandi barnakennara, eftir tillögum fræðslumálastjóra	10000	
9. Ráðskonukaup við heimavistarbarnaskóla ..	24000	
10. Styrkur til tímaritsins „Menntamál“	1200	
11. Til kennaranámskeiðs eða utanfara	2000	
		1223200
XIV. Unglinga- og alþýðuskólar:		
1. Til alþýðuskólans á Eiðum:		
a. Laun	10400	
Par af 700 kr. persónuleg launa- uppbót til núverandi skólustjóra.		
b. Til verklegs náms og aukakennslu	4000	
c. Önnur gjöld:		
1. Til kennsluáhalda	2000	
2. Til eldiviðar og ljósa ..	7000	
3. Ýmisleg gjöld	5000	
4. Til viðhalds	5000	
d. Til leikfímihúss (lokagreiðsla) ..	50000	
e. Fyrning húsa (sjá 20. gr.)	800	
	84200	
2. Til héraðsskóla samkv. l. nr. 32 1929	100000	
3. Stofnkostnaður	140000	
4. Til Snorragarðs í Reykholti	8000	
5. Til Skallagrímegarðs í Borgarnesi	1000	
6. Til gagnfræðaskóla samkv. l. nr. 48 1930	100000	
7. Til gagnfræðaskóla Reykvikinga	25000	
8. Til byggingar gagnfræðaskóla	70000	
9. Til unglingafræðslu utan kaupstaða, samkv. 20. gr. l. nr. 48 1930	40000	
Par af til skóla Sigurðar Greipssonar í Haukadal 2500 kr.		
Flyt ...	568200	2947566

	kr.	kr.	14 16. febr.
Flutt ...	568200	2947566	
10. Til bókasafns við unglingskóla	1600		
11. Til alþýðuskólans í Reykjavík	4000		
12. Til handiðaskólans	15600		
13. Til námsflokkestarfssemi, undir eftirl. fræðslu- málastjórnarinnar	4000	593400	
XV. Húsmæðrafræðsla:			
1. Styrkur til húsmæðraskóla samkv. lögum ..	100000		
2. Til byggingar húsmæðraskóla í sveitum	150000		
3. Til byggingar húsmæðraskóla í kaupstöðum	150000		
4. Til húsmæðrakennaraskóla ríkisins	20000		
5. Til húsmæðrafræðslu í Vestur-Skaftafellssýslu	1400		
6. Til húsmæðrafræðslu Árnýjar Filippusdóttur	5000	426400	
XVI. Til kennslu heyrnar- og málleysingja:			
1. Laun	12000		
2. Annar kostnaður	60000		
Þar af fyrning húss kr. 550,00 (sjá 20. gr.). Stjórnin annast um, að vandamenn nemend- anna eða nemendur sjálfir greiði kostnað, ef efni leyfa, samkv. tilsk. 26. febr. 1872, 2. gr.		72000	
XVII. Til blindratarfsemi		15000	
Ríkisstjórnin skipti styrknum milli Blindravina- félagsins og Blindrafélagsins.			
XVIII. Sundkennsla:			
1. Laun Ólafs Pálssonar, til eftirlits með sund- kennslu og prófdómarastarfa	2250		
2. Laun Lárusar Rist	2000	4250	
XIX. Til nýja stúdentagarðsins, byggingarstyrkur		150000	
XX. Til sjóvinnunámskeiðs		4000	
Atvinnumálaráðherra ráðstafar styrknum, að fengnum tillögum Fiskifélags Íslands.			
XXI. Til Geirs Þormars tréskurðarmeistara á Akureyri, til að halda uppi kennslu á Norðurlandi í teikn- ingu og tréskurði í þjóðlegum stíl		900	
XXII. Til Helga Tryggvasonar, til hraðritunarkennslu ..		800	
XXIII. Til íþróttakennaraskóla ríkisins á Laugarvatni ..		8000	
XXIV. Til byggingar leikfimiúss íþróttakennaraskóla ríkisins á Laugarvatni		150000	
XXV. Til menningar- og fræðslusambands alþýðu		5000	
XXVI. Til Axels Helgasonar, til að gera upphleypt kort af Íslandi		1000	
XXVII. Til Kristjáns Geirmundssonar, til að setja upp fugla fyrir náttúrugripasafnið og skóla		1500	
XXVIII. Til íþróttasjóðs		300000	
XXIX. Til skáksambands Íslands		1600	
Samtals B.	4681416	

14

15. gr.

16. febr.

Til vísinda, bókmennta og lista er veitt:

	kr.	kr.
1. Landsbókasafnið:		
a. Laun	22500	
b. Launabót til 2. bókavarðar	1000	
c. Til aðstoðar	4200	
d. Til þess að kaupa bækur og handrit og til bókbands Þar af 1200 kr. til kaupa á handritasafni Hannesar Þorsteinssonar.	50000	
e. Til Þorsteins Konráðssonar	400	
f. Til þess að semja spjaldskrá	1200	
g. Til þess að semja og prenta skrá um handrit	2400	
h. Til ritaukaskrár	4800	
i. Til Finns Sigmundssonar, til að gera skrá um efni íslenzkra blaða og handrita, enda sé skráin eign Landsbókasafnsins	800	
j. Brunaábyrgðargjald fyrir safnið	720	
k. Húsaleiga	2000	
l. Ýmisleg gjöld	3000	
		93020
2. Þjóðskjalasafnið:		
a. Laun	12500	
b. Til bókbands, bóka- og handritakaupa og umbúnaðar skjala	7000	
c. Ýmis gjöld	2000	
d. Til Björns K. Þórólfssonar, enda vinni hann við safnið	3000	
		24500
3. Þjóðminjasafnið og verndun fornminja:		
a. Laun þjóðminjavarðar (fornminjavarðar)	7500	
b. Til aðstoðar, eftir reikningi	4900	
c. Til þess að útvega gripi	4000	
d. Til áhalda og aðgerða	2200	
e. Til rannsókna og ferðakostnaðar	1500	
f. Til viðgerðar á Hólakirkju	2000	
g. Til viðhalds og verndunar fornra bæjarhúsa:		
1. Á Keldum, Grenjaðarstöðum og Glaum- bæ 10000 kr. til hvers	30000	
2. Til kaupa og fyrstu viðgerðar á bænum á Burstarfelli í Vopnafirði, að því tilskildu, að um kaupin semjast við eigandann	15000	
	45000	
h. Til sjóminjasafns	3500	
Þjóðminjasafnið sé opið 6 stundir á viku, eftir nánari fyrirmælum stjórnarráðsins.		70600
4. Til Náttúrufræðifélagsins		13000
Styrkurinn veitist með því skilyrði, að safnið sé til sýnis almenningi eigi sjaldnar en tvisvar í viku.		
Flyt	201120

	kr.	kr.
		14 16. febr.
Flutt	201120
5. Safnahúsið:		
a. Til eldiviðar, ljósa og ræstingar	18000	
b. Til viðhalds og áhalda	10000	
c. Fyrning (sjá 20. gr.)	3639	
		31639
6. Til kaupstaðarbókasafna, gegn eigi minna tillagi úr bæjarsjóði og sýslusjóði		1800
7. Aukastyrkur til átta bókasafna:		
a. Til amtsbókasafnsins á Akureyri, að því tilskildu, að Davið skáld frá Fagraskógi hafi þar bókavörzlu með a. m. k. 2000 kr. launum auk verðstuðulsuppbótar	2500	
b. Til bókasafnsins á Ísafirði, að því tilskildu, að Guð- mundur Gíslason Hagalín rithöfundur hafi þar bóka- vörzlu með a. m. k. 2000 kr. launum auk verðstuð- ulsuppbótar	2500	
c. Til amtsbókasafnsins á Seyðisfirði	2500	
d. Til bókasafns Hafnarfjarðar, að því tilskildu, að Magnús Ásgeirsson hafi þar bókavörzlu með a. m. k. 2000 kr. launum, auk verðstuðulsuppbótar ...	2500	
e. Til bókasafns Neskaupstaðar	1500	
f. Til iðnbókasafnsins í Reykjavík	1000	
g. Til bókasafns Siglufjarðar	2500	
h. Til bókasafns Vestmannaeyjakaupstaðar	2500	
		17500
8. Til bæjarbókasafns Reykjavíkur, þó ekki yfir 1/6 kostn- aðar		25000
9. Til amtsbókasafnsins í Stykkishólmi		1800
10. Til sýslubókasafnsins á Sauðárkróki		1200
enda hafi það opna lesstofu.		
11. Til héraðsbókasafns Suðurlands, gegn tvöföldu framlagi annars staðar að		1200
12. Til lesstofu byggingarfélags alþýðu		500
13. Til lesstofu sjómannaheimilis á Siglufirði		2000
14. Til lesstofu sjómannaheimilis á Raufarhöfn		400
15. Til lesstofu sjómannafélags Reykjavíkur		1500
16. Til lesstofu á Ísafirði		500
17. Til sjómannalessstofu K. F. U. M. í Vestmannaeyjum ..		800
18. Til sýslubókasafna, gegn eigi minna tillagi frá sýslusj.		4500
19. Til bókhlöðunnar á Húsavík		1200
20. Til bókasafns Akraness		1500
21. Til bókasafns í Flatey		500
22. Til kaupa á bókum handa konunglega bókasafninu í Stokkhólmi		1000
23. Til hins íslenska bókmenntafélags		15000
enda haldi það áfram útgáfu hins íslenska fornbréfa- safns sem að undanfögnu.		
24. Til þjóðvinafélagsins		1400
Flyt	312059

14

16. febr.

	kr.	kr.
Flutt	312059
25. Til fornleifafélagsins		2000
26. Til sögufélagsins, til þess að gefa út alþingisbækur, landsyfirréttardóma o. fl.		4000
27. Til hins íslenzka fræðafélags, til að gefa út jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vidalíns		15000
28. Til fornritaútgáfunnar, til útgáfu á Íslendingasögum ..		4000
29. Til útgáfu á Heimskringlu		4000
30. Til stjórnar þjóðvinafélagsins og menntamálaráðs, til útgáfu 2. bindis Íslendingasögu		10000
31. Til útgáfu Norðurlandatímarits		1000
32. Til Steins Dofra, ættfræðings		1500
Styrkurinn veitist með því skilyrði, að handritið að riti hans „Ættir Íslendinga“ verði eign landsbókasafnsins að honum látnum.		
33. Til vísindafélags Íslendinga, til útgáfu rita		2500
34. Til samningar íslenzkrar samheitaorðabókar		5000
35. Til leikfélags Reykjavíkur, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi úr bæjarsjóði Reykjavíkur		15000
36. Til leiklistarskóla Lárusar Pálssonar 3500 kr. og til leiklistarskóla Soffíu Guðlaugsdóttur og Jóns Norðfjörðs 1200 kr. til hvors		5900
37. Til leikfélags Akureyrar, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá Akureyrarkaupstað		3000
38. Til leikfélags Ísafjarðar, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá Ísafjarðarkaupstað		1500
39. Til leikfélags Sauðárkróks, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að		1500
40. Til norræna félagsins		5000
41. Til íslenzk-ameríska félagsins		1000
42. Til blaðanna Lögbergs og Heimskringlu, 10000 kr. til hvors, gegn því að fræðslumálastjórnin fái blöð til útbýtingar hér á landi		20000
43. Til tónlistarskólans, gegn að minnsta kosti 2000 kr. framlagi frá bæjarsjóði Reykjavíkur		6500
44. Til hljómsveitar Reykjavíkur		2000
45. Til Páls Ísólffssonar, til þess að veita kirkjuorgelleikurum og barnakennurum utan Reykjavíkur og guðfræðinemum háskólans ókeypis kennslu í orgelleik, tóni, hljómfraði og söngstjórn í kirkjum og barnaskólum		2000
46. Til Hallgríms Helgasonar, til útgáfu á Þjóðlagasafni ..		2500
47. Til Ágústs Sigurðssonar, til að skipuleggja og stjórna námsflokkum		2000
48. Til alþýðufræðslu Alþýðusambands Íslands		8000
49. Til útgáfu héraðssagnarita, eftir tillögum heimspeki-deildar háskólans		5000
50. Til Sigurðar Skúlasonar, til aðstoðar við kennslu námsflokka, eftir fyrirlagi fræðslumálastjóra		1500
51. Til sambands íslenzkra karlakóra		6000
Flyt	449459

	kr.	kr.	14 16. febr.
Flutt	449459	
52. Til landssambands blandaðra kóra og kvennakóra		2500	
53. Til dr. Jóns Dúasonar, vegna útgáfu rita hans		5000	
54. Styrkur til skálda, rithöfunda og listamanna		100000	
Þar af:			
a. Til Árna Pálssonar prófessors til ritstarfa .. 1200			
b. Til Guðmundar Finnbogasonar dr. phil. til ritstarfa		1000	
Menntamálaráð skipti að öðru leyti þessari fjárhæð milli deilda Bandalags íslenzkra listamanna, en hver deild kýs síðan nefnd, sem úthlutar styrknum milli félagsmanna og annarra.			
55. Styrkur til vísindamanna og fræðimanna samkvæmt ákvörðun menntamálaráðs		20000	
56. Til íslenzkra stúdenta í Kaupmannahöfn, styrkur til útgáfu tímarits		5000	
57. Til jökulmælinga		600	
58. Til listasafns Einars Jónssonar		3711	
Þar af fyrning 711 kr. (sjá 20. gr.).			
59. a. Til Einars Jónssonar myndhöggvara	6500		
enda hafi hann forstöðu og umsjón listasafns síns, er sé almenningi til sýnis endurgjaldslaust 4 stundir á viku.			
b. Til sama, til aðstoðar og upphitunar	7000		
c. Til viðgerðar á húsinu	45000		
		58500	
60. Byggingarstyrkur til Höskuldar Björnssonar málara, lokagreiðsla		2000	
61. Til Búnaðarbanka Íslands, níunda greiðsla vaxta og afborgana af viðlagasjóðslánum málara Ásgríms Jónssonar og Jóns Stefánssonar, með þeim skilyrðum, er segir í 57. lið 16. gr. fjárlaga 1934		3300	
62. Kostnaður við friðun Þingvalla, sbr. lög nr. 59 1928 ..		8000	
63. Til vegagerða á Þingvöllum		20000	
64. Til eflingar menningarsambandi við Vestur-Íslendinga		3000	
65. Til Þjóðræknifélags Íslendinga, til eflingar menningarsambandi við Vestur-Íslendinga		5000	
66. Til próf. dr. Stefáns Einarssonar og próf. dr. Richards Becks, til útgáfu íslenzkrar bókmenntasögu á ensku, 5000 kr. til hvors		10000	
67. Til útgáfu sænsk-íslenzkrar orðabókar		2500	
68. Til Bandalags íslenzkra listamanna		2400	
69. Til sýslunefndar Vestur-Ísafjarðarsýslu vegna bókasafns Sighvats Grímssonar, enda sé það geymt hjá héraðsskólanum á Núpi		1000	
70. Til Noregssöfnunarinnar		350000	
Samtals	1051970	

14

16. gr.

16. febr.

Til verklegra fyrirtækja er veitt:

	kr.	kr.
1. Til framleiðslubóta og atvinnuaukningar		500000
2. Til Búnaðarfélags Íslands, enda samþykki landbúnaðar- ráðherra fjárhagsáætlun félagsins		500000
3. Til Búnaðarfélags Íslands, til kynnisferða bænda		2000
4. Til nýbýla		260000
5. Til lánadeildar smábýla, 2. greiðsla af 3		100000
6. Til sandgræðslu		100000
7. Gjöld samkvæmt jarðræktarlögnum:		
a. Jarðabótastyrkur	500000	
b. Til verkfærakaupasjóðs	60000	
		560000
8. Til búfjárræktar samkv. l. nr. 32 1931		150000
9. Til bygginga í sveitum:		
a. Til byggingar- og landnámssjóðs	300000	
b. Byggingarstyrkir	250000	
c. Til bygginga á jörðum ríkisins	100000	
		650000
10. Til jarðakaupasjóðs		100000
11. Til ræktunarsjóðs, vaxtagreiðsla af jarðræktarbréfum		21231
12. Til tilraunastarfsemi í þágu landbúnaðarins		60000
13. Tillag til kreppulánasjóðs		250000
14. Til kreppulánasjóðs bæjar- og sveitarfélaga, rekstrar- helli		10000
15. Tillag til byggingarsjóða kaupstaða og kauptúna		440000
16. Til raforkusjóðs samkv. l. nr. 91 1942		500000
17. Til garðyrkjufélags Íslands		2000
18. Til Ragnars Ásgeirssonar, til leiðbeiningarstarfsemi ..		4000
19. Til skógræktar:		
a. Laun	20400	
Þar af 600 kr. húsaleigustyrkur til Einars Sæ- mundsens.		
b. Til skóggræðslu	220000	
c. Styrkur til skógræktarfélaganna	30000	
d. Styrkur til Vigfúsar Jakobssonar til skógræktarnáms ..	3600	
e. Til vegabóta í Ásbyrgi	1800	
		275800
20. Tillag til mannvirkja á Flóaáveitusvæðinu, samkv. l. nr. 68 1918 og l. nr. 10 1926		4000
21. Til áveitu- og landþurrkunarfélaga, allt að 1/3 kostnaðar:		
a. Til áveitufélags Ölfusinga, þar með talið framlag til ríkisjarða	55000	
b. Til landþurrkunarfélags Safamýrar	12800	
c. Til framræslu- og áveitufélags Staðarbyggðar	25000	
d. Til landþurrkunar í Akraneskaupstað og nágrenni ..	30000	
e. Til áveitufélags Þingbúa	12000	
		134800
Flyt ...		4623831

	kr.	kr.	14 16. febr.
	Flutt	4623831
22.	Til fyrirhleðslu á vatnasvæði Þverár og Markarfljóts ..		180000
23.	Til fyrirhleðslu í Virkisá, gegn 1/3 annars staðar að ..		4000
24.	Til fyrirhleðslu Steinavatna, gegn 1/3 annars staðar að		1500
25.	Til fyrirhleðslu í Hjaltadalsá		5000
26.	Til fyrirhleðslu í Hvolsá, gegn 1/3 annars staðar að		4500
27.	Til kaupa á skurðgröfum og dráttarvél í sambandi við þær		255000
28.	Til verkfæranefndar		3000
29.	Til dýralækna:		
	a. Laun handa 6 dýralæknum	21800	
	b. Styrkur til einstakra manna til þess að stunda dýralækningar, gegn jafnmiklu framlægi annars staðar að	4900	
	c. Til Páls Pálssonar, til dýralækninganáms	1200	
	d. Til Guðbrands Hliðar, til dýralækninganáms	1200	
			29100
30.	Til búreikningaskrifstofu		5000
31.	Til kláðalækninga		3000
32.	Til rannsóknarstofu atvinnuveganna (atvinnudeildar háskólans):		
	a. Iðnaðardeild:		
	1. Laun	47460	
	2. Annar kostnaður	26100	
		<u>73560</u>	
	÷ Tekjur af rannsóknum	45000	
			28560
	b. Fiskideild:		
	1. Laun	38310	
	2. Annar kostnaður	17500	
		<u>55810</u>	
	c. Landbúnaðardeild:		
	1. Laun	79825	
	2. Annar kostnaður	100500	
		<u>180325</u>	
	÷ Tekjur af lyfjasölu o. fl.	20000	
			160325
	d. Sameiginlegur kostnaður:		
	1. Laun	12365	
	2. Til áhaldakaupa	100000	
	3. Annar kostnaður	37300	
		<u>149665</u>	
	÷ Tekjur af happdrætti samkv. 20. gr. laga nr. 68 1940	394360	
		25000	
			369360
33.	Til rannsóknaráðs: Til náttúrurannsókna og áhaldakaupa		46370
34.	Til rannsóknarstofu háskólans:		
	a. Laun	60000	
	b. Annar kostnaður	100000	
		<u>160000</u>	
	÷ Tekjur	160000	
	Flyt	5529661

14
16. febr.

		kr.	kr.
	Flutt	5529661
35.	Til veðurstofu Íslands:		
	a. Laun forstöðumanns og fulltrúa	14800	
	b. Til aðstoðar	27600	
	c. Til veðurathugana utan Reykjavíkur, áhalda o. fl.	45000	
	d. Til veðurskeyta o. fl.	110000	
	e. Til loftskýtækja	2000	
	f. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	8000	
	g. Eftirlit með veðurathugunarstöðvum o. fl.	2000	
			209400
36.	Rafmagnseftirlit ríkisins:		
	a. Laun	95000	
	b. Annar kostnaður	60000	
	÷ Tekjur		
	Rekstrarhalli	155000	
		120000	
			35000
37.	Eftirlit með verksmiðjum og vélum:		
	a. Laun og verðlagsuppbót	41000	
	b. Annar kostnaður	19000	
	÷ Tekjur		
		60000	
		60000	
			10000
38.	Til landmælinga		10000
39.	Til Fiskifélagsins (þar af til mótornámskeiðs samkvæmt lögum nr. 71 1936 kr. 4000), enda samþykki atvinnu- málaráðuneytið fjárhagsáætlun fiskiþingsins og félagið sjái um á sinn kostnað útgáfu fiskimanna-almanaks		300000
40.	Kostnaður vegna laga nr. 61 1932, um lax- og silungsveiði		15000
41.	Til ræktunarvega:		
	a. Í Vestmannaeyjum	24000	
	b. Í Flatey á Breiðafirði	1500	
	c. Í Flatey á Skjálfanda	1500	
	d. Í Grímsey	1500	
	e. Í Hrísey	1500	
			30000
42.	Til klaksjóðs, samkv. l. nr. 36 1937		10000
43.	Til loðdýraræktar, samkv. l. nr. 38 1937		20000
44.	Til matvælaeftirlits:		
	a. Laun	10400	
	b. Annar kostnaður	25000	
	÷ Tekjur		
		35400	
		35400	
45.	Laun yfirmatsmanna o. fl.:		
	a. 5 fiskiyfirmatsmanna	22600	
	b. 4 ullarmatsmanna	2500	
	c. 3 kjötmatsmanna	2250	
	d. Lýsismatsmanns, samkv. l. nr. 42 1933	2400	
	e. Ferðakostnaður yfirmatsmanna	8000	
	Flyt ...	37750	6159061

		kr.	kr.
			14 16. febr.
	Flutt	37750	6159061
f.	Launauppbót til fiskifyfirmatsmannsins í Vestmannaeyjum	800	
g.	Kostnaður við sildarmat	12000	
			50550
46	Til eftirlits með skipum og bátum og öryggi þeirra:		
a.	Laun skipaskoðunarstjóra, enda hafi hann eftirlit með skipum ríkisins án sérstaks endurgjalds	7200	
b.	Til skrifstofukostnaðar og aðstoðar	19400	
c.	Þóknun til eftirlitsmanna	3000	
d.	Ferðakostnaður skipaskoðunarstjóra og eftirlitsmanna, allt að	7600	
			37200
47.	Kostnaður vegna laga um fiskimatsstjóra		12000
48.	Til Landssambands iðnaðarmanna		15000
49.	Til sambands íslenskra heimilisiðnaðarfélaga		4000
50.	Til skrifstofunnar „Íslenskrar ullar“		10000
Fjárveitingin er bundin því skilyrði, að ríkisstjórnin láti endurskoða reikninga stofnunarinnar, og árlega sé gefin skýrsla um starfsemina, samþykkt af endurskoðanda eða endurskoðendum.			
51.	Til Guðmundar Jónssonar frá Mosdal, til þess að halda uppi kennslu og námskeiðum í tréskurði og heimilisiðnaði		900
52.	Til Halldóru Bjarnadóttur, til þess að vinna að eflingu heimilisiðnaðar		1800
53.	Til Arndísar Þorsteinsdóttur garðyrkjukonu		300
54.	Til Guðmundar Kristinssonar myndskera		500
55.	Til kvenfélags Hvammshrepps í Vík í Mýrdal, til þess að halda uppi kennslu í handavinnu kvenna		750
56.	Til kvenfélagasambands Íslands		4000
57.	Til sambands norðlenskra kvenna		2000
Þar af til kvenfélagasambands Vestur-Húnavatns-sýslu, kvenfélagasambands Austur-Húnavatnssýslu og kvenfélagasambands Skagafjarðarsýslu 300 kr. til hvers.			
58.	Til sambands austfirzkra kvenna		800
59.	Til sambands vestfirzkra kvenna		800
60.	Til kvenfélagasambands Mýra- og Borgarfjarðarsýslu, enda haldi það uppi námskeiðum fyrir húsmæður og húsmæðraefni		1000
61.	Til sambands breiðfirzkra kvenna		700
62.	Til kvenfélagsins Líknar í Vestmannaeyjum		500
63.	Til kvenfélagasambands Gullbringu- og Kjósarsýslu ..		500
64.	Til bandalags kvenna í Reykjavík		400
65.	Til sambands sunnlenskra kvenna, enda haldi það uppi námskeiðum fyrir húsmæður og húsmæðraefni		3500
66.	Til kvenréttindafélags Íslands		400
67.	Til landsfundar kvenna		5000
68.	Til vinnumiðlunar		20000
Flyt ...			6331661

14

16. febr.

	kr.	kr.
Flutt	6331661
69. Til mæðrastyrksnefndar		10000
70. Til vörumerkjaskrárritara		1600
71. Til Ungmennafélags Íslands:		
a. Til skógræktar og bindindisstarfsemi	4000	
b. Til ræktunarleiðbeininga	2000	
Félagið gefi ríkisstjórninni skýrslu um, hvernig fénu er varið.		6000
72. Til bandalags skáta		2000
73. Til bandalags islenzkra farfugla		1500
74. Til dýraverndunarfélags Íslands, til dýraverndunarstarfsemi		1000
75. Til loðdýraræktarfélag Íslands		3000
76. Til húsameistara ríkisins:		
a. Laun (þar af persónuleg launaviðbót 2400)	8400	
b. Skrifstofukostnaður	75000	
		83400
77. Gjöld vegna laga um skipulag bæja og sjávarþorpa, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að		10000
78. Til verkstjóranámskeiðs eftir ráðstöfun vegamálastjóra og vitamálastjóra		3000
79. Til skuldaskilaskjóðs útvegsmanna		160000
80. Til mjólkurbúa og smjör-samlaga		30000
81. Til iðnlánasjóðs		65000
82. Til samabyrgðar Íslands á fiskiskipum, l. nr. 37 1941 ..		50000
83. Kostnaður við eftirlit með opinberum sjóðum		2200
84. Kostnaður vegna sauðfjársjúkdóma:		
a. Bætur vegna niðurskurðar	480000	
b. Varzla og rannsóknir	635000	
c. Til girðinga	375000	
d. Uppeldisstyrkur	900000	
e. Vaxta- og jarðarafgjöld	100000	
		2490000
85. Kostnaður við kauplagsnefnd		8000
86. Kostnaður við húsaleigunefndir		40000
87. Til alþjóðahafrannsóknna		10000
88. Til Íslandsdeildar norræna búfræðifélagsins		500
89. Til Bálfararfélags Íslands		35000
90. Til Baldurs Johnsen, héraðslæknis, til manneldisrannsóknna		2000
91. Til Haralds Ásgeirssonar, til náms í sementsgerð		3600
92. Til sýslunefndar Vestur-Ísafjarðarsýslu til að girða og prýða minnismerki Jóns Sigurðssonar forseta á Rafns-eyri, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að		2000
Samtals	9351461

17. gr.

14

16. febr.

Til almennrar styrktarstarfsemi er veitt:

	kr.	kr.
1. Kostnaður við berklavarnir:		
a. Styrkur til berklasjúklinga	1750000	
b. Styrkur skv. 2. mgr. 19. gr. l. nr. 66 1939	5000	
c. Annar kostnaður	30000	
		1785000
2. Styrkur til sjúklinga samkv. bráðabirgðaákvæði í lögum nr. 78 frá 1936		1000000
3. Gjöld samkv. l. nr. 39 frá 1935, um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna		12000
4. Gjöld samkv. 19. og 21. gr. framfærslulaga, nr. 135 1935		20000
5. Til alþýðutrygginga		2000000
6. Til jöfnunarsjóðs sveitar- og bæjarfélaga		700000
7. Til styrktarsjóðs verkamanna- og sjómannafélaganna í Reykjavík		6000
8. Til hjálparsjóðs verkamannafélagsins Þróttar á Siglufirði, gegn þreföldu framlagi annars staðar að		1000
9. Til styrktarsjóðs verkalýðsfélagsins Baldurs á Ísafirði, gegn þreföldu framlagi annars staðar að		1000
10. Til styrktarsjóðs verkalýðsfélags Akraness, gegn þreföldu framlagi annars staðar að		500
11. Til mæðrastyrksnefndar til sumarheimilis mæðra		10000
Þar af 2000 kr. til mæðrastyrksnefndar Akureyrar.		
12. Til barnaheimila og barnaverndar, eftir ákvörðun ráðherra		30000
13. Til félagsins „Heyrnarhjálp“		5000
14. Til félagsins „Sjálfsbjargar“		2000
15. Til sjúkra- og styrktarsjóðs vitavarða		1000
16. Til slysavarna		35000
enda sé stjórnarráðinu send skýrsla um starfsemina.		
17. Til þess að hjálpa nauðstöddum Íslendingum erlendis		1000
18. Til Stórstúku Íslands, til bindindisstarfsemi		40000
Þar af til bindindisfélaga í skólum landsins 5000 kr.		
19. Til áfengisráðunautar		3000
20. Til útbreiðslu bindindis		7500
21. Til Stórstúku Íslands:		
Styrkur til húsbygginga, áttunda greiðsla af tíu		15000
22. Til sjúkrasjóðs Fellshrepps		300
23. Til sjúkrasjóðs Hofshrepps		300
24. Til sjúkrasjóðs Mývetninga		250
25. Til sjúkrasjóðs Súgfirðinga		300
26. Til sjúkrasjóðs Engihlíðarhrepps		300
27. Til styrktarsjóðs verklýðsfél. í Flatey á Breiðafirði ..		200
28. Til sjúkrasjóðs kvennfélagsins á Hellissandi		300
29. Til styrktarsjóðs verkalýðsfélagsins á Patreksfirði		200
30. Til sjúkrasjóðs verkamannafélagsins á Þingeyri		300
Flyt	5677450

	kr.	kr.
Flutt	5677450
31. Til sjúkrasjóðs verkalýðsfélagsins Skjaldar, Flateyri ..		300
32. Til sjúkrasjóðs verkalýðsfélagsins Varnar á Bíldudal ..		300
33. Til sjúkra- og styrktarsjóðsins Líkn í Ögurhreppi		150
34. Til sjúkra- og styrktarsjóðsins Hjálp í viðlögum í Reykjarfjarðarhreppi		150
35. Til sjúkrasjóðs hjúkrunarfélags Ólafsvíkur		300
36. Til sjúkrasjóðs Þverárhrepps		200
37. Til starfsemi Rauðakrossins		8000
38. Til sambands íslenskra berklasjúklinga		3000
39. Til ekknasjóðs Vestmannaeyja		1000
Fjárveitingarnar undir 22.—39. tölul. eru bundnar því skilyrði, að jafnmikið fé að minnsta kosti komi annars staðar að og að stjórnarráðinu sé send skýrsla um starfsemina.		
40. Til elliheimilisins Grundar í Reykjavík		5000
enda greiði vistmenn, sem framfærslusveit eiga utan Reykjavíkur, ekki hærra daggjald en bæjarmenn.		
41. Til hælísins á Sólheimum		12000
42. Til gamalmennahælis á Ísafirði		2000
43. Til gamalmennahælis á Seyðisfirði		2000
44. Til gamalmennahælis í Hafnarfirði		2000
45. Til gamalmennahælis á Akranesi		2000
46. Til gamalmennahælis í Neskaupstað		2000
47. Til gamalmennahælis í Skjaldarvík í Eyjafirði		2000
48. Til kostnaðar við sumardvöl barna í sveit		150000
Samtals	5869850

18. gr.

Til eftirlauna og styrktarfjár er veitt:

	kr.	kr.
I. Samkvæmt eftirlaunalögum:		
A. Embættismenn:		
1. Ari Arnalds, fv. bæjarfógeti	1260,00	
2. Árni Þorvaldsson, fv. yfirkennari	1106,67	
3. Bogi Brynjólfsson, fv. sýslum.	1160,00	
4. Guðm. Björnsson, fv. sýslum.	1565,00	
5. Guðm. Eggerz, fv. sýslum.	1558,52	
6. Guðm. Guðmundsson, fv. héraðsl.	1000,00	
7. Guðm. Hannesson, fv. prófessor	2266,67	
8. Guðm. Sveinbjörnsson, fv. skrifstofustj.	1120,00	
9. Halldór Kr. Júlíusson, fv. sýslum.	1225,42	
10. Halldór Steinsson, fv. héraðsl.	1000,00	
Flyt ...	13262,28	. . .

		kr.	kr.
			14 16. febr.
	Flutt ...	13262,28	. . .
11.	Ingólfur Gíslason, fv. héraðsl.	1103,33	
12.	Jóhannes Jóhannesson, fv. bæjarfógeti	6000,00	
13.	Jónas Kristjánsson, fv. héraðslæknir	1000,00	
14.	Karl Einarsson, fv. bæjarfógeti	1461,22	
15.	Magnús Jónsson, fv. bæjarfógeti	4446,94	
16.	Magnús Torfason, fv. sýslum.	2333,33	
17.	Ólafur Danielsson, fv. yfirkennari	1160,00	
18.	Ólafur Finsen, fv. héraðsl.	1000,00	
19.	Ólafur Thorlacius, fv. héraðsl.	860,00	
20.	Páll Einarsson, fv. hæstaréttard.	8000,00	
21.	Sigurður Briem, fv. aðalpóstmeistari	6000,00	
22.	Sigurður Magnússon prófessor	1894,40	
23.	Sigurður Thoroddsen, fv. yfirkennari	1180,00	
24.	Sigurjón Jónsson, fv. héraðsl.	955,00	
25.	Sigvaldi Kaldalóns, fv. héraðsl.	855,00	
26.	Skúli Árnason, fv. héraðsl.	800,00	
27.	Steingr. Jónsson, fv. bæjarfógeti	5599,40	
28.	Steingr. Matthíasson, fv. héraðsl.	860,00	
29.	Þorbjörn Þórðarson, fv. héraðsl.	1000,00	
30.	Þórður Sveinsson prófessor	1783,00	
31.	Þorvaldur Pálsson, fv. héraðsl.	440,00	
			61993,90
B. Embættismañaekkjur:			
1.	Aðalbjörg Jakobsdóttir læknisekkja	437,50	
2.	Aðalbjörg Sigurðardóttir, ekkja Har. Niels-sonar próf.	340,00	
3.	Álfheiður Helga Briem, ekkja P. Briems	625,00	
4.	Anna Gunnlaugsson, ekkja Halldórs Gunn- laugssonar héraðslæknis	150,00	
5.	Anna Jónsson, ekkja Kl. Jónssonar fv. ráðh.	750,00	
6.	Anna Jónsdóttir, ekkja St. Gíslasonar héraðsl.	187,50	
7.	Cathinka Sigfússon, ekkja Jóhs. Sigfússonar kennara	240,00	
8.	Christophine Bjarnhéðinsson, ekkja Sæmundar Bjarnhéðinssonar prófessors	375,00	
9.	Guðrún Björnsdóttir, ekkja Þ. Pálssonar hér- aðslæknis	187,50	
10.	Guðrún B. Gísladóttir, ekkja Jóns Sigurðs- sonar héraðsl.	189,37	
11.	Guðrún Tulinius, ekkja Axels Tulinius sýslum.	469,15	
12.	Ingibjörg Magnúsdóttir, ekkja Júl. Halldórs- sonar héraðsl.	212,50	
13.	Ingibjörg Sigurðardóttir, ekkja Jóns Jóns- sonar héraðsl.	150,00	
14.	Ingileif S. Aðils, ekkja Jóns Aðils prófessors	340,00	
15.	Jenny Forberg, ekkja O. Forbergs landssímastj.	500,00	
Flyt ...		5153,52	61993,90

14

16. febr.

		kr.	kr.
	Flutt ...	5153,52	61993,90
16.	Kristín Þórarinsdóttir, ekkja Kr. Kristjáns- sonar héraðsl.	237,50	
17.	Lára Malvina Scheving, ekkja G. Schevings hér- aðslæknis	187,50	
18.	Margrét Árnadóttir, ekkja P. V. Bjarnasonar sýslum.	350,00	
19.	Margrét Björnson, ekkja G. Björnson landl.	875,00	
20.	Margrét Lárusdóttir, ekkja G. Þorsteinssonar héraðslæknis	150,00	
21.	Marie Helgason, ekkja Jóns Helgasonar biskups	700,00	
22.	Ragna Gunnarsdóttir, ekkja Ólafs Gunnars- sonar héraðslæknis	150,00	
23.	Rannveig Tómasdóttir, ekkja Magnúsar Jó- hannssonar héraðslæknis	187,50	
24.	Sigríður Blöndal, ekkja B. Blöndals héraðsl.	150,00	
25.	Sigríður Hjaltadóttir Jensson, ekkja J. Jens- sonar yfirdómara	500,00	
26.	Sigríður Pálsson, ekkja Pálma Pálssonar yfir- kennara	450,00	
27.	Sigrún Bjarnason, ekkja Þorl. H. Bjarnasonar yfirkennara	400,00	
28.	Sofía Guðmundsson, ekkja Magnúsar Guð- mundssonar ráðherra	450,00	
29.	Steinunn Frímansdóttir, ekkja St. Stefáns- sonar skólameistara	715,82	
30.	Súsanna Erlendsson, ekkja Hin- riks Erlendssonar héraðsl. kr. 187,50 Samkv. kgúrsk. % 1931, með hverju barni hennar til 16 ára aldurs: Bjarni, f. % 1927	— 100,00	
		287,50	
31.	Theodóra Thoroddsen, ekkja Sk. Thoroddsens sýslumanns	535,17	
32.	Vigdís G. Blöndal, ekkja Jóns Blöndals héraðsl.	187,50	
33.	Þóra Gísladóttir, ekkja Sig. Pálssonar héraðsl.	212,50	
34.	Þóra Magnússon, ekkja J. Magnússonar ráðh.	1200,00	
35.	Þórunn Hafstein, ekkja M. Hafsteins sýslum.	315,00	
36.	Þórunn Siemsen, ekkja Fr. Siemsens sýslum.	391,90	
			13786,41
C. Prestsekkjur:			
1.	Anna Kvaran frá Mælifelli	145,00	
2.	Anna Stefánsdóttir frá Stað í Súgandafirði ..	100,00	
3.	Arnbjörg Einarsdóttir frá Breiðabólstað ...	118,43	
4.	Ástríður Petersen frá Svalbarði	100,00	
5.	Bergljót Blöndal frá Hvammi í Skagafirði ..	100,00	
6.	Björg Einarsdóttir frá Dvergasteini	256,84	
7.	Björg Einarsdóttir frá Undirfelli	100,00	
	Flyt ...	920,27	75780,31

		kr.	kr.
	Flutt ...	920,27	
		75780,31	
8.	Guðbjörg Hermannsdóttir frá Þingvöllum ..	118,30	
9.	Guðný Þorsteinsdóttir frá Nesi	126,44	
10.	Guðrún Hermannsdóttir frá Breiðabólstað ..	212,94	
11.	Guðrún J. Jóhannesdóttir frá Bergsstöðum ..	107,54	
12.	Guðrún Jónsdóttir frá Kolfreyjustað	183,78	
13.	Guðrún Runólfsdóttir	164,47	
14.	Guðrún Torfadóttir frá Hólmum	134,40	
15.	Guðríður Helgadóttir frá Kvennabrekku	168,00	
16.	Guðríður Ólafsdóttir frá Húsavík	135,74	
17.	Helga Jónsdóttir frá Eskifirði	193,00	
18.	Helga Skúladóttir frá Kálfafellsstað	72,94	
19.	Helga Stephensen frá Holti	184,36	
20.	Ingibjörg Jónasdóttir frá Árnasi	125,30	
21.	Ingibjörg Magnúsdóttir frá Laufási	142,10	
22.	Ingveldur Einarsdóttir frá Raufarhöfn	100,00	
23.	Jakobína Sigurgeirsdóttir frá Borg	142,56	
24.	Jóhanna Magnúsdóttir frá Staðarhrauni	224,00	
25.	Kristín Ísleifsdóttir frá Eyrarbakka	119,00	
26.	Líney Sigurjónsdóttir frá Görðum	314,81	
27.	Margrét Jónasdóttir frá Stað	131,36	
28.	Margrét Sigurðardóttir frá Höskuldsstöðum ..	131,85	
29.	María Elisabet Jónsdóttir frá Grenjaðarstöðum	170,00	
30.	Ólína Snæbjörnsdóttir frá Stað á Reykjanesi	192,53	
31.	Ragnheiður Magnúsdóttir frá Stað í Steing.f.	131,36	
32.	Sigríður Hansdóttir frá Djúpavogi	110,24	
33.	Sigríður Helgadóttir frá Odda	215,70	
34.	Sigríður Jóhannesdóttir frá Hruna	129,42	
35.	Sigurlaug Knudsen frá Breiðabólstað	133,00	
36.	Sigrún Kjartansdóttir frá Mosfelli	147,50	
37.	Steinunn Eiríksd. Stephensen frá Bjarnanesi	200,22	
38.	Vigdís Einarsdóttir frá Stað í Grunnavík ..	104,16	
39.	Vilborg Jónsdóttir frá Prestsbakka	102,65	
40.	Þóra Jónsdóttir frá Auðkúlu	82,72	
41.	Þorbjörg Pálsdóttir frá Gilsbakka	100,00	
42.	Þórhildur Sigurðardóttir frá Stöð	118,23	
			6090,89
	D. Eftirlaun samkv. l. nr. 49 1923:		
	Einar Þorkelsson, fyrrv. skrifstofustjóri Alþingis		2500,00
	E. Framlag samkv. l. nr. 51 1921, 8. gr.		
1.	Aldný Magnúsdóttir, ekkja Árna Kristjáns- sonar simritara	220,00	
2.	Anna Þorgrímsdóttir lækni-sekkja	300,00	
3.	Ásta Einarson, ekkja Magnúsar Einarssonar dýralæknis	250,00	
	Flyt ...	770,00	84371,20

		kr.	kr.
	Flutt ...	770,00	84371,20
4.	Ásta Halldórsdóttir, ekkja Óskars Jónssonar póstafrgreiðslum.	kr. 240,00	
	Börn hennar til 16 ára aldurs:		
	1. Edda, f. 5% 1931	— 100,00	
	2. Eva, f. 1% 1934	— 100,00	
		440,00	
5.	Björg Jónsdóttir, ekkja Sig. Þórðarsonar prests	kr. 200,00	
	Barn hennar til 16 ára aldurs:		
	Oddrún Valborg, f. 3/4 1928	— 100,00	
		300,00	
6.	Guðbjörg Árnadóttir, ekkja Jóns Karlssonar héraðslæknis	350,00	
7.	Guðfinna Þórðardóttir vitavarðarekkja	90,00	
8.	Harriet Jónsson, ekkja Magn. Jónssonar lagapr.	450,00	
9.	Hedvig Blöndal, ekkja Óla P. Blöndals póstr.	350,00	
10.	Hrefna Einarsdóttir lækni-sekkja	350,00	
11.	Ída Stefánsdóttir, símam. ekkja ...	kr. 220,00	
	Barn hennar til 16 ára aldurs:		
	Ólga, f. 2% ₄₁ 1931	— 100,00	
		320,00	
12.	Ingibjörg Guðjónsdóttir, ekkja Sigurgríms Stefánssonar símritara	180,00	
13.	Ingibjörg Ögmundsdóttir, ekkja Guðm. Eyjólfssonar símstjóra	180,00	
14.	Kristín Guðmundsdóttir, ekkja Jóns Guðmundssonar vitavarðar	150,00	
15.	Lára Bjarnadóttir, ekkja Gísla Lárussonar símritara	220,00	
16.	Margrét Lárusdóttir, ekkja Guðm. Guðfinnssonar héraðslæknis	300,00	
17.	Margrét Þórðardóttir, ekkja Guðna Hjörleifss. héraðslæknis	450,00	
18.	María Guðmundsdóttir, ekkja Ásgr. Péturss. fiskimatsmanns	240,00	
19.	María Jónsdóttir, ekkja Fr. Klemenssonar póstafrgreiðslum.	240,00	
20.	Marta Þórarinsdóttir, ekkja Viggós Snorrasonar símamanns	kr. 180,00	
	Barn hennar til 16 ára aldurs:		
	Helga, f. 2 ¹ / ₄ 1927	— 100,00	
		280,00	
21.	Rígmor Ófeigsson, ekkja Jóns Ófeigssonar yfirkennara	340,00	
	Flyt ...	6000,00	84371,20

		kr.	kr.	14 16. febr.
	Flutt ...	6000,00	84371,20	
22.	Drúður Ingibjörg Jónsdóttir, ekkja Björns Magnússonar símtjóra ..	kr. 260,00		
	Barn hennar til 16 ára aldurs: Magnús, f. ¼ ₁₁ 1928	— 100,00		
		<u>360,00</u>	6360,00	
				90731,20
11. Styrktarfé og eftirlaun, auk lögboðinna eftirlauna:				
a. Embættismenn:				
1.	Ari Arnalds, fyrrv. bæjarfógeti	2660,00		
2.	Árni Þorvaldsson, fyrrv. yfirkennari ..	1000,00		
3.	Bogi Brynjólfsson, fyrrv. sýslumaður .	640,00		
4.	Eggert Stefánsson, fyrrv. símafylltrúi Akureyri	1200,00		
5.	Einar Þorkelsson, fyrrv. skrifstofustjóri Alþingis	1000,00		
6.	Guðmundur Björnsson, fyrrv. sýslum.	1000,00		
7.	Guðmundur Hannesson prófessor	1200,00		
8.	Guðm. Sveinbjörnsson, fyrrv. skrif- stofustjóri	3403,19		
9.	Halldór Júlíusson, fyrrv. sýslumaður ..	800,00		
10.	Halldór Steinsson, fyrrv. héraðslæknir	1000,00		
11.	Ingólfur Gíslason, fyrrv. héraðslæknir	1000,00		
12.	Jónas Kristjánsson, fyrrv. héraðslæknir	1000,00		
13.	Jósep Björnsson, fyrrv. skólastjóri ..	1577,14		
14.	Kofoed-Hansen, fyrrv. skógræktarstjóri	1546,80		
15.	Magnús Torfason, fyrrv. sýslumaður ..	1826,67		
16.	Ólafur Daniélsson, fyrrv. yfirkennari .	2000,00		
17.	Ólafur Finsen, fyrrv. héraðslæknir ...	1000,00		
18.	Ólafur Thorlacius, fyrrv. héraðslæknir	1000,00		
19.	Páll Halldórsson, fyrrv. skólastjóri ..	1000,00		
20.	Sigurður Magnússon, fyrrv. yfirlæknir	2000,00		
21.	Sigurður Thoroddsen, fyrrv. yfirkennari	2000,00		
22.	Sigvaldi Kaldalóns, fv. héraðslæknir	2067,12		
23.	Skúli Árnason, fyrrv. héraðslæknir ..	535,00		
24.	Steingrímur Matthíasson, fyrrv. héraðsl.	1000,00		
25.	Th. Krabbe, fyrrv. vitamálastjóri	1328,00		
26.	Þórður Sveinsson, fyrrv. yfirlæknir ..	2000,00		
27.	Þorkell Þorláksson, fyrrv. aðstoðarm.	1500,00		
28.	Þorvaldur Pálsson, fyrrv. héraðslæknir	300,00		
			<u>38583,92</u>	
b. Embættismannaekkjur og börn:				
1.	Aðalbjörg Jakobsdóttir lækni-ekkjja ..	500,00		
2.	Aðalbjörg Sigurðardóttir	1200,00		
3.	Anna Gunnlaugsson	900,00		
4.	Anna Jónsdóttir lækni-ekkjja	500,00		
5.	Anna Jónsson, ekkja Kl. Jónssonar ..	450,00		
	Flyt ...	3550,00	38583,92	90731,20

		kr.	kr.
	Flutt ...	3550,00	
6.	Anna Þorgrímsdóttir læknisekkja, 600 kr., auk 100 kr. með hverju barni hennar í ómegð	700,00	
7.	Ásta Einarson	600,00	
8.	Camilla Hallgrímsson	760,00	
9.	Cathinka Sigfússon	1000,00	
10.	Christophine Bjarnhéðinsson	1200,00	
11.	Dómhildur Jóhannesdóttir	1200,00	
12.	Guðlaug Magnúsdóttir	2000,00	
13.	Guðrún Björnsdóttir, læknisekkja ...	600,00	
14.	Harriet Jónsson	450,00	
15.	Helga Finnsdóttir	1200,00	
16.	Hrefna Einarsdóttir	600,00	
17.	Ingibjörg Magnúsdóttir læknisekkja ..	500,00	
18.	Ingileif Snæbjarnardóttir Aðils	400,00	
19.	Jenny Forberg	600,00	
20.	Júliana Jónsdóttir, ekkja H. Jónssonar dýralæknis	500,00	
21.	Kristín Vídalín Jacobson	1800,00	
22.	Kristín Þórarínsdóttir læknisekkja ...	400,00	
23.	Magnea Ásgeirsson	200,00	
24.	Margrét Árnadóttir	450,00	
25.	Margrét Björnson	1000,00	
26.	Margrét Lárusdóttir, ekkja Guðmundar Guðfinnssonar héraðslæknis	700,00	
27.	Margrét Kr. Lárusdóttir læknisekkja ..	400,00	
28.	Margrét Þórðardóttir læknisekkja, 600 kr., auk 100 kr. með hverju barni í ómegð	1000,00	
29.	Marie Helgason	2000,00	
30.	Ragna Gunnarsdóttir læknisekkja	600,00	
31.	Ragnheiður Einarsdóttir sýslum.ekkjja	600,00	
32.	Ragnheiður Jónasson sýslumannsekkja	800,00	
33.	Rannveig Tómasdóttir	600,00	
34.	Rígmor Ófeigsson	800,00	
35.	Sigríður Arnljótsdóttir læknisekkja ..	600,00	
36.	Sigríður Blöndal	300,00	
37.	Sigríður Finnbogadóttir	800,00	
38.	Sigríður Fjeldsted	450,00	
39.	Sigríður Hjaltadóttir Jensson	400,00	
40.	Sigrún Bjarnason	600,00	
41.	Sofía Guðmundsson	2000,00	
42.	Soffía Hjaltested	600,00	
43.	Steinunn Frimannsdóttir	450,00	
44.	Súsanna Friðriksdóttir Erlendsson ...	500,00	
45.	Theodóra Thoroddsen	1200,00	
46.	Þórhildur Eiríksdóttir Magnús	600,00	
	Flyt ...	35710,00	
			38583,92
			90731,20

		14	
		kr.	kr.
		16. febr.	
	Flutt ...	35710,00	
	47. Þórunn Hafstein sýslumannsekkja ...	400,00	
	48. Þrúður Ingibj. Jónsdóttir	300,00	
		36410,00	
c. Uppgjafaprestar:			
	1. Árni Þórarinsson	280,00	
	2. Ásmundur Gíslason	385,00	
	3. Böðvar Bjarnason	1200,00	
	4. Einar Pálsson	430,00	
	5. Einar Thorlacius	355,00	
	6. Halldór Bjarnarson	430,00	
	7. Hallgrímur Thorlacius	295,00	
	8. Ingvar Nikulásson	385,00	
	9. Jón Árnason	445,00	
	10. Jón Norðfjörð Johannessen	460,00	
	11. Kjartan Kjartansson	400,00	
	12. Kristinn Danielsson	520,00	
	13. Magnús Bjarnason	355,00	
	14. Matthías Eggertsson	465,00	
	15. Ófeigur Vigfússon	280,00	
	16. Ólafur Magnússon	420,00	
	17. Pálmi Þóroddsson	265,00	
	18. Runólfur Magnús Jónsson	430,00	
	19. Sigtr. Guðlaugsson	3000,00	
	20. Stefán Kristinsson	400,00	
	21. Theódór Jónsson	1435,00	
	22. Vigfús Þórðarson	385,00	
	23. Þórður Ólafsson	370,00	
	24. Þorvaldur Jakóbsson	1275,00	
	25. Þorvarður Þorvarðsson	475,00	
		15140,00	
d. Prestsekkjur:			
	1. Anna Kvaran frá Mælifelli	300,00	
	2. Anna Stefánsdóttir frá Stað	200,00	
	3. Ástriður Petersen frá Svalbarði	200,00	
	4. Auður Gísladóttir	300,00	
	5. Bergljót Blöndal	200,00	
	6. Björg Einarsdóttir frá Dvergasteini ..	200,00	
	7. Björg Einarsdóttir frá Undirfelli	500,00	
	8. Björg Jónasdóttir frá Eskifirði	300,00	
	9. Björg Jónsdóttir frá Vallanesi	300,00	
	10. Dorothea Guðmundsson	300,00	
	11. Guðbjörg Guðmundsdóttir	400,00	
	12. Guðbjörg Hermannsdóttir	181,70	
	13. Guðný Þorsteinsdóttir	173,56	
	14. Guðriður Helgadóttir	282,00	
	15. Guðriður Ólafsdóttir	164,26	
	16. Guðrún J. Jóhannesdóttir	500,00	
	17. Guðrún Jónsdóttir 800 kr., auk 300 kr. með hverju barni hennar í ómegð ..	2600,00	
	Flyt ...	7101,52	
		90133,92	90731,20

		kr.	kr.
	Flutt ...	7101,52	
18.	Guðrún S. Jónsdóttir	250,00	
19.	Guðrún Runólfsdóttir	300,00	
20.	Guðrún Torfadóttir	300,00	
21.	Helga Jónsdóttir frá Eskifirði	300,00	
22.	Helga Ketilsdóttir	300,00	
23.	Helga Skúladóttir	227,06	
24.	Ingibjörg Jónasdóttir frá Árnosi	300,00	
25.	Ingibjörg Magnúsdóttir	300,00	
26.	Ingveldur Einarsdóttir frá Raufarhöfn	300,00	
27.	Jakobína Sigurgeirsdóttir	157,44	
28.	Jóhanna Magnúsdóttir prófastsekkja .	300,00	
29.	Krístín Ísleifsdóttir frá Eyrarbakka ..	500,00	
30.	Líney Sigurjónsdóttir	500,00	
31.	Margrét Jónasdóttir	300,00	
32.	María Elísabet Jónsdóttir	300,00	
33.	Margrét Sigurðardóttir prófastsekkja .	500,00	
34.	Ólína Snæbjörnsdóttir frá Stað	300,00	
35.	Sigríður Hansdóttir	385,00	
36.	Sigríður Helgadóttir	300,00	
37.	Sigríður Jóhannesdóttir	300,00	
38.	Sigríður Kjartansdóttir, 800 kr. auk 300 kr. með hverju barna sinna	2000,00	
39.	Sigrún Kjartansdóttir	300,00	
40.	Sigurlaug Knudsen	300,00	
41.	Steinunn Eiríksdóttir Stephensen	200,00	
42.	Steinunn Pétursdóttir	300,00	
43.	Vilborg Jónsdóttir	300,00	
44.	Dóra Jónsdóttir	217,28	
45.	Dórhildur Sigurðardóttir	300,00	
			17438,30
e.	Kennarar, kennaraekkjur og börn:		
1.	Aðalbjörg Steinsdóttir	500,00	
2.	Anna Ásmundsdóttir	300,00	
3.	Ásdís Þorgrímsdóttir	300,00	
4.	Ásta Magnúsdóttir	200,00	
5.	Brynjólfur Þorláksson söngkennari ...	1200,00	
6.	Einar Hávarðsson	150,00	
7.	Elísabet Jónsdóttir	300,00	
8.	Guðbjörg Kristjánsdóttir	1200,00	
9.	Guðmundur Björnsson	400,00	
10.	Hallgrímur Jónsson skólastjóri	2250,00	
11.	Hólfríður Gísladóttir kennslukona ..	500,00	
12.	Ingivaldur Nikulásson kennari	400,00	
13.	Jón Strandfeld	150,00	
14.	Lárus Bjarnason skólastjóri	3600,00	
15.	Lárus Rist kennari	600,00	
16.	Ragnheiður Guðjónsdóttir	300,00	
17.	Ragnheiður Torfadóttir	400,00	
	Flyt ...	12750,00	
			107572,22
			90731,20

		kr.	kr.
	Flutt ...	12750,00	107572,22
18.	Samúel Eggertsson	300,00	90731,20
19.	Sigurður Sigurðsson	400,00	
20.	Sigurjón Rögnvaldsson	200,00	
21.	Viktoría Bjarnadóttir	150,00	
22.	Vilborg Torfadóttir, ekkja Eyjólfssonar kennara	300,00	
			14100,00
f. Póstmenn, póstar og ekkjur þeirra:			
1.	Anína Arinbjarnardóttir	300,00	
2.	Árni Sigurðsson bréfberi	200,00	
3.	Ásgeir Jónsson	400,00	
4.	Baldur Eyjólfsson póstur	400,00	
5.	Björn Jónsson Vestfjarðapóstur	200,00	
6.	Böðvar Jónsson póstur	400,00	
7.	Eiríkur Sigfússon póstur	200,00	
8.	Eiríkur Steingrímsson póstur	300,00	
9.	Elinborg Vigfúsdóttir, ekkja Einars Runólfssonar póstafr. slumanns ...	400,00	
10.	Friðrik Jónsson póstur	450,00	
11.	Guðbjörg Ólafsdóttir, ekkja G. Kristjánssonar pósts	300,00	
12.	Guðjón Hermannsson póstur	300,00	
13.	Guðmundur Bergsson	1200,00	
14.	Guðm. Kristjánsson póstur	300,00	
15.	Guðmundur Ólafsson póstur	500,00	
16.	Guðrún Snorradóttir póstsekkja	200,00	
17.	Hafliði Sveinsson	300,00	
18.	Halla Árnadóttir póstsekkja	300,00	
19.	Halldór Benediktsson póstur	200,00	
20.	Hedvig Blöndal, ekkja Óla Blöndals póstritari	300,00	
21.	Ingibjörg Sigurðardóttir póstafr.kona	400,00	
22.	Jóhann B. Jónsson póstur	300,00	
23.	Jóhanna Þ. Jónsdóttir póstsekkja	200,00	
24.	Jóhanna Thorlacius póstmannsekkja ..	300,00	
25.	Jón Jónsson póstur í Galtarholti	500,00	
26.	Kjartan Þorkelsson, fyrrum póstafrgm. og matsmaður	300,00	
27.	Kristinn Árnason póstur	250,00	
28.	Kristján Albert Bjarnason póstur	300,00	
29.	Kristján Jónsson póstur	200,00	
30.	Loftur Ólafsson póstur	600,00	
31.	Magnús Einarsson póstur	300,00	
32.	María Jónsdóttir, ekkja Fr. Klemenss.	300,00	
33.	Ólafía Finnbogadóttir póstsekkja	200,00	
34.	Ólöf Gunnarsdóttir, ekkja Árna Sigbjörnssonar pósts	200,00	
	Flyt ...	11500,00	121672,22
			90731,20

		kr.	kr.
	Flutt ...	11500,00	
35.	Ragnheiður Bjarnadóttir, ekkja Þorleifs Jónssonar	1000,00	
36.	Ragnheiður Straumfjörð	300,00	
37.	Sigríður Guðmundsdóttir póstsekkja ..	300,00	
38.	Sigríður Sigurðardóttir póstsekkja ...	200,00	
39.	Sigríður Snæbjörnssen	500,00	
40.	Sigríður Steingrimsdóttir, Árnanesi, ekkja Sigurðar Péturssonar pósts	200,00	
41.	Sigurður Benediktsson póstur	300,00	
42.	Sigurður Sumarliðason póstur	200,00	
43.	Sigurjón Sumarliðason póstur	500,00	
44.	Solveig Árnadóttir póstsekkja	300,00	
45.	Stefán Þorvaldsson póstur	400,00	
46.	Sumarliði Guðmundsson póstur	500,00	
47.	Tryggvi Hallgrímsson póstur	200,00	
48.	Vésteinn Árnason póstur	200,00	
49.	Þóra Matthíasdóttir Skaftason	300,00	
50.	Þórdís Ívarsdóttir póstsekkja	200,00	
51.	Þorlákur Þorláksson póstur	200,00	
52.	Þórunn Sigurðardóttir	300,00	
53.	Þuríður Einarsdóttir póstsekkja	200,00	
			17800,00
g.	Sigurður Nordal, samkvæmt samningi	2000,00	
h.	Ólafur Friðriksson	1800,00	
i.	Dr. Helgi Péturss	5000,00	
j.	Séra Guðmundur Einarsson, til ritstarfa	2000,00	
k.	Sigurjón Friðjónsson	1000,00	
l.	Ekkjur og börn skálda og listamanna:		
	1. Anna Pálsdóttir	600,00	
	2. Arnbjörg Einarsdóttir	300,00	
	3. Eleanor Sveinbjörnsson	1200,00	
	4. Gíslína Kvaran	600,00	
	5. Guðrún Jónsdóttir Erlingsson	600,00	
	6. Ólína Þorsteinsdóttir	300,00	
	7. Sigríður Jónsdóttir frá Hvítadal	500,00	
	8. Sigríður Snæbjarnardóttir, ekkja Þór. B. Þorlákssonar málara	500,00	
	9. Sigurlaug G. Gröndal	400,00	
	10. Valborg Einarsson	1000,00	
	11. Valgerður Benediktsson	2400,00	
	12. Þórunn Pálsdóttir, ekkja Þorsteins Gíslasonar	600,00	
			9000,00
m.	Ýmsir starfsmenn og ekkjur:		
	1. Aðalheiður Pálsdóttir ljósmóðir	200,00	
	2. Ágústa Þ. Ólafsdóttir	300,00	
	3. Ásdís M. Sigurðardóttir ljósmóðir	300,00	
	4. Anna Bjarnadóttir, ekkja Hj. Láruss.	300,00	
	5. Arndís Sigurðardóttir	300,00	
	Flyt ...	1400,00	
			160272,22
			90731,20

		kr.	kr.
	Flutt ...	1400,00	
6.	Árni Gíslason yfirfiskimatsmaður	1000,00	
7.	Árni G. Þóroddsson, fv. fiskimatsmaður	400,00	
8.	Ásgeir Jónsson, Gottorp	300,00	
9.	Ásta Þorvaldsdóttir	300,00	
10.	Bjarni Grimsson, fyrrv. fiskimatsm. ..	400,00	
11.	Bjarni Magnússon fangavörður	300,00	
12.	Björg Guðmundsdóttir	400,00	
13.	Björn Einarsson	2000,00	
14.	Björn Eymundsson hafnsögumaður ..	1000,00	
15.	Björn Jónasson fiskimatsmaður	350,00	
16.	Davíð Gíslason	600,00	
17.	Eggert Brandsson, sjómaður	1200,00	
18.	Einar Markússon, fyrrv. ríkisbókari ..	2000,00	
19.	Einar Straumfjörð, fyrrv. vitavörður, vegna örorku	1000,00	
20.	Eiríkur Eiríksson, fyrrv. fiskimatsm.	300,00	
21.	Erlendur Erlendsson, fv. fiskimatsm.	300,00	
22.	Friðfinnur Guðjónsson leikari	800,00	
23.	Gestur Guðmundsson, fyrrv. vitavörður	400,00	
24.	Gestur Sigurðsson leiðsögumaður	300,00	
25.	Gísli Jónsson, fyrrv. fiskimatsm.	400,00	
26.	Gróa Dalhoff	800,00	
27.	Guðbjörg Jónsdóttir ljósmóðir	200,00	
28.	Guðbjörg Þorleifsdóttir, Múlakoti	400,00	
29.	Guðbrandur Þorsteinsson vitavörður ..	400,00	
30.	Guðfinna Þórðardóttir vitavarðarekkja	300,00	
31.	Guðlaugur Hansson lýsismatsm.	400,00	
32.	Guðmundur Davíðsson, fv. umsjónarm.	1500,00	
33.	Guðmundur Eiríksson á Þorfinnsstöðum	300,00	
34.	Guðm. Gestsson, fv. dyrav. Menntaskól.	1200,00	
35.	Guðmundur Gissurarson, fv. fiskimatsm.	400,00	
36.	Guðmundur Kr. Guðmundsson, fyrrv. fiskimatsmaður	400,00	
37.	Guðmundur Ólafsson, fv. fiskimatsm.	300,00	
38.	Guðrún Egilson 2000 kr., auk 100 kr. með barni hennar í ómegð	2100,00	
39.	Guðrún Ragúels	300,00	
40.	Halldór Brynjólfsson blindi	350,00	
41.	Halldóra Þórðardóttir	600,00	
42.	Helgi Árnason, fyrrv. safnahúsvörður	700,00	
43.	Henriette Kjær, fv. yfirhjúkrunarkona	600,00	
44.	Hlín Johnson	1200,00	
45.	Hólmfríður Björnsdóttir, ekkja G. Hjaltasonar	300,00	
46.	Hólmgeir Jensson	300,00	
47.	Ingibjörg Guðjónsdóttir	300,00	
48.	Ingibjörg Jakobsdóttir	300,00	
49.	Jóhann Gíslason, fv. fiskimatsmaður .	400,00	
	Flyt ...	29200,00	
		160272,22	90731,20

		kr.	kr.
	Flutt ...	29200,00	
			160272,22
50.	Jóhannes Guðmundsson, fv. fiskimatsm.	300,00	
51.	Jóhannes Jörundsson, Hrísey	1200,00	
52.	Jón Runólfsson, fyrrv. sýsluskrifari ..	600,00	
53.	Jón Sigurðsson fiskimatsmaður	300,00	
54.	Jón Sverrisson, fv. yfirfiskimatsm. ...	1000,00	
55.	Jónas Jónsson fyrrv. fiskimatsmaður .	300,00	
56.	Jóney Guðmundsdóttir, ekkja Guðjóns Guðlaugssonar	600,00	
57.	Jónína Marteinsdóttir, fyrrv. hjúkrunarkona	300,00	
58.	Kristín Eiríksdóttir ljósmóðir	200,00	
59.	Kristín Guðmundsdóttir, ekkja E. Helgasonar	600,00	
60.	Kristín Pálsdóttir vitavarðarekkja	500,00	
61.	Kristján Ingimundarson, fv. fiskimatsm.	300,00	
62.	Kristján Þorláksson vitavörður	400,00	
63.	Kristjana Benediktsdóttir	400,00	
64.	Kristólína Kragh	300,00	
65.	Lára Bjarnadóttir	400,00	
66.	Magnús Magnússon dyravörður	500,00	
67.	Magnús Magnússon, fv. fiskimatsm. ..	400,00	
68.	Margrét Ásmundsdóttir	400,00	
69.	Margrét Jónsdóttir vitavarðarekkja ..	300,00	
70.	Margrét Vigfúsdóttir vitavarðarekkja .	300,00	
71.	Marta Þórarinsdóttir símamannsekkja	500,00	
72.	Nielsína Ólafsdóttir, ekkja Daniéls Danielssonar	600,00	
73.	Ólafur Guðmundsson, fyrrv. ferjum. ...	600,00	
74.	Ólafur Ísleifsson, Þjórskártúni	1000,00	
75.	Ólöf Steingrimsdóttir, ekkja Páls Erlingssonar	500,00	
76.	Petrea Jónsdóttir	300,00	
77.	Ragnheiður Erlendsdóttir	300,00	
78.	Rósa Jónsdóttir vitavarðarekkja	200,00	
79.	Runólfur Magnússon, fv. fiskimatsm. .	300,00	
80.	Runólfur Pétursson, innhm.	600,00	
81.	Sigríður Gísladóttir 300 kr., og 100 kr. með hverju barni hennar til 16 ára aldurs	700,00	
82.	Sigríður Gísladóttir	300,00	
83.	Sigríður Jónasdóttir ljósmóðir	200,00	
84.	Sigríður Jónasdóttir ljósmóðir	200,00	
85.	Sigríður Magnúsdóttir hjúkrunarkona	500,00	
86.	Sigríður Sveinsdóttir, ekkja Jakobs Björnssonar sildarmatsmanns	300,00	
87.	Sigurður Jóakimsson, fv. fiskimatsm.	300,00	
88.	Sigurður Jónasson, fyrrv. fiskimatsm.	300,00	
89.	Sigurður Jónsson, fyrrv. fiskimatsm. ...	400,00	
	Flyt ...	46900,00	
			160272,22
			90731,20

		kr.	kr.
	Flutt ...	46900,00	160272,22
90.	Sigurður Jónsson fyrrv. fiskimatsmaður, Hafnarfirði	400,00	90731,20
91.	Sigurður Pétursson, fyrrv. fangav. ..	1000,00	
92.	Sigurjón Björnsson, fv. fiskimatsm. ..	400,00	
93.	Soffía Ásgeirsdóttir hjúkrunarkona ..	500,00	
94.	Tómas Gunnarsson, fv. fiskimatsm. ..	300,00	
95.	Tómas Jónsson, fyrrv. fiskimatsm. ..	300,00	
96.	Valgerður Steinsson, fv. spítalaráðsk.	500,00	
97.	Vígfús Sigurðsson, fyrrv. vitavörður	300,00	
98.	Þóra Sigurðardóttir	300,00	
99.	Þorsteinn Gíslason fiskimatsmaður ..	300,00	
100.	Þorvaldur Þorvaldsson fyrrv. fiskimatsmaður	300,00	
			51500,00
	Á styrkveitingar í II. a.—m. greiðist dýrtíðaruppbót eftir sömu reglum sem á laun embættismanna.		
n.	Lífeyrir hjónanna á Staðarfelli		3000,00
o.	Dr. Páll E. Ólason, enda semji hann ókeypis ævisögur Íslendinga fyrir bókmenntafélagið		7200,00
			221972,22
III.	Dýrtíðaruppbót		78500,58
	Samtals	391204,00

19. gr.

Til óvissra útgjalda er veitt:

		kr.	kr.
1.	Verðlagsuppbót	9294500	
2.	Sérstakar launabætur, án uppbóta:		
a.	Til sýslumanna, bæjarfógeta, lögmanns og sakadómara í Reykjavík, presta, héraðslækna, háskólakennara, landsbókavárðar, þjóðskjalavárðar og þjóðminjavárðar, 2000 kr. til hvers	384000	
b.	Til lögreglustjóranna í Keflavík, Bolungavík og Ólafsfirði, 1000 kr. til hvers	3000	
c.	Til barnakennara við fasta skóla 1000 kr. til hvers, og til farkennara 500 kr. til hvers	400000	
		787000	
3.	Aukauppbætur á laun samkv. þál. 2% 1942	3500000	
4.	Til annarra útgjalda	250000	
			13831500
	Samtals	13831500

14

16. febr.

III. KAFLI
Eignahreyfingar.

20. gr.

		kr.	kr.
Inn:			
I. Fyrningar:			
1. Samkvæmt	3. gr. A.	226000	
2. —	3. — B.	3649	
3. —	9. —	2170	
4. —	10. —	2046	
5. —	11. —	7070	
6. —	12. —	64200	
7. —	13. —	185552	
8. —	14. —	16166	
9. —	15. —	4350	
			511203
II. Væntanlega útdregið af bankavaxtabréfum og veð- deildarbréfum			50000
III. Endurgreiddar fyrirframgreiðslur			10000
IV. Endurgreidd lán og andvirði seldra eigna			70000
Samtals	641203
Út:			
I. Afborganir lána ríkissjóðs og ríkisstofnana:			
1. Ríkissjóðslán:			
a.	Innlend lán	816593	
b.	Lán í dönskum krónum	407402	
c.	Lán í sterlingspundum	510808	
d.	Lán í dollurum	433998	
		2168801	
2. Lán ríkisstofnana:			
a.	Landssíminn (sjá 3. gr. A. 1.)	200000	
b.	Ríkisútvarpið (sjá 3. gr. A. 4.)	91100	
		291100	
			2459901
Flyt	2459901

		kr.	kr.
			14 16. febr.
	Flutt	2459901
II.	Til eignaaukningar ríkisstofnana:		
	Landssíminn (ný símakerfi o. fl.)		1350000
III.	Til að gera nýja vita		350000
IV.	Til lögboðinna fyrirframgreiðslna		10000
	Samtals	4169901

14
16. febr.

21. gr.
I. Rekstrar-

		kr.	kr.
Tekjur:			
2. gr.	Skattar og tollar		57615000
3. gr. A.	Tekjur af rekstri rikisstofnana	7761000	
— B.	Tekjur af fastignum ríkissjóðs	8440	
4. gr.	Tekjur af bönkum og vaxtatekjur		7769440
5. gr.	Óvissar tekjur		318000
			50000
	Samtals	65752440

II. Sjóðs-

		kr.
Inn:		
2.—5. gr.	Rekstrartekjur samkvæmt rekstraryfirliti	65752440
Aðrar innborganir og fyrningar ¹⁾ :		
20. gr. I.	Fyrningar	511203
— II.	Vætanlega útdregið af bankavaxtabréfum	50000
— III.	Endurgreiddar fyrirframgreiðslur	10000
— IV.	Endurgreidd lán og andvirði seldra eigna	70000
	Samtals ...	66393643

1) Fyrningar eru færðar hér til jafnaðar sömu fjárhæð, sem talin er í rekstrarútgjöldum.

Yfirlit.
yfirlit.

14
16. febr.

		kr.	kr.
Gjöld:			
7. gr.	Vextir		1345980
8. gr.	Kostnaður við æðstu stjórn landsins		150000
9. gr.	Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkis- reikninga		553889
10. gr.	Til ríkisstjórnarinnar		1363434
11. gr. A.	Til dómgæzlu og lögreglustjórnar	3576420	
— B.	Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur ..	918879	
			4495299
12. gr.	Til læknaSKIPUNAR og heilbrigðimála		2151150
13. gr. A.	Vegamál	9873152	
— B.	Samgöngur á sjó	2181320	
— C.	Vitamál og hafnargerðir	3224900	
— D.	Flugmál	150000	
			15429372
14. gr. A.	Kirkjumál	569980	
— B.	Kennslumál	4681416	
			5251396
15. gr.	Til vísinda, bókmennta og lista		1051970
16. gr.	Til verklegra fyrirtækja		9351461
17. gr.	Til almennrar styrktarstarfsemi		5869850
18. gr.	Til eftirlauna og styrktarfjár		391204
19. gr.	Óviss útgjöld		13831500
	Rekstrarafgangur		4515935
	Samtals	65752440

yfirlit.

		kr.
Út:		
7.—19. gr.	Rekstrarútgjöld samkvæmt rekstraryfirliti	61236505
	Aðrar útborganir:	
20. gr. I.	Afborganir lána	2459901
— II.	Til eignaaukningar ríkisstofnana	1350000
— III.	Til að gera nýja vita	350000
— IV.	Lögboðnar fyrirframgreiðslur	10000
	Greiðslujöfnuður	987237
	Samtals ...	66393643

16. febr.

Ríkisstjórninni er heimilt:

- I. Að verja fé úr ríkissjóði til launagreiðslu tveggja dómara í hæstarétti, ef dómurunum verður fjölgað á árinu 1943, samkvæmt lögum um hæstarétt, nr. 112 14. maí 1935.
- II. Að greiða Páli Sveinssyni, fyrrverandi yfirkennara, full laun, enda vinni hann að því að fullgera hina frakknesk-íslenzku orðabók sína.
- III. Að greiða Jakobi Smára $\frac{3}{4}$ adjunktslauna fyrir skólaárið 1942—1943, ef hann lætur af embætti og fær eigi lífvænlegt starf við sitt hæfi fyrir þann tíma.
- IV. Að greiða Ólafi Magnússyni, fyrrverandi prófasti í Arnarbæli, 1400 kr. vegna vangoldinna þjónustulauna við Strandarkirkju í Selvogsbjörgum.
- V. Að greiða skólastjórnunum og kennslubókahöfundunum Karli Finnbogassyni og Valdimar Snævarr aukalaun, svo að laun þeirra úr lífeyrissjóði og ríkissjóði nemi samtals $\frac{3}{4}$ af launum þeirra, er þeir hættu störfum.
- VI. Að greiða Ingu Magnúsdóttur, aðstoðarmanni í stjórnarráðinu, hálf laun, meðan hún er sjúklingur.
- VII. Að greiða Péttri Zóphóníassyni, ættfræðingi, full laun, ef hann lætur af starfi sínu í hagstofunni og vinnur að ættfræðirannsóknum.
- VIII. Að greiða dr. Guðmundi Finnbogassyni, landsbókaverði, full laun, er hann lætur af embætti.
- IX. Að greiða dr. Eiríki Albertssyni, prest í Hesti, full embættislaun, ef hann sakir heilsubreysts verður að láta af embætti.
- X. Að endurgreiða án vaxta þeim Ármanni Halldórssyni kennara, Vilborgu Ingimarsdóttur kennara, Soffíu E. Ingólfssdóttur og Unni Jónsdóttur, stjórnarráðsriturum, og Önnu Guðmundsdóttur, Valdísi Halldórsdóttur, Helga Gíslasyni og Sigrúnu Guðbrandsdóttur fé það, er þau hafa greitt í lífeyrissjóði embættismanna og barnakennara.
- XI. Að láta þeim ráðherra, sem fer með utanríkismál, sé hann ekki jafnframt forsætisráðherra, í té leigulausa íbúð, eða að öðrum kosti greiða honum úr ríkissjóði allt að 3000 kr. til húsaleigu.
- XII. Að greiða á árinu 1943 dýrtíðaruppbót á laun embættismanna, eftir sömu reglum sem á árinu 1942.
- XIII. Að bæta menntamálaráði og stjórn þjóðvinafélagsins með fjárframlagi þá hækkun, sem orðið hefur eða verða kann á útgáfukostnaði á bókum félagsmanna þessara aðila árið 1943, miðað við hliðstæðan kostnað 1939, enda haldist verðið á bókum til áskrifenda óbreytt frá því, sem það var í fyrstu.
- XIV. Að greiða allt að 10000 kr. til þess að efnisraða og fjölríta ævisögur lærðra manna eftir dr. Hannes Þorsteinsson.
- XV. Að greiða læknisvitjanastyrki til þeirra læknishéraða, sem eru læknislaus 3 mánuði á árinu eða lengur, og nemi þeir allt að hálfum læknislaunum þann tíma, sem héraðið er læknislaust.
- XVI. Að leyfa ríkisprentsmiðjunni Gutenberg að gefa út 3—4 kennslubækur handa gagnfræða- og héraðsskólum, í samráði við fræðslumálastjóra og til kvadda trúnaðarmenn þessara stofnana, að því tilskildu, að forstöðumenn framan greindra skóla hafi bundið með samningi við prentsmiðju-stjórnina, að þessar bækur verði notaðar og keyptar af nægilega mörgum skólum, til þess að útgáfan megi teljast áhættulaus fyrir prentsmiðjuna.
- XVII. Að láta Blindravinafélag Íslands fá að láni allt að 10 útvarpstæki til afnota fyrir blinda menn, og sé kostnaður, er af þessu leiðir, færður á fjárhagsáætlun viðtækjaverzlunar ríkisins. Enn fremur að lána allt að þremur tækjum til sjúklinga, sem liggja rúmfastir árum saman í heima-húsum.

- XVIII. Að endurgreiða skemmtanaskatt af fé því, sem aflað er með samkomum og rennur til eflingar slysavörnum hér við land. 14
16. febr.
- XIX. Að ábyrgjast fyrir tunniverksmiðju Siglufjarðar allt að 150 þús. kr. rekstrarlán, enda sé lánið greitt fyrir áramót.
- XX. Að ábyrgjast fyrir Ólafsfjarðarhrepp allt að 100 þús. kr. lán til rafveitu, gegn gagnábyrgð Eyjafjarðarsýslu.
- XXI. Að ábyrgjast fyrir Akureyrarkaupstað allt að 200 þús. kr. lán til rekstrar tunniverksmiðju þar, enda greiðist lánið fyrir áramót.
- XXII. Að taka að sér tryggingu á flugvélum Flugfélags Íslands h/f eftir því, sem um semst.
- XXIII. Að láta Íþróttasambandi Íslands í té lóð undir íþróttaheimili í Reykjavík til leigulausra afnota.
- XXIV. Að láta Íþróttafélagi Reykjavíkur í té lóð undir íþróttahús í Reykjavík til leigulausra afnota.
- XXV. Að krefjast þeirra trygginga, sem stjórnin metur gildar, fyrir hverri ábyrgð, sem hún gengur í fyrir hönd rikissjóðs, enda séu allar slíkar lántökur framkvæmdar af ráðuneytinu, eða Landsbanka Íslands eða Útvegsbanka Íslands í samráði við ráðuneytið. Þó getur ráðuneytið falið einstökum mönnum útvegum lánanna.
- XXVI. Að haga vinnu við verklegar framkvæmdir, sem ákveðnar eru með ljár- lögum þessum, á sem hagkvæmastan hátt fyrir framleiðslustarfsemi lands- manna og jafnframt þannig, að atvinna í landinu yfirleitt verði sem jöfn- ust þann tíma af árinu, sem við verður komið vinnu við slíkar fram- kvæmdir.
- XXVII. Að greiða 50000 kr. byggingarstyrk til gagnfræðaskólans í Reykjavík.
- XXVIII. Að greiða 500 þús. kr. til byggingar sjómannaskóla.
- XXIX. Að setja á stofn sauðfjarræktarhú á mæðiveikisvæðinu og verja til þess allt að 100000 kr. úr rikissjóði.
- XXX. Að verja allt að 150000 kr. til byggingar heilsuhælis fyrir drykkjumenn, enda verði leitazt við að velja hælina stað við jarðhita í sveit.
- XXXI. Að greiða Kvenfélagi Grindavíkur 1000 kr. fyrir afnot húseignar félagsins fyrir skólahald o. fl.
- XXXII. Að verja úr rikissjóði allt að 35 þús. kr. til kaupa á húsnæði fyrir síldar- rannsóknir þær, er atvinnudeild háskólans hefur með höndum á Siglufirði.
- XXXIII. Að verja úr rikissjóði allt að 160 þús. kr., að fengnum tillögum fiski- málanefndar, til þess að styrkja þá útgerðarmenn, er misst hafa fiskiskip sín frá ófriðarbyrjun, til að eignast ný skip, þó ekki yfir 20% af verði skipsins.
- XXXIV. Að verja allt að 300000 kr., þó ekki yfir ¼ byggingarkostnaðar, til bygg- ingar nýrrar mjólkurstöðvar í Reykjavík samkvæmt lögum.
- XXXV. Að greiða lokaviðgerð þjóðleikhússins að því leyti, sem núverandi sjóður þess nægir ekki til að standast nauðsynlegar greiðslur við að fullgera bygginguna.
- XXXVI. Að veita Búnaðarsambandi Suðurlands allt að 50000 kr. styrk til þess að koma upp vélaverkstæði til viðgerða á landbúnaðarvélum.
- XXXVII. Að verja allt að 2000000 kr. til atvinnuaukningar, ef atvinnuleysi verður á árinu, og skal einkum vinna að auknu landnámi með stofnun sam- vinnubygðja fyrir augum eða vegalagningu í Krýsuvíkurvegi, Vestfjarða- vegi, Siglufjarðarskarði og Oddsskarði.
- XXXVIII. Að verja úr rikissjóði allt að 15 þús. kr., að fengnum tillögum Búnaðarfé- lags Íslands, til þess að bæta bændum við norðanvert Ísafjarðardjúp fjár- tjón, er þeir biðu í ofviðri 7. okt. 1942.

- 14 XXXIX. Að greiða allt að 8000 kr. til þess að bæta bændum í Firði í Mjóafirði tjon á búpeningi og veiðitækjum, er þeir hafa orðið fyrir af völdum snjóflóðs.
16. febr.
- XL. Að greiða Gústav A. Sveinssyni hrm. allt að 2000 kr. fyrir samningu efnis-yfirlits yfirréttardóma, enda takist samningur um útgáfu verksins.
- XLI. Að verja allt að 100000 kr. í byggingarstyrki til nokkurra listamanna.
- XLII. Að afskrifa skuld Neskaupstaðar við rikissjóð vegna Fóðurmjölsverk-smiðju Norðfjarðar.
- XLIII. Að leggja til hliðar og geyma það fé á sérstökum reikningi, sem ætlað er til verklegra framkvæmda í lögum þessum, ef skortur á efnivörum eða vinnukrafti gerir ókleift að vinna þær, og er óheimilt að verja því til annarra hluta.
- XLIV. Að ábyrgjast kr. 150000.00 lán til byggingar stúdentagarðs við Háskóla Íslands.
- XLV. Að verja allt að helmingi af lóða- og jarðaleigum úr Vestmannaeyjum árið 1943 til varnar gegn landbroti og uppblæstri í eyjunum, enda sé allt, er að því lýtur, gert í samráði við Búnaðarfélag Íslands.
- XLVI. Að verja úr rikissjóði allt að 100 þús. kr., að fengnum tillögum vegamálastjóra, til heitvatnsborana við Kristneshæli.
- XLVII. Að verja allt að 100 þús. kr. til verðlagsuppbótar á endurbyggingarstyrki til sveita, ef framlagið í 16. gr. 9. b. hrekkur ekki til.

23. gr.

Stjórn Landsbankans veitist heimild til að greiða Steinunni Kristjánsdóttur, ekkju Alberts Þórðarsonar bankahókara, 500 kr. 1943, svo og uppbót á þá fjárhæð eftir sömu reglum sem bankinn veitir hana á laun starfsmanna sinna.

Stjórninni er heimilt að greiða Þóru Beck, ekkju Þórólfs Becks skipstjóra, eftirlaun eftir svipuðum reglum sem Eimskipafélag Íslands greiðir ekkjum skipstjóra sinna, og færist fjárhæðin á rekstrarreikning skipaútgerðar ríkisins.

Stjórn Búnaðarbankans veitist heimild til þess að greiða frú Önnu Klemensdóttur, ekkju Tryggva Þórhallssonar bankastjóra, 25% af launum manns hennar sem aðalbankastjóra Búnaðarbankans. og dýrtíðaruppbót að auk.

Stjórn sama banka veitist heimild til þess að greiða frú Aðalbjörgu Albertsdóttur, ekkju Þorsteins Sigurgeirssonar bankagjaldkera, 1000 kr., og til tveggja barna hennar innan 16 ára aldurs, 300 kr. til hvors.

Stjórn sama banka veitist heimild til að greiða Ólafíu Bjarnadóttur, ekkju Þórðar Sveinssonar hókara, 1800 kr.

Stjórninni er heimilt að greiða Sigurði Hjálmarssyni, stýrimanni, 600 kr., og færist fjárhæðin á rekstrarreikning skipaútgerðar ríkisins.

Stjórninni er heimilt að greiða Ólafíu Gísladóttur, ekkju Vilhjálms Þorsteinsonar stýrimanns, eftirlaun eftir svipuðum reglum sem Eimskipafélag Íslands greiðir ekkjum stýrimanna sinna, og færist fjárhæðin á rekstrarreikning skipaútgerðar ríkisins.

24. gr.

Ef lög verða staðfest, er afgreidd hafa verið frá Alþingi 1942 og hafa í för með sér tekjur eða gjöld fyrir rikissjóð, breytast fjárhæðirnar tekju- og gjaldamegin samkvæmt þeim lögum.

Allar þær fjárveitingar, sem eigi eru ákveðnar í lögum, öðrum en fjárlögum, tilskipunum, konungsúrskurðum eða öðrum gildandi ákvörðunum, gilda aðeins fyrir fjárhagstímabilið.

Gjört í Reykjavík, 16. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

15

26. febr.

um heimild fyrir bæjar- og sveitarstjórnir til útsvarsinnheimtu árið 1943.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Bæjar- og sveitarstjórnunum er heimilt að innheimta hjá hverjum útsvarsgjaldanda í umdæmum sínum allt að 50% af upphæð þeirri, er hann greiddi í útsvar fyrir árið 1942, til greiðslu upp í útsvar hans 1943, með gjalddögum 1. marz til 1. maí, eftir nánari reglum, er bæjar- og sveitarstjórnirnar setja, er ráðherra staðfestir.

Nú eru hreinar tekjur gjaldanda lægri árið 1942, samkvæmt skattaframtali, en þær voru árið 1941, og getur hann þá krafizt hlutfallslegrar lækkunar á útsvarsgreiðslum samkvæmt lögum þessum. Þetta gildir þó aðeins, ef tekjurýrnunin hefur numið 30% eða þar fram yfir.

2. gr.

Ef útsvar er ekki greitt á réttum gjalddögum samkvæmt reglum þeim, er settar verða samkv. 1. gr., skal gjaldþegn greiða dráttarvexti af því, sem ógreitt er, 1% fyrir hvern mánuð eða hluta úr mánuði, sem líður frá gjalddaga, unz útsvarið er greitt.

3. gr.

Nú kemur það í ljós, er álagningu útsvars 1943 er lokið, að gjaldþegn hefur þegar greitt meira en honum bar, og skal þá endurgreiða það, sem ofgreitt var, ásamt 1% vöxtum fyrir hvern mánuð eða hluta úr mánuði, sem upphæðin hefur verið í vörzlu viðkomandi bæjar- eða sveitarsjóðs.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 26. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Sæmundsson.

L Ö G

um orlof.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lög þessi gilda um allt fólk, sem starfar í þjónustu annarra, hvort heldur einstaklinga eða hins opinbera. Undanteknur eru þó:

- a. Iðnnemar, sbr. 9. gr. laga nr. 100 11. júní 1938, um iðnaðarnám.
- b. Starfsmenn fiskiskipa, sem ráðnir eru eftir reglum um hrein hlutaskipti og hlutarmaður tekur þátt í útgerðarkostnaði að meira eða minna leyti. Þó skal, ef hlutarmaður óskar þess, greiða honum orlofsfé þannig, að helmingur þess sé tekinn af kaupi hans sjálfs, en hinn helminginn greiði útgerðarmaður.

2. gr.

Lög þessi rýra í engu orlofsrétt þeirra, sem samkvæmt samningi eða vinnu- eiga eða kunna að eignast betri orlofsrétt en í lögum þessum er ákveðið.

Samningar um takmarkanir á orlofsrétti samkvæmt lögum þessum eru ógildir.

3. gr.

Sérhver, sem lög þessi ná til, hefur rétt og skyldu til orlofs ár hvert jafnmarga virka daga og hann hefur unnið marga almanaksmánuði samanlagt næsta orlofs- ár á undan, en orlofsár merkir í lögum þessum tímabilið frá 15. maí til 14. maí næsta ár á eftir.

Telst í þessu sambandi hálfur mánuður eða meira sem heill mánuður, en skemmri tími er ekki talinn með.

Það telst vinnutími samkvæmt þessari grein, þótt maður sé frá vinnu vegna veikinda eða slysa, meðan hann fær kaup greitt eða hann er í orlofi.

4. gr.

Sá, sem fer í orlof, á rétt á að fá greitt sem orlofsfé 4% — fjóra af hundraði — af kaupi því, sem hann hefur borið úr bótum fyrir vinnu sína næsta orlofsár á undan.

Nú hefur maður unnið eftirvinnu, nætur- eða helgidagavinnu, og greiðist þá orlofsfé aðeins af þeirri upphæð, sem greidd hefði verið fyrir þá vinnu, ef það hefði verið dagvinna. Þó skulu farmenn fá greitt orlofsfé af eftirvinnukaupi eins og það er á hverjum tíma.

Orlofsfé greiðir sá eða þeir, sem orlofsrétthafi hefur unnið hjá á orlofsárinu, og fer greiðsla fram með orlofsmerkjum hvert skipti sem útborgun vinnulauna fer fram.

Ákvæði þetta gildir þó ekki um starfsmenn, sem eru í fastri stöðu. Þegar þeir fara í orlof og hafa unnið hjá sama vinnuveitanda samfleytt næsta orlofsár á undan, halda þeir kaupi sínu óskertu orlofsdagana, jafnháu og þeir hefðu unnið venjulegan vinnutíma. Kaup fyrir orlofsdagana skulu þeir fá greitt næsta virkan dag áður en orlof hefst.

Nú fer maður úr fastri stöðu, og greiðir vinnuveitandi þá með orlofsmerkjum orlofsfé af kaupi því, er starfsmaðurinn vann fyrir á því orlofsári.

Starfsmaður, sem er í fastri stöðu, þegar hann fer í orlof, en hefur ekki unnið **16** hjá sama vinnuveitanda samfellt næsta orlofsár á undan, fær greitt orlofsfé með **26. febr.** orlofsmerkjum næsta virkan dag áður en orlof hefst, og miðast það við kaup það, er hann vann fyrir hjá núverandi vinnuveitanda á orlofsárinu.

Krafa um greiðslu orlofsfjár er forgangskrafa í dánar- eða þrotabúi vinnuveitanda til jafns við kröfur þær, sem um ræðir í 83. gr. b, 5. lið, skiptalaganna, nr. 3 12. apríl 1878.

5. gr.

Nú tekur maður ekki kaup beint frá vinnuveitanda, heldur fær kaupið greitt t. d. með þjórfé að öllu eða nokkru leyti, og skal upphæð orlofsfjár þá miðast við framtal tekna til skatts næsta ár á undan, eða áætlun skattanefndar um vinnutekjur, ef ekki var talið fram til skatts.

6. gr.

Eigi skal reikna orlofsfé af greiðslum, sem ætlaðar eru til borgunar á sérstökum kostnaði vegna starfsins, t. d. ferðakostnaði, og ekki teljast skattskyldar. Sama gildir um áhættuþóknanir, sem greiddar eru vegna stríðshættu.

7. gr.

Nú er kaup greitt með fæði, húsnæði eða öðrum hlunnindum að öllu leyti eða einhverju, og greiðist þá orlofsfé af verðmæti þess, sem miðast við mat skattanefndar á hlunnindum þessum til tekna við síðustu ákvörðun tekjuskatts.

8. gr.

Ríkisstjórnin hlutast til um, að pósthjórnin gefi út orlofsmerki og orlofsbækur á þann hátt, er fyrir er mælt í lögum þessum og reglugerð, er sett skal samkvæmt þeim.

Í reglugerðinni skal ákveðin gerð merkjanna, með hvaða upphæðum í aurum eða krónum þau skulu gefin út og hvernig sölu þeirra skuli hagað.

Orlofsmerki skulu vera til sölu og orlofsbækur til afhendingar í öllum pósthafgreiðslustöðvum, þar sem pósthfrimerki eru seld.

Merkin skulu seld vinnuveitendum með nafnverði og starfsmönnum afhentar ókeypis þær bækur, sem eru þeim nauðsynlegar.

Í bækurnar skal starfsmaður rita nafn sitt, stétt og heimili, um leið og bókin er afhent og í viðurvist þess, er afhendir honum bókina. Hver bók skal aðeins gilda fyrir eitt orlofsár, og skal það tilgreint fremst í bókinni, og má aðeins festa í þær orlofsmerki fyrir vinnu á því orlofsári. Í reglugerð skulu sett ákvæði um gerð bóka og notkun, svo og um önnur atriði varðandi framkvæmd laga þessara, er þurfa þykir.

Allur kostnaður við orlofsmerki og orlofsbækur greiðist úr ríkissjóði.

Þegar kaupgreiðandi afhendir starfsmanni orlofsmerki, skal kaupgreiðandi sjálfur festa þau í orlofsbók starfsmannsins á þann hátt, er fyrir er mælt í reglugerð um orlof, og skrifa í bókina það, sem reglugerðin ákveður.

9. gr.

Orlof skal veitt í einu lagi á tímabilinu 1. júní til 15. september. Þó skal þeim, er vinna við sveitavinnu eða sildveiði, veitt orlof á öðrum tímum árs eftir því, sem nánar verður ákveðið í reglugerð, og er ríkisstjórninni með sama hætti heimilt að ákveða, að vikja skuli frá ákvæðinu í upphafi greinarinnar um fleiri starfsgreinar, er nauðsynlegt þykir, að aðrar reglur gildi um.

Aðilar geta með samkomulagi ákveðið, að orlofi skuli skipta og að það skuli veitt á öðrum tímum árs en í 1. mgr. segir.

16

26. febr.

10. gr.

Nú er starfsmaður í starfi á þeim tíma, þegar hann vill fara í orlof, og ákveður vinnuveitandi þá, með a. m. k. viku fyrirvara, hvenær honum skuli veitt orlof, nema samkomulag verði um annað.

Rítar vinnuveitandi í orlofsbók starfsmanns vottorð um það, hvaða daga orlof hans skuli standa yfir.

11. gr.

Geti starfsmaður ekki vegna veikinda farið í orlof á þeim tíma, er vinnuveitandi ákveður samkv. 10. gr., skal hann sanna forföll sín með vottorði sjúkrasamlagslæknis síns, ef hann er í sjúkrasamlagi, en annars héraðslæknis. Læknisvottorð skal ritað í orlofsbók. Getur starfsmaður þá krafist orlofs og greiðslu andvirðis orlofsmerkja á öðrum tímum en ákveðið er í 9. gr., en þó ekki síðar en svo, að orlofi hans sé lokið fyrir 31. maí næstan á eftir.

Geti starfsmaður ekki vegna veikinda farið í orlof fyrir þann tíma, á hann rétt á að fá greitt andvirði orlofsmerkja sinna, ef hann sannar veikindi sín á sama hátt og að ofan greinir.

12. gr.

Nú er maður ekki í starfi, þegar hann vill fara í orlof, eða er orðinn sjálfstæður atvinnurekandi eða hættur að starfa í þjónustu annarra af öðrum ástæðum, og skal hann þá snúa sér til oddvita, bæjar- eða borgarstjóra, þar sem hann er heimilisfastur, og gefa skriflega yfirlýsingu um, að hann ætli að fara í orlof tiltekna daga, en sá, sem við yfirlýsingunni tekur, rítar vottorð í orlofsbók hlutaðeiganda um, að hann hafi tekið við yfirlýsingunni, og um innihald hennar, enda sé yfirlýsingin geymd í hans vörzlum.

13. gr.

Þegar ritað hefur verið í orlofsbók vottorð samkvæmt því, sem segir í 10. og 12. gr., snýr starfsmaður sér til einhverrar póststöðvar og fær þar, hinn síðasta virka dag áður en orlof hefst eða síðar, greidda í peningum samanlagða upphæð orlofsmerkja, sem fest eru í orlofsbókina, gegn afhendingu bókarinnar með áritaðri kvittun fyrir móttöku upphæðarinnar.

Nú er orlofsbók ekki lögð fram í póststöð til innlausnar fyrir 15. september fyrir næsta orlofsár á undan, og fellur þá andvirði orlofsmerkjanna til rikissjóðs, nema sérstök heimild sé í lögum þessum eða reglugerð samkvæmt þeim til þess að fresta innlausn bókarinnar. Þó getur ráðherra, þegar sérstaklega stendur á, veitt frest í þessu efni til loka yfirstandandi orlofsárs.

Andvirði orlofsmerkja greiðist dánarbúi manns, sé það sannað með dánarvottorði, rituðu í orlofsbók, að hann sé látinn.

14. gr.

Nú er orlofi skipt samkvæmt heimild í 9. gr. laga þessara, og skal þá stíla vottorð þau, sem um ræðir í 10. gr. og 12. gr., í samræmi við það. Verður síðan aðeins greiddur í það sinn sá hluti samanlagðrar upphæðar orlofsmerkja í orlofsbók, sem svarar til þess hluta orlofs, er vottorð ræðir um. Skal rita í orlofsbókina kvittun fyrir greiðslunni, en afhenda bókina síðan þeirri póststöð, sem greiðir eftirstöðvar orlofsmerkjanna.

15. gr.

Kröfur á hendur vinnuveitendum samkvæmt lögum þessum falla úr gildi fyrir fyrning, ef þær hafa ekki verið viðurkenndar eða lögsókn hafin innan loka næsta orlofsárs eftir að kröfurnar stofnuðust.

16. gr.

Óheimilt er manni að vinna fyrir kaupum í starfsgrein sinni eða skyldum starfsgreinum meðan hann er í orlofi, og skulu sett um þetta nánari ákvæði í reglugerð.

16

26. febr.

17. gr.

Framsál orlofsmerkja og flutningur orlofsmerkja milli ára er óheimill.

18. gr.

Það varðar sektum, er renna í ríkissjóð, ef:

1. Vinnuveitandi lætur starfsmann sinn ekki fá orlof eða orlofsfé samkvæmt lögum þessum, nema um ítrekað brot sé að ræða, því þá má dæma hann til varðhalds.
2. Ef vinnuveitandi gerir samning við starfsmann sinn, sem bannaður er í 2. gr. 2. mgr.
3. Ef starfsmaður brýtur ákvæði 16. og 17. gr., og skal þá jafnframt, ef brot er ítrekað, ákveða með dómi missi orlofsréttar næsta orlofsár eftir að dómur er kveðinn upp.

Mál út af brotum þessum skulu sæta meðferð almennra lögreglumála. Sökin fynnist, ef mál er eigi höfðað áður en næsta orlofsári lýkur eftir að brot var framið.

19. gr.

Ef eigi er öðruvísi ákveðið í lögum þessum, skulu öll mál út af réttindum og skyldum samkvæmt þeim og til fullnægingar öllum kröfum í því sambandi heyra undir félagsdóm.

Gjört í Reykjavík, 26. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

um breyting á sveitarstjórnarlögum, nr. 12 31. maí 1927, og um afnám laga nr. 34 27. júní 1941, um breyting á þeim lögum.

17

26. febr.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

23. gr. laga nr. 12 31. maí 1927 orðist svo:

Oddviti skal hafa að launum um árið eina krónu fyrir hvern mann í hreppnum samkvæmt manntali þess árs, er hann tekur laun fyrir, og auk þess minnst 2% — tvo af hundraði — af innheimtum útsvörum.

Á laun oddvita, önnur en innheimtulaun, greiðist verðlagsuppbót eftir almennri vísitölu samkvæmt lögum um verðlagsuppbót á laun embættismanna og annarra starfsmanna ríkisins og ríkisstofnana.

2. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 34 27. júní 1941.

17
26. febr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og taka oddvitar laun samkvæmt þeim frá
1. janúar 1942.

3. gr.

Gjört í Reykjavík, 26. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Sæmundsson.

18
26. febr.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 27 23. júní 1932, um samgöngubætur og fyrirhleðslur
á vatnasvæði Þverár og Markarfljóts.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með sam-
þykki mínu:

1. gr.

1. gr. laganna verði þannig:

Til þess að bæta samgöngur um vatnasvæði Þverár og Markarfljóts í Rangár-
vallasýslu og varna skemmdum af ágangi vatns, skal gera þessi mannvirki:

1. Nauðsynlegar fyrirhleðslur til þess að veita Markarfljóti, Álum, Affalli og Þverá
að Markarfljótsbrú.
2. Nauðsynlegar endurbætur og lenging varnargarðsins hjá Seljalandi til varnar
landspjöllum undir Eyjafjöllum.
3. Varnargarða innan Háamúla í Fljótshlíð og sunnan Markarfljótsbrúar undir
Eyjafjöllum, eftir því sem þurfa þykir til að verjast eyðingu gróðurlendis á
þessum slóðum.
4. Nauðsynlegar fyrirhleðslur og önnur mannvirki til varnar gegn yfirvofandi
stórfelldum skemmdum á vatnasvæðinu að dómi atvinnumálaráðherra.
5. Flóðgáttir til áveitu, þar sem öruggt er og nauðsyn þykir.

2. gr.

4. og 5. málsg. 2. gr. laganna orðist svo:

Ríkissjóður kostar að öllu leyti mannvirki þau, sem talin eru í 1. gr. 1. og 2. lið.
Ríkissjóður kostar að $\frac{7}{8}$ hlutum mannvirki þau, sem talin eru í 3. lið, en sýslu-
félag Rangárvallasýslu að $\frac{1}{8}$ hluta.

Ríkissjóður kostar að $\frac{3}{4}$ hlutum fyrirhleðslur og önnur mannvirki, sem talin
eru í 4. og 5. lið, og sýslufélag Rangárvallasýslu að $\frac{1}{4}$ hluta.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 26. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

19

26. febr.

um eignarnámsheimild fyrir Siglufjarðarkaupstað á jörðinni Höfn í Siglufirði.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Siglufjarðarkaupstað er heimilt að taka eignarnámi jörðina Höfn í Siglufirði (þann hluta, sem ekki er þegar í eign kaupstaðarins), ef ekki næst samkomulag við eigendur um kaup.

2. gr.

Eignarnám það, sem um ræðir í 1. gr. hér að framan, skal framkvæmt samkvæmt lögum nr. 61 14. nóv. 1917, um framkvæmd eignarnáms.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 26. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

20

26. febr.

um búfjártryggingar.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Stofna skal sérstaka deild við Brunabótafélag Íslands og undir stjórn þess, er nefnist Búfjártryggingardeild.

2. gr.

Verkefni Búfjártryggingardeildar er að taka að sér vátryggingu búfjár gegn vanhöldum og slysum, allt eftir þeim nánari reglum, sem lög þessi og reglugerð setja.

3. gr.

Skylt er að tryggja í deildinni gegn venjulegum vanhöldum:

- a. Kynbótanaut og kynbótahesta, sem notaðir eru í félögum, sem styrks njóta af opinberu fé.
 - b. Bústofn sauðfjárkynbótabúa og annarra kynbótabúa, sem rekin eru með opinberum styrk og undir opinberu eftirliti.
- Ákvæði um aldur búfjár, sem tekið er í tryggingu, skal setja í reglugerð.

20

26. febr.

4. gr.

Heimilt er að tryggja í deildinni:

- a. Gegn vanhöldum: Kýr og hrúta.
- b. Gegn slysum: Tiltekið húfé eða hópa búfjár.

5. gr.

Vátryggingarupphæð gripa skal ákveðin fyrir fram og með hliðsjón af skattmáti á hverjum tíma. Verðmæti kynbótagripa má þó vera allt að tvöfalt skattmat, eftir því sem vátryggjanda og umboðsmanni Búfjártryggingarsjóðs kemur saman um.

Eindagi á iðgjöldum er samtímis því, er tryggingarnar eru skráðar.

6. gr.

Vátryggingarsjóður bætir $\frac{1}{4}$ vátryggingarverðs og því aðeins, að vanhöldin eða slysin séu ekki um að kenna fódurskortu, hirðuleysi eða handvömm eigenda gripanna eða umráðenda, þjónum þeirra eða nánustu vandamönnum.

Frá bótum dragast nýtjar fjárins eftir hæfilegu máti.

7. gr.

Til vanhalda og slysa samkv. 3. og 4. gr. teljast dauðsföll af sjúkdómum og slysum á meðan hinir vátryggðu gripir eru í gæzlu, hvort sem er í húsi eða í heima-högum, eftir því sem nánar verður tiltekið í reglugerð.

8. gr.

Allir þeir, sem vátryggja í Búfjártryggingardeild, eru félagsmenn hennar og ábyrgjast, að sjóður hennar geti staðið í skilum. Ábyrgðin er þó takmörkuð við það, að vátryggjendum það ár, er iðgjöldin hrökkva ekki til bóta, er skylt að greiða viðbótariðgjöld allt að 100%. Viðbótariðgjöldin má taka lögtaki í eignum vátryggjanda. Nú verður eitthvert ár svo mikið tjón af slysum samkv. 4. gr. b., að iðgjöldin hrökkva ekki til, og skal þá það, sem á vantar, greiðast að jöfnu úr Búfjártryggingarsjóði deildarinnar og ríkissjóði, og er það ekki afturkræft.

Ríkissjóður er í bakábyrgð fyrir Búfjártryggingarsjóð, en endurgreiða skal ríkissjóði það, sem hann á þann hátt kynni að leggja fram, þó með þeirri undantekningu, er að framan greinir.

9. gr.

Ríkissjóður leggur fram 300 þúsund krónur, er greiðist með jöfnum greiðslum á 3 árum eftir að Búfjártryggingardeildin er stofnuð, og er það varasjóður deildarinnar og nefnist Búfjártryggingarsjóður. Í Búfjártryggingarsjóð rennur árlegur tekjuafgangur deildarinnar, enda standi hann straum af útgjöldum deildarinnar, þegar tekjur hrökkva ekki til, sbr. þó 8. gr.

10. gr.

Vátryggingar á húfé gilda til þess tíma, sem tiltekið er í vátryggingarskírteininu.

11. gr.

Umboðsmenn Brunabótafélags Íslands skulu vera umboðsmenn Búfjártryggingardeildar. Þeir skrá tryggingarnar, gefa út vátryggingarskírteini, innheimta iðgjöld og aukaiðgjöld og gera á þessu öll skil til félagsins. Þeir skulu vera umboðsmenn deildarinnar við mál um skyldu til bóta og um upphæð bótanna.

Brunabótafélagið getur þó tekið sér sérstaka trúnaðarmenn fyrir Búfjártryggingardeildina.

Nú verður ágreiningur milli umboðsmanns og tjónþola um rétt og skyldu til bóta eða um upphæð bótanna, og skal ágreiningnum þá skotið til gerðardóms þriggja manna. Nefni til sinn mann hvor aðili, en viðkomandi dómari oddamanninn. Úrskurður gerðardómsins er fullnaðarúrskurður. Skaðabætur greiðast ekki af hendi fyrr en tjón er að fullu sannað og metið. 20
26. febr.

12. gr.

Nú er búfé, sem vátryggt er samkvæmt lögum þessum, veðsett, og nær þá veðrétturinn einnig til vátryggingarfjárins.

13. gr.

Landbúnaðarráðherra ákveður iðgjöld vegna búfjártrygginga í samráði við forstjóra Brunabótafélags Íslands og stjórn Búnaðarfélags Íslands, og skal þá leggja til grundvallar vanhaldaskýrslur þær, er fyrir liggja, og aðrar upplýsingar um vanhöld og fjárskaða, er lög þessi ná til og þessir aðilar geta aflað sér á annan hátt.

14. gr.

Landbúnaðarráðherra ákveður nánar með reglugerð verksvið Búfjártryggingardeildar, stjórn, reikningshald, virðingar, iðgjöld, gjalddaga, endurtryggingu, hvernig meta skuli skaða af vanhöldum, hvað telst til vanhalda, sem skylt er að bæta, ábyrgð félagsmanna og annað varðandi búfjártryggingarnar, er þörf krefur, að ýtarlegar sé kveðið á um.

15. gr.

Brjótí vátryggjandi lög þessi eða reglugerð og skilyrði, sem sett eru samkvæmt þeim, varðar það réttindamissi til skaðabóta eftir málavöxtum, svo sem reglugerð tiltekur nánar. Í reglugerð má ákveða sektir fyrir brot á ákvæðum hennar, 10—500 kr., er renni í Búfjártryggingarsjóð.

16. gr.

Með mál út af brotum á lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál.

17. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi felld lög nr. 28 7. maí 1928, um búfjártryggingar.

Gjört í Reykjavík, 26. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

21

26. febr.

L Ö G

um heimild til að selja Stagley.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

Heimilt er ríkisstjórninni að selja Flateyjarhreppi Stagley á Breiðafirði. Óski Flateyjarhreppur að selja eyjuna síðar, hefur ríkissjóður forkaupsrétt að henni með sama verði og hreppurinn keypti hana fyrir.

Gjört í Reykjavík, 26. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

22

26. febr.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 58 28. jan. 1935, um hafnargerð á Hornafirði.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. gr. laganna orðist svo:

Til hafnargerðar á Hornafirði veitist úr ríkissjóði $\frac{2}{5}$ kostnaðar, eftir áætlun, sem ríkisstjórnin hefur samþykkt, þegar fé er veitt til þess í fjárlögum, allt að kr. 200000.00 — tvö hundruð þúsund kr. — gegn $\frac{3}{5}$ úr hafnarsjóði Hafnarkauptúns. Með kostnaði við hafnargerð teljast nauðsynlegar dýpkanir á höfninni og innsiglingaleiðinni.

2. gr.

2. gr. laganna orðist svo:

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs allt að kr. 300000.00 — þrjú hundruð þúsund kr. — lán, er hafnarsjóður Hafnarkauptúns kann að fá til hafnargerðar, gegn ábyrgð Nesjahrepps og sýslunefndar Austur-Skaftafellssýslu, enda sé lánið tekið fyrir milligöngu Landsbankans, ef það er tekið erlendis. Tillagið úr ríkissjóði og ábyrgð ríkissjóðs er bundin því skilyrði, að yfirmumsjón með verkinu og reikningshald sé falið manni, sem atvinnumálaráðuneytið samþykkir

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 26. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

H A F N A R L Ö G

fyrir Keflavík.

23

26. febr.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki minu:

1. gr.

Til hafnargerðar í Keflavík veitast úr ríkissjóði $\frac{2}{5}$ kostnaðar, eftir áætlun, sem ríkisstjórnin hefur samþykkt, þegar fé er veitt til þess í fjárlögum, allt að kr. 480000 — fjögur hundruð og áttatíu þúsund kr. — gegn $\frac{3}{5}$ frá hafnarsjóði Keflavíkurhrepps.

2. gr.

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs allt að kr. 480000 — fjögur hundruð og áttatíu þúsund kr. — lán, er hafnarsjóður Keflavíkurhrepps kann að fá til hafnargerðarinnar, gegn ábyrgð sveitarsjóðs og sýslunefndar Gullbringusýslu. Tillagið úr ríkissjóði og ábyrgð ríkissjóðs er bundin því skilyrði, að yfirumsjón með verkinu og reikningshald sé falið manni, sem atvinnumálaráðuneytið samþykkir.

3. gr.

Sérhver er skyldur að láta af hendi mannvirki og land, er þarf til að gera höfnina, eða undir brautir og vegi í þarfir hafnarinnar, svo sem leyfa, að tekið verði í landi hans, hvort heldur er grjót, möl eða önnur jarðefni, og þola þær eignakvaðir, óhagræði eða takmörkun á afnotarétti, sem hafnargerðin hefur í för með sér, allt gegn því, að fullar bætur komi fyrir. Náist ekki samkomulag um bæturnar, skulu þær ákveðnar með mati tveggja dómkvaddra manna, að tilkvöddum báðum málsaðilum. Kostnaður við matið greiðist úr hafnarsjóði Keflavíkur. Nú vill annar hvor málsaðili ekki una mati, og getur hann heimtað yfirmat, en gera skal hann það innan 14 daga frá því að matsgerð er lokið. Yfirmatið skal framkvæmt á sama hátt af 4 dómkvöddum mönnum. Kostnaðinn við yfirmatið greiðir sá, er þess hefur krafizt, ef matsupphæðinni verður ekki breytt meira en sem nemur 10% af hinni ákveðnu endurgjaldsupphæð, ella greiðist kostnaðurinn úr hafnarsjóði Keflavíkur.

4. gr.

Hafnarmerki skulu ákveðin í reglugerð.

5. gr.

Meðfram strandlengjunni umhverfis höfnina má ekki gera í sjó fram neina bryggju eða önnur mannvirki, né fylla upp eða dýpka út frá landi, nema eftir tillögum hafnarnefndar og með samþykki hreppsnefndar Keflavíkur. Sá, sem vill gera eitthvert slíkt mannvirki, skal senda hafnarnefndinni beiðni um það, og skal beiðninni fylgja lýsing á því, svo og uppdráttur, ef með þykir þurfa í tvennu lagi, og heldur hafnarnefnd öðru eintakinu. Hafnarnefnd afgreiðir síðan málið til hreppsnefndar.

Sá, sem fengið hefur slíkt leyfi, skal skyldur að halda mannvirkinu svo við, að engin hætta stafi af því. Þessi ákvæði gilda og um þær bryggjur og önnur mannvirki, sem þegar hafa verið gerð á hafnarsvæðinu.

Brot gegn þessari grein varða sektum, frá 500—20000 kr., og hafnarnefnd getur látið nema burt mannvirkið á kostnað eiganda.

23

26. febr.

6. gr.

Hreppsnefnd Keflavíkur hefur á hendi stjórn hafnarmálefna undir yfirumsjón atvinnu- og samgöngumálaráðuneytisins.

7. gr.

Framkvæmd hafnarmála og eftirlit með höfninni skal fela hafnarnefnd. Í hafnarnefnd sitja 3 menn. Skal nefndin kosin á sama hátt og til sama tíma og aðrar fastanefndir, er hreppsnefnd kýs. Heimilt er þó að kjósa í nefndina menn, er ekki eiga sæti í hreppsnefnd.

8. gr.

Eigum hafnarsjóðs má aðeins verja í þarfir hafnarinnar. Sveitarsjóður ábyrgist skuldir hafnarsjóðs, og hreppsnefnd hefur ábyrgð á eignum hafnarinnar.

9. gr.

Hreppsnefnd má ekki án leyfis ráðuneytisins selja eða veðsetja fasteignir hafnarsjóðs, eða kaupa nokkrar nýjar fasteignir, taka stærri lán eða lán til lengri tíma en að þau verði borguð aftur af tekjum þess árs, sem fer í hönd, né endurnýja slík lán eða fresta borgunartímanum, og ekki heldur gera nein þau mannvirki við höfnina, sem eru svo stórvaxin, að árstekjurnar hrökkvi ekki til að koma þeim í framkvæmd.

10. gr.

Til þess að standa straum af kostnaði við byggingu og viðhald hafnarvirkja og til árlegs rekstrarkostnaðar hafnarinnar er heimilt að innheimta gjöld þau, er hér segir:

1. Árlegt gjald af bryggjum og öðrum mannvirkjum, sem gerð eru samkvæmt 5. gr.
2. Af skipum og bátum, er hafna sig á Keflavíkurhöfn, og farni þeirra:
 - a. Lestagjald.
 - b. Vitagjald.
 - c. Vörugjald. — Undanskildar skulu þó vörur þær, er samkvæmt farmskrá skipsins eiga að fara til annarra hafna á landinu, ef þær eru ekki settar á land.
 - d. Bryggjugjald af skipum, er leggjast við bryggjur hafnarinnar.
 - e. Festargjald af skipum, sem nota festar hafnarsjóðs.
 - f. Allt að 1% af andvirði afla þeirra skipa og báta, sem heimili eiga í kaupþíninu og leggja þar afla á land eða hafa þar uppsátur.

Gjöld þessi, sem og gjöld fyrir afnot af öðrum eignum hafnarinnar, skulu ákveðin í reglugerð, sem hreppsnefnd Keflavíkur semur og atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið staðfestir, og skal í henni ákveða, hver skuli greiða þau og innheimta.

Herskip og skemmtiskip skulu undanþegin gjöldum til hafnarinnar samkvæmt tölulíð 2 a og b.

11. gr.

Nú má álíta, að tekjur af gjaldstofnum þeim, sem heimilaðir eru í 10. gr., hrökkvi ekki fyrir árlegum útgjöldum hafnarinnar, og getur þá hreppsnefnd, með sérstöku samþykki atvinnumálaráðuneytisins fyrir hvert ár, ákveðið, að leggja megi aukatoll á aðflutningsgjaldskyldar og útflutningsgjaldskyldar vörur. Gjaldið má þó aldrei fara fram úr 4% af tolli þeim, er greiða ber í rikissjóð. Gjald þetta innheimtir hafnarnefnd. Gjald þetta, sem og gjöldin samkvæmt 10. gr., má taka lögtaki.

12. gr.

Reikningsár hafnarsjóðs er almanaksárið.

13. gr.

23

Fyrir 1. nóvember ár hvert ber hafnarnefnd að leggja fyrir hreppsnefnd frumvarp til áætlunar um tekjur og gjöld hafnarinnar á komandi ári. Hreppsnefnd skal hafa fullsamið áætlunina fyrir lok nóvembermánaðar og senda hana síðan atvinnu- og samgöngumálaráðuneytinu til samþykktar fyrir árslok, ásamt nauðsynlegum skýringum á einstökum gjalda- og tekjuliðum.

26. febr.

14. gr.

Nú hefur hreppsnefnd í hyggju einhverjar meiri háttar aðgerðir við höfnina, eða hún vill gera einhverjar þær ráðstafanir, er samþykki atvinnumálaráðuneytisins þarf til, og skal hún þá senda ráðuneytinu sérstaka tillögu um það efni. Skal það gert svo timanlega, að samþykki ráðuneytisins geti komið til áður en hún lætur fjárhagsáætlun hafnarinnar fara frá sér.

15. gr.

Komi það í ljós, þegar fram á árið liður, að óumflýjanlegt sé að sinna einhverjum aðgerðum utan áætlunar eða fara fram úr áætluðum fjárhæðum, ber hafnarnefnd að tilkynna það hreppsnefnd í tæka tíð. Fallist hún á tillögur hafnarnefndar, skal þegar leitað samþykkis ráðuneytisins til þess að víkja megi frá áætluninni. Fyrr má ekki framkvæma verkið né stofna til tekjuhallans.

16. gr.

Við lok hvers reikningsárs, og ekki síðar en fyrir febrúarlök, skal hafnarnefnd gera reikning yfir tekjur og gjöld hafnarinnar á hinu liðna ári og efnahagsreikning hennar. Reikningana skal endurskoða og úrskurða á sama hátt og reikninga sveitarsjóðs.

17. gr.

Að öðru leyti skal ákveða með reglugerð, er hreppsnefnd semur og ráðuneytið staðfestir, allt það, er lýtur að greiðri og hættulausri umferð um höfnina, góðri reglu og öðru höfninni viðvikjandi, er við þykir eiga. Í reglugerðinni má ákveða sektir fyrir brot gegn henni, 20—1000 kr.

Sektir samkvæmt lögum þessum renna í hafnarsjóð.

18. gr.

Með mál þau, sem rísa út af brotum á lögum þessum og reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim, skal fara sem almenn lögreglumál.

19. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 26. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

um lendingarbætur í Bakkagerði í Borgarfirði.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Til lendingarbóta í Bakkagerði í Borgarfjarðarhreppi í Norður-Múlasýslu skal úr ríkissjóði veittur helmingur kostnaðar, eftir áætlun, sem atvinnumálaráðherra hefur samþykkt, þegar fé er til þess veitt í fjárlögum, allt að 150 þús. kr., gegn jafnmiklu tillagi annars staðar að. Fjárhæð þessi greiðist lendingarsjóði Borgarfjarðarkauptúns að jafni tiltölu og lendingarsjóðurinn leggur fram til lendingarbótanna.

2. gr.

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs allt að 150 þúsund króna lán, er hreppsnefnd Borgarfjarðarhrepps kann að taka í innlendri lánsstofnun til lendingarbótanna. Lánsábyrgðin skal bundin því skilyrði, að umsjón verksins og reikningshald sé falið manni, er atvinnumálaráðuneytið telur til þess færan.

3. gr.

Sérhver er skyldur að láta af hendi mannvirki og land, er þarf til að gera lendingarbæturnar, eða undir brautir og vegi í þarfir þeirra, svo sem leyfa, að tekið verði í landi hans, hvort heldur er grjót, mól eða önnur jarðefni, og þola þær eignakvaðir, óhagræði eða takmörkun á afnotarétti, sem lendingarbæturnar hafa í för með sér, allt gegn því, að fullar bætur komi fyrir. Náist ekki samkomulag um bæturnar, skulu þær ákveðnar með mati tveggja dómkvaddra manna, að tilkvöddum háðum málsaðilum. Kostnaðurinn við matið greiðist úr lendingarsjóði Borgarfjarðarkauptúns. Nú vill annar hvor málsaðili ekki una mati, og getur hann heimt að yfirmat, en gera skal hann það innan 14 daga frá því að matsgerð er lokið. Yfirmatið skal framkvæmt á sama hátt af 4 dómkvöddum mönnum. Kostnaðinn við yfirmatið greiðir sá, er þess hefur krafizt, ef matsfjárhæðinni verður ekki breytt meira en sem nemur 10% af hinni ákveðnu endurgjaldsfjárhæð, ella greiðist kostnaðurinn úr lendingarsjóði.

4. gr.

Meðfram strandlengju kauptúnsins, eftir því sem nánar verður ákveðið í reglugerð, má ekki gera neitt mannvirki til lendingarbóta né heldur halda þar úti bátum til útgerðar, nema samþykki hreppsnefndar Borgarfjarðarhrepps komi til. Brot gegn þessum ákvæðum varða sektum 1000—10000 kr.

5. gr.

Framkvæmd lendingarmála og eftirlit með lendingunni hafa þrír menn, er hreppsnefnd Borgarfjarðarhrepps kýs. Skulu þeir kosnir hvert sinn að afloknum hreppsnefndarkosningum, og gildir kosning þeirra til loka kjörtímabils hreppsnefndarinnar. Til sama tíma skulu kosnir jafnmargir varamenn. Hreppsnefnd Borgarfjarðarhrepps fer með framkvæmd þessara mála, unz hreppsnefndarkosningar fara næst fram.

6. gr.

24

Eignum lendingarsjóðs má aðeins verja í þarfir lendingarinnar. Hreppssjóður Borgarfjarðarhrepps ábyrgist skuldir sjóðsins, og hreppsnefndin er ábyrg fyrir eignum lendingarinnar.

26. febr.

7. gr.

Hreppsnefnd má ekki án leyfis atvinnumálaráðuneytisins selja eða veðsetja fasteignir lendingarsjóðs, kaupa nýjar fasteignir eða taka lán til lengri tíma en svo, að þau verði greidd af tekjum næsta árs, né endurnýja slík lán, og ekki heldur gera mannvirki við lendinguna, svo stórvaxin, að árstekjur hrökkvi ekki til að koma þeim í framkvæmd.

8. gr.

Til þess að standa straum af kostnaði við byggingu og viðhald lendingarvirkjanna og til árslegs rekstrarkostnaðar lendingarinnar er heimilt að innheimta í lendingarsjóð Borgarfjarðarkauptúns allt að 6% af brúttóverði afla hvers báts, er haldið er úti til fiskveiða frá Borgarfirði, vörugjald af vörum, sem fluttar eru í land eða úr landi innan takmarka Borgarfjarðarlendingar, svo og önnur gjöld, er ákveðin kunna að verða í reglugerð samkvæmt 12. gr. Heimilt er að innheimta gjöld í lendingarbótasjóð, þegar byrjað er á verkinu.

Gjöld þessi má taka lögtaki, og ganga þau fyrir sjóveðum.

9. gr.

Reikningsár lendingarsjóðs er almanaksárið.

10. gr.

Fyrir 1. dag desembermánaðar ár hvert ber stjórn lendingarsjóðs að semja áætlun um tekjur og gjöld sjóðsins næsta ár og senda hana atvinnumálaráðuneytinu til samþykktar.

11. gr.

Fyrir lok febrúarmánaðar ár hvert skal stjórn lendingarsjóðs gera reikning yfir tekjur og gjöld sjóðsins á liðnu ári. Reikninginn skal endurskoða og úrskurða á sama hátt og sveitarsjóðsreikninga.

12. gr.

Í reglugerð, sem hreppsnefnd Borgarfjarðarhrepps semur og atvinnumálaráðuneytið staðfestir, skal kveða á um allt það, er lýtur að stjórn lendingarsjóðs, viðhaldi lendingarbóta, umferð og góðri reglu í lendingunni, báta- og bryggjugjöld og fleira, ef þurfa þykir.

Í reglugerð má ákveða sektir fyrir brot gegn henni, 20—10000 kr. Sektir renna í lendingarsjóð.

13. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum og reglugerðum, er settar kunna að verða samkvæmt þeim, skal fara sem almenn lögreglumál.

14. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 26. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

25

18. febr.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 16 6. apríl 1939, um breyting á lögum nr. 68
28. des. 1934, um útvarpsrekstur ríkisins.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

4. gr. laga nr. 68 28. des. 1934 orðist þannig:

Útvarpsráð skipa fimm menn. Skulu þeir ásamt jafnmörgum varamönnum kosnir hlutfallskosningu á Alþingi á fyrsta þingi eftir hverjar almennar alþingiskosningar. Kennslumálaráðherra skipar formann úr flokki hinna kosnu útvarpsráðsmanna.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Skal kjósa í útvarpsráð samkv. lögum þessum á þingi því, er nú situr, og fellur þá niður umboð hinna fyrri útvarpsráðsmanna.

Gjört í Reykjavík, 18. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

26

18. febr.

L Ö G

um breyting á áfengislögum, nr. 33 9. jan. 1935.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

9. gr. laganna orðist svo:

Ríkisstjórninni er heimilt að setja á stofn útsölastaði áfengis, en þó aðeins í kaupstöðum og kaupsþúnum.

Aður en útsala er sett á stofn, skal fara fram atkvæðagreiðsla kosningabærra manna í því sýslu- eða bæjarfélagi, sem í hlut á, og þarf meiri hluta greiddra atkvæða til þess að útsala sé leyfð.

Hafi útsala verið stofnsett, verður hún ekki lögð niður aftur, nema því aðeins, að atkvæðagreiðsla fari fram og samþykkt sé að loka áfengisútsöluinni með meiri hluta atkvæða.

Atkvæðagreiðslur, sem um getur í 2. og 3. mgr., skulu fram fara, er $\frac{1}{3}$ hluti kjósenda eða meiri hluti sýslunefndar eða bæjarstjórnar í viðkomandi sýslu- eða bæjarfélagi krefst þess.

Nú hefur verið fellt með atkvæðagreiðslu að stofna útsölu eða loka útsölu, og getur atkvæðagreiðsla þá ekki farið fram á ný, fyrr en að tveimur árum liðnum.

2. gr.

Nú telur ríkisstjórnin, að lög þessi kunni að brjóta í bága við milliríkjasamninga, og skal hún þá gera þær ráðstafanir, er hún álitur nauðsynlegar til þess að samrýma þá samninga ákvæðum laganna. Að því loknu öðlast löggin gildi, enda birtir ríkisstjórnin um það tilkynningu.

26

18. febr.

Gjört í Reykjavík, 18. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

L Ö G

27

18. febr.

um bann við töku ljósmynda og meðferð ljósmyndavéla.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er, á meðan núverandi styrjöld stendur, heimilt að banna töku ljósmynda á tilteknum svæðum á landi eða í landhelgi og af tilteknum hlutum, mannvirkjum eða stöðum. Bann þetta getur bæði verið algert og vissum skilyrðum bundið.

2. gr.

Nú hefur ríkisstjórnin bannað töku ljósmynda á tilteknum svæðum, og er henni þá heimilt að mæla svo fyrir, að allir þeir, sem um þau ætla að fara með ljósmyndavélar, skuli afhenda þær þeim aðilum, sem til þess kunna að verða settir og sjá skulu um, að þær komist á leiðarenda, eða innsigla þær tryggilega, og mega aðilar þá halda vélunum í vörzlu sinni.

3. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að kveða nánar á með reglugerð um efni það, er í 1. og 2. gr. segir.

4. gr.

Ef maður raskar innsigli á ljósmyndavél, sbr. 2. gr., þá varðar það við 113. gr. almennra hegningarlaga, nr. 19 12. febr. 1940.

Brot á öðrum ákvæðum laga þessara varða sektum eða varðhaldi, ef miklar sakir eru.

Ljósmyndavélar, sem notaðar eru eða farið er með andstætt fyrirmælum laga þessara, má gera upptækar með dómi.

5. gr.

Mál út af brotum á lögum þessum sæta meðferð opinberra mála.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 18. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

28

18. febr.

L Ö G

um stækkun lögsagnarumdæmis Neskaupstaðar.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Sá hluti jarðarinnar Ormsstaða í Norðfjarðarhreppi, sem nú er eign bæjarsjóðs Neskaupstaðar, skal lagður undir lögsagnarumdæmi Neskaupstaðar frá 1. apríl 1943.

2. gr.

Frá sama tíma tekur Neskaupstaður að sér framfærslu allra þeirra þurfamanna, sem eru eða verða og framfærslurétt eiga eða mundu eignast í Norðfjarðarhreppi, ef lög þessi yrðu ekki sett, vegna fæðingar eða dvalar á landi því, er um ræðir í 1. gr.

3. gr.

Bætur fyrir tekjurýrnun Norðfjarðarhrepps, er leiðir af ákvæðum 1. gr., skulu ákveðnar af gerðardómi, skipuðum 3 mönnum. Tilnefna aðilar sinn manninn hvor í dóminn, en hæstiréttur tilnefnir oddamann, og er hann formaður dómsins. Vanræki annar hvor aðila eða báðir að tilnefna mann í dóminn, skal hæstiréttur tilnefna, svo að dómurinn verði fullskipaður.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 18. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Sæmundsson.

29

18. febr.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 98 9. júlí 1941, um heimild fyrir ríkisstjórnina til ráðstafana og tekjuöflunar vegna dýrtíðar og erfiðleika atvinnuveganna.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað orðanna „til ársloka 1942“ í 1. lið 3. gr. laganna komi: til ársloka 1943.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 18. febrúar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

30

2. apríl

um breyting á lögum nr. 32 23. júní 1932, um brúargerðir.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. gr. laga nr. 32 23. júní 1932, um brúargerðir, skal orðast þannig:

Brýr þær, sem ríkisstjórninni heimilast að láta gera, eru yfir vatnsföll þau, sem hér greinir:

A. Brýr yfir 10 metra haf og lengri.

I. Nýjar brýr á þjóðvegum.

a. Vesturland.

1. Fossá í Kjós.
2. Bláskeggsá í Hvalfirði.
3. Þverá í Svínadal.
4. Seleyrará ytri á Hafnarfjallsvegi.
5. Seleyrará innri á Hafnarfjallsvegi.
6. Drageyrará í Skorradal.
7. Tunguá í Lundarreykjadal.
8. Geirsá í Flókadal.
9. Hvítá í Borgarfirði hjá Bjarnastöðum.
10. Urriðaá á Álftaneshreppsvegi.
11. Álftá á Hraunhreppsvegi.
12. Bláfeldará í Staðarsveit.
13. Kálfá í Staðarsveit.
14. Hraunsfjarðará í Eyrarsveit.
15. Langadalsá á Skógarströnd.
16. Svínafossá á Skógarströnd.
17. Laxá á Skógarströnd.
18. Hörðudalsá í Dalasýslu.
19. Miðá í Dalasýslu.
20. Reykjadalsá í Dalasýslu.
21. Skeggjagil í Laxárdal í Dalasýslu.
22. Svínadalsá í Hvammssveit.
23. Laxá í Hvammssveit.
24. Hvammsá í Hvammssveit.
25. Hólsá á Klofningsvegi.
26. Kjarlaksstaðaá á Klofningsvegi.
27. Krossá á Klofningsvegi.
28. Búðardalsá á Klofningsvegi.
29. Staðarhólsá í Saurbæ.
30. Hvolsá í Saurbæ.
31. Ólafsdalsá í Saurbæ.
32. Laxá í Reykhólasveit.

30
2. apríl

33. Músará í Þorskafirði.
34. Þorskafjarðará.
35. Múlaá í Þorskafirði.
36. Djúpadalsá í Gufudalssveit.
37. Gufudalsá í Gufudalssveit.
38. Þverá á Barðaströnd.
39. Arnarbýlisá á Barðaströnd.
40. Móra á Barðaströnd.
41. Haukabergrá á Barðaströnd.
42. Ósá við Patreksfjörð.
43. Botnsá við Tálknafjörð.
44. Haukadalsá við Dýrafjörð.
45. Þverá í Brekkudal við Dýrafjörð.
46. Bjarnadalsá við Önundarfjörð.
47. Ósá í Bolungavík.
48. Langadalsá við Ísafjarðardjúp.
49. Hafnardalsá á Langadalsströnd.
50. Selá á Langadalsströnd.
51. Fossá á Böllum í Strandasýslu.
52. Selá við Steingrímsfjörð.
53. Staðará við Steingrímsfjörð.
54. Grjótá við Steingrímsfjörð.
55. Ósá við Steingrímsfjörð.
56. Steinadalsá í Kollafirði.
57. Fellsá í Kollafirði.
58. Tunguá við Bitrufjörð.
59. Þambá við Bitrufjörð.
60. Laxá á Laxárdalsheiði í Strandasýslu.

b. Norðurland.

1. Vesturhópshólaá.
2. Þórsá á Vatnsnesi.
3. Kornsa í Vatnsdal.
4. Blanda hjá Löngumýri.
5. Laxá á Gönguskarðavegi.
6. Grjótá á Öxnadalsheiði.
7. Reiðgil á Öxnadalsheiði.
8. Norðurá í Skagafirði.
9. Helluá í Blönduhlíð.
10. Gljúfurá á Út-Blönduhlíðarvegi.
11. Viðinesá á Hólavegi.
12. Hrolleifsdalsá í Sléttuhlíð.
13. Stafará í Fljótum.
14. Sandós í Fljótum.
15. Brúnastaðaá í Fljótum.
16. Reykjaá í Fljótum.
17. Ólafsfjarðará á Lagheiðarvegi.
18. Holtsá í Svarfaðardal.
19. Þverá í Reykjahverfi.
20. Reykjadalssá hjá Laugum í S.-Þing.
21. Jökulsá á Fjöllum hjá Grímsstöðum.

22. Ormarsá hjá Raufarhöfn.
23. Tunguá í Þistilfirði.
24. Svalbarðsá í Þistilfirði.
25. Garðaa í Þistilfirði.

30

2. apríl

c. Austurland.

1. Skarðsá á Fjöllum.
2. Finnfjarðará í Skeggjastaðahreppi.
3. Saurbæjará í Skeggjastaðahreppi.
4. Skeggjastaðaá í Skeggjastaðahreppi.
5. Bakkaá í Skeggjastaðahreppi.
6. Hafnará í Skeggjastaðahreppi.
7. Vesturá í Vopnafirði.
8. Lindará á Möðrudalsöræfum.
9. Lónakill á Möðrudalsöræfum.
10. Skjaldþingsstaðaá í Vopnafirði.
11. Böðvarsdalsá í Vopnafirði.
12. Reiðhólskvísl í Jökulsárhlíð.
13. Lagarfljót hjá Kirkjubæ.
14. Hengifoss í Fljótsdal.
15. Bessastaðaá í Fljótsdal.
16. Jökulsá í Fljótsdal.
17. Kelduá í Fljótsdal.
18. Gilsá í Fljótsdal.
19. Vatnsdalsá í Skriðdal.
20. Haugaá í Skriðdal.
21. Jóka í Skriðdal.
22. Eyrarteigsá í Skriðdal.
23. Þórisá í Skriðdal.
24. Selfljót í Hjaltastaðapinghá.
25. Bjarglandsá í Hjaltastaðapinghá.
26. Jökulsá í Hjaltastaðapinghá.
27. Stafdalsá á Fjarðarheiði.
28. Norðfjarðará hjá Skuggahlíð.
29. Hengifossá á Oddsskarðsvegi.
30. Helgustaðaá í Eskifirði.
31. Njörfadalsá í Reyðarfirði á Fáskrúðsfjarðarvegi.
32. Sléttuá í Reyðarfirði á Fáskrúðsfjarðarvegi.
33. Hrutá í Reyðarfirði á Fáskrúðsfjarðarvegi.
34. Miðstrandará í Reyðarfirði á Fáskrúðsfjarðarvegi.
35. Eyrará í Reyðarfirði á Fáskrúðsfjarðarvegi.
36. Berunesá í Reyðarfirði á Fáskrúðsfjarðarvegi.
37. Breiðdalsá í Reyðarfirði á Fáskrúðsfjarðarvegi.
38. Heljará í Fáskrúðsfirði.
39. Gilsá í Fáskrúðsfirði.
40. Stöðvará í Stöðvarfirði.
41. Breiðdalsá hjá Breiðdalsheiði.
42. Eyjaá í Breiðdal.
43. Berufjarðará í Berufirði.
44. Fossá í Berufirði.
45. Búlandsá í Berufirði.

30

2. apríl

46. Hofsa í Álftafirði.
47. Selá í Álftafirði.

d. Suðurland.

1. Karlsá í Lóni.
2. Hlíðará í Lóni.
3. Jökulsá í Lóni.
4. Laxá í Lóni.
5. Holtakill á Mýrum.
6. Heinabergsvötn á Mýrum.
7. Smyrlabjargaá í Suðursveit.
8. Staðará í Suðursveit.
9. Stemma í Suðursveit.
10. Kvía í Örafum.
11. Kotá í Örafum.
12. Djúpa í Fljótshverfi.
13. Laxá í Fljótshverfi.
14. Brúará í Fljótshverfi.
15. Hörgsá á Síðu.
16. Stjórn á Síðu.
17. Grændýjalækur í Landbroti.
18. Eldvatn í Meðallandi.
19. Kvíalækur í Meðallandi.
20. Eldvatnsskorur í Meðallandi.
21. Kaldaklifsá undir Eyjafjöllum.
22. Svaðabælisá undir Eyjafjöllum.
23. Fitjaráll undir Eyjafjöllum.
24. Varmadalslækur á Rangárvöllum.
25. Leirá á Landi.
26. Minnivallalækur á Landi.
27. Þverá í Hreppum.
28. Litla-Laxá í Hreppum.
29. Brúará í Biskupstungum.
30. Sog hjá Syðri-Brú.
31. Hvítá í Árnessýslu hjá Iðu.

II. Nýjar brýr á öðrum vegum en þjóðvegum.

1. Hvítá hjá Húsafelli.
2. Skarará í Grunnavíkurbreppi.
3. Vatnsdalsá í Vatnsdal fremra.
4. Svartá í Tungusveit í Skagafirði.
5. Jökulsá eystri í Skagafirði.
6. Fnjóská í framanverðum Fnjóskadal.
7. Skjálfandafljót hjá Stóru-Völlum.
8. Laxá í Mývatnssveit hjá Arnarvatni.
9. Jökulsá á Dal hjá Hjarðarhaga.
10. Sandá í Axarfirði.
11. Geitdalsá í Skriðdal.
12. Múlaá í Skriðdal.
13. Hólsá í Rangárvallasýslu.
14. Þjórsá hjá Þjórsárholti.
15. Hvítá í Árnessýslu hjá Kiðjabergi.

III. Aðrar brýr.

30

Um fjárveitingar til nýrra brúa og endurbyggingar trébrúa á öðrum vegum en þjóðvegum skal fara sem hér segir: 2. apríl

- a. Brýr á fjallvegum skulu gerðar að öllu fyrir fé úr ríkissjóði.
- b. Brýr á sýsluvegum má kosta að $\frac{2}{3}$ hlutum úr ríkissjóði, gegn $\frac{1}{3}$ hluta annars staðar að. Þó má tillag ríkissjóðs til brúargerða, er kosta yfir 12 þús. kr., vera hærra, sem hér segir:
 1. Til brúargerða, sem kosta frá 12—24 þús. kr., smáhækkandi í jöfnu hlutfalli úr $\frac{2}{3}$ hlutum í $\frac{3}{4}$ hluta.
 2. Til brúargerða, sem kosta yfir 24 þús. kr., $\frac{3}{4}$ hlutar kostnaðar.
- c. Brýr á öðrum vegum má kosta að helmingi af ríkissjóði, gegn því, sem á vantar, annars staðar að.

B. Brýr yfir 4 metra haf eða lengra, allt að 10 metra.

Á þjóðvegum og fjallvegum skal greiða kostnað við slíkar brýr að öllu úr ríkissjóði.

Á öðrum vegum má greiða allt að helmingi kostnaðar úr ríkissjóði, gegn framlagi frá hlutaðeigendum að öðru leyti.

C. Brýr yfir styttra en 4 metra haf.

Kostnað við slíkar brýr skal telja með kostnaði við veg þann, sem brúin er á.

2. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 88 23. júní 1936.

Gjört í Reykjavík, 2. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

31

um verzlun með kartöflur o. fl. 2. apríl

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkið rekur innflutnings- og heildverzlun, sem heitir Grænmetisverzlun ríkisins. Er hlutverk hennar að annast innflutning og verzlun með kartöflur og annað grænmeti samkv. því, sem lög þessi ákveða, svo og að greiða fyrir sölu á innlendum garðávöxtum með því meðal annars að lána framleiðendum markaðsskála til almennrar sölu garðávaxta, ef það þykir henta.

Eignir Grænmetisverzlunar ríkisins samkv. lögum nr. 34 frá 1. febr. 1936, eins og þær verða er lög þessi koma til framkvæmda, eru stofnfé verzlunarinnar.

31

2. apríl

Engum öðrum en Grænmetisverzlun ríkisins er heimilt að flytja til landsins kartöflur og nýtt grænmeti. Bann þetta nær þó eigi til skipa, sem koma í landhelgi og hafa innanborðs kartöflur og grænmeti, ef birgðirnar eru, að álitu viðkomandi toll-yfirvalds, eigi meiri en svo, að hæfilegur forði sé handa skipverjum og farþegum.

3. gr.

Grænmetisverzlun ríkisins skal ávallt fylgjast vel með því, hve miklar birgðir af kartöflum eru til í landinu, og gæta þess að flytja ekki inn erlendar kartöflur fyrr en hin innlenda framleiðsla er svo til þurrðar gengin, að öruggt sé, að innflutningurinn torveldi ekki sölu hennar. Til þess að greiða fyrir þessu skal skýrslusöfnun Búnaðarfélags Íslands og Hagstofu Íslands um kartöfluuppskeru vera framkvæmd í samráði við Grænmetisverzlun ríkisins og hagað þannig, að hún verði að sem bestum notum við rekstur verzlunarinnar.

4. gr.

Grænmetisverzlun ríkisins kaupir innlenda framleiðslu af kartöflum og öðru grænmeti eftir því, sem ástæður leyfa. Skal hún, eftir því sem fært þykir, láta þá framleiðendur sitja fyrir um kaup að haustlagi, sem erfiðast eiga um flutning að vetrarlagi. Verzlunin birtir útsöluverð sitt á vörum þessum til leiðbeiningar öðrum verzlunum, framleiðendum og neytendum.

5. gr.

Ákveða skal á hverju hausti verðlag það á helztu innlendum garðávöxtum, er gilda skal um uppskerutímamann, frá 15. sept. til 1. nóv. Eftir það skal verðið fara hækkandi, svo fullt tillit sé tekið til geymslukostnaðar þeirra garðávaxta, sem síðar verða seldir. Nýir, innlendir garðávextir, sem koma á markaðinn fyrir 15. sept., skulu skráðir hærra verði, því fyrr sem þeir eru afhentir til sölu. Skal verðlagið miða að því, að tryggð verði framleiðsla snemmvaxinna garðávaxta. Verðskráning garðávaxta skal aðallega miða við markaðsverð garðávaxta í nálægum löndum, að viðbættum flutningskostnaði. Þó skal þess gætt jafnframt, að framleiðendum sé tryggt hæfilegt framleiðsluverð.

Innflutta garðávexti má aldrei selja lægra verði en innlenda, miðað við sama tíma og sömu gæði.

Við ákvörðun útsöluverðs þeirra garðávaxta, sem Grænmetisverzlun ríkisins verklar með, skal álagningin miðuð við það, að geymslu og verzlunarkostnaður fáiast greiddur.

6. gr.

Allar kartöflur, sem seldar eru í verzlunum á helztu markaðsstöðum landsins, skulu aðgreindar í flokka: úrvalsflokk, I. flokk og II. flokk. Í úrvalsflokki séu aðeins beztu tegundir af matarkartöflum, sem fullnægja ströngustu kröfum um aðgreiningu, heilbrigði og meðferð. Í I. flokki sé allur meginþorri hreinna kartöflutegunda, sem eru vel aðgreindar, heilbrigðar og vel með farnar. Í II. flokki séu lökustu tegundirnar og aðrar þær kartöflur, sem ekki geta komið í úrvalsflokk eða I. flokk, ef þær annars teljast söluhæfar til manneidis.

Verðskráning kartaflna skal haga þannig, að nægilegur verðmunur sé á úrvalsflokki kartaflna og I. og II. flokki til þess, að framleiðendur kjósi að hafa sem bezta vöru á boðstólum.

Á tímabilinu frá því uppskera hefst og til 20. sept. ár hvert er heimilt að selja kartöflur af nýrri uppskeru án mats eða flokkunar, nema annað sé ákveðið af matsnefnd (sbr. 7. gr.).

7. gr.

Landbúnaðarráðherra skipar þriggja manna nefnd, og sé einn maðurinn tilnefndur af Grænmetisverzlun ríkisins, annar af Búnaðarfélagi Íslands og þriðji af Alþýðusambandi Íslands. Ráðherra skipar formanninn. Tilnefni einhver aðili ekki nefndarmann, skipar ríkisstjórnin mann í hans stað.

Verkefni nefndarinnar er:

- a. að ákveða verðskráningu samkv. 5. gr.
- b. að hafa eftirlit með því, að ákvæðum um flokkun á kartöflum sé framfylgt og veita leiðbeiningar um flokkunina.

Nefndin ræður matsmann í Reykjavík og á öðrum helztu markaðsstöðum á landinu, eftir því sem þörf krefur, og starfa þeir í umboði hennar. Þóknun til nefndarinnar og matsmanna og gjöld fyrir matsvottorð ákveður ráðuneytið.

8. gr.

Óheimilt er verzlunum, að viðlögðum sektum, að selja kartöflur í öðrum flokki en þeim, sem matsreglur ákveða. Leiki vafi á því, í hvaða flokki skuli selja kartöflur, skal leita um það úrskurðar viðkomandi matsmanns, en selja þær ella sem II. flokks vöru. Í smásöluverzlunum skal greinilega auðkennt við kartöflur þær, sem eru á boðstólum, hvaða flokki þær tilheyra og einnig tegundarnafn þeirra, þegar um úrvalsflokk og I. flokk er að ræða. Ákvæði þessarar greinar ná þó aðeins til þeirra staða á landinu, þar sem flokkun og mat á kartöflum er fyrirskipað samkvæmt reglugerð.

9. gr.

Þegar mikið framboð er af innlendum kartöflum, getur landbúnaðarráðherra, eftir tillögum Grænmetisverzlunar ríkisins, bannað verzlunum sölu á II. flokks kartöflum til manneðis á öllum helztu markaðsstöðum landsins.

10. gr.

Grænmetisverzlun ríkisins skal sjá um, eftir því sem unnt er, að árlega sé völ á heilbrigðu, völdu, innlendu útsæði. Skal hún þess vegna koma á fót stofnræktun úrvalskartöflutegunda (eliteræktun) og semja við einstaka kartöfluframleiðendur um framleiðslu útsæðis af þessum tegundum, og sé þessi ræktun háð ströngu heilbrigðiseftirliti.

11. gr.

Landbúnaðarráðherra skipar forstöðumann Grænmetisverzlunar ríkisins og endurskoðendur.

Hagnaði þeim, er verða kann á rekstri verzlunarinnar, má hún verja til eflingar matjurtaréktar, sbr. 10. gr., svo og til þess að tryggja framtíð stofnunarinnar með því að koma upp nauðsynlegum varasjóði.

12. gr.

Ráðherra setur reglugerð um framkvæmd laganna, svo sem að því er snertir ákvæði 6. gr. um flokkun kartaflna og verðmismun á flokkum, svo og um annað, er þurfa þykir.

13. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum frá 10 til 1000 kr., ef ekki liggur þyngri refsing við samkvæmt lögum.

Kartöflur og annað grænmeti, sem flutt kann að vera inn í bága við lög þessi, skal gert upptækt og afhent Grænmetisverzlun ríkisins.

Með mál út af lögum þessum skal fara sem almenn lögreglumál.

31

2. apríl

14. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 34 frá 1. febr. 1936.

15. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Ákvæði til bráðabirgða.

Heimilt er með reglugerð að veita fyrst um sinn undanþágu frá ákvæðum 6. og 8. gr. um aðgreiningu kortaflna í I. flokki eftir tegundum og auðkenning þeirra.

Gjört í Reykjavík, 2. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

32

2. apríl

L Ö G

um breyting á lögum nr. 2 9. jan. 1935, um ráðstafanir til þess að greiða fyrir viðskiptum með sláturfjárafurðir og ákveða verðlag á þeim.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

3. gr. laganna skal orða svo:

Enginn má slátra sauðfé til sölu né kaupa fé til slátrunar eða verzla með kjöt af því í heildsölu án leyfis kjötverðlagsnefndar. Heimilt skal þó sauðfjáreigendum, er reykja kjöt á heimilum sínum, að selja beint til neytenda, enda greiði þeir af því verðjöfnunargjald um leið og afhending fer fram. Leyfi til slátrunar skal veitt fyrir eitt ár í senn. Leyfi skal veita lögskráðum samvinnufélögum, sem nú eru starfandi, svo og þeim samvinnufélögum, sem stofnuð kunna að verða á viðskiptasvæðum félagum, sem hætta störfum án þess að bændur á viðskiptasvæðinu gerist meðlimir annarra félaga. Heimilt er að veita slátrunarleyfi félögum neytenda á þeim stöðum, þar sem ekki eru sláturhús, en aðeins fyrir það fé, sem þau kynnu að kaupa til neyzlu meðal meðlima sinna. Enn fremur getur nefndin veitt leyfi samvinnufélögum bænda, er stofnuð kunna að verða eftir að lög þessi öðlast gildi á svæði, þar sem ekki eru samvinnufélög fyrir, og ekki falla undir ákvæði 3. málsl. þessarar greinar, sömu leiðis þeim verzlunum öðrum, sem uppfylla skilyrði þau, sem sett eru um sláturhús og verzlun kjöts samkvæmt ákvæðum laga um kjötmat o. fl. frá 19. júní 1933. Einnig er heimilt að veita slátruleyfi þeim einstaklingum, er vegna sérstakra staðhátta eiga svo örðugt um rekstur eða flutning fjárens til sláturhúss, að illfært sé að dómi nefndarinnar.

Í leyfi getur nefndin ákveðið fjártölu þá að hámarki, sem leyfishafi má slátra til sölu innanlands.

2. gr.

32

2. apríl

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 2. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

33

2. apríl

um breyting á lögum nr. 110 9. okt. 1941, um fiskveiðasjóð Íslands.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. gr. laganna orðist svo:

- a. Stofnfé sjóðsins er: Eignir fiskveiðasjóðs Íslands og skuldaskilasjóðs vélbátaeigenda eins og þær eru nú.
- b. Tekjur sjóðsins eru:
 1. Hundraðsgjald af útfluttum sjávarafurðum samkv. lögum nr. 47 19. maí 1930, um fiskveiðasjóðsgjald.
 2. Útflutningsgjald af sjávarafurðum, sem rikissjóður innheimtir samkv. lögum nr. 63 28. jan. 1935.
 3. Vextir.

2. gr.

A-liður 4. greinar laganna orðist svo:

Skipakaupa og skipabygginga. Hafi sjóðurinn ekki nægilegt fé til þess að fullnægja lánsþörfinni, skulu skip innan 150 smál. sitja fyrir lánnum.

Aftan við greinina bætist nýr stafliður, er hljóðar svo:

- c. Til dráttarbrauta.

3. gr.

Aftan við 5. gr. laganna bætist ný málsgr., svo hljóðandi:
Sjóðurinn lánar aðeins gegn 1. veðrétti.

4. gr.

Í stað orðsins „b-lið“ í 6. gr. laganna komi: b-lið og c-lið.

5. gr.

Í stað orðanna „4½% — fjórir og hálfur af hundraði“ í 7. gr. laganna kemur:
4% — fjórir af hundraði.

6. gr.

- a. Á eftir 7. gr. laganna koma 3 nýjar greinar, er verða 8., 9. og 10. gr., svo hljóðandi:
(8. gr.) Við fiskveiðasjóð skal stofna sérstaka deild, er hefur það hlutverk að veita 2. og 3. veðréttar lán til byggingar fiskibáta innan 150 smálesta. Til þessarar deildar ganga frá 1. jan. 1943 33½% af tekjum fiskveiðasjóðs af útflutnings-

33

2. apríl

gjaldinu. Úr sjóði þessum skal veita lán til kaupa og byggingar nýrra fiskiskipa, sem minni eru en 150 smálestir brúttó. Lán, sem veitt eru úr sjóði þessum, skulu vera vaxtalaus í 10 ár og afborgunarlaus fyrstu 5 árin. Lánin veitist eingöngu félögum eða einstaklingum, sem kaupa eða byggja skip til fiskveiða. Lán úr þessum sjóði má nema allt að 25% af kaupverði eða byggingarkostnaði skipsins. Við lánveitingar úr sjóðnum skal taka tillit til þess, hvort umsækjandi stundar sjómennsku eða útgerð sem aðalstarf. Lán úr sjóði þessum má veita til skipa, sem fullsmíðuð voru eftir árslok 1941, og skal við ákvörðun lána taka tillit til fjárhagsástaðna umsækjanda og til þess, í hve mikilli dýrtíð skipið er byggt og hver byggingarkostnaður þar af leiðandi hefur orðið. Í reglugerð sjóðsins skulu sett ýtarlegri ákvæði um starfsemi þessarar deildar og ákvæði, er miði að því að fyrirbyggja misnotkun á hlunnindum þessara lána.

- b. (9. gr.) Auk þeirra tekna, sem um er rætt í 8. gr., leggur ríkissjóður deildinni til 2 milljónir króna á árinu 1943. Skal fé þessu varið til að veita styrki til kaupa og byggingar nýrra fiskiskipa, sem minni eru en 150 smálestir brúttó. Styrkur þessi veitist eingöngu félögum eða einstaklingum, sem kaupa eða byggja skip til fiskveiða. Styrkur til hvers skips má nema allt að 25% af kaupverði eða byggingarkostnaði skipsins, þó aldrei yfir 75000 kr. á skip.

Við úthlutun styrksins skal taka tillit til þess, hvort umsækjandi stundar sjómennsku eða útgerð sem aðalstarf. Styrkur þessi veitist til skipa, sem fullsmíðuð voru eftir árslok 1941, og skal við ákvörðun fjárhæðar styrkja taka tillit til fjárhagsástaðna umsækjanda og til þess, í hve mikilli dýrtíð skipið er byggt og hver byggingarkostnaður þar af leiðandi hefur orðið.

Ríkisstjórnin setur reglugerð um styrkveitingar úr sjóðnum í samráði við sjóðsstjórnina og að fengnum tillögum Fiskifélags Íslands og fiskimálanefndar. Þar skulu sett ákvæði til tryggingar því, að styrkirnir verði ekki misnotaðir með því að verzla með þá, eða á annan hátt, og um refsíákvæði fyrir brot á styrkskilyrðum og reglugerð, sem sett er um þetta efni.

Styrkjum samkvæmt ákvæðum þessarar greinar úthlutar stjórn fiskveiðasjóðs Íslands, að fengnum tillögum Fiskifélags Íslands og fiskimálanefndar.

Lán samkv. 8. gr. og styrk samkv. 9. gr. má eigi veita út á sama skip.

- c. (10. gr.) Útborgun lána samkv. 5. og 8. gr. og styrkja samkv. 9. gr. skal haga svo, að $\frac{1}{3}$ láns og styrks greiðist, þegar kjölur er lagður og meginhluti efnis er kominn á staðinn, $\frac{1}{3}$ þegar skipið er byrt og þiljur lagðar og vél skipsins komin á staðinn. Lokagreiðsla fer fram, þegar skipið er fullsmíðað, virt og vátryggt.

7. gr.

Breytingar þessar skal fella inn í lög nr. 110 9. okt. 1941, um fiskveiðasjóð Íslands, og gefa löginn síðan út svo breytt.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 2. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

um fiskveiðasjóð Íslands.

34

2. apríl

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að ég samkvæmt 7. gr. laga, dagsettra í dag, um breyting á lögum nr. 110 9. okt. 1941, um fiskveiðasjóð Íslands, hef látið fella breytingar þessar inn í téð lög nr. 110 9. okt. 1941, og gef þau út svo breytt sem lög um fiskveiðasjóð Íslands:

1. gr.

Tilgangur fiskveiðasjóðs Íslands er að styðja fiskveiðar Íslendinga, einkum bátaútveginn, með hagkvæmum stofnlánum til skipa, fiskverkunarstöðva og verksmíða til vinnslu úr sjávarafurðum.

2. gr.

- a. Stofnfé sjóðsins er: Eignir fiskveiðasjóðs Íslands og skuldaskilasjóðs vélbátaeigenda eins og þær eru nú.
- b. Tekjur sjóðsins eru:
 1. Hundraðsgjald af útfluttum sjávarafurðum samkv. lögum nr. 47 19. maí 1930, um fiskveiðasjóðsgjald.
 2. Útflutningsgjald af sjávarafurðum, sem ríkissjóður innheimtir samkv. lögum nr. 63 28. jan. 1935.
 3. Vextir.

3. gr.

Fiskveiðasjóði er heimilt að gefa út handhafavaxtabréf, allt að 4 milljónum kr., sem tryggð skulu með stofnfé sjóðsins og ábyrgð ríkissjóðs. Fjármálaráðherra setur nánari reglur um stærð bréfanna, útlit, útdrátt og aðra meðferð þeirra, í reglugerð sjóðsins. Ríkisstjórninni er heimilt að taka lán til kaupa á slíkum bréfum, allt að 4 milljónum kr., enda skal svo til haga um vexti bréfanna, verð þeirra og tímalengd útlána, að ríkissjóður verði skaðlaus af.

4. gr.

Fé fiskveiðasjóðs má eingöngu lána til:

- a. Skipakaupa og skipabygginga. Hafi sjóðurinn ekki nægilegt fé til þess að fullnægja lánsþörfinni, skulu skip innan 150 smál. sitja fyrir lánum.
- b. Stofnunar iðjufyrirtækja í sambandi við fiskveiðar, gegn fyrsta veðrétti í frystihúsum, lifrabræðslustöðvum, fiskmjölsverksmiðjum og öðrum iðjufyrirtækjum, sem vinna eingöngu eða að langmestu leyti að hagnýtingu sjávarafurða.
- c. Til dráttarbrauta.

5. gr.

Út á ný skip með nýjum vélum má lána allt að helmingi virðingarverðs. Ef einnig er um aukatryggingar að ræða, sem sjóðstjórnin metur gildar, má lána allt að $\frac{3}{5}$ virðingarverðs, sé skipið smíðað hér á landi.

Um lán út á skip eldri en eins árs fer eftir ákvörðun sjóðstjórnarinnar í hvert skipti.

Langsti lánstími samkv. a.-lið 4. gr. er 15 ár.

Sjóðurinn lánar aðeins gegn 1. veðrétti.

34

2. apríl

Út á eignir, sem tilgreindar eru í b.-lið og c.-lið 4. gr., má lána allt að $\frac{2}{5}$ virðingarverðs, ef um nýja eign er að ræða. Lengstur lánstími er 15 ár og hámark láns 75 þúsund krónur.

6. gr.

7. gr.

Vextir af lánnum fiskveiðasjóðs skulu vera 4% — fjórir af hundraði — á ári og greiðist fyrir fram fyrir eitt ár í senn, eða fyrir hluta úr ári, miðað við gjald-daga á lánnum úr fiskveiðasjóði, sem skal vera þann 1. nóvember ár hvert.

Nú er afborgun og vextir eigi greitt fyrir 15. nóvember, og má þá enn fremur reikna $\frac{1}{2}$ % dráttarvexti fyrir hvern hálfan mánuð eða minna, sem greiðsla dregst.

8. gr.

Við fiskveiðasjóð skal stofna sérstaka deild, er hefur það hlutverk að veita 2. og 3. veðréttar lán til byggingar fiskibáta innan 150 smálesta. Til þessarar deildar ganga frá 1. jan. 1943 $33\frac{1}{2}$ % af tekjum fiskveiðasjóðs af útflutningsgjaldinu. Úr sjóði þessum skal veita lán til kaupa og byggingar nýrra fiskiskipa, sem minni eru en 150 smálestir brúttó. Lán, sem veitt eru úr sjóði þessum, skulu vera vaxtalaus í 10 ár og afborgunarlaus fyrstu 5 árin. Lánin veitist eingöngu félögum eða einstaklingum, sem kaupa eða byggja skip til fiskveiða. Lán úr þessum sjóði má nema allt að 25% af kaupverði eða byggingarkostnaði skipsins. Við lánveitingar úr sjóðnum skal taka tillit til þess, hvort umsækjandi stundar sjómennsku eða útgerð sem aðalstarf. Lán úr sjóði þessum má veita til skipa, sem fullsmíðuð voru eftir árslok 1941, og skal við ákvörðun lána taka tillit til fjárhagsástæðna umsækjanda og til þess, í hve mikilli dýrtíð skipið er byggt og hver byggingarkostnaður þar af leiðandi hefur orðið. Í reglugerð sjóðsins skulu sett ýtarlegri ákvæði um starfsemi þessarar deildar og ákvæði, er miði að því að fyrirbyggja misnotkun á hlunnindum þessara lána.

9. gr.

Auk þeirra tekna, sem um er rætt í 8. gr., leggur ríkissjóður deildinni til 2 milljónir króna á árinu 1943. Skal fé þessu varið til að veita styrki til kaupa og byggingar nýrra fiskiskipa, sem minni eru en 150 smálestir brúttó. Styrkur þessi veitist eingöngu félögum eða einstaklingum, sem kaupa eða byggja skip til fiskveiða. Styrkur til hvers skips má nema allt að 25% af kaupverði eða byggingarkostnaði skipsins, þó aldrei yfir 75000 kr. á skip.

Við úthlutun styrksins skal taka tillit til þess, hvort umsækjandi stundar sjómennsku eða útgerð sem aðalstarf. Styrkur þessi veitist til skipa, sem fullsmíðuð voru eftir árslok 1941, og skal við ákvörðun fjárhæðar styrkja taka tillit til fjárhagsástæðna umsækjanda og til þess, í hve mikilli dýrtíð skipið er byggt og hver byggingarkostnaður þar af leiðandi hefur orðið.

Ríkisstjórnin setur reglugerð um styrkveitingar úr sjóðnum í samráði við sjóðsstjórnina og að fengnum tillögum Fiskifélags Íslands og fiskimálanefndar. Þar skulu sett ákvæði til tryggingar því, að styrkirnir verði ekki misnotaðir með því að verzla með þá, eða á annan hátt, og um refsíákvæði fyrir brot á styrkskilyrðum og reglugerð, sem sett er um þetta efni.

Styrkjum samkvæmt ákvæðum þessarar greinar úthlutar stjórn fiskveiðasjóðs Íslands, að fengnum tillögum Fiskifélags Íslands og fiskimálanefndar.

Lán samkv. 8. gr. og styrk samkv. 9. gr. má eigi veita út á sama skip.

10. gr.

Útborgun lána samkv. 5. og 8. gr. og styrkja samkv. 9. gr. skal haga svo, að $\frac{1}{3}$ láns og styrks greiðist, þegar kjölur er lagður og meginhluti efnis er kominn á

staðinn, $\frac{1}{3}$ þegar skipið er byrt og þiljur lagðar og vél skipsins komin á staðinn. 34
Lokagreiðsla fer fram, þegar skipið er fullsmíðað, virt og vátryggt. 2. apríl

11. gr.

Eignir þær, er fiskveiðasjóður tekur að veði, skal á kostnað lánþega virða á þann hátt, er nánar verður tiltekið í reglugerð sjóðsins. Í reglugerðinni má meðal annars ákveða, að stjórn fiskveiðasjóðsins megi tilnefna þá menn, er skuli framkvæma virðingarnar. Stjórn sjóðsins getur hvenær sem er heimtað skilríki fyrir því, að veðsettum eignum sé vel við haldið og að veðið hafi ekki rýrnað.

12. gr.

Verði eigandaskipti að eign, sem veðsett er fiskveiðasjóði, þá er stjórn sjóðsins heimilt að heimta lánið endurgreitt að fullu, eða að nokkru leyti, ef henni þykir ástæða til, enda skal bæði seljanda og kaupanda skylt að tilkynna sjóðsstjórninni eigendaskipti þegar í stað.

13. gr.

Nú er lán úr fiskveiðasjóði eigi greitt á réttum gjalddaga, eða veðið gengur svo úr sér eða rýrnar að veðgildi, að það eigi er svo tryggt sem vera skal, eða nýr eigandi vanrækir að taka lánið að sér, og er þá stjórn sjóðsins heimilt að telja eftirstöðvar lánsins komnar í gjalddaga þegar, án uppsagnar.

14. gr.

Þegar lán er komið í gjalddaga, hefur fiskveiðasjóðurinn heimild til að láta selja veðið við opinbert uppboð, án undanfarins dóms, sátta eða fjárnáms, samkvæmt tilskipun um fjárforráð ómyndugra, 18. febr. 1847, 10. gr., eða láta leggja það fiskveiðasjóðnum út til eignar ef þörf er á.

Fiskveiðasjóðurinn þarf ekki að láta neinn vera fyrir sína hönd við uppboðið, og skal þar ekki taka mótmæli skuldunauts til greina, nema þau séu auðsjáanlega á rökum byggð, og eigi er heldur hægt að stöðva eða ónýta uppboðið með neins konar dómskoti.

Fiskveiðasjóðurinn ber hins vegar ábyrgð á því, að skuldin sé rétt og komin í gjalddaga, og er skuldunaut rétt að höfða mál til endurgjalds á öllu því, er hann hefur skaðazt á uppboðinu, og öllum málskostnaði að skaðlausu.

Fiskveiðasjóðurinn getur samið svo um við skuldunauta sína, að uppboð á veðsettum eignum megi fara fram í skrifstofu uppboðshaldara.

15. gr.

Nú er skip eða fasteign seld á nauðungaruppboði eða við gjaldþrotaskipti, og ber þá uppboðshaldara að rannsaka, hvort eignin er veðsett fiskveiðasjóðnum, og geta þess í uppboðsgerðinni. Ef svo reynist, skal stjórn sjóðsins gert aðvart svo timanlega, að hún geti látið fulltrúa sinn vera við uppboðið.

16. gr.

Fiskveiðasjóður er undanþeginn opinberum gjöldum og sköttum, hverju nafni sem nefnast. Bækur sjóðsins og kvittanir, svo og skuldabréf fyrir lánnum úr sjóðnum, umboð, veðleyfi og ábyrgðaryfirlýsingar gagnvart honum, eru undanþeginn stimpilgjaldi. Eignar- og veðbókarvottorð er skylt að afgreiða til sjóðsins án endurgjalds.

17. gr.

Yfirumsjón fiskveiðasjóðs er í höndum þess ráðherra, er fer með sjávarútvegsmál.

34 Útvegsbanki Íslands h/f í Reykjavík hefur á hendi framkvæmdarstjórn sjóðsins
2. apríl og annast alla starfrækslu hans. Skal fiskveiðasjóður vera sérstök deild í bank-
anum með aðskildum fjárhag og bókhaldi.

Kostnaður við rekstur fiskveiðasjóðs (og skuldaskilasjóðs vélbátaeigenda)
greiðist af tekjum sjóðsins.

18. gr.

Ákvæði 14., 15., 16. og 17. gr. skulu einnig gilda um skuldaskilasjóð vél-
bátaeigenda eftir því sem við á.

19. gr.

Reikningar fiskveiðasjóðs skulu endurskoðaðir af tveim mönnum, er ráðherra
skipar. Um störf þeirra og þóknun fyrir þau skal ákveðið í reglugerð sjóðsins.

Stjórn sjóðsins skal á hverju miðju reikningsári gefa ráðherra stutt yfirlit
yfir hag sjóðsins, er birta skal í B-deild Stjórnartíðinda. Auk þess getur ráðherra,
hvenær sem er, krafist allra upplýsinga um hag sjóðsins.

Eftir hver áramót gefur sjóðsstjórnin ráðherra fullkominn, endurskoðaðan árs-
reikning og skýrslu um hag og starfsemi sjóðsins á árinu. Ráðherra úrskurðar
ársreikninginn og skal síðan birta hann í B-deild Stjórnartíðinda.

20. gr.

Í reglugerð fyrir fiskveiðasjóðinn má setja þau ákvæði um stjórn sjóðsins og
starfrækslu er nauðsynleg þykja, þótt ekki sé sérstaklega gert ráð fyrir þeim í þess-
um lögum, enda fari þau ekki í bág við nein ákvæði í lögnum.

21. gr.

Lög um fiskveiðasjóð Íslands frá 19. maí 1930 gengu í gildi 1. jan. 1931, og
voru þá jafnframt úr gildi numin lög nr. 52 10. nóv. 1905, um stofnun fiskiveiða-
sjóðs Íslands, og lög nr. 29 16. nóv. 1907, um lánadeild við fiskiveiðasjóð Íslands,
svo og önnur fyrirmæli í lögum, skipulagsskrá og reglugerð, er fara í bág við lög
þessi. Enn fremur eru úr gildi numin lög nr. 17 12. febr. 1940, um breytingar á
lögum nr. 99 11. júní 1938, um fiskveiðasjóð Íslands.

22. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 2. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

35

2. apríl

um breyting á lögum nr. 98 3. maí 1935, um virkjun Fljótaár.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við 5. gr. laganna komi ný grein, er verði 6. gr., svo hljóðandi:

Ríkisstjórninni er heimilt, gegn þeim tryggingum, er hún metur gildar, að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs sex millj. króna lán fyrir Siglufjarðarkaupstað til virkjunar samkvæmt lögum þessum, þar með taldar háspennulínur og afsþenni-stöðvar.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 2. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

36

2. apríl

um breyting á lögum nr. 87 9. júlí 1941, um viðauka við lög nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

- a. Fyrir „ $\frac{4}{5}$ “ og „ $\frac{1}{5}$ “ í 1. málsgr. 2. gr. laganna komi: $\frac{3}{5}$ og $\frac{2}{5}$.
b. Fyrir „ $\frac{4}{5}$ “ í 3. málsgr. sömu greinar komi: $\frac{3}{5}$.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og skal ráðstafa samkvæmt þeim því innflutningsgjaldi af benzíni, sem innheimt er eftir 1. jan. 1943.

Gjört í Reykjavík, 2. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

um breyting á vegalögum, nr. 101 19. júní 1933.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. gr. vegalaganna orðist þannig:

Þjóðvegir eru þessir:

A. Um Suðurland.

1. *Suðurlandsvegur*: Frá Reykjavík um Ölfus, Flóa, Holt, Rangárvelli, Landeyjar, Eyjafjöll, Sólheimasand og Mýrdal til Víkur. Um Höfðabrekkuheiði, Mýrdalssand, Skaftártungu, yfir Eldhraun, um Síðu, Fljótshverfi, Skeiðarásand, Örnefi, Breiðamerkursand, Suðursveit, um Flatey á Mýrum til Melatanga, um Höfn í Hornafirði, Nes, Almánaskarð og um væntanlega brú á Jökulsá í Lóni innan við Stafafell, að Lónsheiði.
2. *Reykjanesbraut*: Frá Reykjavík um Hafnarfjörð og Keflavík til Sandgerðis.
3. *Grindavíkurvegur*: Af Reykjanesbraut á Vogastapa um Grindavík að Reykjanesvíta.
4. *Garðskagavegur*: Af Reykjanesbraut nálægt Útskálum að Garðskagavita.
5. *Álftanesvegur*: Af Hafnarfjarðarvegi til Bessastaða.
6. *Vífilsstaðavegur*: Af Hafnarfjarðarvegi til Vífilsstaða.
7. *Útvarpsstöðvarvegur*: Af Suðurlandsvegi skammt innan við Reykjavík að Útvarpsstöð á Vatnsendahæð.
8. *Krisuvíkur- og Selvogsvegur*: Af Reykjanesbraut sunnan við Hafnarfjörð um Krisuvík, Selvog og Ölfus að Suðurlandsvegi nálægt Hveragerði.
9. *Biskupstungnabraut*: Af Suðurlandsvegi undir Ingólfsfjalli um Grímsnes og Biskupstungur, hjá Vatnsleysu til Geysis.
10. *Sogsvegur*: Af Biskupstungnabraut skammt fyrir austan Sogsbrú, hjá Ljósafossi og austan við Þingvallavatn til Þingvalla.
11. *Þingvallabraut*: Af Vesturlandsvegi nálægt Köldukvísl til Þingvalla.
12. *Grafningsvegur*: Af Þingvallabraut nálægt Heiðarbæ, sunnan Þingvallavatns og hjá Úlfljótuvatni að Sogsvegi nálægt Ljósafossi.
13. *Laugardalsvegur*: Af Sogsvegi nálægt Þingvallavatni, um Laugardal hjá Laugarvatni að Biskupstungnabraut hjá Múla.
14. *Laugarvatnsvegur*: Af Biskupstungnabraut hjá Svinavatni að Laugardalsvegi hjá Laugarvatni.
15. *Skeiða- og Hreppavegur*: Af Suðurlandsvegi í Flóa upp Skeið og Hrunamannahrepp að Gullfossvegi vestan við Hvítárbrú á Brúarhlöðum.
16. *Gullfossvegur*: Af Biskupstungnabraut hjá Tungufljóti til Gullfoss.
17. *Gnúpverjavegur*: Af Skeiðavegi sunnan Laxár, hjá Ásum og norðan Miðfells upp Þjórsárdal að Ásólfstöðum.
18. *Skálholtsvegur*: Af Skeiðavegi nálægt Reykjum, yfir Hvítá hjá Iðu, um Skálholt að Biskupstungnabraut austan Brúarár.
19. *Villingaholtsvegur*: Af Suðurlandsvegi í Flóa um Villingaholt suður með Þjórsá um Parta og Fljótshóla, að Gaulverjabæjarvegi.

20. *Gaulverjabæjar- og Stokkseyrarvegur*: Af Suðurlandsvegi í Flóa um Gauiverjabæ og Stokkseyri að Eyrarbakka. 37
7. apríl
21. *Eyrarbakkavegur*: Frá Selfossi að Eyrarbakka.
22. *Landvegur*: Af Suðurlandsvegi í Holtum upp Land hjá Múla að Galtalæk.
23. *Hagabraut*: Af Landvegi fyrir ofan Lýtingsstaði um Haga, Stúfholt, Skammbeinsstaði að Landvegi neðan við Köldukinn.
24. *Dykkvabæjarvegur*: Af Suðurlandsvegi vestan Ægissíðu að Hábae í Dykkvabæ.
25. *Landeyjavegur* syðri: Af Suðurlandsvegi hjá Hemlu, hjá Akurey, Bergþórshvoli, Lágafelli og Miðey að Suðurlandsvegi nálægt Ossabæ.
26. *Fljótshlíðarvegur*: Af Suðurlandsvegi á Hvolsvelli inn Fljótshlíð að Múlakoti.
27. *Dyrhólabvegur*: Af Suðurlandsvegi hjá Litla-Hvammi í Mýrdal um Loftsal í að Dyrhólaey.
28. *Álftaversvegur*: Af Suðurlandsvegi við Skálmárbrú á Mýrdalssandi að Dykkvabæjarklaustri í Álftaveri.
29. *Meðallands- og Landbrotsvegur*: Af Suðurlandsvegi í Skaftártungu um Ásabrú, Leiðvöll og Langholt í Meðallandi. Um væntanlega brú á Eldvatn hjá Fljótum og upp Landbrot austanvert á Suðurlandsveg við Skaftárbrú.
30. *Inn-Nesja- og Mýravegur*: Af Suðurlandsvegi hjá Hólum í Hornafirði vestur yfir Fljót innra, nálægt Hoffelli, út Mýrar að Suðurlandsvegi hjá Flatey. Yfir Hornafjarðarfljót ytra, undan Bjarnanesi.

B. Um Vesturland.

1. *Vesturlandsvegur*: Af Suðurlandsvegi innan við Elliðaár um Mosfellssveit og Kjalarnes, kringum Hvalfjörð, um Leirársveit, Hafnarskóg og Andakíl. Yfir Hvítárbrú hjá Hvítárvöllum og á vegamót Borgarnesbrautar norðan við Gufá. Um Norðurárdal, Bjarnadal, Miðdali, Búðardal, Svinadal, kringum Gilsfjörð, yfir Geiradal, um Kollabúðarheiði, Þorskafjarðarheiði og Langadal til Arngerðareyrar.
2. *Kjósarskarðsvegur*: Frá vegamótum Vesturlandsvegur hjá Skorá um Möðruvelli og Fellsenda á Þingvallaveg hjá Syðri-Stíflisdal.
3. *Dragháls- og Skorradalsvegur*: Af Vesturlandsvegi hjá Ferstiklu á Hvalfjarðarströnd um Ferstikluháls, Svinadal, vestan Skorradalsvatns, um Hestháls yfir Andakíl að Vesturlandsvegi hjá Hvítárvöllum.
4. *Akranesvegur*: Frá Akranesi að Vesturlandsvegi hjá Lambhaga.
5. *Akrafjallsvegur*: Af Akranesvegi hjá Litlu-Fellsöxl, fyrir Akrafjall, hjá Klafastöðum og Innra-Hólmi á Þjóðveginn ofan við Akraneskaupstað.
6. *Lundarreykjadalvegur*: Af Skorradalsvegi á Götuási inn Lundarreykjadal á Uxahryggjaveg gegnt Gilstreymi.
7. *Bæjarsveitarvegur*: Af Vesturlandsvegi nálægt Hesti, um Bæjarsveit, um Reykjadalárbrú hjá Kleppjárnareykjum að Reykholtaldalsvegi.
8. *Borgarnesbraut*: Frá Borgarnesi að Vesturlandsvegi norðan Gufár.
9. *Borgarfjarðarbraut*: Af Vesturlandsvegi hjá Haugum um Stafholtstungur yfir Hvítárbrú á Kláffossi, um Reykholtaldal og Hálsasveit að Lambá.
10. *Kleifavegur*: Af Borgarfjarðarbraut hjá Kláffossbrú um Kleifar að Norðtungu.
11. *Hvítarsíðavegur*: Af Kleifavegi inn Hvítarsíðu um væntanlega brú á Hvítá hjá Bjarnastöðum og á Hálsasveitarveg hjá Stóra-Ási.
12. *Álftaneshreppsvegur*: Af Stykkishólmsvegi vestan Langár um Álftaneshrepp sunnanverðan, sunnan Hólsvatns að Vogalæk.
13. *Hraunhreppsvegur*: Af Stykkishólmsvegi hjá Arnarstapa, um Hrafnkeisstaði og Laxárholt að Vogu.

- 37 14. *Hnappadalsvegur*: Af Stykkishólmsvegi um Hnappadal og Heydal að Bildu-
7. apríl hóli á Skógarströnd.
15. *Stykkishólmsvegur*: Af Borgarnesbraut fyrir ofan Borgarnes um Mýrar, um Kerlingarskarð og Helgafellssveit til Stykkishólms.
16. *Ólafsvíkurvegur*: Af Stykkishólmsvegi austan við Straumfjarðará um Staðar-
sveit og Fróðárheiði til Ólafsvíkur.
17. *Útnesvegur*: Af Ólafsvíkurvegi, austan Fróðárheiðar, um Breiðuvík að Sandi.
18. *Hellusandsvegur*: Frá Ólafsvík um Ennisdal til Hellusands.
19. *Eyrarsveitar- og Fróðárhreppsvegur*: Af Stykkishólmsvegi í Helgafellssveit um Eyrarsveit til Grafarness. Utan í Búlandshöfða og um Fróðársveit á Ólafsvíkurveg.
20. *Skógarstrandarvegur*: Af Stykkishólmsvegi í Helgafellssveit um Skógarströnd, yfir Hörðudal og á Vesturlandsveg í Miðdölum.
21. *Laxárdalsvegur*: Af Vesturlandsvegi sunnan Laxár í Dölum, um Laxárdal og Laxárdalsheiði að Strandavegi utan Borðeyrar.
22. *Klofnings- og Skarðsstrandarvegur*: Af Vesturlandsvegi hjá Ásgarði um Staðar-
fell og Skarðsstöð á Vesturlandsveg í Saurbæ.
23. *Salthólmavíkurvegur*: Af Skarðsstrandarvegi hjá Tjaldanesi í Saurbæ til verzlunarstaðarins í Salthólmavík.
24. *Króksfjarðarnesvegur*: Af Vesturlandsvegi í Geiradal að verzlunarstaðnum í Króksfjarðarnesi.
25. *Reykhólasveitarvegur*: Af Vesturlandsvegi við Berufjarðarbotn, um Reykhóla að Stað.
26. *Gufudalsvegur*: Af Vesturlandsvegi í Þorskaflirði að Gufudal.
27. *Steinadalsvegur*: Af Vesturlandsvegi hjá Brekku í Gilsfirði, um Steinadals-
heiði og á Strandaveg í Kollafirði.
28. *Strandavegur*: Af Norðurlandsvegi vestan Hrutafjarðarar um Borðeyri, út með Hrutafirði, um Stikuháls, meðfram Bitrufirði, um Bitruháls, Kollafjörð og til Hólmavíkur. Um Staðardal og að Vesturlandsvegi á Kollabúðarheiði.
29. *Reykjarfjarðarvegur*: Af Strandavegi í Staðardal, um Bjarnarfjörð, Bala, Kald-
bak og Veidíleysu, um Kúvíkur í Reykjarfirði að Árnesi.
30. *Selstrandarvegur*: Af Reykjarfjarðarvegi norðan Selár út Selströnd að Drangs-
nesi.
31. *Ármúlavegur*: Af Vesturlandsvegi hjá Langadalsárbrú innan við Arngerðareyri út Langadalsströnd að Ármúla.
32. *Múlavegur*: Frá Arngerðareyri um Laugaból að Múla.
33. *Aðalvíkurvegur*: Frá Heklu við Hesteyri um Hesteyrardal og Stakkadalsheiði til Látra í Aðalvík.
34. *Hnífsdals- og Bolungavíkurvegur*: Frá Ísafirði um Hnífsdal til Bolungavíkur.
35. *Ísafjarðarvegur*: Frá Ísafirði um Breiðadalsheiði, inn fyrir Önundarfjörð, um Gemlufallsheiði að Gemlufalli við Dýrafjörð.
36. *Súðavíkurvegur*: Af Ísafjarðarvegi nálægt Seljalandsá í Skutulsfirði um Arnar-
dal til Súðavíkur.
37. *Suðureyrarvegur*: Af Ísafjarðarvegi á Breiðadalsheiði um Botnsheiði út með Súgandafirði til Suðureyrar.
38. *Flateyrarvegur*: Af Ísafjarðarvegi hjá Breiðadal til Flateyrar.
39. *Hjarðardalsvegur*: Af Ísafjarðarvegi hjá Mosvöllum í Önundarfirði til Hjarðardals.
40. *Núpsvegur*: Af Ísafjarðarvegi hjá Gemlufalli að Núpi.
41. *Þingeyrarvegur*: Frá Þingeyri um Brekkudal og Rafnseyrarheiði að Rafnseyri.
42. *Haukadalsvegur*: Frá Þingeyri til Haukadals.

43. *Bildudals- og Patreksfjarðarvegur*: Frá Bildudal um Hálfðán, fyrir Tálknafjarðarbotn, um Mikladal til Geirseyrar við Patreksfjörð. 37
7. apríl
44. *Dalahreppsvegur*: Frá Bildudal að Bakka í Dalahreppi.
45. *Tálknafjarðarvegur*: Af Bildudalsvegi norðan Tálknafjarðar að Sveinseyri.
46. *Rauðasandsvegur*: Frá Hvalskeri við Patreksfjörð að Saurbæ á Rauðasandi.
47. *Barðastrandarvegur*: Frá Geirseyri um Kleifaheiði, hjá Haga að Brjánslæk.

C. Um Norðurland.

1. *Norðurlandsvegur*: Af Vesturlandsvegi hjá Dalsmynni í Norðurárdal, um Holtavörðuheiði og Hrutafjörð, yfir Hrutafjarðarháls, Miðfjörð, Viðidal og Vatnsdalsá hjá Hnausum til Blönduóss. Um Langadal, Stóra-Vatnsskarð, Vallhólm, Blönduhlið, Norðurárdal, Öxnadalsheiði, Öxnadal, Þelamörk og Kræklingahlíð til Akureyrar. Um Vaðlaheiði, Ljósavatnsskarð, Fljótshaiði og Aðalreykjadal til Húsavíkur. Um Reykjaheiði og Kelduhverfi að Austurlandsvegi, austan við Jökulsárbrú í Axarfirði.
2. *Reykjaskólavegur*: Af Norðurlandsvegi hjá Reykjum í Hrutafirði að Reykja-skóla.
3. *Miðfjarðarvegur*: Af Norðurlandsvegi austast á Hrutafjarðarhálsi að Litlu-Tungu.
4. *Hvammstangabraut*: Frá Hvammstanga að Norðurlandsvegi hjá Stóra-Ósi.
5. *Vesturhópsvegur*: Af Norðurlandsvegi hjá Vatnshorni um Vesturhóp út að Hindisvík.
6. *Vatnsdalsvegur*: Af Norðurlandsvegi hjá Sveinstöðum í Vatnsdalshólum að Undirfelli.
7. *Svinvetningabraut*: Frá Blönduósi, hjá Svinavatni, um væntanlega brú á Blöndu hjá Löngumýri á Norðurlandsveg norðan Svartárbrúar.
8. *Skagastrandarvegur*: Frá Blönduósi um Skagaströnd til Kálfshamarsvíkur.
9. *Þverárfjalls- og Gönguskarðavegur*: Af Skagastrandarvegi utan við Laxá um Norðurárdal, Þverárfjall, Laxárdal ytri, Laxárdalsheiði og Gönguskörð til Sauðárkróks.
10. *Skagavegur*: Af Gönguskarðavegi hjá Skiðastöðum út Laxárdal að Skefilsstöðum.
11. *Sauðárkróksbraut*: Frá Sauðárkróki að Norðurlandsvegi hjá Varmahlíð og að Mælifelli.
12. *Út-Blönduhliðarvegur*: Af Hofsósvegi austan Héraðsvatna um Viðvíkursveit og Blönduhlið á Norðurlandsveg austan við Héraðsvatnabré á Grundarstokki.
13. *Hofsósvegur*: Frá Sauðárkróki um Hegrans, Viðvíkúrveit og Óslandshlið til Hofsóss.
14. *Hólavegur*: Af Hofsósvegi að Hólum í Hjaltadal.
15. *Siglufjarðarvegur*: Frá Hofsósi um Sléttuhlið, Fljót og Siglufjarðarskarð til Siglufjarðar.
16. *Ólafsfjarðarvegur*: Af Siglufjarðarvegi norðan Fljótaár um Stíflu og Lágheiði til Ólafsfjarðar.
17. *Hörgárdalsvegur*: Af Norðurlandsvegi hjá Bægisá á Þelamörk yfir Hörgárbrú nálægt Þúfnavöllum.
18. *Dalvíkurvegur*: Af Norðurlandsvegi á Moldhaugahálsi um Arnarneshrepp og Árskógsströnd, hjá Árgerði til Dalvíkur.
19. *Árskógssandsvegur*: Af Dalvíkurvegi utan við Þorvaldsdalsá að Árskógssandi.
20. *Svarfaðardalsvegur*: Af Dalvíkurvegi hjá Árgerði að Urðum.
21. *Hrisavegur*: Af Dalvíkurvegi hjá Hrisum um brýr á Skiðadalsá og Svarfaðardalsá að Svarfaðardalsvegi hjá Hreiðarsstöðum.

- 37 22. *Hjalteyrarvegur*: Af Dalvíkurvegi hjá Skriðulandi í Arnarneshreppi til Hjalteyrar.
7. apríl 23. *Eyjafjarðarbraut*: Af Norðurlandsvegi sunnan Akureyrar að Jórunnarstöðum, ásamt brautinni að Kristneshæli.
24. *Laugalandsvegur*: Af Norðurlandsvegi hjá Kaupangi, hjá Laugalandsskóla, um Eyjafjarðarbrú á Stíflu og á Eyjafjarðarbraut skammt utan við Saurbæ.
25. *Svalbarðsstrandarvegur*: Af Norðurlandsvegi hjá Veigastöðum innst á Vaðlaheiði, um Svalbarðsströnd og Höfðahverfi á Fnjóskadalsveg austan við brú á Fnjóská hjá Laufási.
26. *Fnjóskadalsvegur*: Af Norðurlandsvegi hjá Hálsi út Fnjóskadal austanverðan um Höfðahverfi til Grenivíkur.
27. *Kinnarvegur*: Af Norðurlandsvegi hjá Krossi í Ljósavatnsskarði um Köldukinn, yfir Skjálfandafljótsbrú, norður fyrir Garðsnúp á Norðurlandsveg hjá Garði í Aðaldal.
28. *Reykjahverfisvegur*: Af Norðurlandsvegi hjá Laxamýri í Aðaldal, um Hveravelli í Reykjahverfi og Hvammsheiði, hjá Grenjaðarstað, á Norðurlandsveg hjá Syðra-Fjalli í Aðaldal.
29. *Bárðardalsvegur*: Af Norðurlandsvegi hjá Fosshól, austan Skjálfandafljóts að Sandvík í Bárðardal.
30. *Mývatnssveitar- og Mývatnsöræfavegur*: Af Norðurlandsvegi hjá Breiðumýri um Mývatnsheiði, Mývatnssveit, Námaskarð og Mývatnsöræfi, um væntanlega brú á Jökulsá og á Austurlandsveg hjá Grímsstöðum á Fjöllum.
31. *Laugaskólavegur*: Af Mývatnssveitarvegi sunnan við Breiðumýri að Laugaskóla.
32. *Tjörnnesvegur*: Frá Húsavík kringum Tjörnnes að Norðurlandsvegi hjá Lóni í Kelduhverfi.
33. *Kópaskers- og Raufarhafnarvegur*: Af Norðurlandsvegi austan við Jökulsárbrú í Axarfirði, um Kópaskerskaupún, yfir Melrakkaslétu, um Raufarhöfn á Axarfjarðarheiðarveg nálægt Svalbarði í Þistilfirði.
34. *Axarfjarðarheiðar- og Þistilfjarðarvegur*: Af Kópaskersvegi hjá Klifshaga, um Hrauntanga og Svalbarð í Þistilfirði til Þórshafnar.
35. *Langanesvegur*: Frá Þórshöfn um Langanes að Skálum.

D. Um Austurland.

1. *Austurlandsvegur*: Af Norðurlandsvegi austan við Jökulsá í Axarfirði, um Hólsfjöll hjá Grímsstöðum, hjá Möðrudal, um Möðrudalsöræfi, Jökuldalsheiði, um Jökuldal hjá Skjöldólfsstöðum, um Jökulsárbrú hjá Fossvöllum, um Hróarstungu, um Lagarfljótsbrú hjá Egilsstöðum, um Velli og Skriðdal, um Breiðdalsheiði, um Breiðdal hjá Eydölum, um Strætishvarf, um Berufjarðarströnd til Djúpaðvogs. Um Geithellnahrepp yfir Lónsheiði að Suðurlandsvegi í Lóni.
2. *Stranda- og Jökulsárhlíðarvegur*: Frá Þórshöfn yfir Brekkaheiði, um Strandir, Sandvíkurheiði, Vopnafjörð, Hellisheiði og Jökulsárhlíð á Austurlandsveg vestan við Jökulsárbrú hjá Fossvöllum.
3. *Hafnarvegur*: Af Stranda- og Jökulsárhlíðarvegi við Bakkaá í Skeggjastaðahreppi að Hafnarkauptúni.
4. *Vopnafjarðarvegur*: Af Austurlandsvegi hjá Möðrudal um Langadal, yfir Möðrudalsheiði, um Hofsdal til Vopnafjarðar.
5. *Jökuldalsvegur*: Frá Austurlandsvegi við Gílsá í Jökuldal um Hákonarstaði og Brú að Aðalbóli.
6. *Hróarstunguvegur*: Af Austurlandsvegi hjá Rangá, um Kirkjubæ, yfir væntanlega brú á Lagarfljót hjá fossi og á Úthéraðsveg hjá Bóndastöðum.
7. *Upphéraðsvegur*: Af Austurlandsvegi vestan Lagarfljótsbrúar, um Fell og á

- Fljótsdalsveg vestan við Jökulsá í Fljótsdal skammt fyrir innan Valþjófsstað. 37
8. *Fjarðarheiðarvegur*: Af Fagradalsbraut hjá Egilsstöðum um Fjarðarheiði til Seyðisfjarðar. 7. apríl
 9. *Úthéraðsvegur*: Af Fjarðarheiðarvegi austan við Eyvindarárbrú um Eiðaþinghá og Hjaltastaðaþinghá að Óshöfn. Um Gönguskörð og Njarðvikurskriður til Borgarfjarðar.
 10. *Fagradalsbraut*: Af Austurlandsvegi hjá Egilsstöðum um Fagradal að Búðareyri við Reyðarfjörð.
 11. *Eskifjarðarvegur*: Frá Búðareyri við Reyðarfjörð til Eskifjarðarkauptúns.
 12. *Norðfjarðarvegur*: Frá Eskifjarðarkauptúni um Oddsskarð til Neskaupstaðar.
 13. *Viðfjarðarvegur*: Frá Eskifjarðarkauptúni um Vaðlavíkurheiði til Viðfjarðar.
 14. *Skóga- og Fljótsdalsvegur*: Af Austurlandsvegi hjá Úlfsstöðum á Völlum um Skóga, Hallormsstað, Víðivelli, yfir væntanlegar brýr á Kelduá og Jökulsá, á Upphéraðsveg skammt fyrir innan Valþjófsstað.
 15. *Þórdalsheiðarvegur*: Af Austurlandsvegi í Skriðdal um Þórdalsheiði og Fagradalsbraut í Reyðarfirði.
 16. *Mjóafjarðarvegur*: Af Fagradalsbraut sunnan við Köldukvísl um Eyvindardal, Slenjudal og Mjóafjarðarheiði að Firði í Mjóafirði.
 17. *Fáskrúðsfjarðarvegur*: Af Fagradalsbraut í Reyðarfirði um Sléttuströnd og Staðarskarð að Búðum í Fáskrúðsfirði.
 18. *Breiðdalsvíkurvegur*: Af Austurlandsvegi hjá Eyðölum í Breiðdal til Breiðdalsvíkur.
 19. *Stöðvarfjarðarvegur*: Frá Búðum um Hafnarnes og Stöðvarfjörð á Breiðdalsvíkurveg hjá Þverhamri.

2. gr.

Lög nr. 72/1936 og lög nr. 109/1940 um breyting á vegalögum, nr. 101/1933, eru úr gildi felld.

Gjört í Reykjavík 7. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

um breyting á jarðræktarlögum, nr. 54 4. júlí 1942.

38

7. apríl

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

30. gr. laganna orðist svo:

Eign vélasjóðs, sem var 1. jan. 1942 kr. 70471.73, verður stofnfé sjóðsins, er ekki má skerða. Við stofnféð skal árlega leggja helming þess vaxtafjár, sem sjóðnum áskotnast, svo og ef afgangur verður af rekstrarfé sjóðsins.

Skurðgröfur þær og ræktunarárvef, sem rikið á og starfrækir, er lög þessi öðlast gildi, verða eign vélasjóðs.

Ríkissjóður skal árlega greiða sjóðnum kr. 50000.00, sem verður ásamt helmingi vaxtafjár hans og öðrum tekjum rekstrarfé sjóðsins.

2. gr.

31. gr. laganna orðist svo:

Verkfæranefnd sú, sem skipuð er samkvæmt lögum nr. 64 frá 7. maí 1940, um rannsóknir og tilraunir í þágu landbúnaðarins, hefur á hendi stjórn vélasjóðs og reikningshald og annast alla starfsemi hans, undir yfirstjórn Búnaðarfélags Íslands. Skulu meiri háttar framkvæmdir bornar undir stjórn Búnaðarfélags Íslands og leitað samþykkis hennar, áður en hafizt er handa um framkvæmdir. Er henni heimilt að ráða framkvæmdarstjóra, er skal hafa sérþekkingu í landbúnaðarvélfræði, til þess að sjá um verklegar framkvæmdir sjóðsins og hirðingu, viðhald og geymslu vélanna. Skal nefndin setja honum erindisbréf og ákveða starfssvið hans.

Reikningar vélasjóðs skulu endurskoðaðir af endurskoðendum Búnaðarfélags Íslands.

3. gr.

32. gr. laganna orðist svo:

Starfsemi sjóðsins skal vera:

1. Að kaupa vélknúðar jarðræktarvélar og skurðgröfur og gera tilraunir um not hæfi þeirra og rekstur.
2. Að leigja ræktunarfélögum og öðrum þeim aðilum, sem nefndir eru í 35. gr., skurðgröfur og aðrar vélknúðar jarðræktarvélar, til notkunar við framkvæmdir þær, er þau hafa með höndum.
3. Að taka að sér fyrir aðila þá, sem nefndir eru í 35. gr., vélavinnu við stærri ræktunarfélögum, sem henta þykir að vinna með vélum þeim, er sjóðurinn á.
4. Að annast jarðræktarframkvæmdir fyrir ríkið, að því leyti sem henta þykir að vinna að þeim með skurðgröfum og öðrum stórvirkum jarðræktarvélum, svo sem undirbúning að landnámi samkvæmt lögum nr. 58 27. júní 1941, um landnám ríkisins, og öðrum hliðstæðum framkvæmdum.
5. Að aðstoða ræktunarfélög og aðra hliðstæða aðila við val, útvegum og kaup á skurðgröfum og öðrum ræktunarfélögum, sem nauðsynlegar eru við stærri ræktunarfélögum, svo og að gefa leiðbeiningar um meðferð og rekstur vélanna.

4. gr.

33. gr. laganna orðist svo:

Kostnaður við tilraunir þær, sem gert er ráð fyrir í 32. gr., staflið 1, þar með talinn rekstrarkostnaður vélanna á meðan tilraunir standa yfir, greiðist af rekstrarfé vélasjóðs.

5. gr.

34. gr. laganna orðist svo:

Nú leyfir fjárhagur vélasjóðs ekki, að hann kaupi nægilega margar vélar til þess að halda uppi þeirri starfsemi, sem tilgreind er í 32. gr., svo viðunandi sé, og leggur þá ríkissjóður fram það, sem á vantar til kaupa á slíkum vélum, eftir því sem fé er veitt til þess í fjárlögum, að fengnum rökstuddum samhljóða tillögum verkfæranefndar og meðmælum Búnaðarfélags Íslands. Vélar þær, sem þannig eru keyptar, verða eign vélasjóðs og falla til starfsemi hans.

6. gr.

35. gr. laganna orðist svo:

Landþurrkunar- og áveitufélög, sem stofnuð eru samkvæmt fyrirmælum vatnalaga, nr. 15 frá 23. júní 1923, 4. og 8. kafla, hafa rétt til þess að fá skurðgröfur og jarðræktarvélar vélasjóðs leigðar, eftir því sem ástæður leyfa og verkfæranefnd ákveður. Hið sama gildir um búnaðarsambönd, hreppabúnaðarfélög, bæjar- og

sveitarfélög, enda hafi Búnaðarfélag Íslands ávallt gert fullkomnar áætlanir um framkvæmdir þær, er gera skal, og annazt undirbúning þeirra.

38

7. apríl

7. gr.

36. gr. laganna orðist svo:

Leiga fyrir vélar þær, er vélasjóður selur á leigu samkvæmt 32. gr., staflíð 2, skal miðuð við, að hún nægi til þess að greiða eðlilegt viðhald vélanna. Um leigukjör og starfrækslu leiguvéla skal nánar ákveðið í reglugerð.

Þá er vélasjóður tekur að sér framkvæmdir samkvæmt 32. gr., staflíð 3 og 4, skulu viðkomandi aðilar greiða allan rekstrarkostnað og auk þess leigu fyrir vélar þær, sem notaðar eru við vinnuna, er samsvari því, er um leiguvélar er að ræða.

8. gr.

37. gr. laganna orðist svo:

Ríkissjóður greiðir $\frac{1}{3}$ kostnaðar við ræktunarumbætur þær, sem gerðar eru fyrir atbeina vélasjóðs, sbr. 32. gr., staflíð 2—3, og framkvæmdir eru af þeim aðilum, sem tilgreindir eru í 35. gr. Nær sá styrkur til alls rekstrar skurðgrafnanna, annars skurðgraftar, byggingar flóðgátta, brúa og flóðgarða.

$\frac{1}{3}$ kostnaðar heimilast viðkomandi aðilum að taka að láni, en $\frac{1}{3}$ skulu landeigendur leggja fram sjálfir um leið og verkið er framkvæmt.

Verk þau, sem styrkt eru af ríkinu á þennan hátt, geta ekki notið styrks samkvæmt II. kafla þessara laga.

9. gr.

38. gr. laganna orðist svo:

Landbúnaðarráðherra gefur út reglugerð, að fengnum tillögum verkfæranefndar og Búnaðarfélags Íslands, með nánari fyrirmælum um vélasjóð, starfssvið hans og framkvæmdir.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík 7. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

um húsaleigu.

39

7. apríl

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Leigusala er óheimilt að segja upp leigusamningum um húsnæði, nema honum sé, að dómi húsaleigunefndar, þess brýn þörf til íbúðar fyrir sjálfan sig eða skyldmenni í beinni línu, kjörbörn og fósturbörn, enda hafi hann og eignazt hús það, sem íbúðin er í, fyrir 9. sept. 1941. Þegar sérstaklega stendur á, getur húsaleigunefnd þó leyft aðfluttum opinberum starfsmanni, sem eignazt hefur hús á starfssvæði sínu eftir 8. sept. 1941, að segja upp leigusamningum um húsnæði í húsinu, verði honum talin þess brýn þörf til íbúðar fyrir sjálfan sig.

Heimilt skal leigusala að skipta á íbúð sinni og íbúð leigutaka í húsi sínu, enda

39 komi íbúð leigusala leigutaka að sömu eða svipuðum notum, að dómi húsaleigunefndar. Svo skal og leigusala, er sjálfur býr í húsi annars, undir sömu kringumstæðum heimilt að skipta á íbúð við leigutaka í húsi sínu, enda samþykki leigusali hans skiptin. Skipti á íbúðum geta því aðeins farið fram, að leigusali hafi tilkynnt leigutaka vilja sinn þar um með sama fyrirvara og um uppsögn væri að ræða.

Nú missir leigusali af sér óviðráðanlegum ástæðum húsnæði það, sem hann hefur notað til eigin atvinnurekstrar, og getur hann þá, ef honum verður að dómi húsaleigunefndar talin þess brýn þörf til afnota fyrir þann atvinnurekstur, sagt upp leigusamningi um húsnæði, er notað hefur verið í öðru skyni en til íbúðar í húsi, er hann hefur eignast fyrir 9. sept. 1941.

Uppsagnir framleigusala á leigusamningum framleigutaka lúta einnig ákvæðum þessarar greinar, eftir því sem við á, þó þannig, að ekki skiptir máli, hvenær framleigusali öðlaðist rétt yfir hinu leigða.

Uppsagnir samkvæmt framansögðu má meta gildar að öllu leyti eða nokkru, verði það talið hentara, enda á þá húsaleigunefnd úrskurð þess, til hverra herbergja uppsögnin nær.

2. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 1. gr. heldur leigusali (framleigusali) óskertum rétti sínum til að slíta leigumála vegna vanskila á húsaleigu eða annarra samningsrofa af hálfu leigutaka (framleigutaka), svo og ef leigutaki (framleigutaki) hagar sér þannig eða fremur eitthvað það, er að mati húsaleigunefndar gerir leigusala verulega óþægilegt að hafa hann í húsum sínum.

3. gr.

Leigusala (framleigusala) er óheimilt að leigja öðrum en heimilisföstum innan-héraðsmönnum íbúðarhúsnæði, og eru slíkir leigusamningar ógildir.

Opinberir starfsmenn ríkis og bæja og alþingismenn, er koma til þingsetu, eru undanþegnir ákvæðum 1. mgr., svo og fastir nemiendur í skólum ríkisins eða skólum, sem styrktir eru af ríkisfé, meðan þeir þurfa að hafa not skólavistar, en tilkynna skulu þessir aðilar húsaleigunefnd, ekki síðar en viku eftir að þeir koma í bæinn, hvaða húsnæði þeir hafa fengið, og um leiguskiimála. Húsaleigunefnd er og heimilt að veita einstökum mönnum undanþágu frá ákvæðum sömu mgr., ef alveg sérstaklega stendur á.

Utanhéraðsmönnum er óheimilt að flytja í hús, er þeir kunna að kaupa eftir gildistöku laga þessara í kaupstöðum eða kaupþúnum landsins, nema fullnægt sé ákvæði 2. málsg. þessarar greinar.

Húsaleigunefnd getur látið framkvæma útbuð á þeim utanhéraðsmönnum, sem ólöglega hafa tekið húsnæði á leigu eða flutt í það samkvæmt framansögðu, og skal þessu húsnæði ráðstafað handa húsnæðislausum innanhéraðsmönnum.

4. gr.

Íbúðarherbergi má ekki taka til annarrar notkunar en íbúðar, og íbúðarhús má ekki rífa, nema heilbrigðisnefnd banni að nota þau til íbúðar. Húsaleigunefnd getur þó veitt sérstakt leyfi til þessa og sett það skilyrði, að húseigandi sjái um jafnmikla aukningu á húsnæði til íbúðar annars staðar í hlutaðeigandi kaupstað, kaupþúni eða sveit.

Ef íbúðarhúsnæði er heimildarlaust tekið til annarrar notkunar en íbúðar, er húsaleigunefnd rétt að skylda húseiganda, að viðlögðum allt að 200 kr. dagsektum í ríkissjóð, að taka upp fyrri notkun húsnæðisins. Hefur húsaleigunefnd síðan heimild til að ráðstafa húsnæðinu samkvæmt reglum þeim, er segir í 5. gr., enda sé húseiganda áður veittur þriggja daga frestur til þess að leigja húsnæðið húsvilltu innanhéraðsfólki til íbúðar.

5. gr.

39

7. apríl

Húsaleigunefnd er heimilt að taka til umráða auðar íbúðir og ráðstafa þeim til handa húsnæðislausu innanhéraðsfólki, enda komi fullt endurgjald fyrir. Á sama hátt er húsaleigunefnd heimilað að taka til sinna umráða annað ónotað húsnæði og útbúa það til íbúðar.

Þegar alveg sérstaklega stendur á, getur húsaleigunefnd, að fengnu samþykki félagsmálaráðherra, og tekið til sams konar ráðstöfunar tiltekinn hluta af íbúðarhúsnæði, sem afnotahafi getur án verið, að mati nefndarinnar, og unnt er að skipta úr. Þó getur afnotahafi ráðstafað þessum hluta húsnæðisins til handa þeim innanhéraðsmanni, er hann kys, og hefur húsaleigunefnd þá sams konar ráðstöfunarétt á því húsnæði, er þannig losnar.

Taki húsaleigunefnd húsnæði leigunámi skv. ákvæðum þessarar gr., ákveður hún leiguupphæð, leigutíma og annað það, sem þörf þykir að taka ákvörðun um og málsaðilar koma sér ekki saman um. Úrskurðum nefndarinnar um töku húsnæðis samkv. þessari greina má skjóta til yfirhúsaleigunefndar, og eru úrskurðir hennar fullnaðarúrskurðir.

Hlutaðeigandi bæjar- eða sveitarsjóður ábyrgist greiðslu fyrir húsnæði, sem tekið er samkvæmt þessari lagaheimild, svo og greiðslu skaðabóta fyrir spjöll á hinu leigunumda, er leigutaki eða fólk á hans vegum felst eiga sök á.

6. gr.

Óheimilt er að hækka húsaleigu eftir húsnæði frá því, sem galdið og umsamið var hinn 14. maí 1940, nema samkvæmt eftirfarandi ákvæðum:

Félagsmálaráðherra ákveður, að fengnum tillögum kauplagsnefndar, hlutfallið milli húsaleigu og viðhaldskostnaðar, miðað við 4. apríl 1939. Kauplagsnefnd skal, með aðstoð hagstofunnar, reikna út hækkun viðhaldskostnaðar fjórum sinnum á ári, 1. marz, 1. júní, 1. sept. og 1. des., miðað við mánuðina jan.—marz 1939. Síðan reiknar nefndin út húsaleiguvisitölu samkvæmt framansögðu. Er heimilt að hækka húsaleigu í samræmi við visitölu þessa frá fyrsta næsta mánaðar eftir að húsaleiguvisitalan hefur verið reiknuð út hverju sinni, enda sé leigumálinn staðfestur af húsaleigunefnd.

Enn fremur er heimilt að hækka eftir mati húsaleigunefndar leigu eftir húsnæði sökum verðhækkunar á eldsneyli eða lýsingu, sem innifalið er í leigunni, vaxtahækkunar af fasteignum og annars þess háttar, svo og húsnæði, sem leigt hefur verið lægra en sambærilegt húsnæði á þeim stað (kaupstað, kauptúni eða sveit). Verði hækkun metin á leigu, kemur hún til framkvæmda fyrsta næsta mánaðar eftir að matið fór fram.

7. gr.

Nú vanrækir leigusali (framleigusali) viðhaldsskyldu sína, eða húsnæði telst af öðrum ástæðum leigt óhæfilega hátt vegna ásigkomulags þess, þá getur leigutaki (framleigutaki) beiðzt mats húsaleigunefndar á húsaleigunni. Eigi er nefndinni þó skylt að taka slíka beiðni til greina, nema leigutaki (framleigutaki) leiði líkur að því, að málaleitunin hafi við rök að styðjast. Meti nefndin leiguna lægri en umsamið hefur verið, skal færa hana niður í samræmi við matið, og gildir lækkunin frá 1. næsta mánaðar eftir að matið fór fram.

Á sama hátt og húsaleiga hefur verið hækkuð samkv. 6. gr. skal leigusali færa leiguna niður, ef breytingar þær, sem áður urðu til hækkunar á leigunni, leiða síðar til lækkunar.

8. gr.

Í Reykjavík skal skipa húsaleigunefnd. Eiga sæti í henni fimm menn, tveir kosnir af bæjarstjórn Reykjavíkur, tveir skipaðir af ríkisstjórninni, en hæstiréttur skipar þann fimmta, og er hann formaður nefndarinnar. Fimm varamenn skulu

39 skipaðir á sama hátt. — Formaður og varaformaður nefndarinnar skulu vera 7. apríl lögfræðingar.

Úrskurð um gildi uppsagnar og önnur þau atriði, er greinir í lögum þessum, að undanteknu mati á húsaleigu og staðfestingu á leigumálum, skulu formaður og tveir nefndarmanna, er félagsmálaráðherra tilnefnir, kveða upp. Skulu þeir allir vera á fundi, er úrskurður er upp kveðinn, og taka þátt í atkvæðagreiðslu, og getur þá varamaður komið í stað aðalmanns. Afl atkvæða ræður úrslitum máls.

Tveir nefndarmanna, er félagsmálaráðherra tilnefnir, skulu framkvæma mat það á húsaleigu og staðfestingu á leigumálum, er í lögum þessum greinir, undir eftirliti formanns, og getur þar einnig komið varamaður í stað aðalmanns.

Skýlt er málsaðilum að koma á fund nefndarinnar, ef hún krefst þess, og gefa upplýsingar um málsatriði.

Skýlt skal nefndinni, að viðlögðum dagsektum, að hafa lokið við afgreiðslu eða kveðið upp úrskurð um ágreiningsatriði, sem til nefndarinnar er skotið, innan 14 daga frá því að málið var afhent nefndinni til afgreiðslu eða það lagt undir úrskurð hennar.

Kostnaður við störf nefndarinnar greiðist úr ríkissjóði.

9. gr.

Í bæjarfélögum og þorpum utan Reykjavíkur skulu húsaleigunefndir skipaðar 3 mönnum. Af þeim kýs viðkomandi bæjarstjórn eða hreppsnefnd 2 menn, en félagsmálaráðherra skipar þann þriðja, og er hann formaður nefndarinnar. Varamenn skulu skipaðir á sama hátt.

Í sveitum annast úttektarmenn ásamt hreppsnefndaroddvita þau störf, sem með lögum þessum eru falin húsaleigunefndum.

10. gr.

Húsaleigunefnd ber að fella úrskurð um ágreining út af uppsögn á leigusamningi um húsnæði samkvæmt 1. gr. laga þessara. Skjóta má þeim úrskurði nefndarinnar til dómstólanna, en hlíta skal honum, unz dómur fellur.

11. gr.

Skýlt er að leggja fyrir húsaleigunefnd til samþykktar alla leigumála, sem gerðir hafa verið eftir 14. maí 1940. Skal nefndin gæta þess, að leigan sé ekki ákveðin hærri en hún áður var (sbr. 6. gr.), og hefur hún vald til að úrskurða um upphæð leigunnar, ef þörf gerist. Þá er og skýlt að láta nefndina meta leigu eftir ný hús og húsnæði, sem ekki hefur verið leigt áður, og er leigusala (framleigusala) óheimilt að áskilja sér eða taka hærri leigu en nefndin metur. Nefndinni ber einnig að framkvæma mat á leigu samkvæmt 5., 6. og 7. gr. laga þessara.

Úrskurðum húsaleigunefndar um mat á húsaleigu má skjóta til yfirhúsaleigunefndar, er í eiga sæti fimm menn, og skulu þrír þeirra skipaðir af ríkisstjórninni, en tveir af hæstarétti, og sé að minnsta kosti annar þeirra lögfræðingur og formaður nefndarinnar. Sé matsgerðum utan Reykjavíkur skotið til yfirhúsaleigunefndar, getur nefndin við mat sitt lagt til grundvallar skýrslur trúnaðarmanna á staðnum um ásigkomulag hins leigða. Ríkisstjórnin setur að öðru leyti yfirhúsaleigunefnd nánari starfsreglur, og greiðist kostnaður af störfum hennar úr ríkissjóði.

12. gr.

Við mat á húsaleigu skulu húsaleigunefnd og yfirhúsaleigunefnd kynna sér, svo sem föng eru á, allt það, er áhrif getur haft á leiguna, svo sem verð húsnæðisins, viðhald þess, ásigkomulag og legu, og taka jafnframt tillit til húsaleigu almennt í sambærilegu húsnæði á þeim stað.

13. gr.

Ef samið hefur verið um hærri leigu en heimilt er að taka samkvæmt lögum þessum, skal sá samningur ógildur að því er fjárhæðina snertir, og er afturkræft það, sem leigutaki kann að hafa ofgreitt samkvæmt slíkum samningi.

39

7. apríl

14. gr.

Fari leigutaki (framleigutaki) úr húsnæði að undangengnum úrskurði, sem byggzt hefur á því, að leigusali (framleigusali) og vandamenn hans þurfi á húsnæðinu að halda (sbr. 1. gr.), og síðan kemur í ljós, að þeir taka ekki húsnæðið til afnota, þá á fyrri leigutaki (framleigutaki) rétt til að fá húsnæðið aftur á leigu með sömu kjörum, ef hann kys.

15. gr.

Öll ákvæði þessara laga um íbúðarhúsnæði gilda og um leigu á húsum, bryggj- um og pöllum til línuveiðabáta, sem róa úr landi.

Hafi leiga eftir slík hús, bryggjur og palla verið greidd með aflahlut, getur aðili krafizt, að leigan verði metin til peningaverðs, og má leiga þessi ekki hækka meira en sem svarar hækkun almennrar húsaleigu.

16. gr.

Þegar eftir gildistöku þessara laga skal húsaleigunefnd — af sjálfsdáðum — meta leigu eftir öll herbergi í gistihúsum í umdæmi sínu. Um framkvæmd þessa mats og birtingu herbergjaverðs skal ákveðið með reglugerð, er félagsmálaráðherra setur.

17. gr.

Sá, sem áskilur sér hærri leigu en heimilt er samkvæmt lögum þessum, tekur við hærri leigu eða brýtur ákvæði þeirra á annan hátt, skal sæta sektum frá 10— 10000 krónum.

Sektirnar renna í ríkissjóð. Með mál út af brotum á lögum þessum skal farið sem opinber mál.

18. gr.

Meðan lög þessi eru í gildi, skulu húsaleigusamningar undanþegnir stimpil- gjaldi samkv. l. nr. 75 frá 1921.

19. gr.

Ákvæði 2. mgr. 5. gr. falla úr gildi 14. maí 1944, og er fyrri afnotahafa húsnæðis, sem ráðstafað hefur verið samkv. ákvæðum þeirrar mgr., heimilt að segja slíku húsnæði upp til rýmingar frá þeim tíma með löglegum fyrirvara.

20. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað, og falla þá jafnframt úr gildi eftirtalin lög um húsaleigu, með viðaukum og breytingum: lög nr. 106 1941, lög nr. 126 1941, lög nr. 35 1942, svo og önnur ákvæði, er brjóta í bág við lög þessi.

Ákvæði til bráðabirgða.

Ákvæði laga þessara taka til uppsagna þeirra á leigusamningum og tilkynninga um skipti á húsnæði, sem fram hafa farið fyrir gildistöku laganna og koma eiga til framkvæmda 14. maí 1943, enda hafi uppsögn eða tilkynning komið fram með löglegum fyrirvara.

Gjört í Reykjavík, 7. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Sæmundsson.

40
13. apríl

RÍKISSTJÓRABRÉF

um þinglausnir.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Að ég hef ákveðið að Alþingi, 61. löggjafarþingi, skuli slitið miðvikudaginn 14. apríl 1943.

Mun ég því slíta Alþingi þann dag.

Gjört í Reykjavík, 13. dag aprilmánaðar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

41
13. apríl

RÍKISSTJÓRABRÉF,

er stefnir Alþingi saman til reglulegs fundar fimmtudaginn 15. apríl 1943.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Að ég hef ákveðið, samkvæmt lögum frá 13. febrúar 1943, að Alþingi skuli koma saman til reglulegs fundar fimmtudaginn 15. apríl 1943.

Um leið og ég birti þetta, er öllum, sem setu eiga á Alþingi, boðið að koma nefndan dag til Reykjavíkur og verður þá Alþingi sett eftir að guðsþjónusta hefur farið fram í dómkirkjunni, og hefst hún kl. 13.

Gjört í Reykjavík, 13. dag aprilmánaðar 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

L Ö G

42

14. apríl

um dýrtíðarráðstafanir.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Auk skatta þeirra, sem í 6. gr. laga nr. 6 1935, sbr. 1. gr. laga nr. 20 1942, og í lögum nr. 21 1942 getur, skal árið 1943 leggja á tekjur ársins 1942 skatt, er nefnist verðlækkunarskattur, samkvæmt eftirfarandi reglum:

Af skattskyldum tekjum lægri en 10000 kr. greiðist enginn verðlækkunarskattur.

Af	10— 11 þús. kr. greiðist	150 kr. af	10 þús. og 4 % af afg.
— 11— 12 — — — —	190	— 11	— 5 — — — —
— 12— 13 — — — —	240	— 12	— 6 — — — —
— 13— 15 — — — —	300	— 13	— 7 — — — —
— 15— 17 — — — —	440	— 15	— 8 — — — —
— 17— 20 — — — —	600	— 17	— 9 — — — —
— 20— 25 — — — —	870	— 20	— 10 — — — —
— 25— 30 — — — —	1370	— 25	— 13 — — — —
— 30—100 — — — —	2020	— 30	— 18 — — — —
— 100—125 — — — —	14620	— 100	— 15 — — — —
— 125—150 — — — —	18370	— 125	— 10 — — — —
— 150—200 — — — —	20870	— 150	— 5 — — — —
— 200 þús. og yfir	23350	— 200	— 0 — — — —

Skattfrjálst nýbyggingarsjóðstillag einstaklinga og sameignarféлага, sem stunda sjávarútveg sem aðalatvinnurekstur, skal hækka frá því, er segir í g-lið 14. gr. laga nr. 20/1942, úr 20% í 33 $\frac{1}{3}$ % af hreinum árstekjum þeirra. Ákvæði þetta skal koma til framkvæmda við álagningu skatta á tekjur ársins 1942.

2. gr.

Tekjum þeim, sem aflað er samkv. 1. gr., skal varið til að standast kostnað þann, er ríkissjóður kann að hafa af framkvæmd 4. og 5. gr. laganna. Enn fremur skal verja 3 milljónum króna af tekjunum til þess að efla alþýðutryggingar. Upphæðin greiðist til Tryggingarstofnunar ríkisins, og skal setja nánari ákvæði um notkun fjárens um leið og endurskoðun fer fram á lögum um alþýðutryggingar.

3. gr.

Um álagningu, gjalddaga, lögtaksrétt, viðurlög og innheimtu verðlækkunarskatts fer að lögum um eignar- og tekjuskatt (sbr. lög nr. 20 20. maí 1942, 14. gr. a.).

4. gr.

Skipa skal sex manna nefnd, er finni grundvöll fyrir vísitölu framleiðslukostnaðar landbúnaðarafurða, er fara skal eftir við ákvörðun verðs landbúnaðarvara, og hlutfall milli verðlags landbúnaðarvara og kaupgjalds stéttarféлага, er miðist við það, að heildartekjur þeirra, er vinna að landbúnaði, verði í sem nánustu samræmi við tekjur annarra vinnandi stétta. Skal í því sambandi tekið tillit til þess verðs, sem fæst fyrir útfluttar landbúnaðarafurðir.

42 Nefndin skal skipuð hagstofustjóra, og sé hann formaður nefndarinnar, forstöðumanni búreikningaskrifstofu ríkisins, tveim mönnum eftir tilnefningu Búnaðarfélags Íslands, einum manni eftir tilnefningu Alþýðusambands Íslands og einum manni tilnefndum af Bandalagi starfsmanna ríkis og bæjarfélaga.

Nú verður nefndin sammála um vísitölu framleiðslukostnaðar landbúnaðarafurða og hlutfall milli verðlags á landbúnaðarafurðum og kaupgjalds stéttarféлага, og skal þá verð á landbúnaðarvörum ákveðið í samræmi þar við, meðan núverandi ófriðarástand helst. Þó er ríkisstjórninni heimilt að ákveða lægra verð á einstökum vörutegundum gegn framlagi úr ríkissjóði.

Nefndin skal ljúka störfum og skila álitni til ríkisstjórnarinnar fyrir 15. ágúst 1943.

5. gr.

Þar til verð landbúnaðarvara verður ákveðið samkvæmt fyrirmælum 4. gr., er ríkisstjórninni heimilt, að fengnu samþykki Búnaðarfélags Íslands, að ákveða verð þeirra þannig:

Útsöluverð mjólkur verði lækkað í allt að kr. 1.30 lítrann og verð annarra mjólkurafurða í samræmi við það. Lækkun á verðinu til framleiðenda verði hlutfallslega jöfn þeirri lækkun á vísitölu kauplagsnefndar, sem verður í næsta mánuði eftir að mjólkurverðslækkunin kemur til framkvæmda, og verðið til þeirra breytist síðan í samræmi við breytingar á vísitölunni, en að öðru leyti verði verðlækkunin á mjólk og mjólkurafurðum borguð úr ríkissjóði.

Verð á kjöti, sem fyrirbyggjandi er í landinu, er heimilt að lækka með framlagi úr ríkissjóði, þannig að heildsöluverð á dillakjöti verði fært niður í allt að kr. 4.80 kg. og verð á öðrum tegundum kjöts í samræmi við það.

Ákvæði þessarar greinar um verðlag og ríkisframlag falla úr gildi eigi síðar en 15. september 1943.

6. gr.

Mál út af brotum á lögum þessum fara að hætti opinberra mála.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

43

14. apríl

L Ö G

um greiðslu íslenzkra afurða.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Hver sá, sem kaupir íslenzkar afurðir, hvort heldur er sjávarafurðir, landbúnaðarafurðir eða íslenzkar iðnaðarvörur, skal greiða þær í peningum, þegar seljandi krefst þess, og má eigi greiða þær með skuldajöfnuði, nema svo hafi áður verið sérstaklega um samið.

2. gr.

Nú eru afurðir seldar fastákveðnu verði, og skal þá greiða verð þeirra að fullu á þann hátt, sem 1. gr. kveður á um. En ef afurðir eru seldar óákveðnu verði með rétti til verðuppbótar síðar eða afhentar í umboðssölu, hvort sem til kaupmanna, samvinnufélaga eða annarra er, þá skal greiða að minnsta kosti helming af gangverði afurðanna svo sem í 1. gr. segir, en afganginn á sama hátt eigi síðar en 2 mánuðum eftir að unnt var að ákveða verðuppbót eða umboðssali fékk í sínar hendur andvirði þeirra vara, sem hann hefur selt.

3. gr.

Hagstofa Íslands skal ákveða gangverð afurða samkv. 2. gr. eftir því, sem nánar verður fyrir mælt í reglugerð, sem ráðherra setur.

4. gr.

Brot gegn lögum þessum varða 500—1000 króna sektum, nema um ítrekað brot sé að ræða. Skal það þá varða allt að 10 þús. króna sekt.

Sektirnar renna í rikissjóð.

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1944.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

um lendingarbætur á Vattarnesi við Reyðarfjörð.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallitz á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Til lendingarbóta á Vattarnesi við Reyðarfjörð skal úr rikissjóði veittur helmingur kostnaðar, eftir áæflun, sem atvinnumálaráðherra hefur samþykkt, þegar fé er til þess veitt í fjárlögum, allt að 40 þús. kr., gegn jafnmiklu tillagi annars staðar að. Fjárhæð þessi greiðist lendingarsjóði Vattarness að jafnri tiltölu og lendingarsjóðurinn leggur fram til lendingarbótanna.

2. gr.

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd rikissjóðs allt að 40 þúsund króna lán, er hreppsnefnd Fáskrúðsfjarðarhrepps kann að taka í innlendri lánsstofnun til lendingarbótanna. Lánsábyrgðin skal bundin því skilyrði, að umsjón verksins og reikningshald sé falið manni, er atvinnumálaráðuneytið telur til þess færan.

3. gr.

Sérhver er skyldur að láta af hendi mannvirki og land, er þarf til að gera lendingarbæturnar, eða undir brautir og vegi í þarfir þeirra, svo sem leyfa, að tekið

44 verði í landi hans, hvort heldur er grjót, mól eða önnur jarðefni, og þola þær eigna-
 14. apríl kvaðir, óhagræði eða takmörkun á afnotarétti, sem lendingarbæturnar hafa í för
 með sér, allt gegn því, að fullar bætur komi fyrir. Náist ekki samkomulag um
 bæturnar, skulu þær ákveðnar með mati tveggja dómkvaddra manna, að tilkvödd-
 um báðum málsaðilum. Kostnaðurinn við matið greiðist úr lendingarsjóði Vattar-
 ness. Nú vill annar hvor málsaðili ekki una mati, og getur hann heimtað yfirmat,
 en gera skal hann það innan 14 daga frá því að matsgerð er lokið. Yfirmatið skal
 framkvæmt á sama hátt af 4 dómkvöddum mönnum. Kostnaðinn við yfirmatið
 greiðir sá, er þess hefur krafizt, ef matsfjárhæðinni verður ekki breytt meira en
 sem nemur 10% af hinni ákveðnu endurgjaldsfjárhæð, ella greiðist kostnaðurinn
 úr lendingarsjóði.

4. gr.

Meðfram strandlengju lendingarinnar, eftir því sem nánar verður ákveðið í
 reglugerð, má ekki gera neitt mannvirki til lendingarbóta, né heldur halda þar úti
 bátum til útgerðar, nema samþykki lendingarsjóðsstjórnar og hreppsnefndar Fá-
 skrúðsfjarðarhrepps komi til.

Brot gegn þessum ákvæðum varða sektum 1000—10000 kr.

5. gr.

Framkvæmd lendingarmála og eftirlit með lendingunni hafa þrír menn, er
 hreppsnefnd Fáskrúðsfjarðarhrepps kys. Skulu þeir kosnir hvert sinn að afloknum
 hreppsnefndarkosningum, og gildir kosning þeirra til loka kjörtímabils hrepps-
 nefndarinnar. Til sama tíma skulu kosnir jafnmargir varamenn. Hreppsnefnd
 Fáskrúðsfjarðarhrepps fer með framkvæmd þessara mála, unz hreppsnefndar-
 kosningar fara næst fram.

6. gr.

Eignum lendingarsjóðs má aðeins verja í þarfir lendingarinnar. Hrepps sjóður
 Fáskrúðsfjarðarhrepps ábyrgist skuldir sjóðsins, og hrepps nefndin er ábyrg fyrir
 eignum lendingarinnar.

7. gr.

Hreppsnefnd má ekki án leyfis atvinnuáráðuneytisins selja eða veðsetja
 fasteignir lendingarsjóðs, kaupa nýjar fasteignir eða taka lán til lengri tíma en svo,
 að þau verði greidd af tekjum næsta árs, né endurnýja slík lán, og ekki heldur gera
 mannvirki við lendinguna, svo stórvaxin, að árstekjur hrökkvi ekki til að koma
 þeim í framkvæmd.

8. gr.

Til þess að standa straum af kostnaði við byggingu og viðhald lendingar-
 virkjanna og til árslegs rekstrarkostnaðar lendingarinnar er heimilt að innheimta
 í lendingarsjóð Vattarness allt að 6% af brúttóverði afla hvers báts, er haldið er
 úti til fiskveiða frá Vattarnesi, vörugjald af vörum, sem fluttar eru í land eða úr
 landi innan takmarka Vattarnesslendingar, svo og önnur gjöld, er ákveðin kunna
 að verða í reglugerð samkvæmt 12. gr. Heimilt er að innheimta gjöld í lendingar-
 bótasjóð, þegar byrjað er á verkinu.

Gjöld þessi má taka lögtaki, og ganga þau fyrir sjóveðum.

9. gr.

Reikningsár lendingarsjóðs er almanaksárið.

10. gr.

Fyrir 1. dag desembermánaðar ár hvert ber stjórn lendingarsjóðs að semja
 áætlun um tekjur og gjöld sjóðsins næsta ár og senda hana atvinnuáráðu-
 neylinu til samþykktar.

11. gr.

Fyrir lok febrúarmánaðar ár hvert skal stjórn lendingarsjóðs gera reikning yfir tekjur og gjöld sjóðsins á liðnu ári. Reikninginn skal endurskoða og úrskurða á sama hátt og sveitarsjóðsreikninga.

44

14. apríl

12. gr.

Í reglugerð, sem hreppsnefnd Fáskrúðsfjarðarhrepps semur og atvinnumálaráðuneytið staðfestir, skal kveða á um allt það, er lýtur að stjórn lendingarsjóðs, viðhaldi lendingarbóta, umferð og góðri reglu í lendingunni, báta- og bryggjugjöld og fleira, ef þurfa þykir.

Í reglugerð má ákveða sektir fyrir brot gegn henni, 20—10000 kr. Sektir renna í lendingarsjóð.

13. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum og reglugerðum, er settar kunna að verða samkvæmt þeim, skal fara sem almenn lögreglumál.

14. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

45

14. apríl

um breyting á hafnarlögum fyrir Húsavík, nr. 38 19. júní 1933.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. gr. laganna skal orða svo:

Til hafnargerðar á Húsavík veitast úr rikissjóði $\frac{2}{5}$ kostnaðar, eftir áætlun, sem rikisstjórnin hefur samþykkt, þegar fé er veitt til þess í fjárlögum, allt að kr. 1200000 — ein milljón og tvö hundruð þúsund kr. —, gegn $\frac{3}{5}$ hlutum frá hafnarsjóði Húsavíkur, enda sé ekki hafizt handa um framkvæmdir nema með leyfi rikisstjórnarinnar, að fengnum tillögum vitamálastjóra.

2. gr.

Upphaf 2. gr. laganna skal orða svo:

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd rikissjóðs allt að kr. 1800000 — einnar milljónar og átta hundruð þúsund króna — lán.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

46

14. apríl

L Ö G

um frestun á framkvæmd laga nr. 60 7. maí 1940, um sildartunnur.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Framkvæmd laga nr. 60 7. maí 1940, um sildartunnur, skal frestað þangað til lokið er styrjöld þeirri, er nú geisar, og eðlileg viðskipti geta aftur hafizt landa milli.

Ríkisstjórnin ákveður, hvenær lög in skuli koma til framkvæmda af nýju og birtir um það auglýsingu í A-deild Stjórnartíðinda.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

47

14. apríl

L Ö G

um heimild handa ríkisstjórninni til ákvörðunar um samflot íslenzkra skipa milli Íslands og Stóra-Bretlands.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórnin getur ákveðið með reglugerð, að íslenzk skip eða önnur skip, leigð eða gerð út af íslenzkum mönnum eða fyrirtækjum, er sigla milli Íslands og Stóra-Bretlands, skuli sigla tvö saman eða fleiri báðar leiðir.

Nánari fyrirmæli um þetta efni skal setja í reglugerð.

2. gr.

Þegar sérstaklega stendur á, má veita undanþágu frá ákvæðum 1. gr. eftir því og með þeim hætti, er mælt verður í reglugerð, enda sé fyrir því séð, að hægt verði að afgreiða beiðnir um undanþágu án tafar á hverri útflutningshöfn.

3. gr.

Brot á ákvæðum laga þessara eða reglugerðar varða sektum frá 1000—50000 króna, enda liggja ekki þyngri refsing við að öðrum lögum. Ítrekað brot getur og varðað missi réttar til skipstjórnar allt að 6 mánuði.

4. gr.

Mál vegna brota á ákvæðum laga þessara sæta meðferð opinberra mála.

47

14. apríl

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

48

14. apríl

um breyting á lögum nr. 51 27. júní 1941, um breyting á lögum nr. 1 5. jan. 1938,
um síldarverksmiðjur ríkisins.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir 1. gr. laganna komi ný grein, svo hljóðandi:

Nú er skipt hreppi, þar sem verksmiðja er starfrækt, og miðast þá hámark verksmiðjugjaldsins við samanlagðar útsvarsupphæðir hinna nýju hreppa, en greiðist eingöngu þeim hreppi, þar sem verksmiðjan er starfandi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

49

14. apríl

um breyting á lögum nr. 13 20. okt. 1905, um rithöfundarétt og prentarétt.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. gr. laganna orðist svo:

Höfundur hver á eignarétt á því, er hann hefur samið eða gert. Hann hefur því innan þeirra takmarka, sem lög þessi setja, einkarétt á:

- 49
14. apríl
- a. að birta og gefa út rit sín, skrifuð, prentuð eða margfölduð á hvern hátt sem er, þýða þau, sýna þau á leiksviði eða í kvikmynd, lesa þau upp, flytja í útvarp eða hagnýta þau eða koma á framfæri með öðrum hætti; þetta gildir jafnt um allt ritað mál, ræður og erindi (sbr. þó 2. málsgr. 8. gr. og niðurlag 13. gr.), svo og tónsmíðar allar,
 - b. að gera eftirlíkingar (kopiur), ljósmyndir eða aðrar eftirmyndir af verkum sínum, svo sem höggmyndum, skurðmyndum, málverkum, teikningum og hvers konar uppdráttum, ljósmyndum, listsmíði, fyrirmyndum og hverju því verki, sem höfundarréttur getur fylgt, svo og að margfalda slíkar eftirmyndir til sölu, auglýsinga eða hagnaðar á nokkurn hátt,
 - c. að sýna opinberlega slík verk, sem í b-lið greinir, í hvaða skyni sem er, séu þau í einkaeygn; þetta gildir þó ekki um einkasöfn, sem opin eru almenningi samkvæmt staðfestri reglugerð.

2. gr.

2. gr. laganna orðist svo:

Nú hefur stéttarfélag eða stéttarsamband höfunda fengið almenna aðild um flutningsrétt á ritverkum og tónsmíðum og reglur verið settar um það efni, og skal þá heimilt, án sérstaks leyfis hverju sinni, að lesa upp og flytja í útvarp einstök kvæði, smásögur, ritgerðir eða kafla úr ritum, svo og að syngja eða leika einstök lög og tónverk, sem út hafa verið gefin, eða kafla úr þeim, enda sé þá fullnægt settum skilyrðum um rétt höfundar og greiðslu til hans. Nú er höfundur ekki í stéttarfélagi, og nýtur hann þó sama réttar og áskilinn er í hinum almennu reglum eða samningum, en hvorki meiri né minni; sama er, ef höfundarréttur er kominn öðrum í hendur.

Einstök kvæði, sögur, ritgerðir og kafla úr ritum, svo og einstök lög og kafla úr tónverkum, sem út hafa verið gefin, má hafa um hönd án allra kvaða á samkomum, sem haldnar eru í góðgerðaskyni, eða til þess eingöngu að kynna menntir þjóðarinnar, eða til mannfagnaðar aðeins, enda komi þá engin greiðsla fyrir flutninginn; svo og á samkomum félaga eða skóla, enda sé ekki greitt fyrir flutninginn og aðgöngueyrir ekki hærri en svarar beinum tilkostnaði. Danslag má leika kvaðalaust á slíkum samkomum, þó að hljóðfæraleikari taki venjulega þóknun, nema félagsbundin eða föst hljómsveit leiki.

Söngfélög og aðrir, er hafa með höndum tónlistarstarfsemi án þess þeir taki sérstaka greiðslu fyrir, skulu og njóta undanþágu samkvæmt ákvæðum síðustu málsgreinar.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og koma til framkvæmda, þá er settar hafa verið reglur samkvæmt 1. málsgr. 2. gr. og menntamálaráðherra hefur staðfest þær.

4. gr.

Lög nr. 11 22. okt. 1912 eru úr gildi felld.

5. gr.

Þegar lög þessi hafa hlotið staðfestingu, sbr. 3. gr., skal fella meginmál þeirra inn í texta laga nr. 13 20. okt. 1905, um rithöfundarétt og prentarétt, og gefa þau út svo breytt með fyrirsögninni: Lög um höfundarétt og prentarétt.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

L Ö G

50

14. apríl

um Kennaraskóla Íslands.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Kennaraskóli Íslands starfar í fjórum ársdeildum, eigi skemur en 7 mánuði á ári.

2. gr.

Tilgangur skólans er að búa nemendur undir kennarastarf í barnaskólum.

3. gr.

Skólinn er jafnt fyrir konur sem karla. Kennslan veitist ókeypis.

4. gr.

Í skólanum skal kenna þessar námsgreinar:

Íslenzku og íslenzkar bókmenntir, eitt Norðurlandamál, ensku eða þýzku, stærðfræði, eðlisfræði, efnafræði, náttúrufræði, heilsufræði, landafræði, sögu og félagsfræði, kristin fræði og siðfræði, uppeldisfræði, kennslufræði, kennsluæfingar, teikningu, söng, handavinnu, skrift, íþróttir.

Heimilt skal að halda námskeið við skólann í ýmsum framan nefndum greinum, enn fremur í garðyrkju og trjárækt, þegar kostur er.

Í kennslunni skal hafa sérstakt tillit til þess, að nemendur eigi sjálfir að kenna þessar námsgreinar og verða síðar leiðtogar barna og unglinga.

5. gr.

Þessi eru almenn inntökuskilyrði í skólann:

1. Að nemandi, sem tekinn er í fyrsta bekk, sé fullra seytján ára um næstu áramót og ári eldri fyrir hverja aðra ársdeild. Þó getur fræðslumálastjórn veitt undanþágu frá þessu ákvæði, ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi.
2. Að nemandi hafi engan næman kvilla eða sjúkdóm, sem öðrum geti að meini orðið eða gert hann sjálfan óhæfan til kennarastarfa.
3. Að nemandi sé óspilltur að siðferði.

6. gr.

Til þess að vera tekinn í fyrstu ársdeild, þarf nemandi að hafa staðizt inntökuþróf í skólann, er sýni, að hann hafi lokið sem svarar tveggja vetra gagnfræðanámi, eða sanna, að hann hafi lokið gagnfræðaprófi eða öðru prófi jafngildu. Nánari ákvæði um þetta setur ráðuneytið með reglugerð.

7. gr.

Í hverjum bekk skal halda próf í lok skólaárs, og er próf fjórða bekkjar kennaraþróf. Ljúka má námi í einstökum gagnfræðagreinum í öðrum eða þriðja bekk, enda skulu einkunnir í þeim greinum taldar á kennaraþrófskírteini.

Um inntöku stúdentna og annarra utanskólamaþna fer eftir ákvæðum í reglugerð, sem ráðuneytið setur.

8. gr.

9. gr.

Stofna skal, svo fljótt sem því verður við komið, æfingaskóla í sambandi við kennaraskólann með öllum ársdeildum venjulegra barnaskóla.

10. gr.

Við kennaraskólann og æfingaskólann skulu vera sex fastir kennarar auk skólastjóra og aukakennarar eftir þörfum, og séu þeir ráðnir í samráði við fræðslumálastjóra.

11. gr.

Fræðslumálastjórnin hefur á hendi yfirumsjón skólans og setur honum reglugerð. Kostnaður við rekstur skólans greiðist úr ríkissjóði.

12. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 63 22. nóv. 1907, um kennaraskóla í Reykjavík, enn fremur l. nr. 10 4. júní 1924, um breyting á þeim lögum.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

L Ö G

um veiting ríkisborgararéttar.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisborgararétt skulu öðlast:

1. Ágústa Pétursdóttir, til heimilis í Reykjavík, fædd í Reykjavík 9. febr. 1915.
2. Börge Axel Jónsson, matsveinn, til heimilis í Reykjavík, fæddur í Kaupmannahöfn 12. okt. 1911.
3. Delphine María, nunna, til heimilis í Reykjavík, fædd í Þýzkalandi 23. maí 1887.
4. Edmunda María, nunna, til heimilis í Reykjavík, fædd í Póllandi 24. okt. 1896.
5. Flaviana María, abbadís, til heimilis í Reykjavík, fædd í Þýzkalandi 28. des. 1890.
6. Hals, Anders Ingebrigt Johan, útgerðarmaður, til heimilis í Vestmannaeyjum, fæddur í Noregi 5. okt. 1908.
7. Henriette María, nunna, til heimilis í Reykjavík, fædd í Þýzkalandi 13. febr. 1905.
8. Lioba María, nunna, til heimilis í Reykjavík, fædd í Þýzkalandi 13. júní 1903.

9. Karóla María, nunna, til heimilis í Reykjavík, fædd í Þýzkalandi 21. júní 1901. 51
14. apríl
10. Klothilde María, nunna, til heimilis í Reykjavík, fædd í Þýzkalandi 27. febr. 1898.
11. Petersen, Axel Jakob, bókari, til heimilis í Reykjavík, fæddur í Danmörku 12. nóv. 1896.
12. Petersen, Skúli, unglíngur, fæddur í Danmörku 26. jan. 1925.
13. Sætran, Jón Meyvant Sivertsen, tekn. ing., nú í Kaupmannahöfn, fæddur í Reykjavík 21. febr. 1915.
14. Sætran, Þorsteinn Bertrand, rafvirki, til heimilis í Reykjavík, fæddur 26. okt. 1911.
15. Theodula María, nunna, til heimilis í Reykjavík, fædd í Þýzkalandi 25. júlí 1887.
16. Timothea María, nunna, til heimilis í Reykjavík, fædd í Þýzkalandi 13. sept. 1874.

2. gr.

Ef ríkisstjórnin telur nauðsynlegt vegna núverandi styrjaldarástands, er henni heimilt að lengja frest þann, er 4. mgr. 4. gr. laga nr. 64 28. jan. 1935 ræðir um, eða veita aðilum með öllu undanþágu frá skilyrði málsgr.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

L Ö G

52

um stækkun lögsagnarumdæmis Reykjavíkur.

14. apríl

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Frá 1. maí 1943 skal leggja undir lögsagnarumdæmi Reykjavíkur jarðirnar Ell-iðavatn og Hólm í Seltjarnarneshreppi ásamt lóðum og löndum, sem úr þeim hafa verið seldar. svo og spildu þá úr landi jarðarinnar Vatnsenda í sama hreppi. er bæjarstjórn Reykjavíkur kann að taka eignarnámi samkv. heimild í lögum nr. 57 4. júlí 1942. Enn fremur skal leggja undir lögsagnarumdæmið frá sama tíma jarðirnar Grafarholt, að svo miklu leyti, sem eignarnámsheimild 3. gr. tekur til, Gufunes, Keldur, Eiði, Knútskot, Korpúlfsstaði, Lambhaga, Reynisvatn og jarðarhlutann Hólmsheiði í Mosfellshreppi, ásamt öllum lóðum og löndum, sem seldar hafa verið úr þeim.

Frá 1. maí 1953 skal leggja undir lögsagnarumdæmi Reykjavíkur þann hluta Grafarholts, sem samkv. 1. mgr. fellur eigi nú þegar undir það.

52

14. apríl

Frá 1. maí 1943 tekur Reykjavíkurbær að sér framfærslu allra þeirra þurfamanna, sem eru eða verða og framfærslurétt eiga eða mundu eignast, ef lög þessi yrðu ekki sett, vegna fæðingar eða dvalar á löndum þeim, er um ræðir í 1. gr.

3. gr.

Bæjarstjórn Reykjavíkur er fyrir 1. sept. 1943 heimilt, ef ekki næst samkomulag við eiganda Grafarholts fyrir 1. júní 1943 um kaup á jörðinni, að láta taka eignarnámi jörðina Grafarholt í Mosfellshreppi, ásamt nýbýlinu Engi og þeim lóðum og löndum, er seld hafa verið úr landi jarðarinnar. Eignarnámið skal framkvæmt samkv. lögum nr. 61 14. nóv. 1917. Eignarnámsheimild þessi tekur þó ekki til þess hluta Grafarholtslands, sem er neðan við Vesturlandsbraut.

4. gr.

Fyrir árslok 1943 skulu fara fram endanleg fjárskipti milli Reykjavíkurbæjar og Seltjarnarneshrepps annars vegar og Reykjavíkurbæjar og Mosfellshrepps hins vegar, þar á meðal væntanlegar skaðabótgreiðslur til hreppanna.

5. gr.

Allar fjárgreiðslur samkv. lögum þessum, aðrar en endurgjald fyrir Grafarholt samkv. 3. gr., skulu ákveðnar af gerðardómi, og skal hann einnig skera úr öllum ágreiningi milli málsaðila út af lögum þessum. Gerðardóminn skipa 3 menn, er hæstiréttur nefnir til þess. Skal einn þeirra vera dómari í hæstarétti, og er hann formaður gerðardómsins. Kostnað við gerðardóminn greiðir Reykjavíkurbær eftir ákvörðun dómsins.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Sæmundsson.

53

14. apríl

L Ö G

um breyting á lögum nr. 74 31. des. 1937, um alþýðutryggingar.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. málsgr. 35. gr. laganna orðist svo:

Ríkissjóður og hlutaðeigandi bæjar- eða sveitarsjóðir greiða hver um sig í sjóð sjúkrasamlaga $\frac{1}{4}$ greiddra iðgjalda, þó ekki yfir 12 kr. fyrir hvern tryggðan mann.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, en koma til framkvæmda frá 1. jan. 1943.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Sæmundsson.

L Ö G

54

14. apríl

um breyting á lögum nr. 76 27. júní 1941, um breyting á lögum nr. 66 1940,
um stríðsslysaftryggingu sjómanna.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. gr. laganna orðist þannig:

Skylt skal að tryggja fyrir slysum af völdum ófriðar skipshafnir á öllum íslenskum skipum og bátum, sem skylt er að slysaftryggja á.

2. gr.

3. mgr. 2. gr. laganna orðist þannig:

Fiskiskip, 5 rúmlesta (brúttó) og stærri, sem eingöngu stunda fiskveiðar við strendur landsins og sigla ekki til útlanda, greiða í iðgjald 4 krónur á viku fyrir hvern tryggðan skipverja, bátar undir 5 rúmlestum 2 kr. á viku fyrir hvern tryggðan skipverja, en ríkissjóður greiðir afgang iðgjaldsins. Uppbót (bónus), sem þessum skipum kann að tilfalla, rennur í ríkissjóð.

3. gr.

Slys þau, sem orðið hafa á bátum undir 4 rúmlestum á tímabilinu frá 27. júní 1941 til gildistöku þessara laga og ætla má, að séu af stríðsvöldum, skulu bætt af stríðstryggingafélagi íslenskra skipshafna eftir sömu reglum og hlíðstæð slys á stærri bátum á þessu tímabili. Ríkissjóður endurgreiðir félaginu þessar bætur.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Sæmundsson.

L Ö G

55

14. apríl

um viðauka við lög nr. 39 28. jan. 1935, um breyting á lögum nr. 46 1921,
um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Frá 1. apríl 1943 til 1. ágúst 1943 skal greiða meðalmeðgjöf með óskilgetnum börnum sem hér segir:

14. apríl **55** Greiða skal meðalmeðgjöf þá, sem ákveðin er með auglýsingu félagsmálaráðuneytisins, dags. 6. sept. 1940, að viðbætti 10% uppbót. Á meðgjöf þessa skal greiða verðlagsuppbót samkvæmt visitölu eins og hún verður hvern mánuð á tímabilinu apríl til júlí 1943. Verðlagsuppbótin greiðist mánaðarlega eftir á.

2. gr.

Við gildistöku þessara laga skal greiða uppbót á meðalmeðgjöf þá, sem í gildi var frá 1. ágúst 1942 til 31. marz 1943 samkvæmt auglýsingu félagsmálaráðuneytisins, dags. 10. sept. 1942.

Uppbót þessi er mismunurinn á meðgjöf þeirri, sem um getur í 1. mgr., og meðalmeðgjöf samkvæmt auglýsingu félagsmálaráðuneytisins, dags. 6. sept. 1940, með 10% viðbót og verðlagsuppbót af hvorutveggja hvern mánuð á tímabilinu ágúst 1942 til marz 1943.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Sæmundsson.

14. apríl **56**

L Ö G

um breyting á lögum nr. 105 1940, um breyting á lögum nr. 62 30. des. 1939, um tollskrá o. fl.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Síðari málsgr. 2. gr. laganna orðist svo:

Enn fremur af trjávið, pappa og límböndum, sem notað er í umbúðir utan um fisk til útflutnings.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 14. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

AUGLÝSING

57

20. marz

um lækkuu aðflutningsgjalda á kornvörum og sykri.

Samkvæmt heimild í 3. gr. laga nr. 98 9. júlí 1941, sbr. lög frá 18. marz 1943 um breytingu á þeim lögum, hefur ríkisstjórnin ákveðið að fella niður frá 1. jan. þ. á. að telja til ársloka 1943 verðtoll af: baunum, ertum, linsum, hveiti, rúgi, rís með hýði eða án hýðis, byggi, höfrum, maís, og annarri ómalaðri kornvöru; mjöli: úr hveiti, úr rúgi, úr rís, úr byggi, úr höfrum, úr maís og öðru ótöldu; grjónum: úr hveiti, úr byggi, úr höfrum, úr rís og öðru ótöldu.

Enn fremur að lækka um helming um sama tíma aðflutningsgjöld af: sykri, strásykri, höggnum sykri (molasykri), sallasykri (flórsykri), púðursykri, steinsykri (kandís) og toppasykri.

Auk þessa hefur verið ákveðið að ekki skuli innheimta verðtoll af farmgjaldi af ofangreindum sykri um sama tíma.

Fjármálaráðuneytið, 20. marz 1943.

F. h. r.

Magnús Gíslason.

Einar Bjarnason.

RÍKISSTJÓRAÚRSKURÐUR

58

19. apríl

um breytingu á ríkisstjóraúrskurði 16. des. 1942, um breytingu um stundarsakir á konungsúrskurði 29. des. 1924, um skipun og skipting starfa ráðherra o. fl.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Að ég, samkvæmt tillögu forsætisráðherra, set eftirfarandi ákvæði:

Málefni þau, er með ríkisstjóraúrskurði, útgefnum 22. des. 1942, um breytingu á ríkisstjóraúrskurði 16. des. 1942, um breytingu um stundarsakir á konungsúrskurði 29. des. 1924, um skipun og skipting starfa ráðherra o. fl., voru falin félagsmálaráðherra Jóhanni Sæmundssyni, þ. e. alþýðutryggingamál, húsnæðismál og bygginga-félög, sveitarstjórnarmál — þar undir fátækramál og atvinnubótafé — og önnur félagsmál, — eru hér með falin forsætisráðherra dr. juris Birni Þórðarsyni.

Gjört í Reykjavík, 19. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

59
20. apríl

RÍKISSTJÓRABRÉF

um frestun á fundum Alþingis.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Að ég, að tilskildu samþykki Alþingis, veiti forsætisráðherra umboð til þess að fresta fundum Alþingis frá þeim degi, er ekki þykir ástæða til lengra þinghalds að sinni, þar til síðar á árinu, þó ekki lengur en til 1. september 1943.

Gjört í Reykjavík, 20. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.
(L. S.)

Björn Þórðarson.

60
29. apríl

L Ö G

um refsing fyrir óheimila för inn á bannsvæði herstjórnar og óheimila dvöl þar.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Óheimil för inn á bannsvæði herstjórnar eða óheimil dvöl þar varðar sektum, varðhaldi eða fangelsi, nema þyngri refsing liggi við að lögum, enda hafi bannsvæði verið auglýst, og sé það afgirt eða för inn á það eða um það bönnuð með merkjum eða með öðrum glöggum hætti.

2. gr.

Mál vegna brota á ákvæðum 1. gr. fara að hætti opinberra mála.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Gjört í Reykjavík, 29. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.
(L. S.)

Einar Arnórsson.

L Ö G

61

29. apríl

um heimild til að lækka aðflutningsgjald af nokkrum vörutegundum.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Fjármálaráðuneytinu er heimilað að ákveða með auglýsingu lækkun á aðflutningsgjöldum af eftirgreindum vörutegundum:

1. Ný epli.
2. Nýjar perur.
3. Rúsínur.
4. Sveskjur.
5. Más.
6. Rís og aðrar korntegundir og rótarávextir, steikt, gufusoðið eða tilreitt á annan svipaðan hátt.
7. Pulp og safi úr ávöxtum, ósykraður.
8. Saft úr ávöxtum og jurtahlutum.
9. Reiknivélar.
10. Ritvélar.
11. Talningarvélar (fétalar).
12. Fjölrítar (duplikatorar).
13. Aðrar skrifstofuvélar og hlutar til þeirra, ót. a.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. apríl 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

AUGLÝSING

62

um kosningu ríkisstjóra.

10. maí

Á fundi sameinaðs Alþingis 17. f. m. var herra Sveinn Björnsson, ríkisstjóri, kjörinn ríkisstjóri Íslands til eins árs, fyrir kjörtímabilið frá 17. júní 1943 til jafnlangdar 1944.

Þetta er hér með gjört heyrin kunnugt.

Forsætisráðuneytið, 10. maí 1943.

Björn Þórðarson.

Birgir Thorlacius.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um breyting á lögum nr. 6 9. jan. 1935, um tekjuskatt og eignarskatt.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Fjármálaráðherra hefur tjáð mér, að nauðsynlegt sé, að breyta tímaákvörðunum og frestum þeim, sem um ræðir í IV. kafla laga nr. 6 9. jan. 1935, um tekjuskatt og eignarskatt. Ástæðurnar fyrir þessu telur hann tvær. Í fyrsta lagi er það, að svo er ákveðið í 3. gr. laga nr. 42 14. apríl 1943, um dýrtíðarráðstafanir, að um álagning verðlækkunarskatts skuli gilda ákvæði laga um eignar- og tekjuskatt, en fyrr greind lög um dýrtíðarráðstafanir öðluðust ekki gildi fyrr en eftir að liðnar voru framlagningarfrestir samkvæmt 36. gr. skattalaganna frá 1935 og ekki eru tók á að leggja á verðlækkunarskattinn almennt fyrr en nokkrum vikum eftir að hann er lögtekinn. Verður því að breyta skattalögum frá 1935 að því er tímaákvörðunir og fresti varðar, til þess að verðlækkunarskatturinn verði löglega á lagður.

Í öðru lagi er það, að vegna óvissu um, hvort verulegar breytingar yrðu gerðar á tekjuskatts- og eignarskattslögum á nýafstöðnu Alþingi, hófu undirskattanefndir svo seint starf sitt að því varð víða ekki lokið í tæka tíð.

Ráðherrann hefur einnig tjáð mér, að heppilegast muni vera, að fjármálaráðuneytinu verði gefin heimild til að breyta umræddum frestum og tímaákvörðunum svo sem var á fyrra ári.

Með því að ég tel það brýna nauðsyn, að framan nefndir skattar verði löglega á lagðir gef ég út bráðabirgðalög samkvæmt 23. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið.

1. gr.

Heimilt er ráðherra að breyta tímaákvörðunum og frestum þeim, sem um ræðir í IV. kafla laga nr. 6 9. jan. 1935, um tekjuskatt og eignarskatt, eftir því sem þörf krefur, við álagningu skatta árið 1943.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 10. maí 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

um birtingu laga og stjórnvaldaerinda.

64

16. des.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í A-deild Stjórnartíðinda skal birta lög öll, tilskipanir, opin bréf, auglýsingar, samninga við önnur ríki og aðrar tilkynningar almenns efnis, sem út eru gefnar af æðsta handhafa framkvæmdarvaldsins, svo og reglur, sem sameinað Alþingi kann að setja um framkvæmd almennra málefna í þingsályktunum.

2. gr.

Í B-deild Stjórnartíðinda skal birta reglugerðir, erindisbréf, samþykktir og auglýsingar, sem gefnar eru út eða staðfestar af ráðherra, umburðarbréf, ákvarðanir og úrlausnir ráðuneyta, sem almenna þýðingu hafa, veitingar opinberra starfa og lausn frá þeim, er handhafi æðsta framkvæmdarvalds eða ráðherra fer með, reikningssjóða, ef svo er mælt í staðfestum skipulagsákvæðum þeirra, úrslit alþingiskosninga, skrá yfir félög, firmu og vörumerki, sem tilkynnt hafa verið á árinu, heiðursmerki, nafnbætur og heiðursverðlaun, sem ríkisstjórnin veitir.

3. gr.

Í Lögbirtingablaði skal birta dómsmálaauglýsingar, svo sem opinberar stefnur til dóms, úrskurði um töku búa til opinberra skipta og áskoranir um kröfulýsingar, auglýsingar um skiptafundi og skiptalok þrotabúa, nauðungarupphöð og upphöð á fasteignum búa, sem skiptaréttur fer með, auglýsingar um vogrek, óskilafé og fundið fé, auglýsingar um kaupmála hjóna, lögræðissviptingu og brottfall hennar, lögboðnar auglýsingar um félög, firmu og vörumerki, sérleyfi, er stjórnvöld veita, opinber verðlagsákvæði og annað það, er stjórnvöldum þykir rétt að birta almenningi. Einnig skal heimilt vera að birta í Lögbirtingablaði auglýsingar og tilkynningar einstakra manna.

4. gr.

Vafamál um það, hvar birta skuli atriði þau, er í 1.—3. gr. segir, eða hvort erindi skuli birt eða eigi, úrskurðar dómsmálaráðherra.

5. gr.

Dómsmálaráðuneytið gefur Stjórnartíðindi og Lögbirtingablað út. Ræður dómsmálaráðherra mann eða menn til útgáfunnar og segir fyrir um tilhögun hennar. Skylt er skrifstofustjórum hvers ráðuneytis að fá útgefanda þegar handrit af hverju því, sem afgreitt hefur verið í því ráðuneyti og birta her í Stjórnartíðindum eða Lögbirtingablaði.

6. gr.

Kostnaður af útgáfu Stjórnartíðinda og Lögbirtingablaðs telst til skrifstofukostnaðar dómsmálaráðuneytisins, enda kveður dómsmálaráðherra á um gjöld fyrir auglýsingar, er aðilar eiga að greiða. Einnig getur dómsmálaráðherra sett fyrirsmæli um annað, er að útgáfu Stjórnartíðinda og Lögbirtingablaðs lýtur.

64

16. des.

Fyrirmælum, er felast í lögum, auglýsingum, tilskipunum, reglugerðum, opnum bréfum, samþykktum eða öðrum slíkum ákvæðum almenns efnis, má eigi beita, fyrr en birting samkvæmt 1. og 2. gr. laga þessara hefur farið fram, nema þau geymi ákvæði algerlega einkamálaeðlis og aðilar hafi komið sér saman um það, að skipti þeirra skuli fara eftir óbirtum fyrirmælum. Birt fyrirmæli skulu binda alla frá og með 1. degi þess mánaðar, er liðnir eru 3 almanaksmánuðir hið skemmsta frá útgáfudegi þess blaðs Stjórnartíðinda, er fyrirmælin voru birt, nema þau geymi aðrar ákvarðanir um gildistöku sína.

7. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1944. Frá sama tíma eru úr gildi felld lög nr. 11 24. ágúst 1877, lög nr. 32 16. nóv. 1907 og lög nr. 35 11. júlí 1911, svo og önnur ákvæði í lögum, er fara í bága við lög þessi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

65

16. des.

L Ö G

um dómsmálastörf, lögreglustjórn, gjaldheimtu o. fl. í Reykjavík.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í Reykjavík skulu vera borgardómaraembætti, borgarfógetaembætti, sakadómaraembætti, lögreglustjóraembætti og tollstjóraembætti. — Ríkisstjóri veitir þessi embætti, og skulu embættismennirnir fullnægja lögmæltum skilyrðum til skipunar í héraðsdómaraembætti. Til veitingar lögreglustjóraembættisins er það enn fremur skilyrði, að aðili hafi raunhæfa þekkingu á háttum og stjórn lögreglumanna og skipulagi lögreglumála.

2. gr.

Borgardómari fer með einkamál (sbr. þó 4. gr.), þar á meðal formennsku dóma í fasteignamálum, borgaralega hjónavígslu, hjónaskilnaðarmál, kvaðning matsmanna og skoðunar í dómi og utan dóms, skipun opinberra starfsmanna, sem hingað til hafa verið skipaðir af lögmanni, og úrskurðum fátækramála.

3. gr.

Borgarfógeti fer með fógetagerðir, uppboð, skiptamál, veðmálabókahald, skráning firma og félaga, mælingu og skráningu skipa, notarialgerðir, yfirfjárráð, afgreiðslu leyfisbréfa til setu í óskiptu húsi og alþingiskosningar.

Þinglýsing sú og aflýsing, er í 7. og 13. gr. laga nr. 30 1928 getur, eru afnumdar í Reykjavík, enda hefur greinargerð um skjal í veðmálaskrá sama gildi sem þinglýsing og aflýsing höfðu eftir nefndum lagagreinum. Gera skal vikulega skrá um öll innrituð og aflýst skjöl, og skal hún liggja frammi á skrifstofu borgarfógeta næstu viku, enda getur dómsmálaráðherra ákveðið birtingu hennar vikulega í opinberu blaði.

4. gr.

Sakadómari fer með opinber mál og barnsfaðernismál, rannsókn þeirra fyrir dómi og utan dóms og dómsuppsögn, uppkvaðning meðlagsúrskurða, framkvæmd refsidóma, stjórn rannsóknarlögreglu og umsjón hegningarrúss.

65

16. des.

5. gr.

Lögreglustjóri fer með lögreglustjórn (sbr. þó 4. gr.), strandmál, útlendinga-
eftirlit, heilbrigðismál og útgáfu vegabréfa.

6. gr.

Tollstjóri hefur forstjórn tollgæzlu, innheimtu á sköttum og tollum til ríkis-
sjóðs, ellistyrktarsjóðsgjöldum, gjöldum til Tryggingarstofnunar ríkisins, þ. á m. slysatryggingargjöldum sjómanna, afgreiðslu skipa og innheimtu skipagjalda, lög-
skráning skipshafna, afgreiðslu vottorða um uppruna vöru, svo og innheimtu þeirra
gjalda, er hann nú annast eða ráðherra felur honum.

7. gr.

Ráðherra úrskurðar annars, hver störf skuli lögð undir þessi embætti, og setur
reglugerð um samvinnu almennrar lögreglu og rannsóknarlögreglu.

8. gr.

Viðey telst til umdæmis Reykjavíkur um tollgæzlu og lögreglustjórn.

9. gr.

Fjármálaráðherra ákveður í reglugerð um framkvæmd tollgæzlu, tölu toll-
varða, skil á innheimtufé og innheimtulaun af uppboðsandvirði.

10. gr.

Borgardómari, borgarfégeti, sakadómari, lögreglustjóri og tollstjóri hafa að brj-
unarlaunum 8000 krónur, en launin hækka eftir annað, fjórða og sjötta ár í þessari
röð, um 300 krónur, 300 krónur og 400 krónur, upp í 9000 krónur.

Kostnaður við rekstur embætta þessara greiðist úr ríkissjóði. Allar aukatekjur,
sem embættunum fylgja, skulu renna í ríkissjóð. Allt það fé, sem embættismenn þessir
hafa undir höndum vegna embættis síns, skal ávaxta til hagnaðar eigendum þess.

11. gr.

Ofangreindir embættismenn skulu fá sér skipaða fulltrúa til að framkvæma störf
varðandi embættin, eftir því sem nauðsyn krefur.

12. gr.

Með lögum þessum falla eftirtalin lagaákvæði úr gildi:

Lög nr. 67 31. des. 1939, um dómsmálastörf, lögreglustjórn, gjaldheimtu o. fl. í
Reykjavík.

Lög nr. 35 2. nóv. 1914, 8. gr., um mælingu og skrásetningu lóða og landa í lög-
sagnarumdæmi Reykjavíkur; lög nr. 35 20. júní 1923, 1. og 2. gr., um breyting á sömu
lögum, svo og önnur þau ákvæði, er brjóta í bág við lög þessi.

13. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1944.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

66

30. des.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta skemmtanaskatt með viðauka árið 1944.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Kennslumálaráðherra hefur tjáð mér, að heimild sú til að innheimta skemmtanaskatt með viðauka, er fólst í lögum frá 28. des. 1942, sé útrunnin 1. jan. næstkomandi, og telji hann nauðsynlegt að framlengja heimild þessa.

Með því að ég fellst á, að brýna nauðsyn beri til að setja bráðabirgðalög samkvæmt 23. gr. stjórnarskrárinnar, um framangreint efni, tel ég rétt að gefa út bráðabirgðalög á þessa leið:

1. gr.

Skemmtanaskatt samkvæmt lögum nr. 56 31. maí 1927 skal árið 1944 heimilt að innheimta af kvikmyndasýningum með 200% álagi og af öðrum skemmtunum með 20% álagi. Þó skulu leiksýningar, hljómleikar og söngskemmtanir innlendra manna undanþegnar álagningunni.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

67

30. des.

L Ö G

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1944 með viðauka.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt til ársloka 1944 að innheimta með 40% viðauka vitagjald, þær aukatekjur ríkissjóðs, sem eru taldar í lögum nr. 27 27. júní 1921, I.—VI. kafla, og stimpilgjald samkvæmt lögum nr. 75 27. júní 1921, og síðari lögum, sem hafa ákvæði um stimpilgjald.

2. gr.

Viðaukann skal reikna þannig, að hver gjaldeining hækki um 40%, en broti úr eyri, sem myndast við viðbót þessa, skal sleppt.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1944.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

RÍKISSTJÓRABRÉF

68

12. ágúst

um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda miðvikudaginn
1. september 1943.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Að ég hef ákveðið, að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda miðvikudaginn 1. september 1943, kl. 14.

Gjört í Reykjavík, 12. ágúst 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

*Björn Þórðarson.***L Ö G**

69

7. sept.

um breyting á lögum nr. 58 8. sept. 1931, um einkasölu ríkisins á tóbaki.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

8. gr. laganna orðist svo:

Tóbakseinkasalan skal leggja frá 10 til 150 af hundraði á tóbak, eftir því sem henta þykir fyrir hverja tegund.

Álagning þessa skal miða við verð vörunnar, kominnar í hús hér á landi, að meðtöldum tolli.

Tóbak til sauðfjárbaðana og inngjafar sauðfjár við ormaveiki skal selja án hagnaðar.

2. gr.

2. gr. laga nr. 14 5. maí 1941 er úr gildi numin.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 7. september 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

70

22. sept.

AUGLÝSING

um staðfestingu ríkisstjóra á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands
nr. 47 frá 30. júní 1942.

Samkvæmt tillögum ráðuneytisins hefur ríkisstjóri staðfest eftirfarandi breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands:

- a. Í 49. gr., b-lið, 3. málsg., komi talan 11 á eftir tölunni 9.
- b. Aftan við 3. málsg. sömu greinar bætist: Stúdent, sem byrjaður er á verklegum æfingum í bókfærslu og endurskoðun, má ekki endurtaka prófið í almennri bókfærslu.

Þetta tilkynnist öllum, sem hlut eiga að máli.

Í kennslumálaráðuneytinu, 22. september 1943.

Einar Arnórsson.

Gústav A. Jónasson.

71

30. sept.

AUGLÝSING

um staðfestingu ríkisstjóra á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands
nr. 47 frá 30. júní 1942.

Samkvæmt tillögu ráðuneytisins hefur ríkisstjóri staðfest eftirfarandi breytingu á reglugerð Háskóla Íslands.

Á eftir 55. gr., 2. málsg., komi 3. málsgrein, svo hljóðandi:

Háskólaráðið getur, að fengnum tillögum hlutaðeigandi deildar, ákveðið að munnleg vörn við doktorspróf megi falla niður, ef brýn ástæða þykir til.

Þetta tilkynnist öllum, sem hlut eiga að máli.

Í kennslumálaráðuneytinu, 30. september 1943.

Einar Arnórsson.

Gústav A. Jónasson.

72

27. okt.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 64 4. júlí 1942, um sérstaka heimild til að afmá veðskuldbindingar úr veðmálabókum.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Frestur sá, sem ákveðinn er í 2. málsg. 4. gr. laganna, til birtingar ógildingarstefnu, framlengist til 1. apríl 1944.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 27. október 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

AUGLÝSING

um viðskiptasamning, er gerður var í Reykjavík hinn 27. ágúst 1943 milli Íslands og Bandaríkja Ameríku.

VIÐSKIPTASAMNINGUR
milli Íslands og Bandaríkja Ameríku.

Ríkisstjóri Íslands og Hans hágöfgi Forseti Bandaríkja Ameríku, sem óska að treysta hin hefðbundnu vináttubönd milli beggja ríkjanna með því að halda uppi skilyrðislaust og ótakmarkað stefnu jafnréttiskjara sem grundvelli viðskiptasambands, svo og með því að veita gagnkvæmar ívilnanir og friðindi til eflingar viðskiptum, hafa með aðstoð umboðsmanna hvors um sig gert með sér samkomulag það, er hér fer á eftir:

1. grein.

1. Ísland og Bandaríki Ameríku veita hvort öðru skilyrðislaus og ótakmörkuð beztu kjör í öllum málum, er varða hvers konar tolla og aukaálögur, svo og í álagningaráðferðum og enn fremur í öllum málum, varðandi reglur, formsatriði og álög í sambandi við tollafgreiðslu varnings og með tilliti til allra laga og reglugerða viðvikjandi sölu, skattaálagningu eða notkun á innfluttum vörum innanlands.

2. Samkvæmt þessu skal af varningi, sem er afurð, framleiðsla eða iðnaður hvors ríkis um sig og fluttur er til hins ríkisins, aldrei krafizt, að því er snertir atriði þau er að ofan getur, annarra eða hærri tolla, skatta eða álaga, eða um hann beitt öðrum eða þýngri reglum eða formsatriðum en þeim, sem krafizt er, eða síðar verður krafizt um samskonar varning, sem er afurð, framleiðsla eða iðnaður einhvers þriðja ríkis.

3. Á sama hátt skal, þegar um varning er að ræða sem útfluttur er frá Íslandi eða Bandaríkjum Ameríku og sendur er til hins landsins, aldrei, að því er

TRADE AGREEMENT
between Iceland and the United States of America.

The Regent of Iceland and His Excellency the President of the United States of America being desirous of strengthening the traditional bonds of friendship existing between the two countries by maintaining the principle of equality of treatment in its unconditional and unlimited form as the basis of commercial relations and by granting mutual and reciprocal concessions and advantages for the promotion of trade, have through their respective Plenipotentiaries arrived at the following Agreement:

Article I

1. Iceland and the United States of America will grant each other unconditional and unrestricted most-favored-nation treatment in all matters concerning customs duties and subsidiary charges of every kind and in the method of levying duties, and, further, in all matters concerning the rules, formalities and charges imposed in connection with the clearing of goods through the customs, and with respect to all laws or regulations affecting the sale, taxation or use of imported goods within the country.

2. Accordingly, articles the growth, produce or manufacture of either country imported into the other shall in no case be subject, in regard to the matters referred to above, to any duties, taxes or charges other or higher, or to any rules or formalities other or more burdensome, than those to which the like articles the growth, produce or manufacture of any third country are or may hereafter be subject.

3. Similarly, articles exported from the territory of Iceland or the United States of America and consigned to the territory of the other country shall in no case

73 snertir útflutning og með tilliti til ofan-
22. okt. greindra atriða, leggja á hann aðra eða
hærri tolla, skatta eða álög eða beita öðrum
eða þyngri reglum eða formsatriðum
en þeim, sem beitt er eða síðar verður
beitt um vörur, sem sendar eru til ein-
hvers þriðja ríkis.

4. Sérhver friðindi, hagsbætur, sérrétt-
indi eða undanþágur, sem Ísland eða
Bandaríki Ameríku hafa veitt eða síðar
kunna að veita með tilliti til ofan-
greindra atriða um varning, sem upp-
runninn er í einhverju þriðja landi, eða
sem sendur er til einhvers þriðja ríkis,
skulu samstundis og án endurgjalds veitt
um samskonar varning, sem upprunninn
er í eða sendur er til Bandaríkja Ameríku
eða Íslands.

2. grein.

Varningur, sem er afurð, framleiðsla
eða iðnaður Íslands eða Bandaríkja Am-
eríku, og sem fluttur hefur verið inn í
hitt landið, skal vera undanþeginn öllum
innanlands sköttum, gjöldum, álögum
eða kröfum, öðrum eða hærri en þeim,
sem lagður er á samskonar varning af
innlendum uppruna eða sérhverjum öðrum
erlendum uppruna.

3. grein.

1. Ekkert bann eða nokkur önnur tak-
mörkun skal af stjórn annars hvors ríkis
lagt á innflutning nokkurs varnings, sem
er afurð, framleiðsla eða iðnaður hins
ríkisins eða á útflutning nokkurs varn-
ings, sem ætlaður er hinu landinu, nema
innflutningur samskonar varnings, sem
er afurð, framleiðsla eða iðnaður allra
þriðju ríkja eða útflutningur samkynja
varnings til allra þriðju ríkja sé á sama
hátt bannaður eða takmarkaður.

2. Engin takmörkun skal af ríkisstjórn
annars ríkisins gerð á innflutningi frá
hinu ríkinu á nokkrum þeim varningi,
sem því ríki þykir máli skipta, hvorki
með innflutningsleyfum, heimildum eða
öðruvísi, nema allt magn eða verðmæti
sliks varnings, sem innflutningur er

be subject with respect to exportation
and in regard to the above-mentioned
matters, to any duties, taxes or charges
other or higher, or to any rules or form-
alities other or more burdensome, than
those to which the like articles when con-
signed to the territory of any third coun-
try are or may hereafter be subject.

4. Any advantage, favor, privilege or
immunity which has been or may here-
after be granted by Iceland or the United
States of America in regard to the above-
mentioned matters, to any article origin-
ating in any third country or consigned
to the territory of any third country
shall be accorded immediately and with-
out compensation to the like article orig-
inating in or consigned to the territory
of the United States of America or Ice-
land, respectively.

Article II

Articles the growth, produce or manu-
facture of Iceland or the United States
of America, shall, after importation into
the other country, be exempt from all
internal taxes, fees, charges or exactions
other or higher than those imposed on
like articles of national origin or of any
other foreign origin.

Article III

1. No prohibition or restriction of any
kind shall be imposed by the Govern-
ment of either country on the importat-
ion of any article the growth, produce or
manufacture of the other country or up-
on the exportation of any article destined
for the other country, unless the import-
ation of the like article the growth, pro-
duce or manufacture of all third coun-
tries, or the exportation of the like article
to all third countries, respectively, is
similarly prohibited or restricted.

2. No restriction of any kind shall be
imposed by the Government of either
country on the importation from the oth-
er country of any article in which that
country has an interest, whether by
means of import licenses or permits or
otherwise, unless the total quantity or

leyfður á um tilgreindan tíma eða sérhver breyting á slíku magni eða verðmæti hafi verið ákveðið og birt opinberlega. Ef stjórn annars hvors ríkisins úthlutar þriðja ríki hluta af öllu slíku magni eða verði, skal það úthluta hinu ríkinu, nema gagnkvæmlega hafi verið ákveðið að fella slíka úthlutun niður, hluta sem vera skal í réttu hlutfalli við allan innflutning á slíkum varningi frá því ríki eitthvert meðal og vanalegt tímabil á undan, og skal, að svo miklu leyti sem fært þykir, taka tillit til allra sérstakra ástæðna, sem kunna að hafa haft eða kunna að hafa áhrif á verzlun með þann varning. Ber að láta slíkan hluta í té, þannig að greitt sé fyrir fullum notum hans. Engin skerðing eða takmörkun, önnur en slík úthlutun, skal með innflutningsleyfum, heimildum eða öðruvísi lögð á hluta af öllu slíku magni eða verðmæti, sem flytja má inn frá hinu ríkinu.

3. Ákvæði þessarar greinar skulu koma til greina með tilliti til magns sérhvers varnings, sem innflutningur er leyfður á, samkvæmt sérgreindum tolli.

4. grein.

1. Stofni stjórn annars hvors ríkisins til eða starfræki í einhverri mynd eftirlit með alþjóðlegum greiðslumiðli, skal það veita verzlun hins ríkisins skilyrðislaus beztu kjör með tilliti til allra greina slíks eftirlits.

2. Sú ríkisstjórn, sem stofnar til eða starfrækir slíkt eftirlit, skal ekki leggja neitt bann, takmörkun eða tafir á yfirfærslur á greiðslum fyrir neinn þann varning, sem er afurð, framleiðsla eða iðnaður hins ríkisins, og sem ekki er lagt á yfirfærslur á greiðslum fyrir samskonar varning, sem er afurð, framleiðsla eða iðnaður einhvers þriðja ríkis. Að því er snertir gengi og með tilliti til skatta eða álaga á gjaldeyrisyfirfærslur, skal varningur, sem er afurð, framleiðsla eða iðnaður hins ríkisins, sæta skilyrðislaust eigi lakari meðferð en þeirri, sem samskonar varningur, afurð, framleiðsla eða

value of such article permitted to be imported during a specified period, or any change in such quantity or value shall have been established and made public. If the Government of either country allots a share of such total quantity to any third country, it shall allot to the other country, unless it is mutually agreed to dispense with such allotment, a share based upon the proportion of the total imports of such article supplied by that country in a previous representative period, account being taken in so far as practicable of any special factors which may have affected or may be affecting the trade in that article, and shall make such share available so as to facilitate its full utilization. No limitation or restriction of any kind other than such an allotment shall be imposed, by means of import licenses or permits or otherwise, on the share of such total quantity or value which may be imported from the other country.

3. The provisions of this Article shall apply in respect of the quantity of any article permitted to be imported at a specified rate of duty.

Article IV

1. If the Government of either country establishes or maintains any form of control of the means of international payment, it shall accord unconditional most-favored-nation treatment to the commerce of the other country with respect to all aspects of such control.

2. The Government establishing or maintaining such control shall impose no prohibition, restriction or delay on the transfer of payment for any article the growth, produce or manufacture of the other country which is not imposed on the transfer of payment for the like article the growth, produce or manufacture of any third country. With respect to rates of exchange and with respect to taxes or charges on exchange transactions, articles the growth, produce or manufacture of the other country shall be accorded unconditionally treatment no less favorable than that accorded to

73 iðnaður einhvers þriðja ríkis, er látinn sæta. Framangreind ákvæði skulu einnig lúta ná til slíks eftirlits með greiðslum, sem nauðsynlegar eru eða óhjákvæmilegar í sambandi við innflutning varnings, sem er afurð, framleiðsla eða iðnaður hins ríkisins. Að jafnaði skal eftirlitið framkvæmt þannig, að það sé eigi til tjóns fyrir hitt ríkið í samkeppni milli varnings, sem er afurð, framleiðsla eða iðnaður landssvæðis þess ríkis og samskonar varnings, sem er afurð, framleiðsla eða iðnaður einhvers þriðja ríkis.

5. grein.

1. Ef stjórn annars hvors ríkis stofnar eða starfrækir einkasölu að því er snertir innflutning, framleiðslu eða sölu nokkurs varnings eða veitir einhverju fyrirtæki einkaréttindi, formlega eða raunverulega, á innflutningi, framleiðslu eða sölu á nokkrum varningi, er samkomulag um, að verzlun hins ríkisins skuli veitt sanngjörn og réttlát meðferð með tilliti til erlendra innkaupa slíkrar einkasölu eða fyrirtækis. Í þessu skyni mun hlutaðeigandi einkasala eða fyrirtæki um erlend innkaup sín á sérhverjum varningi láta stjórnast eingöngu af aðstæðum eins og verðlagi, gæðum, markaðshæfni og söluskilmálum, eða því, sem venjulega mundi vera tekið tillit til, ef um einkaverzlun væri að ræða, sem eingöngu mundi vilja gera kaup á slíkum varningi með sem allra hagkvæmustum skilmálum.

2. Stjórn hvors ríkis um sig skal, hvað snertir útboð um opinberar framkvæmdir og innkaup á birgðum, veita verzlun hins ríkisins sanngjarna og réttláta meðferð, samanborið við þá meðferð, sem veitt er verzlun sérhvers þriðja ríkis.

6. grein.

1. Lög, reglugerðir framkvæmdarvalds og ákvarðanir framkvæmdarvalds eða dómsyfirvalda Íslands eða Bandaríkja Ameríku hvors um sig, er lúta að toll-

the like articles the growth, produce or manufacture of any third country. The foregoing provisions shall also extend to the application of such control to payments necessary for or incidental to the importation of articles the growth, produce or manufacture of the other country. In general, the control shall be administered so as not to influence to the disadvantage of the other country the competitive relationships between articles the growth, produce or manufacture of the territories of that country and like articles the growth, produce or manufacture of third countries.

Article V

1. In the event that the Government of either country establishes or maintains a monopoly for the importation, production or sale of any article or grants exclusive privileges, formally or in effect, to any agency to import, produce or sell any article, it is agreed that the commerce of the other country shall be accorded fair and equitable treatment in respect of the foreign purchases of such monopoly or agency. To this end such monopoly or agency will, in making its foreign purchases of any article, be influenced solely by those considerations, such as price, quality, marketability and terms of sale, which would ordinarily be taken into account by a private commercial enterprise interested solely in purchasing such article on the most favorable terms.

2. The Government of each country, in the awarding of contracts for public works and generally in the purchase of supplies, shall accord fair and equitable treatment to the commerce of the other country as compared with the treatment accorded to the commerce of any third country.

Article VI

1. Laws, regulations of administrative authorities and decisions of administrative or judicial authorities of Iceland and the United States of America, respect-

flokkun og tolltaxta varnings, skulu birt tafarlaust á þann hátt, að þeir sem viðskipti reka, eigi kost á að kynnast þeim. Slíkum lögum, reglugerðum og ákvörðunum skal framfylgt á sama hátt í öllum hafnarbæjum hlutaðeigandi ríkis, nema þar sem sérstaklega er öðruvísi fyrir mælt í lögum Bandaríkjá Ameríku, varðandi varning, sem fluttur er til Puerto Rico.

2. Engir úrskurðir framkvæmdarvalds af hálfu stjórnar hvors ríkis um sig, sem hafa í för með sér hækkun á tolltaxta eða álögum, sem beitt er samkvæmt ákveðinni og óhagganlegri venju um innflutningsvörur, sem upprunnar eru á landssvæði hins ríkisins, eða sem leggja á nýjar kvaðir í sambandi við slíkan innflutning skulu látnir gilda aftur fyrir sig eða látnir taka til varnings, sem annað hvort er kominn í eða fluttur úr geymsluhúsi til neyzlu, fyrr en þrjátíu dagar eru liðnir frá dagsetningu auglýsingar á venjulegan opinberan hátt um slíkan úrskurð. Fyrirmæli þessarar málsgreinar skulu ekki taka til fyrirskipana framkvæmdarvalds, sem innleiða verndartolla gegn lágsöluvarningi, eða til reglugerða um vernd lífs og heilsu manna, dýra eða jurta, né heldur reglugerða um almennt öryggi eða um framkvæmd dómsúrskurða.

3. Stjórn hvors ríkis um sig skal eigi leggja þyngri viðurlög en málamyndarefsingu við villum í skjölum, þegar bersýnilega er um að ræða ritvillur eða villur, sem sanna má, að gerðar hafi verið í góðri trú, þegar um er að ræða innflutning á vöru, sem er afurð, framleiðsla eða iðnaður hins landsins.

7. grein.

1. Varningur, sem er afurð, framleiðsla eða iðnaður Bandaríkjá Ameríku, og sem upptalinn er og tilgreindur á Lista I, er fylgir þessum samningi, skal vera undanþeginn venjulegum tollgreiðslum, unframt það, sem greinir og mælt er fyrir um á téðum lista, þegar hann er innfluttur til Íslands. Nefndur varningur skal

ively, pertaining to the classification of articles for customs purposes or to rates of duty shall be published promptly in such manner as to enable traders to become acquainted with them. Such laws, regulations and decisions shall be applied uniformly at all ports of the respective country, except as otherwise specifically provided in statutes of the United States of America relating to articles imported into Puerto Rico.

2. No administrative ruling by the Government of either country effecting advances in rates of duties or in charges applicable under an established and uniform practice to imports originating in the territory of the other country, or imposing any new requirement with respect to such importations, shall be effective retroactively or with respect to articles either entered, or withdrawn from warehouse, for consumption prior to the expiration of thirty days after the date of publication of notice of such ruling in the usual official manner. The provisions of this paragraph shall not apply to administrative orders imposing antidumping duties or relating to regulations for the production of human, animal or plant life or health, or relating to public safety, or giving effect to judicial decisions.

3. Greater than nominal penalties shall not be imposed by the Government of either country in connection with the importation of articles the growth, produce or manufacture of the other country because of errors in documentation which are obviously clerical in origin or with regard to which good faith can be established.

Article VII

1. Articles the growth, produce or manufacture of the United States of America enumerated and described in Schedule I annexed to this Agreement shall, on their importation into Iceland, be exempt from ordinary customs duties in excess of those set forth and provided for in the said Schedule. The said articles

73 einnig vera undanþeginn öllum öðrum
22. okt. tollum, sköttum, gjöldum, álögum eða kröfum, sem lagðar eru á, eða í sambandi við, innflutning, fram yfir það, sem lagt er á hann á undirskriftardegi þessa samnings, eða sem leggja skal á síðar, samkvæmt íslenskum lögum í gildi þann dag.

2. Listi I skal hafa fullt gildi og verkun sem órjúfanlegur hluti samnings þessa.

8. grein.

1. Varningur, sem er afurð, framleiðsla eða iðnaður Íslands, og sem upptalinn er og tilgreindur á Lista II, er fylgir þessum samningi, skal vera undanþeginn venjulegum tollgreiðslum, umfram það, sem greinir og mælt er fyrir um á téðum lista, þegar hann er innfluttur til Bandaríkja Ameríku, samkvæmt þeim skilmálum, sem þar eru til teknir. Nefndur varningur skal einnig vera undanþeginn öllum öðrum tollum, sköttum, gjöldum, álögum eða kröfum, sem lagðar eru á, eða í sambandi við, innflutning, fram yfir það, sem lagt er á hann á undirskriftardegi þessa samnings, eða sem leggja skal á síðar, samkvæmt lögum Bandaríkja Ameríku í gildi þann dag.

2. Listi II og þær athugasemdir, sem þar eru greindar, skal hafa fullt gildi og verkun sem órjúfanlegur hluti samnings þessa.

9. grein.

Ákvæði 7. og 8. greina samnings þessa skulu eigi vera því til fyrirstöðu, að stjórn hvors ríkis geti hvenær sem er lagt á innflutning sérhvers varnings álag, er jafngildi innlendu gjaldi, sem lagt er á samskonar innlendan varning eða vöru, sem hinn innflutti varningur hefur verið framleiddur eða tilbúinn úr að öllu eða einhverju leyti.

10. grein.

Hvað við kemur varningi, sem er afurð, framleiðsla eða iðnaður Íslands eða Bandaríkja Ameríku og sem upp talinn er og tilgreindur á Listum I og II, og sem innfluttur er í hitt ríkið og verðtollur, eða tollur, byggður á, eða á einhvern hátt ákvarðaður eftir verðgildi, er eða

shall also be exempt from all other duties, taxes, fees, charges or exactions, imposed on or in connection with importation, in excess of those imposed on the day of the signature of this Agreement or required to be imposed thereafter under laws of Iceland in force on that day.

2. Schedule I shall have full force and effect as an integral part of this Agreement.

Article VIII

1. Articles the growth, produce or manufacture of Iceland enumerated and described in Schedule II annexed to this Agreement shall, on their importation into the United States of America, be exempt from ordinary customs duties in excess of those set forth and provided for in the said Schedule, subject to the conditions therein set out. The said articles shall also be exempt from all other duties, taxes, fees, charges or exactions, imposed on or in connection with importation, in excess of those imposed on the day of the signature of this Agreement or required to be imposed thereafter under laws of the United States of America in force on that day.

2. Schedule II and the notes included therein shall have full force and effect as integral parts of this Agreement.

Article IX

The provisions of Articles VII and VIII of this Agreement shall not prevent the Government of either country from imposing at any time on the importation of any article a charge equivalent to an internal tax imposed in respect of a like domestic article or in respect of a commodity from which the imported article has been manufactured or produced in whole or in part.

Article X

In respect of articles the growth, produce or manufacture of Iceland or of the United States of America enumerated and described in Schedules I and II, respectively, imported into the other country, on which ad valorem rates of duty, or duties based upon or regulated in any

verður lagður á, skal hinum almennu meginreglum, sem fylgt er í hvoru ríki fyrir sig til að ákvarða tollskyld verðmæti og gjaldeyrisbreytingar, ekki breytt þannig, að þær dragi úr gildi nokkurra þeirra ívilnana, sem ákveðnar eru í þessum samningi.

11. grein

1. Ekkert bann, takmörkun eða nokkrar aðrar reglur, sem fela í sér takmörkun á magni, hvort sem beitt er í sambandi við allsherjar eftirlitsstofnun eða ekki, skal af Íslands hálfu setja um innflutning eða sölu nokkurs varnings, sem er afurð, framleiðsla eða iðnaður Bandaríkjanna Ameríku og upptalinn er og tilgreindur á Lista I, né af hálfu Bandaríkjanna Ameríku setja um innflutning eða sölu nokkurs varnings, sem er afurð, framleiðsla eða iðnaður Íslands og upptalinn er og tilgreindur á Lista II.

2. Framangreind fyrirmæli skulu eigi vera því til fyrirstöðu, að stjórn hvors ríkis um sig lögleiði reglur, sem fela í sér takmarkanir á magni, í hvaða formi sem vera skal, að því er snertir innflutning eða sölu alls varnings í sambandi við stjórnarráðstafanir eða ráðstafanir gerðar að valdboði ríkisstjórnar, í því skyni að skipuleggja eða hafa hemil á framleiðslu, markaðsþingum, gæðum eða verðlagi á samskonar varningi innlendum, eða sem miða að aukningu vinnukostnaðar á framleiðslu slíks varnings, eða sem eiga að viðhalda gengi á mynt ríkisins. Hvenær sem stjórn annars hvors ríkis leggur til að lögleiða eða breyta verulega einhverjum reglum, sem fela í sér takmarkanir á magni, samkvæmt heimild þessarar málsgreinar, skal hún senda hinni ríkisstjórninni skriflega tilkynningu þar að lútandi og gefa þeirri ríkisstjórn kost á að ráðgast við sig með tilliti til væntanlegra framkvæmda. Verði ekki samkomulag um þær, skal þeirri ríkisstjórn, sem uppástunguna átti, engu að síður vera heimilt að fylgja henni fram, og skal þá hinni ríkisstjórninni heimilt, innan þrjátíu daga frá því að framkvæmdin var gerð, að segja samningi þessum upp, að öllu eða nokkru leyti, með þrjátíu daga skriflegum fyrirvara.

manner by value, are or may be assessed, the general principles applicable in the respective countries for determining dutiable value and converting currencies shall not be altered so as to impair the value of any of the concessions provided for in this Agreement.

73

22. okt.

Article XI

1. No prohibition, restriction or any other form of quantitative regulation, whether or not operated in connection with any agency of centralized control, shall be imposed by Iceland on the importation or sale of any article the growth, produce or manufacture of the United States of America enumerated and described in Schedule I, or by the United States of America on the importation or sale of any article the growth, produce or manufacture of Iceland enumerated and described in Schedule II.

2. The foregoing provisions shall not prevent the Government of either country from imposing quantitative regulations in whatever form on the importation or sale of any article in conjunction with governmental measures or measures under governmental authority operating to regulate or control the production, market supply, quality or prices of like domestic articles, or tending to increase the labor costs of production of such articles, or to maintain the exchange value of the currency of the country. Whenever the Government of either country proposes to impose or substantially alter any quantitative regulation authorized by this paragraph, it shall give notice thereof in writing to the other Government and shall afford such other Government an opportunity to consult with it in respect of the proposed action; and if agreement with respect thereto is not reached the Government which proposes to take such action shall, nevertheless, be free to do so and the other Government shall be free within thirty days after such action is taken to terminate this Agreement in whole or in part on thirty days' written notice.

73

22. okt.

12. grein.

Áliti stjórn annars hvors ríkis, að einhverjar ástæður eða einhver ráðstöfun, sem hitt ríkið hefur komið á, miði í þá átt að ónýta, eða draga úr, einhverjum tilgangi samnings þessa, eða skaði iðnað eða verzlun þess, enda þótt slíkt brjóti eigi í bága við ákvæði samningsins, þá skal hin ríkisstjórnin taka til velviljaðrar athugunar þær skriflegu athugasemdir eða uppástungur, sem fram kunna að vera bornar í því skyni að koma á gagnkvæmum, fullnægjandi lagfæringum í þessu efni. Náist eigi samkomulag í þessu efni innan þrjátíu daga frá því að slíkum athugasemdum eða uppástungum hefur verið veitt móttaka, skal þeirri ríkisstjórn, sem bar þær fram, vera heimilt, innan fimmtán daga eftir lok fyrnefnds þrjátíu daga tímabils, að segja samningi þessum upp að öllu eða nokkru leyti með þrjátíu daga skriflegum fyrirvara.

13. grein.

1. Ákvæði þessa samnings um þá meðferð, sem Ísland og Bandaríki Ameríku hvort um sig veita verzlun hins ríkisins, skulu ná til tollumdæma hvors ríkis um sig.

2. Enn fremur skulu fyrirmæli þessa samnings, að því er snertir beztu kjör, ná til allra landssvæða, sem eru undir yfirráðum, eða valdi beggja ríkja, með þeirri undantekningu, að þau skulu ekki ná til Panamaskurðarsvæðisins.

14. grein.

1. Þau friðindi, sem Ísland eða Bandaríki Ameríku hafa veitt eða kunna að veita nágrannalöndum til þess að flýta fyrir landamæraumferð, svo og friðindi veitt samkvæmt tollsambandi, sem hvort ríki um sig kann að ganga í, skulu undanþegin framkvæmd samnings þessa.

2. Friðindi þau, sem Bandaríki Ameríku, landssvæði þeirra eða eignarlönd eða Panamaskurðarsvæðið, hafa veitt eða kunna að veita hvert öðru eða lýð-

Article XII

If the Government of either country should consider that any circumstance, or any measure adopted by the other Government, even though it does not conflict with the terms of this Agreement, has the effect of nullifying or impairing any object of the Agreement or of prejudicing an industry or the commerce of that country, such other Government shall give sympathetic consideration to such written representations or proposals as may be made with a view to effecting a mutually satisfactory adjustment of the matter. If agreement is not reached with respect to the matter within thirty days after such representations or proposals are received, the Government which made them shall be free, within fifteen days after the expiration of the aforesaid period of thirty days, to terminate this Agreement in whole or in part on thirty days' written notice.

Article XIII

1. The provisions of this Agreement relating to the treatment to be accorded by Iceland and the United States of America, respectively, to the commerce of the other country shall apply to the respective customs territories of the two countries.

2. Furthermore, the provisions of this Agreement relating to most-favored-nation treatment shall apply to all territory under the sovereignty or authority of the two countries, except that they shall not apply to the Panama Canal Zone.

Article XIV.

1. The advantages now accorded or which may hereafter be accorded by Iceland or the United States of America to adjacent countries in order to facilitate frontier traffic, and advantages accorded by virtue of a customs union to which either country may become a party, shall be excepted from the operation of this Agreement.

2. The advantages now accorded or which may hereafter be accorded by the United States of America, its territories or possessions or the Panama Canal Zone

veldinu Cuba, skulu undanþegin framkvæmd samnings þessa. Fyrirmæli þessarar málsgreinar skulu gilda áfram, að því er snertir öll þau friðindi, sem Bandaríki Ameríku, landssvæði þeirra eða eignarlönd eða Panamaskurðarsvæðið hafa veitt, eða kunna að veita, hvert öðru, án tillits til nokkurra breytinga á pólitísku ásigkomulagi nokkurra annarra landssvæða eða eignarlanda Bandaríkja Ameríku.

15. grein.

1. Ekkert í samningi þessum skal þannig skýrt, að það komi í veg fyrir að beitt verði eða framfylgt ráðstöfunum

- a) sem beitt er af siðferðis- og mannúðarástæðum,
- b) sem ætlað er að vernda líf og heilsu manna, dýra og jurta,
- c) út af varningi, sem framleiddur er í fangelsum,
- d) út af framfylgd lögreglu- eða skattlaga,
- e) út af innflutningi eða útflutningi á gulli eða silfri,
- f) út af eftirliti með útflutningi eða sölu til útflutnings á vopnum, skotfærum eða hergögnum og, ef sérstaklega stendur á, með öllum öðrum hernaðarvörum,
- g) út af hlutleysi,
- h) út af almennu öryggi, eða sem beitt er til verndar þýðingarmiklum hagsmunum ríkisins á ófriðartímum eða öðrum hættutímum þjóðarinnar.

2. Áskilið er, að fyrirmæli samnings þessa um sölu, skattaálagningu eða notkun innflutts varnings í Bandaríkjunum Ameríku, skulu háð þeim takmörkunum, sem gerðar eru á valdi sambandsstjórnarinnar samkvæmt stjórnarskránni.

16. grein.

Stjórnir hvors ríkis um sig munu taka til velviljaðrar athugunar og munu veita nægileg tækifæri til ráðaleitana um þær athugasemdir, sem hin stjórnin kann að bera fram út af framkvæmd á tollreglugerðum og reglum, sem fela í sér takmarkanir á magni eða framkvæmd á þeim, aðgæzlu tollformsatriða og framkvæmdar heilbrigðis laga og reglugerða

to one another or to the Republic of Cuba shall be excepted from the operation of this Agreement. The provisions of this paragraph shall continue to apply in respect of any advantages now or hereafter accorded by the United States of America, its territories or possessions or the Panama Canal Zone to one another, irrespective of any change in the political status of any of the territories or possessions of the United States of America.

Article XV

1. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent the adoption or enforcement of measures

- (a) imposed on moral or humanitarian grounds;
- (b) designed to protect human, animal or plant life or health;
- (c) relating to prison-made goods;
- (d) relating to the enforcement of police or revenue laws;
- (e) relating to the importation or exportation of gold or silver;
- (f) relating to the control of the export or sale for export of arms, ammunition, or implements of war, and, in exceptional circumstances, all other military supplies;
- (g) relating to neutrality
- (h) relating to public security, or imposed for the protection of the country's essential interests in time of war or other national emergency.

2. The provisions of this Agreement relating to the sale, taxation or use of imported articles within the United States of America are understood to be subject to the constitutional limitations on the authority of the Federal Government.

Article XVI

The Government of each country will accord sympathetic consideration to, and will afford adequate opportunity for consultation regarding, such representations as the other Government may make with respect to the operation of customs regulations, quantitative regulations or the administration thereof, the observance of customs formalities, and the application

73 til verndar lífi og heilsu manna, dýra og 22. okt. jurta.

17. grein.

Samningur þessi skal öðlast staðfestingu Ríkisstjóra Íslands og Forseti Bandaríkja Ameríku skal auglýsa hann. Hann skal ganga í gildi þrjátíu dögum eftir að skipzt hefur verið á staðfestingarskjali og auglýsingu, en það skal gert í Washington, eins fljótt og auðið er.

18. grein.

Samkvæmt fyrirmælum 11. og 12. greina, skal samningur þessi gilda um þriggja ára bil, frá þeim degi er samningurinn öðlast gildi, samkvæmt 17. grein, og hafi ekki stjórn annars hvors ríkis skriflega tilkynnt hinni, að minnsta kosti sex mánuðum fyrir lok þess þriggja ára tímabils, að hún ætli að segja samningnum upp að því tímabili loknu, skal hann gilda áfram, að viðlögðum ákvæðum 11. og 12. greina, þar til liðnir eru sex mánuðir frá þeim degi, er ríkisstjórn annars hvors ríkis hefur tilkynnt hinni skriflega, að hún ætlist til að samningurinn gangi úr gildi.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa hlutaðeigandi umboðsmenn undirritað samning þenna og sett við hann innsigli sín.

Gert í tveim eintökum, á íslenzku og ensku, báðum jafngildum, í Reykjavík hinn tuttugasta og sjöunda dag ágústmánaðar 1943.

Fyrir hönd Ríkisstjóra Íslands:

Vilhjálmur Þór

Utánríkisráðherra Íslands.

Fyrir hönd Hans Hágöfgi
Forseta Bandaríkja Ameríku:

Leland B. Morris

Sérlegur sendiherra og ráðherra með umboði fyrir Bandaríki Ameríku á Íslandi.

of sanitary laws and regulations for the protection of human, animal or plant life or health.

Article XVII

This Agreement shall be ratified by the Regent of Iceland and shall be proclaimed by the President of the United States of America. It shall enter into force on the thirtieth day following the exchange of the proclamation and the instrument of ratification, which shall take place in Washington as soon as possible.

Article XVIII

Subject to the provisions of Article XI and Article XII, this Agreement shall remain in force for a term of three years from the date of entry into force pursuant to Article XVII, and, unless at least six months before the expiration of the aforesaid term of three years, the Government of either country shall have given notice in writing to the other Government of intention to terminate the Agreement upon the expiration of that term, the Agreement shall remain in force thereafter, subject to the provisions of Article XI and Article XII, until six months from the date on which the Government of either country shall have given written notice to the other Government of intention to terminate the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF the respective Plenipotentiaries have signed this Agreement and have affixed their seals hereto.

Done in duplicate in the Icelandic and English languages, both authentic, at the City of Reykjavík this twenty-seventh day of August 1943.

For the Regent of Iceland:

Vilhjálmur Þór

Minister for Foreign Affairs of Iceland.

For his Excellency the President of the United States of America:

Leland B. Morris

Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary of the United States of America to Iceland.

Listi I

Tollskrá Íslands			Vöruheiti	Tollur	
Flokkur	Kaflur	Númer		Vörumagns-tollur kg aur.	Verðtollur %
II	8	6	Epli ný	7	10
II	8	15	Perur nýjar	7	10
II	8	33	Rúsinur	7	25
II	8	34	Sveskjur	7	25
II	10	3	Rís með hýði eða án ytra hýðis, ómalað		2
II	10	6	Máis, ómalað	4	
II	11	1	Mjöl úr hveiti	2	8
II	11	5	Mjöl úr höfrum	2	
II	11	6	Mjöl úr mais	8	
II	11	10	Grjón úr höfrum	2	
II	11	11	Grjón úr rís	2	
III	15	14	Badmullarfræsolia	2	8
III	15	17	Soyjuolia	2	8
IV	19	5	Rís og aðrar kornvörutegundir og rótaráxextir, steikt, gufusoðid eða tilreitt á annan svipaðan hátt	7	10
IV	20	7	Pulp og safi úr ávöxtum, (ósykraður)	7	8
IV	20	9	Saft úr ávöxtum og jurta- hlutum	7	10
V	27	18	Smurningsoliur allskonar	2	2
XII	54	6	Stígvél úr kátsjúk	20	8
XVI	72	11	Herfi	2	2
XVI	72	22	Reiknivélar	3 ^{1/2}	15
XVI	72	23	Ritvélar	3 ^{1/2}	15
XVI	72	24	Talningarvélar (fétalar)	3 ^{1/2}	15
XVI	72	25	Fjölritarar (duplikator)	3 ^{1/2}	15
XVI	72	26	Aðrar skrifstofuvélar og hlutar til þeirra, ót. a.	3 ^{1/2}	15

Listi II

ATHUGASEMD: Fyrirmæli þessa lista skulu skýrð og þeim gefið sama gildi og framkvæmd fyrir mæla í tollalöggjöf Bandaríkjana, sem hliðstæð eru fyrir mælum þessa lista, skal ákveðin, að svo miklu leyti, sem gerlegt kann að þykja, eins og sérhvert fyrir mæli þessa lista væri í hinni lögákvæðnu grein, sem nefnd er í dálkinum til vinstri við lýsingu hvorrar vörutegundar um sig.

Schedule I

Icelandic Tariff			Description of Article	Rate of Duty	
Group	Section	Item		Specific duty in aurar per gross kilo	Ad valorem duty (percent)
II	8	6	Fresh apples	7	10
II	8	15	Fresh pears	7	10
II	8	33	Raisins	7	25
II	8	34	Prunes	7	25
II	10	3	Rice, with hull or without outside hull, unground		2
II	10	6	Corn, unground		4
II	11	1	Wheat flour	2	8
II	11	5	Oatmeal		2
II	11	6	Corn meal		8
II	11	10	Oat grits		2
II	11	11	Rice grits		2
III	15	14	Cottonseed oil	2	8
III	15	17	Soybean oil	2	8
IV	19	5	Rice and other cereals and edible roots, roasted, steam-cooked or processed in other like manner	7	10
IV	20	7	Pulp and juices of fruit (unsweetened)	7	8
IV	20	9	Juice from fruits and plant parts	7	10
V	27	18	Lubricating oils of all kinds	2	2
XII	54	6	Rubber boots	20	8
XVI	72	11	Harrows	2	2
XVI	72	22	Calculating machines	3 ^{1/2}	15
XVI	72	23	Typewriters	3 ^{1/2}	15
XVI	72	24	Adding machines	3 ^{1/2}	15
XVI	72	25	Duplicating machines	3 ^{1/2}	15
XVI	72	26	Other office machines and parts therefor, n. o. s.	3 ^{1/2}	15

Schedule II

NOTE: The provisions of this Schedule shall be construed and given the same effect, and the application of collateral provisions of the customs laws of the United States to the provisions of this Schedule shall be determined, in so far as may be practicable, as if each provision of this Schedule appeared respectively in the statutory provision noted in the column at the left of the respective descriptions of articles.

73 22. okt. Að því er snertir sérhvern þann varning, sem í þessum lista er talinn, og á undirskriftardegi er háður hvers konar viðbótar- eða sérstökum almennum tolli, hvort sem sá tollur er á lagður samkvæmt hinni lögákveðnu grein, sem talin er til vinstri dálki við lýsingu vörunnar, eða ekki, þá skal slíkur sérstakur eða viðbótartollur gilda áfram og vera háður sérhverri þeirri lækkingu, sem talin er á þessum lista, eða sem síðar kann að verða ákveðin, þar til hann fellur niður, samkvæmt lögum, en hækka má hann ekki.

In the case of any article enumerated in this Schedule, which is subject on the day of the signature of this Agreement to any additional or separate ordinary customs duty, whether or not imposed under the statutory provision noted in the column at the left of the respective description of the article, such separate or additional duty shall continue in force, subject to any reduction indicated in this Schedule or hereafter provided for, until terminated in accordance with law, but shall not be increased.

Númer í tollskrá Bandaríkja-anna 1930	Lýsing vöru	Tollur	United States Tariff Act of 1930 Paragraph	Description of Article	Rate of duty
52	Síldarlýsi	2 ¹ / ₂ c.	52	Herring oil	2 ¹ / ₂ c.
717 (c)	Fiskur, þurkaður og ósaltaður: Þorskur, ýsa, lýsingur, lýr og keila	1 ¹ / ₄ c.	717 (c)	Fish, dried and unsalted: Cod, haddock, hake, pollock, and cusk	per gallon 1 ¹ / ₄ c.
	Annar, ásamt hákarlsuggum	⁵ / ₈ c.		Other, including shark fins	⁵ / ₈ c.
718 (a)	Fiskur, verkaður og varinn á hvern hátt sem er, í olíu eða olíu og öðru efni: Reyktur lýr, hverju nafni sem nefnist, ef verðið er yfir 9 cent pundíð, ásamt þyngd næstu umbúða	á pund 15 ⁰ / ₁₀₀ verðtollur	718 (a)	Fish, prepared or preserved in any manner, when packed in oil or in oil and other substances: Smoked pollock, by whatever name known, of a value exceeding 9 cents per pound including the weight of the immediate container only ..	per pound 15 ⁰ / ₁₀₀ ad valorem
718 (b)	Fiskur, verkaður og varinn á hvern hátt sem er í loftþéttum umbúðum, er vega með innihaldi ekki meir en 15 pund hver (að undanteknum fiski í olíu eða olíu og öðrum efnum): Allt framangreint (að undantekinni síld, reyktri eða kryddreyktri eða í tómatsósu, í næstu umbúðum, sem vega með innihaldi yfir 1 pund hver, og að undanteknum laxi og ansjós-um)	12 ¹ / ₂ % verðtollur	718 (b)	Fish, prepared or preserved in any manner, when packed in air-tight containers weighing with their contents not more than fifteen pounds each (except fish packed in oil or in oil and other substances): Any of the foregoing (except herring, smoked or kippered or in tomato sauce, packed in immediate containers weighing with their contents more than one pound each, and except salmon and anchovies) ..	12 ¹ / ₂ % ad valorem
719	Fiskur, þæklaður eða saltaður (að undanteknum fiski í olíu eða olíu og öðrum efnum og að undanteknum fiski í loftþéttum umbúðum, sem		719	Fish, pickled or salted (except fish packed in oil or in oil and other substances and except fish packed in air-tight containers weighing	

ekki veга yfir 15 pund hver)

(4) Sild, heil eða beinlaus, án tillits til verðmætis, þar með talin stórsild, í lausri vikt eða næstu umbúðum, sem með innihaldi veга meir en 15 pund hver og innihalda meir en 10 pund nettó af sild ...

$\frac{1}{2}$ c.
á pund
nettóvígt

720 (a) Fiskur, reyktur eða kryddreyktur (að undanteknum fiski í olíu eða olíu og öðrum efnum og að undanteknum fiski í loftþéttum umbúðum, sem veга ekki með innihaldi meir en 15 pund hver):

(6) Annar fiskur $12\frac{1}{2}\%$

721 (d) Kavíar og önnur hrogn til verðtollur manneldis (að undanteknum styrjuhrognum):

Soðin og í loftþéttum umbúðum, hvort þau eru í seyði eða sósu, eða ekki 15%

verðtollur

Annað 10 c.

1519 (a) Verkaðir feldir og loðskinn, á pund ólitað:

Lamba- og loðskinn (nema karakúl og persneskt lamb) $12\frac{1}{2}\%$

1685 Fiskúrgangur og fiskimjöl í flokki sem aðallega notast til áburðar eða sem hráefni til áburðarvinnslu Tollfrjáls

1730 (b) Þorskalýsi og þorsklifrarlýsi . Tollfrjálst

1780 Fiskúrgangur og fiskimjöl, óháft til manneldis Tollfrjáls

Internal Revenue Code Section	Lýsing vöru	Innflutningsgjald
-------------------------------	-------------	-------------------

2491 (a) Sildarlýsi $1\frac{1}{2}$ c. á pund

with their contents not more than fifteen pounds each):

(4) Herring, whether or not boned, regardless of value, and including full herring, in bulk or in immediate containers weighing with their contents more than fifteen pounds each and containing each more than 10 pounds of herring, net weight..... $\frac{1}{2}$ c.

720 (a) Fish, smoked or kippered (except fish packed in oil or in oil and other substances and except fish packed in air-tight containers weighing with their contents not more than fifteen pounds each):

(6) Other fish $12\frac{1}{2}\%$

721 (d) Caviar and other fish roe for food purposes (except sturgeon):

Boiled and packed in air-tight containers, whether or not in bouillon or sauce... 15%

ad valorem

Other 10 c.

1519 (a) Dressed furs and dressed fur skins, not dyed:

Lamb and sheep (except caracul and Persian lamb) $12\frac{1}{2}\%$

1685 Fish scrap and fish meal of a grade used chiefly for fertilizers, or chiefly as an ingredient in the manufacture of fertilizers Free

1730 (b) Cod oil and cod-liver oil .. Free

1780 Fish scrap and fish meal, unfit for human consumption Free

Internal Revenue Code Section	Description of Article	Rate of Import Tax
-------------------------------	------------------------	--------------------

2491 (a) Herring oil $1\frac{1}{2}$ c. per pound

Bókun um staðfestingu þessa samnings fór fram í Washington hinn 20. október 1943, og gengur þá samningurinn í gildi hinn 19. nóvember 1943.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utarríkisráðuneytið, hinn 22. október 1943.

Vilhjálmur Þór.

AUGLÝSING

um lækkun aðflutningsgjalda af nokkrum vörutegundum.

Samkvæmt heimild í lögum nr. 61 29. apríl 1943, skulu frá og með 19. nóvember 1943 aðflutningsgjöld af eftirtöldum vörum vera svo sem hér segir:

Tollskr. nr.		Tollein- ing	Vörumagns- tollur. Aurar	Verð- tollur %
8. kafli nr. 6.	Epli ný	1 kg	7	10
8. — — 15.	Perur nýjar í mánuðunum febr. til og með júlí	—	3,36	10
8. — — 15 a.	Perur nýjar í öðrum mánuðum	—	7	10
8. — — 33.	Rúsinur	—	7	25
8. — — 34.	Sveskjur	—	7	25
10. — — 6.	Máis	—	—	4
19. — — 5.	Rís og aðrar korntegundir og rótarávextir, steikt, gufusoðið eða tilreitt á annan svipaðan hátt	—	7	10
20. — — 7.	Pulp og safi úr ávöxtum, ósykraður	—	7	8
20. — — 9.	Saft úr ávöxtum og jurtahlutum	—	7	10
72. — — 22.	Reiknivélar	—	3,5	15
72. — — 23.	Ritvélar	—	3,5	15
72. — — 24.	Talningavélar (fétalar)	—	3,5	15
72. — — 25.	Fjölritarar (duplikatorar)	—	3,5	15
72. — — 26.	Aðrar skrifstofuvélar og hlutar til þeirra, ót. a.	—	3,5	15

Máis, 10. kafli nr. 6, skal þó vera verðtollsfrjálst til ársloka 1943, sbr. auglýsingu ráðuneytisins nr. 57 20. marz 1943.

Af pulp og safi úr ávöxtum, ósykraðum, 20. kafla nr. 7, og af saft úr ávöxtum og jurtahlutum, 20. kafla nr. 9, skal ekki innheimta eftirlitsgjald samkvæmt reglugerð nr. 67 22. febr. 1940, sbr. lög nr. 24 1. febr. 1936.

Fjármálaráðuneytið, 6. nóvember 1943.

Björn Ólafsson.

Magnús Gíslason.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 3 13. febrúar 1943, um verðlag.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ákvæði til bráðabirgða í lögum nr. 3 13. febrúar 1943 orðist svo:

Meðan það verðlag á innlendum afurðum gildir, sem samkomulag varð um í landbúnaðarvísitölunefnd, skal þrátt fyrir ákvæði síðasta málsliðar 1. gr. laga þess-

ara útsöluverð þeirra vara, sem mjólkurverðlagsnefnd og kjötverðlagsnefnd ákveða verð á, háð samþykki viðskiptaráðs. 75

Við ákvörðun á útsöluverði skal miðað við verð það til bænda, sem samkomulag varð um í landbúnaðarvísitölunefnd, að viðbættum óhjákvæmilegum kostnaði. 10. nóv.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 10. nóvember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

76

10. nóv.

um breyting á lögum nr. 18 28. maí 1941, um sandgræðslu og heftingu sandfoks.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

13. gr. laganna orðist svo:

Komist búfénaður inn á sandgræðslusvæði, sem afgirt er með fullgildri og ógallaðri sandgræðslugirðingu, skal sandgræðslustjóri láta merkja það búfé og tilkynna síðan hreppstjóra, en hann tilkynnir það eigendum fénaðarins. Komist sömu skepnur þrásinnis inn á svæðið og verði göllum á girðingu eigi um kennt, getur sandgræðslustjóri krafizt, að viðkomandi hreppstjóri láti lóga skepnunum og komi afurðum þeirra í verð, eftir því sem fært er. Sandgræðslan greiði síðan þann mismun, sem á kann að vanta, að eigandi fái fullt verð. Rísi ágreiningur, skal úr honum skorið með mati tveggja dómkvaddra manna.

Nú á hreppstjóri eða nánustu vandamenn hans hlut að máli, og kveður þá sýslumaður óvilhallan mann í hans stað til þess að framfylgja lögum.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 10. nóvember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

77

7. des.

L Ö G

um að undanþiggja frá álagningu skatta til ríkis og bæjar eða sveitar
vinninga í happdrætti Hallgrímskirkju.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Vinningur í happdrætti Hallgrímskirkjusóknar, sem stofnað er til samkvæmt leyfi dómsmálaráðuneytisins, dagsettu 28. maí 1943, skal vera undanþeginn álagningu skatta til ríkis og bæjar eða sveitar fyrir það ár, sem vinningurinn fellur.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 7. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

78

7. des.

L Ö G

um að undanþiggja frá álagningu skatta til ríkis og bæjar eða sveitar
vinning í happdrætti Laugarneskirkju.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Vinningur í happdrætti Laugarneskirkjusóknar, sem stofnað er til samkvæmt leyfi dómsmálaráðuneytisins, dagsettu 21. apríl 1943, skal vera undanþeginn álagningu skatta til ríkis og bæjar eða sveitar fyrir það ár, sem vinningurinn fellur.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 7. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

79

7. des.

um breyting á lögum nr. 66 8. sept. 1931, um hafnargerð í Dalvík.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. gr. laganna orðist svo:

Til hafnargerðar á Dalvík veitist úr rikissjóði $\frac{2}{5}$ kostnaðar eftir áætlun, sem ríkisstjórnin hefur samþykkt, þegar fé er veitt til þess á fjárlögum, allt að kr. 480000.00 — fjögur hundruð og áttatíu þúsund krónur — gegn $\frac{3}{5}$ frá hafnarsjóði Dalvíkur. Með framlagi rikissjóðs teljast fjárveitingar þær, sem þegar hafa verið veittar á fjárlögum.

2. gr.

Upphaf 2. gr. laganna skal orða svo:

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd rikissjóðs allt að kr. 720000.00 — sjö hundruð og tuttugu þúsund króna — lán.

3. gr.

7. gr. laganna orðist svo:

Framkvæmd hafnarmála og eftirlit með höfninni skal fela hafnarnefnd. Í hafnarnefnd sitja 3 menn kosnir af hreppsnefnd Svarfaðardalshrepps. Skulu þeir kosnir í hvert sinn að afloknum hreppsnefndarkosningum, í fyrsta sinn þegar eftir gildistöku þessara laga. Gildir kosning þeirra til loka kjörtímabils hreppsnefndarinnar.

Gjört í Reykjavík, 7. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

80

7. des.

um breyting á vegalögum, nr. 101 19. júní 1933.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir 14. gr. laganna komi ný grein, er verður 15. gr., svo hljóðandi:

Sýslunefnd getur ákveðið, að hluta af fé því, er sýslan leggur fram til sýsluvega, verði varið til kaupa á stórvirkum, vélknúnum tækjum til vegagerðar í sýslunni, svo sem jarðýtu og skurðgröfu, enda hafi áður verið leitað um það álits og tillagna vegamálastjóra. Telji vegamálastjóri ráðlegt, að sýslan kaupi slíkar vélar, greiðir ríkis-

80 sjóður helming af verði vélanna, þar með talinn allur kostnaður við þær, komnar á 7. des. ákvörðunarstað í sýslunni.

Vélar þessar skulu starfræktar undir yfirstjórn vegamálastjóra.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 7. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

81

7. des.

H A F N A R L Ö G

fyrir Ólafsfjörð.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Til hafnargerðar í Ólafsfirði veitast úr ríkissjóði $\frac{2}{3}$ kostnaðar, eftir áætlun, sem ríkisstjórnin hefur samþykkt, þegar fé er veitt til þess í fjárlögum, allt að kr. 1000000 — ein milljón krónur — gegn $\frac{1}{3}$ frá hafnarsjóði Ólafsfjarðar.

2. gr.

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs allt að kr. 1500000.00 — einnar millj. og fimm hundruð þúsund króna — lán, er hafnarsjóður Ólafsfjarðar kann að fá til hafnargerðarinnar, gegn ábyrgð sveitarsjóðs og sýslunefndar Eyjafjarðarsýslu, enda sé lánið tekið fyrir milligöngu opinberra lánsstofnana, ef það er tekið erlendis. Tillagið úr ríkissjóði og ábyrgð ríkissjóðs er bundin því skilyrði, að yfirumsjón með verkinu og reikningshald sé falið manni, sem atvinnu- málaráðuneytið samþykkir.

3. gr.

Sérhver er skyldur að láta af hendi mannvirki og land, er þarf til að gera höfnina eða undir brautir og vegi í þarfir hafnarinnar, svo sem leyfa, að tekið verði í landi hans hvort heldur er grjót, mól eða önnur jarðefni og þola þær eignakvaðir, óhagræði eða takmörkun á afnotarétti, sem hafnargerðin hefur í för með sér, allt gegn því, að fullar bætur komi fyrir. Náist ekki samkomulag um bæturnar, skulu þær ákveðnar með mati tveggja dómkvaddra manna, að tilkvöddum báðum málsaðilum. Kostnaðurinn við matið greiðist úr hafnarsjóði Ólafsfjarðar. Nú vill annar hvor málsaðili ekki una mati, og getur hann heimtað yfirmat, en gera skal hann það innan 14 daga, frá því er matsgerð er lokið. Yfirmatið skal framkvæmt á sama hátt af 4 dómkvöddum mönnum. Kostnaðinn við yfirmatið greiðir sá, er þess hefur krafizt, ef matsupphæðinni verður ekki breytt meira en sem nemur 10% af hinni ákveðnu endurgjaldsupphæð, ella greiðist kostnaðurinn úr hafnarsjóði Ólafsfjarðar.

4. gr.

Hafnarmerki skulu ákveðin í reglugerð.

81

7. des.

5. gr.

Með strandlengjunni umhverfis höfnina má ekki gera í sjó fram neina bryggju eða önnur mannvirki né fylla upp eða dýpka út frá landi nema eftir tillögum hafnarnefndar og með samþykki hreppsnefndar Ólafsfjarðarhrepps. Sá, sem vill gera eitthvert slíkt mannvirki, skal senda hafnarnefndinni beiðni um það, og skal beiðninni fylgja lýsing á því, svo og uppdráttur, ef með þykir þurfa í tvennu lagi, og heldur hafnarnefnd öðru eintakinu. Hafnarnefnd afgreiðir síðan málið til hreppsnefndar.

Sá, sem fengið hefur slíkt leyfi, skal skyldur að halda mannvirkinu svo við, að engin hætta stafi af því.

Brot gegn þessari grein varðar sektum frá 500—20000 krónur, og hafnarnefnd getur látið nema burt mannvirkið á kostnað eigandans.

6. gr.

Hreppsnefnd Ólafsfjarðarhrepps hefur á hendi stjórn hafnarmálefna undir yfirumsjón atvinnu- og samgöngumálaráðuneytisins.

7. gr.

Framkvæmd hafnarmála og eftirlit með höfninni skal fela hafnarnefnd. Í hafnarnefnd sitja 3 menn. Skal nefndin kosin á sama hátt og til sama tíma og aðrar fastanefndir, er hreppsnefnd kýs. Heimilt er þó að kjósa í nefndina menn, er ekki eiga sæti í hreppsnefnd.

8. gr.

Eigum hafnarsjóðs má aðeins verja í þarfir hafnarinnar. Sveitarsjóður ábyrgist skuldir hafnarsjóðs, og hreppsnefnd ber ábyrgð á eignum hafnarinnar.

9. gr.

Hreppsnefnd má ekki án leyfis ráðuneytisins selja eða veðsetja fasteignir hafnarsjóðsins eða kaupa nokkrar nýjar fasteignir, taka stærri lán eða lán til lengri tíma en svo, að þau verði borguð aftur af tekjum þess árs, sem fer í hönd, né endurnýja slík lán eða fresta borgunartímanum og ekki heldur gera nein þau mannvirki við höfnina, sem eru svo stórvaxin, að árstekjurnar hrökkvi ekki til að koma þeim í framkvæmd.

10. gr.

Til þess að standa straum af kostnaði við byggingu og viðhald hafnarvirkja og til árlegs rekstrarkostnaðar hafnarinnar er heimilt að innheimta gjöld þau, er hér segir:

1. Árlegt gjald af bryggjum og öðrum mannvirkjum, sem gerð eru samkvæmt 5. gr.
2. Af skipum og bátum, er hafna sig á Ólafsfjarðarhöfn, og farmi þeirra:
 - a. Lestagjald.
 - b. Vitagjald.
 - c. Vörugjald. — Undanskildar skulu þó vörur þær, er samkvæmt farmskrá skipsins eiga að fara til annarra hafna á landinu, ef þær eru ekki settar á land.
 - d. Bryggjugjald af skipum, er leggjast við bryggjur hafnarinnar.
 - e. Festargjald af skipum, sem nota festar hafnarsjóðs.

- 81 f. Allt að 1% af andvirði afla þeirra skipa og báta, sem heimili eiga í Ólafsfirði og leggja afla sinn á land innan hafnarsvæðisins eða hafa þar upp-
7. des. sátur.

Gjöld þessi, sem og gjöld fyrir afnot af öðrum eignum hafnarinnar, skulu ákveðin í reglugerð, sem hreppsnefnd Ólafsfjarðarhrepps semur og atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið staðfestir, og skal í henni ákveða, hver skuli greiða þau og innheimta.

Herskip og skemmtiskip skulu undanþegin gjöldum til hafnarinnar samkvæmt töhulið 2. a og b.

11. gr.

Nú má álíta, að tekjur af gjaldstofnum þeim, sem heimilaðir eru í 10. gr., hrökkvi ekki fyrir árlegum útgjöldum hafnarinnar, og getur þá hreppsnefnd með sérstöku samþykki atvinnumálaráðuneytisins fyrir hvert ár ákveðið, að leggja megi aukatoll á aðflutningsgjaldskyldar og útflutningsgjaldskyldar vörur. Gjaldið má þó aldrei fara fram úr 4% af tolli þeim, er greiða ber í rikissjóð. Gjald þetta innheimtir hafnarnefnd. Gjald þetta sem og gjöldin samkv. 10. gr. má taka lögtaki.

12. gr.

Reikningsár hafnarsjóðs er almanaksárið.

13. gr.

Fyrir 1. nóvember ár hvert ber hafnarnefnd að leggja fyrir hreppsnefnd frumvarp til áætlunar um tekjur og gjöld hafnarinnar á komandi ári. Hreppsnefnd skal hafa fullsamið áætlunina fyrir lok nóvembermánaðar og senda hana síðan atvinnu- og samgöngumálaráðuneytinu til samþykktar fyrir árslok ásamt nauðsynlegum skýringum á einstöku gjalda- og tekjuliðum.

14. gr.

Nú hefur hreppsnefnd í hyggju einhverjar meiri háttar aðgerðir við höfnina, eða hún vill gera einhverjar þær ráðstafanir, er samþykki atvinnumálaráðuneytisins þarf til, og skal hún þá senda ráðuneytinu sérstaka tillögu um það efni. Skal það gert svo tímanlega, að samþykki ráðuneytisins geti komið til, áður en hún lætur fjárhagsáætlun hafnarinnar frá sér fara.

15. gr.

Komi það í ljós, þegar fram á árið liður, að óumflýjanlegt sé að sinna einhverjum aðgerðum utan áætlunar eða fara fram úr áætluðum fjárhæðum, ber hafnarnefnd að tilkynna það hreppsnefnd í tæka tíð. Fallist hún á tillögur hafnarnefndar, skal þegar leitað samþykkis ráðuneytisins til þess að víkja megi frá áætluninni. Fyrr má ekki framkvæma verkið né stofna til tekjuhallans.

16. gr.

Við lok hvers reikningsárs og ekki síðar en fyrir febrúarlök skal hafnarnefnd gera reikning yfir tekjur og gjöld hafnarinnar á hinu liðna ári og efnahagsreikning hennar. Reikningana skal endurskoða og úrskurða á sama hátt og reikninga sveitarsjóðs.

17. gr.

Að öðru leyti skal ákveða með reglugerð, er hreppsnefnd semur og ráðuneytið staðfestir, allt það, er lýtur að greiðri og hættalausri umferð um höfnina, góðri reglu og öðru höfninni viðvíkjandi, er við þykir eiga. Í reglugerðinni má ákveða sektir fyrir brot gegn henni, 20—1000 kr.

Sektir samkvæmt lögum þessum renna í hafnarsjóð.

18. gr.

81

Með mál þau, sem rísa út af brotum á lögum þessum og reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim, skal fara sem almenn lögglumál. 7. des.

19. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 7. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

TILSKIPUN

82

um starfsreglur ríkisráðs.

16. des.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Samkvæmt stjórnarskrá ríkisins, 18. maí 1920, og lögum nr. 25 16. júní 1941, um ríkisstjóra Íslands, skipa ég svo fyrir um starfsreglur ríkisráðs sem hér segir:

1. gr.

Ráðherrarnir allir skipa ríkisráð. Ríkisstjóri er forseti ríkisráðsins. Auk þess er ríkisráðsritari á fundum ríkisráðsins.

2. gr.

Ríkisstjóri kveður ríkisráð til fundar á þeim stað og stundu, sem hann ákveður eftir tillögu forsætisráðherra. Ríkisstjóri getur einnig kvatt ríkisráð til funda án þess að fyrir liggi tillaga frá forsætisráðherra, ef hann telur það óhjákvæmilega nauðsynlegt. Fundir skulu að jafnaði haldnir í skrifstofu ríkisstjóra í Reykjavík eða nágrenni. Skulu allir ráðherrar sækja fundi ríkisráðs, nema fjarvera eða veikindaforföll hamli.

3. gr.

Fundur ríkisráðs er lögmaður, ef meiri hluti ráðherranna er á fundi. Ef alveg sérstaklega stendur á, og brýna nauðsyn ber til að halda ríkisráðsfund tafarlaust, telst þó fundur lögmaður, ef auk forseta eru tveir ráðherrar á fundi, enda sé fullvist, að ekki geti fleiri komið á fundinn.

4. gr.

Það, sem gerist á fundum ríkisráðs, skal bókað í sérstaka, löggilta gerðabók ríkisráðs. Ríkisráðsritari annast bókunina.

Forseti og ráðherrarnir geta, ef þeir óska þess, krafizt, að bókaðar séu athugasemdir eða ágreiningsálit þeirra um eitthvert eða einhver mál.

Að loknum hverjum fundi skal gerðabókin lesin upp og undirrituð af öllum þeim, sem viðstaddir voru á fundinum.

5. gr.

Bera skal upp fyrir ríkisstjóra í ríkisráði öll lög, þar á meðal bráðabirgðalög og mikilvægar stjórnarráðstafanir. Sem mikilvægar stjórnarráðstafanir, er bornar skulu upp í ríkisráði, skal jafnan telja:

1. Lagafrumvörp, sem ráðherra vill leggja fyrir Alþingi.
2. Tillögur um að kveðja saman Alþingi, slíta því, fresta fundum þessa eða rjúfa það.
3. Samninga við erlend ríki, sem eru mikilvægir, eða þurfa staðfestingar ríkisstjóra annaðhvort samkvæmt stjórnarskránni eða samkvæmt ákvæðum samningsins.
4. Tillögur um veiting á, lausn eða frávikning frá embætti, eða flutning úr einu embætti í annað, sem ríkisstjóri veitir.
5. Tillögur um að saksókn fyrir afbrot skuli falla niður, um náðun og um almenna uppgjöf saka.
6. Ríkisstjóraúrskurði, tilskipanir, opin bréf og aðrar mikilvægar stjórnarráðstafanir, sem hafa ekki þegar verið taldar hér á undan.

6. gr.

Nú er ríkisstjóri fjarverandi eða forfallaður sökum veikinda og er forsætisráðherra þá forseti ríkisráðs, eða ef forsætisráðherra er einnig fjarverandi eða forfallaður sökum veikinda, sá ráðherrann, sem gegnir störfum forsætisráðherra.

7. gr.

Forseti stjórnar fundum ríkisráðs og umræðum á fundunum. Hann ákveður í hverri röð ráðherrarnir bera upp tillögur sínar og hver þeirra tekur til máls.

Nú kemur fram á ráðherrafundi, að ágreiningur er milli ráðherranna, eða um það er vitað á annan hátt, um mál, sem ætlað er að bera upp í ríkisráði, og skal þá ríkisstjóra gefin skýrsla um málið og ágreininginn eigi síðar en sólarhring áður en bera skal málið upp í ríkisráði. Nú kemur það fram þegar málið kemur fyrir ríkisráð, að mikill ágreiningur er enn milli ráðherranna, og forseti telur málið mikilsvert, og getur hann þá ákveðið að fresta afgreiðslu þess til síðari fundar, sem þó skal haldinn eigi síðar en viku seinna.

8. gr.

Ríkisráðsritari skal skipaður af ríkisráði, eftir tillögu forsætisráðherra, til eins árs í senn frá 17. júní til jafnlengdar næsta ár. Þóknun fyrir störf hans ákveður ráðuneytið eftir tillögu forsætisráðherra.

Auk þess að annast bókun fundargerða samkvæmt 4. gr., skal ríkisráðsritari annast kvaðningu til funda, sjá um að fyrir liggi í réttu formi tillögur þær, er bera skal upp á fundinum, sjá um afgreiðslu mála þeirra, sem afgreidd hafa verið í ríkisráði, í hendur hlutadeigandi ráðuneyta eða annarra; sjá um afgreiðslu eftirrita af tillögum, sem afgreiddar hafa verið í ríkisráði, til skrifstofu ríkisstjóra; geyma gerðabók og skjalasafn ríkisráðs og sjá um, að það sé jafnan í góðu lagi.

9. gr.

Nú er ríkisráðsritari fjarverandi eða forfallaður sökum veikinda, og setur þá forsætisráðherra annan til að gegna störfum hans.

10. gr.

Tilskipun þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

RÍKISSTJÓRABRÉF
um þinglausnir.

83

16. des.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Að ég hef ákveðið að Alþingi, 62. löggjafarþingi, skuli slitið föstudaginn 17. desember 1943.

Mun ég því slíta Alþingi þann dag.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

L Ö G

84

16. des.

um breyting á lögum nr. 19 20. október 1905, um byggingarsamþykktir.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. gr. laganna skal orða svo:

Byggingarsamþykkt má gera fyrir löggilta verzlunarstaði hér á landi, svo og fyrir aðra staði, sem skipulagsskyldir eru samkvæmt lögum um skipulag kaupúna og sjávarþorpa.

2. gr.

Upphaf 6. gr. laganna orðist svo:

Í byggingarsamþykkt skal ákveða, að í löggiltum verzlunarstöðum og öðrum þeim stöðum, sem um getur í 1. gr. þessara laga, skuli stofnuð byggingarnefnd ... o. s. frv.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

L Ö G

um ítölu.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Sýslunefndum er heimilt að gera samþykktir um ítölu í heimalönd og afréttarlönd fyrir heilar sýslur eða einstaka hreppa, ef kröfur berast um það eða þær telja þess þörf, enda sé fullnægt skilyrðum laga þessara.

2. gr.

Nú berst hreppsnefnd krafa frá a. m. k. $\frac{1}{4}$ búenda og jarðareigenda innan sveitarfélagsins um, að ítölumat verði framkvæmt á jörðum í sveitinni eða á afréttarlöndum hreppsins, og skal þá boða til fundar ábúenda og jarðareigenda um málið. Skal þess getið í fundarboði, hvert mál verði þar til umræðu. Fundur telst lögmætur, ef meira en helmingur atkvæðisbærra búenda og jarðareigenda hreppsins sækir fundinn og greiðir þar atkvæði. Þess skal getið í fundargerð, hve margir búendur og jarðareigendur séu í sveitarfélaginu og hve margir hafi mælt á fundinum og tekið þátt í atkvæðagreiðslu um fundarefnið.

Verði samþykkt með meiri hluta atkvæða á lögmætum fundi að óska þess, að ítala verði gerð í heimalönd eða afrétt hreppsins, skal málið sent viðkomandi sýslunefnd til meðferðar. Nú er fellt við atkvæðagreiðslu að krefjast ítölu, og má þá taka málið upp aftur að þrem árum liðnum.

3. gr.

Ef verulegar samgöngur búpenings í heimalöndum tveggja eða fleiri samliggjandi hreppa eiga sér stað eða um er að ræða sameiginleg afréttarlönd tveggja eða fleiri hreppa, getur fundur, sem haldinn er samkvæmt ákvæðum 2. gr., gert kröfu um ítölu í lönd aðliggjandi sveitar eða sveita. Slik krafa skal send viðkomandi hreppsnefnd, og er henni skylt að boða til fundar um málið innan fjögurra vikna frá þeim tíma, er krafan barst henni í hendur. Fer um lögmæti þess fundar svo sem fyrir er mælt í 2. gr. Fundarályktun skal, svo fljótt sem því verður við komið, senda til oddvita sýslunefndar og hreppsnefndar í þeim hreppi, sem átti upptök að kröfunni um ítölu.

4. gr.

Þegar oddvita sýslunefndar hefur horizt fundarályktun um, að ítala skuli gerð, og málið hefur hlotið afgreiðslu á fundum í þeim sveitarfélögum, þar sem það hefur verið tekið til meðferðar samkv. fyrirmælum 3. gr., skal hann boða sýslunefnd til fundar, svo fljótt sem ástæður leyfa, til þess að taka ákvörðun um málið. Í samþykkt sýslunefndar skal tekið fram, í hvaða lönd ítala skuli gerð, hvenær ítölunefnd skuli hafa lokið störfum og hvenær samþykktin skuli koma til framkvæmda.

Sýslunefnd er heimilt að ákveða ítölu í lönd hreppsfélags, þótt ekki hafi fengið meirihlutasamþykki fyrir því á fundi samkvæmt 2. gr., ef sýslunefndin telur það nauðsynlegt til verndar afréttarlöndum eða einstökum jörðum innan hreppsins eða í nágrennasveitum fyrir of miklum ágangi búpenings.

5. gr.

85

16. des.

Þegar sýslunefnd hefur gert samþykkt um ítölu, skal hún hlutast til um, að ítölunefnd verði skipuð. Ítala skal metin af þrem mönnum. Sýslumaður tilnefnir einn mann, er stjórnar matinu og heldur gerðabók, stjórn Búnaðarfélags Íslands annan og búnaðarfélag viðkomandi hrepps hinn þriðja. En séu löndin, sem ítölu skal gera í, eign tveggja eða fleiri hreppa, skal stjórn viðkomandi búnaðarsambands tilnefna þriðja nefndarmanninn. Jafnmargir varamenn skulu tilnefndir og af sömu aðilum.

6. gr.

Svo fljótt sem unnt er, eftir að skipun ítölunefndar hefur farið fram, skal formaður kalla nefndina saman til áreiðar á lönd þau, sem um er að ræða. Jafnframt skal hann tilkynna þeim aðilum, er þar hafa hagsmuna að gæta, nær áreiðin fari fram, svo að þeim gefist kostur á að mæta eða láta umboðsmenn mæta við áreiðina. Áreið er því aðeins lögmæt, að ítölunefnd fullskipuð taki þátt í gerðinni.

Að áreið lokinni skal nefndin, svo fljótt sem því verður við komið, kveða upp úrskurð sinn. Skal hún svo meta ítölu, að fullskipað sé í land, en eigi ofskipað, svo að fénaður megi vel þrífast og eigi sé hætt á, að land spillist sakir ofbeitar. Skal ákveðið, hve margt búfé megi hafa í högum hverrar jarðar, þegar um ítölu í heimalönd er að ræða, og hve mikinn búpening hvert sveitarfélag megi setja á afréttarland, þegar um það er að ræða. Búfé skal lagt í einingar, þannig að 9 kindur, veturgamlar og eldri, jafngildi einum nautgrip eða hrossi á sama aldri. Hverjum aðila er í sjálfsvald sett, hvort hann fyllir ítölu sína með einni búfjártegund eða fleirum til samans. Ítala í heimalönd skal miðast við stærð og nothæfi beitilands.

Til þess að ákvarðanir ítölunefndar séu gildar, þurfa allir nefndarmenn að vera mættir eða varamenn þeirra og greiða atkvæði. Afl atkvæða ræður úrslitum.

7. gr.

Þegar ítölunefnd hefur lokið störfum, skal hún tilkynna viðkomandi hreppsnefnd úrskurð sinn, en hreppsnefnd tilkynnir hreppsþúum og hefur eftirlit með því, að eigi sé fleira búfé sett á heimalönd eða afrétt en ítölunefnd hefur ákveðið. Nú er fleira búfé í hreppnum en heimilt er að reka til afréttar, og ákveður þá hreppsnefnd, hve mikinn búpening megi reka á afrétt frá hverju einstöku býli. Skipting milli jarða í sveitarfélagi eða upprekstrarfélagi miðast við landverð jarðanna að frádregnum hlunnindum. Þó sé engri jörð metin lægri ítala en svo, að unnt sé að reka lífvænlegt bú á henni. Vilji einhver ekkí una úrskurði hreppsnefndar, má skjóta málinu til þriggja manna nefndar til fullnaðarákvörðunar. Skal sú nefnd þannig skipuð, að sýslumaður tilnefni einn mann, Búnaðarfélag Íslands annan, en viðkomandi hreppsnefnd hinn þriðja. Afl atkvæða ræður úrslitum í nefndinni.

Nú fyllir sveitarfélag ekkí sína ítölu í afréttarland, og er því þá skylt að leyfa öðru sveitarfélagi, sem á upprekstur á sameiginlegt afréttarland, að fylla ítöluna, enda komi ákveðið gjald fyrir, sem ákveðið skal af ítölunefnd. Nú hefur ábúandi minni fénað í heimahögum en svarar ítölu hans, og má hann þá taka af öðrum, en tilkynna skal hann hreppsnefnd, af hverjum er tekið og hve margt.

8. gr.

Nú eru verulegar samgöngur búfjár í löndum tveggja eða fleiri samliggjandi lögsagnarumdæma, þannig að sýslunefnd, sem vill ákveða ítölu í lönd innan sýslunnar, telur nauðsynlegt, að jafnframt sé gerð ítala í lönd nágrannahéraðs, og getur hún þá gert kröfu til Búnaðarfélags Íslands um, að það mál verði upp tekið. Stjórn Búnaðarfélags Íslands er þá skylt að taka málið til athugunar, og komist hún að þeirri niðurstöðu, að ítölu sé þörf, skal ítölumat fara fram. Til þess að meta ítölu í

85 landsvæði, sem er innan tveggja eða fleiri lögsagnarumdæma eða er eign fleiri en 16. des. eins lögsagnarumdæmis, tilnefni stjórn Búnaðarfélags Íslands þrjá menn, og skulu þeir starfa samkvæmt ákvæðum laga þessara.

9. gr.

Sandgræðslustjóri getur gert kröfu til Búnaðarfélags Íslands um, að ítölumat verði framkvæmt, ef hann telur þess þörf til varnar því, að gróðurlendi býla eða afréttar eyðist vegna ofbeitar. Stjórn Búnaðarfélags Íslands leitar þá samkomulags við sýslunefnd í viðkomandi héraði um, að gerð verði samþykkt um ítölu í landið. Náist ekki samkomulag um málið við sýslunefnd eða ef land það, sem um er að ræða, liggur innan tveggja eða fleiri lögsagnarumdæma, getur stjórn Búnaðarfélags Íslands ákveðið, að ítala verði gerð, ef hún telur þess þörf. Skipar þá stjórn Búnaðarfélags Íslands þrjá menn í ítölunefnd, svo sem ákveðið er í 8. gr.

10. gr.

Ef ítala einhverrar jarðar verður svo lág vegna sandgræðsluframkvæmda, að matsmenn telji jörðina eigi geta borið lífvænlegt bú, þá getur eigandi krafizt þess, ef samningar nást eigi, að ríkið kaupi jörðina fyrir matsverð samkvæmt eignarnámsslögunum.

11. gr.

Kostnaður við störf ítölunefndar greiðist samkvæmt reikningi af því sveitarfélagi, sem hlut á að máli. Nú er ítala gerð í lönd tveggja eða fleiri hreppa, og skiptist þá kostnaðurinn milli þeirra eftir meðaltalstölu fjallskilaskylds penings í hreppunum síðastliðin fimm ár. Sá aðili, er átti upptök kröfunnar um ítölu, greiði kostnaðinn til formanns ítölunefndar, en kröfurétt á hann á endurgreiðslu frá öðrum á þeim hluta, er þeim ber að greiða. Verði ágreiningur um upphæð reiknings ítölunefndar eða skiptingu kostnaðar milli sveitarfélaga, sker Búnaðarfélag Íslands úr.

12. gr.

Vilji einhver, sem hlut á að máli, ekki una úrskurði ítölunefndar, getur hann krafizt þess innan fjögurra vikna frá uppkvaðningu ítöluúrskurðar, að yfiritölumat skuli fram fara. Krafan sendist landbúnaðarráðherra, sem skipar þrjá menn til yfiritölumats, og sé einn þeirra formaður. Fer um framkvæmd yfirmats eftir fyrirmælum laga þessara.

Kostnaður við yfirmatið greiðist samkvæmt því, sem ákveðið er í 11. gr., ef matið breytist um 10 af hundraði eða meira. Að öðrum kosti greiðist hann af þeim, er krafðist yfirmats.

13. gr.

Ef land spillist eða þrjú ár eru liðin, frá því að samþykktir um ítölu öðluðust gildi, er skylt að taka ítölumatið til endurskoðunar, ef þess er krafizt af a. m. k. $\frac{1}{4}$ ábúenda og jarðareigenda í sveitarfélagi, sem hlut á að máli, eða af sandgræðslustjóra. Skal þá ítölunefnd skipuð á ný eftir fyrirmælum laga þessara.

14. gr.

Ráðherra setur nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara með reglugerð.

15. gr.

Brot gegn ákvæðum laga þessara, reglugerða og samþykktta, sem settar verða samkvæmt þeim, varða sektum frá 100—10000 krónum, og skal fara með mál út af þeim sem almenn lögreglumál.

16. gr.

85

Með lögum þessum eru úr gildi felld ákvæði 14. og 15. greinar laga nr. 18 28. maí 1941, um sandgræðslu og heftingu sandfoks, svo og önnur lagaákvæði, er koma kunna í bága við lög þessi. 16. des.

Nú eru gerðar samþykktir um ítölu samkvæmt lögum þessum, og falla þá úr gildi eldri ákvæði, sem sett hafa verið með samningum eða á annan hátt um ítölu í lönd viðkomandi sveitarfélags.

17. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

86

16. des.

um ákvörðun leigumála og söluverðs lóða og landa Reykjavíkurkaupstaðar.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Þegar Reykjavíkurkaupstaður lætur lóðir sínar og lönd á leigu, þar á meðal erfðafestuleigu, skal bæjarstjórnin eða bæjarráð í umboði hennar ákveða leiguskilmálana.

Á sama hátt ræður hafnarstjórn leigumála um lóðir Reykjavíkurhafnar.

2. gr.

Ársleiga eftir lóðir, sem leigðar eru til íbúðarhúsabygginga til 75 ára, skal vera 5% af fasteignamatsverði lóðarinnar. Leiga eftir aðrar lóðir og lönd skal ákveðin af bæjarstjórn og hafnarstjórn.

3. gr.

Ef bæjarstjórn eða hafnarstjórn selja lóðir eða lóðarspildur bæjarsjóðs eða hafnarsjóðs, fer um ákvörðun söluverðs með sama hætti og fyrir er mælt í 1. gr.

4. gr.

Nú er bæjarstjórn (bæjarráð) eða hafnarstjórn ekki á einu máli um ákvörðun ársleigu eða söluverðs lóðar, og skal þá leigan eða söluverðið ákveðið með mati dómkvaddra manna eftir almennum reglum um dómkvaðningu.

5. gr.

Lóðarleigjanda, er ekki vill hlíta ákvörðun bæjarstjórnar (bæjarráðs) eða hafnarstjórnar um ákvörðun lóðarleigu eða mati samkv. 4. gr., er heimilt að krefjast yfirmats um leiguna, er framkvæmt skal af dómkvöddum mönnum. Um greiðslu matskostnaðar fer þá samkv. ákvæðum 6. gr. síðustu mgr. laga um framkvæmd eignarnáms, nr. 61 14. nóv. 1917.

86

16. des.

Er næsta matstímabili lóðarleigu samkv. gildandi leigusamningum lýkur, eftir að lög þessi öðlast gildi, skal lóðarleigan ákveðin svo sem segir í lögum þessum.

6. gr.

7. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin ákvæði laga nr. 23 3. okt. 1903, um heimild til lóðarsölu fyrir Reykjavíkurkaupstað, laga nr. 59 3. nóv. 1915, um mat á lóðum og löndum í Reykjavík, svo og önnur lagaákvæði, er ekki samræmast ákvæðum þessara laga.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

87

16. des.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 1 26. marz 1924, um brunatryggingar í Reykjavík.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. gr. laganna orðist þannig:

Hafi bæjarstjórn gert slíkan samning, skulu öll hús í lögsagnarumdæminu, hvort sem þau eru almennings eign eða einstakra manna, tryggð hjá félögum þeim, sem samið er við, með fullu verði þeirra eftir virðingu dómkvaddra manna og með þeim kjörum og fyrir þau iðgjöld, sem samningurinn tiltekur. Bæjarstjórn skal hafa eftirlit með virðingargerðunum, og skal ekkert hús tekið í ábyrgð fyrir hærri upphæð en hún álitur hæfilega. Ný hús skal virða ekki síðar en 4 vikum eftir að þau eru fullgerð eða tekin til afnota.

Bæjarstjórn er heimilt að breyta árlega brunabótaverði húsa samkvæmt vísitölu byggingarkostnaðar í Reykjavík, eftir reglum, er bæjarstjórnin setur með samþykki ráðherra.

Vísitölu byggingarkostnaðarins reiknar Hagstofa Íslands árlega í janúarmánuði samkvæmt verðlagi næstliðins árs miðað við byggingarkostnað árið 1939. Fyrir janúarlök 1944 reiknar hagstofan vísitölu byggingarkostnaðar árin 1940—1942.

2. gr.

Í stað „1000“ í 4. gr. laganna komi: 10000.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

L Ö G

88

16. des.

um lendingarbætur í Stöðvarfirði.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Til lendingarbóta við Kirkjubólspörp í Stöðvarhreppi í Suður-Múlasýslu skal úr ríkissjóði veita helming kostnaðar eftir áætlun, sem atvinnumálaráðherra samþykkir, þegar fé er til þess veitt í fjárlögum, allt að 200 þúsund krónum, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að. Fjárhæð þessi greiðist lendingarsjóði Stöðvarhrepps að jafnri tiltölu og lendingarsjóðurinn leggur fram til lendingarbótanna.

2. gr.

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs allt að 200 þúsund króna lán, er hreppsnefnd Stöðvarhrepps kann að taka í innlendri lánsstofnun til lendingarbótanna

Lánsábyrgðin skal bundin því skilyrði, að umsjón verksins og reikningshald sé falið manni, er atvinnumálaráðherra telur til þess færan.

3. gr.

Sérhver er skyldur að láta af hendi mannvirki og land, er þarf til að gera lendingarbæturnar eða undir brautir og vegi í þarfar þeirra, svo sem leyfa, að tekið verði í landi hans, hvort heldur er grjót, möl eða önnur jarðefni og þola þær eignakvaðir, óhagræði eða takmörkun á afnotarétti, sem lendingarbæturnar hafa í för með sér, allt gegn því, að fullar bætur komi fyrir. Náist ekki samkomulag um bæturnar, skulu þær ákveðnar með mati tveggja dómkvaddra manna, að tilkveðdum báðum málsaðilum. Kostnaðurinn við matið greiðist úr lendingarsjóði Stöðvarhrepps.

Nú vill annarhvor málsaðili ekki una mati, og getur hann þá heimtað yfirmat, en gera skal hann það innan 14 daga, frá því að matsgerð er lokið. Yfirmat skal framkvæma á sama hátt af 4 dómkvöddum mönnum. Kostnaðinn við yfirmatið greiðir sá, er þess hefur krafizt, ef matsfjárhæðinni verður ekki breytt meir en um 10% frá hinni ákveðnu endurgjaldsfjárhæð, annars greiðist kostnaðurinn úr lendingarsjóði.

4. gr.

Meðfram strandlengju þorpsins, eftir því sem nánar verður til tekið í reglugerð, má ekki gera neitt mannvirki til lendingarbóta né heldur halda þar úti bátum til útgerðar, nema samþykki lendingarsjóðsstjórnar og hreppsnefndar Stöðvarhrepps komi til.

Brot gegn þessum ákvæðum varða sektum frá kr. 1000.00 til 10000.00 kr.

5. gr.

Framkvæmd lendingarmála og eftirlit með lendingunni hafa þrír menn, er hreppsnefnd Stöðvarhrepps kys. Skulu þeir kosnir á fyrsta fundi nýkosinnar hreppsnefndar, og gildir kosning þeirra jafnlengi og hreppsnefndarinnar.

Til sama tíma skulu kosnir jafnmargir varamenn. Hreppsnefnd Stöðvarhrepps, sú sem nú situr, fer með framkvæmd þessara mála, unz hreppsnefndarkosningar fara næst fram.

88

16. des.

Eignum lendingarsjóðs má aðeins verja í þágu lendingarinnar. Hreppssjóður Stöðvarhrepps ábyrgist skuldir sjóðsins, og hreppsnefndin er ábyrg fyrir eignum lendingarinnar.

6. gr.

7. gr.

Hreppsnefndin má ekki án leyfis atvinnumálaráðuneytisins selja eða veðsetja fasteignir lendingarsjóðs, kaupa nýjar fasteignir eða taka lán til lengri tíma en svo, að þau verði greidd upp af tekjum næsta árs, né endurnýja slík lán og ekki heldur gera mannvirki við lendinguna svo stórvaxin, að árstekjur hrökkvi ekki til að koma þeim í framkvæmd.

8. gr.

Til að standast kostnað við byggingu og viðhald lendingarvirkjanna og til árlegs rekstrarkostnaðar lendingarinnar er heimilt að innheimta í lendingarsjóð Stöðvarhrepps allt að 6% af brúttóverði afla hvers báts, sem haldið er úti til fiskveiða frá Stöðvarfirði, vörugjald af vörum, sem fluttar eru í land eða úr landi innan takmarka Stöðvarfjarðar, svo og önnur gjöld, er ákveðin kunna að verða í reglugerð samkvæmt 12. gr. Heimilt er að innheimta gjöld í lendingarsjóð, þegar byrjað er á verkinu.

Gjöld þessi má taka lögtaki, og ganga þau fyrir sjóveðum.

9. gr.

Reikningsár lendingarsjóðs er almanaksárið.

10. gr.

Fyrir 15. desember ár hvert skal stjórn lendingarsjóðs semja áætlun um tekjur og gjöld lendingarsjóðs næsta ár og senda hana atvinnumálaráðuneytinu til samþykktar.

11. gr.

Stjórn lendingarsjóðs skal í ársbyrjun gera reikning yfir tekjur og gjöld sjóðsins á liðna árinu. Reikninginn skal endurskoða og úrskurða á sama hátt og sveitarsjóðsreikninga.

12. gr.

Í reglugerð, sem hreppsnefnd Stöðvarhrepps semur og atvinnumálaráðuneytið staðfestir, skal kveða á um allt það, sem lýtur að stjórn lendingarsjóðs, viðhaldi lendingarbóta, umferð og góðri reglu í lendingunni, upphæð vörugjalds, báta- og bryggjugjöld o. fl. Í reglugerð má ákveða um sektir fyrir brot gegn henni, 20—10000 kr., og renni sektir í sveitarsjóð.

13. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum og reglugerðum, sem settar kunna að verða samkvæmt þeim, skal fara sem almenn lögreglumál.

14. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

89

um lendingarbætur í Hnífsdal.

16. des.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Til lendingarbóta í Hnífsdal í Eyrarhreppi í Norður-Ísafjarðarsýslu skal úr ríkissjóði veittur helmingur kostnaðar, eftir áætlun, sem atvinnumálaráðherra hefur samþykkt, þegar fé er til þess veitt í fjárlögum, allt að 200 þús. kr., gegn jafnmiklu tillagi annars staðar að. Fjárhæð þessi greiðist lendingarsjóði Hnífsdalskaupþúns að jafnri tiltölu og lendingarsjóðurinn leggur fram til lendingarbótanna.

2. gr.

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs allt að 200 þúsund króna lán, er hreppsnefnd Eyrarhrepps kann að taka í innlendri lánsstofnun til lendingarbótanna. Lánsábyrgðin skal bundin því skilyrði, að umsjón verksins og reikningshald sé falið manni, er atvinnumálaráðuneytið telur til þess færan.

3. gr.

Sérhver er skyldur að láta af hendi mannvirki og land, er þarf til að gera lendingarbæturnar eða undir brautir og vegi í þarfir þeirra, svo sem leyfa, að tekið verði í landi hans, hvort heldur er grjót, mól eða önnur jarðefni, og þola þær eignakvaðir, óhagræði eða takmörkun á afnotarétti, sem lendingarbæturnar hafa í för með sér, allt gegn því, að fullar bætur komi fyrir. Náist ekki samkomulag um bæturnar, skulu þær ákveðnar með mati tveggja dómkvaddra manna, að tilkvöddum báðum málsaðilum. Kostnaðurinn við matið greiðist úr lendingarsjóði Hnífsdalskaupþúns. Nú vill annar hvor málsaðili ekki una mati, og getur hann heimtað yfirmat, en gera skal hann það innan 14 daga frá því, að matsgerð er lokið. Yfirmatið skal framkvæmt á sama hátt af 4 dómkvöddum mönnum. Kostnaðinn við yfirmatið greiðir sá, er þess hefur krafizt, ef matsfjárhæðinni verður ekki breytt meira en sem nemur 10% af hinni ákveðnu endurgjaldsfjárhæð, ella greiðist kostnaðurinn úr lendingarsjóði.

4. gr.

Meðfram strandlengju kaupþúnsins, eftir því sem nánar verður ákveðið í reglugerð, má ekki gera neitt mannvirki til lendingarbóta né heldur halda þar úti bátum til útgerðar, nema samþykki lendingarsjóðsstjórnar og hreppsnefndar Eyrarhrepps komi til

Brot gegn þessum ákvæðum varða sektum frá 1000—10000 kr.

5. gr.

Framkvæmd lendingarmála og eftirlit með lendingunni hafa þrír menn, er hreppsnefnd Eyrarhrepps kys. Skulu þeir kosnir hvert sinn að afloknum hreppsnefndarkosningum, og gildir kosning þeirra til loka kjörtímabils hreppsnefndarinnar. Til sama tíma skulu kosnir jafnmargir varamenn. Hreppsnefnd Eyrarhrepps fer með framkvæmd þessara mála, unz hreppsnefndarkosningar fara næst fram.

6. gr.

Eignum lendingarsjóðs má aðeins verja í þarfir lendingarinnar. Hreppssjóður Eyrarhrepps ábyrgist skuldir sjóðsins, og hreppsnefndin er ábyrg fyrir eignum lendingarinnar.

89

16. des.

Hreppsnefnd má ekki án leyfis atvinnumálaráðuneytisins selja eða veðsetja fasteignir lendingarsjóðs, kaupa nýjar fasteignir eða taka lán til lengri tíma en svo, að þau verði greidd af tekjum næsta árs, né endurnýja slík lán, og ekki heldur gera mannvirki við lendinguna svo stórvaxin, að árstekjur hrökkvi ekki til að koma þeim í framkvæmd.

8. gr.

Til þess að standa straum af kostnaði við byggingu og viðhald lendingarvirkjanna og til árlegs rekstrarkostnaðar lendingarinnar er heimilt að innheimta í lendingarsjóð Hnífsdalskaupþúns allt að 6% af brúttóverði afla hvers báts, er haldið er úti til fiskveiða frá Hnífsdal, vörugjald af vörum, sem fluttar eru í land eða úr landi innan takmarka Hnífsdalslendingar, svo og önnur gjöld, er ákveðin kunna að verða í reglugerð samkvæmt 12. gr. Heimilt er að innheimta gjöld í lendingarþótasjóð, þegar byrjað er á verkinu.

Gjöld þessi má taka lögtaki, og ganga þau fyrir sjóveðum.

9. gr.

Reikningsár lendingarsjóðs er almanaksárið.

10. gr.

Fyrir 1. dag desembermánaðar ár hvert ber stjórn lendingarsjóðs að semja áætlun um tekjur og gjöld sjóðsins næsta ár og senda hana atvinnumálaráðuneytinu til samþykktar.

11. gr.

Fyrir lok febrúarmánaðar ár hvert skal stjórn lendingarsjóðs gera reikning yfir tekjur og gjöld sjóðsins á liðnu ári. Reikninginn skal endurskoða og úrskurða á sama hátt og sveitarsjóðsreikninga.

12. gr.

Í reglugerð, sem hreppsnefnd Eyrarhrepps semur og atvinnumálaráðuneytið staðfestir, skal kveða á um allt það, er lýtur að stjórn lendingarsjóðs, viðhaldi lendingarþóta, umferð og góðri reglu í lendingunni, upphæð vörugjalds, háta- og bryggjugjöld og fleira, ef þurfa þykir.

Í reglugerð má ákveða sektir fyrir brot gegn henni, 20—10000 kr. Sektir renna í lendingarsjóð.

13. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum og reglugerðum, er settar kunna að verða samkvæmt þeim, skal fara sem almenn lögreglumál.

14. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

90

16. des.

um reikningaskrifstofu sjávarútvegsins.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Stofna skal og starfrækja reikningaskrifstofu sjávarútvegsins undir yfirstjórn Fiskifélags Íslands. Skal það fela ákveðnum manni stjórn hennar og leggja honum til aðstoð og starfsfé.

2. gr.

Ríkissjóður skal endurgreiða Fiskifélagi Íslands kostnað við reikningaskrifstofuna, þar á meðal til útgáfu skýrslu um útgerðarkostnað og til eyðublaða til innfærslu reikninga um útgerðir, sem skrifstofan lætur gera, þó eigi yfir kr. 10000.00 á ári.

3. gr.

Hlutverk reikningaskrifstofu sjávarútvegsins er:

1. Að safna saman reikningum um útgerðir víðs vegar á landinu, bæði frá þeim, sem bókhaldsskyldir eru, og öðrum, sem halda slíka reikninga, með það fyrir augum að fá sem réttasta mynd af rekstri útgerðarfyrirtækja yfirleitt og jafnframt af rekstri hinna ýmsu greina útgerðarinnar.
2. Að stuðla að því, að þeir, sem útgerð reka, en ekki eru bókhaldsskyldir, haldi sem gleggsta reikninga um útgerðina og aðstoða þá við uppgjör þeirra.
3. Að vinna hagfræðilegar upplýsingar úr þeim reikningum, sem skrifstofunni berast, um allar greinar útgerðarinnar, eftir því sem unnt er. Birtir skrifstofan skýrslur um niðurstöður sínar árlega.
4. Að útbúa og gefa út hentug eyðublöð fyrir útgerðarreikninga með skýringum um færslu þeirra.
5. Að vera ríkisstjórninni til aðstoðar með hagfræðilega útreikninga og skýringar varðandi sjávarútvegin, ef hún óskar þess.

4. gr.

Forstöðumanni reikningaskrifstofu sjávarútvegsins og öðrum starfsmönnum hennar er bannað, að viðlagðri ábyrgð eftir ákvæðum almennra hegningarlaga um embættis- og sýslunarmenn, að skýra óviðkomandi mönnum frá því, er þeir komast að í starfi sínu um efnahag eða tekjur einstakra manna eða fyrirtækja.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 97 9. júlí 1941, um ófriðartryggingar.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. mgr. 1. gr. laganna orðist þannig:

Setja skal á fót stofnun til að standa straum af tjóni af völdum hernaðar á fasteignum, skipum og lausafé landsmanna, sem ekki er tryggt gegn tjóni af völdum ófriðar eða fæst bætt á öðrum vettvangi. Stofnunin nefnist Ófriðartryggingin.

2. gr.

1. mgr. 2. gr. laganna orðist þannig:

Stofnunin starfar í fjórum deildum, fasteignadeild, skipadeild, véla- og tækjadeild og lausafjártryggingadeild.

3. gr.

Á eftir II. kafla laganna komi nýr kafli, III. kafli, er nefnist skipatryggingin, 12.—16. gr., sem segir í þessari grein, og breytist kaflatalan og greinatala laganna samkvæmt því.

- a. (12. gr.) Skýlt er að tryggja hjá Ófriðartryggingunni öll íslensk skip, sem eingöngu stunda fiskveiðar við strendur landsins og flutninga hér við land í þágu innlendra aðila, önnur en strandferðaskip ríkisins. Eigendur og umráðamenn þeirra skipa, sem ekki eru tryggð samkv. lögum nr. 32 11. júní 1942, skulu senda Ófriðartryggingunni tilkynningu um þau, þegar er hún tekur til starfa.
- b. (13. gr.) Skip skal ófriðartryggja fyrir sömu fjárhæð og þau eru váttryggð fyrir hjá vélbátaábyrgðarfélagi. Nú er skip ekki váttryggt hjá vélbátaábyrgðarfélagi, og skal það þá metið af trúnaðarmönnum Ófriðartryggingarinnar, sem eru hinir sömu og trúnaðarmenn vélbátaábyrgðarfélaganna, hver á sínu svæði, eftir því sem við getur átt. Upphæð tryggingar fer eftir sömu reglum og hjá vélbátaábyrgðarfélagunum. Stjórn Ófriðartryggingarinnar hefur sams konar rétt til yfirmats og endurmats og stjórn Samábyrgðar Íslands á fiskiskipum hefur samkvæmt l. nr. 32 frá 1942.
- c. (14. gr.) Vélbátaábyrgðarfélagum er skýlt að hafa á hendi innheimtu iðgjalda, hverju á sínu tryggingarsvæði, undir umsjón Samábyrgðar Íslands á fiskiskipum. Iðgjaldið getur numið allt að 1% á ári, frá því að Ófriðartryggingin tekur til starfa, en þó ekki yfir 4% af tryggingarfjárhæðinni, nema sérstaklega verði ákveðið með lögum.
- d. (15. gr.) Ráðuneytið ákveður þóknun til vélbátaábyrgðarfélaganna fyrir aðstoð þá, er þau veita samkvæmt lögum þessum.
- e. (16. gr.) Um bætur fyrir tjón á skipum fer eftir sömu reglum og um bætur fyrir sjótjón samkvæmt l. nr. 32 frá 1942, um váttrygging vélbáta. Skal ríkissjóður leggja fram fé til hótanna, og endurgreiðist það af iðgjöldum, eftir því sem þau hrökkva til. Að öðru leyti gilda ákvæði fasteignatrygginga, sbr. II. kafla laga þessara, að svo miklu leyti sem við á.

4. gr.

Í 17. gr. laganna, sem verður 22. gr., komi orðin IV. kafli, 23. gr. og 34. gr. í stað „III. kafli“, „18. gr.“ og „28. gr.“.

5. gr.

Í 18. gr. laganna, sem verður 23. gr., komi orðin 22. gr. í stað „17. gr.“.

6. gr.

Í 20. gr. laganna, sem verður 25. gr., komi orðin 24. gr. í stað „19. gr.“.

7. gr.

Í 21. gr. laganna, sem verður 26. gr., komi orðin 24. gr. í stað „19. gr.“.

8. gr.

Í 22. gr. laganna, sem verður 27. gr., komi orðin 36. gr. í stað „31. gr.“.

9. gr.

Í 25. gr. laganna, sem verður 30. gr., komi orðin 17. gr. í stað „12. gr.“.

10. gr.

Í 30. gr. laganna, sem verður 35. gr., komi orðin II.—IV. kafla á tveim stöðum fyrir „II. og III. kafla“, og á eftir orðunum „16. gr.“ í þriðju mgr. sömu greinar komi: og 21. gr.

Enn fremur í 4. mgr. sömu greinar komi orðin V. kafla í stað orðanna „IV. kafla“ og orðin 24. gr. og 22. gr. í stað „18. gr.“ og „17. gr.“.

11. gr.

Í 31. gr. laganna, sem verður 36. gr., komi orðin V. kafla í stað „IV. kafla“.

12. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Þá er þau hafa öðlzt staðfestingu, skal færa þau inn í meginmál laga nr. 97 9. júlí 1941, um ófriðartryggingar, og gefa þau út að nýju svo breytt.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 78 23. júní 1936, um ríkisframfærslu sjúkra manna og örkumla.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við 1. gr. laganna bætist:

Nánari ákvæði um, hvað telja skuli alvarlega, langvinna sjúkdóma, skal ráðherra setja með reglugerð.

92

16. des.

2. gr.
Aftan við 4. gr. laganna bætist ný málsg. , svolátandi:
Nú nýtur sjúklingur styrks úr ríkissjóði samkv. 1. málsg. þessarar greinar,
og skal þá framfærslusveit hans greiða $\frac{1}{2}$ hluta kostnaðarins. Um greiðslur þessar
fer samkv. ákvæðum 66. gr. framfærslulaganna.

3. gr.

Fyrir orðin „samkvæmt 4., 5. og 6. gr.“ í 8. gr. laganna kemur: samkvæmt 5. gr.

4. gr.

Bráðabirgðaákvæði aftan við 13. gr. laganna orðist svo: Meðan holdsveikra-
spítali er starfræktur af ríkinu, skulu holdsveikir sjúklingar, sem þar eru vistaðir
fyrir ráðstafanir hins opinbera, hafa þar að öllu leyti ókeypis vist á kostnað ríkis-
sjóðs, eins og verið hefur.

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1944.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

93

16. des.

L Ö G

um hafnarbótasjóð.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með sam-
þykki mínu:

1. gr.

Stofna skal sjóð, er nefnist hafnarbótasjóður. Tilgangur sjóðsins er að stuðla
að bæitum hafnar- og lendingarskilyrðum í kaupstöðum og sjávarþorpum, þar sem
aðstaða er góð til sjósóknar og framleiðslu sjávarafurða.

2. gr.

Ríkissjóður leggur fram til hafnarbótasjóðs af tekjum ársins 1943 3 millj. kr.
og 300 þús. kr. á ári eftir 1943.

3. gr.

Hafnarbótasjóður er undanþeginn tekjuskatti, útsvari, stimpilgjaldi og öðrum
sköttum til ríkis, sveitar- og bæjarfélaga.

4. gr.

Ekki má greiða fé úr sjóðnum, fyrr en Alþingi hefur sett nánari ákvæði um
fjárveitingar úr honum.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

94

16. des.

um breyting á lögum nr. 40 30. júní 1942, um breyting á lögum nr. 112 9. okt. 1941, um lax- og silungsveiði.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við 2. gr. laga nr. 40 1942 kemur nýr málsl., svo hljóðandi:

Einnig getur ráðherra, að fengnu áliði veiðimálanefndar, heimilað ádrátt fyrir beitusild (smásild og loðnu) á friðuðu svæði tiltekinn tíma árs.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

95

16. des.

um viðauka við lög nr. 14 20. okt. 1905, um fyrning skulda og annarra kröfuréttinda.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Nú er lánardrottinn búsettur eða dvelst í Danmörku, Finnlandi, Noregi eða öðru því ríki á meginlandi Evrópu, sem er styrjaldarríki eða hernumið, og fellur þá krafa, er hann átti 10. apríl 1940 eða síðar á hendur aðila á Íslandi, ekki niður vegna fyrningar, fyrr en eitt ár er liðið frá því, að styrjaldarástandi eða hernáms í dvalarlandi hans er lokið og póstsamband er komið á milli þess lands og Íslands.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

96

16. des.

L Ö G

um eyðingu svartbaks.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lög nr. 89 9. júlí 1941, um eyðingu svartbaks, skulu gilda til ársloka 1945.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

97

16. des.

L Ö G

um lendingarbætur í Vogum í Vatnsleysustrandarhreppi.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Til lendingarbóta í Vogum í Vatnsleysustrandarhreppi í Gullbringusýslu skal úr ríkissjóði veita helming kostnaðar, eftir áætlun, sem atvinnumálaráðherra samþykkir, þegar fé er til þess veitt í fjárlögum, allt að 350 þúsund krónum, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að. Fjárhæð þessi greiðist lendingarsjóði Voga að jafnri tiltölu og lendingarsjóðurinn leggur fram til lendingarbótanna.

2. gr.

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs allt að 350 þúsund króna lán, er hreppsnefnd Vatnsleysustrandarhrepps kann að taka í innlandri lánsstofnun til lendingarbótanna.

Lánsábyrgðin skal bundin því skilyrði, að umsjón verksins og reikningshald sé falið manni, er atvinnumálaráðherra telur til þess færan.

3. gr.

Sérhver er skyldur að láta af hendi mannvirki og land, er þarf til að gera lendingarbæturnar eða undir brautir og vegi í þarfir þeirra, svo sem leyfa, að tekið verði í landi hans, hvort heldur er grjót, mól eða önnur jarðefni og þola þær eignakvaðir, óhagræði eða takmörkun á afnotarétti, sem lendingarbæturnar hafa í för með sér, allt gegn því, að fullar bætur komi fyrir. Náist ekki samkomulag um

bæturnar, skulu þær ákveðnar með mati tveggja dómkvaddra manna, að til- 97
kvöddum báðum málsaðilum. Kostnaðurinn við matið greiðist úr lendingarsjóði 16. des.
Vatnsleysustrandarhrepps.

Nú vill annar hvor málsaðili ekki una mati, og getur hann þá heimtað yfirmat, en gera skal hann það innan 14 daga, frá því að matsgerð er lokið. Yfirmat skal framkvæma á sama hátt af 4 dómkvöddum mönnum. Kostnaðinn við yfirmatið greiðir sá, er þess hefur krafist, ef matsfjárhæðinni verður ekki breytt meir en um 10% frá hinni ákveðnu endurgjaldsfjárhæð, annars greiðist kostnaðurinn úr lendingarsjóði.

4. gr.

Meðfram strandlengju þorpsins, eftir því sem nánar verður til tekið í reglugerð, má ekki gera neitt mannvirki til lendingarbóta né heldur halda þar úti bátum til útgerðar, nema samþykki lendingarsjóðsstjórnar og hreppsnefndar Vatnsleysustrandarhrepps komi til.

Brot gegn þessum ákvæðum varða sektum frá kr. 1000.00 til 10000.00 kr.

5. gr.

Framkvæmd lendingarmála og eftirlit með lendingunni hafa þeir menn, er hreppsnefnd Vatnsleysustrandarhrepps kýs. Skulu þeir kosnir á fyrsta fundi nýkosinnar hreppsnefndar, og gildir kosning þeirra jafnlengi og hreppsnefndarinnar.

Til sama tíma skulu kosnir jafnmargir varamenn. Hreppsnefnd Vatnsleysustrandarhrepps, sú sem nú situr, fer með framkvæmd þessara mála, unz hreppsnefndarkosningar fara næst fram.

6. gr.

Eignum lendingarsjóðs má aðeins verja í þágu lendingarinnar. Hreppssjóður Vatnsleysustrandarhrepps ábyrgist skuldir sjóðsins, og hreppsnefndin er ábyrg fyrir eignum lendingarinnar.

7. gr.

Hreppsnefndin má ekki án leyfis atvinnumálaráðuneytisins selja eða veðsetja fasteignir lendingarsjóðs, kaupa nýjar fasteignir eða taka lán til lengri tíma en svo, að þau verði greidd upp af tekjum næsta árs, né endurnýja slík lán og ekki heldur gera mannvirki við lendinguna svo stórvaxin, að árstekjur hrökkvi ekki til að koma þeim í framkvæmd.

8. gr.

Til að standast kostnað við byggingu og viðhald lendingarvirkjana og til árlegs rekstrarkostnaðar lendingarinnar er heimilt að innheimta í lendingarsjóð Vatnsleysustrandarhrepps allt að 6% af brúttlóverði afla hvers báts, sem haldið er úti til fiskveiða frá Vogum, vörugjald af vörum, sem fluttar eru í land eða úr landi innan takmarka hreppsins, svo og önnur gjöld, er ákveðin kunna að verða í reglugerð samkvæmt 12. gr. Heimilt er að innheimta gjöld í lendingarsjóð, þegar byrjað er á verkinu.

Gjöld þessi má taka lögtaki, og ganga þau fyrir sjóveðum.

9. gr.

Reikningsár lendingarsjóðs er almanaksárið.

10. gr.

Fyrir 15. desember ár hvert skal stjórn lendingarsjóðs semja áætlun um tekjur og gjöld lendingarsjóðs næsta ár og senda hana atvinnumálaráðuneytinu til samþykktar.

97

11. gr.

16. des. Stjórn lendingarsjóðs skal í ársbyrjun gera reikning yfir tekjur og gjöld sjóðsins á liðna árinu. Reikninginn skal endurskoða og úrskurða á sama hátt og sveitarsjóðsreikninga.

12. gr.

Í reglugerð, sem hreppsnefnd Vatnsleysustrandarhrepps semur og atvinnumálaráðuneytið staðfestir, skal kveða á um allt það, sem lýtur að stjórn lendingarsjóðs, viðhaldi lendingarbóta, umferð og góðri reglu í lendingunni, upphæð vörugjalds, báta- og bryggjugjöld o. fl. Í reglugerð má ákveða um sektir fyrir brot gegn henni, 20—10000 kr., og renni sektir í lendingarsjóð.

13. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum og reglugerðum, sem settar kunna að verða samkvæmt þeim, skal fara sem almenn lögreglumál.

14. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

98

L Ö G

16. des.

um breyting á lögum nr. 62 30. des. 1939, um tollskrá o. fl.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

8. kafli 1. gr. laganna orðist svo:

Ávextir til neyzlu, nýir og þurrkaðir.

Ávextir nýir:

	Toll- eining	Vöru- magns- tollur Aurar	Verð- tollur %
1 — ananas	1 kg	7	10
2 — appelsínur	—	7	10
3 — bananar	—	7	10
4 — bláber	—	7	10
5 — einiber	—	7	10
6 — epli	—	7	10
7 — ferskjur	—	7	10
8 — grapefruit	—	7	10
9 — hindber	—	7	10
10 — jarðarber	—	7	10
11 — kirsiber	—	7	10
12 — mandarínur	—	7	10
13 — melónur	—	7	10

	Toll- eining	Vöru- magns- tollur Aurar	Verð- tollur %
14 — múltuber	1 kg	7	10
15 — perur: í mánuðunum febrúar til og með júlí	—	3,36	10
15a — — í öðrum mánuðum	—	7	10
16 — plómur	—	7	10
17 — ríbsber	—	7	10
18 — sítrónur	—	7	10
19 — sólber og stíkilsber	—	7	10
20 — tituber	—	7	10
21 — vínber: í mánuðunum febrúar til og með júlí	—	3,36	10
21a — — í öðrum mánuðum	—	7	10
22 — aðrir	—	7	10
Ávextir þurrkaðir:			
23 — aprikósur	—	7	25
24 — blandaðir ávextir	—	7	25
25 — bláber	—	7	25
26 — döðlur	—	7	25
27 — epli	—	7	25
28 — ferskjur	—	7	25
29 — fikjur	—	7	25
30 — kirsiber	—	7	25
31 — kúrennur	—	7	25
32 — perur	—	7	25
33 — rúsinur	—	7	25
34 — sveskjur	—	7	25
35 — aðrir	—	7	25
Hnetur, heilar eða muldar:			
36 — kókosnetur og mjöl úr þeim	—	7	10
37 — aðrar	—	7	10
38 — möndlur	—	7	10
39 Hnetukjarnar og aðrir ávaxtakjarnar, ót. a.	—	7	10

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

um ábyrgð rikissjóðs á tjóni, sem hlýzt af veru herliðs Bandaríkja Norður-Ameríku hér á landi.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkissjóði skal skylt að bæta íslenskum ríkisborgurum tjón, er þeir hafa beðið eða kunna að bíða vegna aðgerða hernaðaryfirvalda Bandaríkja Norður-Ameríku hér á landi eða af völdum manna úr herliði þeirra.

2. gr.

Bótaskylda rikissjóðs samkvæmt 1. gr. kemur því aðeins til greina, að sá, sem tjóninu hefur valdið, mundi vera bótaskyldur samkvæmt íslenskum lögum. Um upphæð skaðabótanna, svo og um það, hvaða hagsmuni bæta skuli, fer og eftir íslenskum lögum. Þó er hámark hverrar kröfu á hendur rikissjóði samkv. lögum þessum kr. 50000.

3. gr.

Bótakröfur samkvæmt lögum þessum má sækja fyrir bæjarþingi Reykjavíkur, og svarar fjármálaráðuneytið til sakar.

4. gr.

Nú hefur sá, er tjón beið, tekið við greiðslu skaðabóta frá þeim, sem valdur var að tjóninu, og er þá ábyrgð rikissjóðs lokið, hvort sem hann fékk fullar bætur eða eigi.

Bótaskylda rikissjóðs gildir ekki gagnvart vátryggjanda, er bætur hefur greitt vegna tjónsins. Tjónþoli getur eigi heldur krafist rikissjóð bóta að svo miklu leyti sem hann fær tjónið bætt af vátryggjanda.

Nú er bótakrafa eigi komin til ráðuneytisins innan eins árs frá því, að tjónið varð, og er þá bótaskylda rikissjóðs niður fallin. Fyrningarfrestur á kröfum, sem til eru orðnar fyrir gildistöku laga þessara, telst þó frá gildistöku þeirra.

5. gr.

Nú greiðir rikissjóður skaðabætur samkvæmt 1. gr., og öðlast hann þá bótakröfu þá, er sá, sem þær bætur fékk, kann að eiga á hendur þeim, er tjóninu hefur valdið, eða öðrum.

6. gr.

Lög þessi gilda um allar skaðabótakröfur samkv. 1. gr., sem til hafa orðið frá 7. júlí 1941.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 16. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

100

30. des.

um heimild fyrir bæjar- og sveitarstjórnir til útsvarsinnheimtu árið 1944.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Bæjar- og sveitarstjórnnum er heimilt að innheimta hjá hverjum útsvarsgjaldanda í umdæmum sínum allt að 40% af upphæð þeirri, er hann greiddi í útsvar fyrir árið 1943, til greiðslu upp í útsvar hans 1944, með gjalddögum 1. marz til 1. maí 1944, eftir nánari reglum, er bæjar- og sveitarstjórnirnar setja, en ráðherra staðfestir.

Nú eru hreinar tekjur gjaldanda lægri árið 1943, samkvæmt skattaframtali, en þær voru árið 1942, og getur hann þá krafizt hlutfallslegrar lækkunar á útsvars-greiðslum samkvæmt lögum þessum. Þetta gildir þó aðeins, ef tekjurýrnunin hefur numið 30% eða þar fram yfir.

2. gr.

Ef útsvar er ekki greitt á réttum gjalddögum samkvæmt reglum þeim, er settar verða samkv. 1. gr., skal gjaldþegn greiða dráttarvexti af því, sem ógreitt er, 1% fyrir hvern mánuð eða hluta úr mánuði, sem líður frá gjalddaga, unz útsvarið er greitt.

3. gr.

Nú kemur það í ljós, er álagning útsvars 1944 er lokið, að gjaldþegn hefur þegar greitt meira en álagt útsvar, og skal þá endurgreiða það, sem ofgreitt var, ásamt $\frac{1}{2}$ % vöxtum fyrir hvern mánuð eða hluta úr mánuði, sem upphæðin hefur verið í vörzlu viðkomandi bæjar- eða sveitarsjóðs.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört i Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

L Ö G

101

30. des.

um lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lífeyrissjóður embættismanna og ekkna þeirra, er stofnaður var með lögum nr. 51 27. júní 1921, skal eftirleiðis heita Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins, og starfar hann með því markmiði og skipulagi, sem segir í lögum þessum.

101

30. des.

Sjóðfélagar eru þeir nefndir í lögum þessum, er skylt er að greiða iðgjöld í sjóðinn og rétt eiga á lífeyri úr honum.

2. gr.

Sjóðfélagar eru:

1. Allir þeir, sem laun taka eftir hinum almennu launalögum.
2. Allir aðrir starfsmenn, sem taka laun úr rikissjóði og ráðnir eru til ekki skemmri tíma en eins árs eða með þriggja mánaða uppsagnarfresti, enda sé starf þeirra í þjónustu ríkisins aðalstarf þeirra.

Þeim starfsmönnum ríkisins, sem rétt eiga á lífeyri úr öðrum sjóðum, er stofnaðir eru með lögum fyrir tilteknar starfsgreinir sérstaklega, er þó eigi skylt að gerast sjóðfélagar.

3. gr.

4. gr.

Stjórn sjóðsins skal heimilt að taka í tölu sjóðfélaga:

1. Starfsmenn við ríkisstofnanir, sem sérstakan fjárhag hafa.
2. Starfsmenn bæjar-, sýslu- eða sveitarfélaga.
3. Starfsmenn við sjálfseignarstofnanir, er starfa í almenningsþarfir.

Starfsmenn þeir, sem ræðir um í 1—3 hér að framan, skulu fullnægja skilyrðum þeim, er greinir í 3. gr., um ráðningartíma.

5. gr.

Nú bætast við nýir sjóðfélagar samkvæmt 3. gr. 2. tölul. eða 4. gr., og skal þá heimilt að kaupa þeim réttindi í sjóðnum fyrir starfstíma, sem þeir hafa unnið, áður en þeir urðu sjóðfélagar. Stjórn sjóðsins ákveður, eftir tillögum tryggingarfræðings hans, upphæð þá, er greiða skal fyrir réttindi þessi, eftir því sem nánar verður ákveðið í reglugerð sjóðsins.

6. gr.

Stjórn sjóðsins skal skipuð þremur mönnum. Skal einn þeirra tilnefndur af hæstarétti, og er hann formaður stjórnarinnar. Annar skal skipaður af fjármálaráðherra, en hinn þriðji kosinn af sjóðfélögum eða félagsskap þeirra, svo sem nánar verður ákveðið í reglugerð sjóðsins.

Skipunar- og kjörtími stjórnarmanna er þrjú ár.

7. gr.

Tryggingarstofnun ríkisins annast reikningshald og daglega afgreiðslu sjóðsins fyrir þóknun eftir samkomulagi hennar og stjórnar sjóðsins.

Reikningsár sjóðsins er almanaksárið. Reikningar sjóðsins skulu endurskoðaðir af hinni umboðslegu endurskoðun án sérstakrar þóknunar.

8. gr.

Stjórn sjóðsins skal sjá um ávöxtun fjár hans. Skal ávaxta sjóðinn í tryggum verðbréfum, svo sem rikisskuldabréfum eða öðrum bréfum með rikisábyrgð, skulda- bréfum bæjar- og sveitarfélaga, vaxtabréfum veðdeildar Landsbankans eða Búnaðarbankans, jarðræktarbréfum, skuldabréfum, tryggðum með fyrsta veðrétti í fasteignum allt að 60% af fasteignamati þeirra, eða með öðrum álíka tryggilegum hætti.

Ráðherra getur kveðið nánar á um útlán sjóðsins með reglugerð, þar á meðal sett fyrir mæli um lánveitingar til íbúðarhúsabygginga fyrir meðlimi sjóðsins.

9. gr.

Stjórn sjóðsins skal hið fimmta hvert ár láta tryggingarfræðing rannsaka fjárhag sjóðsins. Þyki honum rannsókn sín leiða í ljós, að fjárhagsgrundvöllur sjóðsins sé

ótryggur, skal hann gera tillögur til stjórnar sjóðsins um aðgerðir til að efla sjóðinn. **101**
 Sýni rannsóknin hins vegar, að fjárhagur sjóðsins sé svo góður, að iðgjöld mætti 30. des.
 lækka, skal hann athuga vandlega, hversu mikil sú lækkun mætti vera, og gera tillögur sínar um það til sjóðsstjórnarinnar. Sjóðsstjórnin má aldrei lækka iðgjöld meira en tryggingarfræðingur hefur lagt til, að gert yrði.

10. gr.

Sjóðfélagar greiði ár hvert 4% af heildarárslaunum sínum í iðgjöld til sjóðsins. Launagreiðanda ber að halda iðgjöldum eftir af launum sjóðfélaga og standa sjóðnum skil á þeim.

Sjóðfélagar bera eigi ábyrgð á skuldbindingum sjóðsins nema með iðgjöldum sínum.

Launagreiðendur greiði fyrst um sinn ár hvert 6% af heildarárslaunum þeim, er sjóðfélagi tekur hjá þeim, í iðgjöld til sjóðsins. Komi til iðgjaldalækkunar samkvæmt 9. gr., skal fyrst lækka iðgjöld launagreiðanda, þar til er þau eru orðin jöfn iðgjöldum sjóðfélaga sjálfra.

11. gr.

Sjóðurinn greiðir sjóðfélögum ellilífeyri og örorkulífeyri og eftirlátnum maka þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum þeim, sem hér fara á eftir.

12. gr.

Hver sjóðfélagi, er greitt hefur iðgjöld til sjóðsins í 10 ár eða lengur og annaðhvort er orðinn fullra 65 ára að aldri eða samanlagður aldur hans og þjónustutími er orðinn 95 ár, á rétt á árlægum ellilífeyri úr sjóðnum.

Upphæð ellilífeyrisins er hundraðshluti af meðallaunum hlutaðeigandi sjóðfélaga síðustu 10 starfsár hans, og er hundraðshluti þessi hækkandi eftir því, sem starfstíminn verður lengri, svo sem hér segir:

Starfstími.	Ellilífeyrir.
10 ár	12,5 %
11 —	14,0 —
12 —	15,5 —
13 —	17,0 —
14 —	18,5 —
15 —	20,0 —
16 —	22,0 —
17 —	24,0 —
18 —	26,0 —
19 —	28,0 —
20 —	30,5 —
21 —	33,0 —
22 —	35,5 —
23 —	38,0 —
24 —	41,0 —
25 —	44,0 —
26 —	47,0 —
27 —	50,0 —
28 —	53,0 —
29 —	56,5 —
30 — eða lengur	60,0 —

101

30. des.

13. gr.

Hver sjóðfélagi, sem ófær verður til að gegna starfi sínu eða missir einhvern hluta af launum sínum sökum varanlegrar örorku, á rétt á örorkulífeyri, ef tryggingaryfirlæknir í samráði við landlækni metur örorkuna meiri en 10%.

Ef rekja má aðalorsök örorkunnar til starfs í þágu stöðu þeirrar, sem öryrkinn gegndi, er hámark hins árlega örorkulífeyris hans jafnhátt ellilífeyri þeim, er hann hefði öðlazzt rétt til, ef hann hefði gegnt stöðu sinni til 65 ára aldurs. Endranær miðast hámark örorkulífeyrisins við starfstíma og meðallaun 10 síðustu starfsár öryrkjans með sama hætti og segir í 12. gr.

Örorkulífeyrir hvers einstaks er sami hundradshluti af hámarksörorkulífeyri hans samkv. 2. mgr. þessarar gr. sem örorka hans er metin. Enginn getur fengið örorkulífeyri, meðan hann heldur fullum launum þrátt fyrir örorkuna.

Skýlt er öryrkja, sem sækir um örorkulífeyri úr sjóðnum eða nýtur hans, að láta stjórn sjóðsins í té allar þær upplýsingar um heilsufar sitt, sem nauðsynlegar eru til að dæma um rétt hans til örorkulífeyris.

Stjórn sjóðsins er heimilt að lækka eða fella niður örorkulífeyri þeirra öryrkja, sem fá starfsorku sína aftur að nokkru eða öllu leyti.

Sömuleiðis ber stjórn sjóðsins að hækka örorkulífeyrinn, ef örorkan vex til muna og án sjálfskaparvita frá því, sem hún var metin við fyrri ákvarðanir, enda hafi öryrkinn á þeim tíma, sem örorkan óx, ekki verið í þjónustu annarra en þeirra aðila, sem tryggja starfsfólk sitt í sjóðnum.

14. gr.

Nú andast sjóðfélagi eða sá maður, er nýtur ellilífeyris eða örorkulífeyris úr sjóðnum, og lætur hann eftir sig maka á lífi, og á þá hinn eftirlifandi maki rétt til lífeyris úr sjóðnum, enda hafi hinn látni greitt iðgjöld til sjóðsins í 10 ár eða lengri tíma og hjónabandinu hafi eigi verið slitið að lögum, áður en hann lézt.

Nú andast sjóðfélagi, er greitt hefur iðgjöld til sjóðsins skemmri tíma en 10 ár, og skal þá endurgreiða eftirlifandi maka hans vaxtalaus iðgjöld þau, er hann hefur greitt til sjóðsins.

Upphæð lífeyris hins eftirlifandi maka fer eftir starfstíma hins látna og meðalárslaunum hans síðustu 10 starfsár hans. Ef starfstíminn er 10 ár, er hinn árlegi lífeyrir 20% af meðalárslauninum, en hækkar síðan fyrir hvert starfsár um 1% af meðalárslauninum, unz hámarkinu, 40% af meðalárslauninum, er náð eftir 30 ára starfstíma.

Hafi hinn eftirlifandi maki verið meira en 10 árum yngri en hinn látni, lækkar lífeyrir hans um 1% af meðalárslauninum fyrir hvert ár, sem aldursmunurinn nemur umfram 10 ár.

Verði árlegur lífeyrir maka samkvæmt 3. og 4. málsg. þessarar gr. lægri en 500 kr., skal hann hækkaður upp í þá upphæð.

Nú hefur sjóðfélagi gengið í hjónaband, eftir að hann var orðinn 60 ára, eða á þeim tíma, er hann naut ellilífeyris úr sjóðnum eða hann var lagztur banaleguna, og nýtur þá eftirlifandi maki hans eigi réttar til lífeyris úr sjóðnum.

Réttur til lífeyris samkvæmt þessari grein fellur niður, ef hinn eftirlifandi maki gengur í hjónaband að nýju, en kemur aftur í gildi, sé hinu síðara hjónabandi slitið, enda veiti hið síðara hjónaband eigi rétt til lífeyris úr sjóðnum.

15. gr.

Börn eða kjörbörn, sem sjóðfélagi lætur eftir sig, er hann andast, og yngri eru en 16 ára, skulu fá árlegan lífeyri úr sjóðnum, þar til er þau eru fullra 16 ára að aldri, enda hafi hinn látni séð um framfærslu þeirra að nokkru eða öllu leyti. Sama gildir

um börn eða kjörbörn, er sá maður lætur eftir sig, er naut elli- eða örorkulífeyris úr sjóðnum, er hann andaðist. 101

30. des.

Ef barnið á foreldri eða kjörforeldri á lífi, er sér um framfærslu þess, er lífeyrir þess 25% hærri en meðalmeðlag það, er félagsmálaráðherra hefur ákveðið með barni á sama aldri í Reykjavík á þeim tíma, sem lífeyririnn á að greiðast. Að öðrum kosti er lífeyririnn tvöfalt meðalmeðlag þetta.

Sama rétt öðlast börn og kjörbörn sjóðfélaga, er hann verður öryrki, þó svo, að lífeyrir þeirra skal þá nema jafnmiklum hundradshluta af lífeyrisupphæð þeirri, sem greinir í 2. málsg. þessarar gr., sem örorka sjóðfélagans er metin.

16. gr.

Nú lætur sjóðfélagi í lífanda lífi og af öðrum ástæðum en elli eða örorku af stöðu þeirri, er veitti honum aðgang að sjóðnum, og á hann þá rétt á að fá endurgreidd vaxtalaus iðgjöld þau, er hann hefur greitt í sjóðinn. Hafi hann verið sjóðfélagi í 15 ár, er hann lætur af stöðunni, getur hann með samþykki sjóðsstjórnarinnar valið um, hvort hann fær iðgjöld sín endurgreidd eða hann lætur þau standa inni í sjóðnum. Velji hann síðari kostinn, fellur niður skylda hans til að greiða framvegis iðgjöld til sjóðsins og réttur hans til örorkulífeyris. Ellilífeyrir hans og lífeyrir eftirlátins maka miðast þá við starfstíma hans og meðallaun síðustu 10 starfsár hans samkvæmt 12. og 14. gr. Lífeyrir barna hans skal þá ákveðinn þannig, að full upphæð samkvæmt 15. gr. skal margfölduð með hlutfallinu á milli þess ellilífeyris, sem hann hefur öðlast rétt til, og þess ellilífeyris, sem hann hefði öðlast rétt til, ef hann hefði gegnt starfinu til 65 ára aldurs.

Sé staða eða starfi sjóðfélaga lagður niður, á hann rétt á að vera áfram í sjóðnum og greiða iðgjöld, sem miðuð séu við laun þau, er hann hafði, er staða hans var lögð niður. Nýtur hann þá sömu réttinda úr sjóðnum sem hann hefði gegnt starfi sínu áfram.

17. gr.

Þeir, sem keypt hafa sér og ekkjum sínum lífeyri samkvæmt lögum nr. 51 27. júní 1921, öðlast réttindi eftir lögum þessum, enda greiði þeir iðgjöld sín samkvæmt ákvæðum þeirra frá þeim tíma, er þau öðlast gildi.

18. gr.

Ríkissjóður ábyrgist greiðslu lífeyris samkvæmt lögum þessum, og greiðist hann með ½ árslífeyrisins fyrir fram á hverjum mánuði.

19. gr.

Nánari ákvæði um skipulag sjóðsins og starfsemi hans skal setja í reglugerð, er fjármálaráðherra staðfestir, en stjórn sjóðsins semur.

20. gr.

Óheimilt er að framselja eða veðsetja lífeyriskröfur samkvæmt lögum þessum, og ekki má leggja á þær lögghald né gera í þeim fjárnám eða lögtak. Enginn skuldheimtumaður í dánarbúi eða protabúi hefur rétt til að skerða kröfurnar á nokkurn hátt.

21. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1944. Frá sama tíma eru lög nr. 51 27. júní 1921 úr gildi numín.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

L Ó G

um lífeyrissjóð barnakennara og ekkna þeirra.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lífeyrissjóður barnakennara og ekkna þeirra, er stofnaður var með lögum nr. 33 27. júní 1921, skal eftirleiðis starfa með því markmiði og skipulagi, sem segir í þessum lögum.

2. gr.

Sjóðfélagar eru þeir nefndir í lögum þessum, er skylt er að greiða iðgjöld í sjóðinn og rétt eiga á lífeyri úr honum.

3. gr.

Sjóðfélagar eru allir barnakennarar, sem laun taka eftir launalögum barnakennara.

4. gr.

Stjórn sjóðsins skal skipuð þremur mönnum. Skal einn þeirra tilnefndur af hæstarétti, og er hann formaður stjórnarinnar. Annar skal skipaður af fjármálaráðherra, en hinn þriðji kosinn af sjóðfélögum eða félagsskap þeirra, svo sem nánar verður ákveðið í reglugerð sjóðsins.

Skipunar- og kjörtími stjórnarmanna er þrjú ár.

5. gr.

Tryggingarstofnun ríkisins annast reikningshald og daglega afgreiðslu sjóðsins fyrir þóknun eftir samkomulagi hennar og stjórnar sjóðsins.

Reikningsár sjóðsins er almanaksárið. Reikningar sjóðsins skulu endurskoðaðir af hinni umboðslegu endurskoðun án sérstakrar þóknunar.

6. gr.

Stjórn sjóðsins skal sjá um ávöxtun fjár hans. Skal ávaxta sjóðinn í tryggum verðbréfum, svo sem ríkisskuldabréfum eða öðrum bréfum með ríkisábyrgð, skulda- bréfum bæjar- og sveitarfélaga, vaxtabréfum veðdeildar Landsbankans eða Búnaðarbankans, jarðræktarbréfum, skuldabréfum, tryggðum með fyrsta veðrétti í fasteignum allt að 60% af fasteignamati þeirra, eða með öðrum álika tryggilegum hætti.

Ráðherra getur kveðið nánar á um útlán sjóðsins með reglugerð, þar á meðal selt fyrirmæli um lánveitingar til íbúðarhúsabygginga fyrir meðlimi sjóðsins.

7. gr.

Stjórn sjóðsins skal hið fimmta hvert ár láta tryggingarfræðing rannsaka fjárhag sjóðsins. Þyki honum rannsókn sín leiða í ljós, að fjárhagsgrundvöllur sjóðsins sé ótryggur, skal hann gera tillögur til stjórnar sjóðsins um aðgerðir til að efla sjóðinn. Síni rannsóknin hins vegar, að fjárhagur sjóðsins sé svo góður, að iðgjöld mætti lækka, skal hann athuga vandlega, hversu mikil sú lækkun mætti vera, og gera tillögur sínar um það til sjóðsstjórnarinnar. Sjóðsstjórnin má aldrei lækka iðgjöld meira en tryggingarfræðingur hefur lagt til, að gert yrði.

8. gr.

Sjóðfélagar greiði ár hvert 4% af heildarárslaunum sínum í iðgjöld til sjóðsins. Launagreiðanda ber að halda iðgjöldum eftir af launum sjóðfélaga og standa sjóðnum skil á þeim.

Sjóðfélagar bera eigi ábyrgð á skuldbindingum sjóðsins nema með iðgjöldum sínum.

Launagreiðendur greiði fyrst um sinn ár hvert 6% af heildarárslaunum þeim, er sjóðfélagi tekur hjá þeim, í iðgjöld til sjóðsins. Komi til iðgjaldalækkunar samkv. 9. gr., skal fyrst lækka iðgjöld launagreiðanda, þar til er þau eru orðin jöfn iðgjöldum sjóðfélaga sjálfra.

9. gr.

Sjóðurinn greiðir sjóðfélögum ellilífeyri og örorkulífeyri og eftirlátnum mæka þeirra og börnum lífeyri samkv. ákvæðum þeim, sem hér fara á eftir.

10. gr.

Hver sjóðfélagi, er greitt hefur iðgjöld til sjóðsins í 10 ár eða lengur og annaðhvort er orðinn fullra 65 ára að aldri eða samanlagður aldur hans og þjónustutími er orðinn 95 ár, á rétt á árlegum ellilífeyri úr sjóðnum.

Upphæð ellilífeyrisins er hundraðshluti af meðallaunum hlutaðeigandi sjóðfélaga síðustu 10 starfsár hans, og er hundraðshluti þessi hækkandi eftir því, sem starfstíminn verður lengri, svo sem hér segir:

Starfstími.	Ellilífeyrir.
10 ár	12,5 %
11 —	14,0 —
12 —	15,5 —
13 —	17,0 —
14 —	18,5 —
15 —	20,0 —
16 —	22,0 —
17 —	24,0 —
18 —	26,0 —
19 —	28,0 —
20 —	30,5 —
21 —	33,0 —
22 —	35,5 —
23 —	38,0 —
24 —	41,0 —
25 —	44,0 —
26 —	47,0 —
27 —	50,0 —
28 —	53,0 —
29 —	56,5 —
30 — eða lengur	60,0 —

11. gr.

Hver sjóðfélagi, sem ófær verður til að gegna starfi sínu eða missir einhvern hluta af launum sínum sökum varanlegrar örorku, á rétt á örorkulífeyri, ef trygginga-yfirlæknir í samráði við landlækni metur örorkuna meiri en 10%.

Ef rekja má aðalorsök örorkunnar til starfa í þágu stöðu þeirrar, sem öryrkinn gegndi, er hámark hins árlega örorkulífeyris hans jafnhátt ellilífeyri þeim, er hann

102 hefði öðlzt rétt til, ef hann hefði gegnt stöðu sinni til 65 ára aldurs. Endranær miðast 30. des. hámark örorkulífeyrisins við starfstíma og meðallaun 10 síðustu starfsár öryrkjans með sama hætti og segir í 10. gr.

Örorkulífeyrir hvers einstaks er sami hundradshluti af hámarksörorkulífeyri hans samkvæmt 2. mgr. þessarar gr. sem örorka hans er metin. Enginn getur fengið örorkulífeyri, meðan hann heldur fullum launum þrátt fyrir örorkuna.

Skýlt er öryrkja, sem sækir um örorkulífeyri úr sjóðnum eða nýtur hans, að láta stjórn sjóðsins í té allar þær upplýsingar um heilsufar sitt, sem nauðsynlegar eru til þess að dæma um rétt hans til örorkulífeyris.

Stjórn sjóðsins er heimilt að lækka eða fella niður örorkulífeyri þeirra öryrkja, sem fá starfsorku sína aftur að nokkru eða öllu leyti.

Sömuleiðis ber stjórn sjóðsins að hækka örorkulífeyrinn, ef örorkan vex til muna og án sjálfskaparvita frá því, sem hún var metin við fyrri ákvarðanir, enda hafi öryrkinn á þeim tíma, sem örorkan óx, ekki verið í þjónustu annarra en þeirra aðila, sem tryggja starfsfólk sitt í sjóðnum.

12. gr.

Nú andast sjóðfélagi eða sá maður, er nýtur ellilífeyris eða örorkulífeyris úr sjóðnum, og lætur hann eftir sig maka á lífi, og á þá hinn eftirlifandi maki rétt til lífeyris úr sjóðnum, enda hafi hinn látni greitt iðgjöld til sjóðsins í 10 ár eða lengri tíma og hjónabandinu hafi eigi verið slitið að lögum, áður en hann lézt.

Nú andast sjóðfélagi, er greitt hefur iðgjöld til sjóðsins skemmri tíma en 10 ár, og skal þá endurgreiða eftirlifandi maka hans vaxtalaus iðgjöld þau, er hann hefur greitt til sjóðsins.

Upphæð lífeyris hins eftirlifandi maka fer eftir starfstíma hins látna og meðalárslaunum hans síðustu 10 starfsár hans. Ef starfstíminn er 10 ár, er hinn árlegi lífeyrir 20% af meðalárslaununum, en hækkar síðan fyrir hvert starfsár um 1% af meðalárslaununum, unz hámarkinu, 40% af meðalárslaununum, er náð, eftir 30 ára starfstíma.

Hafi hinn eftirlifandi maki verið meira en 10 árum yngri en hinn látni, lækkar lífeyrir hans um 1% af meðalárslaunum fyrir hvert ár, sem aldursmunurinn nemur umfram 10 ár.

Verði árlegur lífeyrir maka samkvæmt 3. og 4. málsg. þessarar gr. lægri en 500 kr., skal hann hækkaður upp í þá upphæð.

Nú hefur sjóðfélagi gengið í hjónaband, eftir að hann var orðinn 60 ára, eða á þeim tíma, er hann naut ellilífeyris úr sjóðnum eða hann var lagztur banaleguna, og nýtur þá eftirlifandi maki hans eigi réttar til lífeyris úr sjóðnum.

Réttur til lífeyris samkvæmt þessari grein fellur niður, ef hinn eftirlifandi maki gengur í hjónaband að nýju, en kemur aftur í gildi, sé hinu síðara hjónabandi slitið, enda veiti hið síðara hjónaband eigi rétt til lífeyris úr sjóðnum.

13. gr.

Börn eða kjörbörn, sem sjóðfélagi lætur eftir sig, er hann andast, og yngri eru en 16 ára, skulu fá árlegan lífeyri úr sjóðnum, þar til er þau eru fullra 16 ára að aldri, enda hafi hinn látni séð um framfærslu þeirra að nokkru eða öllu leyti. Sama gildir um börn eða kjörbörn, er sá maður lætur eftir sig, er naut elli- eða örorkulífeyris úr sjóðnum, er hann andaðist.

Ef barnið á foreldri eða kjörforeldri á lífi, er sér um framfærslu þess, er lífeyrir þess 25% hærri en meðalmeðlag það, er félagsmálaráðherra hefur ákveðið með barni á sama aldri í Reykjavík á þeim tíma, sem lífeyririnn á að greiðast. Að öðrum kosti er lífeyririnn tvöfalt meðalmeðlag þetta.

Sama rétt öðlast börn og kjörbörn sjóðfélaga, er hann verður öryrki, þó svo, að 102
lífeyrir þeirra skal þá nema jafnmiklum hundraðshluta af lífeyrisupphæð þeirri, sem 30. des.
greinir í 2. málsgr. þessarar gr., sem örorka sjóðfélagens er metin.

14. gr.

Nú lætur sjóðfélagi í lífanda lífi og af öðrum ástæðum en elli eða örorku af stöðu þeirri, er veitti honum aðgang að sjóðnum, og á hann þá rétt á að fá endurgreidd vaxtalaus iðgjöld þau, er hann hefur greitt í sjóðinn. Hafi hann verið sjóðfélagi í 15 ár, er hann lætur af stöðunni, getur hann með samþykki sjóðsstjórnarinnar valið um, hvort hann fær iðgjöld sín endurgreidd eða hann lætur þau standa inni í sjóðnum. Velji hann síðari kostinn, fellur niður skylda hans til að greiða framvegis iðgjöld til sjóðsins og réttur hans til örorkulífeyris. Ellilífeyrir hans og lífeyrir eftirlátins maka miðast þá við starfstíma hans og meðallaun síðustu 10 starfsár hans, samkvæmt 10. og 12. gr. Lífeyrir barna hans skal þá ákveðinn þannig, að full upphæð samkvæmt 13. gr. skal margfölduð með hlutfallinu á milli þess ellilífeyris, sem hann hefur öðl-
azt rétt til, og þess ellilífeyris, sem hann hefði öðlazzt rétt til, ef hann hefði gegnt starfinu til 65 ára aldurs.

Sé staða eða starfi sjóðfélaga lagður niður, á hann rétt á að vera áfram í sjóðnum og greiða iðgjöld, sem miðuð séu við laun þau, er hann hafði, er staða hans var lögð niður. Nýtur hann þá sömu réttinda úr sjóðnum sem hann hefði gegnt starfi sínu áfram.

15. gr.

Þeir, sem keypt hafa sér og ekkjum sínum lífeyri samkvæmt lögum nr. 33 27. júní 1921, öðlast réttindi samkvæmt lögum þessum, enda greiði þeir iðgjöld sín samkvæmt ákvæðum þeirra frá þeim tíma, er þau öðlast gildi.

16. gr.

Ríkissjóður ábyrgist greiðslu lífeyris samkvæmt lögum þessum, og greiðist hann með $\frac{1}{12}$ árslífeyrisins fyrirfram á hverjum mánuði.

17. gr.

Nánari ákvæði um skipulag sjóðsins og starfsemi hans skal setja í reglugerð, er fjármálaráðherra staðfestir, en stjórn sjóðsins semur.

18. gr.

Óheimilt er að framselja eða veðsetja lífeyriskröfur samkvæmt lögum þessum, og ekki má leggja á þær lögald né gera í þeim fjárnám eða lögtak. Enginn skuldheimtumaður í dánarbúi eða þrotabúi hefur rétt til að skerða kröfurnar á nokkurn hátt.

19. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1944. Frá sama tíma eru lög nr. 33 27. jan. 1921 úr gildi numin.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

L Ö G

um lífeyrissjóð hjúkrunarkvenna.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Sjóðurinn heitir Lífeyrissjóður hjúkrunarkvenna.

2. gr.

Stjórn sjóðsins skipa 3 menn, formaður Félags íslenzkra hjúkrunarkvenna, landlæknir og einn maður tilnefndur af ríkisstjórninni til þriggja ára í senn, og er hann formaður stjórnarinnar.

3. gr.

Stjórn sjóðsins heldur fund svo oft sem þörf er á, og skal hún halda gerðabók og skrá þar allar samþykktir sínar. Í stjórninni ræður meiri hluti atkvæða. Ekkert fé má greiða úr sjóðnum nema með samþykki sjóðsstjórnarinnar. Sjóðsstjórnin skal vinna kauplaust.

4. gr.

Tryggingarstofnun ríkisins hefur á hendi reikningshald sjóðsins, heimtir inn tekjur hans og annast greiðslur úr honum, hvort tveggja eftir tilvisun sjóðsstjórnarinnar. Þóknun fyrir starf tryggingarstofnunarinnar fer eftir samkomulagi milli hennar og sjóðsstjórnarinnar. Náist ekki samkomulag, ákveður félagsmálaráðherra þóknunina.

5. gr.

Reikningsár sjóðsins er almanaksárið. Ársreikningur skal birtur með ársreikningum Tryggingarstofnunar ríkisins og endurskoðaður á sama hátt og þeir.

6. gr.

Rétt til lífeyris úr sjóðnum hefur sérhver hjúkrunarkona, sem hefur greitt iðgjöld til hans í 10 ár eða lengur og lætur af störfum sökum varanlegrar örorku eða elli. Rétturinn til að hætta störfum sökum elli miðast við 60 ára aldur.

7. gr.

Upphæð lífeyris miðast við meðalárslaun síðustu 10 starfsáranna. Sé starfstíminn skemmri, miðast við meðalárslaun alls starfstímans. Ef hjúkrunarkona verður að láta af starfi sínu sökum varanlegrar heilsubilunar, en tekur við öðru starfi lægra launuðu, skal lífeyririnn þó ekki miðast við laun síðara starfsins, heldur við þau laun, er ætla má, að hún hefði haft, ef hún hefði haldið fullri starfsorku. Námstíminn telst með starfstímanum, en meðalárslaun miðast þó aðeins við starfstíma hjúkrunarkonu, eftir að hún hefur lokið námi.

Til launa telst eigi aðeins laun greidd í peningum, heldur og fæði og húsnæði, ef það fylgir stöðunni.

8. gr.

Ellilífeyrir miðast við meðalárslaun samkvæmt 7. gr. og starfstíma svo sem hér segir:

Fyrir 10 til 11 ára starf veitist 15 % af meðallaunum síðustu 10 starfsára.	103
— 11 — 12 — — — 18 — — — — —	30. des.
— 12 — 13 — — — 21 — — — — —	
— 13 — 14 — — — 24 — — — — —	
— 14 — 15 — — — 27 — — — — —	
— 15 — 16 — — — 30 — — — — —	
— 16 — 17 — — — 33 — — — — —	
— 17 — 18 — — — 36 — — — — —	
— 18 — 19 — — — 39 — — — — —	
— 19 — 20 — — — 42 — — — — —	
— 20 — 21 — — — 45 — — — — —	
— 21 — 22 — — — 48 — — — — —	
— 22 — 23 — — — 51 — — — — —	
— 23 — 24 — — — 54 — — — — —	
— 24 — 25 — — — 57 — — — — —	
— 25 ára starf og lengra veitist 60 % af — — — — —	

9. gr.

Hjúkrunarkonur, sem eftir að þær urðu sjóðfélagar, verða vegna örorku fyrir launalækkun, er nemur meira en 10% af launinum, eða verða að hætta störfum sökum varanlegrar örorku, eiga rétt á lífeyri úr sjóðnum, enda sé örorkan metin meira en 10%. Megi rekja aðalorsök örorkunnar til hjúkrunarstarfsins, er örorkulífeyririnn jafn hámarksellilífeyri fyrir viðkomandi starf, ef um fulla örorku er að ræða, en hlutfallslega minni fyrir minni örorku. Í slíkum tilfellum koma ákvæði 6. og 8. greinar um starfstíma ekki til framkvæmda. Í öðrum tilfellum fer hámark örorkulífeyris eftir starfstíma samkvæmt 8. gr.

Örorkumatið skal framkvæmt af tryggingayfirlækni.

10. gr.

Ef hjúkrunarkona, er var sjóðfélagi eða fyrrverandi sjóðfélagi, sem naut lífeyris, deyr og lætur eftir sig börn eða fósturbörn, sem eru yngri en 16 ára, fá þau lífeyri úr sjóðnum, unz þau eru fullra 16 ára, enda hafi hin látna séð um framfærslu þeirra að nokkru eða öllu leyti. Eigi börnin foreldri eða kjörforeldri á lífi, sem sér um framfærslu þeirra, er lífeyrir hvers um sig 25% hærri en þær upphæðir, er stjórnarráðið ákveður sem meðalmeðlag með börnum á þeirra aldri í Reykjavík á þeim tíma, er þau njóta lífeyris. Eigi börnin hvorki foreldri né kjörforeldri á lífi, sem sér um framfærslu þeirra, eru lífeyrisupphæðirnar tvöfalt hærri.

Sama rétt öðlast börn og fósturbörn sjóðfélaga við það, að hún verður öryrki, þó með þeim takmörkunum, að lífeyrisupphæðir þeirra skulu vera jafnmörg % af upphæðunum samkvæmt 1. mgr. eins og örorka viðkomandi sjóðfélaga er metin mörg %.

11. gr.

Stofnfé sjóðsins er 50000.00 kr., og skal það lagt fram úr rikissjóði.

12. gr.

Fyrst um sinn greiða sjóðfélagar og launagreiðendur hvor um sig iðgjald til sjóðsins, er nemur 4% af heildarárslaunum sjóðfélagans, þar með talið fæði og húsnæði, ef það fylgir stöðunni.

13. gr.

Hjúkrunarkonum, sem gerast sjóðfélagar við gildistöku þessara laga, reiknast til starfstímans allur sá tími, er þær hafa unnið við hjúkrunarstörf, sem veita

103 aðgang að lífeyrissjóði hjúkrunarkvenna. Þeim, er síðar koma, reiknast starfstími frá þeim tíma, er iðgjaldagreiðslur hefjast. Þó er heimilt að kaupa þeim réttindi fyrir fyrri starfstíma gegn gjaldi, er sjóðsstjórnin ákveður í samráði við tryggingafræðing.

Láti hjúkrunarkona um stundarsakir af starfi, sem veitir aðgang að sjóðnum, án þess að nota endurgreiðsluréttinn samkvæmt 15. gr., reiknast starfstími hennar allur sá tími, er hún hefur greitt iðgjöld til sjóðsins. Heimilt er og að greiða iðgjöld fyrir þann tíma, er hún var í burtu, enda hafi hún verið við framhaldsnám eða unnið að hjúkrunarstörfum, sem ekki veita aðgang að sjóðnum.

14. gr.

Stjórn sjóðsins skal láta tryggingafræðing athuga fjárhag sjóðsins á 5 ára fresti. Leiði slík athugun í ljós, að fært sé að lækka iðgjöldin, getur stjórn sjóðsins ákveðið iðgjaldslækkun. Stjórnin má þó eigi ákveða lægra iðgjald en 6% af heildarárslauninum. Iðgjaldið skal jafnan greitt að hálfu af hvorum aðila, launþega og launagreiðanda.

15. gr.

Hjúkrunarkonur, sem láta af störfum án þess að fá lífeyri, eiga rétt á að fá endurgreidd iðgjöld þau vaxtalaus, er þær hafa greitt í sjóðinn. Þetta gildir þó ekki brottför við dauða.

16. gr.

Allar hjúkrunarkonur, sem vinna hjúkrunarstörf í þjónustu ríkis, bæjar- og sveitarfélaga eða annarra opinberra stofnana eða við heilbrigðisstofnanir, sem eru viðurkenndar af heilbrigðisstjórninni, skulu vera skyldutryggðar í sjóði þessum. Heimilt er að taka í sjóðinn aðrar hjúkrunarkonur, er starfa að hjúkrun, enda séu þær eigi ráðnar til skemmri tíma en eins árs, eða með að minnsta kosti þriggja mánaða uppsagnarfresti.

17. gr.

Ríkissjóður ábyrgist greiðslu lífeyris úr sjóði þessum, og greiðist hann með 1/2 árslífeyris fyrir fram á hverjum mánuði.

18. gr.

Óheimilt er að framselja eða veðsetja lífeyriskröfur samkvæmt lögum þessum, og ekki má leggja á þær löghald né gera í þeim fjárnám eða lögtak. Enginn skuldheimtumaður í dánarbúi eða þrotabúi hefur rétt til að skerða kröfurnar á nokkurn hátt.

19. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1944.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

L Ö G

104

30. des.

um breyting á I.—III. kafla laga um alþýðutryggingar.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

Frá 1. janúar 1944 falla úr gildi I.—III. kafla (1.—45. gr.) laga nr. 74 31. des. 1937, um alþýðutryggingar, 1.—15. gr. laga nr. 92 1940, a-, b- og e-liðir 1. greinar og 2. gr. laga nr. 56 1941, lög nr. 94 1942 og lög nr. 53 1943, en frá sama tíma koma í gildi eftirfarandi ákvæði.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Alþýðutryggingar teljast samkvæmt lögum þessum:

1. Slysatryggingar.
2. Sjúkratryggingar.
3. Elli- og örorkutryggingar.
4. Atvinnuleysistryggingar.

2. gr.

Stofnun sú, er annast tryggingarnar, heitir Tryggingastofnun ríkisins. Þegar tryggingarnar koma til framkvæmda, verða þær, hver um sig, sjálfstæð deild í tryggingastofnuninni og hafa þar aðskilinn fjárhag. Engin deildanna ber ábyrgð á skuldbindingum annarrar.

3. gr.

Tryggingastofnun ríkisins hefur heimili og varnarþing í Reykjavík, en umboðsmenn annars staðar þar, sem þörf krefur.

4. gr.

Ríkisstjórnin hefur yfirumsjón með starfsemi Tryggingastofnunar ríkisins og setur reglugerðir eftir lögum þessum.

5. gr.

Heimilt er að fela Tryggingastofnun ríkisins framkvæmdastjórn skyldra opinberra stofnana, svo sem Samábyrgðar Íslands, sbr. lög nr. 23 1921, og Brunabótafélags Íslands, sbr. lög nr. 73 4. júlí 1942. Skal hver stofnun hafa sérskilinn fjárhag, og fer að öðru leyti um stjórn þeirra eftir því, sem ákveðið er í lögum þeirra og reglugerðum.

6. gr.

Ráðherra ræður forstjóra Tryggingastofnunar ríkisins. Hann ræður og deildarstjóra, eftir því sem þörf krefur, svo og yfirlækni tryggingastofnunarinnar og tryggingafræðing, ef forstjóri eða deildarstjórar eru það ekki, að fengnum tillögum forstjórans. Fela má sama deildarstjóra forstöðu fleiri en einnar deildar. Forstjórinn stjórnar stofnuninni í samræmi við lög, reglugerðir og erindisbréf, er honum verður sett. Hann afgreiðir mál í samráði við hlutaðeigandi deildarstjóra, en ber sjálfur ábyrgð á ákvörðunum og úrskurðum.

104 Laun forstjóra Tryggingastofnunar ríkisins og annarra fastra starfsmanna
30. des. skulu ákveðin í launalögum, en þangað til svo er gert, ákveður ráðherra launin.

Lífeyrissjóður Íslands og slysatryggingarsjóður greiða sameiginlega $\frac{3}{4}$ hluta af öllum kostnaði við Tryggingastofnun ríkisins, og ákveður ráðherra, hvernig kostnaðurinn skiptist milli þeirra á hverjum tíma. Ríkissjóður greiðir fyrst um sinn $\frac{1}{4}$ hluta kostnaðarins, en leggja má þann kostnað á deildir tryggingastofnunarinnar, ef fært þykir.

7. gr.

Sameinað Alþingi kýs hlutfallskosningu 5 menn í tryggingaráð og 5 menn til vara. Ráðherra skipar formann ráðsins úr hópi þeirra, sem í það hafa verið kosnir. Ráðherra ákveður þóknun tryggingaráðsmanna. Kjörtími tryggingaráðs er fjögur ár.

Forstjóri stjórnar Tryggingastofnun ríkisins, í samráði við tryggingaráð, undir yfirstjórn ráðherra, samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð. Tryggingaráði er skylt að hafa eftirlit með því, að stofnunin starfi í samræmi við lög og reglugerðir. Tryggingaráð leggur fullnaðarúrskurð á allar kröfur um slysa-, sjúkra- og örorkubætur og ellilífeyri (ellilaun), svo og um greiðslu iðgjalda, að svo miklu leyti sem ágreiningur er um. Skal tryggingaráð taka öll slík mál fyrir og að jafnaði kveða upp úrskurð innan 30 daga frá því að það fékk málið til meðferðar. Nú sættir annar hvor aðili sig ekki við úrskurð tryggingaráðs, og má þá bera málið undir dómstólana.

Reikningar Tryggingastofnunarinnar skulu endurskoðaðir á sama hátt sem reikningar ríkisstofnana.

II. KAFLI

Slysatryggingar.

8. gr.

Hlutverk slysatryggingadeildar Tryggingastofnunar ríkisins er að tryggja gegn slysum þá, sem skylt er að tryggja samkvæmt lögum þessum. Enn fremur að annast frjálsar slysatryggingar, sem í lögnum greinir og ráðherra ákveður nánar um með reglugerð.

9. gr.

Heimilt er atvinnurekendum að skipa 5 manna nefnd til þess að gæta hagsmuna sinna gagnvart slysatryggingunni, svo sem við skiptingu í áhættuflokka og ákvörðun iðgjalda. Í nefndinni eiga sæti: einn fulltrúi fyrir vefuskipaútgerð, sem Félag íslenskra botnvörpuskipaeigenda skipar, tveir fyrir vélbáta- og róðrabátaútgerð, sem Fiskifélag Íslands skipar, einn fyrir skipaafgreiðslu og hafnarvinnu, sem Verzlunarráð Íslands skipar, og einn fyrir verksmiðjuiðnað, sem Landssamband iðnaðarmanna skipar.

Ef stofnaður verður almennur félagsskapur meðal atvinnurekenda í vélbáta- og róðrabátaútgerð, skipaafgreiðslu og verksmiðjuiðnaði, fellur kosning fulltrúa þessara atvinnugreina undir hann. Nefnd þessi getur gert tillögur um skiptingu í áhættuflokka og um iðgjaldagreiðslu, og er skylt að leita álits hennar, áður en ákvörðun er tekin um þau efni. Enn fremur hefur nefndin rétt til að velja einn mann til þess að fylgjast með rekstri slysatryggingarinnar. Sama rétt hefur og Alþýðusamband Íslands. Báðir þessir menn hafa aðgang að öllum skjölum slysatryggingarinnar, og er skylt að veita þeim allar upplýsingar, sem þeir óska, viðvíkjandi framkvæmd tryggingarinnar, enda er þeim heimilt að sækja tryggingaráðsfundi, er þeir fjalla um málefni slysatryggingarinnar.

10. gr.

104

30. des.

Skylt er að tryggja gegn slysum samkvæmt ákvæðum þessara laga:

1. Sjómenn þá, er hér greinir:
 - a. Farmenn, fiskimenn og aðra sjómenn, er lögskráðir eru á íslensk skip.
 - b. Fiskimenn og farmenn á róðrarbátum og vélbátum, minni en 12 smál., er stunda fiskveiðar og hvers konar flutninga.
2. Verkamenn og starfsmenn, sem vinna fyrir kaupum í þeim atvinnugreinum, sem hér eru taldar:
 - a. Ferming og afferming skipa og báta, svo og vöruhúsavinna, vöruflutningar í sambandi við það, hvers konar bifreiðastjórn og stjórn aflvéla við jarðvinnslu.
 - b. Vinna í verksmiðjum og verkstæðum, þar með talin gas- og rafmagnsframleiðsla, vinna í sláturhúsum, mjólkurbúum og rjómbúum, námugróftur, bjargsig, fiskverkun, ísvinna og vinna við raflagnir.
 - c. Húsabyggingar, bæði smíði nýrra húsa og viðbætur og breytingar á eldri húsum. Undanþegin þessum ákvæðum eru útihús í sveitum, sem byggð eru úr torfi og grjóti, önnur en heyhlöður, svo og viðbætur og breytingar húsa í sveitum, nema um meiri háttar aðgerðir sé að ræða.
 - d. Vegagerð, brúagerð, hafnagerð, vitabyggingar, símalagningar og símaviðgerðir, svo og vinna við vatnsleiðslur, raforkuleiðslur og gasleiðslur. Enn fremur skulu tryggðir héraðslæknar, skipaðar ljósmæður, hafnsögumenn, lögregluþjónar, tollþjónar, vitaverðir og starfsmenn við vita, sótarar, póstar og slökkvilið og aðrir þess háttar starfsmenn, ráðnir að opinberri tilhlutun.
 - e. Skipasmíði, skipaviðgerðir, skipaviðhald og varðstaða á skipum við bryggju, í höfn eða í lægi, bátasmíði, bátaviðgerðir.
 - f. Þvottahúastörf og ræsti- og hreingerningarvinna í skólum, sjúkrahúsum, samkomuhúsum, kirkjum, verksmiðjum, verkstæðum, veitingahúsum, verzlunum, skrifstofum og skipum.
 - g. Eldhústörf í sjúkrahúsum, heimavistarskólum, veitingahúsum og veitingastofum.
 - h. Sendisveinastörf.

Nú slasast maður eða bíður líftjón við björgun eða tilraun til björgunar manns í lífsháska, skal hann þá, eða eftirlátnir vandamenn hans, eiga rétt til slysabóta eftir sömu reglum sem slysathöfðir menn.

11. gr.

Það er skilyrði fyrir tryggingarskyldu þeirra, sem nefndir eru í 2. tölulið 10. gr., að starfið sé rekið fyrir reikning ríkis eða sveitarfélags, eða einstaklings eða félags, sem hefur það að atvinnu. Þó fellur þar undir smíði nýrra húsa og verulegar breytingar á eldri húsum, þar með talin utanhússmálning og önnur þau verk, sem við þarf að nota verkpall eða stiga, þótt það sé framkvæmt fyrir reikning manna, sem ekki hafa húsasmíði að atvinnu.

Tryggingin nær til sendistarfa í þágu tryggingarskylds atvinnurekstrar og þess tíma, er fer til að fara frá og til vinnu, enda sé aðeins um að ræða nauðsynlegar ferðir milli vinnustaðar og heimilis eða matstaðar, sem farnar eru samdægurs.

Sjómenn eru tryggðir fyrir slysum á sjó á tryggingartímabilinu, eða þegar þeir eru í landi, annaðhvort við störf í þarfir útgerðarinnar eða fyrir sjálfa sig, í erindum, er leiðir beint af starfi þeirra sem sjómanna.

Tryggingin samkv. 10. gr. 2. tölul. nær ekki til starfsfólks í skrifstofum eða í húð nema að því leyti, sem það vinnur að tryggingarskyldum störfum utan skrifstofu eða húðar.

104 Nú tekur maður að sér tryggingarskylt verk í ákvæðisvinnu, og ber hann þá 30. des. ábyrgð á, að verkamennirnir séu tryggðir. Sé tryggingarskylt verk tekið í ákvæðisvinnu af félagsskap eða hóp manna, er verkið vinna, teljast þeir þá og tryggingarskyldir og bera sameiginlega ábyrgð á iðgjaldagreiðslunni.

Nú annast byggingameistari húsagerð í tímavinnu, og ber hann þá ábyrgð á iðgjaldagreiðslu, enda er honum heimilt að krefja húseiganda um upphæð slysa-tryggingagjalda.

Atvinnurekendur, svo og ríki eða sveitarstjórn, bera ábyrgð á því, að þeir séu tryggðir, sem tryggingarskyldir eru samkvæmt lögum þessum, enda sé starfið rekið fyrir þeirra reikning.

12. gr.

Það er bótaskyld slys, er tryggður maður slasast eða deyr af slysi við þann atvinnurekstur, sem hann er tryggður í.

Til slysa telst hvers konar fingurmeið og handarmeind, er menn fá við sjómennsku, fiskvinnu, sláturhúsavinnu og aðra þá vinnu, sem kunn er að því að vera hættuleg á þennan hátt, enda kenni menn meinsins fyrst á meðan þeir stunda vinnuna, eða innan þess tíma, er rekja megi orsakir þess til hennar.

Sama gildir um aðra atvinnusjúkdóma, eftir því sem nánar verður ákveðið í reglugerð.

13. gr.

Þegar slys ber að höndum, sem ætla má, að greiða beri bætur fyrir samkvæmt lögum þessum, skal forráðamaður fyrirtækisins senda tafarlaust, og eigi síðar en innan 2 mánaða, tilkynningu um slysið í því formi, sem slysatryggingin skipar fyrir um, til lögreglustjóra eða umboðsmanns hans, er síðan sendir tilkynninguna áfram til lögreglustjóra. Ef lögreglustjóri álitur, að slysið veiti rétt til bóta frá slysatryggingunni, sendir hann tilkynninguna áfram til slysatryggingarinnar, ásamt öðrum nauðsynlegum upplýsingum. Ef atvik að slysinu eru óljós eða mál ófullnægjandi upplýst, eða ef ástæða er til að ætla, að slysið hafi orsakast af hirðuleysi eða af lélegum útbúnaði, eða slysatryggingin óskar þess einhverra ástæðna vegna, skal lögreglustjóri halda réttarpróf í málinu. Því aðeins ber að taka til greina og senda til slysatryggingarinnar kröfur um bætur fyrir slys, er verða við atvinnurekstur, sem heimilt er að tryggja í frjálsri tryggingu, að tryggingar hafi verið beiðzt og iðgjöld verið greidd fyrir fram.

Heimilt er að taka til greina tilkynningar, sem berast, eftir að fyrrnefndur 2 mánaða frestur er liðinn, ef sannað er, að tilkynnandi á ekki sök á drættinum.

Ef sá, sem átti að tilkynna slys, hefur vanrækt það, skal það eigi vera því til fyrirstöðu, að sá, sem fyrir slysi varð, eða eftirlátnir vandamenn hans, geti gert kröfur til bóta, ef það er gert, áður en ár er liðið, frá því að slysið varð.

Nú missir slasaður maður rétt til slysabóta fyrir vanrækslu atvinnurekanda að tilkynna slys, sem ætla má, að þó hefði verið bótaskyld. Ber þá hlutaðeigandi atvinnurekandi ábyrgð á slysabótum gagnvart hinum slasaða, eftir sömu reglum og slysatryggingin mundi hafa greitt, ef hún hefði bætt slysið. Heimilt er þó slysatryggingunni að bæta slys, sem þannig er ástatt um, og öðlast hún þá rétt hins slasaða gagnvart atvinnurekanda.

14. gr.

Jafnskjótt og slysatryggingunni hafa horizt nægar upplýsingar um slys og annað, sem til greina kemur um ákvörðun bóta, úrskurðar hún, hvort bætur skuli greiddast samkvæmt lögum þessum, og ákveður bæturnar. Ef um meiðsl er að ræða, eru bæturnar fyrst ákveðnar til bráðabirgða (dagpeningar), þar til lækningu er lokið og maðurinn getur farið að stunda vinnu sína aftur, eða sjá má, hve mikið

hann hefur misst af vinnuþreki sínu. Fullnaðarúrskurður skal þó kveðinn upp, áður en ár er liðið, nema læknir tryggingarinnar telji þörf á frekari drætti.

104
30. des.

15. gr.

Eigi hinn tryggði rétt til slysabóta á hendur manni eða stofnun, skal hann, ef hann krefst slysabóta frá slysaftryggingunni, framselja henni rétt sinn til bóta, ef hún óskar þess. Nú eru greiddar hærri bætur en framlögðum slysabótum nemur, og fær hinn tryggði þá það, sem fram yfir er.

16. gr.

Valdi slysið meiðslum, skal slysaftryggingin greiða bætur sem hér segir:

Ef meiðslin valda sjúkleika og vinnutjóni lengur en 10 daga, þá skal greiða þeim, sem fyrir slysinu varð, læknishjálp, frá því að slysið vildi til, þar með talin nauðsynleg sjúkrahúsvist, og $\frac{3}{4}$ hluta lyfja og umbúðakostnaðar utan sjúkrahúss, en að fullu í sjúkrahúsi, svo og dagpeninga frá þeim tíma, er síðar segir, þangað til hann verður vinnufær eða úrskurður er felldur um varanlega örorku, eða maðurinn deyr, þó ekki lengur en 6 mánuði. Dagpeningar eru 7.50 kr. á dag. Þó mega þeir aldrei fara fram úr $\frac{3}{4}$ af dagkaupi mannsins við þá atvinnu, er hann hafði, þegar slysið varð. Dagpeninga skal aldrei greiða fyrir fyrstu 7 daganum eftir að hinn slasaði varð óvinnufær. Haldi hinn slasaði óbreyttu kaup, er sé a. m. k. jafnhátt dagpeningunum, fyrir sama tíma og þeir eru greiddir, á atvinnurekandi rétt til að fá þá fyrir þann tíma, er hann greiðir hinum slasaða kaup.

Nú er hinn slasaði sjúkratryggður, og sér þá samlag hans honum fyrir sjúkrahjálpi samkv. 1. málsgr., að dagpeningum undanteknum, en slysaftryggingin endurgreiðir samlaginu kostnaðinn.

Útgerðarmanni skal skylt að tryggja gegn aukaiðgjaldi áhættu þá vegna slysa, sem bótaskyld eru samkvæmt lögum þessum og hann ber samkvæmt 27. og 28. gr. laga nr. 41 19. maí 1930, og ber slysaftryggingunni þá að greiða hinum slasaða, auk slysabóta samkv. 1. tölul. greinar þessarar, fullt kaup eða hlut í eina viku frá afskráningardegi að telja.

17. gr.

Valdi slysið varanlegri örorku, skal greiða þeim, sem fyrir því varð, örorkulífeyri til dauðadags eða örorkubætur í einu lagi. Örorkulífeyrir skal vera 1200 kr. á ári, ef hinn slasaði verður vegna slyssins algerlega ófær, að dómi trygginga- yfirlæknis, til nokkurrar vinnu þaðan í frá (alger ævilöng örorka 100%), og lækka hiutfallslega, ef starfsorkutapið er minna. Sé orkutapið minna en 50%, er tryggingunni heimilt að greiða hinum slasaða örorkubætur í einu lagi, sem jafngilda lífeyri hans, samkvæmt reglum, er ráðuneytið setur, að fengnum tillögum tryggingaráðs.

Nú er örorka hins slasaða metin 50% eða meiri, og skal þá greiða honum, auk lífeyris samkv. 1. málsgr., bætur og lífeyri vegna þeirra, sem voru á framfæri hans, þegar slysið bar að höndum, eftir sömu reglum og dánarbætur samkv. 18. gr. Sé örorkan alger og ævilöng, skal greiða fullan lífeyri og bætur, en sé starfsorkutapið minna, lækka upphæðirnar um 2% fyrir hvert 1%, sem vantar á fulla örorku, og falla niður, ef orkutapið nær ekki 50%.

Örorkubætur greiðast ekki, ef orkutapið er metið minna en 15%.

Slysaftryggingin getur, hvenær sem hún telur ástæðu til, látið endurmeta orkutap lífeyrisþega, og breytast þá lífeyrisgreiðslur samkvæmt niðurstöðu matsins.

18. gr.

Valdi slysið dauða innan eins árs, frá því er það bar að höndum, skal greiða dánarbætur sem hér segir:

- 104 1. Ekkja eða ekill hljóta kr. 3000.00. Sé ekkja eða ekill yfir 50 ára eða hafi
30. des. tapað 50% eða meira af starfsorku sinni, greiðist auk þess lífeyrir til dauða-
dags, kr. 960.00 á ári, miðað við 100% örorku eða 67 ára aldur. Lífeyrisupp-
hæðir lækka um 2% fyrir hvert 1%, sem vantar á fulla örorku, eða 6% fyrir
hvert ár eða brot úr ári, sem á vantar, að hlutaðeigandi sé 67 ára.
2. Barn, sem er á framfæri eftirlifandi foreldris, fær 750.00 kr. lífeyri á ári, þar
til það er fullra 16 ára. Nú deyr barnið fyrir þann tíma, og falla þá lífeyris-
greiðslur niður.
3. Barn, sem var á framfæri hins látna og á ekki eftirlifandi foreldri, fær 1200.00
kr. lífeyri á ári eftir sömu reglum og í 2. tölulið.
4. Barn yfir 16 ára aldur, sem var á framfæri hins látna vegna örorku, þegar slysið
bar að höndum, fær dánarbætur, minnst 1000.00 kr. og allt að 3000.00 kr., eftir
því að hve miklu leyti það naut stuðnings hins látna við fráfall hans. Þó greiðast
ekki örorkubætur, ef orkutapið nemur minna en 15%.
5. Foreldri hlýtur minnst 1000.00 kr. dánarbætur og allt að 3000.00 kr., eftir því
að hve miklu leyti það naut stuðnings hins látna við fráfall hans.
6. Systkini hins látna, sem voru á framfæri hans, þegar slysið vildi til, hljóta
dánarbætur á sama hátt og börn.

Ekkja eða ekill, sem ekki var samvistum við hið látna og ekki á framfæri þess,
hlýtur engar dánarbætur. Kona, sem býr samvistum með manni án þess að vera gift
honum, hefur sama rétt til dánarbóta og eiginkona, ef hún hefur fætt honum barn,
er þunguð af hans völdum eða þau verið samvistum samfleytt í 18 mánuði. Sama
gildir um karlmann, sem býr samvistum við konu án þess að vera kvæntur henni.

Um fósturbörn og fósturforeldra gildir sama og um börn og foreldra, að full-
nægðum sömu skilyrðum. Barn telst hafa verið á framfæri föðurins, þótt það fæðist
að honum látnum.

Frá dánarbótum, sem greiddar skulu vandamönnum, skal draga þær örorku-
bætur, er greiddar hafa verið samkvæmt 17. gr. vegna sama slyss. Lífeyrisgreiðslur,
sem inntar hafa verið af hendi, koma ekki til frádráttar.

19. gr.

Bætur og lífeyri samkvæmt 16.—18. gr. skal greiða með verðlagsuppbót sam-
kvæmt visitölu kauplagsnefndar eftir nánari ákvörðun tryggingaráðs. Þó er slysa-
tryggingunni aldrei skylt að greiða hærri verðlagsuppbót á lífeyri en samsvarar
visitölunni á þeim tíma, sem slysið bar að höndum.

Slysatryggingin greiðir ekki bætur fyrir slys, sem stafa af ófriði eða styrj-
aldaraðgerðum.

Meðan greiddar eru bætur fyrir stríðsslys samkv. lögum nr. 66 7. maí 1940,
um stríðsslysatryggingu sjómanna, skal þó greiða þeim, sem verða fyrir stríðs-
slysi, og vandamönnum þeirra það, sem á kann að skorta, að bætur stríðsslysa-
tryggingarinnar nemi jafnhárri upphæð til hvers aðila og slysabætur samkvæmt
lögum þessum eða samanlagðar bætur samkv. alþýðutryggingalögum og stríðs-
slysabætur, eins og þær hefðu orðið áður en lög þessi öðlast gildi.

20. gr.

Til þess að standast útgjöld slysatryggingarinnar skulu þeir, er tryggingar-
skylda menn hafa í þjónustu sinni, greiða iðgjöld fyrir alla þá, sem þeim er skylt
að tryggja, og má ekki færa gjöldin þeim, sem tryggðir eru, til útgjalda. Iðgjalda-
upphæðina ber að miða við slyshættuna. Eftir slyshættunni skal skipta þeim
störfum og starfsgreinum, sem falla undir trygginguna, í flokka, og fyrir hvern
flokk skal ákveðin sérstök iðgjaldsupphæð. Starfstíminn er talinn í vikum, og

telst vikan eining við iðgjaldaákvörðun. Sé um tímavinnu að ræða, teljast 48 klst. 104
í viku. Skal við ákvörðun iðgjaldanna hafa það fyrir augum, að þau samanlögð 30. des.
hrökkvi fyrir þeim bótum, sem slysatryggingunni ber að greiða.

Skipverjar teljast í þjónustu útgerðarmanns, þó að þeir taki aflahlut í stað kaups.

Um skiptingu í áhættuflokka og iðgjaldagrundvöllinn fyrir hvern flokk skal ákveðið með reglugerð, er stjórnarráðið setur, og ber að endurskoða hana 5. hvert ár. Þó getur stjórnarráðið hvenær sem er, þegar ástæða þykir til, gert breytingar á skiptingunni í áhættuflokka og á iðgjöldum.

Ef atvinnufyrirtæki nær yfir starfsemi, er telst til mismunandi áhættuflokka, reiknast iðgjöldin sérstaklega fyrir hvern hluta fyrirtækisins, eftir iðgjaldi þess áhættuflokks, sem það heyrir undir. Þó getur slysatryggingin, ef erfitt er að halda þessu aðgreindu, ákveðið meðaliðgjald fyrir allt fyrirtækið eftir iðgjöldum þeirra áhættuflokka, sem það telst til.

21. gr.

Iðgjöld sjómanna, sem tryggðir eru samkv. 10. gr. 1., reiknast eftir tíma þeim, sem sjómaðurinn er lögskráður eða ráðinn til, og telst í vikum frá lögskráningardegi eða þeim degi, er hann kom í skiprúm.

Um leið og lögskráning fer fram, skal skráningarstjóri gera sérstaka skrá yfir tryggingarskylda skipverja, hverja stöðu sem þeir hafa á skipinu. Útgerðarmaður greiðir skráningarstjóra iðgjöldin, um leið og lögskráning fer fram.

Þegar formaður á vélbát eða róðrabát (sbr. 10. gr. 1.) hefur ráðið skipverja sína, skal hann jafnskjótt senda skráningarstjóra, þar sem báturinn er gerður út, skrá yfir skipverjana ásamt iðgjaldi því, sem greiða ber.

Útgerðarmenn róðrabáta og vélbáta, minni en 12 smálestir, greiða aðeins $\frac{7}{10}$ af iðgjaldi því, sem ákveðið er fyrir þá, en það, sem á vantar fullt iðgjald, greiðist úr rikissjóði. Skráningarstjóri sendir slysatryggingunni skrár þær, sem nefndar eru í 2. og 3. málsg. greinar þessarar, sem fylgiskjöl með ársreikningi sínum. Hann skal og standa skil á iðgjöldunum samkvæmt nánari fyrirmælum stjórnarráðsins.

Áfallin slysatryggingariðgjöld hvíla sem lögveð á skipinu.

Lögreglustjóra ber í innheimtulaun 3% af skipum, sem skráð er á, og 6% af róðrar- og vélbátum, sem eru minni en 12 lestir, nema öðruvísi sé um samið. Þar, sem lögreglustjóri felur umboðsmanni sínum innheimtu slysatryggingargjalda, gengur helmingur innheimtulauna til hans.

22. gr.

Nú forfallast slysatryggður skipverji, og gengur ótryggður maður í skiprúm hans, og skal þá skylt að tryggja þann skipverja, svo sem að framan greinir, meðan hann er í því skiprúmi, þó aldrei skemur en eina viku. Iðgjald fyrir forfallaðan skipverja má endurgreiða fyrir það, sem eftir er af ráðningartímanum, enda hafi maðurinn gengið úr skiprúminu.

Útgerðarmaður eða formaður róðrabáta eða vélbáta, minni en 12 smálestir, getur með leyfi skráningarstjóra tryggt ákveðna tölu skipverja, ef sérstakar ástæður gera þess þörf.

Útgerðarmaður eða skipstjóri tilkynnir tafarlaust skráningarstjóra manna-skiptin, og ábyrgist útgerðarmaður iðgjaldagreiðslu.

23. gr.

Sérhver forráðamaður atvinnufyrirtækis eða starfrækslu, sem nefnd er í 10. gr. 2., skal, þegar fyrirtækið tekur til starfa, senda umboðsmanni tryggingarinnar (í

104 Reykjavík aðalskrifstofunni) tilkynningu samkvæmt fyrirmynd, er slysatryggingin gerir, með öllum þeim upplýsingum, sem nauðsynlegar eru til þess að áætla iðgjalda-greiðslu þess. Eftir þeirri áætlun skal iðgjaldið greitt og innheimt fyrir fram. Sömu-leiðis skal senda tilkynningu, ef fyrirtækið verður fyrir verulegum breytingum, er máli geta skipt, að því er trygginguna snertir. Starfsmenn skal telja tryggða frá þeim tíma, er tryggingarskyld vinna fyrirtækis hefst.

Forráðamönnum fyrirtækis eða starfrækslu, er um getur í 10. gr. 2., er skylt að gera skrá yfir starfsfólk samkvæmt vinnubókum fyrirtækisins, í því formi, sem slysatryggingin mælir fyrir um. Samrit af skráum þessum sendist umboðsmanni tryggingarinnar (í Reykjavík aðalskrifstofunni) fyrir 1. febrúar ár hvert, og skal miða hið endanlega iðgjald við þær. Umboðsmaður sér um innheimtu iðgjaldanna og stendur skil á þeim, eftir nánari fyrirmælum í reglugerð. Í innheimtulaun ber að greiða 6%.

Nú vanrækir forráðamaður fyrirtækis eða starfrækslu að senda tilkynningar eða skrár þær, sem um getur í 1. og 2. málsg., fyrir tilsettan tíma, og skal þá áætla iðgjöldin svo ríflega, að ekki sé hætt við, að þau séu sett lægri en þau eiga að vera, og ef vanræksla er itrekuð, skulu þau ákveðin að minnsta kosti 50 af hundraði hærri en ætla má, að þau hafi í raun og veru átt að vera.

Öll iðgjöld til slysatryggingarinnar hafa lögtaksrétt.

Umboðsmaður tryggingarinnar getur, ef honum þykir ástæða til eða slysatryggingin óskar þess, látið rannsaka vinnuskrár og bækur fyrirtækisins, til þess að fullvissa sig um, hvað fyrirtækinu beri að greiða í iðgjöld.

Heimilt er slysatryggingunni að taka að sér innheimtu iðgjalda í Reykjavík að nokkru eða öllu leyti.

24. gr.

Nú er vanrækt að tilkynna tryggingarskyldan atvinnurekstur eða greiða iðgjöld fyrir fram samkvæmt 21., 22. og 23. gr. fyrir tryggingarskylda menn, og skulu þeir þó jafnt teljast slysatryggðir samkvæmt lögum þessum, en hlutaðeigandi atvinnurekandi skal skyldur að greiða slysatryggingunni fimmföld iðgjöld þau, sem vangöldin eru, og enn fremur hefur slysatryggingin rétt til endurgreiðslu á bótum þeim, sem hún kann að greiða vegna slysa, sem hinir ótryggðu, en tryggingsarskyldu menn verða fyrir, og auk þess skal atvinnurekandi sæta sektum.

Nú er tryggingarskylt verk framkvæmt fyrir reikning manns, sem ekki hefur slíka starfsemi að atvinnu, sbr. síðari málsl. 1. málsg. 11. gr., og gilda þá ákvæði 23. gr. og þessarar greinar um skýrslur, tilkynningarskyldu og viðurlög fyrir vanrækslu, eftir því sem við getur átt. Séu færðar sönnur á, að óviðráðanlegar orsakir hafi valdið því, að eigi var unnt að tilkynna, hvenær tryggingarskylt verk var hafið, t. d. ef nauðsynlegar eru viðgerðir á húsum í ofviðri, skal ekki heita viðurlögum.

25. gr.

Heimilt er atvinnurekendum að tryggja sjálfa sig og verkafólk, sem ekki er tryggingarskylt, með tryggingarskyldu verkafólki sínu, en segja verða þeir til þess, þegar trygging er tilkynnt eða endurnýjuð. Sama rétt hafa þeir, sem stunda eða reka einhverja þá atvinnu eða störf, sem ekki eru tryggingarskyld samkv. 11. gr. Slík frjáls trygging er þó því aðeins leyfð, að hún sé til ákveðins tíma og á nafn, og því aðeins gild, að hún hafi verið tilkynnt og iðgjöld greidd fyrir fram. Ef um er að ræða tryggingu við óskyld og misjafnlega áhættusöm störf, sem ekki er hægt að aðgreina og skipa í sérstaka áhættuflokka, má ákveða fyrir slík störf meðaltalsiðgjöld fyrir hverja viku tryggingartímabilsins.

26. gr.

Heimilt er slysatryggingunni að taka að sér frjálsa tryggingu á einstökum mönnum, og nær það einnig til þeirra, sem tryggðir eru í skyldutryggingu. Skal þá jafnan gefa út sérstakt vátryggingarskirteini fyrir hvern einstakling. Slík trygging getur einnig náð til greiðslu dagpeninga í sjúkdómum. Jafnframt veitist slysatryggingunni heimild til að slysatryggja farþega í einkabifreiðum, sem bifreiðalög ná ekki yfir. Tryggingastofnunin leiti endurtrygginga á þeim hluta af áhættu, sem fer fram yfir það hámark, er tryggingin telur fært að taka í eigin ábyrgð. Ráðherra ákveður með reglugerð alla nánari tilhögun á tryggingu þessari.

104

30. des.

III. KAFLI

Um sjúkratryggingar.

27. gr.

Sjúkrasamlög samkvæmt lögum þessum eru tryggingastofnanir, sem hafa það hlutverk að tryggja samlagsmönnum sjúkrahjálp og uppbót á fjárhagstjóni, sem veikindi valda.

28. gr.

Kaupstaðir þeir, sem nú eru og síðar kunna að verða í landinu, skulu, hver um sig, vera sérstakt sjúkrasamlagssvæði. Ákveða má í reglugerð, að samlagssvæði kaupstaðar skuli, auk lögsagnarumdæmisins, ná yfir tiltekin svæði í grennd við hann. Sbr. þó 29. gr. 2. mgr.

Ráðherra skipar formann samlagsins og varaformann, eftir tillögum tryggingaráðs, en bæjarstjórn kýs til viðbótar 2 eða 4 menn í stjórn og jafnmarga til vara, eftir því sem bæjarstjórn ákveður. Skal kosning þeirra jafnan fara fram eftir hverjar bæjarstjórnarkosningar.

29. gr.

Í hreppum utan sjúkrasamlagssvæða kaupstaðanna skal fara fram atkvæðagreiðsla um það, hvort stofna skuli sjúkrasamlag í hreppnum, ef hreppsnefndin ákveður eða fimmti hluti kjósenda æskir þess. Hreppsnefnd annast atkvæðagreiðsluna á sama hátt og sveitarstjórnarkosningar. Stofna skal sjúkrasamlag í hreppnum, ef meiri hluti þeirra, sem kosningarrétt hafa í málefnum sveitarfélagsins, greiðir atkvæði með því. Nú næst meiri hluti atkvæða með því að stofna sjúkrasamlag, án þess þó að sá meiri hluti sé meira en helmingur atkvæðisbærra manna í hreppnum, og skal þá fara fram atkvæðagreiðsla á ný innan fjögurra vikna, og ræður þá einfaldur meiri hluti greiddra atkvæða úrslitum. Sé fellt að stofna sjúkrasamlag, getur atkvæðagreiðsla ekki farið fram á ný fyrr en að ári liðnu.

Sama samlag getur náð til fleiri sveitarfélaga en eins innan sama lækni- héraðs eða jafnvel til allra sveitarfélaga innan lækni- héraðsins. Einnig má láta hluta sveitarfélags fylgja sjúkrasamlagi nágrannasveitarfélags. Ákveður ráðherra, að fengnum tillögum hlutaðeigandi sveitarstjórnar og stjórnar Tryggingastofnunar ríkisins, yfir hvaða svæði hvert sjúkrasamlag skuli ná.

30. gr.

Nái sjúkrasamlag aðeins til eins hrepps, skal stjórn þess skipuð 2 eða 4 mönnum, kosnum af hreppsnefnd, er einnig kýs jafnmarga varamenn. Kosning í stjórn skal jafnan fara fram eftir hverjar sveitarstjórnarkosningar. Standi fleiri hreppar en einn að sjúkrasamlagi, skulu þeir leggja til einn mann hver í stjórn samlagsins, kosna af hreppsnefndum, en standi tala stjórnarmanna þá á stöku, skal hrepps-

104 nefnd þess hrepps, sem fleiri eða flesta hefur tryggingarskylda meðlimi, kjósa 2
30. des. menn. Ráðherra skipar formenn og varaformenn eftir tillögum tryggingaráðs.

Nú er nýr hreppur lagður til áður stofnaðs sjúkrasamlags, og það veldur því, að annar hreppur hefur fleiri menn í stjórn en honum ber samkvæmt því, sem hér var sagt. Falla þá niður umboð stjórnarmanna þess hrepps, og skal hreppsnefnd kjósa mann eða menn á ný, svo að stjórn samlagsins verði rétt skipuð.

31. gr.

Sjúkrasamlög lúta öll yfirstjórn Tryggingastofnunar ríkisins, sem hefur eftirlit með því, að þau starfi í samræmi við lög, reglugerðir og samþykktir, og fylgist með, að alls sparnaðar sé gætt í rekstri þeirra. Skal setja sérstaka reglugerð um stjórn og starfsemi sjúkrasamlaganna, þar sem gefin séu nánari fyrirmæli um eflirlit Tryggingastofnunar ríkisins með rekstri þeirra, um starfsmannahald, launagreiðslu, stjórnarfundum, samninga við lækna og aðra, bókhald o. a., sem lýtur að rekstri þeirra og sambandi við Tryggingastofnun ríkisins, og um innbyrðis viðskipti samlaganna. Heimilt er að setja hverju einstöku samlagi reglur um starfsmannahald og launagreiðslur, eftir því sem við á á hverjum stað, að fengnum tillögum samlagsstjórnar.

Ákveða skal í samþykktum um skipun endurskoðenda sjúkrasamlaganna. Tryggingastofnun ríkisins ákveður þóknun stjórnenda, er greiddist úr samlags-sjóði.

Samþykktir sjúkrasamlaga skulu staðfestar af ráðherra, að fengnum tillögum Tryggingastofnunar ríkisins.

32. gr.

Þar, sem sjúkrasamlög eru stofnuð, hefur sérhver maður, karl eða kona, eldri en 16 ára og yngri en 67 ára, sem á lögheimili á samlagssvæðinu, rétt og skyldu til að tryggja sig í samlaginu, enda sé hann ekki haldinn alvarlegum, langvinnum, virkum sjúkdómi, og fer um þetta eftir nánari ákvæðum í reglugerð. Á sama hátt er mönnum, sem dvelja á samlagssvæðinu eða stunda þar atvinnu lengur en sex mánuði og ekki eru í samlagi annars staðar, heimilt að tryggja sig í samlaginu með sömu réttindum og skyldum og þeir, sem eiga þar lögheimili. Þó nær sú trygging ekki til fjölskyldu mannsins, ef hún dvelur utan samlagssvæðis.

Þeir, sem haldnir eru alvarlegum, langvinnum, virkum sjúkdómi, eiga rétt á að tryggja sig gegn öðrum óviðkomandi sjúkdómum. Menn 67 ára og eldri eiga rétt á tryggingu með sömu skilyrðum og aðrir, en eru ekki tryggingarskyldir.

33. gr.

Í samþykktum sjúkrasamlaga skal tekið fram, hverra réttinda samlagsmenn njóta. Ætíð skal þó sjúkrasamlag veita þá hjálp vegna veikinda, sem hér er talin:

1. Almenn læknishjálpi hjá tryggingalækni, þ. e. lækni, sem samlagið hefur samið við eða Tryggingastofnunin fyrir þess hönd, að fullu í sjúkrahúsi og hjá samlagslækni sjúklingsins á umsömdum vinnutíma læknisins, og að $\frac{3}{4}$ hlutum, ef sjúklingurinn vitjar annars læknis en samlagslæknis síns, enda séu slíkar vitjanir heimilaðar í samþykktum samlagsins eða í samningum þess við lækna. Læknishjálpi fari fram í viðtalsstofu læknis, sé sjúklingurinn ferðafær og hægt að koma því við.
2. Lyf og umbúðir, sem Tryggingastofnun ríkisins leyfir samlögum að greiða, skal greiða að fullu í sjúkrahúsi. Utan sjúkrahúss skal greiða að fullu fyrir þau lyf, sem sjúklingum er, að dómi samlagslæknis, lífsnauðsyn að nota að staðaldri, og að $\frac{3}{4}$ fyrir önnur nauðsynleg lyf, en heimilt er að takmarka frekar greiðslur

fyrir lyf að öðru leyti. Tryggingastofnun ríkisins lætur gera skrá um þá lyfja- **104**
flokka, sem um ræðir hér að framan. 30. des.

3. Ókeypis vist eftir ráði samlagslæknis í sjúkrahúsi, sem samlagið hefur samið við, eða Tryggingastofnun ríkisins fyrir hönd þess.
4. Fæðingarstyrk, er eigi sé lægri en kr. 40.00, auk verðlagsuppbótar. Enn fremur er sjúkrasamlögum skylt að greiða dvalarkostnað sængurkvenna í sjúkrahúsi eða fæðingarstofnun, sem samlögin hafa samið við, ef samlagslæknir telur það nauðsynlegt vegna heilsu konu eða barns, eða af öðrum knýjandi ástæðum, enda greiðist þá ekki fæðingarstyrkur.
5. Röntgenmyndir og röntgenskoðun greiðist að $\frac{1}{3}$, samkvæmt taxta, er heilbrigðis-
stjórnin ákveður.
6. Sjúkrasamlögum er heimilt að ákveða í samþykktum sínum að tryggja gegn sérstöku iðgjaldi þeim meðlimum sínum, sem þess óska, dagpeningagreiðslu, er þeir verða óvinnufærir sökum veikinda, svo og að ákveða slíka dagpeninga-tryggingu fyrir alla meðlimi sína. Nánari reglur um dagpeningatryggingu skal setja í samþykktum, og má biðtími eigi vera skemmri en ein vika, frá því er hinn tryggði varð óvinnufær eða hætti að taka laun.

Heimilt er að ákveða í samþykktum sjúkrasamlaga viðtækari hjálp en hér er talin, þar á meðal fulla læknishjálp, lækniáðgerðir hjá öðrum en tryggingalækni, fannlækningar, styrk upp í útfararkostnað, kostnað við læknisvitjun, hjúkrunar-
kostnað utan samþykktra sjúkrahúsa o. s. frv.

34. gr.

Að jafnaði skulu samlagsmenn ekki eiga rétt til styrks fyrr en 6 mánuðir eru liðnir frá þeim tíma, er trygging þeirra hófst með iðgjaldagreiðslu, en heimilt er þó að ákveða annan biðtíma í samþykktunum.

Í samþykktum er og heimilt að ákveða, að fólk, sem flyzt inn og út af samlagssvæði og verður þar tryggingarskytt, fái dregið saman biðtíma sinn frá fleiri en einni dvöl, enda líði ekki yfir tiltekinn tíma á milli.

Sjúkrasamlög greiða ekki sjúkrakostnað, sem skylt er að greiða samkv. sótt-
varnalögum eða öðrum sérstökum lögum.

35. gr.

Sjúkrasamlögum er heimilt að setja á stofn og reka sjúkrahús, lækninga-
stöðvar (polykliníkur) og lyfjabúðir, enda séu ákvæði þess efnis í samþykktum hlutaðeigandi samlags og fullnægt reglum, er heilbrigðisstjórnin setur um rekstur slíkra stofnana.

36. gr.

Leita skal staðfestingar Tryggingastofnunar ríkisins á samningum sjúkrasam-
laga við lækna, lyfjabúðir og sjúkrahús um greiðslur til fullnægingar á ákvæð-
um 33. gr.

Tryggingastofnun ríkisins er heimilt, í samráði við landlækni, að semja fyrir sjúkrasamlög um slíkar greiðslur, ef hlutaðeigandi samlag óskar þess. Náist ekki samkomulag, eða að svo miklu leyti sem ósamið verður, er stjórn sjúkrasamlags heimilt að greiða læknishjálp, lyf og annan sjúkrakostnað meðlimum samlags-
ins eftir reglum, sem Tryggingastofnun ríkisins setur, jafnvel þótt slík greiðsla nægi ekki til að standa straum af öllum kostnaði, er annars leiðir af ákvæðum
33. gr.

37. gr.

Börn samlagsmanna, yngri en 16 ára, sem eru á framfæri þeirra, fá sömu
hjálp í veikindum og foreldri á rétt til, að dagpeningum undanteknum.

104

30. des.

38. gr.

Sjúkrahúsvist samkvæmt 33. gr. 3. lið fyrir samlagsmann, sem veikist af alvarlegum, langvinnum sjúkdómi, sbr l. nr. 78 1936, um ríkisframbærslu sjúkra manna og örkuþla, skal ekki greiða lengur en 5 vikur vegna þess sjúkdóms. Sama gildir um þá samlagsmenn, sem veikjast eða eru haldnir af ellikröm eða öðrum slíkum krankleika.

Nú hefur tryggður maður notið sjúkrahús- eða hælsvistar vegna alvarlegs, langvinnis sjúkdóms, sem fellur undir lög nr. 78 1936, og nýtur hann þá ekki hlunninda þannig, að hann fái greidda sjúkrahúsvist eða meiri háttar læknishjálp vegna þess sjúkdóms. Nánari ákvæði um framkvæmd þessarar greinar skal setja með reglugerð.

39. gr.

Nú vill samlagsmaður leita sér læknishjálpar utan samlagssvæðis, og er samlagsstjórn þá heimilt að greiða kostnað af þeirri læknishjálp, enda sæki samlagsmaður um það fyrir fram til samlagsins og fái meðmæli trúnaðarlæknis eða samlagslæknis, ef enginn er sérstakur trúnaðarlæknir.

Ef tryggður maður, sem er á ferðalagi eða dvelur utan umdæmis sjúkrasamlags síns, veikist eða verður fyrir slysi og nýtur þar sjúkrahjálpar, á hann rétt til sjúkrastyrks frá sjúkrasamlagi sínu, en þó eigi hærrí en ef hann hefði verið á samlagssvæðinu, sbr. þó 3. málsg.

Nú dvelur tryggður maður mánuð eða lengur á samlagssvæði annars samlags, og skal hann þá, ef hann þarfnast sjúkrahjálpar, snúa sér til sjúkrasamlags dvalarstaðarins. Lætur það honum í té bráðabirgðameðlimsskirteini, sem veitir honum full meðlimsréttindi, að undantekinni dagpeningatryggingu, meðan hann dvelur á samlagssvæðinu, enda standi hann í skilum með iðgjald sitt. Sjúkrasamlag, sem veitir slík bráðabirgðaréttindi, á endurkröfurétt á hendur því samlagi, sem hlutaðeigandi er meðlimur í, á þeim kostnaði, sem það hefur haft hans vegna. Ber því og að taka við mánaðarlegum iðgjaldagreiðslum frá honum til samlags hans, til þess að réttindi hans falli ekki niður. Um greiðslur fyrir slíka bráðabirgðameðlimi til lækna, lyfjabúða, sjúkrahúsa og annarra, sem láta sjúkrahjálp í té, fer eftir sömu reglum og gilda um greiðslur fyrir aðra meðlimi samlagsins. Sama máli gegnir um erlenda ríkisborgara, enda þótt þeir hafi dvalið skemur en 1 mánuð á samlagssvæðinu, ef svo er ákveðið í samningum, sem gerðir hafa verið samkvæmt 89. gr. þessara laga.

Börn samlagsmanna, sem eru á ferð, dvelja eða eiga heimili utan samlagssvæðis foreldra sinna, eiga rétt til sjúkrahjálpar, sbr. 37. gr., á sama hátt og að framan greinir. Sé annað foreldranna sjúkratryggt, en hitt ekki, greiðist hálfur sjúkrakostnaður.

Komi það í ljós, að eitt eða fleiri sjúkrasamlög verði fyrir óeðlilega miklum kostnaði, beinum eða óbeinum, vegna bráðabirgðameðlima, skal heimilt að setja reglur um endurgreiðslu á slíkum kostnaði með jöfnuði á milli samlaganna.

Tryggingastofnun ríkisins setur nánari reglur um framkvæmd þessarar greinar.

40. gr.

Nú flyzt tryggingarskyldur maður, sem er tryggður í sjúkrasamlagi, búferlum í umdæmi annars sjúkrasamlags, og verður hann þá tryggingarskyldur þar og öðlast full réttindi í því samlagi án biðtíma. Hafi hann greitt iðgjald fyrir fram til samlags þess, er hann var meðlimur í, fyrir lengri tíma en einn mánuð, skal sá hluti fyrirframgreiðslunnar, er fellur á tímann eftir flutninginn, ganga til þess samlags, er við honum tekur. Tryggingastofnun ríkisins getur sett nánari reglur

ura flutning meðlima milli sjúkrasamlaga, þar á meðal um slíka flutninga sjúkra manna. 104

30. des.

41. gr.

Nú er samlagsmaður einnig slysargæddur samkv. lögum þessum, og greiðir samlagið þá læknishjálp og aðra sjúkrahjálp hans vegna samkv. 16. gr. 1. tölulíð laganna, að undanteknum dagpeningum.

Sjúkrasamlagið á rétt á að fá endurgreiddan þann kostnað, sem af þessu leiðir. Fer um endurgreiðsluna eftir reglum, sem Tryggingastofnun ríkisins setur.

Eigi hinn tryggði að öðru leyti rétt til slysabóta á hendur skaðabótaskyldum manni eða stofnun, skal hann, ef hann krefst sjúkrastyrks, framselja hlutaðeigandi sjúkrasamlagi rétt sinn til bótanna. Nú greiðast hærri bætur en framlögðum sjúkrastyrk nemur, og fær hinn tryggði þá það, sem fram yfir er, og jafnan skal hann fá þær bætur, sem greiddar eru vegna þjáninga eða líkamslýta, eða aðrar slíkar miskabætur.

42. gr.

Ákveða skal í samþykktum sjúkrasamlags upphæð iðgjalda tryggingarskyldra manna. Skulu þau ákveðin með það fyrir augum, að heildartekjur samlagsins nægi til þess að standa stráum af skuldbindingum þess.

Iðgjöldin greiðast fyrir fram, eftir því sem nánar verður ákveðið í samþykktum.

Í samþykktum sjúkrasamlaga skal setja sérákvæði um iðgjaldaupphæð unglunga á aldrinum 16—21 árs, sem dvelja á heimili efnalausra foreldra og hafa ekki sjálfstæðar tekjur. Skal gefa eftir iðgjöld þessara unglunga, ef samanlagðar tekjur fjölskyldunnar eru undir vissu lágmarki, sem ákveðið sé í samþykktunum.

43. gr.

Greiði tryggingarskyldur maður ekki iðgjald sitt á gjalddaga, skal honum þó gefinn frestur, 14 dagar í kaupstöðum, en einn mánuður utan kaupstaða, til að greiða gjaldið, án þess að réttur hans skerðist við það. Þegar sá frestur er liðinn, fellur réttur hans til sjúkrastyrks niður, en þó skal honum heimilt á næstu 6 mánuðum að greiða áfallin gjöld, og öðlast hann þá full réttindi aftur frá þeim tíma, er gjaldið er greitt. Greiðist iðgjaldið síðar, öðlast hann réttindi sem nýr meðlimur, sbr. 34. gr. laganna.

44. gr.

Vangoldin iðgjöld innheimta bæjarstjórnir og sveitarstjórnir hjá gjaldanda eða þeim, sem ábyrgð bera á greiðslunni (sbr. þó 86. gr.).

Heimilt er stjórn sjúkrasamlags eða bæjar- eða sveitarstjórn, sem lagt hefur fram iðgjöld samkv. 46. gr., að krefjast þess af atvinnurekanda, sem tryggður maður vinnur hjá, að hann haldi ógoldnum iðgjöldum hans og konu hans eftir af kaupum hans eða gagnkvæmt og greiði það til sjúkrasamlagsins eða bæjar- eða sveitarsjóðs. Aldrei má þó halda eftir í þessu skyni hærri upphæð en nemur 10% af kaupum. Óhlýðnist atvinnurekandi þessu, þrátt fyrir tilkynningu, má innheimta iðgjaldið hjá honum með lögtaki, ef á þarf að halda.

45. gr.

Útgerðarmaður skal greiða sjúkrasamlagsiðgjöld tryggingarskyldra, lögskráðra sjómanna, enda taki þá sjúkrasamlagið á sig áhættu þá, sem á útgerðarmanni hvílir samkv. 27. og 28. gr. laga nr. 41 19. maí 1930, að svo miklu leyti sem hún fellur saman við hlunnindi þau, sem samlagið veitir samkvæmt samþykktum sínum.

104

30. des.

Sveitarsjóðir greiða iðgjöld þeirra manna, sem eru á föstu sveitarframfæri. Einnig er rétt, að greidd séu úr sveitarsjóði iðgjöld annarra þeirra manna, sem fyrir fátæktar sakir hafa ekki getað staðið í skilum um iðgjöld sín, og fer um þessar greiðslur eftir reglum, sem sveitarstjórn skal setja og staðfestar eru af ráðherra. Ráðuneytið semur fyrirmynd að slíkum reglum til leiðbeiningar.

Gjaldið telst ekki sveitarstyrkur, en endurgreiðist, ef ástæður leyfa.

47. gr.

Ríkissjóður og hlutaðeigandi sveitarsjóður greiða, hvor um sig, í sjóð sjúkrasamlaga $33\frac{1}{3}$ af hundraði greiddra iðgjalda, þó ekki yfir 12 kr. á ári fyrir hvern tryggðan mann.

Hámark þetta breytist í samræmi við vísitölu kauplagsnefndar í lok hvers ársfjórðungs.

Tillög ríkissjóðs og sveitarsjóða greiðast ársfjórðungslega eftir á og miðast í hvert sinn við greidd iðgjöld á næsta ársfjórðungi á undan.

Þó skal þeim samlögum utan kaupstaðanna, sem innheimta iðgöldin í einu lagi fyrir hálf tveim árum, greitt tillagið í samræmi við það.

48. gr.

Nú þykir sýnt, að sjóður sjúkrasamlags nægi ekki til að standa straum af skuldbindingum samlagsins, og skal þá stjórn þess snúa sér til Tryggingastofnunar ríkisins og leita aðstoðar hennar til að rétta við hag samlagsins. Jafnframt skal stjórnin gera ráðstafanir til aukinnar tekjuöflunar eða að dregið sé úr hlunnindum þeim, sem samlagið veitir. Þó má aldrei skerða þau lágmarksréttindi, er um getur í 33. gr. (sbr. þó 36. gr.).

49. gr.

Heimilt er ríkisstjórninni, að fengnum tillögum frá Tryggingastofnun ríkisins, að stofna jöfnunarsjóð sjúkrasamlaga. Sjóði þessum skal aflað tekna á þann hátt, að vinnukaupendur greiði allt að einum af hundraði umsaminna vinnulauna, eftir því sem nánar verður ákveðið í reglugerð. Tillagið til jöfnunarsjóðs skal aðeins lagt á í þeim bæjarfélögum eða hreppum, þar sem sjúkrasamlag er stofnað. Nú er stofnað sjúkrasamlag, eftir að jöfnunarsjóður sjúkrasamlaga er stofnaður, og skal þá leggja samsvarandi gjald á vinnulaunagreiðslur í hreppnum, sem svarar til þess, að sjúkrasamlag hefði verið þar frá upphafi, þó með tilliti til greiðslna, er farið hafa fram úr jöfnunarsjóði sjúkrasamlaga áður, eftir því sem ákveðið verður í reglugerð, þó aldrei yfir $1\frac{1}{2}\%$ gjald í upphafi.

Jöfnunarsjóði skal stjórnað af Tryggingastofnun ríkisins. Úr jöfnunarsjóði má greiða styrk til einstakra sjúkrasamlaga, sem orðið hafa fyrir svo miklum útgjöldum vegna veikinda samlagsmanna, að sjóðir þeirra hrökkva ekki til. Veittan styrk skal sjúkrasamlagið endurgreiða jöfnunarsjóði að hálfu á næstu fimm árum, með hækkun iðgjalda, ef með þarf, eða annarri tekjuöflun.

50. gr.

Nú er heimavistaraskóli fyrir fólk yfir 16 ára aldur starfandi í sveitarfélagi, þar sem eigi hefur verið stofnað sjúkrasamlag, og er þá ráðherra heimilt, ef meiri hluti nemenda óskar þess og Tryggingastofnun ríkisins mælir með því, að ákveða, að þar skuli stofna skólasjúkrasamlag, enda sé við stofnun þess fullnægt eftirfarandi skilyrðum:

1. Samlagið nái að jafnaði yfir einn skóla. Þó mega tveir eða fleiri skólar innan sama sveitarfélags vera um samlagið.

2. Allir nemendur skólans, sem eigi hafa rétt til sjúkrahjálpar sem meðlimir annarra sjúkrasamlaga og eigi eru haldnir alvarlegum, langvinnum, virkum sjúkdómi, hafa rétt og skyldu til að vera í samlaginu. 104 30. des.
3. Meðlimatala samlagsins sé eigi lægri en 40 og dvalartími nemenda eigi skemmri en 6 mánuðir. Lágmarksréttindi séu þau, sem greinir í 33. gr. 1.—3. og 5. tölulið.
4. Trygging nemenda nær aðeins til kennslutímabilsins, og eru iðgjöld þeirra miðuð við, að þeir öðlist réttindi án biðtíma. Ef nemandi verður að hverfa úr skólanum vegna veikinda eða er veikur, þegar skólanum er slitið, er samlagsstjórn þó heimilt að greiða sjúkrakostnað fyrir hann allt að einum mánuði.
5. Nánari ákvæði skal setja í samþykkt samlagsins, sem ráðherra staðfestir, að fengnum tillögum Tryggingastofnunarinnar.

Nú er skólasamlag stofnað samkvæmt því, er að framan segir, og greiðir þá ríkissjóður framlag í sjóð samlagsins, er nemur 66 $\frac{2}{3}$ % greiddra iðgjalda frá nemendum, sem búsettir eru utan hreppsins, og 33 $\frac{1}{3}$ % af iðgjöldum annarra samlagsmanna.

Sveitarsjóður greiðir í sjóð samlagsins upphæð, er nemur 33 $\frac{1}{3}$ % af iðgjöldum samlagsmanna búsettra í hreppnum. Framlag ríkissjóðs og sveitarsjóðs má þó aldrei fara fram úr 12 krónum á ári frá hvorum aðila fyrir hvern samlagsmann, að viðbættri verðlagsvitölu, sbr. 47. gr.

51. gr.

Í kaupstöðum og hreppum, þar sem sjúkrasamlög hafa verið stofnuð samkvæmt þessum lögum og starfandi er skóli eða skólar fyrir fólk yfir 16 ára aldur, sem búsett er utan sjúkrasamlagsumdæmisins, enda sé þess óskað af eigi færri en 20 slíkra nemenda, skal setja í samþykkt hlutaðeigandi samlags sérákvæði um iðgjaldagreiðslur slíkra utanhéraðsmanna og miða iðgjaldið við það, að þeir öðlist réttindi án biðtíma. Tryggingin nái aðeins til þeirra sjálfra og aðeins til þess tíma, er þeir dvelja á skólastaðnum. Framlag ríkissjóðs til samlagsins vegna þessara nemenda skal vera 66 $\frac{2}{3}$ % af iðgjaldagreiðslu þeirra, en sveitarsjóður greiðir ekkert þeirra vegna.

52. gr.

Bráðabirgðaákvæði.

Á árinu 1944 skal fara fram atkvæðagreiðsla í öllum þeim sveitarfélögum, þar sem eigi hafa verið stofnuð sjúkrasamlög, um það, hvort stofna skuli sjúkrasamlög. Um þessar atkvæðagreiðslur, svo og um atkvæðagreiðslur, er siðar kynnu að þurfa að fara fram vegna þess að tilskilinn meiri hluti næst eigi í fyrri atkvæðagreiðslu, fer að öðru leyti eftir 29. gr. laganna.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

105
30. des.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 56 27. júní 1941, um viðauka við og breyting á lögum nr. 74 31. des. 1937, um alþýðutryggingar.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

C-liður 1. gr. laganna orðist svo:

Lífeyrissjóður Íslands greiði 50% — fimmtíu af hundraði — af heildarupphæð ellilauna og örorkubóta samkv. 80. gr. alþýðutryggingalaganna, að frádregnum úthlutuðum vöxtum ellistyrktarsjóða, enda nemi upphæð ellilauna eða örorkubóta eigi lægri upphæð en 120 kr., að viðbætri verðlagsuppbót, til hvers einstaklings. Jafnframt falla niður sérákvæði 1. töluliðar 80. gr. um takmörkun framlaga og styrkveitinga.

2. gr.

Í stað orðanna „sem er umfram $\frac{3}{4}$ hluta af tillagi lífeyrissjóðsins“ í 4. gr. laganna komi: sem er umfram tillag hans.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1944 og koma til framkvæmda við úthlutun á því ári fyrir árið 1945.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðurson.

106
30. des.

L Ö G

um stríðsslysafélag íslenskra skipshafna.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

Um Stríðstryggingafélag íslenskra skipshafna.

1. gr.

Nafn váttryggingafélags þess, sem hér ræðir um, er Stríðstryggingafélag íslenskra skipshafna. Heimili félagsins og varnarþing er í Reykjavík.

2. gr.

Hlutverk félagsins er að tryggja fyrir stríðsslysum skipshafnir á íslenskum skipum og safna sjóðum, er geri félaginu fært að auka eigin ábyrgð á áhættum, er það tekur að sér.

Þegar stjórn félagsins telur núverandi aðalhlutverki þess lokið, skal nota sjóði 106 þess sem fjárhagsgrundvöll almennra endurtrygginga í landinu, einkum sjótrygginga, 30. des. er síðar verður nánar kveðið á um í lögum.

3. gr.

Skyllt er að kaupa hjá félaginu tryggingar þær, er um ræðir í 1. mgr. 2. gr., ef félagið getur tekið þær að sér að dómi félagsstjórnar.

Heimilt er félaginu að taka sams konar tryggingar á erlendum skipum í íslenskri þjónustu.

4. gr.

Fjárhagsgrundvöllur félagsins er:

- I. Varasjóður, er safnast eftir 31. desember 1943.
- II. Áhættufé, sem gert er ráð fyrir, að verði eigi minna en 3 milljónir króna, og kemur fram á þennan hátt:
 - A. Varasjóður félagsins, eins og hann verður samkv. reikningsskilum í árslok 1943, að því leyti, sem hann verður eigi greiddur af hendi samkvæmt 5. gr.
 - B. Upprunalegt áhættufé, er nemur kr. 600000 og skiptist þannig: Ríkissjóður ábyrgist 60% eða kr. 360000. Tryggingafélagin þrjú, Tryggingarstofnun ríkisins, Brunabótafélag Íslands og Sjóvátryggingafélag Íslands h.f., ábyrgjast 10% hvert eða samtals kr. 180000. Útgerðarmenn, sem tryggt hafa skip sín hjá félaginu í millilandasiglingum, hafa lagt fram 10% eða kr. 60000.
 - C. Fé, er útgerðarmenn hafa lagt fram sem áhættufé, en hefur eigi verið í áhættu til þessa.
- III. Almennur endurtryggingarsjóður, sbr. 2. gr. og 3. mgr. 6. gr., sem er sameignarsjóður.
- IV. Bónussjóður, sbr. 3. mgr. 6. gr., sem er séreignarsjóður. Framangreint fé er til tryggingar skuldbindingum félagsins, þannig að fyrst er varasjóður (I), næst áhættufé (II A, B og C hlutfallslega), þá hinn almenni endurtryggingarsjóður (III) og loks bónussjóður (IV).

Engir þeirra, sem þátt taka í félaginu, ábyrgjast skuldbindingar þess umfram áhættufé, framangreinda sjóði og tekjuafgang, sem er í vörzlu félagsins á hverju- um tíma.

5. gr.

Félagsstjórnin gerir sundurliðaða skrá um alla þá aðila, sem hlutdeild eiga í vara- sjóði og tilkall til bónus miðað við árslok 1943. Skráin skal gerð samkvæmt ákvæðum reglugerðar nr. 33 12. marz 1941, um úthlutun tekjuafgangs og skiptingu á eignum félagsins. Hún skal lögð fram á skrifstofu félagsins hlutaðeigendum til sýnis, þegar er reikningar ársins 1943 eru fullgerðir og eigi síðar en 1. júlí 1944. Þegar skráin hefur verið lögð fram, skal það birt í Lögbirtingablaðinu og fjáreigendum gert að- vart um frest til útborgunar.

Krefjist einhver útborgunar að sínum hluta, verður honum greidd sú upphæð, er honum ber eftir 2. janúar 1946, að því leyti, sem hennar þarf eigi með til fullnæg- ingar á skuldbindingum félagsins.

6. gr.

Réttur til útborgunar samkv. 5. gr. fellur niður, ef krafa um hana er eigi komin fram innan fjögurra mánaða, frá því að auglýsing um framlagningu skrárinnar er birt, sbr. 1. mgr. 5. gr., og fer þá um féð á þann hátt, er hér segir:

Hluti hvers eins í varasjóði verður áhættufé, sbr. 4. gr. II. A. og 7. gr.

Tekjuafgangur, sem þá er eftir, þar með talinn bónus, skiptist þannig, að 50% renna í hinn almenna endurtryggingasjóð, sbr. 4. gr. III., en 50% í bónussjóð, sbr. 4.

106 gr. IV. Fé í bónussjóði skiptist milli eigenda í hlutfalli við greidd iðgjöld samkvæmt
30. des. reglum þeim, er gilt hafa. Um sjóðinn gilda síðan hinar almennu reglur laganna, sbr. 4. lið B, 9. gr.

Ef eigandi óskar þess, áður en réttur hans til útborgunar fellur niður samkv. 1. mgr., er félagsstjórn heimilt að gera að áhættufé fé, sem annars skyldi renna í bónussjóð. Heimild þessi er takmörkuð þannig, að áhættufé einstaklinga, annarra en tryggingafélaganna, verði ekki hærra en áhættufé ríkissjóðs. Samsvarandi réttur fylgir bónuseign, sem í vörzlu félagsins er frá fyrri árum.

Eigi má verja fé úr ríkissjóði í þessu skyni, en ríkisstjórninni er heimilt að verja til áhættufjárukningar allri varasjóðseign ríkissjóðs í félaginu svo og bónussjóði. Enn fremur heimilast ríkisstjórninni að hækka ábyrgð ríkissjóðs, sbr. II. lið B 4. gr., eftir því sem nauðsyn krefur, til þess að mæta áhættufjárframlögum einstaklinga úr varasjóðseign þeirra.

Tryggingafélögin þrjú, sem þátt taka í félaginu, eiga rétt til þess að auka áhættufé sitt, þannig að það nemi 20% af öllu áhættufé félagsins.

Rétt þennan eiga þau að jöfnu hvert, en eignast tvö rétt eins og eitt tveggja.

Þessi réttur fellur niður á sama hátt og réttur samkv. 4. málsg.

Þurfi að takmarka rétt einstakra manna til framlagningar áhættufé, skal það gert hlutfallslega.

7. gr.

Félagsstjórn gefur eigendum áhættufjár þess, sem framlagt er, hverjum um sig viðurkenningu fyrir því, hve mikið áhættufé þeir hafi lagt fram, enda nemi upphæðin a. m. k. 1000 kr., en lægri upphæðir verða greiddar fjáreigendum samkv. 5. gr. Verði féð eigi sótt innan fjögurra ára, rennur það í hinn almenna tryggingasjóð.

Skírteini þessi skulu greina nafn eiganda og heimilisfang, upphæð inneignarinnar og númer skírteinis. Um þau gilda þessar reglur, er getið skal um í hverju skírteini:

1. Eigandi er háður lögum, sem um félagið eru sett á hverjum tíma.
2. Skírteinið veitir atkvæðisrétt við kosningar í stjórn félagsins, sbr. 8. gr., samkv. reglum, er félagsstjórn setur um þá kosningu, en ekki annan rétt til afskipta af málum þess.
3. Féð er óuppsegjanlegt.
4. Skírteinið verður ekki framselt né veðsett eða látið af hendi á annan hátt, nema félagsstjórn samþykki, og á hún fyrir félagsins hönd innlausnarrétt á því fyrir matsverð dómkvaddra manna.
5. Skírteinið veitir rétt til hlutdeildar í arði félagsins samkvæmt því, sem félagsstjórn ákveður á hverjum tíma, þó aldrei yfir 6%, sbr. þó 3. lið 9. gr.
6. Skírteinum fylgir skattfrelsi samkv. 10. gr.

8. gr.

Stjórn félagsins skal skipuð 5 mönnum. Tilnefni ríkisstjórnin tvo þeirra, og er annar formaður stjórnarinnar. Þann þriðja tilnefna tryggingafélögin þrjú, sem þátt taka í félaginu, og ákveða þau nánar sjálf, hvernig þeirri tilnefningu er fagað. Þann fjórða og fimmta tilnefna aðrir eigendur skírteina þeirra, sem um ræðir í 7. gr.

Farist tilnefning fyrir af hálfu einhvers framangreindra aðila, á ríkisstjórnin tilnefningarréttinn.

Stjórnin skiptir sjálf með sér verkum, sbr. þó 1. mgr., og ákveður starfstilhögun félagsins svo og laun sín, en samþykkt skulu þau af ráðherra.

Stjórnin er tilnefnd til þriggja ára í senn. Núverandi stjórn gegnir þó störfum, til þess er tilnefning fer fram árið 1945, en ríkisstjórnin og skírteiniseigendur, sem

kosningarrétt eiga samkv. 1. mgr., tilnefna sinn manninn hvor í stjórnina, þegar kosning hefur farið fram samkv. 7. gr. 106

30. des.

9. gr.

Tekjuafgangi félagsins skal ráðstafað þannig:

1. Í varasjóð skal fyrst leggja allt að 10%.
2. Til vaxtagreiðslu 4% af bónussjóði, sbr. IV. lið 4. gr.
3. Til arðgreiðslu af innborguðu áhættufé eigi yfir 6%.

Ef hagur félagsins leyfir, getur stjórn þess ákveðið, að nota megi arð, er síðar fellur til, til þess að jafna arðgreiðslur fyrri ára, þannig að meðalársarður verði allt að 6%.

4. Það, sem þá er eftir, skiptist þannig:

A. 50% skulu lögð í hinn almenna endurtryggingasjóð, sbr. 2. gr., III. lið 4. gr. og 3. mgr. 6. gr.

B. 50% fá iðgjaldsgreiðendur sem bónus í hlutfalli við greidd iðgjöld, þannig að féð verður ekki greitt af hendi fyrr en að 5 árum liðnum, frá því er það var lagt í sjóðinn, en þá skal féð greitt.

10. gr.

Allt framlagt áhættufé félagsins, hvaðan sem það er runnið, og skirteinin, sem um það verða gefin, eru undanþegin öllum sköttum og gjöldum til ríkis, bæjar- eða sveitarfélaga, öðrum en eignarskatti til ríkis, en útborgaður arður í hverri mynd, sem er, er skattskyldur samkvæmt almennum skattalögum á hverjum tíma.

Á sama hátt er fé í bónussjóði undanþegið öllum sköttum, meðan það er eigi af hendi greitt.

Ákvæði þessarar greinar raska ekki skatthlunninum, er einstakir þátttakendur í félaginu kunna að njóta að lögum.

11. gr.

Sjóðir og annað fé, sem að dómi félagsstjórnar þarf eigi að vera handbært, skal ávaxta í ríkistryggðum verðbréfum. Heimilt er að ávaxta fé í öðrum verðbréfum, sem skráð eru opinberu gengi, þó ekki hlutabréfum.

Heimilt er og að ávaxta allt að 20% af sjóðum félagsins í fasteignum þess sjálfs.

12. gr.

Reikningsár félagsins er almanaksárið.

Reikningar þess skulu endurskoðaðir af tveim endurskoðendum, öðrum tilnefndum af aðalendurskoðanda ríkisins, hinum af skirteiniseigendum þeim, er kosningarrétt hafa á tveim mönnum í félagsstjórn samkv. 7. gr.

13. gr.

Félagið er undanþegið öllum opinberum sköttum og gjöldum, hvort heldur er til ríkis eða bæjarfélaga.

Skirteini þess og önnur skjöl, er það gefur út, eru ekki stimpilskyld.

II. KAFLI

Um stríðstryggingar.

14. gr.

Skyllt er að tryggja fyrir stríðsslysum skipshafnir á öllum íslenskum skipum og bátum, ef skyllt er að slys tryggja þær samkvæmt lögum nr. 74 31. des. 1937.

106 Tryggingarskylda þessi hvílir á sömu aðilum og skyldan til að tryggja skipshafnirnar hinni almennu slysatryggingu samkvæmt nefndum lögum.
30. des.

15. gr.

Með stríðsslysum er átt við öll slys, sem verða beinlínis af völdum styrjaldar eða borgaraóeirða, þar sem vopnum er beitt. Ef styrjaldaraðgerðir eru aðeins meðvaldandi að slysinu, má lækka skaðabætur um þriðjung eða tvo þriðju hluta eða fella þær alveg niður, eftir því hve mikinn þátt aðrar orsakir teljast eiga í slysinu.

Trygging samkvæmt lögum þessum tekur til þess, er skipshöfn ferst með skipi, sem týnist án þess til þess spyrjist, hversu týnzt hefur.

16. gr.

Lögboðin trygging skipshafna samkvæmt lögum þessum fær gildi, þótt farizt hafi fyrir að tryggja.

Nú eru samningar gerðir milli stéttarféлага útgerðarmanna og stéttarféлага sjómanna um viðtækari tryggingar í sambandi við stríðsslysaáhættu en ákveðið er í lögum þessum, og skulu aðilar þá tilkynna það félaginu í ábyrgðarbréfi eða með sím-skeyti. Gengur tryggingin þá þegar í gildi, sbr 22. gr. Séu slíkir samningar gerðir milli annarra en fyrrgreindra stéttarféлага, fær hin viðtækari trygging ekki gildi fyrr en félagið gefur út iðgjaldakvittun eða tryggingarskírteini.

17. gr.

Ákveða skal með reglugerð hámark þeirra dánartrygginga, sem félagið má taka að sér í eigin áhættu á hverju skipi í einni og sömu ferð.

Ef sú upphæð nægir ekki til lögboðinnar eða umsaminnar tryggingar á skips- höfninni, skal félagið þó taka það, sem á vantar, enda sé endurtrygging fánleg hjá öruggu váttryggingafélagi, að dómi félagsstjórnar.

Sé slík endurtrygging ekki fánleg, eða ef hún ferst fyrir vegna vanrækslu þess, sem tryggingarskyldan hvílir á samkv. 14. gr., ábyrgist ríkissjóður, gegn iðgjaldi, er ráðherra ákveður eftir tillögum félagsstjórnar, þann hluta hinnar lögboðnu tryggingar, sem umfram er eigin áhættu félagsins.

18. gr.

Útgerðarmanni ber hverju sinni að tilkynna félaginu eða umboðsmanni þess, fyrir hvaða upphæð hann þarf að tryggja skipshöfn sína, og veita aðrar þær upplýsingar, er þýðingu hafa fyrir áhættuna.

Nú rennur trygging út, og skal hún þá endurnýjuð óbreytt á kostnað útgerðarmanns, ef hann hefur ekki tilkynnt félaginu í tæka tíð, að henni skuli breytt eða hún falla niður. Útgerðarmaður ber ábyrgð á því, að váttryggingaupphæðir séu nægilega háar.

Ef vanrækt hefur verið að tryggja þá, sem tryggja ber, á félagið engu að síður kröfu á iðgjaldi fyrir áhættuhluta sinn, samkvæmt almennum reglum sínum.

Útgerðarmönnum ber að bæta félaginu, eða eftir atvikum ríkissjóði, allt tjón, er hlýzt af röngum eða villandi upplýsingum þeirra eða annarri vanrækslu á tryggingum, er þeim ber að sjá um.

19. gr.

Iðgjöld ákveður stjórn félagsins fyrir ákveðna ferð eða ákveðinn tíma, í samræmi við áhættuna, þegar trygging hefst eða er endurnýjuð, og með hliðsjón af því, hvað sams konar tryggingar kosta erlendis. Iðgjöldin hafa lögtaksrétt og hvíla sem lögveð á skipinu eða váttryggingarbótum þess.

20. gr.

Fyrir hvern tryggðan skipverja greiða útgerðarmenn fiskiskipa 5 rúmlesta (brúttó) og stærri 4 kr. í iðgjald á viku, en útgerðarmenn smærri báta 2 kr. á viku. Það, sem vantar á fullt iðgjald, greiðir rikissjóður, enda fær hann uppbót (bónus), er þessir útgerðarmenn kunna að eignast tilkall til.

Hlunninda samkv. þessari grein njóta aðeins skip innan við 80 rúmlestir brúttó, enda hafi þau ekki siglt til útlanda á almanaksárinu.

21. gr.

Skráningarstjórar skipshafna skulu senda félaginu afrit af skráningu skips-hafna á tryggingarskyld skip.

Þeir skulu og annast innheimtu iðgjalda og umboðsmennsku, eftir því sem fé-lagsstjórn ákveður, gegn þóknun, er um semst við hana.

Verði ágreiningur, sker ráðherra úr.

III. KAFLI

Um stríðsslysabætur.

22. gr.

Bætur fyrir stríðsslys skal greiða samkvæmt eftirfarandi reglum:

- I. a. Auk þeirra dagpeninga, sem ákveðnir eru í 10. gr. laga nr. 74 31. des. 1937, skal greiða hinum slasaða 10 krónur á dag, frá því er slysið vildi til, í allt að 52 vikur samtals.
- b. Auk þeirra örorkubóta, sem ákveðnar eru í 10. gr. fyrrgreindra laga, skal greiða kr. 22000.00 fyrir fulla örorku og hlutfallslega lægra fyrir minni örorku. Örorkubætur greiðast ekki fyrir minni örorku en 5%. Félagstjórn getur ákveðið, að örorkubætur greiðist sem árlegur lífeyrir, ef örorkan er metin 50% eða meiri.
- c. Auk þeirra dánarbóta, sem ákveðnar eru í 11. gr. fyrrnefndra laga, greiðast dánarbætur samkvæmt eftirfylgjandi töflu:

	Ekkja (ekkill) kr.	Börn innan 16 ára kr.	For- eldrar kr.	Samtals kr.
Ekkja (ekkill)	12000	„	„	12000
— með 1 barn	12000	5000	„	17000
— með 2 börn eða fleiri	12000	9000	„	21000
— og foreldri(ar)	12000	„	9000	21000
— foreldri og 1 barn	12000	5000	4000	21000
— foreldri og 2 börn eða fleiri	12000	6000	3000	21000
— foreldrar og 1 barn	12000	3000	6000	21000
— foreldrar og 2 börn eða fleiri	12000	5000	4000	21000
1 barn	„	12000	„	12000
2 börn	„	17000	„	17000
3 börn eða fleiri	„	21000	„	21000
1 barn og foreldri(ar)	„	12000	9000	21000
2 börn eða fleiri og foreldri(ar)	„	17000	4000	21000
Foreldri(ar)	„	„	12000	12000

- II. Auk þeirra trygginga, sem um ræðir í b- og c-lið hér að framan, er skylt að tryggja alla skipverja á skipum 300 smálesta (brúttó) og stærri, öðrum en togurum, fyrir jafnháum upphæðum og þar segir, og skal félagstjórnin verja þeim til kaupa á árlegum lífeyri hjá viðurkenndum tryggingafélögum, til tryggða sjálfs eða

106
30. des.

þeirra vandamanna hans, er bæturnar eiga að hljóta. Þessi lífeyrir skal ekki skerða önnur eftirlaun, er hlutaðeigendur kunna að eiga rétt á.

Ef togarar eða önnur skip minni en 300 smálestir (brúttó) sigla til útlanda, skulu skipverjar þeirra tryggðir á sama hátt og segir í næstu málsgrein hér á undan, frá því er skip lætur úr síðustu höfn hér á landi og þar til er það tekur hér höfn aftur.

23. gr.

Börn hljóta því aðeins bætur, að þau hafi verið á framfæri hins látna. Fósturbörn hafa sama rétt til bóta og börn. Þau börn hins látna, sem eru eldri en 16 ára og hafa verið á framfæri hans sökum varanlegrar örorku (eigi minni en 50% örorku), hafa sama rétt til bóta og börn yngri en 16 ára. Systkini hins látna, sem voru algerlega á framfæri hans sökum bernsku eða örorku (50%), þegar slysið vildi til, hafa sama rétt til bóta og börn, en bætur til þeirra skerða þó ekki bótarétt barna eftir reglum fyrstu málsgreinar, staflið c, 22. gr.

24. gr.

Óheimilt er að framselja eða veðsetja bótakröfur samkvæmt lögum þessum, og ekki má leggja á þær lögghald né gera í þeim fjárnám eða lögtak. Enginn skuldheimtumaður í dánarbúi eða þrotabúi hefur rétt til að skerða kröfurnar á nokkurn hátt.

25. gr.

Eigi hinn tryggði eða bú hans skaðabótarétt gegn þriðja aðila út af atviki því, er olli greiðsluskyldu félagsins, öðlast félagið þann bótarétt, er það greiðir bæturnar, að því leyti er með þarf, til þess að það verði skaðlaust.

IV. KAFLI

Almenn ákvæði

26. gr.

Brot á lögum þessum varða sektum allt að kr. 100000.00, og skal farið með mál út af brotum á þeim sem almenn lögreglumál.

27. gr.

Nánari ákvæði um félagið og starfsemi þess, réttindi og skyldur þátttakenda í félaginu, hinna tryggðu og hinna tryggingarskyldu, skulu sett með reglugerð, er stjórn félagsins semur, en ráðherra staðfestir.

Í reglugerðina má setja ákvæði um, að brot gegn henni varði refsingu, allt að kr. 100000.00 sekt.

Þar til ný reglugerð hefur verið staðfest, gilda ákvæði reglugerðar nr. 33 12. marz 1941, eftir því sem við á.

28. gr.

Með lögum þessum eru numin úr gildi lög nr. 37 12. febr. 1940, lög nr. 66 7. maí 1940, lög nr. 76 27. júní 1941, lög nr. 95 9. júlí 1941 og lög nr. 54 14. apríl 1943.

29. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1944.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

L Ö G

107

30. des.

um breytingar á lögum nr. 34 2. apríl 1943, um Fiskveiðasjóð Íslands.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við 4. gr. laganna bætist nýr liður, svo hljóðandi:
d. Til olúgeyma.

2. gr.

6. gr. laganna breytist þannig:

1. Í stað orðanna: „b-lið og c-lið“ komi: b-, c- og d-liðum.
2. Í stað „ $\frac{2}{5}$ “ komi: helmingi.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

108

30. des.

um heilsuhæli fyrir drykkjumenn.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkið skal taka við rekstri hressingarheimilisins í Kumbaravogi, enda renni eignir heimilisins endurgjaldslaust í ríkissjóð. Skal heimilið rekið sem heilsuhæli fyrir drykkjumenn á kostnað ríkissjóðs undir yfirstjórn þess ráðherra, sem fer með heilbrigðismál. Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða, að hælið skuli flutt og rekið á þeim stað, er hún telur henta, og skal greiða úr ríkissjóði þann kostnað, sem af því leiðir.

2. gr.

Sérstök þriggja manna stjórnarnefnd skal hafa með höndum rekstur hælisis, ráða forstöðumann, lækni og annað starfsfólk með samþykki ráðherra. Ráðherra skipar stjórnarnefndina, formann og tvo meðstjórnendur, og skal annar þeirra valinn eftir tilnefningu stórstúku Íslands. Stjórnarnefndin starfar kauplaust.

3. gr.

Engan má taka til dvalar á hælínu nema eftir ákvörðun læknis þess. Ef læknir samþykkir, er heimilt að taka til dvalar á hælínu:

108
30. des.

1. Þann, sem dæmdur er til hælisvistar, sbr. 65. gr. laga nr. 19 1940.
2. Þann, sem sækir um dvöl sjálfur eða lögráðamaður hans fyrir hans hönd, ef sjálfur er hann ósjálfráða. Taka skal fram í umsókn, hversu lengi aðili skuldbindist til að dvelja á hælínu, og að hann undirgangist að hlíta reglum hælisins á meðan.

4. gr.

Um dvalartíma þess á hælínu, sem þangað er tekinn skv. 1. tölul. 3. gr., fer svo sem segir í 65. gr. laga nr. 19 1940.

Sá, sem á hælið er tekinn skv. 2. tölul. 3. gr., skal dvelja á hælínu svo lengi sem lækur þess ákveður, þó aldrei lengur en hann samkv. umsókn er skuldbundinn til, nema samþykki hans eða lögráðamanns hans komi að nýju til.

Nú fer vistmaður heimildarlaust af hælínu eða gerir tilraun til þess, og er þá rétt að þröngva honum, eftir atvikum með lögregluvaldi, til hælisvistar svo lengi sem í 1. og 2. mgr. segir.

5. gr.

Vinnuskylda skal fylgja hælisvist eftir því, sem lækur hælisins segir fyrir um. Ráðherra setur í reglugerð nánari ákvæði um rekstur hælisins, inntökuskilyrði, hegðun vistmanna og skyldur.

6. gr.

Hver sá, sem gefur eða veitir vistmanni áfengi eða aðstoðar vistmann við útvegum áfengis, skal sæta sektum.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

109
30. des.

L Ö G

um hlutatryggingafélög.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Hreppsnefnd eða bæjarstjórn er skylt, ef þess er krafist, að boða til almenns fundar meðal hlutráðinna sjómanna og útgerðarmanna, er gera út skip til fiskveiða með hlutráðningu, til stofnunar hlutatryggingafélags.

Þegar slík krafa, sem að ofan greinir, hefur komið fram, skal hreppsnefnd eða bæjarstjórn láta gera skrá yfir þá menn, er atkvæðisrétt myndu hafa á stofnfundi. Skal því aðeins til fundarins boða, að krafan hafi stuðning $\frac{1}{2}$ hluta þeirra, er atkvæðisrétt hafa á fundinum. Fundinn skal boða með að minnsta kosti viku fyrirvara og á þann hátt, sem venjulegt er á þeim stað.

Atkvæðisrétt á slíkum fundi hafa allir útgerðarmenn skipa, sem skrásett eru í hreppnum eða kaupstaðnum og gerð eru út með hlutráðningu á yfirstandandi eða síðustu vertíð, svo og allir sjómenn, er hlutráðnir eru eða hafa verið á þau skip.

Ef meiri hluti fundarmanna á slíkum fundi samþykkir að stofna hlutatrygginga-
félag, telst það löglega stofnað, og er þá öllum hlutráðnum sjómönnum á skipum heim-
ilisföstum í hlutaðeigandi hreppi eða kaupstað og öllum útgerðarmönnum slíkra
hlutaskipa skylt að taka þátt í þessu hlutatryggingafélagi. 109
30. des.

2. gr.

Nú vilja félagsmenn í tveimur eða fleiri hlutatryggingafélögum sameina þau
þannig, að hið sameiginlega félag nái yfir tvo eða fleiri hreppa eða kaupstaði, og er
það þá heimilt, ef meiri hluti félagsmanna hvors eða hvers tryggingafélags fyrir sig
er samþykkur sameiningunni.

3. gr.

Stjórn hlutatryggingafélags skal skipuð 3 eða 5 mönnum. Formann stjórnarinnar
skipar atvinnumálaráðherra, en hinir 2 eða 4 stjórnarmenn skulu kosnir af félags-
mönnum, þannig að helmingur skal kosinn af þeim félagsmönnum, sem eru útvegs-
menn, en helmingur af þeim félagsmönnum, sem eru hlutamenn án þess að vera út-
vegmenn jafnframt.

4. gr.

Hvert hlutatryggingafélag setur sér samþykktir. Atvinnumálaráðuneytið staðfest-
ir samþykktirnar að fengnum tillögum Fiskifélags Íslands, sem lætur gera fyrirmynd
að slíkum samþykktum.

Í samþykktunum skal m. a. vera ákvæði um tölu stjórnarmanna, reglur um
stjórnarkosningu, um framlög félagsmanna í hlutatryggingasjóð, um úthlutun úr
hlutatryggingasjóði, um fjárgeymslu, um reikningsskil og endurskoðun.

5. gr.

Í lok hvernar vertíðar skal af óskiptum afla hvers hlutaskips, sem skrásett er í
hreppi eða kaupstað, þar sem hlutatryggingafélag hefur verið stofnað, greiða ákveð-
inn hundraðshluta af verðmæti aflans í óverkuðu ástandi í hlutatryggingasjóð.
Hundraðshluti þessi skal ákveðinn í samþykktum félagsins, en má þó aldrei vera
lægri en 0.7. Útgerðarmaður skipsins sér um greiðslu gjalds þessa, og skoðast það
geymslufé, eftir að skipti hafa farið fram. Gjald þetta innheimta hreppstjórar eða
lögreglustjórar, hver í sínu umdæmi, og má gera lögtak í eignum útgerðarmanns
fyrir því. Ríkissjóður greiðir og framlag í sjóðinn, er sé 0.7 af hundraði af saman-
lögðu aflaverði allra þeirra skipa, er skyld eru að leggja í sjóðinn.

Nú eru hlutatryggingafélag og hlutarútgerðarfélag starfandi í sömu verstöð, og
falla þá niður greiðslur í tryggingarsjóð hlutarútgerðarfélags samkv. 7. gr. laga
nr. 45 12. febr. 1940.

6. gr.

Hlutatryggingasjóðum skal varið til þess að bæta upp aflahluti skipa og skips-
hafna, þegar þeir reynast óvenjulega lágir, eftir því sem nánar er ákveðið í samþykkt-
um hlutatryggingafélagsins.

Skal þeirri meginreglu fylgt, að bæta hluti skips og skipshafnar, sem ekki nær
venjulegum hlut á því skipi í meðalári.

Við úthlutun úr hlutatryggingasjóði má þó aldrei ganga nær honum en svo, að
úthlutað sé 80% af þáverandi eignum hans.

7. gr.

Í lok hvers reikningsárs skulu stjórnir hlutatryggingafélaga senda atvinnumála-
ráðuneytinu reikninga félagsins ásamt skýrslu um úthlutun á árinu, hafi hún farið
fram.

109

30. des.

8. gr.

Atvinnumálaráðuneytið getur sett nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara í reglugerð. Skal í reglugerðinni skilgreina, hverjir skuli teljast hlutamenn samkvæmt lögum þessum. Enn fremur má í reglugerðinni setja nánari ákvæði um starfrækslu hlutatryggingafélaganna, þótt ekki sé sérstaklega gert ráð fyrir þeim í þessum lögum, enda fari þau ekki í bága við nein ákvæði laganna.

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

110

30. des.

L Ö G

um oliugeyma o. fl.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka á leigu, kaupa eða láta byggja hæfilega stóra oliugeymslustöð fyrir brennsluoliur á hentugum stað í landinu til aðalbirgðageymslu.

Sömuleiðis er ríkisstjórninni heimilt að taka á leigu, kaupa eða láta byggja tankskip af hæfilegri stærð til flutnings á brennsluolium meðfram ströndum landsins.

Tæki þessi getur ríkisstjórnin leigt sambandi oliusamlaga, sem fullnægir skilyrðum 4. greinar, eða látið annast rekstur þeirra fyrir reikning ríkissjóðs.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka lán í þessu skyni f. h. ríkissjóðs eða verja fé úr ríkissjóði til þessara framkvæmda, allt að 5 milljónum króna.

2. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að styrkja þau oliusamlög og félög útgerðarmanna, er fullnægja skilyrðum 4. gr., til þess að koma upp oliugeymum í verstöðvum landsins, þó ekki nema eitt félag í hverri verstöð.

3. gr.

Aðstoð ríkisstjórnarinnar má veita með beinum styrk og með lánum. Hámark styrks skal vera $\frac{1}{5}$ af byggingarkostnaði eða kaupverði. Lán mega vera allt að 50% af byggingarverðinu eða kaupverðinu, og skal það veitt úr fiskveiðasjóði Íslands, þegar ráðherra hefur ákveðið styrk til fyrirtækisins. Fiskveiðasjóður veitir þessi lán gegn fyrsta veðrétti í oliugeymum ásamt tilheyrandi mannvirkjum. Vextir skulu vera 4%. Umsagnar Fiskifélags Íslands og vitamálastjóra skal leitað um stærð og stað fyrir oliustöðvar, áður en ráðherra ákveður styrk eða lán er veitt.

4. gr.

110

30. des.

Skilyrði fyrir því, að olíusamlög eða félög útgerðarmanna verði aðnjótandi þeirra réttinda, sem þessi lög greina, er, að öllum útgerðarmönnum, útgerðarfélögum og öðrum félögum, sem eru verulegir notendur brennsluolíu, sé heimil hátttaka í þeim, að þau skipti arði af rekstri olíusölnunnar í hlutfalli við viðskipti hvers félaga og að hver félagi hafi aðeins eitt atkvæði.

Skilyrði fyrir því, að samband olíusamlaga verði aðnjótandi réttinda þessara laga, er, að félögum þeim, sem nefnd eru í 2. gr., sé heimil hátttaka og að sambandið sé í grundvallaratriðum rekið samkvæmt ákvæðum þessarar greinar.

5. gr.

Hætti eitthvert félag að fullnægja skilyrðum 4. gr. eða ef félag starfrækir ekki olíustöð sína, þá er ráðherra heimilt að endurheimta veittan styrk og úrskurða veitt lán þegar fallið í gjalddaga. Oliugeymi, sem veittur hefur verið styrkur til eða lán samkvæmt lögum þessum, má ekki selja nema að fengnu leyfi ráðherra, og skulu þá félög á staðnum, þeirrar tegundar sem nefnd eru í 2. gr., hafa forgangsrétt til kaupa, og að þeim frágengnum hlutaðeigandi bæjar- eða hreppsfélag.

6. gr.

Ef þörf krefur, getur ríkisstjórnin tekið lóðir og lóðarréttindi eignarnámi til þess að reisa á oliugeyma og nauðsynleg mannvirki í sambandi við rekstur þeirra. Enn fremur er ríkisstjórninni heimilt, eftir að hafa fengið umsögn Fiskifélags Íslands og vitamálastjóra, að ákveða, að ríkisstjórnin taki leigunámi eða eignarnámi oliugeyma, sem eru í eign einstaklinga eða félaga, og framleigja þá eða selja sambandi olíusamlaga, olíusamlögum eða félögum útgerðarmanna, ef með þeim hætti verður talin nást hagkvæmari dreifing á brennsluolíum til landsmanna.

Eignarnámsheimild samkvæmt þessari grein fellur niður, sé hún eigi notuð innan eins árs frá gildistöku laganna.

7. gr.

Atvinnumálaráðherra getur sett nánari ákvæði í reglugerð um allt, sem lýtur að framkvæmd þessara laga.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

um breyting á hafnarlögum fyrir Reykjavíkurborg, nr. 19 11. júlí 1911.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við 2. gr. laganna bætast tvær nýjar málsg., svo hljóðandi:

Til hafnargerða, skipakvía, dráttarbrauta og annarra mannvirkja í sambandi við skipasmíðastöð við Elliðaárvog veitast úr rikissjóði $\frac{2}{5}$ kostnaðar eftir áætlun, sem rikisstjórnin hefur samþykkt, þegar fé er til þess veitt í fjárlögum, allt að 2 millj. króna, gegn $\frac{3}{5}$ frá hafnarsjóði Reykjavíkur.

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd rikissjóðs allt að 3 milljóna króna lán, er hafnarsjóður Reykjavíkur kann að fá til hafnargerðar, skipakvía, dráttarbrauta og annarra mannvirkja í sambandi við byggingu skipasmíðastöðvar við Elliðaárvog, gegn ábyrgð bæjarsjóðs Reykjavíkur. Tillagið úr rikissjóði og ábyrgð rikissjóðs er bundin því skilyrði, að yfirumsjón með verkinu og reikningshald sé falið manni, sem atvinnumálaráðuneytið samþykkir.

2. gr.

- a. Á eftir orðunum „að gera höfnina“ í 1. másl. 3. gr. laganna komi: og önnur mannvirki, samanber 1. gr.
- b. Í stað orðanna „sem hafnargerðin hefur í för með sér“ í 1. másl. sömu lagagr. komi: sem mannvirki þessi hafa í för með sér.

3. gr.

- Á eftir orðunum „er nota festar hafnarsjóðs“ í 5. másl. 10. gr. laganna komi:
6. Þurrkviargjald af skipum eða bátum, sem nota þurrkviar hafnarinnar.
 7. Brautargjald af skipum og bátum, sem nota dráttarbrautir eða rennibrautir hafnarinnar.
 8. Uppsátursgjald af skipum og bátum, sem upp eru settir og færðir til hliðar til geymslu eða viðgerðar.

4. gr.

Á eftir 1. málsg. 17. gr. laganna komi ný málsgrein, svo hljóðandi:
Með reglugerðarákvæði skal tryggja almenningi jafnan rétt á notkun þurrkvía, dráttarbrauta eða annarra mannvirkja hafnarinnar við Elliðaárvog.

Gjört í Reykjavík; 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

112

30. des.

um breyting á hafnarlögum fyrir Keflavík, nr. 23 26. febr. 1943.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Fyrir orðin „480000 — fjögur hundruð og áttatíu þúsund kr.“ í 1. gr. laganna kemur: 680000 — sex hundruð og áttatíu þúsund kr.

2. gr.

Fyrir orðin „480000 — fjögur hundruð og áttatíu þúsund kr.“ í 2. gr. laganna kemur: 680000 — sex hundruð og áttatíu þúsund kr.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

113

30. des.

um lendingarbætur í Grindavík.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Til lendingarbóta í Járngerðarstaðahverfi í Grindavík í Gullbringusýslu skal úr rikissjóði veita helming kostnaðar, eftir áætlun, sem atvinnumálaráðherra samþykkir, þegar fé er til þess veitt í fjárlögum, allt að 150 þúsund krónum, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að. Fjárhæð þessi greiðist lendingarsjóði Járngerðarstaðahverfis að jafnri tiltölu og lendingarsjóðurinn leggur fram til lendingarbótanna.

2. gr.

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd rikissjóðs allt að 150 þúsund króna lán, er hreppsnefnd Grindavíkurhrepps kann að taka í innlendri lánsstofnun til lendingarbótanna.

Lánsábyrgðin skal bundin því skilyrði, að umsjón verksins og reikningshald sé falið manni, er atvinnumálaráðherra telur til þess færán.

3. gr.

Sérhver er skyldur að láta af hendi mannvirki og land, er þarf til að gera lendingarbæturnar eða undir brautir og vegi í þarfir þeirra, svo sem leyfa, að tekið

113 30. des. verði í landi hans, hvort heldur er grjót, mól eða önnur jarðefni og þola þær eignakvaðir, óhagræði eða takmörkun á afnotarétti, sem lendingarbæturnar hafa í för með sér, allt gegn því, að fullar bætur komi fyrir. Náist ekki samkomulag um bæturnar, skulu þær ákveðnar með mati tveggja dómkvaddra manna, að tilkvöddum báðum málsaðilum. Kostnaðurinn við matið greiðist úr lendingarsjóði Járngerðarstaðahverfis.

Nú vill annar hvor málsaðili ekki una mati, og getur hann þá heimtað yfirmat, en gera skal hann það innan 14 daga, frá því að matsgerð er lokið. Yfirmat skal framkvæma á sama hátt af 4 dómkvöddum mönnum. Kostnaðinn við yfirmatið greiðir sá, er þess hefur krafizt, ef matsfjárhæðinni verður ekki breytt meir en um 10% frá hinni ákveðnu endurgjaldsfjárhæð, annars greiðist kostnaðurinn úr lendingarsjóði.

4. gr.

Meðfram strandlengju þorpsins, eftir því sem nánar verður til tekið í reglugerð, má ekki gera neitt mannvirki til lendingarbóta né heldur halda þar úti bátum til útgerðar, nema samþykki lendingarbótasjóðsstjórnar og hreppsnefndar Grindavíkurhrepps komi til.

Brot gegn þessum ákvæðum varða sektum frá 1000.00 til 10000.00 kr.

5. gr.

Frankvæmd lendingarmála og eftirlit með lendingunni hafa þrír menn, er hreppsnefnd Grindavíkurhrepps kýs. Skulu þeir kosnir á fyrsta fundi nýkosinnar hreppsnefndar, og gildir kosning þeirra jafnlengi og hreppsnefndarinnar.

Til sama tíma skulu kosnir jafnmargir varamenn. Hreppsnefnd Grindavíkurhrepps, sú sem nú situr, fer með frankvæmd þessara mála, unz hreppsnefndarkosningar fara næst fram.

6. gr.

Eignum lendingarsjóðs má aðeins verja í þágu lendingarinnar. Hreppssjóður Grindavíkurhrepps ábyrgist skuldir sjóðsins, og hreppsnefndin er ábyrg fyrir eignum lendingarinnar.

7. gr.

Hreppsnefndin má ekki án leyfis atvinnuáráðuneytisins selja eða veðsetja fasteignir lendingarsjóðs, kaupa nýjar fasteignir eða taka lán til lengri tíma en svo, að þau verði greidd upp af tekjum næsta árs, né endurnýja slík lán og ekki heldur gera mannvirki við lendinguna svo stórvaxin, að árstekjur hrökkvi ekki til að koma þeim í framkvæmd.

8. gr.

Til að standast kostnað við byggingu og viðhald lendingarvirkjana og til árlegs rekstrarkostnaðar lendingarinnar er heimilt að innheimta í lendingarsjóð Járngerðarstaðahverfis allt að 6% af brúttóverði afla hvers báts, sem haldið er úti til fiskveiða frá Járngerðarstaðahverfi, vörugjald af vörum, sem fluttar eru í land eða úr landi í hverfinu, svo og önnur gjöld, er ákveðin kunna að verða í reglugerð samkvæmt 12. gr. Heimilt er að innheimta gjöld í lendingarsjóð, þegar byrjað er á verkinu.

Gjöld þessi má taka lögtaki, og ganga þau fyrir sjóveðum.

9. gr.

Reikningsár lendingarsjóðs er almanaksárið.

10. gr.

Fyrir 15. desember ár hvert skal stjórn lendingarsjóðs semja áætlun um tekjur og gjöld lendingarsjóðs næsta ár og senda hana atvinnumálaráðuneytinu til samþykktar.

11. gr.

Stjórn lendingarsjóðs skal í ársbyrjun gera reikning yfir tekjur og gjöld sjóðsins á liðna árinu. Reikninginn skal endurskoða og úrskurða á sama hátt og sveitarsjóðsreikninga.

12. gr.

Í reglugerð, sem hreppsnefnd Grindavíkurhrepps semur og atvinnumálaráðuneytið staðfestir, skal kveða á um allt það, sem lýtur að stjórn lendingarsjóðs, viðhaldi lendingarbóta, umferð og góðri reglu í lendingunni, upphæð vörugjalds og báta- og bryggjugjöld o. fl. Í reglugerð má ákveða um sektir fyrir brot gegn henni, og skulu þær vera 20—1000 krónur og renna í lendingarbótasjóðinn.

13. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum og reglugerðum, sem settar kunna að verða samkvæmt þeim, skal fara sem opinber mál.

14. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 98 14. maí 1940, um eignar- og notkunarrétt jarðhita.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

9. gr. laganna orðist svo:

Ríkisstjórnin lætur framkvæma, í samráði við rannsóknaráð ríkisins, rannsókn jarðhita og jarðboranir í því sambandi fyrir þau bæjar- og sveitarfélög, er þess óska. Skal haga rannsóknum og borunum þannig, að mestar líkur séu til, að þær komi að notum til húsahtunar og iðnaðar fyrir kaupstaði, kauptún og byggðahverfi.

Eigendum eða umráðamönnum jarða, þar sem jarðhiti er augljós eða jarðhita-svæði, er og heimilt að leita aðstoðar ríkisins við rannsókn jarðhitans.

2. gr.

Á eftir 9. gr. komi 3 greinar, er verði 10., 11. og 12. gr., og orðist svo:

- a. (10. gr.) Ríkisstjórninni heimilast, að fengnum tillögum rannsóknaráðs ríkisins, að kaupa nægilega marga jarðbora af hentugri stærð eða stærðum og verja til þess fé úr ríkissjóði.

- 114 b. (11. gr.) Kostnaður við jarðhitaboranir, sem framkvæmdar eru af bæjar- eða sveitarfélögum eða eftir tilmælum þeirra, greiðist að hálfu úr ríkissjóði, eftir því sem fé er veitt til þess í fjárlögum, en að hálfu úr viðkomandi bæjar- eða sveitarsjóði, enda séu boranirnar framkvæmdar að ráði þeirrar stofnunar, er ríkisstjórnin kveður til þess, og væntanlegar hitaveitur eða orkuver, sem reist kunna að verða að fenginni slíkri rannsókn, eign eins eða fleiri bæjar- eða sveitarfélaga.

Kostnaðaráætlanir um jarðhitaboranir eða rannsókn jarðhitans, hvort heldur er bæjar- og sveitarfélaga eða einstaklinga, skulu veittar ókeypis, eftir því sem fé er veitt til þess í fjárlögum.

Nú hefur bæjar- eða sveitarfélag þegar látið framkvæma slíkar boranir, og skal þá kostnaður við þær einnig greiddur að hálfu úr ríkissjóði með sömu skilmálum og í 1. mgr. segir, enda telji ráðgjafarstofnun ríkisstjórnarinnar, að boranirnar hafi verið rétt ráðnar.

- c. (12. gr.) Rétt er ríkisstjórninni, í samráði við rannsóknaráð ríkisins, að taka sérfræðing í sína þjónustu til ráðuneytis um þessu mál, en fela framkvæmd þeirra að öðru leyti þeirri ríkisstofnun, er hún telur henta.

3. gr.

Greinatalan breytist samkvæmt framanskráðu.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

115

30. des.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 39 19. júní 1933, um kjötmat o. fl.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

6. gr. laganna orðist þannig:

Allt kindakjöt, sem flutt er á erlendan markað eða selt á innlendum markaði, skal metið, flokkað og merkt eftir tegundum og gæðum af kjötmatsmönnum, sem starfa undir umsjón yfirkjötmatsmanna. Flokkun kjötsins skal vera nákvæm, og setur ráðuneytið, að fengnum tillögum yfirkjötmatsmanna og nokkurra af helztu útflytjendum, reglur um mat, frýstingu, söltun, umbúðir, merkingu kjötsins og meðferð.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

116

30. des.

um ættaróðal og erfðaábúð.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

A. Um ættaróðal og óðalsrétt.

I. KAFLI

Hvernig jörð verður ættaróðal og fylgifé hennar.

1. gr.

Sérhverjum jarðeiganda er heimilt að gera jörð sína að ættaróðali, ef þessi skilyrði eru fyrir hendi:

- Að jörðin sé svo stór eða svo gæðarík, að afraksturinn af búi, er jörðin getur borið, með hlunnindum, er henni fylgja, geti framfært að minnsta kosti meðalfjölskyldu, að dómi Búnaðarfélags Íslands.
- Að jörðin sé ekki, að áliti Búnaðarfélags Íslands, stærri en svo, að hún sé og hafi jafnaðarlega verið nokkurn veginn fullnytjuð af einum ábúanda.
- Að fyrir liggja samþykki barna jarðeiganda, 16 ára og eldri, um að jörðin sé gerð að ættaróðali.
- Að á jörðinni hvíli ekki hærri veðskuldir en svo, að árlegir vextir af þeim nemi 4% af fasteignamatssverði jarðarinnar.

2. gr.

Þegar jörð er gerð að ættaróðali, skal skylt að láta fylgja henni hlunnindi og annað það, er jörðinni hefur fylgt og jarðeigandi á, enn fremur afurðir, sem framleiddar eru á jörðinni og eru nauðsynlegar við búreksturinn, svo sem áburð, hey o. fl. Jarðeigandi skal auk þess láta fylgja jörðinni skjöl, er varða jörðina frá fyrri tíð og eru í hans vörzlu, einnig myndir og muni, er hafa minningargildi fyrir þá bændur eða bændaætt, er situr eða setið hefur jörðina.

3. gr.

Nú óskar jarðeigandi að gera jörð sína að ættaróðali, og skal hann þá afhenda sýslumanni yfirlýsingu þar að lútandi ásamt lýsingu af jörð og jarðarhúsum og skilríki fyrir því, að fullnægt sé ákvæðum 1. gr.

Þegar sýslumaður hefur sannfært sig um, að fullnægt sé ákvæðum laganna um stofnun ættaróðals, skal hann færa jörðina á skrá um ættaróðul í sérstaka bók, er fylgi embættinu. Enn fremur skal hann senda Búnaðarfélagi Íslands um hver áramót skýrslu um þær jarðir, sem gerðar hafa verið að ættaróðali á árinu í undæmi hans. Tilgreina skal þáverandi fasteignamat jarðarinnar, jarðarverð sér og húsaverð sér, svo og tölur, er sýna stærð ræktaðs lands og meðaltal af afrakstri jarðarinnar síðustu 3 árin. Enn fremur skrá yfir fylgifé, skjöl, minjagrip og annað það, er óðalinu kann að fylgja.

Gerninginn skal þinglesa á næsta manntalsþingi.

4. gr.

Allar tryggingar, sem stofnað hefur verið til vegna ættaróðalsins eða þess, sem því fylgir, tilheyra óðalinu ásamt skaðabótum, sem greiddar eru samkvæmt þeim.

II. KAFLI

Skyldur og réttindi óðalsbænda.

5. gr.

Nú hefur bóndi gert jörð sína að ættaróðali, og eiga þá erfingjar hans í fyrsta lið kröfu til þess, að næsti viðtakandi (óðalserfingi) greiði fráfaranda eða búi hans helming af þáverandi fasteignamatí jarðarinnar.

Frá þessari greiðslu ber að draga áhvilandi veðskuldir, er viðtakandi tekur að sér.

6. gr.

Eignir óðalsbónda og konu hans, aðrar en ættaróðalið og fylgifé þess, erfast samkvæmt ákvæðum erfðalaganna, sbr. þó 5. gr.

7. gr.

Skylt er þeim, sem ódal hlýtur, að framfæra fyrrverandi óðalsbónda og konu hans, ef með þarf, meðan þau kjósa að dveljast á heimili hans, enda sé honum það ekki um megn.

Rísi ágreiningur um þetta atriði, sker sýslumaður úr.

8. gr.

Hætti óðalsbóndi búskap sökum elli eða af öðrum ósjálfráðum ástæðum og á engan lífserfingja, eða erfingjar hans óska eigi að taka við óðalinu, þannig að óðalserfingi í hliðarlegg ættarinnar eða óskyldur tekur við því, þá skal viðtakandi haga svo til, að fyrirrennari hans ásamt maka geti dvalizt áfram á jörðinni, ef þau óska þess, enda sé honum eigi meira mein að en svo, að við megi una. Rísi ágreiningur um þetta atriði, sker sýslumaður úr.

9. gr.

Erfðafjárskattur greiðist ekki af ættaróðali eða fylgifé þess við afhendingu óðalsins til erfingja eða viðtakanda.

10. gr.

Jarðareigandi og aðrir geta ánafnað ættaróðali fylgifé, svo sem kvikfénað, verkfæri, húsmuni eða annað, og er það þá fylgifé óðalsins, sem skylt er að halda við og endurnýja. Jarðræktarstyrkur, byggingarstyrkur og aðrir opinberir styrkir, sem veittir eru til umbóta á óðalsjörðum, verða eign óðalsins og færast ekki sem fylgifé þess. Fylgifjárupphæðir, sem þannig hafa myndast, falla niður, er jörðin er gerð að ættaróðali.

11. gr.

Heimilt er eiganda ættaróðals að skipta því milli erfingja í tvö eða fleiri býli, enda fullnægi hin nýju býli ákvæðum 1. gr. Skipting er þó því aðeins heimil, að jörðin hafi hækkað í verði um minnst 15% að jöfnu mati (það er: eftir sama verðgrundvelli og við fyrra mat), miðað við það fasteignamat, er á jörðinni var, er óðalseigandi tók við henni, nema jörðin vegna breyttra búnaðarháttanna verði ekki lengur fullnytjuð af einum ábúanda.

Þegar skipti eru ákveðin, skal gera landamerki milli hinna nýju ættaróðala, svo sem þörf krefur. Skjöl og minjagripir, sem til eru, tilheyra gamla óðalinu.

Áhvilandi veðskuldir skiptast milli hinna nýju ættaróðala í réttu hlutfalli við matsverð þeirra.

III. KAFLI

Lántökur — veðsetning.

116

30. des.

12. gr.

Heimilt er óðalsbónda að taka lán með veði í óðalinu til húsabóta eða annarra varanlegra umbóta á jörðinni. Lán, sem hvíla á jörðinni, mega þó aldrei nema hærri upphæð en 100% af fasteignamatssverði landsins, en þó ekki yfir 65% af heildarmati óðalsins. Fylgifié má ekki veðsetja. Fylgja skulu beiðnum um lán þau, er að framan greinir, teikningar frá viðurkenndri teiknistofu af hinni fyrirhuguðu byggingu ásamt kostnaðaráætlun. Ef um aðrar framkvæmdir er að ræða, þá skal fylgja lánbeiðninni lýsing og áætlun um kostnað við framkvæmd verksins frá trúnaðarmanni Búnaðarfélagss Íslands eða öðrum þar til hæfum manni. Óheimilt er lánsstofnun og öðrum að lána út á óðalið meira en $\frac{3}{4}$ kostnaðar við umbótina, að frádregnum opinberum styrkjum, sem veittir eru til umbótarinnar.

13. gr.

Framkvæmdir, sem gerðar eru að einhverju leyti fyrir lánsfé með veði í ættaróðali, skal óðalseigandi láta úttektarmenn hreppsins skoða og færa lýsinguna inn í úttektarbók hreppsins.

IV. KAFLI

Afhending og fjárnámskröfur.

14. gr.

Þegar eigendaskipti verða á óðalsjörð, skal kveðja til úttektarmenn hreppsins. Úttektarmenn skulu færa í úttektarbók lýsingu á jörðinni, mannvirkjum hennar og fylgifié, svo að auðvelt sé að gera sér grein fyrir ástandi jarðarinnar og öðru, er henni fylgir.

Þegar erfingjar fráfarandi óðalsbónda eru fleiri en einn eða einkaerfingi hans tekur ekki við jörðinni, skal jafnframt skoðunargerðinni fara fram mat á jörðinni.

Hafi jörðin gengið úr sér að húsum eða öðru í tíð síðasta óðalseiganda að jöfnu mati, svo að meira nemi en 2% af því fasteignamati, er gilti, er fráfarandi tók við jörðinni, skal það, sem fram yfir er, bætt af fráfaranda eða búi hans nema að því leyti, sem jörðin hefur skemmt af völdum náttúruafla, sem ábúanda var ofvaxið að bæta úr.

Hafi óðalseigandi lækkað skuldir, sem hvíldu á óðalinu, er hann tók við því, skal sú lækun færð til frádráttar greiðslunni.

Nú hefur óðalsjörð tekið endurbótum, svo að hún hefur hækkað að jöfnu mati að meðaltali um meir en 1% á ári yfir búskapartíma fráfaranda, og ber þá viðtakandi óðalsbónda að greiða þá upphæð til fráfaranda eða til dánarbús hans.

Hafi skuldir á óðalinu aukizt, frá því er óðalseigandi tók við því, dregst sú skuldaaukning frá, þegar reiknaður er framangreindur réttur samarfa. Á sama hátt skal draga frá 50% af opinberu fé, sem óðalseigandi hefur fengið sem beinan styrk til endurbóta á jörðinni.

Verði ágreiningur um afhendingu ættaróðals, sem úttektarmenn geta ekki jafnað, getur hvor aðili um sig krafizt yfirmats, og fer um það samkvæmt ábúðarlögum um að öðru en því, að yfirmatsnefndin skal jafnan skipuð einum manni úr fasteignamatssnefnd og enn fremur mælingamanni jarðabóta í viðkomandi sýslu, verði því við komið.

Nú sannast við skoðun, arfaskipti eða á annan hátt, að óðalsbóndi hafi eytt fylgifié óðalsins, og ber honum eða dánarbúi hans að bæta það að fullu af óskiptum

116 eignum búans, en sé hann eða búið gjaldþrota, skal það vera forgangskrafa, er að-
30. des. eins vikur fyrir opinberum sköttum af eigninni sjálfri.

15. gr.

Nú krefst skuldheimtumaður, að gerð sé aðför í ættaróðali vegna áhvilandi veðskulda eða opinberra gjalda af eigninni, og skal sýslumaður þá tilkynna óðalseiganda um kröfuna með símskeyti eða á annan jafntryggan hátt. Geti óðalseigandi ekki innan mánaðar fullnægt skuldheimtumanni, svo að hann taki kröfuna aftur, skal sýslumaður þá þegar kveðja til fundar þá, er vegna frændsemi koma til greina sem erfingjar óðalsins, eða forráðamenn þeirra ásamt óðalseiganda, með auglýsingu í Lögbirtingablaðinu. Skuldheimtumanni eða umboðsmanni hans ber að koma á slíkan fund. Á fundinum skal sýslumaður hlutast til um, að ákveðið sé, hver taki við óðalinu og taki að sér aðkallandi greiðslur.

Nú vill enginn af hlutaðeigendum taka við jörðinni, og skal þá sýslumaður selja hana með tilheyrandi fylgifé, enda hafi hlutaðeigandi hreppur einnig hafnað kaupum á jörðinni. Aldrei má selja óðalsjörð fyrir herra verð en sem svarar áhvilandi skuldum og kostnaði, enda verði hún ættaróðal þess, er kaupir, nema kaupandinn sé hreppsfélag eða lánveitanda hafi verið útlagt óðalið vegna þess, að fullnægjandi boð fékkst ekki. En selji hreppurinn eða lánveitandi jörðina, verður hún ættaróðal kaupanda.

Hafi sýslumaður fengið tilboð um fleiri en eitt hámarksverð í jörðina, skal hann, áður en sala fer fram, leita álits óðalseiganda um, hvern hann kys á jörðina.

16. gr.

Eigi má gera aðför í ættaróðali eða selja það til lúkningar skuldum öðrum en áhvilandi veðskuldum eða opinberum sköttum, er hvíla á eigninni sjálfri. Sama gildir um fylgifé óðalsins.

V. KAFLI

Um ráðstöfun ættaróðals og erfðir.

17. gr.

Þegar óðalsbóndi bregður búi eða deyr og hefur ekki ráðstafað óðalsréttinum, skal sýslumaður, samanber þó 21. gr., kveðja til fundar þá, er næstir standa til að erfa óðalið, og skal þar tekin ákvörðun um, hver tekur við því, eða ákveða annan fund síðar, ef það telst nauðsynlegt.

Nú treystist enginn, sem rétt hefur til óðalsins, að taka við því, og skal þá sýslumaður ráðstafa jörðinni ásamt fylgifé hennar sem ættaróðali í samráði við fráfarandi óðalseiganda eða maka hans, ef á lífi eru, annars sýslunefnd. Söluverð jarðarinnar má ekki fara yfir fasteignamatsverð hennar og greiðist með jöfnum afborgunum á 10 árum.

18. gr.

Nú tekur maður af annarri ætt við ættaróðali, og falla þá minjagripir ættarinnar til erfingja fráfarandi óðalsbónda ásamt andvirði jarðarinnar að frádregnum veðskuldum og kostnaði.

19. gr.

Ættaróðal og fylgifé þess gengur óskipt að erfðum til eftirgreindra aðila og í þessari röð, ef óðalseigandi hefur ekki gert aðrar ráðstafanir:

- a. Það hjóna, er lengur lifir, heldur réttinum, meðan það lifir, sbr. þó 22. gr.
- b. Til barna, þar með talin kjörbörn, þess hjónanna, sem óðalsréttinn stofnaði eða erfði, og gangi skilgetin börn fyrir óskilgetnum.

- c. Til systkina óðalsbónda og barna þeirra eftir aldursröð systkinanna, ef óðalsbóndi er barnlaus. **116**
30. des.
- d. Til fjarskyldari erfingja, allt í þriðja lið, þó aðeins til niðja þeirra af ættinni, er á jörðinni hafa búið, og að þeim frágengnum, til niðja forföður þess í heinan karllegg, sem gerði jörðina að ættaróðali.

20. gr.

Foreldrar koma sér saman um, hvert af börnum eða fjarskyldari erfingjum, að börnunum frágengnum, skuli erfa óðalið. Þessi ráðstöfun skal tilkynnt sýslumanni ekki síðar en þegar óðalsbóndi er fullra 60 ára, og skal sýslumaður hlutast til um, að þessi ákvörðun sé gerð í viðurvist hans.

Verði hjónin ekki ásátt um, hvert af börnunum skuli hljóta réttinn, skal það hjónanna, er óðalið erfði, ráða viðtakanda. Nú er engin ákvörðun tekin, og skal þá elzta barn erfa óðalsréttinn. Afsali það sér réttinum, eftir að það er lögráða, erfist hann eftir aldri barnanna.

21. gr.

Þegar svo stendur á, að óðalserfingi hefur ekki náð lögaldri, er skipti fara fram, skal fjárráðamaður hans byggja jörðina öðrum um stundarsakir, óski erfingi eða fjárráðamaður fyrir hans hönd ekki að taka jörðina til ábúðar. Á umráðamanni (eftirlifandi maka, óðalserfingja eða lögráðamanni) hvíla sömu skyldur gagnvart óðalinu og á óðalsbónda, meðan hann fer með það. En hafi óðalseigandi ekki tekið jörðina til ábúðar, þegar hann er 26 ára, skal sýslumaður ráðstafa henni til næstu erfingja, samanber 17. gr.

22. gr.

Óski ekkert barnanna að nota óðalsréttinn og nytja jörðina áfram, þá er foreldrum heimilt að ánafna hana fósturbarni. Nú er óðalsbóndi eða kona hans síðasti maður, er erfðarétt hefur til óðalsins, eða enginn af þeim, sem rétt hafa til óðalsins, treystist til að taka við því, er þau bregða búi eða að þeim látnum, og er þá óðalsbónda og maka hans heimilt að gefa óðalið, enda verði það ættaróðal þiggjanda.

23. gr.

Nú deyr það hjónanna, er óðalsréttinn erfði, barnlaust, enda hafi hjónin ekki tekið kjörbarn, og hafa þá næstu erfingjar rétt til að taka við óðali, þó ekki fyrr en að 2 árum liðnum frá andláti óðalseiganda.

Slíti óðalseigandi og kona hans samvistum, heldur það hjónanna óðalinu, sem erfði það.

24. gr.

Enginn óðalseigandi getur átt nema eitt ættaróðal. Nú erfir maður fleiri en eitt ættaróðal, og er honum þá heimilt að velja milli þeirra, en sá, er næstur stendur til arfs, tekur við hinu.

VI. KAFLI

Hvernig menn fyrirgera óðalsrétti.

25. gr.

Eignarrétt óðalsbónda á ættaróðalinu og fylgifé þess skal sýslumaður úrskurða til óðalserfingja hans:

- a. Hafi hann eytt fylgifé óðalsins og geti ekki bætt það að fullu innan árs.

- 116
30. des.
- b. Greiði hann ekki sammingsbundna vexti og afborganir af þeim skuldum, sem á ættaróðalinu hvíla, svo að það leiði til kröfu um sölu, sem hann getur ekki afstýrt.
 - c. Telji hann sér heimili annars staðar en á ættaróðalinu eða hætti að reka þar búskap, sbr. þó 21. gr.
 - d. Ef hann að álitu sýslunefndar, enda skal leitað álits viðkomandi hreppsnefndar, situr óðalið svo illa, að það mundi varða útbyggingu eftir ábúðarlögum.

VII. KAFLI

Um ættarjarðir.

26. gr.

Ættarjarðir heita í lögum þessum þær jarðir, sem ekki eru óðalsjarðir, en hafa annað tveggja:

- a. Verið samfellt í ábúð eða eign sömu ættar í samtals 100 ár eða lengur og eru enn í eigu hennar, þegar lög þessi öðlast gildi. Ábúð eða eignarumráð ekkils eða ekkju ættmanna þeirra, er setið hafa jörðina, telst með ábúðar- eða eignar- tíma ættarinnar.
- b. Verið ráðstafað til erfingja ættmenna eða annarra með sérstökum gerningi samkv. 30. gr.

27. gr.

Jörð, sem ræðir um í 26. gr., a-lið, má ekki selja úr ættinni, fyrr en að ættmenn- um frágengnum, þ. e. niðjum þeirra af ættinni, er höfðu umráð jarðarinnar síð- ustu 100 árin af því tímabili, er um ræðir í 26. gr.

28. gr.

Nú vill eigandi ættarjarðar, samkv. a-lið 26. gr., selja jörðina, og skal hann þá bjóða hana fyrst niðjum sínum til kaups og ábúðar, systkinum sínum og afkomendum þeirra, fyrir fasteignamatsverð, að viðbættu matsverði þeirra umbóta, er gerðar hafa verið á jörðinni, eftir að fasteignamat hefur farið fram. Vilji þessir aðilar ekki kaupa eða geti þeir ekki uppfyllt þau skilyrði, sem sett eru í 29. gr., skal hann auglýsa jörð- ina í Lögbirtingablaðinu til kaups fyrir aðra ættmenn, sem eru afkomendur í 1.—3. lið einhvers þess af ættinni, er átt hefur jörðina. Hafi enginn gefið sig fram innan 6 mánaða frá birtingu auglýsingarinnar eða ekki getað uppfyllt þau skilyrði, sem sett eru í 29. gr., er jarðeiganda frjálst að selja jörðina hæstbjóðanda.

29. gr.

Söluverð ættarjarðar, er fellur undir a-lið 26. gr., til ættmenna skal ekki fara yfir fasteignamatsverð jarðarinnar á hverjum tíma, að viðbættu matsverði umbóta, er gerðar hafa verið á jörðinni, eftir að jarðamat hefur farið fram, og ekki hafa verið metnar. En krafist getur jarðareigandi þess, að kaupandi greiði honum jarðarverðið að fullu við undirskrift kaupsammings, að frádregnum áhvilandi veðskuldum. Nú er ættarjörð leigð til ábúðar, og hafa þá ættmenn forgangsrétt að ábúðinni, eftir sömu reglu og þegar um kaup er að ræða samkv. 28. gr. Fer þá um leigumála eftir ákvæð- um 35. gr.

30. gr.

Heimilt er jarðareiganda, sem búið hefur 10 ár eða lengur á eignarjörð sinni, og að fengnu skriflegu samþykki myndugra erfingja sinna og lánardrottna, að gera með vottfestum gerningi eftirgreindar ráðstafanir fyrir jörðinni:

Að jörðin erfist samkv. V. kafla laga þessara, um ráðstöfun ættaróðals og erfðir,

og að söluverð hennar fari aldrei yfir fasteignamatsverð að viðbættu mati úttektar- **116**
 manna á endurbótum á jörðinni, eftir að fasteignarmatið fór fram, og að frádregnum **30. des.**
 $\frac{1}{2}$ jarðabótastyrknum á þær umbætur. Gerning þennan skal innfæra í veðmálabók
 sýslunnar.

31. gr.

Um skiptingu á jörðum, sem um ræðir í 30. gr., svo og lánsheimildir, ábúð, út-
 tekt og nauðungarsölu, fer samkvæmt ákvæðum þeim, er gilda um óðalsjarðir.

32. gr.

Nú selur jarðeigandi ættarjörð sína, sem hann hefur eignast samkvæmt þeim
 gerningi, sem um ræðir í b-lið 26. gr. og 30. gr., öðrum en börnum sínum, sam-
 örfumu eða niðjuna þeirra, og verður jörðin þá ættaróðal kaupanda, og skal kaup-
 andi gefa um það skriflega yfirlýsingu við undirskrift sammingsins.

33. gr.

Sýslumenn skulu, þegar lög þessi öðlast gildi, gera með aðstoð hreppstjóra og
 samkvæmt beztu heimildum, sem föng eru á, skrá yfir þær jarðir í sýslunni, er falla
 undir ákvæði a- og b-liðs 26. gr. Skrá þessi skal endurskoðuð árlega á manntals-
 þingi og leiðrétit eftir því, sem tilefni er til.

B. Um erfðaábúð.

VIII. KAFLI

Um jarðir, sem eru í eign almennings, og um byggingu og úttekt þeirra.

34. gr.

Allar jarðir og hjáleigur, sem eru í eign ríkissjóðs, kirkna landsins eða sjóða,
 sem eru almannaæign (kristfjárjarða, gjafasjóða, sem ekki má skerða, sýslusjóða
 eða hreppssjóða), skal, þegar þær losna næst úr ábúð eða þegar núverandi ábú-
 andi óskar þess, byggja á erfðaleigu eftir lögum þessum.

Undanþegnar þessu ákvæði eru þó þær jarðir, sem þegar eru ákveðnar sem
 hústaðir embættismanna eða til annarrar opinberrar notkunar, svo og þær, er að
 dómi Búnaðarfélagss Íslands, að fengnum tillögum viðkomandi sýslunefndar og
 aðliggjandi bæjarfélaga, teljast líklegar til opinberra nota eða skiptingar í náinni
 framtíð.

35. gr.

Afgjald af jörðum þeim, sem um ræðir í 34. gr., skal vera 3% af fasteigna-
 matsverði landsins og jarðarhúsa. Með verði jarðarhúsa telst það álag, er kann að
 fylgja jörð, þegar erfðaábúð hefst, og kúgildi með verðlagsskrárverði.

Jarðarafgjöld skal greiða sýslumönnum á manntalsþingum, ef annað er ekki
 fram tekið í byggingarbréfi.

Skyll er erfðaleiguábúanda að greiða árleg iðgjöld af brunabótavirðingu húsa
 á erfðaleigu-jörðum án endurgjalds frá landsdrottni. En kostnað við virðingu greiðir
 landsdrottinn.

36. gr.

Ábúandi greiðir leiguliðabót, svo sem fyrir er mælt í ábúðarlögum nr. 87 19.
 júní 1933, 14. gr., og auk þess af fé því, er landsdrottinn hefur greitt til húsabóta.

Nú á ábúandi jarðarhús eða önnur mannvirki og hefur tekið lán út á jörðina
 til þeirra framkvæmda, og greiðir hann þá leiguliðabót af lásupphæðinni. Skal
 hún ákveðin á 10 ára fresti og miðuð við eftirstöðvar lánsins, eins og þær eru við

116 byrjun hvers tímabils, en fellur niður, þegar lánið er að fullu greitt. Fé það, er
30. des. þannig hefur safnast, er þá eign leiguliða, og á hann kröfu á að fá það útborgað til umbóta á húsum og mannvirkjum á jörðinni.

37. gr.

Þurfi sýslumaður til bráðabirgða að byggja jörð, sem er í erfðaábúð (sbr. 45. gr., 6. lið), skal afgangið aldrei vera hærra en nam síðasta jarðarafgjaldi. Hús og önnur mannvirki á jörðinni, sem aðrir eiga, skulu auk þess leigð að minnsta kosti fyrir þeim vöxtum af lánnum, er ber að standa straum af, ella sparisjóðsvexti.

38. gr.

Meðan sama ætt heldur jörðinni, skal afgangið ekki hækka. Þegar við jörð tekur ný ætt, skal afgangið miðast við þágildandi fasteignamat á landi, húsum og mannvirkjum, er landeigandi á. Þó getur hvor aðili krafizt millimats fasteignamatsnefndar, ef liðin eru 3 ár eða meira frá því síðasta fasteignamat fór fram.

39. gr.

Nú verður jörð fyrir varanlegum skemmdum, svo að jarðarnytjar rýrna að mun, og getur þá ábúandi krafizt endurmats. Ekki fær þó ábúandi lækkun á afgjaldi, nema matið leiði í ljós, að jörðin hafi rýrnað að verðmæti um minnst 20%.

Um kostnað af matinu fer eftir ákvæðum ábúðarlaganna.

40. gr.

Þegar ábúendaskipti milli ætta verða á jörðum, sem byggðar eru eftir lögum þessum, skal fara fram úttekt af lögskipuðum úttektarmönnum. Úttektarmenn meta öll hús. Skal matið miðað við kostnaðarverð húsanna á þeim tíma, er matið fór fram, að frádreginni eðlilegri fyrningu. Þeir skulu meta sér þau hús, er þeir telja, að ekki séu nauðsynleg fyrir venjulegan búrekstur á jörðinni, ef nokkur eru.

Þegar búið er að draga frá þau hús, með tilsvarendi mati, sem jarðareigandi á á jörðinni, enda fullnægi þau að notagildi þeim húsum, er ábúandi tók við, skal viðtakandi skyldur að kaupa það af húsum, sem þá er eftir, við matsverði. Lán þau, sem þá kunna að hvíla á jörðinni og ábúanda ber að standa straum af, skal viðtakandi taka að sér. Nú nemur áhvílandi lán hærra upphæð en matsverði húsa þeirra, er fráfarandi á, og skal hann þá eða bú hans greiða mismuninn þá þegar til viðtakanda.

Um hús þau, sem ekki teljast nauðsynleg vegna búrekstrar á jörðinni, fer eftir samkomulagi, en náist ekki samkomulag, fer um þau hús eftir ákvæðum ábúðarlaganna.

41. gr.

Þegar ábúendaskipti verða milli ættliða á jörð, sem er í erfðaábúð, skulu úttektarmenn til kvaddir ásamt umboðsmanni jarðeiganda og jörðin tekin út. Úttektargerðin skal bera með sér:

- a. Eign jarðeiganda í húsum og öðrum mannvirkjum, sem fráfarandi hefur tekið við, ásamt eign jarðeiganda í húsum og mannvirkjum vegna fjárframlags hans til þeirra í tíð fráfaranda. Hafi þessar eignir eigi aukizt um sem svarar 1% á ári þann tíma, að jöfnu mati, skal meta á þær álag.
- b. Eign ættarinnar, sem fráfarandi tók við í húsum og mannvirkjum á jörðinni, og auk þess það, er fráfarandi leggur fram sem eignarauka. Að öðru leyti fer um úttekt þessa samkv. 40. gr.

42. gr.

Ábúendur opinberra jarða samkvæmt lögum þessum missa ábúðarrétt sinn á sama hátt og af sömu orsökum og leiguliðar eftir ákvæðum ábúðarlaganna.

IX. KAFLI

Um landskipti og lánsheimild leiguliða.

116

30. des.

43. gr.

Heimilt er ábúendum á þeim jörðum, sem um ræðir í lögum þessum, að skipta þeim milli barna sinna. Þó skal það tryggt, að hvert býli hafi þá stærð, er nægi til framfærslu meðalfjölskyldu, að dómi Búnaðarfélags Íslands, enda samþykki það skiptinguna. Skal þá skipta túni og engjum og að öðru leyti gera greinileg landamerki milli jarðarhlutanna, eftir því sem þurfa þykir, og skoðast þeir úr því sem sjálfstæðar jarðir. Ekki má leiga hækka á jörð, þó að henni sé skipt eftir þessari grein, meðan sama ætt heldur ábúðinni á jörðum þeim, sem til verða við skiptin, en hætti ættin að nota einhverja jörðina, sem til hefur orðið við skiptin, fer um hana sem fyrir er mælt í 40. og 44. gr.

44. gr.

Þyki sýslunefnd eða hreppsnefnd ástæða til að skipta jörð, sem byggð er eftir lögum þessum, til þess að ný býli geti myndast, skal hún senda Búnaðarfélagi Íslands álit sitt um það, og skal Búnaðarfélagið þá hlutast til um, að svo verði gert, þyki því ástæða til. Skal þá fá mann með sérþekkingu á mati og skiptingu landa til að skipta jörðinni, ásamt tveim mönnum, er sýslumaður dómkveður til þess. Skulu þeir þá meta, hver verðhækkun hefur orðið á landinu, síðan sú ætt tók við því, sem hefur það þá, og að því búnu framkvæma skiptin. Skal þá hvert býli metast sér til verðs, eins og þau verða eftir skiptin. Sá, sem hefur ábúð á jörðinni, og samerfingjar hans skulu fá fullar bætur fyrir það, sem hið útskipta land hefur hækkað í verði fyrir atbeina ættar hans, og ábúandi sjálfur fyrir það, sem það hefur hækkað í verði fyrir atbeina hans. Santímis lækkar jarðarleiga hans hlutfallslega við upprunalegt verðmæti jarðarhlutanna.

Aldrei má það land, sem hann hefur eftir, vera minna virði en land jarðarinnar var, þegar hans ætt tók við jörðinni, nema landeigandi og ábúandi samþykki.

Einnig skal ábúandi fá hæfilegar bætur, ef svo mikið er tekið af landi jarðarinnar, að það land, sem eftir er, samsvarar eigi þeim húsum, sem byggð hafa verið á jörðinni, enda hafi þau samsvarað heilbrigðum búrekstri á jörðinni allri.

Um byggingu þeirra jarða, sem til verða við skiptingu jarða eftir þessari grein, fer eftir fyrirmælum 35., 38., 40. og 46. gr., 9. lið.

45. gr.

Heimilt er ábúendum þeirra jarða, sem byggðar eru eftir lögum þessum, að taka lán með veði í jörðunum til varanlegra húsabóta eða annarra umbóta. Þó má lán aldrei vera hærra en 50% af fasteignamatsverði landsins, að viðbættu allt að 50% af gildandi fasteignamatsverði húsa þeirra, er á jörðinni eru, eða matsverði teiknistofu landbúnaðarins, ef um nýbyggingu er að ræða, enda samþykki umráðamaður jarðarinnar lántökuna. Skulu úttektarmenn viðkomandi hrepps hafa eftirlit með því, að láninu sé varið til þeirra umbóta, sem til er ætlazt, og taka þær út að verkinu loknu. Ákvæði ábúðarlaganna um skyldu til húsabóta gilda eigi að því, er snertir jarðir, sem byggðar eru samkvæmt lögum þessum.

X. KAFLI

Um hvernig ábúðarréttur erfist.

46. gr.

Réttur til ábúðar á jörðum þeim, sem um ræðir í VIII. kafla laga þessara, þar með talin hús og mannvirki, sem ættin á á jörðinni, erfast sem hér segir:

1. Það hjónanna, sem lengur lifir, heldur réttindum, meðan það lifir, sbr. þó 9. lið þessarar greinar.
2. Erfðaréttur erfist til barna, þar með talin kjörbörn, þess hjónanna, sem ábúðarréttinn stofnaði eða erfði, og ganga skilgetin börn fyrir óskilgetnum.
3. Foreldrar koma sér saman um, hvert af börnunum skal erfa ábúðarréttinn, og skulu tilkynna það sýslumanni ekki síðar en þegar erfðaábuandi er fullra 60 ára.
4. Verði hjón ekki ásátt um, hvert barnanna skuli hljóta réttinn, skulu börnin eða forráðamenn þeirra leita samkomulags, að viðstöddum sýslumanni.
5. Náist ekki samkomulag eftir 3. og 4. lið, skal elzta barnið erfa réttinn. Afsali það sér réttinum, hafa börnin hann eftir aldri.
6. Nú hefur erfingi erfðaábúðar ekki náð lögaldri, þegar ábúendaskipti verða, og skal þá sýslumaður byggja jörðina öðrum um stundarsakir, óski erfingi eða fjárráðamaður fyrir hans hönd ekki að taka jörðina sjálfur til ábúðar.
7. Óski ekkert barnanna að nota erfðaréttinn og nytja jörðina áfram, þá er foreldrun heimilt að ánafna hana fósturbarni.
8. Nú deyr erfingi ábúðarréttar barnlaus innan 10 ára, frá því er hann hefur tekið við ábyli sínu, enda hafi hjónin ekki tekið kjörbarn áður en hann dó, og hefur þá næsti erfingi rétt til að ganga inn í ábúðina.
9. Deyi hjón barnlaus, eða óski ekkert barnanna að nytja jörðina, sbr. 40. gr., skal sýslumaður byggja jörðina öðrum, og skal þá ætíð farið eftir tillögu fráfaranda, ef óskir liggja fyrir um það frá hans hendi, en ella eftir tillögum meiri hluta hreppsnefndar um það, hver jörðina fær.

XI. KAFLI

Um sölu jarða í erfðaábúð.

47. gr.

Ábúendur þjóð- og kirkjujarða og annarra opinberra stofnana og sjóða, — nema ákvæði gjafabréfa og skipulagsskráa mæli gegn því, — sem hafa fengið erfðaábúð á jörðum sínum, hafa rétt til að fá ábúðarjarðir sínar keyptar, ef þeir, eftir því sem við á, fullnægja ákvæðum 1. gr. og auk þess eftirtöldum skilyrðum:

- a. Hafa búið á jörðinni minnst 5 ár.
- b. Gefi út við undirskrift kaupsamnings skuldbindingu um, að hann geri jörðina að ættaróðali.
- c. Fyrir liggja yfirlýsing viðkomandi hreppsnefndar um, að hann hafi setið jörðina vel og að hreppsnefndin mæli með, að hann fái jörðina keypta. Þó getur hann skotið þeirri umsögn til sýslunefndar.

Námaréttindi á þjóð- og kirkjujörðum skulu undanskilin sölu.

48. gr.

Jarðir, sem seldar eru samkvæmt 47. gr., skulu seldar fyrir það verð, sem eftirgjald þeirra segir til um, miðað við 3% vexti, og greiddast að fullu við afsal.

Fari sala fram á jörðum þessum, eftir að þær hafa verið gerðar að ættaróðulum, á ríkissjóður forkaupsrétt á þeim fyrir fasteignamatsverð.

49. gr.

Þegar arfaskipti fara fram eftir óðalsbónda, er keypt hefur óðalseign sína, sbr. 15., 17., 29., 32. og 47. gr., geta erfingjar hans krafizt, að til skipta komi $\frac{2}{3}$ þess verðs, er hann greiddi fyrir jörðina, að frádregnum áhvilandi skuldum, er viðtakandi óðalsbóndi tekur að sér, og enn fremur $\frac{2}{3}$ af matsverði þeirra umbóta, er gerðar hafa verið á jörðinni síðustu 10 árin.

116

30. des.

50. gr.

Nú hefur erfðaábúandi keypt jörð sína og gert hana að ættaróðali, og fellur hún þá að öllu undir ákvæði laga þessara um ættaróðal og erfðaábúð.

51. gr.

Um þau atriði, er lúta að afhendingu og úttekt jarða og ekki er sérstaklega kveðið á um í lögum þessum, skal fara eftir ákvæðum ábúðarlaganna.

52. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum frá 200—5000 kr.

53. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 8 frá 1. febrúar 1936, um erfðaábúð og óðalsrét, svo og önnur lagaákvæði, er koma í bága við lög þessi.

54. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

L Ö G

117

30. des.

um viðauka við lög nr. 56/1933, um viðauka við og breyting á lögum nr. 68/1917, um áveitu á Flóann.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja lönd, er látin hafa verið af hendi upp í áveitukostnað á Flóaáveitusvæðinu, fyrir það verð, er Búnaðarfélag Íslands metur, þó aldrei lægra en sem svarar afhendingarverði þess til ríkissjóðs.

Skilyrði fyrir sölunni eru:

- Að landið sé ekki til þess fallið að reka á því sjálfstæðan, lífvænlegan búskap, hvorki einu út af fyrir sig né í sameiningu við önnur lönd, sem kostur er á, að dómi nýbýlastjórnar.
- Að landsins sé ekki þörf til notkunar frá nærliggjandi kauptúnnum. Þörf þeirra til landsins kemur þó því aðeins til greina, að þau hafi aðstöðu til að notfæra sér það, og skal um hvort tveggja hlíta úrskurði Búnaðarfélags Íslands.
- Að hlutaðeigandi hreppsnefnd mæli með sölunni.

117

30. des.

2. gr.

Nú er land selt, og skal þá sá jarðareigandi hafa forkaupsréttinn, er mesta þörf hefur á, að dómi Búnaðarfélags Íslands, að leggja það undir býli sitt af þeim, er auðvelt eiga með að hirða um landið og notfæra sér það á allan hátt, enda leggi hann það undir jörðina.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Vilhjálmur Þór.

118

30. des.

L Ö G

um veiting ríkisborgaréttar.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

Ríkisborgarétt skal öðlast:

Unnur Skúladóttir Thoroddsen, frú, Kaupmannahöfn, fædd á Íslandi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

119

30. des.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 61 4. júlí 1942, um málflytjendur.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Síðasta málsgrein 14. gr. laganna orðist svo:

Lögfræðingar, sem skipaðir hafa verið í fasta dómarastöðu eða skipa má í fóst dómarasæti samkvæmt 32. gr. laga nr. 85 23. júní 1936, um meðferð einkamála í héraði, skulu undanþegnir ákæðum 6. tölul. þessarar greinar.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

L Ö G

120

30. des

um breyting á lögum nr. 57 29. des. 1937, um lestrarfélög og kennslukvikmyndir,
og lögum nr. 75 1942, um breyting á þeim lögum.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. gr. laga nr. 57 29. des. 1937 skal orða svo:

Ríkissjóður greiðir árlega kr. 50000.00 — fimmtíu þúsund krónur — í styrktarsjóð lestrarfélaga, sem er undir stjórn fræðslumálastjóra.

Skemmtanaskatt skal innheimta með 15% álagi, og skulu tveir þriðju hlutar álagsins renna til kennslukvikmyndasafns, en þriðjungur þess til styrktarsjóðs lestrarfélaga. Um innheimtu álagsins fer samkvæmt lögum um skemmtanaskatt.

2. gr.

4. gr. sömu laga skal orða svo:

Styrkur til lestrarfélags er bundinn því skilyrði, að fyrir liggi yfirlýsing hreppsnefndar í þeim hreppi, þar sem félagið starfar, um að hreppurinn eða sýslan styrki félagið með a. m. k. jafnhárru upphæð og því verði úthlutað sem aðalstyrk úr styrktarsjóði lestrarfélaga fyrir það ár, sem um er að ræða.

3. gr.

Meginmál 3. gr. laga nr. 75 1942 skal orða svo:

Úthluta skal tekjum sjóðsins milli lestrarfélaga hlutfallslega eftir tekjum þeirra, og má greiða hverju þeirra fjárhæð, sem nemur allt að helmingi af samanlögðum félagsmanna- og afnotagjöldum og styrk úr hrepps- og sýslusjóði. Þó má eigi greiða neinu félagi hærri fjárhæð en sem svarar 10 kr. á heimili og 4 kr. fyrir hvern þann félagsmann, sem er umfram tölu heimilanna og árgjald hefur greitt.

Enn fremur má veita lestrarfélagi aukastyrk, ef tekjur sjóðsins leyfa, og skal miða hann við bókakaup félagsins, útlán bóka og aðra aðstöðu.

4. gr.

Þegar lög þessi hafa hlotið staðfestingu, skal fella meginmál þeirra og laga nr. 75 1942 inn í texta laga nr. 57 1937 og gefa þau út svo breytt.

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1944.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Einar Arnórsson.

121

30. des.

FJÁRAUKALÖG

fyrir árið 1940.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Til viðbótar við gjöld þau, sem veitt eru í fjárlögum fyrir árið 1940, eru veittar kr. 1782745.30 til gjalda þeirra, sem tilfærð eru í 2. gr., og kr. 5129572.63 til þeirra gjalda, sem talin eru í 3.—13. gr. hér á eftir, samtals kr. 6912317.93.

2. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 3. gr. er veitt:

A.

1. Póstsjóður:

1. Póststjórnarkostnaður	kr.	12889.76
2. Pósthúsið í Reykjavík	—	40729.29
3. Önnur pósthús:		
a. Póstafgreiðslur	—	32084.10
b. Bréfhirðingar	—	3684.14
4. Póstflutningur	—	120932.47
	samtals	kr. 210319.76

en tekjur póstsjóðs fóru kr. 166306.49 fram úr fjárlagaáætlun.

Lagt í húsbýggingarsjóð

	kr.	27450.00
--	-----	----------

2. Landssíminn:

a. Til einkasíma í sveitum	kr.	5970.87
b. 1. Aðalskrifstofa landssímans	—	21047.05
2. Ritsímastöðin í Reykjavík	—	72662.21
3. Loftskýtastöðin í Reykjavík	—	7132.02
4. Stuttbylgjustöðin í Reykjavík	—	3248.65
5. Bæjarsíminn í Reykjavík og Hafnarfirði	—	239130.15
6. Áhaldahúsið	—	11011.34
7. Ritsímastöðin á Akureyri	—	23489.49
8. — á Seyðisfirði	—	17017.43
9. — á Ísafirði	—	11960.04
10. Símastöðin á Borðeyri	—	6124.20
11. — í Vestmannaeyjum	—	4343.36
12. — á Siglufirði	—	9047.27
13. Til annarra símstöðva og eftirlitsstöðva	—	16906.42
c. Eyðublöð, prentkostnaður, ritföng o. fl.	—	13728.35
d. Viðbót og viðhald stöðvanna	—	34661.79
e. Kostnaður við ferðalög vegna starfrækslunnar ..	—	52.91
f. Viðhald landssímanna	—	63902.69

g. Framhaldsgjald	kr. 21422.75
h. Til kennslu fyrir símamenn	— 23.86
i. Ýmisleg gjöld	— 4391.03
j. Fyrning á húsum og áhöldum	— 7305.79
k. Burðargjald	— 152.59
	<u> </u>
	samtals kr. 594732.26

af kr. 970652.57 tekjum umfram fjárlagaáætlun.

Eignabreytingar:

I. Afborganir af lánum	kr. 27465.82
II. Til viðauka simakerfa	— 2090.07
III. Til talstöðva í bátum og skipum	— 29431.63
IV. Til loftskæptastöðva í skipum	— 36123.72
V. Til nýrra simalína	— 7561.07
VI. Til talstöðva í Hornafirði	— 394.25
VII. Fyrningarsjóður lagður í banka	— 38305.79
	<u> </u>
	samtals kr. 141372.35

3. Áfengisverzlun ríkisins:

1. Laun starfsmanna	kr. 22349.88
2. Útsvar	— 9274.90
6. Flutningsgjöld	— 16052.69
7. Tapaðar útistandandi skuldir	— 1958.65
8. Lagt til hliðar fyrir útsvari næsta árs	— 40000.00
	<u> </u>
	samtals kr. 89636.12

af kr. 1056671.00 tekjum umfram fjárlagaáætlun.

4. Tóbakseinkasala ríkisins:

Gjöld 1.—8.	kr. 95457.11
	<u> </u>

af kr. 893688.94 tekjum umfram fjárlagaáætlun.

5. Ríkisútværpið:

Gjöld 1.—7.	kr. 45147.98
	<u> </u>

af kr. 233075.09 umfram fjárlagaáætlun.

6. Viðtækjaverzlun ríkisins:

Gjöld 1.—10.	kr. 12866.90
	<u> </u>

af kr. 289348.73 brúttóhagnaði af sölu viðtækja.

7. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg:

Gjöld 1.—9.	kr. 155786.44
	<u> </u>

af kr. 697165.04 brúttóhagnaði prentsmiðjunnar.

8. Landssmiðjan:

Gjöld 1.—5.	kr. 26330.10
	<u> </u>

af kr. 257259.31 brúttóhagnaði smiðjunnar.

9. Bifreiðaeinkasala ríkisins:

Gjöld 1.—7.	kr. 68909.57
	<u> </u>

af kr. 103838.04 tekjum umfram fjárlagaáætlun.

121
30. des.

10. Vífilstaðabúið:

Gjöld 1.—7. kr. 57304.21
af kr. 67718.43 brúttótekjum búsin.

11. Kleppsbúið:

Gjöld 1.—6. kr. 53727.24
af kr. 71815.92 brúttótekjum búsin.

12. Skólabúið á Hólum:

Gjöld kr. 58731.36
af kr. 60388.60 tekjum.

13. Grænmetisverzlun ríkisins:

Gjöld kr. 67676.52
af kr. 75167.53 brúttóhagnaði.

14. Áburðarsala ríkisins:

Gjöld kr. 72041.15
af kr. 131151.40 brúttóhagnaði.

B.

2. Arnarhvoll:

b. Gjöld 1.—3. kr. 5256.23
en tekjur fóru kr. 5169.45 fram úr fjárlagaáætlun.

3. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 7. gr. er veitt:

Vextir af lánum ríkissjóðs:

1. Innlend lán kr. 8246.51
2. Dönsk lán — 9728.86
3. Lán í dollurum — 36596.65

kr. 54572.02

4. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 8. gr. er veitt:

Borðfé Hans hátignar konungsins kr. 468.00

— 468.00

5. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 10. gr. er veitt:

I. Stjórnarráðið, ríkisféhirðir, ríkisbókhald o. fl.:

3. a. Laun starfsmanna ráðuneytanna kr. 43133.31
b. Annar kostnaður við ráðuneytin — 21691.13
4. a. Laun starfsmanna ríkisféhirzlu og bókhalds — 8916.66
b. Annar kostn. við ríkisféhirzlu og bókhald — 2604.20
5. Pappír, prentun og hefting ríkisreiknings — 1149.75
6. b. Til pappírs og prentunar stjórnartíðind-
anna — 4373.40
7. Til umbóta og viðhalds á stjórnarráðshúsinu
og ráðherrabústaðnum etc. — 19262.96

II. Hagstofan:

1. Laun samkv. launalögum — 3150.00
2. Önnur laun og aðstoð — 6865.21
4. Prentun eyðublaða — 215.75
6. Annar kostnaður — 220.48

III. Utanríkismál:

121

30. des.

1. Til sendiráðs í Kaupmannahöfn:

a. Laun sendiherra	kr.	1964.70
c. Kostnaður við embættið	—	6347.48
d. Til skrifstofuhalds	—	4785.97
2. Til meðferðar utanríkismála	—	28509.43
3. Ríkisráðskostnaður	—	31.21
5. Kostnaður vegna samninga við erlend ríki ..	—	46384.75
7. Húsaleiga ráðherrans, sem fer með utanríkis- mál	—	3000.00

kr. 202606.39

6. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 11. gr., er veitt:

A. Dómgæzla og lögreglustjórn:

2. Laun bæjarfógeta, sýslumanna og lögreglustjóra	kr.	8692.31
3. Laun hreppstjóra	—	1600.00
4. Skrifstofukostnaður lögmansins í Reykjavík:		
a. Laun og aðstoð	—	7960.00
b. Húsaleiga, hiti, ljós og ræsting	—	1270.65
5. Skrifstofukostnaður tollstjórans í Reykjavík:		
a. Laun og aðstoð	—	36906.00
b. Húsaleiga, ljós og hiti	—	22516.56
c. Ýmis gjöld	—	27068.57
6. Skrifstofukostnaður lögreglustjórans í Reykjavík:		
b. Ljós, hiti, ræsting	—	2375.37
c. Ýmis gjöld	—	7771.23
7. Skrifstofukostnaður sakadómara:		
a. Laun og aðstoð	—	37071.80
b. Húsaleiga, ljós og hiti	—	10314.45
c. Ýmis gjöld	—	25808.63
8. Toll- og löggæzla:		
a. Í Reykjavík:		
1. Laun og aðstoð	—	29815.96
2. Annar kostnaður	—	44330.23
b. Utan Reykjavíkur:		
1. Laun	—	7426.12
c. Vegaeftirlit:		
1. Laun	—	1419.43
2. Annar kostnaður	—	4841.24
9. Bifreiðaeftirlit:		
a. Laun	—	7934.12
b. Annar kostnaður	—	4310.67
(Prófgjöld og skoðunargjöld fóru kr. 495.46 fram úr áætlun.)		
10. Hluti ríkissjóðs af kostnaði við lögreglu í Rvík	—	165511.22
11. Skrifstofukostnaður sýslumanna og bæjarfógeta	—	32693.34
13. Til hegningarhússins í Reykjavík o. fl.	—	13525.60
14. Til vinnuhælisins á Litla-Hrauni	—	27225.96
15. Til byggingar fangahúsa	—	303.94
16. Sakamála- og lögreglumálakostnaður	—	12777.09

121	17. Laun sjódomsmanna	kr.	11.00
30. des.	18. Laun setu- og varadómara	—	5621.60
	19. Kostnaður við löggildingarstofuna	—	2865.11
	20. Kostnaður við sáttatilaunir í vinnudeilum	—	1900.00
	21. Kostnaður við félagsdóm	—	5864.50
	22. Kostnaður við aukalöggæzlu á Siglufirði	—	4971.80
	23. Greiðslur vegna laga nr. 85/1936 um meðferð cinkamála í héraði	—	11660.06
	24. Greiðslur vegna laga nr. 62/1938 um bókhald ..	—	5579.25
	25. Greiðslur vegna laga nr. 27/1940 um friðun Eld- eyjar	—	8000.00

B. Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur:

1.	b. Endurgreiðsla á simakostnaði embættismanna í embættisþágu	kr.	24271.42
3.	Til embættiseftirlitsferða	—	5032.37
4.	a. Kostnaður við skattstofuna í Reykjavík	—	42700.00
	b. Skattanefndakostnaður	—	19773.21
	c. Fasteignamatskostnaður	—	85887.74
5.	Til ríkisskattanefndar	—	11500.00
6.	Eyðublöð, bókbænd og auglýsingar o. fl.	—	33773.26
			kr. 810881.81
	7. gr.		
	Til viðbótar við gjöldin í 12. gr. er veitt:		
	Til læknaSKIPUNAR og heilbrigðismála:		
2.	Til skrifstofukostnaðar landlæknis	kr.	330.20
10.	Geðveikrahælið á Kleppi	—	35659.06
	en tekjur spítalans fóru kr. 29467.40 fram úr áætlun.		
13.	a. Styrkur til að reisa læknabústaði og sjúkra- skýli	—	500.00
	d. Bólusetningarkostnaður	—	2500.00
	h. Kostnaður við heilbrigðiseftirlit lækna með alþýðuskólum	—	66.27
	j. Styrkur til heilsuverndarstöðva í kaupstöðum	—	800.00
14.	Hluti ríkissjóðs af launum ljósmæðra	—	5770.83
15.	Greiðslur vegna laga nr. 21/1937 um störf héraðs- lækna	—	10953.39
16.	Greiðslur vegna laga nr. 86/1938 um lífeyrissjóð ljósmæðra	—	12650.00
			— 69229.75

8. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 13. gr. er veitt:

A. Vegamál:

I.	Stjórn og undirbúningur vegagerða:		
2.	Laun aðstoðarverkfræðings	kr.	1290.00
3.	Ferðakostnaður og fæðispeningar verkfræð- inga	—	6266.63
4.	Til aðstoðarmanna og mælinga	—	26984.08
5.	Skrifstofukostnaður	—	2361.00

II. Þjóðvegir:

a. Til nýrra akvega:

3. Hálsasveitarvegur	kr.	50.26
6. Útnesvegur	—	115.78
8. Ólafsvíkurvegur	—	180.83
10. Skógarstrandarvegur	—	220.68
14. Geiradals- og Reykhóla- sveitarvegur	—	157.10
18. Botnsheiðarvegur	—	2291.99
20. Haukadalsvegur	—	1299.70
27. Borðeyrarvegur	—	2327.50
28. Holtavörðuheiðarvegur	—	5063.07
30. V.-Húnavatnssýsluvegur	—	487.50
34. Blönduhlíðarvegur	—	186.25
44. Raufarhafnarvegur	—	160.93
45. Langanesvegur	—	670.20
48. Hróarstunguvegur	—	54.74
50. Upphéraðsvegur	—	200.72
53. Breiðdalsheiðarvegur	—	2528.19
58. Geithellnahreppsvegur	—	404.46
61. Inn-Nesjavegur vestan Hornafjarðarfljóts	—	270.37
65. Síðuvegur	—	343.87
66. Mýrdalsvegur	—	1532.60
67. Eyjafjallavegur	—	179.10
69. Hvolshreppsvegur	—	29.38
70. Landvegur	—	916.79
72. Gnúpverjahreppsvegur	—	144.21

kr. 19816.23

— 152045.20

b. Til viðhalds og endurbóta

c. Til þjóðvega af benzinskatti:

3. Vesturlandsvegur	kr.	1622.87
4. Húnavatnssýsluvegur	—	867.04
8. Sogsvegur	—	59439.60
9. Vatnsskarðsvegur	—	10152.48
12. Ljósavatnsskarðsvegur	—	1831.31
14. Þorskafjarðarheiðarvegur	—	265.13
16. Siglufjarðarskarð	—	398.97
17. Öxnadalsvegur	—	85465.46
19. Suðurlandsbraut	—	20871.50
20. Kræklingahlíðarvegur	—	559.80
21. Kjalarnesvegur	—	5025.26
22. Hafnarfjarðar- og Ell- iðaárvegur	—	106993.06

— 293492.48

III. Til brúagerða

IV. Til fjallvega

V. 2. Til bókasafns

VI. 2. Til akfærra sýsluvega af bifreiðaskatti

3. Til sýsluvegasjóða

X. Styrkur til að halda uppi byggð og gistingu fyrir ferðamenn

XII. Iðgjöld til slysaftryggingar

121

B. Samgöngur á sjó:

30. des.	1. c. Til vöruflutninga í Skaftafellssýslu	kr.	830.71
	3. Til h.f. Skallagrímur	—	5000.00

C. Vitamál og hafnargerðir:

I.	Stjórn og undirbúningur vita- og hafnarmála:		
	2. Laun aðstoðarverkfræðings	—	1300.00
	3. Húsaleiga, ljós og hiti	—	1659.55
	6. Til aðstoðarmanna og mælinga	—	2537.22
II.	Laun vitavarða	—	2836.83
VII.	Ýmislegt	—	5043.31
X.	2. Til bryggjugerðar í Vogavík	—	5000.00
XIII.	Til sjómælinga	—	1864.58
XIV.	Fyrning	—	5450.00
XV.	Til öldubrjóts í Hafnarfirði	—	30000.00
XVI.	Til öldubrjóts á Siglufirði	—	5759.92

kr. 673250.14

9. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 14. gr. er veitt:

A. Kirkjumál:

a.	Biskupsdæmið:		
	2. Húsaleigustyrkur	kr.	1060.11
	3. Skrifstofukostnaður	—	1500.00
b.	11. Greiðslur samkv. l. nr. 17/1931 um bóka- söfn prestakalla	—	961.52
	12. Greiðslur samkv. l. nr. 63/1931 um hýsing prestssetra	—	11474.37
	13. Greiðslur samkv. l. nr. 62/1932 um kirkju- garða	—	1800.00
	14. Greiðslur samkv. l. nr. 98/1933 um lækni- héraða- og prestakallasjóði	—	3000.00

B. Kennslumál:

I.	Háskólinn	—	44489.70
II.	a. Námsstyrkur til ísl. stúdenta í erlend- um háskólum	—	11593.24
	b. Námsstyrkur samkv. ákvörðun mennta- málaráðs	—	2165.72
IV.	3. Skrifstofukostnaður fræðslumálastjóra ..	—	7129.34
V.	Menntaskólinn í Reykjavík	—	9266.84
VI.	Menntaskólinn á Akureyri	—	20462.35
VII.	Kennaraskólinn	—	26616.93
VIII.	Stýrimannaskólinn	—	4219.83
X.	Bændakennsla:		
	1. Bændaskólinn á Hólum	—	8312.32
	2. Bændaskólinn á Hvanneyri	—	17000.18
	3. Garðyrkjuskólinn á Reykjum	—	16588.71
	4. Greiðslur samkv. l. nr. 51/1930 um bændaskóla	—	480.99
	5. Til aflstöðvarbygginga á Hvanneyri	—	10500.00

XI. Iðnfræðsla:					
j. Til verklegs framhaldsnáms erlendis ..	kr.	399.98			
k. Greiðslur skv. l. nr. 96/1938 um iðnaðar- nám	—	2950.00			
XIV. Almenn barnafræðsla:					
1. Laun kennara við fasta skóla	—	10733.16			
2. Laun farkennara	—	10985.06			
3. Til farkennslu og eftirlits með heima- fræðslu, etc.	—	6789.84			
XV. 1. Til alþýðuskólans á Eiðum	—	928.82			
3. Til gagnfræðaskóla skv. l. nr. 48/1930 ..	—	28409.63			
XVI. 1. Til húsmæðraskóla	—	4790.00			
6. Til Laugalandsskólans	—	4000.00			
XVII. Til kennslu heyrnar- og málleysingja	—	2794.12			
XXXI. Til handiðaskólans	—	6012.00			
XXXII. Greiðslur samkv. l. nr. 57/1937 um lestrar- félög og kennslukvikmyndir	—	34864.86			
					kr. 312279.62

10. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 15. gr. er veitt:

1. Landsbókasafnið	kr.	7675.00			
2. Þjóðskjalasafnið	—	3728.34			
3. Þjóðminjasafnið	—	6950.00			
4. Náttúrufræðifélagið	—	600.00			
5. Landsbókasafnshúsið	—	10163.22			
16. Til sýslubókasafna	—	400.00			
34. Til Lárúsar Pálssonar leikara	—	9.37			
45. Styrkur til skálda og listamanna	—	818.91			
50. Til listasafnahúss Einarssonar	—	1582.69			
51. c. Til hitaleiðslu í safnahús Einarssonar ..	—	207.37			
53. Kostnaður við friðun Þingvalla	—	6159.13			
54. Til eflingar menningarsamb. við Vestur-Íslendinga	—	400.00			
55. Ritlaun dr. Helga Péturss	—	5000.00			
56. Greiðslur samkv. l. nr. 7/1928 um menntamálaráð	—	1575.00			
57. Til kaupa á handriti um rímur	—	1500.00			
					46769.03

11. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 16. gr. er veitt:

1. Til framleiðslubóta og atvinnuaukningar	kr.	184604.42			
2. Til Búnaðarfélags Íslands	—	12090.01			
4. Til nýbýla og samvinnubygðna	—	1452.00			
7. a. Jarðabótastyrkur	—	19392.83			
11. Til ræktunarsjóðs, vextir af jarðræktarbréfum ..	—	73.00			
13. a. Til byggingarsjóða kaupstaða og kauptúna samkv. lögum um verkamannabústaði	—	20408.25			
15. Til skógræktar	—	429.05			
16. Tillag til mannvirkja á Flóaáveitusvæðinu	—	9180.53			
19. Til fyrirhæðslu við Kaldaklifsá u. Eyjafjöllum	—	1898.23			
20. c. Til Guðbrands Hlíðar, til dýralækninganáms	—	309.37			
d. Til Páls Pálssonar, til dýralækninganáms	—	206.24			
23. Til rannsóknarstofu atvinnuveganna	—	10662.33			

121	24. Til rannsóknarstofu háskólans, en tekjur hennar fóru kr. 45001.49 fram úr áætlun	kr.	26862.43
30. des.	25. Til veðurstofu Íslands	—	24519.43
	26. Rafmagnseftirlit ríkisins, en tekjur þess fóru kr. 19716.12 fram úr áætlun	—	16994.02
	28. Til landmælinga	—	16395.15
	29. Til Fiskifélagsins	—	9087.40
	36. a. Laun fiskifyfirmatsmanna	—	806.00
	c. Laun kjötmatsmanna	—	750.00
	38. Til fiskifulltrúa í Miðjarðarhafslöndum	—	16453.24
	39. Kostnaður vegna laga um fiskimatsstjóra	—	213.45
	58. Til vinnumiðlunar	—	99.26
	65. Til Loðdýraræktarfélags Íslands	—	500.00
	67. b. Skrifstofukostnaður húsameistara	—	10786.60
	69. Til skuldaskilasjóðs útvegsmanna	—	5206.68
	71. Til iðnlánasjóðs	—	4248.39
	74. Eftirlit með opinberum sjóðum	—	1000.00
	75. A. Til varnar útbreiðslu mæðiveikinnar	—	34933.61
	77. Kostnaður við verðlagsnefnd	—	12709.80
	79. Kostnaður við kauplagsnefnd	—	5584.98
	80. Kostnaður við húsaleigunefnd	—	6428.07
	83. Greiðslur samkv. l. nr. 57/128 um atvinnuleysis-skýrslur	—	730.49
	84. Greiðslur samkv. l. nr. 27/1931 um innflutning sauðfjár til sláturfjárþóta	—	2420.86
	85. Greiðslur samkv. l. nr. 1/1935 um meðferð og sölu mjólkur	—	900.00
	86. Greiðslur samkv. l. nr. 11/1935 um innflutnings- og gjaldeyrisnefnd	—	30483.17
	87. Greiðslur samkv. l. nr. 93/1935 um eftirlit með skipum og bátum	—	1800.00
	88. Greiðslur samkv. l. nr. 9/1936 um fiskimat	—	95.90
	89. Greiðslur samkv. l. nr. 66/1936 um eyðing svartbaks	—	904.20
	90. Greiðslur samkv. l. nr. 101/1936, V. kafli jarðræktarlaganna, um vélasjóð	—	35000.00
	91. Greiðslur samkv. l. nr. 69/1937 um jöfnunarsjóð bæjar- og sveitarfélaga	—	700226.16
	92. Greiðslur samkv. l. nr. 75/1937, um fiskimálanefnd o. fl.	—	100000.00
	93. Greiðslur samkv. l. nr. 53/1938, um mat á matjes-sild og skozkri sild	—	9989.83
	94. Greiðslur samkv. l. nr. 14/1939, um varnir gegn útbreiðslu garnaveiki	—	6700.00
	95. Greiðslur samkv. l. nr. 11/1940, um sölu og útflutning á vörum	—	6169.67
	96. Greiðslur samkv. l. nr. 64/1940 um rannsóknir og tilraunir í þágu landbúnaðarins	—	724.15
	97. Greiðslur samkv. l. nr. 68/1940 um náttúrurannsóknir	—	39925.90
	98. Til fiskirannsókna	—	13600.00

99. Til sláturfélags Þaralátursfjarðar	kr. 1500.00	121
100. Til Hallormsstaðaskógar	— 3000.00	30. des.
101. Kostnaður vegna heimssýningar	— 65279.10	
102. Rekstrarhalli kreppulánasjóðs	— 15118.74	
103. Greiðslur samkv. þál. um eftirlit með rafveitum ..	— 1979.75	
104. Greiðslur samkv. þál. um tillag til alþjóðahaf- rannsóknna	— 12578.00	
		kr. 1503410.69

12. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 17. gr. er veitt:

1. Styrkur til berklavarna:		
a. Til berklasjúklinga	kr. 51961.00	
b. Annar kostnaður	— 16943.47	
2. Styrkur til sjúklinga sbr. lög nr. 78/1936	— 15764.56	
3. Gjöld vegna laga um afstöðu foreldra til óskilget- inna barna	— 2089.66	
4. Gjöld samkv. framfærslulögum frá 1935	— 1462.98	
5. Til alþýðutrygginga	— 114262.63	
8. Til barnaheimila og barnaverndar	— 26082.56	
12. Til hjálpar nauðstöddum Íslendingum erlendis ..	— 8621.78	
36. Greiðslur samkv. framfærslulögum nr. 52/1940 ..	— 11550.00	— 248738.64

13. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 19. gr. er veitt:

Óviss útgjöld	— 1207366.54
	Samtals kr. 5129572.63

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

122

30. des.

um heimild fyrir ríkisstjórnina og ríkisstofnanir að greiða eftirlaun,
er sérstaklega stendur á um.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

Stjórn Landsbanka Íslands veitist heimild til að greiða Steinunni Kristjánsdóttur, ekkju Alberts Þórðarsonar bankabókara, 500 kr. árlega.

Stjórn Búnaðarbanka Íslands veitist heimild til að greiða árlega eftirlaun, sem hér segir:

- Til Önnu Klemensdóttur, ekkju Tryggva Þórhallssonar bankastjóra, 25% af launum manns hennar sem aðalbankastjóra Búnaðarbankans og dýrtíðaruppbót að auki.

- 122
30. des.
- b. Til Aðalbjargar Albertsdóttur, ekkju Þorsteins Sigurgeirssonar bankagjaldkera, 1000 kr. og til tveggja barna hennar innan 16 ára aldurs, 300 kr. til hvors.
- c. Til Ólafíu Bjarnadóttur, ekkju Þórðar Sveinssonar bókara, 1800 kr.
- Stjórnnum bankanna er heimilt að borga uppbætur á þessar greiðslur eftir sömu reglum sem gilda um uppbótargreiðslur á laun starfsmanna bankanna á hverjum tíma.

Ríkisstjórninni er heimilt að greiða árlega eftirlaun svo sem hér greinir:

- a. Til Þóru Beck, ekkju Þórólfs Becks skipstjóra, eftirlaun eftir svipuðum reglum sem Eimskipafélag Íslands greiðir ekkjum skipstjóra sinna.
- b. Til Ólafíu Gísladóttur, ekkju Vilhjálms Þorsteinssonar stýrimanns, eftirlaun eftir svipuðum reglum sem Eimskipafélag Íslands greiðir ekkjum stýrimanna sinna.
- c. Til Sigurðar Hjálmarssonar stýrimanns 600 kr. og sömu uppbót sem ríkissjóður greiðir á sams konar greiðslur á hverjum tíma.
- d. Til Gunndóru Benjamínsdóttur, ekkju Tryggva Guðmundssonar, féhirðis Áfengisverzlunar ríkisins, 1200 kr. og sömu uppbót sem ríkissjóður greiðir á sams konar greiðslur á hverjum tíma.

Færast fjárhæðirnar samkvæmt staflíðum a.—c. á rekstrarreikning Skipauðgerðar ríkisins, en samkvæmt staflíð d. á rekstrarreikning Áfengisverzlunar ríkisins.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

123
30. des.

L Ö G

um heimild til lántöku fyrir ríkissjóð.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka handa ríkissjóði lán, allt að tíu milljónum króna, til greiðslu á erlendum skuldum ríkissjóðs. Lánið sé tekið innanlands í innlendri mynt.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

124

30. des.

um breyting á lögum nr. 99 19. júní 1933, um veitingaskatt.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við 2. gr. laganna bætist ný málsg., svo hljóðandi:

Nú breytist verulega almennt verðlag á fæði frá því, sem það var við gildistöku laganna, og er þá fjármálaráðherra heimilt að ákveða hærra undanþáguhámark en kr. 1.25 fyrir hverja fullkomna máltíð. Noti ráðuneytið heimild þessa, skal það ákveða undanþáguhámarkið eftir því, sem ætla má, að hið almenna verðlag á fæði sé hærra en það var við gildistöku laganna.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

125

30. des.

um breyting á lögum nr. 81 7. maí 1940, um breyting á lögum nr. 44 19. júní 1933, um stofnun happdrættis fyrir Ísland.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. gr. laganna skal orða svo:

Ríkisstjórninni er heimilt að framlengja til 1. jan. 1960 einkaleyfi Háskóla Íslands til þess að reka happdrætti samkvæmt lögum nr. 44/1933, sbr. lög nr. 6/1943 og 20. gr. laga nr. 68/1940.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og er ríkisstjórninni þá heimilt að framlengja þegar einkaleyfið.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

um viðauka við og breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Auk þess innflutningsgjalds af benzíni, sem innheimta skal samkvæmt fyriræmælum a-liðs 1. gr. laga nr. 84 6. júlí 1932, 4 auru af hverjum lítra, skal innheimta 5 auru innflutningsgjald af hverjum lítra frá og með 1. janúar 1944 til ársloka 1945. Ákvæði nefndra laga nr. 84 1932 gilda um innheimtu og endurgreiðslu þessa viðbótarinnflutningsgjalds.

2. gr.

Þeim tekjum, sem fást samkvæmt ákvæðum laga þessara, skal varið að $\frac{3}{5}$ hlutum til að greiða kostnað við lagningu akvega og malbikun þjóðvega, eftir því sem ákveðið er í fjárlögum, en að $\frac{2}{5}$ til brúargerða, og skal fyrst byggja brú á Jökulsá á Fjöllum.

Nú þykir ekki fært að flytja inn efni til brúargerða á árinu 1944, og skal þá gcyma það fé, er til brúargerða skal varið eftir ákvæði þessu, þar til er kleift verður að flytja inn byggingarefni.

Það, sem $\frac{3}{5}$ hlutar teknanna samkv. lögum þessum kunna að fara fram úr þeirri fjárhæð, sem sérstaklega er ráðstafað í fjárlögum, leggist í sérstakan sjóð, er verði ráðstafað til lagningar Suðurlandsbrautar á árunum 1945 og 1946, þó ekki yfir 100 þús. kr. hvort árið, en því, sem umfram kann að verða, skal skipt í réttum hlutföllum milli þeirra vega, sem fé er veitt til í fjárlögum af tekjum þessum.

3. gr.

1. málsg. 4. gr. laga nr. 84 6. júlí 1932 orðist svo:

Eindagi gjalds þess, er ræðir um í 1. gr. c- og d-lið, er 1. apríl ár hvert, í fyrsta skipti 1944, og innheimtist þar, sem bifreið er skrásett. Gjaldskylda telst frá afhendingu bifreiðarmerkis, ef um nýskrásetta bifreið er að ræða, en ella frá 1. júlí 1943, og reiknast skatturinn hlutfallslega fyrir hluta úr ári, hvort sem svo stendur á, að merki hefur verið afhent á gjaldárinu eða gjaldskyld bifreið hefur ónýtt. Skatturinn telst aðeins fyrir heila mánuði, þannig að 15 dagar eða meira telst heill mánuður, en minna broti er sleppt.

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1944.

Ákvæði til bráðabirgða.

Yfirstandandi bifreiðaskattsár skal vera 1. júlí 1943 — 31. marz 1944 að báðum dögum meðtöldum. Fyrir það ár skal einungis greiða $\frac{3}{4}$ af þeim bifreiðaskatti, sem lögum samkvæmt átti að greiða á skattárinu 1. júlí 1943 — 30. júní 1944.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

127

30. des.

um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1940.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

Ríkisreikningurinn fyrir árið 1940 samþykkist með eftir greindum niðurstöðutölum:

I. Innborganir:				Áætlun	Reikningur
1.	Tekjur samkv. 2. gr.	fjárll.	kr. 14749000.00	kr. 20662957.88
2.	—	3. — A.	— 3282230.00	— 5863190.24
3.	—	3. — B.	— 8000.00	— 11320.60
4.	—	4. —	— 505600.00	— 558613.30
5.	—	5. —	— 50000.00	— 215009.53
6.	Eignahreyfingar samkv. 20. gr.	fjárll.	..	— 521322.00	— 8313286.04
7.	Greiðslujöfnuður		— 572599.00	
				Kr. 19688751.00	Kr. 35624377.59
II. Útborganir:				Áætlun	Reikningur
1.	Gjöld samkv. 7. gr.	fjárll.	kr. 2070860.00	kr. 1997617.00
2.	—	8. —	— 75000.00	— 75468.00
3.	—	9. —	— 245920.00	— 248929.56
4.	—	10. —	— 674126.00	— 859395.31
5.	—	11. — A.	— 1529610.00	— 2097316.38
6.	—	11. — B.	— 461000.00	— 641801.84
7.	—	12. —	— 860100.00	— 761123.62
8.	—	13. — A.	— 1679012.00	— 2184994.60
9.	—	13. — B.	— 384900.00	— 144583.42
10.	—	13. — C.	— 698100.00	— 703169.27
11.	—	13. — D.	— 24000.00	— 23024.25
12.	—	14. — A.	— 465100.00	— 447342.42
13.	—	14. — B.	— 2017879.00	— 2276775.47
14.	—	15. —	— 307310.00	— 348955.65
15.	—	16. —	— 4210700.00	— 5394032.08
16.	—	17. —	— 1707400.00	— 1955788.64
17.	—	18. —	— 346431.00	— 345807.03
18.	—	19. — A.	— 100000.00	— 594584.48
19.	—	19. — B.	—	— 712782.06
20.	Eignahreyfingar samkv. 20. gr.	fjárll.	..	— 1831303.00	— 13014669.17
21.	Greiðslujöfnuður		—	— 796217.34
				Kr. 19688751.00	Kr. 35624377.59

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

128

30. des.

L Ö G

um, að gjafir til vinnuhælis berklasjúklinga skuli dregnar frá skattskyldum tekjum gefenda við álagningu skatta til ríkis og bæjar eða sveitar.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Gjafir til vinnuhælis berklasjúklinga skal gefanda heimilt að telja til frádráttar skattskyldum tekjum sínum það ár, og reiknast gjöfin sem annar löglegur frádráttur, áður en lagðir eru á skattar til ríkis og bæjar eða sveitar.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda til ársloka 1944.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

129

30. des.

RÍKISSTJÓRABRÉF,

er stefnir Alþingi saman til reglulegs fundar mánudaginn 10. jan. 1944.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Að ég, samkvæmt stjórnarskrá hins íslenska ríkis, 18. maí 1920, hef ákveðið, að Alþingi skuli koma saman til reglulegs fundar mánudaginn 10. janúar 1944.

Um leið og ég birti þetta, er öllum, sem setu eiga á Alþingi, boðið að koma nefndan dag til Reykjavíkur, og verður þá Alþingi sett eftir að guðsþjónusta hefur farið fram í dómkirkjunni, og hefst hún kl. 14.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Þórðarson.

FJÁRLÖG

fyrir árið 1944.

130

30. des.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

Tekjur:

1. gr.

Árið 1944 er ætlað til, að tekjur ríkissjóðsins verði svo sem talið er í 2.—5. gr., og að þeirra verði aflað með tekjugreinum, sem þar eru taldar.

2. gr.

Ætlað er, að þessir skattar og tollar nemi:

	kr.	kr.
1. Tekju- og eignarskattur	20 000 000	
2. Stríðsgróðaskattur	12 000 000	32 000 000
3. Vörumagnstollur	8 000 000	
4. Verðtollur	30 000 000	
5. Innflutningsgjald af benzíni	900 000	
6. Gjald af innlendum tollvörum	1 300 000	40 200 000
7. Fasteignaskattur	850 000	
8. Lestagjald af skipum	65 000	
9. Bifreiðaskattur	1 000 000	1 915 000
10. Aukatekjur	700 000	
11. Stimpilgjald	1 500 000	
12. Vitagjald	300 000	
13. Leyfisbréfastgjöld	50 000	
14. Erfðafjárskattur	200 000	
15. Veitingaskattur	250 000	3 000 000
Samtals	77 115 000

Tekjur af rekstri ríkisstofnana eru áætlaðar:

	kr.	kr.
A.		
1. Rekstrarhagnaður landssímans	369000	
2. — áfengsverzlunar	10300000	
3. — tóbakseinkasölu	5700000	
4. — ríkisútvarps	248074	
5. — ríkisprentsmiðju	175000	
6. — landssmiðju	95000	
	16 887 074	
± Tap af rekstri póstsjóðs	320 000	
		16 567 074
Samtals	16 567 074
<i>Sundurliðun.</i>		
<i>1. Póstsjóður.</i>		
I. Tekjur		2 400 000
II. Gjöld:		
1. Póststjórnarkostnaður	220 000	
2. Póststofan í Reykjavík	1 000 000	
3. Önnur pósthús	580 000	
4. Póstflutningar	750 000	
5. Önnur gjöld	160 000	
6. Fyrning	10 000	
		2 720 000
Mismunur (halli) ...		320 000
<i>2. Landssíminn.</i>		
I. Tekjur		9 830 000
II. Gjöld:		
a. Til notendasíma í sveitum	400 000	
b. Til starfrækslu landsímanna m. m.:		
1. Kostnaður af aðalskrifstofu landsímans	450000	
2. Ritsímastöðin í Reykjavík	1490000	
3. Loftskýtastöðin í Reykjavík	110000	
4. Stuttbylgjustöðin í Reykjavík	170000	
5. Bæjarsíminn í Reykjavík og Hafnarfirði	2100000	
6. Áhaldahúsið	120000	
7. Ritsímastöðin á Akureyri	330000	
8. Ritsímastöðin á Seyðisfirði	250000	
9. Ritsímastöðin á Ísafirði	145000	
10. Símsstöðin á Borðeyri	110000	
11. Símsstöðin í Vestmannaeyjum	140000	
12. Símsstöðin á Siglufirði	175000	
13. Til annarra símsstöðva og eftirlitsstöðva	750000	
14. Styrkur til starfrækslu talstöðva á afskekktum stöðum	1000	
	6 341 000	
Flyt ...	6 741 000	9 830 000

	kr.	kr.	130 30. des.
Flutt ...	6 741 000	9 830 000	
c. Eyðublöð, prentkostnaður, ritföng m. m.	200 000		
d. Viðbót og viðhald stöðva	600 000		
e. Kostnaður af ferðalögum etc.	20 000		
f. Viðhald landssímanna	1 600 000		
g. Framhaldsgjald	160 000		
h. Til kennslu handa símamönnum	6 000		
i. Tillag til alþjóðaskrifstofunnar í Berne	6 000		
j. Ýmis gjöld	25 000		
k. Fyrning á húsum og áhöldum	90 000		
l. Burðargjald	13 000		
		9 461 000	
Fært á 3. gr. A. 1	. . .	369 000	
<i>Eignabreytingar landssímans.</i>			
Út.			
I. Afborganir af lánum		200 000	
II. Til viðauka símakerfa, smærri efnis- og áhaldakaupa		250 000	
III. Til talstöðva í báta og skip		150 000	
IV. Til loftskýtastöðva í skip		50 000	
V. Til birgðahúss í Reykjavík		200 000	
VI. Til póst- og símahúss á Akureyri		350 000	
VII. Til fjarstýrðra viðtækja vegna bátatalstöðvar í Vest- mannaeyjum		180 000	
VIII. Til nýrra landssímalína		300 000	
IX. Til fjarstýrðra viðtækja vegna bátatalstöðvar á Ísafirði		180 000	
		1 860 000	
Fært á 20. gr. Út I. 2. og II.	. . .	1 860 000	
<i>3. Áfengisverzlun ríkisins.</i>			
I. Tekjur (brúttó hagnaður)		11 656 000	
II. Gjöld:			
1. a. Grunnlaun	194000		
b. Aukauppbót	54000		
c. Verðlagsuppbót	368000		
		616 000	
2. Ýmislegur rekstrarkostnaður		150 000	
3. Kostnaður við áfengisúthlutun		230 000	
4. Flutningskostnaður		30 000	
5. Bankakostnaður		30 000	
6. Útsvar		300 000	
		1 356 000	
Fært á 3. gr. A. 2	. . .	10 300 000	

	kr.	kr.
<i>4. Tóbakseinkasala ríkisins.</i>		
I. Tekjur (brúttó hagnaður)		6 317 000
II. Gjöld:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	98680	
2. Aukauppbót	27238	
3. Verðlagsuppbót	184752	
	310 670	
b. Annar kostnaður	206 330	
c. Útsvar, áætlað tap á skuldum o. fl.	100 000	
	617 000	
Fært á 3. gr. A. 3	...	5 700 000
<i>5. Ríkisútvarpið.</i>		
I. Tekjur:		
a. Afnotagjöld	1 175 000	
b. Aðrar tekjur	300 000	
	1 475 000	
II. Gjöld:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	197283	
2. Aukauppbót	53665	
3. Verðlagsuppbót	376423	
	627 371	
b. Útvarpsefni	265 000	
c. Til málfegrunar	10 000	
d. Skrifstofukostnaður	140 000	
e. Húsaleiga, ljós, hiti	72 000	
f. Til útvarpsstöðva	185 000	
g. Til hleðslustöðva, viðgerðaferða o. fl.	30 000	
h. Óviss útgjöld	25 000	
i. Vextir	17 000	
j. Fyrning á húsum og vélum	50 000	
	1 421 371	
III. Rekstur viðtækjaverzlunar:		
a. Tekjur	438 000	
b. Gjöld:		
1. Laun		
a. Grunnlaun	52860	
b. Aukauppbót	14487	
c. Verðlagsuppbót	98770	
	166117	
2. Annar kostnaður	91000	
	257 117	
	180 883	
Flyt	234 512

		kr.	kr.
			130
			30. des.
	Flutt	234 512
IV. Rekstur viðgerðarstofu:			
a. Tekjur	300 000	
b. Gjöld:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun 54912		
b. Aukauppbót 15148		
c. Verðlagsuppbót 104940		
 175000		
2. Húsaleiga, hiti og ræsting 15000		
3. Annar kostnaður 107000		
	297 000	
			3 000
V. Rekstur viðtækjasmiðju:			
a. Tekjur	240 000	
b. Gjöld:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun 41420		
b. Aukauppbót 11555		
c. Verðlagsuppbót 79463		
 132438		
2. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting 16000		
3. Annar kostnaður 81000		
	229 438	
			10 562
	Fært á 3. gr. A. 4	. . .	248 074
Eignabreytingar:			
Afborgun af láni til stækkunar (sjá 20. gr. Út I. 2. b)		. . .	89 100
<i>6. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.</i>			
I. Tekjur (prentvinna)		1 500 000
II. Gjöld:			
1. a. Laun starfsmanna:			
1. Grunnlaun 39500		
2. Aukauppbót 5500		
3. Verðlagsuppbót 64000		
 109000		
b. Vinnulaun og aðkeypt vinna:			
1. Grunnlaun 316400		
2. Verðlagsuppbót 474600		
 791000		
2. Efnivörur	900 000	
3. Vélarekstur og viðhald	280 000	
4. Vextir	30 000	
5. Annar kostnaður	6 000	
6. Fyrning	89 000	
		20 000	
			1 325 000
	Fært á 3. gr. A. 5	. . .	175 000

130

30. des.

		kr.	kr.
<i>7. Landssmiðjan.</i>			
I. Tekjur:			
1. Vörusala	65 000	
2. Járnsmíðadeild	430 000	
3. Trésmíðadeild	60 000	
4. Járnsteypa	10 000	
			565 000
II. Gjöld:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun 48000		
b. Aukauppbót 12000		
c. Verðlagsuppbót 90000		
		150 000	
2. Vextir	40 000	
3. Tap á skuldum	15 000	
4. Annar kostnaður	135 000	
5. Fyrning	130 000	
			470 000
Fært á 3. gr. A. 6		...	95 000
<i>8. Áburðarsala ríkisins.</i>			
a. Laun:			
1. Grunnlaun 16500		
2. Aukauppbót 4205		
3. Verðlagsuppbót 29558		
		50263	
b. Annar kostnaður 104737		
		155 000	
÷ Tekjur af vörusölu og fasteignum	155 000	
<i>9. Grænmetisverzlun ríkisins.</i>			
a. Laun:			
1. Grunnlaun 33000		
2. Aukauppbót 9430		
3. Verðlagsuppbót 60645		
		103075	
b. Annar kostnaður 76925		
		180 000	
÷ Tekjur af vörusölu og fasteignum	180 000	
B.			
Tekjur af fasteignum ríkissjóðs eru taldar:			
1. Arnarhvoll:			
a. Tekjur	85 000	
b. Gjöld:			
1. Laun húsvaðar:			
a. Grunnlaun 3600		
b. Aukauppbót 1020		
c. Verðlagsuppbót 6930		
		11550	
Flyt ...	11550	85 000	

		kr.	kr.
	Flutt ...	11550	
	2. Vextir	19684	
	3. Annar kostnaður	49450	
	4. Fyrning	3649	
		84 333	
			667
2.	Tekjur af öðrum fasteignum		8 000
	Samtals	8 667

130
30. des.

4. gr.

Tekjur af verðbréfum, bankainnistæðum, hlutafjäreign o. fl.:

		kr.	kr.
1.	Vextir af veðdeildarbréfum Landsbankans, sem standa eiga undir og eru að veði fyrir lánnum til veðdeildarbréfakaupa		212 965
2.	Vextir af veðdeildarbréfum Búnaðarbankans		51 400
3.	Vextir af öðrum bankavaxtabréfum, jarðræktarbréfum og kreppulánasjóðsbréfum		21 891
4.	Vextir af stofnfé Landsbankans, 6% af kr. 3000000 ..		180 000
5.	Aðrir vextir		50 000
	Samtals	516 256

5. gr.

Óvissar tekjur eru áætlaðar 100 000 krónur.

130

30. des.

II. KAFLI

Gjöld:

6. gr.

Árið 1944 eru veittar til gjalda fjárhæðir þær, sem tilgreindar eru í 7.—19. gr.

7. gr.

Vextir af lánnum ríkissjóðs eru taldir:

	kr.	kr.
1. Innlend lán		629 968
2. Lán í dönskum krónum		304 551
3. Lán í sterlingspundum		503 280
4. Lausaskuldir		50 000
5. Vaxtatap vegna gjaldeyrisvarasjóðs		150 000
Samtals	1 637 799

8. gr.

	kr.	kr.
Kostnaður við æðstu stjórn landsins		150 000

9. gr.

Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkisreikninga er veitt:

	kr.	kr.
1. Til alþingiskostnaðar		540 000
2. Til yfirskoðunar ríkisreikninga		11 719
3. Fyrning á alþingishúsi (sjá 20. gr.)		2 170
Samtals	553 889

Til ríkisstjórnarinnar er veitt:

	kr.	kr.
I. Stjórnarráðið:		
1. Til ráðherra:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	50000	
2. Aukauppbót	13100	
3. Verðlagsuppbót	74025	
4. Viðbótargreiðsla, 5000 kr. til hvers ráðherra, allt að	25000	
	<u>162125</u>	
b. Til risnu samkvæmt reikningi	25000	
		187 125
2. Til ráðuneytanna:		
a. Atvinnumálaráðuneytið, laun:		
1. Grunnlaun	55200	
2. Aukauppbót	14955	
3. Verðlagsuppbót	105232	
	<u>175387</u>	
b. Dómsmálaráðuneytið, laun:		
1. Grunnlaun	44148	
2. Aukauppbót	12002	
3. Verðlagsuppbót	82225	
	<u>138375</u>	
c. Fjármálaráðuneytið, laun:		
1. Grunnlaun	90650	
2. Aukauppbót	24582	
3. Verðlagsuppbót	178848	
	<u>294080</u>	
d. Utanríkisráðuneytið, laun:		
1. Grunnlaun	32372	
2. Aukauppbót	8903	
3. Verðlagsuppbót	60788	
	<u>102063</u>	
e. Viðskiptamálaráðuneytið, laun:		
1. Grunnlaun	18150	
2. Aukauppbót	4897	
3. Verðlagsuppbót	34571	
	<u>57618</u>	
f. Aðrir starfsmenn ráðuneytanna, laun:		
1. Grunnlaun	33012	
2. Aukauppbót	9197	
3. Verðlagsuppbót	63315	
	<u>105524</u>	
g. Annar kostnaður ráðuneytanna	100000	
		973 047
Flyt ...		1 160 172

		kr.	kr.
	Flutt ...	1 160 172	
3. Ríkisfóhirzla og ríkisbókhald:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	65400		
2. Aukauppbót	18030		
3. Verðlagsuppbót	119715		
		203145	
b. Annar kostnaður	14000		
		217 145	
4. Ýmis kostnaður:			
a. Pappír, prentun og hefting ríkisreikninga	15000		
b. Til þess að gefa út stjórnartíðindi:			
1. Þóknun fyrir ritstjórn tíðindanna o. fl.	1200		
2. Til pappírs og prentunar	70000		
3. Til kostnaðar af sendingu með póstum	4500		
		75700	
c. Til umbóta og viðhalds á stjórnarráðshúsinu	50000		
d. Fyrning á stjórnarráðshúsi og ráðherrabústað (sjá 20. gr.)	2046		
		142 746	
			1 520 063
II. Hagstofan:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	50030		
2. Aukauppbót	14187		
3. Verðlagsuppbót	95951		
		160 168	
b. Aukavinna		4 000	
c. Pappír, prentun og hefting hagskýrsla		60 000	
d. Prentun eyðublaða		4 500	
e. Húsaleiga, hiti og ljós		10 500	
f. Annar kostnaður		4 000	
			243 168
III. Utanríkismál o. fl.			
1. Til sendiráðs í Kaupmannahöfn:			
a. Laun sendifulltrúa	8000		
b. Húsaleiga	8500		
c. Kostnaður við embættið	7500		
d. Til skrifstofuhalds	22000		
		46 000	
Áætluð staðaruppbót vegna aukinnar dýrtíðar ..		16 000	
	Flyt ...	62 000	1 763 231

		kr.	kr.
			130
			30. des.
	Flutt ...	62 000	1 763 231
2.	Til sendiráðs í Stokkhólmi:		
	a. Laun sendifulltrúa	8000	
	b. Húsaleiga og kostnaður	25600	
	c. Til skrifstofuhalds	27000	
		60 600	
	Áætluð staðaruppbót vegna aukinnar dýrtíðar ..	15 000	
3.	Til sendiráðs í London:		
	a. Laun sendiherra	10000	
	b. Húsaleiga og kostnaður	28000	
	c. Til skrifstofuhalds	98500	
		136 500	
	Áætluð staðaruppbót vegna aukinnar dýrtíðar ..	49 500	
4.	Til sendiráðs í Washington:		
	a. Laun sendiherra	10000	
	b. Húsaleiga og kostnaður	40000	
	c. Til skrifstofuhalds	126700	
		176 700	
	Áætluð staðaruppbót vegna aukinnar dýrtíðar ..	40 300	
5.	Til aðalræðismannsskrifstofu í New York:		
	a. Laun aðalræðismanns	8000	
	b. Húsaleiga og kostnaður	35000	
	c. Til skrifstofuhalds	24000	
		67 000	
	Áætluð staðaruppbót vegna aukinnar dýrtíðar ..	15 000	
6.	Kostnaður vegna samninga við erlend ríki	60 000	
			682 600
	Samtals	2 445 831

Til dómgæzlu, lögreglustjórnar, kostnaðar við opinbert eftirlit, skatta- og tollainnheimtu o. fl. er veitt:

	kr.	kr.
<i>A. Dómgæzla og lögreglustjórn.</i>		
1. Hæstiréttur:		
a. Laun hæstaréttardómara og hæstaréttarritara:		
1. Grunnlaun	38000	
2. Aukauppbót	9480	
3. Verðlagsuppbót	55845	
	103 325	
b. Annar kostnaður	15 000	118 325
2. Lögmanssembættið í Reykjavík:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	69800	
2. Aukauppbót	18360	
3. Verðlagsuppbót	124178	
	212 338	
b. Húsaleiga, ljós og hiti	9 000	
c. Annar kostnaður	10 000	231 338
3. Sakadómaraembættið í Reykjavík:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	56600	
2. Aukauppbót	15220	
3. Verðlagsuppbót	100418	
	172 238	
b. Húsaleiga, ljós og hiti	17 000	
c. Annar kostnaður	26 000	215 238
4. Lögreglustjóraembættið í Reykjavík:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	39800	
2. Aukauppbót	10290	
3. Verðlagsuppbót	69884	
	119 974	
b. Ljós, hiti og ræsting	26 000	
c. Annar kostnaður	37 600	183 574
5. Embætti sýslumanna, bæjarfógeta og lögreglustjóra utan Reykjavíkur:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	153096	
2. Aukauppbót	30284	
3. Verðlagsuppbót	210570	
	393 950	
b. Skrifstofukostnaður:		
1. Grunnlaun	216800	
2. Aukauppbót	50825	
3. Verðlagsuppbót	401437	
	669 062	1 063 012
Flyt	1 811 487

		kr.	kr.	130 30. des.
	Flutt	1 811 487	
6.	Laun hreppstjóra:			
	a. Grunnlaun	55 000		
	b. Aukauppbót	16 500		
	c. Verðlagsuppbót	107 250	178 750	
7.	Hluti ríkissjóðs af lögreglukostnaði:			
	a. Laun:			
	1. Grunnlaun	193380		
	2. Aukauppbót	53385		
	3. Verðlagsuppbót	370147		
	4. Áhættuþóknun	55196		
		672 108		
	b. Annar kostnaður	379 000	1 051 108	
8.	Kostnaður við landhelgisgæzlu		1 250 000	
9.	Til hegningarhúsa og vinnuhæla:			
	a. Hegningarhúsið í Reykjavík:			
	1. Laun:			
	a. Grunnl. + húsaleigustyrkur	11588		
	b. Aukauppbót	2345		
	c. Verðlagsuppbót	16147		
		30080		
	2. Annar kostnaður	35700		
		65 780		
	b. Vinnuhælið á Litla-Hrauni:			
	1. Laun:			
	a. Grunnlaun	25800		
	b. Aukauppbót	7300		
	c. Verðlagsuppbót	41600		
		74700		
	2. Annar kostnaður (þar með talin fyrning kr. 5300)	125000		
		199700		
	÷ Tekjur	50000		
		149 700		
	c. Önnur fangahús	10 000	225 480	
10.	Kostnaður við sakamál og lögreglumál		70 000	
11.	Til fangahúss á Akranesi		15 000	
12.	Laun sjódomsmanna		6 000	
13.	Kostnaður við störf setu- og varadómara		15 000	
14.	Laun félagsdómsmanna:			
	a. Grunnlaun	13 200		
	b. Aukauppbót	3 540		
	c. Verðlagsuppbót	14 703	31 443	
15.	Laun sáttamanna í vinnudeilum:			
	a. Grunnlaun	5 000		
	b. Aukauppbót	750		
	c. Verðlagsuppbót	3 750	9 500	
	Samtals A.	4 663 768	

130
30. des.

	kr.	kr.
<i>B. Opinbert eftirlit.</i>		
1. Skipaskoðun ríkisins:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	25800	
2. Aukauppbót	7080	
3. Verðlagsuppbót	49320	
	82 200	
b. Ferðakostnaður	9 000	
c. Annar kostnaður	12 900	
		104 100
2. Rafmagnseftirlit ríkisins:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	29560	
2. Aukauppbót	8119	
3. Verðlagsuppbót	56505	
	94 175	
b. Annar kostnaður	52 325	
	146 500	
÷ Tekjur	120 000	
		26 500
3. Eftirlit með verksmiðjum og vélum:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	20200	
2. Aukauppbót	3540	
3. Verðlagsuppbót	25110	
	48 850	
b. Ferðakostnaður	8 500	
c. Annar kostnaður	6 000	
	63 350	
÷ Tekjur	60 000	
		3 350
4. Bifreiðaeftirlit ríkisins:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	36900	
2. Aukauppbót	10005	
3. Verðlagsuppbót	70357	
	117 262	
b. Annar kostnaður	60 000	
	177 262	
÷ Tekjur	177 262	
5. Löggildingarstofan:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	22400	
2. Aukauppbót	6200	
3. Verðlagsuppbót	42900	
	71 500	
b. Annar kostnaður	17 500	
	89 000	
÷ Tekjur	89 000	
Flyt	133 950

		kr.	kr.	130 30. des.
	Flutt	133 950	
6.	Eftirlit með skipulagi bæja og sjávarþorpa:			
a.	Laun:			
	1. Grunnlaun og aukabóknun	21640		
	2. Aukauppbót	3970		
	3. Verðlagsuppbót	27615		
		<u>53 225</u>		
b.	Annar kostnaður	20 000		
		<u>73 225</u>		
	÷ Tekjur	17 000		
			56 225	
7.	Matvælaeftirlitið:			
a.	Laun:			
	1. Grunnlaun	5400		
	2. Aukauppbót	1470		
	3. Verðlagsuppbót	10305		
		<u>17 175</u>		
b.	Annar kostnaður	25 000		
		<u>42 175</u>		
	÷ Tekjur	35 000		
			7 175	
8.	Kostnaður við mat á afurðum:			
a.	Fiskimat:			
	1. Laun:			
	a. Grunnlaun	31400		
	b. Aukauppbót	8570		
	c. Verðlagsuppbót	60580		
		<u>100550</u>		
	2. Skrifstofukostnaður og ferðakostnaður fiskimatsstjóra	4000		
			104 550	
b.	Sildarmat:			
	1. Laun:			
	a. Grunnlaun	12600		
	b. Aukauppbót	3570		
	c. Verðlagsuppbót	24255		
		<u>40425</u>		
	2. Annar kostnaður	2000		
			42 425	
c.	Laun kjötmatsmanna:			
	1. Grunnlaun	5400		
	2. Aukauppbót	1500		
	3. Verðlagsuppbót	10350		
		<u>17 250</u>		
d.	Laun ullarmatsmanna:			
	1. Grunnlaun	4500		
	2. Aukauppbót	1350		
	3. Verðlagsuppbót	8775		
		<u>14 625</u>		
			178 850	197 350
	Flyt ...			

130
30. des.

		kr.	kr.
	Flutt ...	178 850	197 350
e. Laun lýsismatsmanns:			
1. Grunnlaun	2400		
2. Aukauppbót	600		
3. Verðlagsuppbót	900		
		3 900	
f. Ferðakostnaður matsmanna		8 000	190 750
9. Kostnaður við vörumerkjaskráningu:			
a. Grunnlaun		1 600	
b. Aukauppbót		400	
c. Verðlagsuppbót		3 000	5 000
10. Eftirlit með opinberum sjóðum:			
a. Grunnlaun		2 200	
b. Aukauppbót		660	
c. Verðlagsuppbót		4 290	7 150
11. Kostnaður við eftirlit á vegum:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	6000		
2. Aukauppbót	1620		
3. Verðlagsuppbót	11430		
		19 050	
b. Annar kostnaður		12 950	32 000
12. Eftirlit með viðskiptum og verðlagi:			
a. Viðskiptaráð:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	290760		
b. Aukauppbót	66205		
c. Verðlagsuppbót	447319		
		804284	
2. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting		54000	
3. Innkaupanefndin í New York		200000	
4. Annar kostnaður		306000	
		1364284	
÷ Tekjur		1350000	
		14 284	
b. Gjaldeyriskaupanefnd:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	12000		
b. Aukauppbót	1575		
		13575	
2. Annar kostnaður		1050	
		14 625	
	Flyt ...	28 909	432 250

		kr.	kr.	130 30. des.
	Flutt ...	28 909	432 250	
c. Kauplagnesnefnd:				
1. Laun:				
a. Grunnlaun	3600			
b. Aukauppbót	1080			
c. Verðlagsuppbót	7020			
	<u>11700</u>			
2. Annar kostnaður	3300	15 000	43 909	
13. Kostnaður við húsaleigunefndir:				
a. Laun:				
1. Grunnlaun	44700			
2. Aukauppbót	4565			
3. Verðlagsuppbót	28530	77 795		
	<u>77795</u>	8 400	86 195	
b. Annar kostnaður				
14. Ungmennaeftirlit:				
a. Laun:				
1. Grunnlaun	7200			
2. Aukauppbót	2145			
3. Verðlagsuppbót	14017	23 362		
	<u>23362</u>	8 000	31 362	
b. Annar kostnaður			10 000	
15. Kostnaður við embættiseftirlitsferðir				
	Samtals B.	603 716	
<i>C. Kostnaður vegna innheimtu tolla og skatta.</i>				
I. Tollar:				
a. Tollstjóraembættið í Reykjavík:				
1. Laun tollstjóra og annarra starfsmanna:				
a. Grunnlaun	220380			
b. Aukauppbót	60291			
c. Verðlagsuppbót	418756			
	<u>699427</u>			
2. Húsaleiga, ljós og hiti	35000			
3. Annar kostnaður	65000	799 427		
b. Tollgæzla:				
1. Í Reykjavík:				
a. Laun tollgæzlumanna:				
1. Grunnlaun	162090			
2. Aukauppbót	44362			
3. Verðlagsuppbót	309678			
	<u>516130</u>			
Flyt ...	516130	799 427		

130
30. des.

		kr.	kr.
	Flutt ...	516130	799 427
	b. Húsaleiga, ljós og hiti	50000	
	c. Annar kostnaður	60000	
			626 130
2.	Utan Reykjavíkur:		
	a. Laun tollgæzlumanna:		
	1. Grunnlaun	49680	
	2. Aukauppbót	13740	
	3. Verðlagsuppbót	95130	
		158550	
	b. Húsaleiga, ljós og hiti	11000	
	c. Einkennisföt	18000	
	d. Annar kostnaður	15500	
			203 050
			1 628 607
II.	Skattar:		
	a. Ríkisskattanevnd:		
	1. Laun nefndarmanna og annarra starfsmanna:		
	a. Grunnlaun	34600	
	b. Aukauppbót	4085	
	c. Verðlagsuppbót	28777	
		67462	
	2. Annar kostnaður	14000	
			81 462
	b. Skattstofan í Reykjavík:		
	1. Laun skattstjóra og annarra starfsmanna:		
	a. Grunnlaun	69900	
	b. Aukauppbót	19015	
	c. Verðlagsuppbót	128872	
		217787	
	2. Húsaleiga, ljós og hiti	16000	
	3. Tímavinna	120000	
	4. Annar kostnaður	22000	
		375787	
	÷ hluti bæjarsjóðs Reykjavíkur af kostnaðinum	125262	
			250 525
	c. Kostnaður við skattanevndir		200 000
	d. Fasteignamatskostnaður:		
	1. Laun formanns yfirfasteignamatsnefndar:		
	a. Grunnlaun	6000	
	b. Aukauppbót	1620	
	c. Verðlagsuppbót	11430	
		19050	
	2. Millimatskostnaður	10000	
			29 050
			561 037
	Samtals C. ...		2 189 644

	kr.	kr.
<i>D. Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur.</i>		
1. Símakostnaður endurgreiddur embættismönnum og opinberum skrifstofum		360 000
2. Burðargjöld		100 000
3. Eyðublöð, bókkband, auglýsingar o. fl. í þágu stjórnarráðsins og opinberra embætta		200 000
Samtals D.	660 000

130
30. des.

Til læknaskipunar og heilbrigðismála er veitt:

	kr.	kr.
I. Landlæknisembættið:		
a. Laun landlæknis og skrifstofumanns:		
1. Grunnlaun	10250	
2. Aukauppbót	2802	
3. Verðlagsuppbót	19578	
	<hr/>	
	32 630	
b. Annar kostnaður	6 000	
	<hr/>	
		38 630
II. Laun héraðslækna:		
a. Grunnlaun	320 699	
b. Aukauppbót	60 477	
c. Verðlagsuppbót	421 765	
	<hr/>	
		802 941
III. Ríkisspítalar:		
A. Landsspítalinn:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	262600	
b. Aukauppbót	46660	
c. Verðlagsuppbót	460000	
	<hr/>	
	769260	
2. Matvörur	429000	
3. Lyf og sáraumbúðir	62000	
4. Ljósmeti og eldsneyti	62000	
5. Þvottur og hreinlætisvörur	164000	
6. Viðhald fasteigna	60000	
7. Viðhald lausra muna	35000	
8. Fatnaður og vefnaðarvörur	25000	
9. Skrifstofu- og símakostnaður	15000	
10. Skattar og tryggingar	10000	
11. Röntgenfilmur og áhöld	75000	
12. Ýmis gjöld	17500	
13. Fyrning	30000	
	<hr/>	
	1753760	
Þar frá dregst:		
1. Daggjöld	762000	
2. Tekjur af geislalækningum ..	130000	
3. Aðrar tekjur	5000	
	<hr/>	
	897000	
	<hr/>	
		856 760
B. Ljósmaðra- og hjúkrunarkvennaskóli:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	5100	
b. Aukauppbót	900	
c. Verðlagsuppbót	6750	
	<hr/>	
	12750	
	<hr/>	
Flyt ...	12750	
	<hr/>	
		841 571
	856 760	

		130 30. des.	
		kr.	kr.
	Flutt ...	12750	
2.	Fæðiskostnaður hjúkrunarnema	21900	
3.	Annar kostnaður	1450	
		36100	
	÷ Tekjur	600	
	Rekstrarhalli ...	35 550	841 571
C. Geðveikrahælið á Kleppi:			
1. Laun lækna og annarra starfsmanna:			
	a. Grunnlaun	182400	
	b. Aukauppbót	20437	
	c. Verðlagsuppbót	327244	
		530081	
2.	Matvörur	470000	
3.	Lyf og sáraumbúðir	22000	
4.	Ljós og eldsneyti	108000	
5.	Þvottur og hreinlætisvörur	68000	
6.	Viðhald fasteigna	60000	
7.	— lausra muna	30000	
8.	Fatnaður og vefnaðarvörur	36000	
9.	Sími og skrifstofa	8000	
10.	Skattar og tryggingar	8000	
11.	Flutningskostnaður	12000	
12.	Ýmis gjöld	15000	
13.	Fyrning	15000	
		1382081	
Þar frá dregst:			
	Daggjöld	1000000	
	Rekstrarhalli ...	382 081	382 081
D. Heilsuhælið á Vífilsstöðum:			
1. Laun lækna og annarra starfsmanna:			
	a. Grunnlaun	157500	
	b. Aukauppbót	16837	
	c. Verðlagsuppbót	261505	
		435842	
2.	Matvörur	516500	
3.	Lyf og sáraumbúðir	21000	
4.	Ljós og eldsneyti	94000	
5.	Þvottur og hreinlætisvörur	81000	
6.	Viðhald fasteigna	60000	
7.	— lausra muna	25000	
8.	Fatnaður og vefnaðarvörur	15000	
9.	Sími og skrifstofa	20000	
10.	Skattar og tryggingar	3000	
11.	Flutningskostnaður	12000	
12.	Röntgenfilmur og áhöld	10000	
		1293342	
	Flyt ...	1 274 391	841 571

		kr.	kr.
	Flutt ...	1293342	1 274 391
13.	Ýmis gjöld	12000	841 571
14.	Fyrning	15000	
		1320342	
Þar frá dregst:			
	Daggjöld	875000	
	Rekstrarhalli ...		445 342
E. Heilsuhælið í Kristnesi:			
1. Laun lækna og annarra starfsmanna:			
	a. Grunnlaun	75000	
	b. Aukauppbót	10000	
	c. Verðlagsuppbót	127500	
		212500	
2.	Matvörur	200000	
3.	Lyf og sáraumbúðir	14000	
4.	Ljós og eldsneyti	28000	
5.	Þvottur og hreinlætisvörur	12000	
6.	Viðhald fasteigna	25000	
7.	— lausra muna	18000	
8.	Fatnaður og vefnaðarvörur	6000	
9.	Flutningskostnaður	8000	
10.	Sími og skrifstofa	5000	
11.	Röntgenfilmur og áhöld	2400	
12.	Ýmis gjöld	8000	
13.	Fyrning	7000	
		545900	
Þar frá dregst:			
	Daggjöld	317500	
	Rekstrarhalli ...		228 400
F. Holdsveikraspítalinn í Kópavogi:			
1. Laun:			
	a. Grunnlaun	19900	
	b. Aukauppbót	2728	
	c. Verðlagsuppbót	33942	
		56570	
2.	Matvörur	32600	
3.	Lyf og sáraumbúðir	2700	
4.	Ljós og eldsneyti	9000	
5.	Þvottur og hreinlætisvörur	2000	
6.	Viðhald fasteigna	5000	
7.	— lausra muna	1500	
8.	Fatnaður og vefnaðarvörur	2000	
9.	Sími og skrifstofa	1200	
10.	Skattar og tryggingar	500	
11.	Flutningskostnaður	1500	
12.	Ýmis gjöld	3000	
13.	Fyrning	2500	
		120 070	
	Flut ...	2 068 203	841 571

		kr.	kr.
			130
			30. des.
	Flutt ...	2 068 203	841 571
G.	Til rekstrar fávitahælis	70 000	
			2 138 203
IV.	Til berklavarna:		
a.	Styrkur til berklasjúklinga	1 750 000	
b.	Styrkur samkv. 2. mgr. 19. gr. laga nr. 66 1939 ..	5 000	
c.	Annar kostnaður	30 000	
			1 785 000
V.	Styrkur til sjúklinga, samkv. lögum nr. 78 1936 um ríkisframbærslu sjúkra manna og örkuþla		1 000 000
VI.	Til háls-, nef- og eyrnalæknis Ólafs Þorsteinssonar, Reykjavík:		
a.	Grunnlaun	1 000	
b.	Aukauppbót	300	
c.	Verðlagsuppbót	1 950	
			3 250
<p>Greiðslan til Ólafs læknis Þorsteinssonar er bundin því skilyrði, að hann segi stúdentum í læknadeild háskólans til í sinni sérfræði og veiti fátæku fólki ókeypis læknishjálp á tilteknum stað, ekki sjaldnar en 4 sinnum á mánuði og gefi skýrslu um það.</p>			
VII.	Styrkur til augnlækningaferða samkv. l. nr. 12 1934:		
a.	Grunnlaun	2 400	
b.	Verðlagsuppbót	3 600	
			6 000
VIII.	Laun kynsjúkdómalæknis:		
a.	Grunnlaun	6 600	
b.	Aukauppbót	1 770	
c.	Verðlagsuppbót	13 555	
			21 925
IX.	Styrkur til læknisvitjana handa sveitum, sem eiga erfiða læknissókn		12 950
X.	Til læknisvitjanasjóða samkvæmt lögum		10 000
XI.	Önnur gjöld:		
a.	Til viðbótarhúsnæðis við rikisspítalana	800 000	
b.	Styrkur til að reisa læknisbústaði og sjúkraskýli	250 000	
c.	Til viðbyggingar sjúkrahúss á Akureyri	200 000	
d.	Til greiðslu vaxta af skuldum vegna læknisbústaða, í Reykhólahéraði 1200 kr., í Ögurhéraði, Dalahéraði, Hesteyrarhéraði og Hróarstunguhéraði 900 kr. til hvers	4 800	
e.	Rekstrarstyrkur til sjúkrahúsa:		
1.	Til sjúkrahúsanna á Ísafirði, Akureyri og Seyðisfirði 100 kr. á rúm:		
a.	Grunnstyrkur	12900	
b.	Verðlagsuppbót	19350	
		32 250	
	Flyt ...	1 287 050	5 818 899

	kr.	kr.
Flutt ...	1 287 050	5 818 899
2. Til sömu sjúkrahúsa og sjúkrahúsanna á Siglu- firði og í Vestmannaeyjum:		
a. Grunnstyrkur	40000	
b. Verðlagsuppbót	60000	
	100 000	
Fjárhæð þessi skiptist á milli sjúkrahúsanna í hlutfalli við eðlilegan halla af vist innlendra utansveitarsjúklinga, enda samþykki heilbrigðis- isstjórnin daggjöld þeirra.		
f. Bólusetningarkostnaður	7 000	
g. Gjöld samkv. lögum nr. 66 19. júní 1933, um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma	25 000	
h. Gjöld samkv. lögum nr. 65 19. júní 1933, um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands ..	2 000	
i. Kostnaður við heilbrigðiseftirlit lækna með al- þýðuskólum	9 000	
j. Til annarra heilbrigðisráðstafana	4 000	
k. Styrkur til heilsuverndarstöðva í kaupstöðum gegn tvöföldu framlagi annars staðar að	80 000	
Heilsuverndarstöð, sem styrks vill verða aðnjót- andi, skal reka berklavarnarstarfsemi undir yfir- stjórn og eftirliti berklayfirlæknis ríkisins og haga störfum sínum öllum eftir reglum, er heilbrigðis- stjórnin samþykkir.		
l. Styrkur til Súgfirðinga til að hafa lærða hjúkr- unarkonu	1 000	
m. Styrkur til Bolvíkinga til að hafa lærða hjúkr- unarkonu	1 000	
n. Styrkur handa Flatey á Skjálfanda til þess að hafa lærða hjúkrunarkonu	1 000	
o. Til Halldórs Arnórssonar umbúðasmiðs:		
1. Grunnlaun	3000	
2. Aukauppbót	870	
3. Verðlagsuppbót	5805	
	9 675	
p. Til ýmissa sjúklinga eftir úthlutun landlæknis ..	15 000	
q. Sjúkrastyrkur til Guðmundar Péturssonar læknis	1 500	
		1 543 225
XII. Hluti ríkissjóðs af launum ljósmæðra:		
a. Grunnlaun	70 000	
b. Aukauppbót	21 000	
c. Verðlagsuppbót	136 500	
d. Viðbótarlaun yfirsetukonu í Grimsey gegn jafn- miklu framlagi annars staðar að	300	
		227 800
Samtals	7 589 924

Til samgöngumála er veitt:

	kr.	kr.
<i>A. Vegamál.</i>		
I. Stjórn og undirbúningur vegagerða:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	57960	
b. Aukauppbót	15888	
c. Verðlagsuppbót	110772	
	184 620	
2. Annar skrifstofukostnaður	35 000	
3. Ferðakostnaður verkfræðinga og til aðstoðar og mælinga	100 000	
		319 620
II. Þjóðvegir:		
a. Til nýrra akvega:		
1. Kjósarskarðsvegur	10000	
2. Akrafjallsvegur	20000	
3. Hafnarfjallsvegur	210000	
4. Lundarreykjadalsvegur	20000	
5. Bæjarsveitarvegur	35000	
6. Hálsasveitarvegur	20000	
7. Hvitársíðuvegur	10000	
8. Álftaneshreppsvegur	60000	
9. Hraunhreppsvegur	40000	
10. Hnappadalsvegur	15000	
11. Ólafsvikurvegur	75000	
12. Útnesvegur	50000	
13. Eyrarsveitar- og Fróðárhreppsvegur	18000	
14. Stykkishólmsvegur	80000	
15. Skógarstrandarvegur	35000	
16. Dalasýsluvegur	60000	
17. Laxárdalsvegur	30000	
18. Klofningsvegur	35000	
19. Skarðsstrandarvegur innan Klofnings	15000	
20. Reykhólavegur	15000	
21. Gufudalsvegur	20000	
22. Barðastrandarvegur	80000	
23. Tálknafjarðarvegur	20000	
24. Til endurbóta á Rauðasandsvegi ...	10000	
25. Bildudalsvegur	20000	
26. Dalahreppsvegur	10000	
27. Rafnseyrarheiðarvegur	85000	
28. Hjarðardalsvegur	15000	
29. Súðavikurvegur	30000	
30. Aðalvikurvegur	25000	
31. Vestfjarðavegur um Þorskafjarðarheiði og bryggja á Langadalsströnd, að lokinni fullnaðarrannsókn á bryggjustæði	310000	
32. Selstrandarvegur	20000	
		319 620
Flyt ...	1498000	
		319 620

		kr.	kr.
	Flutt ...	1498000	...
33.	Bitruvegur	125000	
34.	Bæjarhreppsvegur	20000	
35.	Húnavatnshlíðarvegur í V.-Húnavatnss.	20000	
36.	Vesturhópsvegur	40000	
37.	Vatnsdalsvegur	10000	
38.	Skagastrandarvegur	70000	
39.	Skagavegur	10000	
40.	Þverárfjallsvegur	10000	
41.	Gönguskarðsvegur	12000	
42.	Vatnsskarðsvegur	150000	
43.	Sauðárkróksbraut	10000	
44.	Út-Blönduhlíðarvegur	125000	
45.	Hofsósvegur	50000	
46.	Hólavegur	20000	
47.	Fljótavegur	30000	
48.	Siglufjarðarskarð	310000	
49.	Stífluvegur	15000	
50.	Ólafsfjarðarvegur	40000	
51.	Hrisavegur	10000	
52.	Hörgárdalsvegur	10000	
53.	Öxnadalshlíðarvegur	200000	
54.	Laugalandarvegur	10000	
55.	Svalbarðsstrandarvegur	70000	
56.	Fnjóskadalshlíðarvegur	15000	
57.	Ljósavatnsskarðsvegur	15000	
58.	Kinnarbraut í Ljósavatnshreppi	70000	
59.	Kinnarbraut í Aðaldælahreppi	20000	
60.	Bárðardalsvegur	10000	
61.	Laugaskólavegur	10000	
62.	Hvammshlíðarvegur	15000	
63.	Reykjahverfisvegur	10000	
64.	Tjörnavegur	15000	
65.	Kelduhverfisvegur	30000	
66.	Kópaskers- og Raufarhafnarvegur ..	80000	
67.	Öxarfjarðarhlíðarvegur	25000	
68.	Langanesvegur	25000	
69.	Brekknahlíðarvegur	100000	
70.	Bakkafjarðarvegur	5000	
71.	Vopnafjarðarvegur	40000	
72.	Jökulsárhlíðarvegur	10000	
73.	Jökuldalsvegur	10000	
74.	Hróarstunguvegur	20000	
75.	Upphéraðsvegur	25000	
76.	Úthéraðsvegur	25000	
77.	Borgarfjarðarvegur	6000	
78.	Fjarðarhlíðarvegur	250000	
79.	Eskifjarðarvegur	25000	
80.	Oddsskarðsvegur	200000	
	Flyt ...	3921000	...
			319 620

		kr.	kr.	130 30. des.
	Flutt ...	3921000	. . .	319 620
81.	Fáskrúðsfjarðarvegur	100000		
82.	Stöðvarfjarðarvegur til Fáskrúðsfj. . .	30000		
83.	Berunesvegur	25000		
84.	Geithellnavegur	30000		
85.	Almannaskarðsvegur	20000		
86.	Innnesjavegur	8000		
87.	Mýravegur	12000		
88.	Suðursveitarvegur	15000		
89.	Öræfavegur	15000		
90.	Síðuvegur	12000		
91.	Landbrotsvegur	15000		
92.	Meðallandsvegur	30000		
93.	Skaftártunguvegur	60000		
94.	Mýrdalssandsvegur	20000		
95.	Mýrdalsvegur	25000		
96.	Eyjafjallavegur	35000		
97.	Syðri-Landeyjavegur	35000		
98.	Ytri-Landeyjavegur	25000		
99.	Hvolhreppsvegur	75000		
100.	Rangárvallavegur	35000		
101.	Hagabraut	25000		
102.	Landvegur	25000		
103.	Gnúpverjahreppsvegur	35000		
104.	Hrunamannahreppsvegur	35000		
105.	Skálholtsgvegur	10000		
106.	Partavegur	20000		
107.	Suðurlandsvegur (Krýsuvíkurléið) ..	250000		
			4 943 000	
b.	Viðhald og endurbætur		4 500 000	
c.	Til þjóðvega af benzínskatti:			
1.	Til Hafnarfjallsvegur	90000		
2.	— Stykkishólmsvegur	30000		
3.	— Dalasýsluvegar	20000		
4.	— Vestfjarðavegar	90000		
5.	— Barðastrandarvegur	50000		
6.	— Húnvetningabrautar	15000		
7.	— Fljótavegar og Siglufjarðarskarðs	50000		
8.	— vega í Vestmannaeyjum	10000		
9.	— Vatnsskarðsvegur	155000		
10.	— Ljósavatnsskarðsvegur	25000		
11.	— Öxnadalshéiðar- og Öxnadalsgvegur	155000		
12.	— Austurlandsvegur	10000		
			700 000	
				10 143 000
II.	Brúargerðir:			
1.	Hengifossá á Upphéraðsvegi	50 000		
2.	Bessastaðaá á Upphéraðsvegi	55 000		
3.	Skjaldþingsstaðaá í Vopnafirði	20 000		
	Flyt ...	125 000	10 462 620	

	kr.	kr.
Flutt ...	125 000	10 462 620
4. Fjarðará í Borgarfirði ($\frac{3}{4}$ kostnaðar)	23 000	
5. Jóka í Skriðdal	60 000	
6. Eyrarteigsá í Skriðdal	50 000	
7. Kviá í Öraefum	40 000	
8. Hörgsá og Stjórn á Síðu	185 000	
9. Tunguá í Lundarreykjadal	47 000	
10. Laxá í Svinadal	45 000	
11. Geirsá í Flókadal	20 000	
12. Kálfá í Staðarsveit	25 000	
13. Bláfeldará í Staðarsveit	20 000	
14. Miðá í Dalasýslu	75 000	
15. Laxá í Reykhólasveit	65 000	
16. Þverá í Brekkudal	45 000	
17. Haukadalsá í Dýrafirði	25 000	
18. Litlueyrará hjá Bildudal ($\frac{2}{3}$ kostnaðar)	15 000	
19. Hafnardsá á Langadalsströnd	25 000	
20. Garða í Þistilfirði	35 000	
21. Vesturhópshólaá í Vestur-Húnavatnssýslu	35 000	
22. Norðfjarðará	55 000	
23. Jökulsá á Dal, viðbót	35 000	
24. Smábrýr	150 000	
IV. Til brúasjóðs samkvæmt lögum		1 200 000
V. Til fjallvega		200 000
VI. 1. Til áhalda:		60 000
a. Laun	656000	
b. Áhalda-, véla- og efniskaup	800000	
	1456000	
÷ tekjur	1356000	
	100 000	
2. Til kaupa á vegavinnuvélum	1 400 000	
3. Til bókasafns verkamanna	2 000	
		1 502 000
VII. Til sýsluvega:		
1. Tillög til akfærra sýsluvega, allt að	100 000	
2. Til sýsluvegasjóða eftir lögum nr. 10 1923	300 000	
		400 000
VIII. Til malbikunar á vegum í kaupstöðum og verzlunar- stöðum af bifreiðaskatti		50 000
IX. Til ferjuhalds		12 000
X. Styrkur til vetrarflutninga		20 000
XI. Til ræktunarvega:		
a. Í Vestmannaeyjum	30 000	
b. – Flatey á Breiðafirði	3 000	
c. – Flatey á Skjálfanda	3 000	
d. – Grimsey	3 000	
e. – Hrísey	4 500	
		43 500
Flyt ...		13 950 120

	kr.	kr.	130 30. des.
Flutt	13 950 120	
XII. Styrkur til að halda uppi byggð og gistingu handa ferðamönnum		11 000	
XIII. Til verkstjóranámskeiðs, eftir ráðstöfun vegamálastjóra og vitamálastjóra		3 000	
XIV. Til fyrrverandi vegaverkstjóra og til vegaverkstjóra-ekkna, eftir tillögum vegamálastjóra		13 000	
XV. Iðgjöld til slysatryggingarinnar		35 000	
XVI. Gjöld samkv. lögum nr. 16 1943, um orlof verkamanna		200 000	
XVII. Fyrning áhaldahússins (sjá 20. gr.)		1 000	
Samtals A	14 213 120	
<i>B. Samgöngur á sjó.</i>			
1. Til strandferða:			
a. Ríkissjóðs	1 700 000		
(Þar af fyrning kr. 105000, sjá 20. gr.)			
b. Eimskipafélags Íslands	82 000		
enda haldi félagið uppi siglingum í sama horfi sem áður og með eigi minni skipastól, ef efnahagur þess leyfir.			
c. Til vöruflutninga í Skaftafellssýslu	10 000		
enda sjái Skipaútgerð ríkisins einnig fyrir flutningum til Örfæfa eftir þörfum.			
		1 792 000	
2. Til bátaferða á flóum, fjörðum og vötnum		549 970	
Skipaútgerð ríkisins hefur yfirumsjón með ferðum flóabáta, sem fara eftir fastri áætlun. Skilyrði fyrir greiðslu styrksins er, að fyrir liggja efnahags- og rekstrarreikningur 1943 frá útgerð þessara báta, ef styrkuppþæð til þeirra það ár hefur numið yfir 1000 kr. Ferða-áætlun 1944 og flutningsgjaldskrá sé samþykkt af póst- og símamálastjórninni og Skipaútgerð ríkisins og reikningar ársins sendir henni, enda athugi hún, hversu rík sé þörf á ferðum hvers þess báts, er styrks nýtur úr ríkissjóði. Skip og bátar, sem njóta styrks úr ríkissjóði, eru skyldir til að flytja póst endurgjaldslaust, sé þess krafizt.			
Eigi skal styrkurinn greiddur að fullu, fyrr en skilríki hafa legið fyrir Skipaútgerð ríkisins um afkomu hlutaðeigandi báta á styrktímabilinu, þeirra er varanlegum samgöngum halda uppi á ákveðnu svæði, svo að sýnt sé, að styrksins hefur verið þörf, eins og hann var ákveðinn.			
Samtals B.	2 341 970	

130

30. des.

	kr.	kr.
<i>C. Vitamál og hafnargerðir.</i>		
I. Stjórn og undirbúningur vita- og hafnarmála:		
1. Laun vitamálastjóra, aðstoðarverkfræðings og skrifstofumanna:		
a. Grunnlaun	23400	
b. Aukauppbót	6540	
c. Verðlagsuppbót	44910	
		74 850
2. Húsaleiga, ljós og hiti		15 900
3. Annar skrifstofukostnaður		4 750
4. Ferðakostnaður og fæðispeningar		10 000
5. Laun verkfræðinga:		
a. Grunnlaun	21600	
b. Aukauppbót	5760	
c. Verðlagsuppbót	41040	
	68400	
÷ áætlað fært á hafnargerðir	32400	
		36 000
II. Laun vitavarða:		141 500
1. Grunnlaun	40 000	
2. Aukauppbót	12 000	
3. Verðlagsuppbót	78 000	
		130 000
III. Rekstrarkostnaður vitanna:		
a. Vitaskipið	250 000	
b. Vitarnir	200 000	
		450 000
IV. Viðhald og endurbætur vitanna		75 000
V. Sjómerki og viðhald sæluhúsa		25 000
VI. Til áhalda og byggingar áhaldahúss:		
a. Áhaldakaup og viðhald áhalda	100 000	
b. Til byggingar áhaldahúss	110 000	
		210 000
VII. Ýmislegt:		
a. Rekstur áhaldahússins	40 000	
b. Viðhald og rekstur bifreiða	10 000	
c. Annað	5 000	
		55 000
VIII. Fyrning vitanna		80 000
IX. Til hafnarmannvirkja:		
1. Til hafnargerða:		
a. Í Hafnarfirði	200000	
b. Á Ísafirði	100000	
c. Í Vestmannaeyjum	220000	
d. Á Siglufirði	75000	
e. Á Húsavík	100000	
f. Á Skagaströnd	100000	
g. Á Sauðárkróki	25000	
h. Á Raufarhöfn	10000	
i. Á Dalvík	50000	
j. Í Keflavík	150000	
k. Á Akranesi	100000	
l. Í Neskaupstað	75000	
Flyt ...	1205000	1 166 500

		kr.	kr.	130 30. des.
	Flutt ...	1205000		
m.	Í Borgarnesi	75000		
n.	Í Grundarfirði	50000		
o.	Í Höfn í Hornafirði	50000		
p.	Á Suðureyri	50000		
q.	Í Stykkishólmi	50000		
r.	Í Ólafsfirði	75000		
s.	Í Rauðvík	15000		
			1 570 000	
2.	Til bryggjugerða og lendingarbóta:			
a.	Gegn $\frac{2}{3}$ annars staðar að:			
1.	Á Kópaskeri	10000		
2.	Á Hvammstanga	15000		
3.	Á Hólmavík	20000		
			45 000	
b.	Gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að:			
1.	Á Vopnafirði	15000		
2.	Í Borgarfirði	40000		
3.	Í Hnifsdal	90000		
4.	Í Flatey á Skjálfanda	50000		
5.	Á Árskógssandi	25000		
6.	Á Hauganesi	25000		
7.	Í Þorlákshöfn	50000		
8.	Á Hellissandi	25000		
9.	Á Stokkseyri	25000		
10.	Á Eyrarbakka	15000		
11.	Í Flatey á Breiðafirði	2000		
12.	Á Járngerðarstöðum	50000		
13.	Á Þorkötlustöðum	6000		
14.	Í Höfnum	25000		
15.	Í Vogum	50000		
16.	Í Búðardal	20000		
17.	Í Ögri	10000		
18.	Í Stöðvarfirði	40000		
19.	Til brimbrjótsins í Bolungavík ...	25000		
			588 000	
	Framlag ríkissjóðs er bundið því skilyrði, að jafnhátt framlag komi á móti, ráðherra samþykki áætlun um framkvæmdirnar og vitamálastjóri hafi eftirlit með þeim.			
3.	Til sjóvarnargarðs á Sauðárkróki, $\frac{2}{3}$ kostnaðar, allt að		20 000	
				2 223 000
	Samtals C. ...			3 389 500
<i>D. Til flugmála.</i>				
1.	Samkvæmt ákvörðun ríkisstjórnarinnar		150 000	
2.	Styrkur til Flugfélags Íslands		50 000	
				200 000
	Samtals D. ...			200 000

Til kirkju- og kennslumála er veitt:

	kr.	kr.
<i>A. Kirkjumál.</i>		
I. Biskupsembættið:		
1. Laun biskups og starfsmanna á skrifstofu hans:		
a. Grunnlaun	16000	
b. Aukauppbót	4360	
c. Verðlagsuppbót	30540	
		50 900
2. Risna		
a. Grunnlaun	2000	
b. Verðlagsuppbót	3000	
		5 000
3. Húsaleigustyrkur		3 000
4. Annar skrifstofukostnaður		3 000
5. Ferðakostnaður biskups		5 000
		66 900
II. Embætti sóknarpresta og prófasta:		
1. Laun sóknarpresta:		
a. Grunnlaun	627500	
b. Aukauppbót	113580	
c. Verðlagsuppbót	769620	
	1510700	
⇨ framlag úr prestlaunasjóði	110000	
		1 400 700
2. Laun prófasta:		
a. Grunnlaun	8750	
b. Aukauppbót	2187	
c. Verðlagsuppbót	16406	
		27 343
3. Embættiskostnaður presta:		
a. Grunnlaun	66000	
b. Aukauppbót	16500	
c. Verðlagsuppbót	123750	
		206 250
4. Til húsabóta á prestssetrum		100 000
5. Til endurbóta á gömlum íbúðarhúsum á prestssetrum		80 000
6. Til dómkirkjuprestsins í Reykjavík til skýrslugerðar:		
a. Grunnlaun	2000	
b. Aukauppbót	600	
c. Verðlagsuppbót	3900	
		6 500
		1 820 793
III. Viðbót við eftirlaun þau, er fátækir uppgjafaprestar og prestsekkjur njóta samkv. lögum		8 000
IV. Til söngmálastjóra þjóðkirkjunnar:		
1. Grunnlaun	7 680	
2. Aukauppbót	2 040	
		9 720
Flyt ...	9 720	1 895 693

	kr.	kr.	130 30. des.
Flutt ...	9 720	1 895 693	
3. Verðlagsuppbót	14 580		
4. Ferðakostnaður	1 800		
		26 100	
V. Kostnaður við kirkjuráð		500	
VI. Til að gefa út ársskýrslu þjóðkirkjunnar		1 250	
VII. Húsaleigustyrkur nokkurra presta í Reykjavík		9 200	
VIII. Kirkjubyggingarstyrkur:			
1. Til Reyniskirkju í Mýrdal	15 000		
2. Til kirkjubyggingar í Borgarnesi	15 000		
3. Til Hvalsneskirkju í Kjalarnesprófastsdæmi	15 000		
		45 000	
Samtals A	1 977 743	
<i>B. Kennslumál.</i>			
I. Háskólinn:			
1. Laun kennara og annarra starfsmanna:			
a. Grunnlaun	165773		
b. Aukauppbót	41373		
c. Verðlagsuppbót	298795		
		505 941	
2. Hiti, ljós, ræsting og vélgæzla		98 425	
3. Námsstyrkir		87 500	
4. Húsaleigustyrkir		37 500	
5. Til rannsóknarstofu í líffæra- og lífeðlisfræði ..		20 650	
6. Til stúdentaráðs til þess að starfrækja leiðbein- ingarskrifstofu undir stjórn Lúðvika Guðmunds- sonar:			
a. Grunnlaun	3500		
b. Aukauppbót	995		
c. Verðlagsuppbót	6742		
		11 237	
7. Til móttöku erlendra vísindamanna		2 000	
8. Til dr. Símonar Jóh. Ágústssonar til að flytja fyrir- lestira í uppeldisfræði og sálarfræði við háskólann:			
a. Grunnlaun	2500		
b. Aukauppbót	745		
c. Verðlagsuppbót	4868		
		8 113	
9. Til kennslu í verkfræði		34 000	
10. Til rannsóknarstofu í eðlisfræði (endurveiting) ..		5 000	
11. Ýmis gjöld		37 700	
12. Til tímakennslu í viðskiptafræði		10 000	
13. Til rannsóknarstofu í lyfjafræði		7 500	
14. Til rannsóknarstofu í heilsufræði		7 500	
15. Til íþróttakennslu (til húsaleigu og áhaldakaupa)		6 625	
16. Til Guðmundar Kristjánssonar		500	
		880 191	
Flyt	880 191	

130
30. des.

	kr.	kr.
Flutt	880 191
II. Námsstyrkir erlendis:		
a. Til íslenzkra stúdenta í erlendum háskólum	100 000	
b. Námsstyrkur samkv. ákvörðun menntamálaráðs ..	150 000	
c. Námsstyrkur samkv. þál. 30. apríl 1942	100 000	
d. Námsstyrkur til Skúla Jenssonar	3 000	
		353 000
III. Fræðslumálastjóraembættið:		
1. Laun fræðslumálastjóra og annarra starfsmanna:		
a. Grunnlaun	34900	
b. Aukauppbót	9445	
c. Verðlagsuppbót	65204	
	109 549	
2. Annar kostnaður	27 000	
		136 549
IV. Menntaskólinn í Reykjavík:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	75525	
2. Aukauppbót	20655	
3. Verðlagsuppbót	144270	
	240 450	
b. Stundakennsla:		
1. Grunnlaun	22176	
2. Aukauppbót	5761	
3. Verðlagsuppbót	41906	
	69 843	
c. Önnur gjöld:		
1. Til bókasafns skólans	2000	
2. Til eldiviðar, ljósa og ræstingar	36000	
3. Til viðhalds	15000	
4. Náms- og húsaleigustyrkir	11687	
5. Til kennslutækja	3000	
6. Ýmisleg útgjöld	15000	
7. Til verðlaunabóka	500	
8. Til bókasafnsins Íþöku	1000	
9. Vegna kostnaðar við skólastjórn:		
a. Grunnlaun	2000	
b. Verðlagsuppbót	3000	
	5000	
10. Fyrning	3540	
11. Til gagnfræðanámskeiðs	3000	
12. Til prófdómara	7600	
13. Til viðgerðar á leikfimishúsi skólans	125000	
	228 327	
V. Menntaskólinn á Akureyri:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	81367	
2. Aukauppbót	22262	
3. Verðlagsuppbót	155443	
	259 072	
Flyt ...	259 072	1 908 360

		kr.	kr.	130 30. des.
	Flutt ...	259 072	1 908 360	
b. Stundakennsla:				
1. Grunnlaun	19269			
2. Aukauppbót	4982			
3. Verðlagsuppbót	35377	59 628		
c. Önnur gjöld:				
1. Til bóka og kennsluáhalda	3000			
2. Til eldiviðar og ljósa	35000			
3. Námsstyrkur	7500			
4. Viðhald og endurbætur	15000			
5. Til verðlaunabóka	600			
6. Kostnaður við aukið húsnæði	5000			
7. Til ýmislegra gjalda	21900			
8. Kostnaður við skólastjórn:				
a. Grunnlaun	2000			
b. Verðlagsuppbót	3000			
	5000			
9. Til dyravörzlu:				
a. Grunnlaun	3000			
b. Verðlagsuppbót	4500			
	7500			
10. Til frú Halldóru Ólafsdóttur, heiðurs- laun fyrir trjárækt í skólagarðinum	15000			
11. Fyrning	3160	118 660		
VI. Kennaraskólinn:			437 360	
a. Laun:				
1. Grunnlaun	32129			
2. Aukauppbót	9752			
3. Verðlagsuppbót	62821			
4. Launauppbót, 1000 kr., til skólastjóra og hvers kennara, án verðlagsuppbótar	6000	110 702		
b. Til stundakennslu:				
1. Grunnlaun	6293			
2. Aukauppbót	1878			
3. Verðlagsuppbót	12256	20 427		
c. Önnur gjöld:				
1. Eldiviður og ljós	6500			
2. Bókakaup og áhöld	10000			
3. Námsstyrkur	3000			
4. Til viðhalds	5500			
5. Ýmisleg gjöld	13000			
6. Fyrning	1090	39 090		
VII. Stýrimannaskólinn:			170 219	
a. Laun:				
1. Grunnlaun	19100			
2. Aukauppbót	5266			
3. Verðlagsuppbót	36618	60 984		
		60 984	2 515 939	
	Flyt ...			

		kr.	kr.
	Flutt ...	60 984	2 515 939
b.	Húsaleiga skólustjóra	3 000	
c.	Stundakennsla:		
	1. Grunnlaun	10720	
	2. Aukauppbót	2680	
	3. Verðlagsuppbót	20100	
		33 500	
d.	Önnur gjöld:		
	1. Eldiviður og ljós	4500	
	2. Ýmisleg gjöld	10000	
	3. Til áhaldakaupa	2000	
	4. Fyrning	700	
	5. Til námskeiða í siglingafræði utan Reykjavíkur	40000	
		57 200	
VIII.	Véltjóraskólinn:		154 684
a.	Laun:		
	1. Grunnlaun	14221	
	2. Aukauppbót	3915	
	3. Verðlagsuppbót	27205	
		45 341	
b.	Stundakennsla:		
	1. Grunnlaun	12500	
	2. Aukauppbót	3125	
	3. Verðlagsuppbót	23437	
		39 062	
c.	Húsaleiga skólustjóra	3 000	
d.	Önnur gjöld:		
	1. Ljós, hiti og ræsting	3000	
	2. Ýmisleg gjöld	1000	
	3. Til áhaldakaupa	500	
	4. Kostnaður við burtfararpróf	1800	
		6 300	
IX.	Bændakennsla.		93 703
1.	Til bændaskólans á Hólum:		
a.	Laun:		
	1. Grunnlaun	14140	
	2. Aukauppbót	3912	
	3. Verðlagsuppbót	27078	
		45130	
b.	Önnur gjöld:		
	1. Til verklegs náms	8000	
	2. Til kennsluáhalda	1500	
	3. Til eldiviðar og ljósa	15000	
	4. Til viðhalds	3000	
	5. Til áhaldakaupa	10000	
	6. Til hrossaræktarbús	20000	
	7. Ýmisleg gjöld	3000	
	8. Fyrning húsa	1226	
		61726	
		106 856	
	Flyt ...	106 856	2 764 326

		kr.	kr.	130 30. des.
	Flutt ...	106 856	2 764 326	
2.	Til bændaskólans á Hvanneyri:			
	a. Laun:			
	1. Grunnlaun	15310		
	2. Aukauppbót	4308		
	3. Verðlagsuppbót	29427		
		49045		
	b. Önnur gjöld:			
	1. Til smíða- og leikfimis- kennslu	1500		
	2. Til kennsluáhalda	1500		
	3. Til verklegs náms	15000		
	4. Til eldiviðar og ljósa	20000		
	5. Til viðhalds	5000		
	6. Til áhaldakaupa	10000		
	7. Ýmisleg gjöld	5000		
	8. Til verkfærasafns	1000		
	9. Til byggingar kennarabú- staða	8000		
	10. Utanfararstyrkur til skóla- stjóra	15000		
	11. Fyrning	2300		
		84300		
3.	Garðyrkjuskólinn á Reykjum:		133 345	
	a. Laun:			
	1. Grunnlaun	9291		
	2. Aukauppbót	2683		
	3. Verðlagsuppbót	17961		
		29935		
	b. Til smíða, leikfimis- og sundkennslu .	4000		
	c. Til matreiðslukennslu	1500		
	d. Til garðyrkjunámskeiða	5000		
	e. Til trjáræktar	10000		
	f. Önnur gjöld:			
	1. Til hókasafns	600		
	2. Til kennsluáhalda	2000		
	3. Til viðhalds	5000		
	4. Ýmis gjöld	3000		
	5. Vextir	800		
		11400		
	g. Til greiðslu skulda vegna gróðurhúsa	20000		
	h. Fyrning	2500		
		84 335		
			324 536	
X.	Iðnfræðsla:			
	a. Til iðnskólahalds	100 000		
	Ríkisstjórnin úthlutar styrk þessum að fengnum tillögum fræðslumálastjóra og Landssambands iðnaðarmanna, þó ekki yfir ½ rekstrarkostnaðar til hvers skóla.			
	Flyt ...	100 000	3 088 862	

130
30. des.

		kr.	kr.
	Flutt ...	100 000	3 088 862
	Iðnskólarnir skulu senda fræðslumálastjórninni skýrslu um starf sitt.		
	b. Til verklegs framhaldsnáms erlendis	30 000	130 000
XI.	Verzlunarskólar o. fl.:		
	a. Til Verzlunarskóla Íslands:		
	1. Grunnlaun	24000	
	2. Verðlagsuppbót	36000	
		60 000	
	b. Til Samvinnuskólans:		
	1. Grunnlaun	10000	
	2. Verðlagsuppbót	15000	
		25 000	
	c. Kostnaður við próf löggiltra endurskoðenda	500	85 500
XII.	Til Kvennaskólans í Reykjavík:		
	a. Húsnæðisstyrkur	5 000	
	b. Rekstrarstyrkur	50 000	
	c. 60 kr. fyrir hverja námsmey, sem er allt skólaárið	7 200	
	d. Námsstyrkur til sveitastúlkna	2 500	
	Skólinn stendur undir yfirstjórn ríkisstjórnarinnar.		64 700
XIII.	Almenn barnafræðsla:		
	1. Laun kennara í föstum skólum:		
	a. Grunnlaun	1035000	
	b. Aukauppbót	200000	
	c. Verðlagsuppbót	2040000	
		3 275 000	
	2. Laun farkennara:		
	a. Grunnlaun	205000	
	b. Aukauppbót	43000	
	c. Verðlagsuppbót	307000	
		555 000	
	3. Til aukakennara og eftirlits með heimafræðslu, með sömu skilyrðum sem verið hefur	15 000	
	4. Til kennslueftirlits:		
	a. Laun:		
	1. Grunnlaun	27000	
	2. Aukauppbót	7350	
	3. Verðlagsuppbót	51525	
		85875	
	b. Ferðakostnaður	30000	
		115 875	
	5. Til framkvæmda sundskyldu í barnaskólum samkvæmt tillögum íþróttafulltrúa	60 000	
	6. Styrkur til byggingar barnaskóla utan kaupstaða	400 000	
	Flýtt ...	4 420 875	3 369 062

	kr.	kr.	130 30. des.
Flutt ...	4 420 875	3 369 062	
7. Til fyrrv. barnakennara eftir till. fræðslumála- stjóra:			
a. Grunnlaun	10000		
b. Aukauppbót	3000		
c. Verðlagsuppbót	19500		
	32 500		
8. Ráðskonukaup við heimavistarbarnaskóla:			
a. Grunnlaun	13000		
b. Aukauppbót	3900		
c. Verðlagsuppbót	25350		
	42 250		
9. Styrkur til tímaritanna „Menntamál“ og „Heimili og skóli“, kr. 1500 til hvors	3 000		
10. Til kennaranámskeiðs eða utanfara	5 000		
11. Til ferðakennslu í íþróttum	6 000		
		4 509 625	
XIV. Unglinga- og alþýðuskólar:			
1. Til alþýðuskólans á Eiðum:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	10400		
2. Aukauppbót	2957		
3. Verðlagsuppbót	20022		
4. Launauppbót, 1000 kr., til skólastjóra og hvors kenn- ara, án verðlagsuppbótar .	3000		
	36379		
b. Til verklegs náms og aukakennslu:			
1. Grunnlaun	4000		
2. Verðlagsuppbót	6000		
	10000		
c. Önnur gjöld:			
1. Til kennsluáhalda	2000		
2. Til eldiviðar og ljósa	17000		
3. Ýmisleg gjöld	5000		
4. Til viðhalds	5000		
	29000		
d. Fyrning	800		
	76 179		
2. Til héraðsskóla samkv. lögum nr. 32 1929:			
a. Grunnstyrkur	130000		
b. Aukauppbót á kennaralaun	22000		
c. Verðlagsuppbót	228000		
	380 000		
3. Stofnkostnaður héraðsskóla	500 000		
4. Til Snorrargarðs í Reykholti	8 000		
5. Til Skallagrímargarðs í Borgarnesi	1 000		
6. Til gagnfræðaskóla samkv. l. nr. 48 1930:			
a. Grunnstyrkur	100000		
b. Aukauppbót á kennaralaun	15000		
c. Verðlagsuppbót	172500		
	287 500		
Flyt ...	1 252 679	7 878 687	

		kr.	kr.
	Flutt ...	1 252 679	7 878 687
7.	Til gagnfræðaskóla Reykvikinga	25 000	
8.	Til unglingafræðslu utan kaupstaða samkv. lögum nr. 48 1930	40 000	
9.	Til byggingar gagnfræðaskóla	330 000	
10.	Til bókasafna við unglingskóla	2 500	
11.	Til alþýðufræðslu Alþýðusambands Íslands	10 000	
12.	Til alþýðuskólans í Reykjavík	4 000	
13.	Til handiðaskólans:		
	a. Grunnstyrkur	15600	
	b. Verðlagsuppbót	23400	
		39 000	
14.	Til námsflokkastarfsemi undir eftirliti fræðslumálastjórnarinnar:		
	a. Laun Ágústs Sigurðssonar:		
	1. Grunnlaun	3000	
	2. Aukauppbót	750	
	3. Verðlagsuppbót	5625	
		9375	
	b. Styrkur til starfseminnar:		
	1. Grunnstyrkur	7000	
	2. Verðlagsuppbót	10500	
		17500	
		26 875	
XV.	Húsmæðrafræðsla:		1 730 054
	1. Styrkur til húsmæðraskóla skv. lögum:		
	a. Grunnstyrkur	100000	
	b. Verðlagsuppbót	150000	
		250 000	
	2. Til byggingar húsmæðraskóla í kaupstöðum	340 000	
	3. Til byggingar húsmæðraskóla í sveitum, þar af kr. 10000 til skóla Árnýjar Filippusdóttur í Hveragerði	340 000	
	4. Til húsmæðrafræðslu Árnýjar Filippusdóttur:		
	a. Grunnstyrkur	5000	
	b. Verðlagsuppbót	7500	
		12 500	
	5. Til húsmæðrakennaraskólans:		
	a. Laun:		
	1. Grunnlaun	7400	
	2. Aukauppbót	2040	
	3. Verðlagsuppbót	14160	
		23600	
	b. Stundakennsla	10000	
	c. Annar kostnaður	25400	
		59000	
	÷ fæðisgjald	6000	
		53 000	
		995 500	
	Flyt	10 604 241

		kr.	kr.	130 30. des.
	Flutt	10 604 241	
XVI.	Til íþróttamála:			
	1. Til íþróttakennaraskóla ríkisins:			
	a. Laun:			
	1. Grunnlaun	4746		
	2. Aukauppbót	1306		
	3. Verðlagsuppbót	9078		
			15130	
	b. Stundakennsla		3200	
	c. Annar kostnaður		2250	
	d. Húsaleiga		5000	
			25 580	
	2. Til byggingar leikfímishúss íþróttakennaraskólans		150 000	
	3. Til íþróttasjóðs		450 000	
	4. Laun Ólafs Pálssonar til eftirlits með sundkennslu og til prófdómarastarfa:			
	a. Grunnlaun	2250		
	b. Aukauppbót	675		
	c. Verðlagsuppbót	4387		
			7 312	
	5. Laun Lárusar Rist, sundkennara:			
	a. Grunnlaun	2000		
	b. Aukauppbót	600		
	c. Verðlagsuppbót	3900		
			6 500	
			639 392	
XVII.	Til kennslu heyrnar- og málleysingja:			
	1. Laun:			
	a. Grunnlaun	9125		
	b. Aukauppbót	2641		
	c. Verðlagsuppbót	17650		
	d. Launauppbót, 1000 kr., til skólastjóra og hvors kennara, án verðlagsuppbótar	3000		
			32 416	
	2. Annar kostnaður		60 000	
	(Þar af fyrning húss kr. 550, sjá 20. gr.).			
			92 416	
XVIII.	Til blindrastarfsemi		15 000	
	Ríkisstjórnin skiptir styrknum milli Blindravinafélagsins og Blindrafélagsins.			
XIX.	Til Geirs Þormars, tréskurðarmeistara á Akureyri, til að halda uppi kennslu á Norðurlandi í teikningu og tréskurði í þjóðlegum stíl:			
	a. Grunnstyrkur		900	
	b. Verðlagsuppbót		1 350	
			2 250	
	Flyt	11 353 299	

	kr.	kr.
Flutt	11 353 299
XX. Til Helga Tryggvasonar til hraðritunarkennslu		800
XXI. Til Kristjáns Geirmundssonar til að setja upp fugla fyrir náttúrugripasafnið og skóla:		
a. Grunnstyrkur	1 500	
b. Verðlagsuppbót	2 250	
		3 750
XXII. Til Sigurðar Skúlasonar til kennslu í framsagnarlist:		
a. Grunnstyrkur	3 000	
b. Verðlagsuppbót	4 500	
enda veiti hann prestum ókeypis tilsögn í framsagnarlist.		7 500
XXIII. Til Hallgríms Helgasonar tónskálds, til þess að vinna að endurbótum á söngkennslu í skólum í samráði við fræðslumálastjórnina:		
a. Grunnstyrkur	3 500	
b. Verðlagsuppbót	5 250	
c. Ferðakostnaður	2 000	
		10 750
XXIV. Til menningar- og fræðslusambands alþýðu		5 000
XXV. Til skáksambands Íslands		1 600
XXVI. Til menningarsjóðs Bláðamannafélagsins		10 000
Samtals B	11 392 699

15. gr.

130

30. des.

Til bókmennnta, lista og vísinda er veitt:

	kr.	kr.
A. Til opinberra safna, bókaútgáfu og listastarfsemi.		
I. Landsbókasafnið:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	30000	
b. Aukauppbót	8100	
c. Verðlagsuppbót	57150	
	95 250	
2. Til bóka- og handritakaupa og bókbands	80 000	
3. Til Þorsteins Konráðssonar	400	
4. Til þess að semja spjaldskrá	1 200	
5. Til þess að semja og prenta skrá um handrit ...	2 400	
6. Til ritaukaskrár	4 800	
7. Til samningar íslenzkrar bókaskrár	10 000	
8. Til Finns Sigmundssonar, til að gera skrá um efni íslenzkra blaða og handrita, enda sé skráin eign Landsbókasafnsins	800	
9. Húsaleiga	2 470	
10. Ýmisleg gjöld	3 000	
		200 320
II. Þjóðskjalasafnið:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	18536	
b. Aukauppbót	4994	
c. Verðlagsuppbót	35296	
	58 826	
2. Til bókbands, bóka- og handritakaupa og til umbúnaðar skjala	7 000	
3. Ýmisleg gjöld	2 000	
		67 826
III. Þjóðminjasafnið:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	11700	
b. Aukauppbót	3165	
c. Verðlagsuppbót	22297	
	37 162	
2. Til aðstoðar, tímavinna	4 900	
3. Til þess að útvega gripi	5 000	
4. Til áhaldna og aðgerða	2 200	
5. Til rannsókna og ferðakostnaðar	2 500	
6. Til sjóminjasafns	3 500	
7. Til viðgerðar á Hólakirkju	2 000	
		57 262
IV. Til Náttúrufræðifélagsins		32 000
Styrkurinn veitist með því skilyrði, að náttúrufræðisafnið sé almenningi til sýnis.		
V. Safnahúsið:		
1. Laun dyravarðar:		
a. Grunnlaun	3500	
b. Aukauppbót	995	
c. Verðlagsuppbót	6742	
	11 237	
Flyt ...	11 237	357 408

	kr.	kr.
Flutt ...	11 237	357 408
2. Til eldiviðar, ljósa og ræstingar	23 700	
3. Til viðhalds og áhalda	1 300	
4. Til opinberra gjalda	8 000	
5. Fyrning	3 639	
		47 876
VI. Styrkir til bókasafna og lesstofa:		
1. Til amtsbókasafnsins á Akureyri, að því tilskildu, að Davíð Stefánsson skáld hafi þar bókavörzlu með a. m. k. 2500 króna grunnlaunum:		
a. Laun bókavardar:		
1. Grunnlaun	2500	
2. Aukauppbót	745	
3. Verðlagsuppbót	4867	
	8112	
b. Annar styrkur	2500	
		10 612
2. Til bókasafnsins á Ísafirði, að því tilskildu, að Guðmundur Gíslason Hagalín rithöfundur hafi þar bókavörzlu með a. m. k. 2500 króna grunnlaunum:		
a. Laun bókavardar:		
1. Grunnlaun	2500	
2. Aukauppbót	745	
3. Verðlagsuppbót	4867	
	8112	
b. Annar styrkur	2500	
		10 612
3. Til bókasafns Hafnarfjarðar, að því tilskildu, að Magnús Ásgeirsson skáld hafi þar bókavörzlu með a. m. k. 2500 króna grunnlaunum:		
a. Laun bókavardar:		
1. Grunnlaun	2500	
2. Aukauppbót	745	
3. Verðlagsuppbót	4867	
	8112	
b. Annar styrkur	2500	
		10 612
4. Til amtsbókasafnsins á Seyðisfirði	6 250	
5. Til bókasafns Neskaupstaðar	3 750	
6. Til bókasafns Siglufjarðar	6 250	
7. Til bókasafns Vestmannaeyja	6 250	
8. Til iðnbókasafnsins í Reykjavík	2 500	
9. Til bæjarbókasafns Reykjavíkur, þó ekki yfir $\frac{1}{6}$ kostnaðar	37 500	
10. Til amtsbókasafnsins í Stykkishólmi	4 500	
11. Til sýslubókasafnsins á Sauðárkróki	3 000	
12. Til héraðsbókasafns Suðurlands	3 000	
Flyt ...	104 836	405 284

	kr.	kr.	130 30. des.
Flutt ...	104 836	405 284	
13. Til sýslubókasafna, gegn eigi minna tillagi frá sýslusjóðum	11 250		
14. Til bókhlöðunnar á Húsavík	3 000		
15. Til bókasafns Akraness	3 750		
16. Til bókasafns í Flatey	1 250		
17. Til sýslunefndar V.-Ísafjarðarsýslu vegna bókasafns Sighvats Grímssonar, enda sé það geymt hjá héraðsskólanum á Núpi	1 250		
18. Til kaupa á bókum handa konunglega bókasafninu í Stokkhólmi	1 000		
19. Til lesstofu byggingarfélags alþýðu	1 250		
20. Til lesstofu sjómannaheimilis á Siglufirði	5 000		
21. Til lesstofu sjómannaheimilis á Raufarhöfn	1 000		
22. Til lesstofu sjómannafélags Reykjavíkur	3 750		
23. Til lesstofu á Ísafirði	1 250		
24. Til sjómannaesstofu K. F. U. M. í Vestmannaeyjum	2 000		
25. Til sjómannaesstofu í Bolungavík	1 200		
26. Til sjómannaesstofu í Höfn í Hornafirði	1 200		
VII. Til aðgerða á bókhöðu Þingeyinga á Húsavík		142 986	
VIII. Styrkur til bókaútgáfu o. fl.:		5 000	
1. Til hins íslenska bókmenntafélags, til útgáfu fornbréfasafns:			
a. Grunnstyrkur	15000		
b. Verðlagsuppbót	22500		
		37 500	
2. Til þjóðvinafélagsins:			
a. Grunnstyrkur	1400		
b. Verðlagsuppbót	2100		
		3 500	
3. Til fornleifafélagsins:			
a. Grunnstyrkur	2000		
b. Verðlagsuppbót	3000		
		5 000	
4. Til sögufélagsins til þess að gefa út alþingisbækur, landsyfirréttardóma o. fl.:			
a. Grunnstyrkur	4000		
b. Verðlagsuppbót	6000		
		10 000	
5. Til hins íslenska fræðafélags til að gefa út jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns		15 000	
Félagið gefi ríkisstjórninni skýrslu um útgáfustarfsemina.			
6. Til fornritaútgáfunnar:			
a. Til útgáfu á Íslendingasögum:			
1. Grunnstyrkur	4000		
2. Verðlagsuppbót	6000		
	10000		
Flyt ...	10000	71 000	553 270

		kr.	kr.
	Flutt ..	10000	
b. Til útgáfu á Heimskringlu:			
1. Grunnstyrkur	4000		
2. Verðlagsuppbót	6000		
	10000		
7. Til útgáfustarfsemi Þjóðvinafélagsins og menningarsjóðs, til útgáfu 3. bindis Íslendingasögu:			71 000
a. Grunnstyrkur	4000		
b. Verðlagsuppbót	6000		
	10000		20 000
8. Til sömu, til útgáfustarfsemi			10 000
9. Til útgáfu Norðurlandatímarits			50 000
10. Til vísindafélags Íslendinga, til útgáfu rita:			2 000
a. Grunnstyrkur	2500		
b. Verðlagsuppbót	3750		
	6250		6 250
11. Til Steins Dofra, ættfræðings:			
a. Grunnstyrkur	3000		
b. Aukauppbót	870		
c. Verðlagsuppbót	5805		
	9675		9 675
Styrkurinn veitist með því skilyrði, að, að honum látnum, verði ættfræðihandrit hans eign Landsbókasafnsins.			
12. Til dr. Jóns Dúasonar, vegna útgáfu rita hans ..			5 000
13. Til samningar íslenzkrar samheitaorðabókar:			
a. Grunnstyrkur	5000		
b. Verðlagsuppbót	7500		
	12500		12 500
14. Til útgáfu héraðssagnarita, eftir tillögum heimspékideildar háskólans:			
a. Grunnstyrkur	5000		
b. Verðlagsuppbót	7500		
	12500		12 500
15. Til útgáfu sænsk-íslenzkrar orðabókar			2 500
16. Til íslenzkra stúdenta í Kaupmannahöfn til útgáfu tímarits			5 000
17. Til að semja skólasögu, stúdenta- og kennaratal menntaskólans í Reykjavík			5 000
18. Til Norræna félagsins			5 000
19. Til Íslendingafélagsins í Kaupmannahöfn			4 000
IX. Til skálda, rithöfunda og listamanna:			220 425
a. Grunnstyrkir		150 000	
b. Verðlagsuppbót		225 000	
		375 000	
Menntamálaráð skal skipta fjárhæð þessari milli deilda bandalags íslenzkra listamanna, en nefnd kosin af hverri deild úthlutar styrkjunum til einstaklinga.			
	Flyt ...		1 148 695

	kr.	kr.	130 30. des.
Flutt	1 148 695	
X. Til vísindamanna og fræðimanna samkvæmt úthlutun menntamálaráðs:			
a. Grunnstyrkur	30 000		
b. Verðlagsuppbót	45 000		
		75 000	
XI. Til leiklistarstarfsemi:			
1. Til leikfélags Reykjavíkur, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi úr bæjarsjóði Reykjavíkur ..	20 000		
2. Til leiklistarskóla Lárusar Pálssonar 3500 kr., til leiklistarskóla Soffíu Guðlaugsdóttur 2500 kr. og til leiklistarskóla Jóns Norðfjörðs 1200 kr.:			
a. Grunnstyrkur	7200		
b. Verðlagsuppbót	10800		
	18 000		
3. Til leikfélags Akureyrar, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Akureyrar ..	3 000		
4. Til leikfélags Hafnarfjarðar, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Hafnarfjarðar	3 000		
5. Til leikfélags Ísafjarðar, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Ísafjarðar ..	1 500		
6. Til leikfélags Sauðárkróks, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi annars staðar að	1 500		
7. Til leikfélags Vestmannaeyja, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Vestmannaeyja	1 500		
8. Til leikfélags á Siglufirði, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi annars staðar að	1 500		
		50 000	
XII. Til tónlistarstarfsemi:			
1. Til tónlistarskólans, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Reykjavíkur:			
a. Grunnstyrkur	10000		
b. Verðlagsuppbót	15000		
	25 000		
2. Til hljómsveitar Reykjavíkur	2 000		
3. Til Páls Ísólfssonar, til þess að starfa að tónlistarmálum og efla skilning alþýðu á tónmennt:			
a. Grunnlaun	3600		
b. Aukauppbót	1020		
c. Verðlagsuppbót	6930		
	11 550		
4. Til þess að veita kirkjuorgelleikurum og barnakennurum utan Reykjavíkur ókeypis kennslu í orgelleik, hljómfræði og söngstjórn í kirkjum og barnaskólum, með umsjá söngmálastjóra þjóðkirkjunnar:			
a. Grunnlaun	1500		
b. Aukauppbót	450		
c. Verðlagsuppbót	2925		
	4 875		
Flyt ...	43 425	1 273 695	

	kr.	kr.
	43 425	1 273 695
5. Til Hallgríms Helgasonar, til útgáfu á þjóðlagasafni:		
a. Grunnstyrkur	2500	
b. Aukauppbót	745	
c. Verðlagsuppbót	4867	
	8 112	
6. Til sambands íslenzkra karlakóra:		
a. Grunnstyrkur	6000	
b. Verðlagsuppbót	9000	
	15 000	
7. Til landssambands blandaðra kóra og kvennakóra	4 000	
XIII. Til listasafns Einars Jónssonar:		70 537
1. Laun Einars Jónssonar:		
a. Grunnlaun	6500	
b. Aukauppbót	1745	
c. Verðlagsuppbót	12367	
	20 612	
2. Til eldiviðar og ljósa	7 000	
3. Ýmis gjöld	7 500	
4. Fyrning	711	
5. Byggingarstyrkur	100 000	
		135 823
XIV. Til bandalags íslenzkra listamanna:		
a. Grunnstyrkur	4 800	
b. Verðlagsuppbót	7 200	
Styrkurinn er því skilyrði bundinn, að bandalagið hafi skrifstofu í Reykjavík.		12 000
XV. Til eflingar menningarsambandi við Vestur-Íslendinga (Þar af 5000 kr. til þjóðræknisfélags Íslendinga).		8 000
XVI. Til blaðanna Lögbergs og Heimskringlu 10000 kr. til hvors, gegn því að fræðslumálastjóri fái blöð til útbýtingar hér á landi		20 000
XVII. 1. Kostnaður við friðun Þingvalla, sbr. lög nr. 59 1928	8 000	
2. Til brúargerðar á Þingvöllum	32 000	
		40 000
Samtals A.	1 560 055
<i>B. Til ýmissa rannsókna í opinbera þágu o. fl.</i>		
I. Atvinnudeild háskólans:		
1. Iðnaðardeild:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	40200	
2. Aukauppbót	11010	
3. Verðlagsuppbót	76815	
	128025	
Flyt ...	128025	

	kr.	kr.	130 30. des.
Flutt ...	128025	...	
b. Efni og rannsóknaráhöld	12000		
c. Annar kostnaður	11800		
d. Til rannsókna á sildarlýsi	10000		
	161825		
÷ tekjur af rannsóknum	40000	121 825	
2. Fiskideild:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	31800		
2. Aukauppbót	8790		
3. Verðlagsuppbót	60885		
	101475		
b. Ýmislegur rekstrarkostnaður	20000		
c. Ferðakostnaður	12000	133 475	
3. Landbúnaðardeild:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	64320		
2. Aukauppbót	17640		
3. Verðlagsuppbót	125310		
	207270		
b. Til búfjársjúkdómarannsókna	81250		
c. — tilraunabúsins á Keldum	89750		
d. Annar rannsóknarkostnaður	41000		
	419270		
÷ tekjur af rannsóknum	150000	269 270	
4. Sameiginlegur kostnaður:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	9800		
2. Aukauppbót	2690		
3. Verðlagsuppbót	17985		
	30475		
b. Til ræstingar	17000		
c. Til eldiviðar og ljósa	12000		
d. Annar kostnaður	11300		
	70775		
÷ tekjur frá happdrætti Háskóla Íslands	25000	45 775	
5. Til fjörefnarannsókna		50 000	
		620 345	
II. Rannsóknarstofa háskólans:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	75000		
b. Aukauppbót	20000		
c. Verðlagsuppbót	132450		
	227 450		
Flyt ...	227 450	620 345	

130
30. des.

		kr.	kr.
	Flutt ...	227 450	620 345
2. Annar kostnaður		117 250	
		344 700	
÷ Tekjur af rannsóknum		155 000	189 700
III. Til rannsóknaráðs, laun:			
1. Grunnlaun		16 800	
2. Aukauppbót		4 570	
3. Verðlagsuppbót		28 305	49 675
IV. Veðurstofa Íslands:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	41560		
b. Aukauppbót	11230		
c. Verðlagsuppbót	79185		
		131 975	
2. Til veðurathugana utan Reykjavíkur, áhalda o. fl.		48 500	
3. — veðurskeyta o. fl.		100 000	
4. — loftskæptatækja		2 000	
5. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting		8 600	
6. Eftirlit með veðurathugunarstöðvum, aukavinna o. fl.		3 000	
			294 075
V. Til landmælinga			10 000
VI. — jökulmælinga			600
VII. — sjómælinga			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	9400		
b. Aukauppbót	2470		
c. Verðlagsuppbót	17430		
		29 300	
2. Skipaleigur og aðstoð		45 700	
			75 000
VIII. Til vatnsmælinga í fallvötnum			30 000
IX. Til húsameistara ríkisins:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	32800		
b. Aukauppbót	8740		
c. Verðlagsuppbót	61185		
		102 725	
2. Annar kostnaður		15 000	
			117 725
	Samtals B.	1 387 120

Til atvinnumála er veitt:

	kr.	kr.
<i>A. Landbúnaðarmál.</i>		
1. Til Búnaðarfélags Íslands, enda samþykki landbúnaðarráðherra fjárhagsáætlun félagsins		550 000
2. Til sama, til kynnisferða bænda		5 000
3. Til nýbýla		310 000
Þar af 50000 kr. sem viðbótarstyrkur til nýbýlamanna, sem við mesta örðugleika eiga að stríða vegna dýrtíðarinnar, eftir ráðstöfun nýbýlastjórnar.		
4. Til lánadeildar smábýla, lokagreiðsla		100 000
5. Gjöld samkvæmt jarðræktarlögum:		
a. Jarðabótastyrkur	700 000	
b. Til verkfærakaupasjóðs	60 000	
c. Til vélasjóðs skv. lögum	50 000	
d. Til verkfæratilrauna	6 000	816 000
6. Til búfjárræktar samkv. lögum nr. 32 1931		150 000
7. Til tilraunastarfsemi í þágu landbúnaðarins		72 000
8. Til að kaupa jarðbora og hluta í þá og til jarðhitarannsóknna eftir tillögum rannsóknaráðs		50 000
9. Til tilraunabús á Hesti		40 000
10. Til bygginga í sveitum:		
a. Til byggingar- og landnámssjóðs	300 000	
b. Byggingarstyrkir	250 000	550 000
11. Tillag til kreppulánasjóðs		250 000
12. Til ræktunarsjóðs, vaxtatillag		20 000
13. Til Áveitufélags Ölfusinga, þar með talið framlag til ríkisjarða		25 000
14. Til fyrirhleðslu á Þverá og Markarfljóti		180 000
15. Til fyrirhleðslu Jökulsár í Lóni vegna skemmda á engjum, gegn $\frac{1}{3}$ annars staðar að		4 000
16. Til fyrirhleðslu á Einholtsvötnum, gegn $\frac{1}{2}$ kostnaði annars staðar að		2 000
17. Tillag til mannvirkja á Flóaáveitusvæðinu, samkv. lögum nr. 68 1918 og lögum nr. 10 1926		4 000
18. Til vélasjóðs, til verkfærakaupa		500 000
19. Til sandgræðslu		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	7500	
2. Aukauppbót	2070	
3. Verðlagsuppbót	14355	
b. Til sandgræðslustöðva	23 925	
	186 075	210 000
20. Til skógræktar:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	20400	
2. Aukauppbót	5700	
3. Verðlagsuppbót	39150	
	65 250	
Flyt ...	65 250	3 838 000

130

30. des.

	kr.	kr.
Flutt ...	65 250	3 838 000
b. Til skógræðslu	220 000	
c. Styrkur til skógræktarféлага	45 000	
		330 250
21. Til Garðyrkjufélags Íslands		2 000
22. Til búreikningaskrifstofu, sbr. lög nr. 35 1941		5 000
23. Til mjólkurbúa og smjör-samlaga		30 000
24. Til klaksjóðs samkvæmt lögum nr. 36 1937		10 000
25. Kostnaður vegna l. nr. 61 1932, um lax- og silungsvéiði		15 000
26. Til Loðdýraræktarfélags Íslands		6 000
27. Til loðdýraræktar:		
a. Laun ráðunautar:		
1. Grunnlaun	6000	
2. Aukauppbót	1620	
3. Verðlagsuppbót	11430	
	19 050	
b. Annar kostnaður	10 000	
c. Tillag til loðdýralánadeildar Búnaðarbankans	10 000	
		39 050
28. Til dýralækna:		
a. Laun dýralækna:		
1. Grunnlaun	23180	
2. Aukauppbót	6395	
3. Verðlagsuppbót	44363	
4. Styrkur til Páls A. Pálssonar, til dýra- læknanáms	1200	
	75 138	
b. Styrkur til einstakra manna til að stunda dýralækna- ingar, gegn tvöföldu framlagi annars staðar að:		
1. Grunnstyrkur	4500	
2. Verðlagsuppbót	6750	
	11 250	
		86 388
29. Til kláðalækninga		3 000
30. Kostnaður vegna sauðfjársjúkdóma:		
a. Bætur vegna niðurskurðar og fjárskipta á nokkrum bæjum	600 000	
b. Varzla og rannsóknir	800 000	
c. Girðingarefni	320 000	
d. Vinna við girðingar	210 000	
e. Uppeldisstyrkur	900 000	
f. Tilraunir	70 000	
g. Nefnda- og skrifstofukostnaður	139 000	
		3 039 000
31. Til Íslandsdeildar norræna búfræðifélagsins		500
Samtals A	7 404 188

B. Sjávarútvegsmál.

	kr.	kr.
1. Til Fiskifélags Íslands, enda samþykki atvinnumála- ráðuneytið fjárhagsáætlun fiskiþingsins og félagið sjái um útgáfu fiskimannaalmanaks á sinn kostnað		350 000
2. Til skuldaskilasjóðs vélbátaeigenda		180 000
3. Til alþjóðahafrannsóknna		10 000
Samtals B	540 000

C. Iðnaðarmál.

1. Til Landssambands iðnaðarmanna		50 000
2. Til iðnlánasjóðs		65 000
3. Til byggingar iðnskóla í Reykjavík, ½ kostnaðar, allt að		300 000
4. Til skrifstofunnar „Íslensk ull“		10 000
Fjárveitingin er bundin því skilyrði, að ríkisstjórnin láti endurskoða reikninga stofnunarinnar og árlega sé gefin skýrsla um starfsemina, samþykkt af endurskoðanda.		
5. Til Halldóru Bjarnadóttur, til þess að vinna að eflingu heimilisiðnaðar:		
a. Grunnlaun	1 800	
b. Aukauppbót	540	
c. Verðlagsuppbót	3 510	5 850
6. Til Guðmundar Jónssonar frá Mosdal, til þess að halda uppi kennslu og námskeiðum í tréskurði og heimilisiðnaði:		
a. Grunnstyrkur	900	
b. Verðlagsuppbót	1 350	2 250
7. Til Jóns Gestssonar, spunavélasmiðs í Villingaholti, í viðurkenningarskyni		1 000
8. Til Guðmundar Kristinssonar, myndskera:		
a. Grunnstyrkur	500	
b. Verðlagsuppbót	750	1 250
9. Til áburðarverksmiðju, framlag rikissjóðs, er leggist til hliðar til ráðstöfunar síðar		2 000 000
10. Til raforkusjóðs samkv. l. nr. 91 1942		500 000
Samtals C	2 935 350

D. Dýrtiðarráðstafanir.

Verðuppbætur á útfluttar landbúnaðarvörur (kjöt, gærur, ull og osta), framleiddar árið 1943, þannig að framleiðendur fái verð fyrir þær samkvæmt niðurstöðum landbúnaðarvísitölunefndar í álitni dags. 18. ágúst 1943, og greiðist verðuppbæturnar um leið og kaupendur borga vörurnar, áætluð fjárhæð

Samtals D	10 000 000
---------------	---------	------------

Til félagsmála er veitt:

17. gr.

	kr.	kr.
1. Tillag til hjargráðasjóðs, samkv. l. nr. 45 1913		30 000
2. Til alþýðutrygginga:		
a. Slysatryggingar	45 000	
b. Sjúkratryggingar	950 000	
c. Atvinnuleysistryggingar	15 000	
d. Ellilaun og örorkubætur	1 180 000	
e. Kostnaðartillag	140 000	
		2 330 000
3. Gjöld samkvæmt lögum nr. 39 1935 um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna		15 000
4. Gjöld samkvæmt 19. og 21 gr. framfærslulaga nr. 135 1935		20 000
5. Styrktar- og sjúkrasjóðir:		
a. Til styrktarsjóðs verkamanna- og sjómannafélaganna í Reykjavík	6 000	
b. Til hjálparsjóðs verkamannafélagsins Þróttar á Siglufirði, gegn þreföldu framlagi annars staðar að	1 000	
c. Til styrktarsjóðs verkalýðsfélagsins Baldurs á Ísafirði gegn þreföldu framlagi annars staðar að	1 000	
d. Til styrktarsjóðs verkalýðsfélags Akraness gegn þreföldu framlagi annars staðar að	500	
e. Til styrktarsjóðs verklýðsfélags Ólafsfjarðar, gegn þreföldu framlagi annars staðar að	300	
f. Til sjúkra- og styrktarsjóðs vitavarda	1 000	
g. Til sjúkrasjóðs Fellshrepps	300	
h. Til sjúkrasjóðs Hofshrepps	300	
i. Til sjúkrasjóðs Mývetninga	250	
j. Til sjúkrasjóðs Súgfirðinga	300	
k. Til sjúkrasjóðs Engihlíðarhrepps	300	
l. Til styrktarsjóðs verkalýðsfélagsins í Flatey á Breiðafirði	200	
m. Til sjúkrasjóðs kvenfélagsins á Hellissandi	300	
n. Til styrktarsjóðs verkalýðsfélagsins á Patreksfirði	200	
o. Til sjúkrasjóðs verkamannafélagsins á Þingeyri ..	300	
p. Til sjúkrasjóðs verkalýðsfélagsins Skjaldar, Flateyri	300	
q. Til sjúkrasjóðs verkalýðsfélagsins Varnar, Bildudal	300	
r. Til sjúkra- og styrktarsjóðsins Líkn í Ögurhreppi	150	
s. Til sjúkra- og styrktarsjóðsins „Hjálp í viðlögum“ í Reykjarfjarðarhreppi	150	
t. Til sjúkrasjóðs hjúkrunarfélags Ólafsvíkur	300	
u. Til sjúkrasjóðs Þverárhrepps	200	
v. Til ekknasjóðs Vestmannaeyja	1 000	
		14 650
Flyt	2 409 650

	kr.	kr.	130 30. des.
Flutt	2 409 650	
6. Gamalmennahæli:			
a. Til elliheimilisins Grundar í Reykjavík enda greiði vistmenn, sem framfærslusveit eiga utan Reykjavíkur, ekki herra daggjald en bæjar- menn.	7 000		
b. Til gamalmennahælis á Ísafirði	3 000		
c. Til gamalmennahælis á Seyðisfirði	3 000		
d. Til gamalmennahælis í Hafnarfirði	3 000		
e. Til gamalmennahælis á Akranesi	3 000		
f. Til gamalmennahælis í Neskaupstað	3 000		
g. Til gamalmennahælis í Skjaldarvík í Eyjafirði	3 000		
		25 000	
7. Til kostnaðar við sumardvöl barna í sveit		150 000	
8. Til barnaheimila og barnaverndar		30 000	
9. Til barnavinafélagsins Sumargjafar, gegn a. m. k. tvö- földu framlagi frá Reykjavíkurbæ		70 000	
10. Til ýmiss konar líknar- og hjálparstarfsemi:			
a. Til Rauðakross Íslands	8 000		
b. Til sambands íslenskra berklasjúklinga	3 000		
c. Til fávitahælisins á Sólheimum	12 000		
d. Til félagsins „Heyrnarhjálp“	5 000		
e. Til félagsins „Sjálfsbjargar“	2 000		
f. Til mæðrastyrksnefnda, þar af 10000 kr. til sumar- heimilis mæðra og 5000 kr. til mæðrastyrksnefnda utan Reykjavíkur	25 000		
		55 000	
11. Til slysavarna		50 000	
12. Til hjálpar nauðstöddum Íslendingum erlendis		5 000	
13. Bindindisstarfsemi:			
a. Til Stórstúku Íslands, til bindindisstarfsemi	40 000		
Þar af til bindindisfélaga í skólum landsins 5000 kr.			
b. Til sömu, styrkur til húsbygginga, niunda greiðsla af tíu	15 000		
c. Til útbreiðslu bindindis	7 500		
d. Til áfengisráðunautar:			
1. Grunnlaun	3000		
2. Aukauppbót	870		
3. Verðlagsuppbót	5805		
		9 675	
		72 175	
14. Ungmennastarfsemi:			
a. Til Ungmennafélags Íslands	12 000		
Félagið gefi ríkisstjórninni skýrslu um það, hvernig fénu er varið.			
b. Til Bandalags skáta	2 000		
c. Til Bandalags íslenskra farfugla	1 500		
		15 500	
Flyt	2 882 325	

130

30. des.

	kr.	kr.
Flutt	2 882 325
15. Til Íþróttasambands Íslands til bókaútgáfu		6 000
16. Til Kvenfélagasambands Íslands, til húsmæðrafræðslu, heimilisiðnaðar og garðyrkju		100 000
17. Til Kvenréttindafélags Íslands		600
18. Til vinnumiðlunar		20 000
19. Til jöfnunarsjóðs bæjar- og sveitarfélaga		700 000
20. Til framleiðslubóta og atvinnuaukningar		200 000
21. Tillag til byggingarsjóða kaupstaða og kauptúna		375 000
22. Til Bálfararfélags Íslands		35 000
23. Til Dýraverndunarfélags Íslands, til dýraverndunar- starfsemi		5 000
24. Til kreppulánasjóðs bæjar- og sveitarfélaga, rekstrarhalli		10 000
25. Hluti sveitarfélaga af stríðsgróðaskatti skv. lögum ...		6 000 000
Samtals	10 333 925

Til eftirlauna og styrktarfjár er veitt:

	kr.	kr.
I. Samkvæmt eftirlaunalögum:		
a. Grunnlaun	90 000	
b. Aukauppbót	27 000	
c. Verðlagsuppbót	175 500	292 500
II. Styrktarfé og eftirlaun, auk lögboðinna eftirlauna:		
a. Embættismenn:		
1. Ari Arnalds, fyrrv. bæjarfógeti	2660,00	
2. Árni Þorvaldsson, fyrrv. yfirkennari ..	1000,00	
3. Bogi Brynjólfsson, fyrrv. sýslumaður .	640,00	
4. Eggert Stefánsson, fyrrv. símafulltrúi Akureyri	1200,00	
5. Einar Þorkelsson, fyrrv. skrifstofustjóri Alþingis	1000,00	
6. Eiríkur Kjerúlf læknir	1000,00	
7. Guðmundur Björnsson, fyrrv. sýslum.	1000,00	
8. Guðmundur Hannesson prófessor	1200,00	
9. Guðm. Sveinbjörnsson, fyrrv. skrif- stofustjóri	3403,19	
10. Halldór Júlíusson, fyrrv. sýslumaður ..	800,00	
11. Halldór Steinsson, fyrrv. héraðslæknir	2000,00	
12. Ingólfur Gíslason, fyrrv. héraðslæknir	1000,00	
13. Jónas Kristjánsson, fyrrv. héraðslæknir	1000,00	
14. Jósep Björnsson, fyrrv. skólastjóri ..	1577,14	
15. Kofoed-Hansen, fyrrv. skógræktarstjóri	1546,80	
16. Magnús Torfason, fyrrv. sýslumaður ..	1826,67	
17. Ólafur Danielsson, fyrrv. yfirkennari .	2000,00	
18. Ólafur Finsen, fyrrv. héraðslæknir ...	1000,00	
19. Ólafur Thorlacius, fyrrv. héraðslæknir	1000,00	
20. Páll Halldórsson, fyrrv. skólastjóri ..	1000,00	
21. Sigurður Magnússon, fyrrv. yfirlæknir	2000,00	
22. Sigurður Thoroddsen, fyrrv. yfirkennari	2000,00	
23. Sigvaldi Kaldalóns, fv. héraðslæknir	2067,12	
24. Skúli Árnason, fyrrv. héraðslæknir ..	535,00	
25. Steingrímur Matthíasson, fyrrv. héraðsl.	1000,00	
26. Th. Krabbe, fyrrv. vitamálastjóri	1328,00	
27. Þorbjörn Þórðarson, fv. héraðslæknir	700,00	
28. Þórður Sveinsson, fyrrv. yfirlæknir ..	2000,00	
29. Þorkell Þorláksson, fyrrv. aðstoðarm.	1500,00	
30. Þorvaldur Pálsson, fyrrv. héraðslæknir	300,00	
	41 284	
b. Embættismañaekkjur og börn:		
1. Aðalbjörg Jakobsdóttir læknisekkja ..	500,00	
2. Aðalbjörg Sigurðardóttir	1200,00	
3. Anna Jónsson, ekkja Kl. Jónssonar ..	450,00	
4. Anna Þorgrímsdóttir læknisekkja ...	600,00	
5. Ásta Einarson	600,00	
6. Camilla Hallgrímsson	760,00	
7. Cathinka Sigfússon	1000,00	
Flyt ...	5110,00	
	41 284	292 500

		kr.	kr.
	Flutt ...	5110,00	
	8. Dómhildur Jóhannesdóttir	1200,00	41 284
	9. Guðbjörg Tómasdóttir, kr. 600, auk 100 kr. með hverju barni í ómegð	900,00	292 500
	10. Guðlaug Magnúsdóttir	2000,00	
	11. Guðrún Björnsdóttir, lækni-sekkja ...	600,00	
	12. Harriet Jónsson	450,00	
	13. Helga Finnsdóttir	1200,00	
	14. Hrefna Einarsdóttir	600,00	
	15. Hrefna Jóhannesdóttir 600 kr., auk 300 kr. með hvoru barni í ómegð	1200,00	
	16. Ingibjörg Magnúsdóttir lækni-sekkja ..	500,00	
	17. Ingileif Snæbjarnardóttir Aðils	400,00	
	18. Jenny Forberg	600,00	
	19. Júlíana Jónsdóttir, ekkja H. Jónssonar dýralæknis	500,00	
	20. Kristín Þórarinsdóttir lækni-sekkja ...	600,00	
	21. Magnea Ásgeirsson	200,00	
	22. Margrét Árnadóttir	600,00	
	23. Margrét Björnson	1000,00	
	24. Margrét Lárusdóttir, ekkja Guðmundar Guðfinnssonar héraðslæknis	700,00	
	25. Margrét Kr. Lárusdóttir lækni-sekkja ..	400,00	
	26. Margrét Þórðardóttir lækni-sekkja, 600 kr., auk 100 kr. með hverju barni í ómegð	900,00	
	27. Marie Helgason	2000,00	
	28. Ragna Gunnarsdóttir lækni-sekkja	600,00	
	29. Ragnheiður Einarsdóttir sýslum.ekkjja	600,00	
	30. Ragnheiður Jónasson sýslumannsekkja	800,00	
	31. Rannveig Tómasdóttir	600,00	
	32. Rigmor Ófeigsson	800,00	
	33. Sigríður Arnljótsdóttir lækni-sekkja ...	800,00	
	34. Sigríður Blöndal	300,00	
	35. Sigríður Finnbogadóttir	800,00	
	36. Sigríður Fjeldsted	450,00	
	37. Sigríður Hjaltadóttir Jensson	400,00	
	38. Sigrún Bjarnason	600,00	
	39. Sofia Guðmundsson	2000,00	
	40. Soffía Hjaltsted	600,00	
	41. Steinunn Frimannsdóttir	450,00	
	42. Súsanna Friðriksdóttir Erlendsson ...	500,00	
	43. Theodóra Thoroddsen	1200,00	
	44. Þórhildur Eiríksdóttir Magnús	600,00	
	45. Þórunn Hafstein sýslumannsekkja ...	400,00	
	46. Þrúður Ingibj. Jónsdóttir	300,00	
			34 460
c.	Uppgjafaprestar:		
	1. Árni Þórarinsson	580,00	
	2. Ásmundur Gíslason	385,00	
	Flyt ...	965,00	75 744
			292 500

		kr.	kr.	130 30. des.
	Flutt ...	965,00	75 744	292 500
3.	Böðvar Bjarnason	1200,00		
4.	Einar Pálsson	730,00		
5.	Einar Thorlacius	355,00		
6.	Halldór Bjarnarson	730,00		
7.	Hallgrímur Thorlacius	595,00		
8.	Ingvar Nikulásson	685,00		
9.	Jón Árnason	745,00		
10.	Jón Norðfjörð Johannessen	460,00		
11.	Kjartan Kjartansson	700,00		
12.	Kristinn Danielsson	820,00		
13.	Magnús Bjarnarson	655,00		
14.	Matthías Eggertsson	765,00		
15.	Ófeigur Vigfússon	580,00		
16.	Ólafur Magnússon	420,00		
17.	Pálmi Þóroddsson	565,00		
18.	Runólfur Magnús Jónsson	730,00		
19.	Sigtr. Guðlaugsson	3000,00		
20.	Stefán Kristinsson	1000,00		
21.	Theódór Jónsson	1435,00		
22.	Vigfús Þórðarson	685,00		
23.	Þórður Ólafsson	670,00		
24.	Þorvaldur Jakobsson	1275,00		
25.	Þorvarður Þorvarðsson	775,00		
			20 540	
d. Prestsekkjur:				
1.	Anna Kvaran frá Mælifelli	300,00		
2.	Anna Stefánsdóttir frá Stað	200,00		
3.	Ástriður Petersen frá Svalbarði	200,00		
4.	Auður Gísladóttir	300,00		
5.	Bergljót Blöndal	200,00		
6.	Björg Einarsdóttir frá Dvergasteini ..	200,00		
7.	Björg Einarsdóttir frá Undirfelli	500,00		
8.	Björg Jónasdóttir frá Eskifirði	300,00		
9.	Björg Jónsdóttir frá Vallanesi	300,00		
10.	Dorothea Guðmundsson	300,00		
11.	Guðbjörg Guðmundsdóttir	400,00		
12.	Guðbjörg Hermannsdóttir	181,70		
13.	Guðný Þorsteinsdóttir	173,56		
14.	Guðríður Helgadóttir	282,00		
15.	Guðríður Ólafsdóttir	164,26		
16.	Guðrún J. Jóhannesdóttir	500,00		
17.	Guðrún Jónsdóttir 800 kr., auk 300 kr. með hverju barni hennar til 16 ára aldurs	2600,00		
18.	Guðrún P. Jónsdóttir frá Sauðlauksdal 800 kr., auk 300 kr. með barni hennar til 16 ára aldurs	1100,00		
19.	Guðrún Runólfsdóttir	300,00		
20.	Guðrún Torfadóttir	300,00		
	Flyt ...	8801,52	96 284	292 500

130

30. des.

		kr.	kr.
	Flutt ...	8801,52	
21.	Helga Jónsdóttir frá Eskifirði	300,00	96 284
22.	Helga Skúladóttir	227,06	
23.	Ingibjörg Jónasdóttir frá Árnosi	300,00	
24.	Ingibjörg Magnúsdóttir	300,00	
25.	Ingveldur Einarsdóttir frá Raufarhöfn	300,00	
26.	Jóhanna Magnúsdóttir prófastsekkja .	300,00	
27.	Kristín Ísleifsdóttir frá Eyrarbakka ..	500,00	
28.	Líney Sigurjónsdóttir	500,00	
29.	Margrét Jónasdóttir	300,00	
30.	María Elísabet Jónsdóttir	300,00	
31.	Margrét Björnsdóttir frá Bildudal 800 kr., auk 300 kr. með hverju barni henn- ar til 16 ára aldurs	1700,00	
32.	Margrét Sigurðardóttir prófastsekkja .	500,00	
33.	Ólína Snæbjörnsdóttir frá Stað	300,00	
34.	Sigríður Hansdóttir	385,00	
35.	Sigríður Helgadóttir	300,00	
36.	Sigríður Jóhannesdóttir	300,00	
37.	Sigríður Kjartansdóttir, 800 kr. auk 300 kr. með hverju barna sinna	2000,00	
38.	Sigrún Kjartansdóttir	300,00	
39.	Sigurlaug Knudsen	300,00	
40.	Steinunn Eiríksdóttir Stephensen	200,00	
41.	Steinunn Pétursdóttir	300,00	
42.	Vilborg Jónsdóttir	300,00	
43.	Þóra Jónsdóttir	217,28	
44.	Þórhildur Sigurðardóttir	300,00	
			19 531
e. Kennarar, kennaraekkjur og börn:			
1.	Aðalbjörg Steinsdóttir	500,00	
2.	Anna Ásmundsdóttir	300,00	
3.	Ásdís Þorgrímsdóttir	300,00	
4.	Ásta Magnúsdóttir	200,00	
5.	Brynjólfur Þorláksson söngkennari ...	1200,00	
6.	Einar Hávarðsson	150,00	
7.	Elísabet Jónsdóttir	300,00	
8.	Friðrik Bjarnason tónskáld	1000,00	
9.	Guðbjörg Kristjánsdóttir	1200,00	
10.	Hallgrímur Jónsson skólastjóri	2250,00	
11.	Hólmfriður Gísladóttir kennslukona ..	500,00	
12.	Ingivaldur Nikulásson kennari	400,00	
13.	Lárus Bjarnason skólastjóri	3600,00	
14.	Lárus Rist kennari	600,00	
15.	Ragnheiður Torfadóttir	400,00	
16.	Samúel Eggertsson	500,00	
17.	Sigurður Sigurðsson	400,00	
18.	Sigurjón Rögnvaldsson	200,00	
19.	Valdimar Snævarr	1648,00	
	Flyt ...	15648,00	115 815
			292 500

		kr.	kr.	130 30. des.
	Flutt ...	15648,00	115 815	292 500
20.	Viktoria Bjarnadóttir	150,00		
21.	Vilborg Torfadóttir, ekkja Eyjólfssonar kennara	300,00	16 098	
f. Póstmenn, póstar og ekkjur þeirra:				
1.	Anína Arinbjarnadóttir	300,00		
2.	Árni Sigurðsson bréfberi	200,00		
3.	Ásgeir Jónsson	400,00		
4.	Baldur Eyjólfsson póstur	400,00		
5.	Björn Jónsson Vestfjarðapóstur	200,00		
6.	Böðvar Jónsson póstur	400,00		
7.	Daniel Sveinsson póstur	200,00		
8.	Eiríkur Sigfússon póstur	200,00		
9.	Eiríkur Steingrímsson póstur	300,00		
10.	Elínborg Vigfúsdóttir, ekkja Einars Runólfssonar póstafr. kona	400,00		
11.	Friðrik Jónsson póstur	450,00		
12.	Guðbjörg Ólafsdóttir, ekkja G. Kristjánssonar pósts	300,00		
13.	Guðjón Hermannsson póstur	300,00		
14.	Guðlaugur Sigmundsson póstur	500,00		
15.	Guðmundur B. Árnason bréfberi	300,00		
16.	Guðmundur Bergsson	1200,00		
17.	Guðm. Kristjánsson póstur	300,00		
18.	Guðmundur Ólafsson póstur	500,00		
19.	Guðrún Snorradóttir póstsekkja	200,00		
20.	Hafliði Sveinsson	300,00		
21.	Halla Árnadóttir póstsekkja	300,00		
22.	Haldór Benediktsson póstur	200,00		
23.	Hedvig Blöndal, ekkja Óla Blöndalssónar póstritara	300,00		
24.	Ingibjörg Sigurðardóttir póstafr. kona	600,00		
25.	Jóhann B. Jensson póstur	300,00		
26.	Jóhanna Þ. Jónsdóttir póstsekkja	200,00		
27.	Jóhanna Thorlacius póstmannsekkja	300,00		
28.	Jón Jónsson, póstur í Galtarholti	700,00		
29.	Kjartan Þorkelsson, fyrrum póstafr. og matsmaður	300,00		
30.	Kristinn Árnason póstur	250,00		
31.	Kristján Albert Bjarnason póstur	300,00		
32.	Kristján Jónsson póstur	200,00		
33.	Lofur Ólafsson póstur	600,00		
34.	Magnús Einarsson póstur	300,00		
35.	María Jónsdóttir, ekkja Fr. Klemenss.	300,00		
36.	Njáll Guðmundsson póstur	300,00		
37.	Ólafía Finnbogadóttir póstsekkja	200,00		
38.	Ólöf Gunnarsdóttir, ekkja Árna Sigbjörnssonar pósts	200,00		
	Flyt ...	13200,00	131 913	292 500

130
30. des.

		kr.	kr.
	Flutt ...	13200,00	
39.	Ragnheiður Bjarnadóttir, ekkja Þorleifs Jónssonar	1000,00	
40.	Ragnheiður Straumfjörð	300,00	
41.	Sigríður Guðmundsdóttir póstsekkja ..	300,00	
42.	Sigríður Sigurðardóttir póstsekkja ...	200,00	
43.	Sigríður Snæbjörnssen	500,00	
44.	Sigríður Steingrímsdóttir, Árnanesi, ekkja Sigurðar Péturssonar pósts	200,00	
45.	Sigurður Benediktsson póstur	300,00	
46.	Sigurður Sumarliðason póstur	200,00	
47.	Sigurjón Sumarliðason póstur	700,00	
48.	Solveig Árnadóttir póstsekkja	300,00	
49.	Stefán Þorvaldsson póstur	400,00	
50.	Sumarliði Guðmundsson póstur	500,00	
51.	Tryggvi Hallgrímsson póstur	200,00	
52.	Vésteinn Árnason póstur	200,00	
53.	Þóra Matthíasdóttir Skaftason	300,00	
54.	Þórdís Ívarsdóttir póstsekkja	200,00	
55.	Þorlákur Þorláksson póstur	200,00	
56.	Þorsteinn Þorsteinsson póstur	400,00	
57.	Þórunn Sigurðardóttir	300,00	
58.	Þuríður Einarsdóttir póstsekkja	200,00	
			20 100
g.	Sigurður Nordal, samkvæmt samningi		2 000
h.	Ólafur Friðriksson		1 800
i.	Dr. Helgi Péturss		6 000
j.	Séra Guðmundur Einarsson		2 000
k.	Sigurjón Friðjónsson		1 000
l.	Páll E. Ólason dr. phil. enda semji hann ókeypís ævisögur lærðra manna fyrir bókmenntafélagið.		7 200
m.	Pétur Zóphóniasson ættfræðingur		5 550
n.	Guðm. Finnbogason dr. phil.		6 753
o.	Páll Sveinsson yfirkennari		3 595
p.	Árni Thorsteinsson tónskáld		3 000
q.	Ekkjur og börn skálda og listamanna:		
	1. Anna Pálsdóttir 600 kr., auk 300 kr. með hvoru fósturbarna sinna	1200,00	
	2. Arnbjörg Einarsdóttir	300,00	
	3. Eleanor Sveinbjörnsson	1200,00	
	4. Gíslína Kvaran	600,00	
	5. Guðrún Jónsdóttir Erlingsson	600,00	
	6. Ólína Þorsteinsdóttir	500,00	
	7. Sigríður Jónsdóttir frá Hvítadal	500,00	
	8. Sigríður Snæbjarnardóttir, ekkja Þór. B. Þorlákssonar málara	500,00	
	9. Sigurlaug G. Gröndal	400,00	
	10. Valborg Einarsson	1000,00	
	Flut ...	6800,00	
			190 911
			292 500

		kr.	kr.	130 30. des.
	Flutt ...	6800,00	190 911	292 500
11.	Valgerður Benediktsson	2400,00		
12.	Þórunn Pálsdóttir, ekkja Þorsteins Gíslasonar	600,00	9 800	
r.	Ýmsir starfsmenn og ekkjur:			
1.	Aðalheiður Pálsdóttir ljósmóðir	300,00		
2.	Ágústa Þ. Ólafsdóttir	300,00		
3.	Ásdís M. Sigurðardóttir ljósmóðir	300,00		
4.	Anna Bjarnadóttir, ekkja Hj. Láruss.	300,00		
5.	Arndís Sigurðardóttir	300,00		
6.	Árni Gíslason yfirfiskimatsmaður	1000,00		
7.	Árni G. Þóroddsson, fv. fiskimatsmaður	400,00		
8.	Ásgeir Jónsson, Gottorp	300,00		
9.	Ásta Þorvaldsdóttir	300,00		
10.	Bjarni Grímsson, fyrrv. fiskimatsm. ...	400,00		
11.	Bjarni Magnússon fangavörður	300,00		
12.	Björg Guðmundsdóttir	400,00		
13.	Björn Einarsson	2000,00		
14.	Björn Eymundsson hafnsögumaður ..	1000,00		
15.	Björn Jónasson fiskimatsmaður	350,00		
16.	Davíð Gíslason	600,00		
17.	Eggert Brandsson, sjómaður	1200,00		
18.	Einar Markússon, fyrrv. ríkisbókari ..	2000,00		
19.	Einar Straumfjörð, fyrrv. vitavörður, vegna örorku	1000,00		
20.	Eiríkur Eiríksson, fyrrv. fiskimatsm.	300,00		
21.	Erlendur Erlendsson, fv. fiskimatsm.	300,00		
22.	Friðfinnur Guðjónsson leikari	800,00		
23.	Gestur Guðmundsson, fyrrv. vitavörður	400,00		
24.	Gestur Sigurðsson leiðsögumaður	300,00		
25.	Gísli Jónsson, fyrrv. fiskimatsm.	400,00		
26.	Gróa Dalhoff	800,00		
27.	Guðbjörg Jónsdóttir ljósmóðir	300,00		
28.	Guðbjörg Þorleifsdóttir, Múlakoti	400,00		
29.	Guðbrandur Þorsteinsson vitavörður ..	400,00		
30.	Guðfinna Þórðardóttir vitavarðarekkja	300,00		
31.	Guðlaugur Hansson lýsismatsm.	400,00		
32.	Guðmundur Davíðsson, fv. umsjónarm.	1500,00		
33.	Guðmundur Einarsson fiskimatsmaður	300,00		
34.	Guðmundur Eiríksson á Þorfinnsstöðum	300,00		
35.	Guðmundur Finnsson fiskimatsmaður	300,00		
36.	Guðm. Gestsson, fv. dyrav. Menntaskól.	1200,00		
37.	Guðmundur Gissurarson, fv. fiskimatsm.	400,00		
38.	Guðmundur Kr. Guðmundsson, fyrrv. fiskimatsmaður	400,00		
39.	Guðmundur Ólafsson, fv. fiskimatsm.	300,00		
40.	Guðmundur Pétursson nuddlæknir ...	500,00		
41.	Guðríður Eiríksdóttir	500,00		
	Flyt ...	23550,00	200 711	292 500

130
30. des.

		kr.	kr.
	Flutt ...	23550,00	
42.	Guðrún Egilson	2000,00	200 711
43.	Guðrún Ragúels	300,00	
44.	Halldór Brynjólfsson blindi	350,00	
45.	Halldóra Þórðardóttir	600,00	
46.	Helgi Árnason, fyrrv. safnahúsvörður	800,00	
47.	Henriette Kjær, fv. yfirhjúkrunarkona	600,00	
48.	Hlín Johnson	1200,00	
49.	Hólmfriður Björnsdóttir, ekkja G. Hjaltasonar	300,00	
50.	Hólmeir Jensson	300,00	
51.	Ingibjörg Guðjónsdóttir	300,00	
52.	Ingibjörg Jakobsdóttir	300,00	
53.	Ingibjörg Loftsdóttir ljósmóðir	300,00	
54.	Jóhann Gíslason, fv. fiskimatsmaður .	400,00	
55.	Jóhannes Guðmundsson, fv. fiskimatsm.	300,00	
56.	Jóhannes Jörundsson, Hrisey	1200,00	
57.	Jón Runólfsson, fyrrv. sýsluskrifari ..	600,00	
58.	Jón Sigurðsson fiskimatsmaður	300,00	
59.	Jón Sverrisson, fv. yfirfiskimatsm. ...	1000,00	
60.	Jónas Jónsson fyrrv. fiskimatsmaður .	300,00	
61.	Jóney Guðmundsdóttir, ekkja Guðjóns Guðlaugssonar	600,00	
62.	Jónína Marteinsdóttir, fyrrv. hjúkrunar- kona	300,00	
63.	Kristín Eiríksdóttir ljósmóðir	300,00	
64.	Kristín Guðmundsdóttir, ekkja E. Helgasonar	600,00	
65.	Kristín Pálsdóttir vitavarðarekkja ...	500,00	
66.	Kristján Ingimundarson, fv. fiskimatsm.	300,00	
67.	Kristján Þorláksson vitavörður	400,00	
68.	Kristjana Benediktsdóttir	400,00	
69.	Kristólína Kragh	300,00	
70.	Lára Bjarnadóttir	400,00	
71.	Magnús Magnússon dyravörður	500,00	
72.	Magnús Friðriksson hreppstjóri og kona hans	2400,00	
73.	Magnús Magnússon, fv. fiskimatsm. ...	400,00	
74.	Margrét Ásmundsdóttir	400,00	
75.	Margrét Jónsdóttir vitavarðarekkja ..	300,00	
76.	Margrét Vigfúsdóttir vitavarðarekkja .	300,00	
77.	Marsibil Sigurðardóttir fiskimatskona .	300,00	
78.	Marta Þórarinsdóttir simamannsekkja	500,00	
79.	Matthías Þórðarson frá Móum	1200,00	
80.	Nielsina Ólafsdóttir, ekkja Daníels Daníelssonar	600,00	
81.	Ólafur Guðmundsson, fyrrv. ferjum. ...	1000,00	
82.	Ólafur Ketilsson	500,00	
	Flutt ...	47500,00	200 711
			292 500

		kr.	kr.	130 30. des.
	Flutt ...	47500,00	200 711	292 500
83.	Ólöf Steingrímsdóttir, ekkja Páls Erlingssonar	500,00		
84.	Petrea Jónsdóttir	300,00		
85.	Ragnheiður Erlendsdóttir	300,00		
86.	Rósa Jónsdóttir vitavarðarekkja	200,00		
87.	Runólfur Magnússon, fv. fiskimatsm. .	300,00		
88.	Runólfur Pétursson, innhm.	600,00		
89.	Sigríður Gísladóttir 300 kr., og 100 kr. með hverju barni hennar til 16 ára aldurs	700,00		
90.	Sigríður Gísladóttir	300,00		
91.	Sigríður Jónasdóttir ljósmóðir	300,00		
92.	Sigríður Jónasdóttir ljósmóðir	300,00		
93.	Sigurður Jóakimsson, fv. fiskimatsm.	300,00		
94.	Sigurður Jónasson, fyrrv. fiskimatsm.	300,00		
95.	Sigurður Jónsson, fyrrv. fiskimatsm. .	400,00		
96.	Sigurður Jónsson fyrrv. fiskimatsmaður, Hafnarfirði	400,00		
97.	Sigurður Nielsson	1000,00		
98.	Sigurður Pétursson, fyrrv. fangav. .	1000,00		
99.	Sigurjón Björnsson, fv. fiskimatsm. .	400,00		
100.	Soffía Ásgeirsdóttir hjúkrunarkona ..	500,00		
101.	Tómas Gunnarsson, fv. fiskimatsm. .	300,00		
102.	Tómas Jónsson, fyrrv. fiskimatsm. .	300,00		
103.	Valgerður Steinsson, fv. spítalaráðsk.	500,00		
104.	Vígfús Sigurðsson, fyrrv. vitavörður	300,00		
105.	Þóra Sigurðardóttir	300,00		
106.	Þorsteinn Gíslason fiskimatsmaður ..	300,00		
107.	Þorvaldur Þorvaldsson fyrrv. fiskimatsmaður	300,00		
			57 900	
s.	Dýrtíðaruppbót samkv. 22. gr. III.		65 000	
t.	Aukauppbót		97 000	
u.	Verðlagsuppbót		632 000	
				1 052 611
	Samtals	1 345 111

19. gr.

Til óvissra útgjalda eru veittar 250 000 kr.

III. KAFLI
Eignahreyfingar.

20. gr.

		kr.	kr.
Inn:			
I. Fyrningar:			
1. Samkvæmt 3. gr. A.		300 000	
2. — 3. — B.		3 649	
3. — 9. —		2 170	
4. — 10. —		2 046	
5. — 11. —		5 300	
6. — 12. —		69 500	
7. — 13. —		186 000	
8. — 14. —		15 866	
9. — 15. —		4 350	
			588 881
II. Vætanlega útdregið af bankavaxtabréfum og veðdeildarbréfum			617 000
III. Endurgreiddar fyrirframgreiðslur			10 000
IV. Endurgreidd lán og andvirði seldra eigna			70 000
	Samtals	1 285 881
Út:			
I. Afborganir lána ríkissjóðs og ríkisstofnana:			
1. Ríkissjóðslán:			
a. Innlend lán	602961		
b. Lán í dönskum krónum	640311		
c. Lán í sterlingspundum	532824		
		1 776 096	
2. Lán ríkisstofnana:			
a. Landssíminn (sjá 3. gr. A. 1.)	200000		
b. Ríkisútvarpið (sjá 3. gr. A. 4.)	89100		
		289 100	
			2 065 196
	Flyt	2 065 196

		kr.	kr.	130
				30. des.
	Flutt	2 065 196	
II.	Til eignaaukningar ríkisstofnana: Landssíminn (ný símakerfi o. fl.)		1 660 000	
III.	Til að gera nýja vita		350 000	
IV.	Til bygginga á jörðum ríkisins		100 000	
V.	Til byggingar sjómannaskóla		1 500 000	
VI.	Til kaupa á dýpkunarskipi		500 000	
VII.	Til lögboðinna fyrirframgreiðslna		10 000	
	Samtals	6 185 196	

		kr.	kr.
	Tekjur:		
2. gr.	Skattar og tollar		77 115 000
3. gr. A.	Tekjur af rekstri ríkisstofnana		16 567 074
— B.	Tekjur af fasteignum ríkissjóðs		8 667
4. gr.	Tekjur af bönkum og vaxtatekjur		516 256
5. gr.	Óvissar tekjur		100 000
	Samtals	94 306 997

Yfirlit.
yfirlit.

130
30. des.

		kr.	kr.
Gjöld:			
7. gr.	Vextir		1 637 799
8. gr.	Kostnaður við æðstu stjórn landsins		150 000
9. gr.	Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkis- reikninga		553 889
10. gr.	Til ríkisstjórnarinnar		2 445 831
11. gr. A.	Dómgæzla og lögreglustjórn	4 663 768	
— B.	Opinbert eftirlit	603 716	
— C.	Kostnaður vegna innheimtu tolla og skatta	2 189 644	
— D.	Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur ..	660 000	
			8 117 128
12. gr.	Til læknaþingunar og heilbrigðismála		7 589 924
13. gr. A.	Vegamál	14 213 120	
— B.	Samgöngur á sjó	2 341 970	
— C.	Vitamál og hafnargerðir	3 389 500	
— D.	Flugmál	200 000	
			20 144 590
14. gr. A.	Kirkjumál	1 977 743	
— B.	Kennslumál	11 392 699	
			13 370 442
15. gr. A.	Til opinberra safna, bókaútgáfu og listastarfsemi	1 560 055	
— B.	Til rannsókna í opinbera þágu o. fl.	1 387 120	
			2 947 175
16. gr. A.	Landbúnaðarmál	7 404 188	
— B.	Sjávarútvegsmál	540 000	
— C.	Iðnaðarmál	2 935 350	
— D.	Dýrtíðarráðstafanir	10 000 000	
			20 879 538
17. gr.	Til félagsmála		10 333 925
18. gr.	Til eftirlauna og styrktarfjár		1 345 111
19. gr.	Óviss útgjöld		250 000
	Rekstrarafgangur		4 541 645
Samtals	94 306 997

		kr.
Inn:		
2.—5. gr.	Rekstrartekjur samkvæmt rekstraryfirliti Aðrar innborganir og fyrningar ¹⁾ :	94 306 997
20. gr.	I. Fyrningar	588 881
—	II. Væntanlega útdregið af bankavaxtabréfum	617 000
—	III. Endurgreiddar fyrirframgreiðslur	10 000
—	IV. Endurgreidd lán og andvirði seldra eigna	70 000
	Greiðslujöfnuður	357 670
Samtals ...		95 950 548

22. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt:

- I. Að verja fé úr ríkissjóði til launagreiðslu tveggja dómara í hæstarétti, ef dómurum verður fjölgað á árinu 1944 samkvæmt lögum um hæstarétt, nr. 112 14. maí 1935.
- II. Að láta þeim ráðherra, sem fer með utanríkismál, sé hann ekki jafnframt forsætisráðherra, í té leigulausa íbúð, eða að öðrum kosti greiða honum úr ríkissjóði allt að 3000 kr. til húsaleigu.
- III. Að greiða á árinu 1944 dýrtiðaruppbót á laun embættismanna, eftir sömu reglum sem á árinu 1943.
- IV. Að greiða Árna Pálssyni prófessor þá viðbót við lífeyri hans, að hann haldi sömu launum og hann hafði, er hann lét af embætti.
- V. Að greiða Ólafi Magnússyni, fyrrverandi prófasti í Arnarbæli, 1 400 kr. vegna vangoldinna þjónustulauna við Strandarkirkju í Selvogi.
- VI. Að greiða dr. Eiríki Albertssyni, presti á Hesti, full embættislaun, ef hann sakir heilsubrests verður að láta af embætti.
- VII. Að greiða Jakobi Jóh. Smára $\frac{3}{4}$ adjunktislauna fyrir skólaárið 1943—1944, ef hann lætur af embætti og fær eigi lífvænlegt starf við sitt hæfi fyrir þann tíma.
- VIII. Að greiða allt að fullum árslaunum háskólakennara með uppbótum upp í kostnað Björns Guðfinnssonar lektors við dvöl til heilsubótar í Bandaríkjunum.
- IX. Að greiða skólastjóra og kennslubókahöfundu Karli Finnbogasyni eftirlaun, svo að laun hans úr lífeyrissjóði og ríkissjóði nemi samtals $\frac{3}{4}$ af launum hans, er hann hættir störfum.
- X. Að greiða Kristjönu Jónsdóttur, skrifstofukonu í fræðslumálaskrifstofunni, hálf laun, meðan hún er sjúklingur.
- XI. Að greiða Ebenharð Jónssyni, Laxagötu 3, Akureyri, dýrtiðaruppbót eftir vísitölu í maí 1943 á vangreidd vinnulaun hans úr ríkissjóði, kr. 886,20, samkvæmt dómi hæstaréttar, uppkveðnum 12. maí 1943.
- XII. Að greiða verðlagsuppbót fyrir árin 1943 og 1944 á styrk þann, er Sigurður Greipsson hefur notið og nýtur til íþróttaskólans í Haukadál.

1) Fyrningar eru færðar hér til jafnaðar sömu fjárhæð, sem talin er í rekstrarútgjöldum.

yfirlit.

130

30. des.

		kr.
Út:		
7.—19. gr.	Rekstrarútgjöld samkvæmt rekstraryfirliti	89 765 352
	Aðrar útborganir:	
20. gr.	I. Afborganir lána	2 065 196
—	II. Til eignaaukningar ríkisstofnana	1 660 000
—	III. Til að gera nýja vita	350 000
—	IV. Til bygginga á jörðum ríkisins	100 000
—	V. Til byggingar sjómannaskóla	1 500 000
—	VI. Til kaupa á dýpkunarskipi	500 000
—	VII. Lögboðnar fyrirframgreiðslur	10 000
	Samtals ...	95 950 548

- XIII. Að endurgreiða án vaxta þeim Þórgunni Ársælsdóttur og Kristjáni Friðrikssyni fé það, er þau hafa greitt í lífeyrissjóð barnakennara, og Einari Sturlusyni með sama hætti fé það, sem hann hefur greitt í lífeyrissjóð embættismanna.
- XIV. Að verja, í samráði við landlækni, allt að 50 000 kr. til þess að greiða fyrir því, að læknar fáist til þeirra læknishéraða, sem erfiðast er að fá lækna til að gegna.
- XV. Að greiða læknisvitjanastyrki til þeirra læknishéraða, sem eru læknilaus 3 mánuði á árinu eða lengur, og nemi þeir allt að læknilaunum þann tíma, sem héraðið er læknilaus.
- XVI. Að greiða 5 000 kr. til húsmæðraskólans á Hallormsstað fyrir að kenna kennslukonuefnum vefnað.
- XVII. Að haga vinnu við verklegar framkvæmdir, sem ákveðnar eru með fjárlögum þessum, á sem hagkvæmastan hátt fyrir framleiðslustarfsemi landsmanna og jafnframt þannig, að atvinna í landinu yfirleitt verði sem jöfnust þann tíma af árinu, sem við verður komið vinnu við slíkar framkvæmdir.
- XVIII. Að leggja til hliðar og geyma það fé á sérstökum reikningi, sem ætlað er til verklegra framkvæmda í lögum þessum, ef skortur á efnivörum eða vinnukrafti gerir ókleift að vinna þær, og er óheimilt að verja því til annarra hluta.
- XIX. Að verja allt að 2 000 000 kr. til atvinnuaukningar, ef atvinnuleysi verður.
- XX. Að verja úr framkvæmdasjóði ríkisins allt að 5 000 000 kr. til byggingar fiskiskipa, samkvæmt reglum, er Alþingi samþykkir.
- XXI. Að verja allt að helmingi af lóða- og jarðaleigum úr Vestmannaeyjum árið 1944 til varnar gegn landbroti og uppblæstri í eyjunum, enda sé allt, er að því lýtur, gert í samráði við Búnaðarfélag Íslands.
- XXII. Að verja allt að 15 000 kr. til fyrirhleðslu við Klifanda í Mýrdal, eftir að verkið hefur verið undirbúið.
- XXIII. Að greiða Þingeyrarhreppi allt að 150 þús. kr. aukastyrk til eflingar útgerð í hreppnum, og hefur hreppsnefnd ráðstöfunarrétt fjárens í samráði við ríkisstjórn.

130
30. des.

- XXIV. Að kaupa sildarverksmiðjuna Ægi í Krossanesi, ef viðunandi samningar nást, eða taka hana á leigu.
- XXV. Að kaupa Hafursá fyrir allt að 55 000 kr., til þess að koma þar upp tilraunastöð.
- XXVI. Að verja allt að 25 þús. kr. til að kaupa Málmei í Skagafirði.
- XXVII. Að verja allt að 300 000 kr., þó ekki yfir $\frac{1}{4}$ byggingarkostnaðar, til byggingar nýrrar mjólkurstöðvar í Reykjavík samkvæmt lögum.
- XXVIII. Að verja úr ríkissjóði allt að 35 þús. kr. til kaupa á húsnæði fyrir sildarannsóknir þær, er atvinnudeild háskólans hefur með höndum á Siglufirði.
- XXIX. Að verja 60 000 kr. til byggingar dýralæknisbústaðar á Fljótsdalshéraði.
- XXX. Að verja allt að 100 þús. kr. til verðlagsuppbótar á endurbyggingarstyrki til sveitabýla, ef framlagið í 16. gr. 9. b. hrekkur ekki til.
- XXXI. Að greiða úr ríkissjóði nægilegt fé til byggingar þingmannabústaðar, samkv. heimild í lögum um þingfararkaup alþingismanna.
- XXXII. Að láta reisa íbúðarhús handa rektor Menntaskólans í Reykjavík á skólalóðinni, eða endurbæta í þessu skyni íbúð í húseignum ríkisins við Lækjargötu.
- XXXIII. Að láta byggja við geðveikrahælið á Kleppi, eða taka húsnæði á leigu fyrir geðveikissjúklinga og verja fé úr ríkissjóði til greiðslu stofnkostnaðar og rekstrarkostnaðar hins nýja hælis.
- XXXIV. Að greiða lokaviðgerð þjóðleikhússins að því leyti, sem núverandi sjóður þess nægir ekki til að standast nauðsynlegar greiðslur við að fullgera bygginguna.
- XXXV. Að verja nauðsynlegu fé til þess að fullgera herbergi í Þjóðleikhúsinu fyrir Þjóðminjasafnið og til flutnings þess þangað og niðurröðunar.
- XXXVI. Að verja allt að 40 000 kr. til þess að láta fjölbrita Ævisögur lærðra manna eftir dr. Hannes Þorsteinsson.
- XXXVII. Að greiða 5 000 kr. til að gefa út ævisögur merkra Íslendinga frá tuttugustu öld.
- XXXVIII. Að bæta menntamálaráði og stjórn þjóðvinafélagsins með fjárframlagi þá hækkun, sem orðið hefur eða verða kann á útgáfukostnaði á bókum félagsmanna þessara aðila árið 1944, miðað við hliðstæðan kostnað 1939.
- XXXIX. Að láta gera á gróf Bjarna skálds Thorarensens í Möðruvallakirkjugarði sams konar legstein og gerður hefur verið á leiði Einars Benediktssonar á Þingvöllum. Enn fremur verði á sama hátt gert upp leiði Bólu-Hjálmars í Miklabæjarkirkjugarði í Akrahreppi.
- XL. Að endurgreiða skemmtanaskatt af fé því, sem aflað er með samkomum og rennur til eflingar slysavörnum hér við land.
- XLI. Að láta Blindravinafélag Íslands fá að láni allt að 10 útvarpstæki til afnota fyrir blinda menn, og sé kostnaður, er af þessu leiðir, færður á fjárhagsáætlun viðtækjaverzlunar ríkisins. Enn fremur að lána allt að þremur tækjum til sjúklinga, sem liggja rúmfastir árum saman í heimahúsum.
- XLII. Að greiða Ferðafélagi Íslands allt að 20 000 kr. til leiðbeiningastarfsemi um ferðalög og fyrirgreiðslu í sambandi við þau, enda hafi félagið opna skrifstofu í Reykjavík.
- XLIII. Að taka að sér tryggingu á flugvélum Flugfélags Íslands h/f eftir því, sem um semst.
- XLIV. Að verja allt að 200 000 kr. til jarðhitarannsókna.
- XLV. Að greiða Halldóri H. Jónssyni, Gústaf E. Pálssyni og Jóni Einarssyni allt að 20 þús. kr. til að ljúka rannsóknum á skilyrðum til að brenna tígulstein og fleiri byggingarefni úr íslenskum jarðefnum.
- XLVI. Að ábyrgjast fyrir Ólafsfjarðarhrepp allt að 215 000 kr. lán til þess að kaupa jarðirnar Brimnes og Hornbrekku.

- XLVII. Að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs allt að 30 þús. kr. lán fyrir samvinnu- **130**
félagið „Vatnsveitufélag Grafarness“ í Grundarfirði til kaupa á vatns- 30. des.
veituefni, sem þegar er komið til landsins.
- XLVIII. Að greiða 25 þús. kr., þó ekki yfir helming kostnaðar, vegna vatnsleitar
í Vestmannaeyjum.
- XLIX. Að verja allt að 10 000 kr. til þess að athuga, hvernig hægt er að bæta úr
vatnsskortri í Grímsey og til dælukaupa í þeim tilgangi.
- L. Að verja allt að 25 000 kr. til samgöngubóta milli Ólafsvíkur og Hellis-
sands, eftir tillögum vegamálastjóra.
- LI. Að verja allt að 15 000 kr. til dragferju á Hólsá af fjárhæð þeirri, sem
veitt er í fjárlögum yfirstandandi árs til brúargerðar á ánni. Heimildin
er bundin því skilyrði, að bændur í Rangárvallahreppi, Vestur-Landeyj-
um og Þykkvabæ fallist á tillögur vegamálastjóra um brúarstæðið og að
ferja geti komið þar að notum.
- LII. Að gera ráðstafanir til þess að koma í veg fyrir, að fólksflutningaferðir
milli Vestmannaeyja og Stokkseyrar falli niður sökum þess, að hæfilegur
farkostur sé ekki fyrir hendi, með því að styrkja félag, er ferðir þessar
annist, með framlagi til bátskaupa og nauðsynlegra breytinga á honum,
svo að hæfur verði til farþegaflutninga, á svipuðum grundvelli og gert
var síðast, er skip var keypt til ferða um Ísafjarðardjúp.
- LIII. Að kaupa af frú Þórdísi Egilsdóttur, Ísafirði, listofin teppi fyrir allt að
10 000 kr., enda séu þau geymd í Byggðasafni Vestfjarða.
- LIV. Að greiði Andrésí Johnson allt að 5 000 kr. lífeyri á ári, gegn því að hann
afhendi ríkinu til eignar Ásbúðasafn sitt í Hafnarfirði.
- LV. Að selja Samvinnufélagi útgerðarmanna í Neskaupstað síldarverksmiðju
ríkisins þar, ef viðunandi verð og greiðsluskilmálar fást, að dómi stjórnar
síldarverksmiðja ríkisins.
- LVI. Að greiða úr ríkissjóði til Hjálpar- og endurreisnarstofnunar hinna sam-
einuðu þjóða þátttökugjald Íslands í rekstrar- og stjórnarkostnaði í sam-
ræmi við aðra þátttakendur.

23. gr.

Ef lög verða staðfest, er afgreidd hafa verið frá Alþingi 1943 og hafa í för með
sér tekjur eða gjöld fyrir ríkissjóð, breytast fjárhæðirnar tekju- og gjaldamegin
sankvæmt þeim lögum.

Allar þær fjárveitingar, sem eigi eru ákveðnar í lögum, öðrum en fjárlögum,
tilskipunum, konungsúrskurðum eða öðrum gildandi ákvörðunum, gilda aðeins
fyrir fjárhagstímabilið.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1943.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

131
25. maí

AUGLÝSING

um lækkun verðtolls af farmgjöldum.

Samkvæmt heimild í c-lið ákvæða um stundarsakir í lögum nr. 62 30. des. 1939, um tollskrá o. fl., hefur ráðuneytið ákveðið, að þrátt fyrir 50% hækkun þá á farmgjöldum, sem viðskiptaráðið hefur heimilað Eimskipafélagi Íslands h.f., frá 8. maí þ. á. að telja, verði verðtollur reiknaður af sömu farmgjöldum, sem giltu fyrir hækkunina.

Verðtollurinn verður því reiknaður af einungis $\frac{2}{3}$ hlutum hinna hækkuðu farmgjalda.

Fjármálaráðuneytið, 25. maí 1943.

F. h. r.

Magnús Gíslason.

Einar Bjarnason.

132
28. des.

AUGLÝSING

um hvernd Íslands.

Með auglýsingu nr. 101 15. júlí 1941 var frá því skýrt, að ríkisstjóri Íslands hafi á fundi í ríkisráði hinn 10. júlí 1941 staðfest þingsályktun gerða sama dag um, að Bandaríkjum Norður-Ameríku sé falin hvernd Íslands, meðan núverandi stjórn stendur.

Í framhaldi af þessari auglýsingu fara hér á eftir orðsendingar í íslenskum og enskum texta, sem fóru á milli íslenskra stjórnarvalda annars vegar og amerískra og brezkra stjórnarvalda hins vegar, um hvernd Íslands:

Orðsending forsætisráðherra Íslands til forseta Bandaríkja Ameríku.

Í samtali þ. 24. júní skýrði brezki sendiherrann frá því, að þörf væri fyrir brezka herliðið á Íslandi annars staðar. Jafnframt lagði hann áherzlu á, hve afar mikilvægt það væri, að Ísland væri nægilega vel varið. Hann dró einnig athygli að yfirlýsingu forseta Bandaríkjanna þess efnis, að hann yrði að gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja öryggi þjóða þeirra, sem á vesturhvelinu eru — og væri ein af þeim ráðstöfunum sú að veita aðstoð til að verja Ísland — og að forsetinn sé því reiðubúinn til að

Text of the message from the Icelandic Prime Minister to the President of the United States of America.

In a conversation on June 24th the British Minister explained that the British Forces in Iceland are required elsewhere. At the same time he stressed the immense importance of the adequate defence of Iceland. He also called attention to the declaration of the President of the United States to the effect that he must take all necessary measures to ensure the safety of the Western Hemisphere — one of which measures is to assist in the defence of Iceland — and that the President is, therefore, prepared

senda hingað tafarlaust herlið frá Bandaríkjunum til að auka og koma síðar í stað brezka hersins hér. En að hann álití, að hann geti ekki farið þessa leið, nema samkvæmt tilmælum íslensku ríkisstjórnarinnar.

Eftir vandlega íhugun á öllum aðstæðum og með tilliti til núverandi ástands, fellst íslenska ríkisstjórnin á, að þessi ráðstöfun sé í samræmi við hagsmuni Íslands og er þess vegna reiðubúin til að fela Bandaríkjunum vernd Íslands með eftirfarandi skilyrðum:

(1) Bandaríkin skuldbinda sig til að hverfa burtu af Íslandi með allan heraflla sinn á landi, í lofti og á sjó, undir eins og núverandi ófriði er lokið.

(2) Bandaríkin skuldbinda sig enn fremur til að viðurkenna algert frelsi og fullveldi Íslands og að beita öllum áhrifum sínum við þau ríki, er standa að friðarsamningunum, að loknum núverandi ófriði, til þess, að friðarsamningarnir viðurkenni einnig algert frelsi og fullveldi Íslands.

(3) Bandaríkin lofa að hlutast ekki til um stjórn Íslands, hvorki meðan heraflli þeirra er í landinu né síðar.

(4) Bandaríkin skuldbinda sig til að haga vörnum landsins þannig, að þær veiti íbúum þess eins mikið öryggi og frekast er unnt, og að þeir verði fyrir sem minnstum truflunum af völdum hernaðaraðgerða, og séu þær gerðar í samráði við íslensk stjórnarvöld að svo miklu leyti sem mögulegt er. Vegna fólksfæðar Íslands og hættu þeirrar, sem þjóðinni stafar þar af leiðandi af návist fjölmenns heraflla, verður einnig að gæta þess vandlega, að einungis úrvalslíð verði sent hingað. Hernaðaryfirvöldunum ætti einnig að vera gefin fyrirmæli um að hafa í huga, að Íslendingar hafa ekki vanizt vopnaburði öldum saman og að þeir eru með öllu óvanir heraga, og

to send here immediately United States troops to supplement and eventually to replace the British Force here. But that he does not consider that he can take this course except at the invitation of the Icelandic Government.

After careful consideration of all the circumstances, the Icelandic Government, in view of the present state of affairs, admit that this measure is in accordance with the interest of Iceland, and therefore are ready to entrust the protection of Iceland to the United States on the following conditions: —

(1) The United States promise to withdraw with all their military forces, land, air and sea, from Iceland immediately on the conclusion of the present war.

(2) The United States further promise to recognize the absolute independence and sovereignty of Iceland and to exercise their best efforts with those Powers which will negotiate the peace treaty at the conclusion of the present war in order that such treaty shall likewise recognize the absolute independence and sovereignty of Iceland.

(3) The United States promise not to interfere with the Government of Iceland, neither while their armed forces remain in this country nor afterwards.

(4) The United States promise to organise the defence of the country in such a way as to ensure the greatest possible safety for the inhabitants themselves and so that they suffer the minimum of disturbance from military activities; these activities being carried out in consultation with the Icelandic authorities in so far as is possible. Also, because of the small population of Iceland and the consequent danger to the nation from the presence of a numerous army, great care must be taken that only picked troops are sent here. The military authorities should also be instructed to keep in mind that the Icelanders have been unarmed for centuries and are

132 skal umgengni herliðsins gagnvart íbú-
28. des. um landsins hagað í samræmi við það.

(5) Bandaríkin taka að sér varnir landsins, Íslandi að kostnaðarlausu, og lofa að bæta hvert það tjón, sem íbúarnir verða fyrir af völdum hernaðar-aðgerða þeirra.

(6) Bandaríkin skuldbinda sig til að styðja að hagsmunum Íslands á allan hátt, sem í þeirra valdi stendur, þar með talið að sjá landinu fyrir nægum nauðsynjavörum, tryggja nauðsynlegar siglingar til landsins og frá því og að gera í öðru tilliti hagstæða verzlunar- og viðskiptasamninga við það.

(7) Íslenzka ríkisstjórnin væntir þess, að yfirlýsing sú, sem forseti Bandaríkjanna gefur í þessu sambandi, verði í samræmi við þessar forsendur af hálfu Íslands, og þætti ríkisstjórninni það mikils virði að vera gefið tækifæri til að kynna sér orðalag yfirlýsingar þessarar, áður en hún er gefin opinberlega.

(8) Af hálfu Íslands er það talið sjálf-sagt, að ef Bandaríkin takast á hendur varnir landsins, þá hljóti þær að verða eins öflugar og nauðsyn getur frekast krafizt, og einkum er þess vænt, að þegar í upphafi verði, að svo miklu leyti sem unnt er, gerðar ráðstafanir til að forðast allar sérstakar hættur í sambandi við skiptin. Íslenzka ríkisstjórnin leggur sérstaka áherzlu á, að nægar flugvélar séu til varnar, hvar sem þörf krefur og hægt er að koma þeim við, jafn-skjótt og ákvörðun er tekin um, að Bandaríkin takist á hendur varnir landsins.

Þessi ákvörðun er tekin af Íslands hálfu sem algerlega frjáls og fullvalda ríkis, og það er álitid sjálfsagt, að Bandaríkin viðurkenni þegar frá upphafi þessa réttarstöðu Íslands, enda skiptist bæði ríkin strax á diplomátskum sendimönnum.

entirely unaccustomed to military discipline, and the conduct of the troops towards the inhabitants of the country should be ordered accordingly.

(5) The United States undertake the defence of the country without expense to Iceland and promise to compensate for all damage occasioned to the inhabitants by their military activities.

(6) The United States promise to further the interests of Iceland in every way in their power, including that of supplying the country with sufficient necessities, of securing the necessary shipping to and from the country and of making in other respects favourable commercial and trade agreements with it.

(7) The Icelandic Government expects that the declaration made by the President of the United States in this connection will be in agreement with these premises on the part of Iceland and the Government would much appreciate its being given an opportunity of being cognizant with the wording of this declaration before it is published.

(8) On the part of Iceland it is considered obvious that if the United States undertake the defence of the country it must be strong enough to meet every eventuality, and particularly in the beginning it is expected that, in so far as possible, efforts will be made to prevent any special danger in connection with the change-over. The Icelandic Government lays especial stress on there being sufficient aeroplanes for defensive purposes wherever they are required and they can be used, as soon as the decision is made for the United States to undertake the defence of the country.

This decision is made on the part of Iceland as an absolutely free and sovereign State, and it is considered as a matter of course that the United States will from the beginning recognize this legal status of the country, both States immediately exchanging diplomatic representatives.

Orðsending frá forsætisráðherra Íslands til brezka sendiherrans í Reykjavík.

Íslenzka ríkisstjórnin vill, fyrir hönd Íslands, setja fram eftirfarandi skilmála að því er snertir Bretland:

Bretland lofar að viðurkenna algert frelsi og fullveldi Íslands og að sjá til þess, að ekki verði gengið á rétt þess í friðarsamningunum né á nokkurn annan hátt að ófriðnum loknum.

Bretland lofar að hverfa burtu héðan af landinu með allan herafla sinn jafn-skjótt og flutningi Bandaríkjalíðsins er svo langt komið, að hernaðarlegur styrkur þess er nægilegur til að verja landið, enda verði vörnum landsins þannig hag- að á meðan á skiptunum stendur, að þær verði aldrei minni en þær eru nú.

Að því er snertir verzlunar- og viðskiptasamband Bretlands og Íslands, þá þiggur ríkisstjórn Íslands þakksamlega það boð brezku ríkisstjórnarinnar, að hún muni ekki draga úr, heldur fremur auka stuðning sinn við viðskipti Íslands jafnframt því, sem hún muni styðja hagsmunum þess að öðru leyti. Íslenzka ríkisstjórnin vill um leið vekja athygli á því, að hinar breyttu aðstæður hljóti óhjákvæmilega að leiða til endurskoðunar á brezk-íslenzka viðskiptasamningnum og að breytt verði ýmsum skuldbindingum af Íslands hálfu samkvæmt þessum samningi, einkum greininum um eftirlit með innflutningi og gjaldeyri.

Það eru ákveðin tilmæli íslenzku ríkisstjórnarinnar, að ríkisstjórn Bretlands láti undireins lausa og sendi heim til Íslands alla þá íslenzka ríkisborgara, sem eru í haldi í Bretlandi, teknir hafa verið höndum og fluttir þangað.

Í öðru tilliti er það álitnið sjálfsgagt, að Bretland breyti ekki að neinu leyti yfirlýsingu þeirri um frelsi og fullveldi Íslands, sem það hefur þegar gefið, og að bæði ríkin haldi áfram að skiptast á diplomatiskum sendimönnum, enda álit-

Text of the message from the Icelandic Prime Minister to the British Minister in Reykjavík. 132 28. des.

The Icelandic Government wishes to make reservations on behalf of Iceland as to the following on the part of Great Britain:

Great Britain promises to recognize the absolute independence and sovereignty of Iceland and to provide that it shall not be encroached upon by the terms of the peace treaty nor in any other way at the conclusion of the war.

Great Britain promises to withdraw from this country all her armed forces as soon as the transport of the United States forces is so far advanced that their military strength is sufficient for the defence of the country, the defences of the country while the exchange is being effected never to be less than they are now.

With regard to the trade and commerce between Great Britain and Iceland, the Icelandic Government appreciate and accept the promise of the British Government that they will not lessen but rather increase their efforts to support the trade of Iceland and to further its interests in other respects. At the same time the Icelandic Government would draw attention to the fact that the changed position must inevitably lead to revision of the Anglo-Icelandic trade agreement and the cancellation of various obligations on the part of Iceland in accordance with this agreement, in particular of the clauses concerning control of imports and currency.

It is the firm request of the Icelandic Government that the British Government shall immediately set at liberty and send to Iceland all those Icelandic citizens who are in custody in Great Britain, have been arrested and removed there.

In other respects it is considered obvious that Great Britain will not in any way alter the declaration of recognition of the independence and sovereignty of Iceland which it has already given, and that the two states will continue to ex-

132 ur íslenska ríkisstjórnin þáð bezt, að
28. des. þeir sendimenn, sem nú eru, verði látnir
vera áfram að svo stöddu.

**Orðsending forseta Bandaríkjanna í
Ameríku til forsætisráðherra Íslands.**

Ég hef tekið á móti orðsendingu yðar, þar sem þér tilkynnið mér, að íslenska ríkisstjórnin fallist á, eftir að hafa íhugað vandlega allar aðstæður og að með tilliti til núverandi ástands sé það í samræmi við hagsmuni Íslands, að sendar séu þangað Bandaríkjahersveitir til aukningar og síðar til að koma í stað brezka herliðsins, sem þar er nú, og að íslenska ríkisstjórnin sé þess vegna reiðubúin að fela Bandaríkjunum varnir Íslands með eftirfarandi skilyrðum:

(1) Bandaríkin skuldbinda sig til að hverfa hurtu af Íslandi með allan heraflla sinn á landi, í lofti og á sjó, undireins og núverandi ófriði er lokið.

(2) Bandaríkin skuldbinda sig enn fremur til að viðurkenna algert frelsi og fullveldi Íslands og að heita öllum áhrifum sínum við þau ríki, er standa að friðarsamningunum, að loknum núverandi ófriði, til þess, að friðarsamningarnir viðurkenni einnig algert frelsi og fullveldi Íslands.

(3) Bandaríkin lofa að hlutast ekki til um stjórn Íslands, hvorki meðan herafli þeirra er í landinu né síðar.

(4) Bandaríkin skuldbinda sig til að haga vörnum landsins þannig, að þær veiti íbúum þess eins mikið öryggi og frekast er unnt, og að þeir verði fyrir sem minnstum truflunum af völdum hernaðaraðgerða, og séu þær gerðar í samráði við íslensk stjórnarvöld að svo miklu leyti sem mögulegt er. Vegna fólksfæðar Íslands og hættu þeirrar, sem þjóðinni stafar þar af leiðandi af návist fjölmenns heraflla, verður einnig að gæta þess vandlega, að einungis úrvalslið

change diplomatic representatives, indeed the Icelandic Government would consider it best if, for the time being, the same representatives should be retained as at present.

**Text of the message from the President
of the United States of America to the
Icelandic Prime Minister.**

I have received your message in which you have informed me that after careful consideration of all the circumstances, the Icelandic Government, in view of the present state of affairs, admits that the sending to Iceland of United States troops to supplement and eventually to replace the present British Force there would be in accordance with the interest of Iceland, and that therefore the Icelandic Government is ready to entrust the protection of Iceland to the United States on the following considerations: —

(1) The United States promise to withdraw with all their military forces, land, air and sea, from Iceland immediately on the conclusion of the present war.

(2) The United States further promise to recognize the absolute independence and sovereignty of Iceland and to exercise their best efforts with those Powers which will negotiate the peace treaty at the conclusion of the present war in order that such treaty shall likewise recognize the absolute independence and sovereignty of Iceland.

(3) The United States promise not to interfere with the Government of Iceland, neither while their armed forces remain in the country nor afterwards.

(4) The United States promise to organize the defence of the country in such a way as to ensure the greatest possible safety for the inhabitants themselves and so that they suffer the minimum of disturbance from military activities; these activities being carried out in consultation with the Icelandic authorities in so far as is possible. Also, because of the small population of Iceland and the consequent danger to the nation from the presence of a numerous army, great

verði sent þangað. Hernaðaryfirvöldun- um ætti einnig að vera gefin fyrirmæli um að hafa í huga, að Íslendingar hafa ekki vanizt vopnaburði öldum saman og að þeir eru með öllu óvanir heraga, og skal umgengni herliðsins gagnvart íbú- um landsins hagað í samræmi við það.

(5) Bandaríkin taka að sér varnir landsins, Íslandi að kostnaðarlausu, og lofa að bæta hvert það tjón, sem íbú- arnir verða fyrir af völdum hernaðarað- gerða þeirra.

(6) Bandaríkin skuldbinda sig til að styðja að hagsmunum Íslands á allan hátt, sem í þeirra valdi stendur, þar með talið að sjá landinu fyrir nægum nauð- synjavörum, tryggja nauðsynlegar sigl- ingar til landsins og frá því og að gera í öðru tilliti hagstæða verzlunar- og við- skiptasamninga við það.

(7) Íslenska ríkisstjórnin væntir þess, að yfirlýsing sú, sem forseti Bandarík- anna gefur í þessu sambandi, verði í samræmi við þessar forsendur af hálfu Íslands, og þætti ríkisstjórninni mjög vænt um að vera gefið tækifæri til að kynna sér orðalag yfirlýsingar þessarar, áður en hún er gefin opinberlega.

(8) Af hálfu Íslands er það talið sjálf- sagt, að ef Bandaríkin takast á hendur varnir landsins, þá hljóti þær að verða eins öflugar og nauðsyn getur frekast krafizt, og einkum er þess vænt, að þegar í upphafi verði, að svo miklu leyti sem unnt er, gerðar ráðstafanir til að forðast allar sérstakar hættur í sam- bandi við skiptin. Íslenska ríkisstjórnin leggur sérstaka áherzlu á, að nægar flug- vélar séu til varnar, hvar sem þörf kref- ur og hægt er að koma þeim við, jafn- skjótt og ákvörðun er tekin um, að Bandaríkin takist á hendur varnir lands- ins.

Þér takið enn fremur fram, að þessi ákvörðun sé tekin af Íslands hálfu sem algerlega frjáls og fullvalda ríkis, og að það sé álitid sjálfsgagt, að Bandaríkin viðurkenni þegar frá upphafi réttarstöðu

care must be taken that only picked **132**
troops are sent there. The military au- 28. des.
thorities should also be instructed to keep in mind that the Icelanders have been unarmed for centuries and are en- tirely unaccustomed to military discipline, and the conduct of the troops towards the inhabitants of the country should be ordered accordingly.

(5) The United States undertake the defence of the country without expense to Iceland and promise to compensate for all damage occasioned to the inhabi- tants by their military activities.

(6) The United States promise to further the interests of Iceland in every way in their power, including that of supplying the country with sufficient necessities, of securing the necessary shipping to and from the country and of making in other respects favourable commercial and trade agreements with it.

(7) The Icelandic Government expects that the declaration made by the Presi- dent of the United States in this connec- tion will be in agreement with these pre- mises on the part of Iceland and the Government would much appreciate its being given an opportunity of being cognizant with the wording of this de- claration before it is published.

(8) On the part of Iceland it is con- sidered obvious that if the United States undertake the defence of the country it must be strong enough to meet every eventuality, and particularly in the be- ginning it is expected that, in so far as possible, efforts will be made to prevent any special danger in connection with the change-over. The Icelandic Govern- ment lays especial stress on there being sufficient aeroplanes for defensive pur- poses wherever they are required and they can be used, as soon as the decision is made for the United States to under- take the defence of the country.

You further state that this decision is made on the part of Iceland as an abso- lutely free and sovereign State and that it is considered as a matter of course that the United States will from the

132 Íslands, enda skiptist bæði ríkin strax á 28. des. diplomatiskum sendimönnum.

Mér er það ánægja að staðfesta hér með við yður, að skilyrði þau, sem sett eru fram í orðsendingu yðar, er ég hef nú mótt ekið, eru fyllilega aðgengileg fyrir ríkisstjórn Bandaríkjanna, og að skilyrða þessara mun verða gætt í viðskiptunum milli Bandaríkjanna og Íslands. Ég vil enn fremur taka það fram, að mér mun verða ánægja að fara fram á samþykki Samveldisþingsins (Congress) til þess, að skippt verði á diplomatiskum sendimönnum milli landa okkar.

Það er yfirlýst stefna ríkisstjórnar Bandaríkjanna að ganga í lið með öðrum þjóðum á vesturhveli jarðar til að verja nýja heiminn gegn hvers konar árásartilraunum. Það er skoðun þessarar ríkisstjórnar, að það sé mikilvægt, að varðveitt sé frelsi og sjálfstæði Íslands, vegna þess, að hernám Íslands af hálfu ríkis, sem sýnt hefur, að það hefur á stefnuskrá sinni augljós áform um að ná heimsyfirráðum og þar með einnig yfirráðum yfir þjóðum nýja heimsins, mundi strax beinlínis ógna öryggi allra þjóða á vesturhvelinu.

Það er af þessari ástæðu, að ríkisstjórn Bandaríkjanna mun, samkvæmt orðsendingu yðar, strax senda herafla til að auka og síðar koma í stað brezka herliðsins, sem þar er nú.

Þær ráðstafanir, sem þannig eru gerðar af hálfu ríkisstjórnar Bandaríkjanna, eru gerðar með fullri viðurkenningu á fullveldi og sjálfstæði Íslands og með þeim fulla skilningi, að amerískt herlið eða sjóher, sem sendur er til Íslands, skuli ekki á nokkurn hinn minnsta hátt hlutast til um innanlandsmálefni íslenzku þjóðarinnar, og enn fremur með þeim skilningi, að strax og núverandi hættuástandi í milliríkjavíðskiptum er lokið, skuli allur slikur herafli og sjóher látinn hverfa á brott þaðan, svo að íslenska þjóðin og ríkisstjórn hennar ráði algerlega yfir sínu eigin landi.

beginning recognize the legal status of Iceland, both States immediately exchanging diplomatic representatives.

I take pleasure in confirming to you hereby that the conditions set forth in your communication now under acknowledgment are fully acceptable to the United States Government, and that these conditions will be observed in the relations between the United States and Iceland. I may further say that it will give me pleasure to request of Congress its agreement in order that diplomatic representatives may be exchanged between our two countries.

It is the announced policy of the United States Government to undertake to join with other nations of the Western Hemisphere in the defence of the New World against any attempt at aggression. In the opinion of this Government, it is imperative that the integrity and independence of Iceland should be preserved because of the fact that any occupation of Iceland by a Power, whose only too clearly apparent plans for world conquest include the domination of the people of the New World, would at once directly menace the security of the entire Western Hemisphere.

It is for that reason that, in response to your message, the United States Government will send immediately troops to supplement and eventually to replace the British forces now there.

The steps so taken by the United States Government are taken in full recognition of the sovereignty and independence of Iceland and with the clear understanding that the American military or naval forces sent to Iceland will in no wise interfere in the slightest degree with the internal and domestic affairs of the Icelandic people; and with the further understanding that immediately upon the termination of the present international emergency, all such military and naval forces will be at once withdrawn, leaving the people of Iceland and their Government in full sovereign control of their own territory.

Íslenzka þjóðin skipar virðulegan sess meðal lýðræðisríkja heimsins, þar sem frjálsræðið og einstaklingsfrelsið á sér sögulegar minningar, sem eru meira en þúsund ára gamlar. Það er því enn þá betur viðeigandi, að um leið og ríkisstjórn Bandaríkjanna tekst á hendur að gera þessa ráðstöfun til að varðveita frelsi og öryggi lýðræðisríkjanna í nýja heiminum, skuli hún jafnframt, samkvæmt orðsendingu yðar, verða þess heiðurs aðnjótandi að eiga á þennan hátt samvinnu við ríkisstjórn yðar um varnir hins sögulega lýðræðisríkis, Íslands.

Ég sendi þessa orðsendingu til ríkisstjórna allra hinna þjóðanna á vesturhvelinu, svo að þær fái vitneskju um, hvað um er að vera.

Orðsending frá brezka sendiherranum í Reykjavík til forsætisráðherra Íslands.

8. júlí 1941.

Herra forsætisráðherra.

Þegar ég ræddi við yður þann 24. júní um það, að Bandaríki Ameríku tækju að sér varnir Íslands, svöruðuð þér mér því, að samþykki íslenzku ríkisstjórnarinnar væri háð eftirfarandi skilmálum að því er snertir Bretland:

1. Bretland lofar að viðurkenna algert frelsi og fullveldi Íslands og að sjá til þess, að ekki verði gengið á rétt þess í friðarsamningunum né á nokkurn annan hátt að ófriðnum loknum.

2. Bretland lofar að hverfa burtu héðan af landinu með allan herafla sinn jafnskjótt og flutningi Bandaríkjahersins er svo langt komið, að hernaðarlegur styrkur þess er nægilegur til að verja landið, enda verði vörnum landsins þannig hagað á meðan á skiptunum stendur, að þær verði aldrei minni en þær eru nú.

3. Að því er snertir verzlunar- og viðskiptasamband Bretlands og Íslands, þá

The people of Iceland hold a proud position amongst the democracies of the world, with a historical tradition of freedom and of individual liberty which is more than one thousand years old. It is therefore all the more appropriate that in response to your message the United States Government, while undertaking this defensive measure for the preservation of the independence and security of the democracies of the New World, should at the same time be afforded the privilege of co-operating in this manner with your Government in the defence of the historical democracy of Iceland.

I am communicating this message, for their information, to the Governments of all the other nations of the Western Hemisphere.

Text of the note from the British Minister in Reykjavík to the Icelandic Prime Minister.

July 8th 1941.

My dear Prime Minister,

In reply to the verbal communication which I made to you on June 24th on the subject of the United States of America assuming the protection of Iceland, you informed me that the agreement of the Icelandic Government would be given subject to the following reservations on the part of Great Britain: —

1. Great Britain promises to recognize the absolute independence and sovereignty of Iceland and to provide that it shall not be encroached upon by the terms of the peace treaty nor in any other way at the conclusion of the war.

2. Great Britain promises to withdraw from this country all her armed forces as soon as the transport of the United States forces is so far advanced that their military strength is sufficient for the defence of the country, the defences of the country while the exchange is being effected never to be less than they are now.

3. With regard to the trade and commerce between Great Britain and Iceland,

132
28. des.

132 28. des. Þiggur ríkisstjórn Íslands þakksamlega það boð brezku ríkisstjórnarinnar, að hún muni ekki draga úr, heldur fremur auka stuðning sinn við viðskipti Íslands jafnframt því, sem hún muni styðja hagsmunum þess að öðru leyti. Íslenska ríkisstjórnin vill um leið vekja athygli á því, að hinar breyttu aðstæður hljóti óhjákvæmilega að leiða til endurskoðunar á brezk-íslenska viðskiptasamningnum og að breytt verði ýmsum skuldbindingum af Íslands hálfu samkvæmt þessum samningi, einkum greinunum um eftirlit með innflutningi og gjaldeyri.

4. Það eru ákveðin tilmæli íslensku ríkisstjórnarinnar, að ríkisstjórn Bretlands láti undireins lausa og sendi heim til Íslands alla þá íslenska ríkisborgara, sem eru í haldi í Bretlandi, teknir hafa verið höndum og fluttir þangað.

5. Í öðru tilliti er það álitid sjálfsagt, að Bretland breyti ekki að neinu leyti yfirlýsingu þeirri um frelsi og fullveldi Íslands, sem það hefur þegar gefið, og að bæði ríkin haldi áfram að skiptast á diplomatiskum sendimönnum, enda álitur íslenska ríkisstjórnin það bezt, að þeir sendimenn, sem nú eru, verði látnir vera áfram að svo stöddu.

Ég hef þegar skýrt yður munnlega frá, samkvæmt fyrirlagi ríkisstjórnar minnar, að hún samþykkir þessa skilmála, og mér er ánægja að staðfesta þetta bréflaga hér með.

Kveðjuorð.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt

Utarríkisráðuneytið, hinn 28. desember 1943.

Vilhjálmur Þór.

the Icelandic Government appreciate and accept the promise of the British Government that they will not lessen but rather increase their efforts to support the trade of Iceland and to further its interests in other respects. At the same time the Icelandic Government would draw attention to the fact that the changed position must inevitably lead to revision of the Anglo-Icelandic trade agreement and the alteration of various obligations on the part of Iceland in accordance with this agreement, in particular of the clauses concerning control of imports and currency.

4. It is the firm request of the Icelandic Government that the British Government shall immediately set at liberty and send to Iceland all those Icelandic citizens who are in custody in Great Britain, have been arrested and removed there.

5. In other respects it is considered obvious that Great Britain will not in any way alter the declaration of recognition of the independence and sovereignty of Iceland which it has already given, and that the two states will continue to exchange diplomatic representatives, indeed the Icelandic Government would consider it best if, for the time being, the same representatives should be retained as at present.

I have already informed you verbally on the instructions of my Government that they accept these conditions, and I now have the pleasure to confirm this in writing.

Believe me,

my dear Prime Minister,

Yours very sincerely

C. Howard Smith.